

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๕๘๘ คน

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติครบ บัดนี้
ได้มีสมาชิกมาประชุมจำนวน ๓๓๐ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องแจ้ง ผมมีเรื่องที่จะเรียนให้ทราบอยู่
๒ เรื่อง

เรื่องแรก ผมขอเรียนว่าการประชุมในวันนี้เป็นการประชุมร่วมกัน
ของรัฐสภา และในระหว่างนี้ข้อบังคับการประชุมรัฐสภาของเรายัง ไม่มีใช้
เพราะว่าอยู่ในขั้นที่คณะกรรมการได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมอยู่ เพราะฉะนั้น
ก็ขอใช้ข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปพลางก่อน
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๑

เรื่องที่ ๒ การประชุมร่วมกันในวันนี้ ผมได้ขอให้มีการถ่ายทอด
ทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ด้วย ดังนั้นผมขอเรียนท่านสมาชิกไว้ด้วย
ว่าการถ่ายทอดนั้น ถ้าการอภิปรายมีลักษณะที่เป็นความคิดทางอาญาหรือ
ละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นจะไม่ได้รับเอกสิทธิ์ในการคุ้มครอง ตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๑ เพราะปรากฏว่ายังมีเรื่องที่เกิดฟ้องร้องกันอยู่ในศาล

เพราะฉะนั้นผมไม่อยากจะให้รัฐสภาของเราได้มีปัญหาดังกล่าวแล้ว จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานรัฐสภา : ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๑ (สมัยสามัญครั้งที่หนึ่ง) มีรวมกัน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งได้วางไว้ให้ท่านสมาชิกได้ตรวจสอบดูล่วงหน้าแล้ว เมื่อไม่มีท่านสมาชิกรัฐสภาท่านใดขอมติไขข้อสงสัย ผมก็ถือว่าที่ประชุมนี้ได้ให้การรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้งแล้วนะครับ

ต่อไปเป็นการพิจารณาเรื่องด่วน เชิญคุณพิณิจ จันทรสุนทร ตรี รับ

นายพิณิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิณิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะขออนุญาตท่านประธานสัก ๒ นาที อยากจะขออนุญาตปรึกษา เนื่องจากขณะนี้ปัญหาประชาชนที่อยู่ในเขตน้ำท่วม ซึ่งวันนี้เป็นโอกาสดีที่เป็นวันสุดท้ายในการประชุมของผู้แทนราษฎรและโอกาสโชคดีที่สุดว่าในสมัยประชุมครั้งนี้ทำให้เรามีการประชุมร่วมกัน คือประชุมร่วมกันของรัฐสภา ของ ๒ สภาด้วยกัน ก็นับว่าเป็นมหามงคลยิ่งที่เราจะได้มีโอกาสพูดจากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันนี้ อยากจะขอให้รัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาถูกขึ้นมาชี้แจงการแก้ไขปัญหาลึกเกี่ยวกับความเดือดร้อนซึ่งรัฐบาลยังไม่ได้ชี้แจงให้ประชาชน ซึ่งพื้นที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม ๕๐ กว่าจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคืนวานนี้พวกกระผม คือผู้แทนราษฎรภาคเหนือ ๑๖ จังหวัด ได้มีโอกาสหารือกันว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับน้ำท่วม รัฐบาลจะหา

อย่างไร เพราะว่าเกิดปัญหาที่สำคัญที่สุดในการช่วยเหลือหรือได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล แต่ว่าไม่เพียงพอและมีปัญหาทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผมอยากจะกราบเรียนว่า ปัญหาเรื่องน้ำท่วมต่อไปนี้โดยเฉพาะในเรื่องความเสียหายเกี่ยวกับการค่านาปลูกข้าว ๕๐ กว่าจังหวัด

ประธานรัฐสภา : คุณพินิจครับ ผมมีความเห็นใจท่านจริง ๆ ครับที่มีความห่วงใยพี่น้องประชาชนที่เกิดอุทกภัยน้ำท่วมครั้งนี้ แต่ว่าเรื่องนี่ไม่ใช่เรื่องของรัฐสภาคครับ เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่า คงจะได้ปรึกษากันในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งผ่านมาแล้วก็ได้มีการพูดถึงบ้างแล้วตั้งคณะกรรมการวิสามัญก็มีอยู่แล้ว ผมขอความกรุณานิดหนึ่ง

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธานครับ ผมเห็นใจ แต่ท่านบอกว่าไม่ใช่เรื่องของรัฐสภาก็รู้สึกจะผิดรัฐธรรมนูญครับท่านประธาน เพราะเหตุว่าวุฒิสภาเป็นผู้แทนของปวงชนเหมือนกัน เขาก็รู้ปัญหาอย่างนี้ แต่ถ้าท่านประธานไม่ฟังกรรมผมท่านประธานไม่รู้เรื่องว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร นี่แหละรัฐสภาจึงมีปัญหา มีปัญหาใหม่ที่นายพินิจ จันทรสุนทร ทำความเสียหายให้แก่รัฐสภานี้ หรือนายพินิจพูดแล้วไม่มีเหตุผล ผมอยากจะถามท่านประธาน ท่านต้องฟังผมจบเสียก่อน แล้วผมจะขออนุญาตทางวุฒิสมาชิก แต่ถ้าหากว่าใครก็ตามที่เป็นสมาชิกรัฐสภาไม่ทราบปัญหาความเดือดร้อน ก็หาเป็นสมาชิกของรัฐสภานั้นไม่ ความเดือดร้อนของประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญ ท่านประธานจงฟังกรรมพูดเสียก่อนว่ามีเหตุผลควรอย่างไร

ประธานรัฐสภา : ผมฟังด้วย และคุณพินิจต้องฟังผมอีกด้วย เพราะเหตุที่ว่าการที่จะนำเรื่องใด ๆ ประชุมในรัฐสภานั้นได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้คงจะขอความกรุณาเถอะครับ ขอเป็นเรื่องด่วนเรื่องต่อไป ผมก็คงจะขอให้เข้าเรื่องต่อไปเลย

ต่อไปเป็นเรื่องด่วน ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช (ปรับปรุงการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาและ
ให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา) (มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน
๑๔๕ คน เป็นผู้เสนอ) ถูกต้องตามข้อบังคับ ขอเชิญครับ

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กันยายน ๒๕๓๘

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)
พุทธศักราช

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องจากพวกข้าพเจ้าซึ่งมีนามข้างท้ายนี้ ได้ร่วมกันเสนอ
ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)
พุทธศักราช ดังรายละเอียดที่ได้แนบมาพร้อมนี้ และโดยพรรค
การเมืองที่พวกข้าพเจ้าสังกัดมีมติให้เสนอได้แล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการ
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย ผู้เสนอ
(นายชวน หลีกภัย)
หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้เสนอ

๑. นายไชยยศ สะสมทรัพย์	หัวหน้าพรรคเอกภาพ
๒. นายอาทิตย์ อุไรรัตน์	หัวหน้าพรรคเสรีธรรม
๓. พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ	หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

รายชื่อผู้ร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ...) พุทธศักราช

พรรคประชาธิปัตย์

๑. นายการุณ ไสงาม	๒. นายเกรียง กัลป์ตินันท์
๓. นายโกวิท ชารณา	๔. นายคำรณ ณ ลำพูน
๕. นายจตุติ ไกรฤกษ์	๖. นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์
๗. นายเจริญ คันธวงศ์	๘. นายฉลาด ขามช่วง
๘. นายชัยพร ทองประเสริฐ	๑๐. นายชาญชัย อิศระ เสนารักษ์
๑๑. นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์	๑๒. นายชินวรณ์ บุญเกียรติ
๑๓. นายชุมพล กาญจนะ	๑๔. นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลกมล
๑๕. นายตรีพล เจาะจิตต์	๑๖. นายไครรงค์ สุวรรณศิริ
๑๗. นายถาวร กาศมสัน	๑๘. นายถาวร เสนเนียม
๑๘. นายทวี สุระบาล	๒๐. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
๒๑. นายธานินทร์ ใจสมุทร	๒๒. นายนิพนธ์ บุญญามณี
๒๓. นายนิติภูฏ อินทรสมบัติ	๒๔. นางนิภา พริ้งศุลกะ
๒๕. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	๒๖. นายบุญชู โรจนเสถียร
๒๗. นายบุญมาก สิริเนาวกุล	๒๘. นายประคินฐ์ ภัทรประสิทธิ์
๒๘. นายประวิช นิลวัชรณีย์	๓๐. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ
๓๑. นายปราโมทย์ สุขุม	๓๒. นายปรีชา มุสิกกุล
๓๓. นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ	๓๔. นายพรศักดิ์ เปี่ยมผลกล้า
๓๕. นายพิชัย รัตตกุล	๓๖. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
๓๗. นายมะริเป็ง จะปะภิยา	๓๘. นายมาโนชญ์ วิชัยกุล
๓๘. นายรักษ์ ตันติสุนทร	๔๐. นายรำวี นามะ
๔๑. นางสดาวัลดี วงศ์วีวงศ์	๔๒. นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ

๔๓. นางวรรศุณี เข้าวศิริกุล
 ๔๕. นายวิเชียร คันท่อง
 ๔๖. นายวินัย เสนเนียม
 ๔๗. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
 ๕๑. นายศุภชัย พานิชภักดิ์
 ๕๓. นายสนั่น สุขาคกุล
 ๕๕. นายสมคิด นวลเป็ยน
 ๕๖. นายสมชัย เจริญช่าง
 ๕๗. นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย
 ๖๑. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์
 ๖๓. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
 ๖๕. นายสุรเชษฐ์ มาศคิตต์
 ๖๗. นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ
 ๖๘. นายไสว พัฒโน
 ๗๑. นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย
 ๗๓. นายอลงกรณ์ พลบุตร
 ๗๕. นายอาคม เอ่งฉ้วน
 ๗๖. นายอิสสระ สมชัย
 ๔๔. พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์
 ๔๖. นายวิชา แก้วภราดัย
 ๔๘. นายวิรัช ร่มเย็น
 ๕๐. นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย
 ๕๑. พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์
 ๕๔. นายสมควร โอบอ้อม
 ๕๖. นายสมชาย สุนทรวัฒน์
 ๕๘. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
 ๖๐. นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์
 ๖๓. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
 ๖๔. นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
 ๖๖. นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ
 ๖๘. นายสุวโรช พะลัง
 ๗๐. นายอภิชาติ การิกาญจน์
 ๗๓. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
 ๗๕. นายอัญชลี วานิช เทพบุตร
 ๗๖. นายอำนาจ สุวรรณศิริ
 ๗๘. คุณหญิง สุภัตรา มาศคิตต์

พรรคชาติพัฒนา

๑. นายกนก สิมตระกูล
 ๓. นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
 ๕. นางสาวคมคาย เพ็ญประยูร
 ๗. นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง
 ๒. นายกร หัพพะรังสี
 ๔. นายกำชัย เรืองกาญจนยศบรรณ
 ๖. นายจำลอง กฤษณุนทด
 ๘. นายไชยา พรหมา

๘. นายทวีศักดิ์ สุภาศรี
๑๑. นายธวัชชัย อนามพงษ์
๑๓. นายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์
๑๕. นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก
๑๗. นายประเทือง คำประกอบ
๑๙. นายประมวล สภาวสุ
๒๑. นายประศาสตร์ ทองปากน้ำ
๒๓. นายประสิทธิ์ จันทาทอง
๒๕. นายปัญญา เกสรทอง
๒๗. นายพินิจ จันทรสุรินทร์
๒๙. นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร
๓๑. นางมาลีรัตน์ แก้วก่า
๓๓. นายอุทธร อังกินันท์
๓๕. นางรัตนา จงสุทธนามณี
๓๗. นายวรรณรัตน์ ขาญบุญถ
๓๙. นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์
๔๑. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
๔๓. นายสมาน ภูมิระกาญจนะ
๔๕. นายสุนัย จุลพงศธร
๔๗. นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ
๔๙. นางอรดี สุทศรี
๕๑. นายอิทธิ ศิริสิทธิ์ยากร
๑๐. นายธรรมบุญ เจริญดี
๑๒. นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์
๑๔. นายประจวบ ไชยสาส์น
๑๖. นายประทวน เขียวฤทธิ์
๑๘. ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์
๒๐. นายประวัฒน์ อุตตะโมค
๒๒. นายประสพ บุขราคม
๒๔. นายปรีชา เลาทองคันนะ
๒๖. นายปิยะ ปิตุเตชะ
๒๘. นายพินิจ สิทธิโ
๓๐. นายภิญโญ นิโรจน์
๓๒. นายชรรยง ร่วมพัฒนา
๓๔. นายรักษ์ คำนกุล
๓๖. นายลำยอง พิลาสมบัติ
๓๘. นายวิจิต แสงทอง
๔๐. พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล
๔๒. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
๔๔. นายสุชน ชามพูนท
๔๖. นายสุรพล เกียรติไชยากร
๔๘. นายโสภณ เพชรสว่าง
๕๐. พลเอก อาทิตย์ กำดั่งเอก

พรรคเสรีธรรม

๑. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	๒. นายบรรลु สุทธิวารี
๓. นายทินิจ จารุสมบัติ	๔. นายพลศักดิ์ อยู่ประเสริฐ
๕. นายสมศักดิ์ คุณเงิน	๖. นายสันติ ชัยวิรัตน์
๗. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๘. นายสุเมธ พรหมพันท้าว
๘. นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	๑๐. นายเอกภาพ พลซื่อ

พรรคเอกภาพ

๑. นายคณัฐวัฒน์ มุตคามระ	๒. นายไชยา สะสมทรัพย์
๓. นายบัวสอน ประชามอญ	๔. นายมานะ แพรสฤกษ์
๕. นายสุชาติ ศรีสังข์	๖. นายสุรสิทธิ์ เขียมวิจิตร

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ . . .)

พุทธศักราช**หลักการ**

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐, เพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ ทวิ, แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๔ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘๕ ตี

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)

พุทธศักราช

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช"

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

"วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือ
กิจการต่าง ๆ จากสาขาอาชีพและวิชาชีพต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิด
แก่การปกครองแผ่นดินในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ ไม่เป็น

สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง และไม่ยกดู คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๑ เพราะเหตุ ตามมาตรา ๑๐๓ (๑) อันเนื่องจากเหตุตามมาตรา ๑๐๓ (๑) (๘) หรือ (๑๒) และได้รับเลือกตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๐ ทวิ"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๐ ทวิ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๖๑

"มาตรา ๑๐๐ ทวิ คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย กรรมการอย่างน้อยห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทน- ราษฎร ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง ประธานศาลฎีกา ตำแหน่งละอย่างน้อยหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคน โดยจะต้อง พ้นจากตำแหน่งและไม่เป็นหรือเคย เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน- ราษฎรหรือข้าราชการการเมือง ในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง และมีหน้าที่ ร่วมกันสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิผู้สมควร ได้รับการคัดเลือก เป็นสมาชิกวุฒิสภามบท บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ"

ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควร ได้รับการคัดเลือก เป็นสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวน สมาชิกวุฒิสภาที่จะดำเนินการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้อง ห้ามตามมาตรา ๑๐๐

ให้บุคคลซึ่งมีรายชื่อตามวรรคสองดำเนินการลงคะแนนเลือก กันเองตามวัน เวลาสถานที่ หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหา สมาชิกวุฒิสภากำหนด แล้วแจ้งผลการ เลือกต่อนายกรัฐมนตรี

ให้นายกรัฐมนตรี เสนอรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดจากการเลือกตามพรรคสามเรียงตามลำดับ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาจนครบจำนวน ถ้ามีผู้ใดได้รับคะแนนในลำดับใดเท่ากันหลายคนและไม่สามารถเสนอบุคคลในลำดับนั้นเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งได้ทุกคน ให้ผู้ได้รับคะแนนเท่ากันนั้นจับสลากกันว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ได้รับการเลือกตามพรรคสามผู้ใดมีกรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๒) (๔) หรือ (๑๑) เกิดขึ้นก่อนได้รับแต่งตั้ง ให้นายกรัฐมนตรี เสนอรายชื่อผู้ที่จับสลากไม่ได้ตามพรรคสี่หรือผู้ได้รับคะแนนในลำดับถัดไปตามลำดับแทนจนครบตามจำนวนที่จะต้องแต่งตั้ง ในกรณีที่หรือผู้ได้รับคะแนนในลำดับถัดไปตามลำดับแทนจนครบตามจำนวนที่จะต้องแต่งตั้ง ในกรณีที่มีผู้จับสลากไม่ได้ดังกล่าวมากกว่าหนึ่งคน ให้เสนอรายชื่อผู้ที่จับสลากไม่ได้นั้นหรือดำเนินการจับสลากในระหว่างผู้ที่จับสลากไม่ได้ แล้วแต่กรณี

การคัดเลือกกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาและการสรรหาผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามพรรคหนึ่ง พรรคสอง พรรคสาม พรรคสี่ และพรรคห้า ให้เริ่มดำเนินการและให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันก่อนสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะครบกำหนดตามวาระ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาประกอบด้วยกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

ให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

ให้นำความในบทบัญญัติมาตรา ๑๐๓ (๒) (๓) (๕) (๖) (๘) และ (๑๑) และมาตรา ๑๐๓ (๑๒) มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาโดยอนุโลม"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๐๔ เมื่อตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งได้คะแนนถัดไปตามบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๑๐๐ ทวิ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ ทวิ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม สมาชิกซึ่งเข้ามาแทนที่นั้นย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๕ ตรี ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๘๕ ตรี เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา"

มาตรา ๗ ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คง เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะครบวาระสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอาศัยข้อบังคับข้อ ๓๘ (๑) ท่านประธานครับ
 ไม่อย่างนั้นสภานี้ไม่ต้องประชุมกัน ถ้าท่านประธานไม่อาศัยระเบียบ แต่
 ถ้าท่านไม่อนุญาตให้ผมพูด ผมก็ไม่พูด แต่ที่ผมพูดนี้เป็นความเดือดร้อนของ
 ประชาชน ท่านประธานเห็นว่าความเดือดร้อนนี้ไม่ใช่เฉพาะจังหวัดสุพรรณบุรี
 นะครับ เป็นของประเทศ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณพินิจ จารุสมบัติ ครับ

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
 กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิก
 รัฐสภา ขอกราบเรียนถามท่านประธานรัฐสภานะครับ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
 ตัวท่านนะครับ ผมได้รับการ์ดกับหนังสือเชิญให้ไปปรับประธานเสียง ในวันศุกร์ที่
 ๖ ตุลาคม ลงชื่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นายบรรหาร ศิลปอาชา และ
 ฯพณฯ นายบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ ๑ การ์ด อีกการ์ดหนึ่งลงเฉพาะ
 ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ตรงนี้ผมขอกราบเรียนท่านประธาน เรียนถามว่า
 ท่านประธานได้เคยกล่าวไว้ในวันรับตำแหน่งหน้าที่ว่าท่านจะทำหน้าที่ที่บริสุทธิ์
 ยุติธรรมเป็นกลาง ไม่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหาร แต่เหตุไฉนถึงมีการดอออกมา
 ลงชื่อฝ่ายบริหารรัฐบาลและท่านประธาน ตรงนี้ผมขอกราบเรียนว่าสภาแห่งนี้
 ไม่เคยปฏิบัติเช่นนี้มาก่อน

ประธานรัฐสภา : เตี่ยว ๆ คุณพินิจ ขอบคุณที่เอาเรื่องนี้มาพูด
 ผมอยากจะอธิบายให้คุณพินิจ จารุสมบัติ ได้ทราบสักนิดหนึ่งว่า การ์ดฉบับแรก
 นั้นผมไม่ทราบ พิมพ์มาโดยที่ทางฝ่ายเลขานายกฯ ได้พิมพ์ไว้และมาถึงผม
 ได้ทราบ ผมบอกต้องให้เปลี่ยน คุณพินิจคงจะทราบ ฉบับแรกคุณรับก่อนใช่ไหม
 ฉบับหลังเพิ่งรับใช่ไหม

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
 ครับ

ประธานรัฐสภา : เพราะฉะนั้นก็เป็นฉบับหลังสิครับ เป็นฉบับที่
ถูกต้อง ฉบับแรกยกเลิก

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
แสดงว่า ท่านประธานบอกว่าฉบับแรกนี้ทำโดยไม่ถูกต้อง

ประธานรัฐสภา : ยกเลิกไปแล้ว

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
ขอบคุณครับ ท่านยอมรับผิดชอบ

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ยอม ผมไม่ยอม ผมยอมรับหลัง ท่าน
ต้องเข้าใจด้วย

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
แล้วส่งมาได้อย่างไร สมาชิกทุกคนได้รับ

ประธานรัฐสภา : ผมพูดคำไหน ผมปฏิบัติไปตามที่ผมพูดด้วยครับ

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
กราบเรียนถามประธาน ท่านประธาน แล้วทำไมแจกให้สมาชิกทุกคนรับแล้ว
พิมพ์ชื่อท่านลงมาด้วยตรงนี้ ผมคิดว่าอย่างนั้นท่านต้องมีการสอบสวนว่า
สิ่งเหล่านี้ทำไมถูกต้องตามขั้นตอน

ประธานรัฐสภา : เดี่ยวครับ คุณต้องฟังผมก่อน ถ้าหากว่าผม
ไม่อยู่ตรงนี้ ฉบับหลังคงจะไม่เกิดขึ้น เเท่านี้พอแล้ว

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
แสดงว่ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นนะครับท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ผมขอเข้าเรื่องด่วนเลย ขอให้คุณประจวบ
ไชยสาส์น เชิญครับ

(นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) ได้ยื่น
และยกมือขึ้น)

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 ผมประท้วง ท่านประธานครับ ผมอยากจะทราบเรื่องที่คุณพินิจ

ประธานรัฐสภา : เกี่ยวข้องบังคับข้อไหน

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 คุณพินิจ จารุสมบัติ ที่พูดขึ้นมา มันเป็นไปได้

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ ข้อบังคับข้อไหน

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 เคื่อนี้ นายกรัฐมนตรีมาออกการคัดเชิญและเลี้ยงที่สภา มันเป็นการคบหา
 ประธานรัฐสภา

ประธานรัฐสภา : เกี่ยวคุณพินิจ ผมทำผิดข้อบังคับข้อไหน

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 ยังไม่ได้พูดเลย ผมยกมือประท้วง

ประธานรัฐสภา : ก็ไม่ได้ว่า ผมทำผิดข้อบังคับข้อไหน

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 ประธานวันนี้รู้สึกว่าจะเกรี้ยวกราดแล้วก็รู้สึกมีอารมณ์ไม่ค่อยจะสู้ดีเท่าไร

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ครับ ผมก็ถามคุณตรง ๆ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : แต่
 ประธานใจเย็น ๆ ครับ ฟังเหตุผลของสมาชิกเสียก่อน

ประธานรัฐสภา : ผมก็อธิบายให้เข้าใจแล้ว ไม่ใช่ผมไม่ได้
 อธิบายให้เข้าใจ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 เขายังไม่ทันพูด ประธานก็มารู้ ๆ ครีเสือก่อนแล้ว

ประธานรัฐสภา : คุณพินิจ จารุสมบัติ นั่งลงแล้ว เข้าใจแล้ว

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สปปาง) :
 ท่านรู้หรือเปล่านั้นประชาชนต้องเป็นคนเจริญ กินเลี้ยงอยู่ที่นี่ ท่านไม่มีเงิน
 ผมจะจัดเงินให้ครับ

ประธานรัฐสภา : นี้คุณ ผมอธิบายให้คุณพินิจ ขอเชิญคุณประจวบ
 ไชยสาส์น เชิญเสนอได้ครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
 กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ประจวบ
 ไชยสาส์น ชาติดิพัฒนา จากจังหวัดอุตรธานี สมาชิกรัฐสภา ขออนุญาต
 ท่านประธานที่จะเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
 (ฉบับที่ . . .) พุทธศักราช เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาได้มีความเห็นต้อง
 ต้องกันว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช
 ๒๕๐๘ มีความจำเป็นที่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์
 และเป็นการพัฒนาทางการเมืองให้ก้าวหน้า

ท่านประธานที่เคารพครับ หลักการ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็คง
 จะมีสั้น ๆ เพื่อเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ เพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ ทวิ
 แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๕ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘๕ ดริ

โดยมีเหตุผลเพื่อสนับสนุนหลักการการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา
 ดังกล่าว

ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณท่านประธานรัฐสภาที่ได้กรุณาบรรจุ
 ระเบียบวาระการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ ประเด็นเข้าสู่การพิจารณาของ
 รัฐสภาในวันนี้ ก็แสดงให้เห็นถึงที่ท่านประธานรัฐสภา เองนั้นได้ให้ความสำคัญ
 สำคัญในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ได้มีความกระตือรือร้นในการที่รับญัตติ
 จากผู้เสนอแล้ว ก็ได้ให้คำมั่นสัญญากับบรรดาผู้ที่ยื่น เสนอญัตติว่าจะบรรจุให้
 การประชุมแน่นอนแล้วกำหนดวัน เวลาล่วงหน้า ดังนั้นกระผมจึงขอชมเชยท่าน

ที่ท่านพูดว่าคำไหนคำนั้น ก็เป็นสัญญาถูกผู้ชายชาวพุทธธรรมบุรีที่มายกย่องที่มานับถืออย่างยิ่ง ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพครับ เมื่อมีการบรรจุระเบียบวาระเรียบร้อยแล้ว ก็ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันไปต่าง ๆ นานา ซึ่งผมคิดว่า เป็นนิมิตหมายอันดี ที่ผู้คนในสังคมนี้ได้ให้ความสนใจในการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท แล้วก็ขออภัยคำพูดของท่านประธานว่า เป็นกฎหมายศักดิ์สิทธิ์ในการปกครองบ้านเมือง ในเมื่อเป็นกฎหมายสูงสุดและเป็นกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นทุกคนให้ความสนใจนั้น ย่อมแสดงถึงวิวัฒนาการทางการเมืองของไทยเรา ได้ก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่งแต่ก็เป็นที่น่าเสียดายอยู่นิดหนึ่งที่ท่านประธานบอกว่าของศักดิ์สิทธิ์นั้นไม่น่าจะมาแก้ไขกันเล่น ๆ แก้มวย ๆ แก้วรายวัน แต่ก็ไม่เป็นไรครับ ท่านประธานย่อมจะเป็นที่เคารพของพวกเรา ท่านคิดอะไรมานั้น พวกเราก็คงจะต้องยอมรับไว้เป็นอุทราหารณ์ที่จะสอนว่าท่านประธานนั้น มีความคิดอย่างไร ท่านประธานที่เคารพ ผมคงจะไม่สาวลึกไปถึงต้นตอของระบบรัฐสภาของเรา คงจะไม่มาบรรยายเกี่ยวกับเรื่อง คำว่ารัฐธรรมนูญ ว่าประเทศไทยนั้นมีมาตั้งแต่บัดนี้ แล้วประเทศไทยนั้นมีการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกมากี่ครั้ง จำนวนเท่าใด ที่มาเป็นอย่างไร เพราะว่า ได้มีเอกสารของฝ่ายวิชาการของสภานั้น ได้ทำการรวบรวมไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุดแล้ว แต่ผมขออาจจะขอเท้าความให้ท่านประธานรัฐสภา และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ทราบสักเล็กน้อยเกี่ยวกับแนวความคิด ในเรื่องของการที่จะให้มีคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกเกิดขึ้น ในบรรยากาศของการประชุมและในบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในระหว่างบรรดานักการเมืองและนักวิชาการตลอดจนผู้รู้ทั้งหลายว่า ที่แท้จริงแล้ววุฒิสมาชิกนั้นส่วนใหญ่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจรัฐในขณะนั้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นการได้มาซึ่งอำนาจรัฐนั้น ก็คงจะเป็นที่เข้าใจกันนะครับว่า ได้มาอย่างไรแล้วแต่งตั้งให้วุฒิสมาชิกนั้นทำหน้าที่ บางท่านก็บอกว่าเป็นสภาที่เลี้ยงช้าง

บางตำราถือว่าเป็นสภาถันกรองบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ท่านประธานที่เคารพ
 กระผมต้องขอถือโอกาสนี้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาว่า บทบาท
 ของสภา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาสูงหรือวุฒิสภาในปัจจุบัน ที่กระผมเองได้มี
 โอกาสสัมผัสร่วมทำงานกันมาเป็นระยะเวลาเกือบ ๓ ปีเศษนั้น กระผม
 ต้องขอกราบเรียนท่านประธานตรงไปตรงมาตรงนี้ว่า ท่านที่มาดำรงตำแหน่ง
 เป็นวุฒิสมาชิกรุ่นนี้นั้น เป็นวุฒิสมาชิกซึ่งที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่แห่งตน
 อย่างดี

ประธานรัฐสภา : เคียวขอความกรุณาเรื่องโทรศัพท์ ขออนุญาต
 นิดหนึ่งครับ โทรศัพท์มือถือกรุณาด้วย อย่างนำเข้ามาในห้องประชุมพูดไปเคียว
 จะเสียสมาธิ

นายประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
 ครับ ท่านประธานที่เคารพ. จากเหตุการณ์ที่ได้มีการเสนอให้มีการแก้ไขร่าง
 รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยรัฐสภาคราวที่แล้ว และได้มีการรับ
 หลักการ ได้มีการตั้งกรรมาธิการ เพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
 เป็นการแก้ไขมากที่สุด ในบรรดาการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา และเป็น
 ครั้งแรกที่สมาชิกทั้งวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งประกอบกัน
 เป็นสมาชิกรัฐสภานั้น ได้ทำหน้าที่แห่งตน ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ให้เป็นกฎหมายที่มีความสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เคยปรากฏมา
 ในประวัติศาสตร์ และที่สำคัญที่สุดครับท่านประธานเองก็คงจะภาคภูมิใจว่า
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับความไว้วางใจจากบรรดาประชาชนให้เข้ามา
 ทำหน้าที่แทนเขาในสถาบันแห่งนี้ มีโอกาสเป็นครั้งแรกที่ได้มีโอกาสนั่งร่วมกัน
 ประชุมหารือกับวุฒิสมาชิก ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยที่
 สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ในการแก้ไขครั้งนั้นท่านประธานเองก็คงจะได้
 อยู่ในเหตุการณ์ว่า เป็นที่น่าเสียดาย ดีใจก็ดีใจอยู่หรอกครับท่านประธาน

ที่รัฐธรรมนูญเราได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมในหลักการใหม่ ๆ แต่ก็เป็นที่มาเสียตายที่หลักการดี ๆ หลายอย่าง ที่ไม่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาในคราวที่แล้ว เป็นความคิดของใครหรือไม่ กระผมคิดว่าคงไม่เป็นความคิดของใคร เป็นความเข้าใจผิดของใครหรือไม่ กระผมต้องขอกราบเรียนว่า ไม่เป็นความเข้าใจผิดของใครทั้งสิ้น ไม่เป็นความผิดพลาดบกพร่องของใครทั้งสิ้น แต่เนื่องจากอาจจะเป็นการทำงานร่วมกันของสภาทั้งสองนั้น อาจจะต้องใช้เวลาไปอีกสักเล็กน้อย ในการที่จะสอดคล้องประสานความเข้าใจแนวความคิดให้เป็นหนึ่งเดียว คงจะใช้เวลาไม่นานนัก

ประเด็นหนึ่ง ที่อยากจะเข้าสู่เรื่องที่เราได้พูดกันวันนี้ก็คือ ที่กระผมเอง ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมาธิการคราวที่แล้ว มีความเสียตายเป็นอย่างยิ่ง ก็คือในเรื่องหลักการที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๑๐๐ ให้มีกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก หลักการคราวที่แล้วท่านประธานที่ถกเถียงกัน แล้วก็พูดกันไปคนละทิศคนละทาง โดยในปัจจุบันนี้กระผมต้องขออนุญาตท่านประธานทำความเข้าใจตรงนี้ให้ชัดเจน เพื่อความเป็นธรรมของทุกฝ่ายว่าคราวที่แล้วผมได้ทำหน้าที่ในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมาธิการนั้น มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ท่านปัจจุบันนี้ทำหน้าที่เป็นผู้นำฝ่ายค้านในตอนนั้น แล้วก็คิด ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำฝ่ายค้านในตอนนั้น ตอนนั้นท่านดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ประเด็นนี้ทำให้เกิดความเข้าใจผิดกันอย่างกว้างขวางแล้วไม่เป็นผลดีต่อสถาบันทั้ง ๒ ก็คือ นายกรัฐมนตรีเราต้องถือเป็นสถาบัน ไม่เป็นผลดีต่อท่านนายกรัฐมนตรีบริหาร และไม่เป็นผลดีต่อท่านอดีตนายกรัฐมนตรีนาชวน หลีกภัย จึงขอท่านประธานต้องชี้แจงตรงนี้ให้เกิดความกระจ่างสักเล็กน้อย ท่านประธานที่เคารพ แนวความคิดที่นำมาสู่การพิจารณาในกรรมาธิการนั้น กรรมาธิการได้คิดขึ้นเองหรือไม่ ต้องขอกราบเรียน

ท่านประธานว่า แนวความคิดของกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นเอง ไม่ได้คิดเอง แต่เกิดขึ้นจากการที่มีผู้เสนอและศึกษาค้นคว้าความเป็นมาหรือวิวัฒนาการของการร่างรัฐธรรมนูญ หรือแก้ไขรัฐธรรมนูญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เราไปดูการสรรหาหรือที่มาของวุฒิสมาชิกในอดีต ย้อนไปตั้งแต่ตอนที่ตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เราเรียกว่าสภานามว่า แล้วก็ย้อนมาดูการยกร่างรัฐธรรมนูญสมัย รสช. ซึ่งได้มีการบรรจุหลักเกณฑ์ไว้ค่อนข้างชัดเจนในหลักการที่ว่าด้วยคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งหลักการนั้นได้กำหนดให้มีคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเป็นผู้ทำหน้าที่สรรหาวุฒิสมาชิก ซึ่งก็มีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน แล้วมีท่านผู้รู้ ผู้ที่เชี่ยวชาญในเรื่องของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ได้ส่งความคิดเห็นมายังคณะกรรมการ ในขณะที่มีการพิจารณากันอยู่นั้นมากมายหลายความคิด คณะกรรมาธิการตอนนั้นจึงได้ตัดสินใจโดยเสียงข้างมากว่า จะมีการแก้ไขปรับปรุงหลักการที่มาของวุฒิสมาชิกเสีย โดยคัดเลือกเอาแนวความคิดที่น่าจะเป็นไปได้สูงสุด และเป็นไปให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์มากที่สุด เพราะว่าแนวความคิดที่เสนอนั้นมีมากมายหลากหลาย กระผมคงจะไม่เสียเวลาที่จะต้องพูดถึงครบท่านประธาน แนวความคิดที่ว่านั้นก็คือ กรรมการสรรหาที่บรรจุไว้ในคำแปรญัตติ ที่เราพิจารณาในวาระ ๒ นั้น กรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกนั้นประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ประธานรัฐสภาเป็นกรรมการผู้นำฝ่ายค้านเป็นกรรมการ และ ๓ ท่านนั้นเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และในรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมคราวที่แล้ว ซึ่งไม่ผ่านการพิจารณาในวาระที่ ๒ นั้น ได้กำหนดเพิ่มเติมไปอีกว่า ให้มีผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๔ คน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๔ คนนั้น ให้นายกรัฐมนตรีเป็นคนเลือกเสนอ ๒ คน และให้ผู้นำฝ่ายค้านเป็นคนพิจารณาเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาอีก ๒ คน ท่านประธานที่เคารพ โดยเสียงข้างมากของกรรมาธิการคราวที่แล้ว ก็คิดว่าแนวความคิด โครงสร้างกรรมการสรรหานี้

คงจะเป็นโครงสร้างที่ดีที่สุด และเป็นที่ยอมรับได้ และให้มีอำนาจหน้าที่ในการสรรหา คัดเลือก และเพื่อให้ได้มาซึ่งรายชื่อของวุฒิสมาชิก และให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สนองพระบรมราชโองการ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อแนวความคิดนี้เข้าสู่รัฐสภาแห่งนี้ หลายหัวข้อมติที่ว่าหัวเดียวเป็นธรรมดา ได้มีผู้รู้ทั้งหลายได้ท้วงติงว่า โครงสร้างดังกล่าวนั้น น่าจะขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หรือขัดกับเจตนารมณ์ของอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้วุฒิสภานั้นทำหน้าที่ เนื่องจากว่าท่านนายกรัฐมนตรีนั้น ในหลักการรัฐธรรมนูญเดิมที่เรา ยังไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นกำหนดว่า นายกรัฐมนตรีนั้นจะมาจากการเลือกตั้งหรือไม่มาจากการเลือกตั้งก็ได้ ส่วนใหญ่แล้วนายกรัฐมนตรีก็จะไม่มาจากการเลือกตั้งที่เราเรียกว่า เป็นคนกลาง แล้วท่านก็ได้มีโอกาสแต่งตั้งวุฒิสมาชิกที่ผ่านมานั้นค่อนข้างจะเป็นจำนวนมาก เราจึงไม่ถือติดอกติดใจอะไร เพราะถือว่าท่านไม่สังกัดพรรคการเมือง เพราะวุฒิสมาชิกนั้นจะฝักใฝ่ทางการเมือง เป็นสมาชิกทางการเมือง หรือเป็นพรรคพวก หรือมีความเกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับทางการเมืองไม่ได้ เพราะวุฒิสมาชิกนั้นจะต้องเป็นกลาง จะต้องทำหน้าที่เป็นสภาที่ถ่วงดุลองกฎหมาย และจะต้องเป็นสภาที่จะต้องทำหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง ก็มีผู้หลักผู้ใหญ่ผู้รู้ท้วงติงว่า นายกรัฐมนตรีในรัฐธรรมนูญใหม่นั้น เป็นนายกรัฐมนตรีที่จะต้องมาจากหัวหน้าพรรคการเมือง หรือสมาชิกพรรคการเมือง และจะต้องมาจากการเลือกตั้ง แล้วในระบบของเรานั้นประธานรัฐสภา เมื่อมีการชาวเสียงข้างมากหลังจากเลือกตั้งแล้ว ประธานรัฐสภานั้นส่วนใหญ่ก็จะเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เคียวกับนายกรัฐมนตรี ดังนั้นนายกรัฐมนตรีและประธานรัฐสภาซึ่งเป็นกรรมการสรรหาชุดที่แล้วนั้น จึงเป็นสมาชิกพรรคการเมืองสังกัดพรรคเดียวกันและผู้มีอำนาจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น ก็ต้องเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงมากที่สุดในฝ่ายที่ไม่ได้เป็นฝ่ายบริหาร คือ ไม่ได้เป็น

รัฐบาล ก็สรุปแล้ว ๓ ท่านนี้แล้วแล้วแต่มาจากพรรคการเมืองทั้งสิ้น และมีหน้าข้าราชการที่แล้วเราเข้าไปเขียนไว้ชื่อว่า ผมก็ดีของสภารัฐบาลกับท่าน ประธานว่า เมื่อถึงสังฆกรรมแล้วจริงอย่างที่ท่านผู้รู้ได้ตั้งไว้ ว่าผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ฝ่ายนั้น ฝ่ายละ ๒ คน รวมเป็น ๔ คนนั้น แลผมยังจะให้ผู้นำฝ่ายค้านไปหา มาอีก ๒ คน แล้วให้นายกรัฐมนตรีไปหาอีก ๒ คน สรุปแล้วก็ถือว่า กรรมการชุดดังกล่าวนี้จะประกอบไปด้วย บุคคล ๘ คน ก็มองเป็นว่า เป็น สักส่วนของฝ่ายรัฐบาลเสีย ๔ ท่าน เป็นสักส่วนของฝ่ายค้านเสีย ๓ ท่าน สรุปแล้วการที่จะไปสรรหาคัดเลือกคนที่จะเป็นวุฒิสมาชิกนั้น ก็คงจะถูกครหา นิทาว่ามีการแบ่งเค้ก มีการแบ่งกันเป็นส่วนกันในระบบ ๔ ต่อ ๓ เหตุผลของท่านวุฒิสมาชิกหรือผู้รู้ทั้งหลาย ได้ถูกขึ้นท้วงติงตรงนี้ ผมในฐานะที่ทำหน้าที่เป็น ประธานคณะกรรมการการดอนนั้นรับฟังแล้วก็คิดว่ามีเหตุผล ดังนั้นรัฐสภาแห่งนี้ ได้ลงมติไม่รับหลักการ ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญในมาตราดังกล่าว คราวที่แล้ว ผมเองไม่ได้เสียใจ ผมเองไม่ได้เสียใจ เพราะผมเข้าใจว่า ท่านอดีตนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย นั้น มีความเข้าใจและเห็นด้วย ในหลักการทุกประการ แต่ท่านอดีตนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย นั้น อาจจะมีความคิดท้วงติงในเรื่องของวิธีการ โครงสร้าง องค์ประกอบ และ ผมเองก็มีความเข้าใจเช่นเดียวกันว่าผู้นำฝ่ายค้านในคอนนั้น คือ นายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งเป็นผู้ผลักดันสนับสนุนหลักการนี้ที่มีความเข้าใจและเห็นด้วยใน หลักการโดยสิ้นเชิง ท่านประธานที่เคารพ ผมจำเป็นต้องพูดตรงนี้เพื่อรักษา สถาบันของพวกเราที่มาจาก การเลือกตั้ง เพราะว่าใครก็แล้วแต่ขึ้นไปดำรง ตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ถือว่ามาจาก การเลือกตั้งทั้งนั้น ไม่ว่าจะ เป็นหัวหน้าพรรคสังกัดพรรคการเมืองใด ผมมีหน้าที่ต้องปกป้อง ผมไม่อยากจะให้สังคมนี้เห็นว่า นายชวน หลีกภัย นั้น สมัยเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วย เพราะตัวเองไม่มีอำนาจในการแต่งตั้ง นายบรรหาร ศิลปอาชา ประธานไทย

กรับท่านประธานที่ต้องเอ่ยนามท่าน คงจะไม่ผิดข้อบังคับ ท่านเองในฐานะ
 คนที่เป็นฝ่ายค้านไม่มีโอกาสแต่งตั้งวุฒิสมาชิก ก็อยากจะมีส่วนเอี่ยวในการ
 แต่งตั้งวุฒิสมาชิกจึงผลักดันให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ แล้วก็ให้มีการกร่าง
 แก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนั้นขึ้นมา แต่ครั้งเมื่อ นายชวน หลีกภัย พ้นจากตำแหน่ง
 นายกรัฐมนตรีแล้วกลับทิ้งหลักการของตัวเอง เพราะตัวเองไม่มีโอกาสแต่งตั้ง
 นายบรรหาร ศิลปอาชา กลับทิ้งหลักการของตัวเอง เพราะตัวเองมีโอกาสดังตั้ง
 แต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญที่คงไว้ตามร่างเดิม ตรงนี้ถ้าไม่พูดจากันให้ชัดเจนวันนี้
 ถ้าเป็นการได้เปรียบกันโดยปราศจากเหตุผลแล้ว ผู้เสียหายไม่ใช่ นายบรรหาร
 ไม่ใช่ นายชวน หลีกภัย ผู้เสียหายทั้งหมดนั้นจะเป็นสถาบันแห่งนี้ คือสมาชิก
 รัฐสภาและสถาบันรัฐสภาทั้งปวง ว่าไม่ได้ยึดมั่นอยู่ในหลักการที่ถูกต้องลมพัด
 ลมเพรกราวใดที่ตัวเองได้มีอำนาจก็จะล้มหลักการเสีย เหมือนที่เขาเคยพูดว่า
 ถ้าไปเป็นรัฐบาลหรือไปเป็นนักการเมืองแล้วให้เอาอุดมการณ์ไปลิ้นชักไว้ ผม
 ไม่อยากจะให้ใครก็แล้วแต่ที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนจะเป็นตำแหน่ง
 แห่งใดก็แล้วแต่ เอาอุดมการณ์แขวนไว้ที่หน้าสภา หรือเอาอุดมการณ์ไป
 ลิ้นชักไว้ ไม่ว่าจะไปทำหน้าที่อะไร ท่านประธานที่เคารพ ดังนั้นด้วยความ
 บริสุทธิ์ใจและเชื่อมั่นว่าเดี๋ยวนี้ขณะนี้ ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา ก็ไม่ได้
 ละทิ้งหลักการ ฯพณฯ ชวน หลีกภัย ก็ไม่ได้ละทิ้งหลักการ ดังนั้นบรรดา
 สมาชิกของรัฐสภาจำนวน ๑๔๕ คน ได้ปรึกษารื้อกันว่า คงจะต้องเสนอ
 เรื่องนี้เข้ามาเพื่อที่จะเสาะแสวงหาโอกาส ในการที่จะชี้แจงปกป้องสถาบัน
 ปกป้องบุคลากรที่ไปจากประชาชนว่า เป็นบุคลากรนั้นที่ยืนอยู่บนหลักการ
 และเหตุผลตลอดเวลา ไม่ว่าเขาจะไปอยู่ตำแหน่งแห่งที่ที่ไหนก็แล้วแต่
 ไม่ล้มตำแหน่ง ไม่ล้มเกียรติของตัวเอง

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเองอยากจะขอเล่าหลักการ
 กว้าง ๆ ว่า อันเก่ากับอันใหม่ต่างกันอย่างไร เราได้ปรับปรุงโดยยึดอยู่บน

หลักการเดิมว่า วุฒิสภานี้หน้าจะมีความเป็นอิสระในการกลั่นกรองบรรดา กฎหมายทั้งหลาย และในการทำหน้าที่โดยสุจริตปราศจากการแทรกแซงเป็น เติร์ชนโคยแท้จริง จึงได้เสาะแสวงหาแนวความคิดในการที่จะบรรจุไว้ใน อุตติแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งได้พัฒนาขึ้นมาจากแนวความคิดที่แล้วที่ได้ถูก ท่วงดิง และไม่ได้ได้รับความเห็นชอบ ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติคงจะได้ลงในรายละเอียด แต่กระผมจะพูดหลักการกว้าง ๆ ว่า องค์ประกอบใหม่นี้ท่านประธานแตกต่างจากองค์ประกอบเก่าอย่างไร และ ท่านจะได้เห็นว่าทั้ง ๒ คน ก็คือผู้นำฝ่ายค้าน และผู้นำหัวหน้ารัฐบาลยังยึด หลักการเดิมอยู่ แต่ด้ำท่านเห็นโครงสร้างใหม่ แนวความคิดใหม่แล้วผม เชื่อว่าท่านไม่ทิ้งหลักการ ท่านคงจะเห็นดีเห็นงามในการรับหลักการร่าง แก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงในชั้นกรรมาธิการต่อไป ที่แตกต่างกัน เราน่าเสนอว่าผู้ที่มาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสรรหาวุฒิสภานี้หน้าจะประกอบไปด้วยผู้ที่ทำหน้าที่สำคัญในบ้านเมืองนี้ ซึ่งหน้าที่สำคัญ และตำแหน่งสำคัญในบ้านเมืองนี้ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น เราก็แบ่งอำนาจเป็น ๓ อำนาจ ก็คืออำนาจตุลาการ อำนาจบริหาร และ อำนาจนิติบัญญัติ เราได้พิจารณากันว่าบุคคลต่าง ๆ เหล่านั้น น่าจะมาเป็น ส่วนในการเป็นกรรมการสรรหาหรือองค์ประกอบ โดยเอาบุคคลที่พ้นจาก ตำแหน่งหน้าที่แล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีเข้ามา และจะต้องไม่เป็นสมาชิกพรรค การเมือง หมายความว่าประกอบไปด้วยประธานศาลฎีกาไม่เกิน ๓ คน อย่างน้อยต้องมี ๑ คน และต้องพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ๓ ปี เป็นอดีตนายก- รัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วและไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่เกิน ๓ คน อย่างน้อย ๑ คน และอดีตประธานวุฒิสภาและอดีตประธานสภาผู้แทน- ราษฎรที่พ้นมาแล้ว ๓ ปี ๒ สถาบันนี้รวมกันไม่เกิน ๓ คน แต่ไม่น้อยกว่า

๑ คน ดังนั้นกรรมการสรรหาจึงน่าจะประกอบไปด้วย คณะบุคคลที่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอของพระบรมราชโองการ เพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้นมีจำนวนไม่เกิน ๕ คน และไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ทั้งนั้นโดยคำนึงข้อเท็จจริงสภาพความเป็นจริงในสังคมว่าบุคลากรที่อยู่ในสังกัดต่าง ๆ นั้นน่าจะมีความจำกัดอยู่ในปัจจุบันนี้ วันแต่ว่าในอนาคตนั้นระบบเราพัฒนาไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้เกิดสภาพคล่องในการแต่งตั้งบุคคลที่มีความเหมาะสม จึงกำหนดไว้ว่าขั้นต่ำไม่น้อยกว่า ๕ คน หมายความว่าอาจจะ เป็นอดีตประธานสภาฎีกาเสีย ๒ คน เป็นอดีตนายกรัฐมนตรี ๒ คน หรืออาจจะเป็นอดีตวุฒิสภา ๑ คน และอดีตประธานสภาผู้แทนราษฎรอีก ๑ คนก็เป็น ๖ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน ท่านประธานครับ จะเห็นได้ว่ากรรมการโครงสร้างมาโดยตรงนี้แตกต่างกับคราวที่แล้วแล้วครับ ท่านจะเห็นว่าไม่มีนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันเป็นกรรมการหรือเป็นประธาน ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านเป็นกรรมการ ไม่มีตัวท่านเอง ซึ่งท่านก็สังกัดพรรคการเมืองมาเป็นกรรมการ ท่านจะไม่มีอยู่ในข่ายที่จะเข้าไปทำหน้าที่ตรงนี้ แล้วกรรมการชุดนี้ก็จะทำหน้าที่เพียงสรรหาไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือกหรือเลือกตั้งแต่อย่างใด ผมอยากจะขอแยกแยะระหว่างชุดที่แล้วให้มีอำนาจเบ็ดเสร็จ เมื่อเป็นกรรมการแล้วมีอำนาจในการสรรหาและคัดเลือกให้ได้รายชื่อขึ้นมาให้นายกรัฐมนตรีเพื่อกราบบังคมทูล เพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญ แต่กรรมการชุดใหม่นี้ เราวางขึ้นมาที่มีอำนาจหน้าที่ในการเพียงไปสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งเป็นวุฒิสมาชิกเท่านั้น ไม่มีอำนาจในการที่จะไปจับก็เป็นก ซี้ไม้เป็นไม้ ซีนาย ก เป็นนาย ก ให้ นาย ก ได้รับการอุปลักษณ์คำชูจากกรรมการชุดนี้แต่อย่างใด เพียงแต่ไปสรรหาเสาะแสวงหามา มีอำนาจในการที่จะไปตั้งอนุกรรมการในสาขาวิชาชีพหรืออาชีพต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมในการที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในรัฐสภาแห่งนี้ แล้วก็ให้รายชื่อมาแล้วก็ได้ไม่ได้มีจำนวนเท่ากับจำนวนของวุฒิสมาชิกจะมีตาม

รัฐธรรมนูญ คือจำนวน ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เรายังกำหนดไว้ว่าให้ไปสรรหามาจำนวน ๓ เท่าของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่ทิ้งมีแล้วให้กรรมการชุดนี้ออกระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งของบุคคลเหล่านั้นขึ้นมา กำหนดวัน เระเบียบ วิธีการโดยที่ไม่ปล่อยโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นจะไปแสวงหาวิ่งเต้น ใช้พรรคพวกในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แล้วเมื่อได้รายชื่อมาแล้วตามคะแนนที่เรียงลำดับไปจนถึงจำนวนที่ครบถ้วน หรือหากมีคะแนนเท่ากัน จำนวนเท่าใดก็แล้วแต่ก็ให้คนเหล่านั้นจับฉลากได้รายชื่อแล้ว นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นวุฒิสมาชิกต่อไป ท่านประธานครับ จะเห็นว่าวิวัฒนาการของความคิดได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมขึ้นมาจากแนวความคิดที่แล้ว ได้มีกลไกในการที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้เกิดเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีเกียรติยศแก่บรรดาสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายทั้งปวงที่จะเข้าไปทำหน้าที่สำคัญที่บ้านของเมืองเรา

ท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นที่จะต้องทำความเข้าใจต่อไปที่มีความจำเป็นของคณะผู้เสนอญัตตินี้เพื่อปกป้องสถาบันแห่งนี้ เพื่อปกป้องนายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง ที่เราต่อสู้อยู่หาคนเหงือของผู้นมา เป็นเวลาหลายครั้งกว่าจะได้มานั้น ไม่ใช่ได้มาง่าย ๆ ต้องต่อสู้ความดิ้นแทบสิ้นใจสิ้นใจไปแล้วก็มี แต่เมื่อได้มาแล้ว เราก็ไม่ขอหาให้สิ่งเหล่านี้สูญเสีย ตกอยู่ในหลุมพรางแห่งความไม่ชัดเจน ท่านประธานที่เคารพ ผมเสียใจที่มีสื่อมวลชนได้จากแหล่งข่าว ซึ่งเป็นปกติของสื่อมวลชนจะต้องแสวงหาสิ่งเหล่านั้น ครหาหนีทานายกรัฐมนตรีและพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งผมก็ได้ฟังท่านนายกรัฐมนตรีพูดชัดเจนว่า ไม่มีทาง แยกก่อนนี้ผมไม่แบ่งให้ใคร ก็ดีใจครับ แต่ถ้าท่านไม่แบ่งให้ใคร ท่านจะต้องแสดงออกมาซึ่งความโปร่งใ้เช่นเดียวกัน

ตรงนี้ที่เราเป็นห่วงเป็นใย ว่าคนดี ๆ อย่างนายบรรหาร ศิลปอาชา นั้นสูงแล้ว ถึงแม้ว่าสิ่งทุกอย่างทุกอย่าง เงินทองก็มียากมาย เสียสละแล้วเพื่อส่วนรวม ไม่ทิ้งปรารถนาสิ่งละอัมพันสะน้อย บุคลิกภาพ นิสัยก็เปลี่ยนไป แล้วที่ถูกกล่าวหา สมญานามต่าง ๆ นานา ซึ่งผมก็เห็นใจนายกฯ ไม่ใช่เห็นใจเพราะนายบรรหารเป็นนายบรรหาร เห็นใจเพราะนายบรรหารมาจากการเลือกตั้ง เห็นใจเพราะนายบรรหารเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความไว้วางใจ และเห็นใจในฐานะที่นายบรรหาร ศิลปอาชา นั้นเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย ไม่ใช่ผู้แทนของจังหวัดสุพรรณบุรี ในเมื่อมีคนมีความตั้งใจดี ๆ อย่างนี้ ก็อยากจะรักษาไว้ อยากจะให้ท่านสถิตถิเลสตรงนี้เสีย เราสร้างกลไกนี้ขึ้นมาเพื่อปกป้องท่าน ท่านมีหน้าที่ในการที่จะนำความกราบบังคมทูล เพื่อสนองพระบรมราชโองการเพียงอย่างเดียว มีผู้ที่ได้รับความเชื่อถือในสังคมนี้ ทำหน้าที่ให้ท่าน แล้วเขาทำการคัดเลือก เลือกตั้งมาเปิดเสรีจ ท่านก็มีหน้าที่ตรวจสอบแล้วก็นำความกราบบังคมทูล เจก เช่นที่ท่านเป็นนายกรัฐมนตรีท่านจะลงไปดูผลงานทุกกระทรวงไม่ได้ ท่านจะต้องมอบหมายให้รัฐมนตรีเขาไปดูแล รัฐมนตรีมีปัญหาอะไรก็เข้ามาในคณะรัฐมนตรี มีความรับผิดชอบร่วมกัน นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ความรับผิดชอบร่วมกันและความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่แห่งกฎหมายนั้น ก็แบ่งสรรปันส่วนกันไป อย่างที่ท่านพูดบอกว่า การแต่งตั้งปลัดกระทรวงพาณิชย์นั้นเป็นอำนาจของรัฐมนตรีถูกต้องที่สุด เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เสนอใครมาก็ควร จะเซ็นเข้าคณะรัฐมนตรีได้แล้ว ท่านประธานที่เคารพ. คำครหาครั้งนี้ ท่านจะทำอย่างไร ถ้าไม่มีกลไกที่รองรับแล้วผมเชื่อว่า เสียหายคนดี ๆ อย่างนายบรรหารนี้จะต้องถูกมลทิน แต่ผมก็ยอมรับว่า ความสามารถของบุคคลคนนี้ไม่ธรรมดา เคยถูกร้องถูกฟ้อง ในตุลาการรัฐธรรมนูญว่าขาดคุณสมบัติเป็นรัฐมนตรีมาแล้ว อาจจะด้วยความบริสุทธิ์ใจ ความจริงใจของท่าน ใช้เวลา

อยู่ เป็นปี ตุลาคม รัฐธรรมนูญมีมติว่าให้ท่านสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องยอมรับว่าท่านแน่ ท่านถูก รสช. กล่าวหาอาชญากรรมและยึดทรัพย์ ท่านเป็นสิงห์ไม่ร้อง เพราะผมเคยพูดว่า ถ้าร้องไม่ใช้สิงห์ เป็นสุนัข ต่อสู้กล้ากลืนมาจนสามารถพิสูจน์ตัวเองได้มาขั้นหนึ่ง ฉะนั้นคนคนนี้จึง เป็นคนที่มีทาเลนต์ (Talent) ประทานโทษครับ ที่มีบุคลิกภาพ มีความสามารถ มีความฮึดเป็นพิเศษ คราวนี้ขีดความสามารถของมนุษย์นั้นมีจำกัด คราวนี้ด้วยความหวังดี จึงได้เสนอมาตรการนี้ขึ้นมา เพื่อที่จะสร้างความโปร่งใสให้กับตัวนายกรัฐมนตรีเอง ให้กับสถาบันสภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องไปทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหาร และจะทำให้วุฒิสมาชิกที่ได้มาเป็นนั้น เป็นด้วยความภาคภูมิใจและสมเกียรติยศและศักดิ์ศรีอย่างแท้จริงครับท่านประธาน ท่านประธานคงจะเห็นด้วยกับกระผม และท่านวุฒิสมาชิกที่เคารพอย่างยิ่ง ที่ท่านเองนั้น ผมได้กล่าวไว้ตอนต้นว่า ผมภาคภูมิใจในบทบาทของท่านเหลือเกินและก็ตั้งใจที่วุฒิสมาชิกนั้นไม่มีการวิพากษ์ ได้ทราบข่าวว่าปล่อยให้มีการใช้วิจารณ์ญาณ ใช้ดุลยพินิจอย่างเสรีชน ฟังเหตุ ฟังผล เพราะว่าเวทีแห่งนี้เป็นเวทีแห่งเหตุผลและทุกคนก็ได้ใช้ดุลยพินิจของตัวเอง ปราศจากการครอบงำใด ๆ ปราศจากที่เขาเรียกว่า โผ ผมตั้งใจจริง ๆ และก็อยากจะให้ท่านทั้งหลายได้ยื่นหยัดในสปิริต (Spirit) ตรงนี้ไว้ เพื่อทำหน้าที่เป็นสภาถ่วงดุลของพวกเราที่มาจากการเลือกตั้ง และตั้งใจไปยิ่งกว่านั้นก็คือ ได้ทราบว่าคณะกรรมการประสานงานของพรรคร่วมรัฐบาลได้มีมติให้เสรีภาพแก่มวลชนสมาชิกทั้งหลาย ที่จะใช้วิจารณ์ญาณโดยปราศจากการครอบงำของเสียงข้างมาก โดยปราศจากการชี้นำของคณะกรรมการประสานงาน เพราะการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นไม่เป็น เรื่องที่จะต้องชี้นำกัน เพราะเป็นเรื่องของประเทศชาติ

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคงจะต้องขอขอบพระคุณท่านประธาน คงจะไม่ใช้เวลาของรัฐบาลแห่งนี้พูดจากรายไปมากกว่านี้

เพราะมีท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติหลายท่าน รอคอยโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา เพื่อที่จะให้พวกเราได้ตัดสินใจโดยปราศจากการครอบงำใด ๆ ทั้งสิ้น ขอบพระคุณครับท่านประธาน .

ประธานรัฐสภา : คุณชัชวาลย์ ชมภูแดง

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
 ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม ชัชวาลย์ ชมภูแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดร้อยเอ็ด ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ วันนี้เป็นวันที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการที่จะวางกฎกติกาในการปกครองประเทศของเรา วันนี้ผมมีความเชื่อมั่นว่าสมาชิกรัฐสภาทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มาจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภานั้น คงจะมีความตระหนักร่วมกันด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อจะให้เกิดกติกาที่มีมาตรฐานสำหรับการใช้ปกครองที่เกิดประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง กระผมเองไม่ยากให้พวกเราเน้นพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีอคติที่อยู่ในใจ ไม่ยากให้พวกเราพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นโดยติดอยู่กับความเกลียด ความโกรธ และความหลงตลอดทั้งความโลภอยู่ในจิตใจของตัวเอง ผมเองอยากให้พวกเราได้มองว่าประเทศไทยเรานั้น เรามีสภาพสังคมเป็นเช่นใด เรามีการพัฒนาการปกครองมาอย่างไร และโครงสร้างการปกครองของประเทศไทยเราเป็นเช่นใด และขณะเดียวกันนั้นอยากให้เรามองว่าถ้าหากเราจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองนั้น สิ่งใดกันแน่ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ ท่านประธานที่เคารพ การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ผมได้อภิปรายในสภานี้ทุกครั้งที่มีการแก้ไข ผมให้ความสำคัญกับกฎหมายรัฐธรรมนูญอย่างยิ่งवादแล้วกระผมอภิปรายทุกครั้งนั้น กระผมระมัดระวังอย่างยิ่งในการที่จะไม่ให้เกิดการเสียดสีและตีแหว่งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะว่าการพิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญไม่เหมือนการพิจารณากฎหมายอื่น มันเป็นเรื่องในการปกครอง

ประเทศของเรา และกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชาติด้วย ไม่ใช่จะบัญญัติให้กฎหมายนั้นลิดรอนสิทธิ หรือเกิดการแตกแยกในชาติ ซึ่งจะไม่เกิดผลดีต่อการศึกษาของการปกครองบ้านเมือง ท่านประธานที่เคารพ กระผมยอมรับว่าหลายหัวข้อมติดีกว่าหัวเดียว แต่บางครั้งถ้าหากกำหนดหลายหัว หรือระบุอย่างชัดเจน อย่างมีเงื่อนไขก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ บางครั้งการกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการเตรียมการไว้โดยมีการวางมาตรการไว้ โดยมองไปข้างหน้าไว้ และมุ่งหวังที่จะให้เกิดและให้เป็น จริงอยู่ถึงแม้จะเป็นบุคคลหลายคนก็ตาม อาจจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองเท่าที่ควร กระผมยังมองเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ถ้าจะก่อให้เกิดประโยชน์จริง ๆ ต่อแผ่นดินไทย เราต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า ภูมิสมาชิกของเรานั้นท่านมีหน้าที่อะไร เราต้องการให้ท่านเป็นผู้กลั่นกรองใช่ไหม และเราเองซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่อยากให้ท่านเป็นที่เลื่อง เราพูดอยู่ตลอดเวลาว่าเราไม่ต้องการให้วุฒิสมาชิกมาเป็นพี่เลี้ยงเรา เราต้องการให้เป็นสภาผู้กลั่นกรอง เมื่อเราต้องการให้เป็นสภาผู้กลั่นกรองนั้นเราจะทำอย่างไร เราจะต้องทำในลักษณะที่ว่าทำอย่างไรถึงจะได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเกียรติประวัติในการทำงานเข้ามาเป็นผู้กลั่นกรองให้แก่เรา ท่านประธาน แต่ถ้าหากเราต้องการให้วุฒิสมาชิกมาจากบุคคลหลากหลายที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่าง ๆ เราจะทำอย่างไร เรามีความแน่ใจหรือสูตรที่พวกเราคิดทั้งหลายนั้น จะก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่บุคคลทุกสาขาอาชีพ กระผมอยากจะทำข้อกล่าวขำลงไปในแนวคิดของกระผมซึ่งเป็น เรื่องส่วนตัว การที่จะให้วุฒิสมาชิกทำหน้าที่กลั่นกรองและ เกิดความเป็นธรรมจริง ๆ ทำอย่างไร เราถึงจะได้มาจากทุกสาขาวิชาชีพ มาจากตัวแทนของเกษตรกร ตัวแทนของนักธุรกิจ นักลงทุน และตัวแทนจากข้าราชการประจำ ไม่ว่าจะจะเป็นทหาร ตำรวจ

หรือข้าราชการพลเรือน แต่ท่านประธานที่เคารพ ก็มีคนโต้แย้งอยู่ตลอดเวลา บอกว่า ทำไม่ได้เพราะคนไทยยังไม่สามารถที่จะแบ่งแยกกลุ่มอาชีพได้อย่างชัดเจน กระผมคิดว่านั่นคือข้อแก้ตัวของคนเราที่ไม่อยากทำให้เกิด ท่านประธานที่เคารพ บางท่านก็นั่งคิดบอกว่า ทำอย่างไร เราถึงจะให้การแต่งตั้งวุฒิสมาชิกนั้นไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก บางครั้งเราก็มากำหนดบอกว่า น่าจะให้ประมุขของแต่ละสถาบันเป็นผู้ทำการคัดเลือก ไม่ว่าประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกาหรือผู้นำฝ่ายค้านหรือนายกรัฐมนตรี ร่วมกันตั้งคณะกรรมการมาสรรหา ซึ่งสิ่งเหล่านั้นก็เป็นแนวความคิดหนึ่ง แล้วเมื่อสภาชุดที่แล้วนั้น ท่านประธานที่เคารพ เราก็มีมติกันลงไปบอกว่า ยังไม่เหมาะสมและยังไม่สมควร ควรจะให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง ซึ่งให้เกียรติ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ตั้งคณะกรรมการสรรหาและนำขึ้นทูลเกล้าฯ กราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ถ้าหากพระองค์ท่านผู้ซึ่งทรงเป็นพระประมุขสูงสุด เป็นมิ่งขวัญของชนชาวไทยทั้งหลายนั้นทรงพิจารณาแล้วเห็นว่าดี พระองค์ท่านก็ทรงพระราชทานลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งวุฒิสมาชิกแต่ละคณะเดียวกันถ้าหากพระองค์ท่านนั้นเห็นว่าไม่เหมาะสมพระองค์ท่านอาจจะใช้พระราชวินิจฉัยในการที่จะให้มีการแก้ไขปรับปรุงได้ ท่านประธานที่เคารพ แต่ถ้าหากว่าเราดำเนินการในลักษณะให้มีคณะกรรมการ เพื่อทำการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก ถ้าหากเป็นการเลือกตั้งนั้นท่านประธานก็ลองพิจารณาดูแล้วกันว่า องค์พระประมุขสูงสุดของเรานั้น จะทรงใช้พระราชอำนาจในการวินิจฉัยได้มากน้อยเพียงใดให้คิดในจุดนี้ ท่านประธานที่เคารพ ขณะเดียวกันเราต้องมองดูว่าประเทศไทยเรานั้นปกครองในระบอบอะไร บางคนเขาบอกว่า เราอยากให้อำนาจวุฒิสมาชิกมีอำนาจน้อยลง แต่ขณะเดียวกันเราก็บอกว่า เราอยากให้อำนาจวุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง เราต้องเข้าใจ ถ้าหากมาจากการเลือกตั้งนั้นก็ต้องให้อำนาจท่านสูงขึ้นไม่ใช่ลดอำนาจท่านลง ในขณะที่เดียวกันการปกครอง

ของเรานั้นเป็นลักษณะอะไร เราเป็นลักษณะการปกครองโดยระบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขสูงสุด ลักษณะวัฒนธรรมประเพณีของการปกครองของเราในการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกนั้น เราก็เลียนแบบมาจากประเทศที่เขาเคยปฏิบัติมา และเราก็เจริญรอยนั้นมาแล้วก็ดำเนินการเป็นประเพณีมาจนปัจจุบัน ท่านประธานที่เคารพ กระหมอยากถามท่านประธานว่า เท่าที่ผ่านมานั้นวุฒิสมาชิกได้ทำอะไรให้บ้านเมืองเสียหายบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหากเราบัญญัติไปบอกว่า วุฒิสมาชิกต้องเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และคนที่ เป็นวุฒิสมาชิกมา ในอดีตนั้นเป็นคนที่ทุจริตหรืออย่างไร ท่านก็ได้กลั่นกรองมาตลอดเวลา กลั่นกรองกฎหมาย และวุฒิสมาชิกเราคิดว่าท่านเป็นศรัทธาใจให้แก่รัฐบาลมันจริงหรือ เราจะเห็นว่าหลายครั้งที่วุฒิสภานั้นได้มีการแก้ไขเป็นการกลั่นกรองกฎหมายให้เรา อย่างน้อย ๆ เมื่อวานนี้ที่ ๒ ฉบับแล้วท่านกลั่นกรองให้ ถ้าท่านไม่กลั่นกรองให้อะไรจะผ่านไป ซึ่งกฎหมาย ๒ ฉบับเมื่อวานนั้น จะโทษรัฐบาลหรือโทษรัฐมนตรีไม่ได้ เพราะผ่านจากสภาล่างขึ้นไปสู่สภามุ สภาล่างนั้นจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในความผิดพลาดและความบกพร่อง ดีที่เรามีวุฒิสมาชิกช่วยกลั่นกรองให้ ท่านประธานที่เคารพ กระหมอยากจะขอทราบเรียนท่านประธานบอกว่า หากไม่มีการยุบสภาและมีการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ที่ผ่านมานั้น การแก้ไขครั้งนี้จะเกิดขึ้นหรือไม่ กระหมอยากถามท่านประธานกระหมอยากย้อนรอยไปหาอดีตเมื่อครั้งมีการประชุมคณะกรรมการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในปี ๒๕๓๕ การประชุมกรรมาธิการ เมื่อเวลา ๑๒.๕๓ นาฬิกา แล้วถึงเวลา ๑๓.๐๓ นาฬิกา สมาชิกผู้ที่ขอขึ้นแก้ท่านหนึ่ง ได้อภิปราย ท่านเป็นสมาชิกของกรุงเทพมหานคร ท่านก็เห็นดีเห็นงามที่จะให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับปัจจุบัน ท่านคัดค้านเหลือเกินในการที่จะตั้งกรรมาธิการ เวลา ๑๓.๒๕ นาฬิกา ถึง ๑๓.๓๕ นาฬิกา สมาชิกพรรคเดียวกันก็ให้ความเห็นเช่นเดียวกัน ในเวลา

๑๔.๓๔ นาฬิกา ถึง ๑๔.๓๕ นาฬิกา ก็สมาธิพรรคเดียวกันซึ่งเคยเป็นอดีต รัฐมนตรีก็ให้ความเห็นสอดคล้องกัน ในเวลา ๑๔.๔๐ นาฬิกา ถึง ๑๔.๔๕ นาฬิกานั้น ก็พรรคเดียวกันและมีตำแหน่งสำคัญในรัฐบาลในอดีต ท่านก็ให้ความเห็นไว้ ซึ่งกระผมเองนั้นก็ไม่อยากจะคิดว่าเพียงเวลาเปลี่ยนไปเพียงเมื่ออุบศนาแล้วเลือกตั้งใหม่ ทำให้คนเรานี้มีความคิดเปลี่ยนแปลงกันได้ง่ายเลย ถ้าหากความคิดของคนเราเปลี่ยนแปลงกันอย่างรวดเร็วเช่นนี้ คงกระแสนิยมมรสุมเช่นนี้ ท่านประธานที่เคารพ หลักเกณฑ์และหลักการและความเชื่อมั่นของประชาชนคนไทยนั้นจะเอาไว้ที่สิ่งใด คนเราจะต้องมีความหนักแน่น จะต้องพิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตัวเองอย่างอ่อนไหวง่าย ต้องมีความหนักแน่น ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะขอภัยสำหรับท่านอดีตนายกรัฐมนตรี และอดีตประธานศาลฎีกาและอดีตประธานสภาฯ ทั้งหลาย กระผมไม่มีเจตนาที่จะพูดให้ท่านไม่สบายใจ ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่แก้ไขนี้กำหนดไว้ว่า จะต้องมาจากอดีตนายกฯ อดีตประธานสภาฯ อดีตประธานศาลฎีกา เกิดท่านเหล่านั้นเสียชีวิตทั้งหมดแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับที่ขอแก้ไขนี้จะดำเนินการได้หรือครับ มันเป็นไปได้ ไม่ใช่ว่ามันเป็นไปได้ ชีวิตคนเราไม่แน่นอนครับ เพราะฉะนั้นการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญในลักษณะเช่นนี้ กระผมคิดว่าแก้เพื่อให้ปฏิบัติไม่ได้ และยิ่งกว่านั้น ถ้าหากท่านไปดูร่างในมาตรา ๑ พิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วน ท่านประธานที่เคารพ พิจารณาสีครับ ดูแล้วก็อยากจะให้วุฒิสมาชิกอยู่ต่อไป แต่ถ้าหากมีการพลิกเพียงนิ้วมือเดียวในการแปรญัตติเท่านั้นเอง วุฒิสมาชิกทั้งหลายนั้นท่านก็จะต้องมลายลับไปจากรัฐสภาแห่งนี้ ท่านประธาน เพราะฉะนั้นกระผมเองนั้นก็ไม่สบายใจที่จะขึ้นมาอภิปรายในวันนี้ จริง ๆ ไม่อยากจะพูด แต่ว่าจำเป็นท่านประธาน รู้สึกว่าเราเล่นการเมืองกัน เราจะเล่นเพื่อตัวเองหรือเล่นเพื่อชาติบ้านเมืองกันแน่ เสร็จแล้วเรากิปรายเรื่องรัฐธรรมนูญ แต่เรา

กลับไปพูดถึงเรื่องสมัย รศ. ผมว่ารัฐสภาแห่งนี้ควรจะยกมาตรฐานของเรา
 ขึ้นบ้าง เราถูกดูถูกเหยียดหยามว่าสมาชิกสภาผู้ร่างนั้นไม่มีคุณภาพ ก็เพราะ
 ว่าพวกเราเองเวลาพูดอะไรนั้นไม่อยู่ในประเด็น ไม่อยู่ในเรื่อง เราควรจะ
 ต้องแก้ในสิ่งนี้ เราพูดเรื่องรัฐธรรมนูญ ก็ต้องพูดเรื่องรัฐธรรมนูญ วันนี้ไม่ใช่
 อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ไม่ใช่อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี แต่เรามา
 พูดเรื่องเหตุเรื่องผลว่า ควรจะแก้หรือไม่แก้ ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 กราบเรียนท่านประธานตั้งแต่เบื้องต้นแล้วว่ารัฐธรรมนูญนั้น เป็นกฎหมายสูงสุด
 เป็นกฎหมายที่กำหนดกติกาในการปกครองประเทศ เราจะมาแก้วันต่อวัน
 ปีต่อปี คงจะไม่เหมาะสมนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านประธานที่เคารพ
 รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ กระทั่งกฎหมายลูกซึ่งเรากำลังเร่งรีบที่จะออก
 ให้เสร็จ ก็ยังทำไม่เสร็จ เสร็จแล้วเราจะมาแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญอีก
 แล้วเมื่อไร เราจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญในฉบับปัจจุบัน สิ่งที่เรา
 อยากจะมี อยากจะมีศาลปกครอง อยากจะมีอันนั้น อยากจะมีอันนี้ ซึ่งเรา
 มุ่งหวังกันไว้ และกฎหมายลูกกำลังจะไหลออกมา ไหลออกมา เสร็จแล้วเรา
 ก็จะมาแก้กันอีก หยุตกันอีก เราอยากจะทำให้บ้านเมืองเรามีการพัฒนาอย่าง
 ต่อเนื่อง เสร็จแล้วก็หยุดเป็นช่วง ๆ แล้วทำไมเราไม่ดำเนินการให้สำเร็จ
 เสียก่อน และเมื่อไปถึงจุดนั้นเห็นว่าไม่ก่อประโยชน์ให้แก่บ้านเมือง เราหา
 ทางแก้ไขกันอีก นี่บ้านเพ็ญจะลงเสาศรับท่านประธาน พอจะมุ่งหลังคาก็รี้อ
 หลังคาใหม่ และเมื่อไรจะสร้างบ้านเสร็จเสียที ท่านประธาน กระผมเองนั้น
 ไม่อยากจะบอกหรือกล่าวให้รอคณะกรรมการปฏิรูปทางการเมือง แต่เราก็
 น่าจะฟัง ฟังเขาสักครั้งหนึ่งก่อนว่า ทำอย่างไรจึงจะเกิดความเหมาะสม
 กระผมเองไม่อยากจะบอกว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่ควรจะแก้ เพราะกระผมคิดว่า
 ถ้าเมื่อถึงวันนั้นสิ่งที่เราเคยแก้ไว้ไม่ก่อประโยชน์ เราก็จำเป็นต้องแก้
 แต่ที่เรายังปฏิบัติไม่เสร็จ เรายังดำเนินการอะไรไม่เสร็จ แล้วเราก็จะแก้

กันใหม่ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังบรรดาสมาชิกรัฐสภา
ทั้งหลาย ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเราต้องขำของคนอื่นในลักษณะที่ไม่ไว้วางใจ
คนอื่นอยู่ตลอดเวลา เราจะต้องให้ความไว้วางใจคนอื่นเขาบ้าง เราจะต้อง
ไม่ดูถูกเหยียดหยามว่าคนอื่นเขานั้นไม่มีความจริงใจ ไม่มีความสุจริตใจ
เราจะต้องคิดเสียก่อนว่าเขาน่าจะมีความสุจริตใจ เพราะแม้แต่กฎหมายนั้น
เขายังสันนิษฐานเสียก่อนว่า จำเลยยังเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ จนกว่าศาลจะตัดสิน
ถ้าหากเราไปมองในลักษณะคนอื่นเขาไม่บริสุทธิ์อยู่ตลอดเวลา นั้น แสดงว่า
เรามองในลักษณะเกิดความลำเอียงในจิตใจของตัวเอง ขณะเดียวกัน
นั้นเราจะต้องไม่คิดว่าคนอื่นเขาจะทุจริต เพราะถ้าหากเราคิดอย่างนั้น
ก็แสดงว่าเรามีประสมการณ์ในการทุจริตอยู่ตลอดเวลา เราจะต้องไม่ดูถูก
เหยียดหยามคนอื่น และกระผมมีความเชื่อมั่นว่าสมาชิกสภาแห่งนี้มันมีเจตนาดี
ต่อชาติบ้านเมืองทุกคน ถึงอย่างไรก็ตาม การที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะแก้ หรือ
ไม่แก้ ก็ขึ้นอยู่กับสภาแห่งนี้ และการที่สมาชิกรัฐสภาฝ่ายค้านได้ยื่นขอเสนอ
แก้มานั้น กระผมเองนั้นก็หวาดวิตกว่าในทางปฏิบัติมันจะเกิดไม่ได้ กระผม
ไม่ได้ดูแคลนจิตใจของท่านว่าท่านไม่มีเจตนาดี แต่เจตนาดีของท่านนั้นจะเกิด
ผลดีต่อชาติบ้านเมือง หรือจะไปต่อก้อทำให้เกิดการแตกสามัคคีในชาติ และ
ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในแง่ของการปฏิบัติ ขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเฮื้อ ประเสริฐสุวรรณ
ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธาน
รัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญท่านอดีตรองฯ สมภพ
นายสมภพ ไทตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม สมภพ ไทตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะของสมาชิกรัฐสภา
กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านผู้เสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแล้ว และ

เมื่อได้พิจารณาถึงเหตุผลที่ท่านได้กล่าว รวมทั้งข้อความต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระผมจะไม่กล่าวว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะควรแก้ไขหรือไม่ เพราะเหตุว่าผมในฐานะสมาชิกวุฒิสภาก็จะเป็นตัวที่จะถูกกระทำการที่จะปรับปรุงอะไรต่าง ๆ แต่ผมอยากใคร่ขอทราบเรียนท่านประธาน ซึ่งเมื่อผมอ่านรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ซึ่งมีผู้รับรองถึง ๑๐๐ กว่าท่าน แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องข้อใจให้แก่กระผม ซึ่งผมจะขอทราบเรียนท่านประธานดังต่อไปนี้

ในประเด็นแรก ร่างนี้ได้แสดงถึงหลักการใหม่ในการที่จะสรรหาสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ดังปรากฏอยู่ในมาตรา ๑๐๐วรรคหนึ่ง แต่ว่าเมื่อมีการแต่งตั้งแล้วก็ต้องมีการสิ้นสุดวาระครบ ๔ ปี เมื่อครบ ๔ ปีแล้วถ้าอ่านตามร่างฉบับนี้แล้วก็เข้าใจว่าจะต้องมีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเมื่อครบ ๔ ปี แต่ถ้าหากไปดูรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในมาตรา ๑๐๑ ซึ่งมีได้ถูกแก้ไข หรือไม่ได้รับการพิจารณาจากผู้เสนอนั้นเลย มาตรา ๑๐๑ รัฐธรรมนูญปัจจุบันบัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภามีกำหนดเวลาคราวละสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง สมาชิกวุฒิสภาที่พ้นจากตำแหน่งไปตามวาระต้องอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระ เป็นสมาชิกอีกก็ได้ มาตรานี้ไม่ได้ถูกแก้ไข กระผมอ่านร่างรัฐธรรมนูญแล้วก็เกิดสงสัยว่า เมื่อครบ ๔ ปีแล้วจะทำอย่างไร จะใช้ระบบกรรมการสรรหาดังที่ปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หรือจะกลับมาใช้มาตรา ๑๐๑ โดยให้เป็นอำนาจของนายกฯ ที่จะกราบบังคมทูลฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นี่ท่านจะเห็นได้ชัดว่า ความขัดแย้งในหลักการ ในทางปฏิบัติระหว่างร่างใหม่ หลักการใหม่ที่ให้มีกรรมการสรรหา กับการที่จะให้นายกรัฐมนตรีคนเดียวแต่งตั้ง แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ นั้นจะเห็นได้ว่า ไม่สอดคล้องกัน ดูประการหนึ่งว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญ

ฉบับนี้แล้ว ผ่านไปแล้ว เวลาถงมคิดแล้วเห็นชอบ ถ้าสมมุติว่าเช่นนั้น ก็จะมี
กรรมการสรรหาครั้งเดียวเท่านั้นเอง พอครบ ๔ ปี ก็ต้องกลับมาใช้มาตรา
๑๐๑ พรรคสาม คือทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระ
เป็นสมาชิกอีกก็ได้ ความที่ขัดกันเช่นนี้ ผมไม่ทราบว่า จะแก้ไขอย่างไรในร่าง
นั้น เพราะว่า เป็นมาตราที่ไม่ได้เสนอเข้ามาขอให้ปรับปรุงด้วย ถ้าเราปรับ
หลักการอันนี้ไปแล้ว ก็แน่นอนถึงจะไม่ได้ปรับปรุงข้อความให้ดียังไร มันก็
ย่อมจะขัดกับมาตรา ๑๐๑ นี่เป็นประเด็นแรกที่ผมเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
จะสมควรรับหลักการหรือไม่ ถ้ารับหลักการแล้ว ในกรณีที่แก้ไขให้โยงไป
ถึงมาตรา ๑๐๑ นั้น คงจะกระทำไม่ได้

อีกประเด็นหนึ่ง ที่เกี่ยวกับความรู้สึกของผมที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา
ซึ่งผมเห็นว่าในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีข้อความสำคัญอยู่ตอนหนึ่ง ซึ่งในความ
รู้สึกของผมเมื่ออ่านครั้งแรกแล้ว ไม่เข้าใจว่าท่านผู้ร่างนั้นมีความคิดอย่างไร
มองวุฒิสมาชิกกันอย่างไร ท่านถึงได้ไปใส่ไว้ในบรรทัดที่ ๒ ว่าวุฒิสภา
ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความ
ซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ จากสาขา
อาชีพหรือวิชาชีพต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดินใน
ระบอบประชาธิปไตย ความสำคัญที่ผมรู้สึกสะกิดใจมากก็คือคำว่า ซึ่งมีความ
ซื่อสัตย์สุจริต ผมได้มีโอกาสร่างรัฐธรรมนูญมาหลายฉบับ ไม่ได้เคยเห็นว่า
สมาชิกวุฒิสภานั้นเองจะต้องถูกบังคับโดยรัฐธรรมนูญว่าต้องเป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต
ถึงจะได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา การใส่ความห่านองนี้เฉพาะสมาชิก
วุฒิสภาย่อมทำให้เกิดความรู้สึกกระทบกระเทือนใจแก่บรรดาท่านที่เป็นสมาชิก
วุฒิสภาอยู่ในขณะนี้ ผมเข้าใจว่าเช่นนั้น อย่างตัวผมเองผมก็รู้สึกแปลกใจและ
กระทบกระเทือนใจ ว่าทำไมเขาถึงจงใจใส่เฉพาะสมาชิกวุฒิสภา ถ้าผม
จะขออนุญาตประธานกล่าวแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรละ ไม่มีความรู้สึก

ข้อสัจย์สุดจืดอะไรเข้าไปเกี่ยวข้องกับเลข เขียวหรือ ในเมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ คิดต่าง ๆ ที่ดาวใจออกมามันก็มีกันอยู่ แต่ทำไมถึงจะมาเพิ่งเล็งเงาะจง ที่ต้องบอกว่าสมาธิกฤษฏีสภาในรุ่นต่อไปนั้น ต้องมีความซื่อสัตย์สุดจืด และนอกจากนี้การที่เขียนเช่นนี้ก็ก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนใจ เป็นการที่ไม่ให้เกียรติแก่สถาบัน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันกับสถาบันสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งไม่มีคำนี้ไปไว้เป็นเครื่องบังคับ

อีกประการหนึ่ง ในการสรรหาท่านจะทราบอย่างไรว่าคนนั้น ที่เข้ามาสรรหามีความซื่อสัตย์สุดจืด นี่แหละครับ ปัญหาที่การจะใส่คำคำหนึ่ง และในการปฏิบัติของความคิดของท่านผู้เสนอนั้น ท่านได้มองอย่างละเอียด รอบคอบดูจนเห็นแก่ศักดิ์ศรีของสถาบันอื่นเขาบ้าง หรือท่านคิดว่าสถาบันของท่านนั้นเองที่มีความซื่อสัตย์สุดจืด นี่แหละครับ ผมอยากจะขอทำความเข้าใจ และจะเห็นว่าถ้าไม่จัดความซื่อใจ อันนี้ให้เกิดขึ้นแล้ว ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้จะไม่มีความน่าเชื่อถือเลย เพราะไม่คำนึงถึงหลักการดั้งเดิมเขาที่จะถวายเป็นพระราชอำนาจในการที่จะทรงแต่งตั้งอีกก็ได้ ๒. ให้ใช้คำที่ไม่น่าจะเหมาะสมกับความเป็นสถาบันสูงสุด คือบอกว่าสมาธิกฤษฏีสภาซึ่งมีความซื่อสัตย์สุดจืด คือถูกกล่าวหาคล้าย ๆ กันว่าเมื่อก่อนนี้ไม่มีถึงได้เริ่มมาใส่ในตอนนี้

ประเด็นสุดท้ายที่ผมรู้สึกนึกคิดว่า ผมเองอาจจะบิเจตนาร้ายไป แต่ไม่ใช่เพราะเมื่อมาอ่านเท่าไร ๆ แล้ว การใช้ถ้อยคำในร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ไม่ได้ดูแบบแผนที่เขาใช้กับองค์พระมหากษัตริย์ว่าเขาใช้กันอย่างไร อย่างท่านจะเห็นได้ว่าในมาตรา ๑๐๐ ทวิ ในวรรคสี่ ใช้คำว่า ให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นสมาชิก เขียนกันอย่างชัดเจนแบบนี้ ซึ่งไม่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่เลย ถ้าจะเทียบดูว่าในมาตรา ๑๐๔ ที่แก้ไขกับที่ไม่แก้ไข ท่าน

จะเห็นถึงว่าสำนวนลีลาของการเทิดทูนองค์พระประมุขนั้นต่างกันเออะ ในมาตรา ๑๐๔ บังคับก็บอกไว้ว่า เมื่อตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระ พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีลักษณะที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๑๐๐ เข้ามาเป็นสมาชิกแทน นี่เขาเขียนไว้ชัดเจนว่าทรงเป็นพระราชอำนาจ ซึ่งก็สอดคล้องกับมาตรา ๑๐๑ ที่ผมได้กล่าวมาแล้ว แต่ว่าในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้คำว่า ให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งได้คะแนนถัดไป ตามบัญชีรายชื่อมาตรา ๑๐๐ ทวิ และให้นำนับผู้ใด ๑๐๐ ทวิ พรรคที่ มาใช้โดยอนุโลม โดยไม่ได้เอ่ยชื่อถึงว่าเสนอชื่อถึงใคร แสดงให้เห็นถึงความสำคัญว่า นายกรัฐมนตรีนั่นเองมีความสำคัญอย่างมาก ยิ่งใหญ่มาก ไม่ได้เขย่นึกถึงว่าจะต้องเสนอต่อใคร ใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้อง แสดงถึงความเคารพจงรักภักดี แต่ไม่มี นี่เป็น ๒ ประเด็นใหญ่ที่ผมห่วงมาก ที่สุดสำหรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมเข้าใจท่านอาจจะมีเจตนาตีปรับปรุงให้สอดคล้องต่าง ๆ เพราะในเรื่องนี้อย่างท่านผู้เสนอคนแรกท่านได้กล่าวมา มีความคิดด้วยกันว่าอยากให้มีคณะกรรมการเล็ก ๆ ลักษณะหนึ่ง เพราะมองกันแล้ว จะมีประโยชน์มากกว่าที่จะปล่อยให้ท่านนายกรัฐมนตรีคนเดียว เป็นผู้ที่จะสรรหา โดยมองเห็นว่าควรจะทำอย่างหลวม ๆ เพื่อแบ่งเบาภาระ ท่านนายกรัฐมนตรี ภาระที่เรามองเห็นในขณะนี้ที่คณะกรรมการเห็นในขณะนั้นก็คือ เพื่อป้องกันการแบ่งเขต เพราะท่านนายกฯ ย่อมจะประกอบด้วยพรรคการเมืองหลายพรรค อาจจะมีมารวมเข้าขอให้เสนอชื่อคนนั้นคนนี้อะไรต่าง ๆ ท่านนายกรัฐมนตรีท่านก็คงจะลำบากใจ เพราะฉะนั้นจึงจะเห็นได้ว่ามีบุคคลตั้ง ๕ คน หรือ ๗ คน ร่วมกันพิจารณา คำว่า ร่วมกันนี้มีความหมาย ถ้าเขียนในกฎหมายแล้วต้องกระทำพร้อม ๆ กันร่วมกัน ไม่ใช่ว่าต่างคนต่างที่จะทำ แต่เมื่อเปลี่ยนไปโดยมติข้างมากว่าเป็นนายกรัฐมนตรี ผมก็เห็นว่าไม่น่าจะก่อให้เกิดความกังวลประการใด ถ้าคนเราลงมีความเค็ดขาด

มีความแน่ใจว่ากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่น่าจะหวั่นไหวว่าจะต้องถูกกล่าวหาว่าแบ่งพรรคหรืออะไร เราต้องอดทนต่อการเรียกร้องที่จะขอให้แต่งตั้งพรรคพวกขึ้นมา แต่ว่าในจำนวน ๒๖๐ - ๒๗๐ คนนี้ไม่น่าจะหวั่น อย่างมากก็คงจะสัก ๑๐ คน ซึ่งในความเห็นส่วนตัวของผมไม่ค่อยรู้สึกว่าจะสำคัญเท่าใด แต่อย่างไรก็ตาม การที่จะมาสร้างระบบอย่างที่เป็นปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มันสร้างกลไกที่ยุ่งยากมากขึ้นไปอีก ไม่ได้ช่วยท่านนายกฯ ที่จะให้มีความกล้าใจในการที่จะทำงาน หรือเข้าแบงเบาภาระอะไรต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผู้ทรงวิชาการ ทรงความรู้ในวิชาการ หรือในกิจการต่าง ๆ เพราะฉะนั้นนี่เองกระผมจึงเห็นว่าถ้าจะทำให้มันดีแล้วต้องดีได้ตลอด ดีกว่าความคิดครั้งแรก แต่เมื่อมาใช้แบบนี้แล้ว กระผมก็เป็นห่วงว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้งร่างนี้ผมเดือดร้อนอย่างยิ่งก็คือว่า ๑. มีหลักการที่ขัดกับพระราชอำนาจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒. ใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมกับการที่จะใช้พระราชอำนาจ เพราะเหตุนี้ผมจึงได้กราบเรียนว่าขอให้ท่านผู้เสนอได้โปรดพิจารณาให้รอบคอบถึงความควรไม่ควรที่จะกระทำในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้และที่ผมมากล่าวนี้เองก็มองเห็นแล้ว อนาคตจะช่วยแก้ไขอย่างไรก็แก้ไขไม่ได้ เพราะเป็นมาตราที่เสนอมาแก้ไข อีกมาตราหนึ่งที่เกี่ยวข้องไม่แก้ไข ผู้ที่จะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้นคงจะไม่อาจที่จะทำให้สอดคล้องกันได้ กระผมมีความห่วงใยในข้อนี้ จึงขอประทานกราบเรียนท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณชานีครับ

นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชานี ศักดิ์เศรษฐ์ ประชาธิปัตย์ จากนครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิกรัฐสภาและในนามของพรรคประชาธิปัตย์ กระผมขอสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช ... ท่านประธานที่เคารพ กระผมและพรรค

ประชาธิปไตยมีความเชื่ออย่างสุจริตใจว่า การดำรงอยู่ของวุฒิสภานั้นจะยังประโยชน์แก่บ้านเมือง และเรามีความเชื่อตลอดครว่า ความจำเป็นที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ในการถ่วงถ่วงกฎหมาย ทำหน้าที่ในการถ่วงถ่วงอารมณของสังคม ไม่ให้กวัดแกว่งไปตามขี้ขวงของกระแส ทำหน้าที่กำหนดบทบาทร่วมกันของสถาบันต่าง ๆ ที่จะต้องกำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญให้เป็นไปอย่างมีความสอดคล้อง และมีความศักดิ์สิทธิ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญท่านประธาน ในขณะที่เพื่อนสมาชิกจำนวน ๑๔๘ ท่านได้เพียร เสนอร่างแก้ไขฉบับนี้ขึ้น เราพบกับข้อโต้แย้งต่าง ๆ มากมาย ข้อโต้แย้งเหล่านั้นบางข้อโต้แย้งอาจจะเป็น เรื่องที่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดด้วยความบริสุทธิ์ใจ บางข้อโต้แย้ง เป็นข้อโต้แย้งที่สร้างขึ้นมาด้วยเจตนาที่จะคัดค้านมิให้มีการ เสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ข้อเท็จจริงเหล่านี้ ท่านประธานคงจะได้มองเห็นจากการถ่ายทอดของสื่อมวลชนในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านประธาน อย่างที่ผมได้กราบเรียนกับท่านประธานไปแล้วในเบื้องต้นว่า เรามีความเชื่อว่สมาชิกวุฒิสภานั้นมีความจำเป็นต่อระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเรามีความเชื่ออีกว่า การทรงคุณค่าของสมาชิกวุฒิสภานั้นจะต้องยังประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองอย่างแน่นหนา เพราะฉะนั้นท่านประธานจะเห็นได้ว่า ไม่มีความคิดเห็นใด ๆ จากสมาชิกฝ่ายค้านในการที่จะดูหมิ่นดูแคลนหรือปรารภว่าที่จะไม่ให้สมาชิกวุฒิสภา ข้อคิดเห็นนี้เราอาจจะมีแตกต่างกับโหมกของรัฐบาลที่ได้มีการพูดไปแล้วอย่างชัดเจนว่า เขาอยากที่จะให้มีสภาเดียวก็เพียงพอแล้ว แต่สำหรับพรรคประชาธิปไตยและสมาชิกฝ่ายค้านเรามีความเชื่อว่กาลโลกตามรัฐธรรมนูญที่มีบัญญัติไว้แล้วนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่เราอยากได้หรือไม่อยากได้ แต่ข้อบัญญัติตามรัฐธรรมนูญนั้นเกิดขึ้นจากเจตนารมณ์และความจำเป็นที่เป็นจริงของสังคม สมาชิกวุฒิสภาและวุฒิสภานั้นได้มีพัฒนาการมาแล้วหลายขั้นตอน ผมอาจจะไม่จำเป็นต้องกล่าวเล่าประวัติศาสตร์

ในทางการเมืองให้ยึดขวานัก แต่ท่านประธานเราพบบทบาทของสมาชิก
 วุฒิสภาอยู่ใน ๒ บทบาท และใน ๒ ฐานะ ใน ๒ ห้วงเวลา และใน ๒
 ลักษณะของที่มา บ้านเรานั้นวุฒิสภาเคียงคู่มากับระบอบการเลือกตั้งตลอด
 ระยะเวลาอันยาวนาน ในวันเวลาที่บ้านเมืองมีการเปลี่ยนแปลงด้วยพลังของ
 ประชาชนด้วยคลื่นกระแสของระบอบประชาธิปไตยพัฒนาขึ้นสูง รัฐธรรมนูญ
 ในขณะนั้นจะต้องกำหนดบทบาทหนึ่งให้กับสมาชิกวุฒิสภา นั่นก็คือทำหน้าที่
 กลั่นกรองกฎหมาย วันเวลาใดที่มีรัฐประหาร วันเวลาใดที่มีการเปลี่ยนแปลง
 ด้วยความรุนแรง เราพบว่าบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาก็เปลี่ยนไป ในฐานะ
 ทำหน้าที่เป็นผู้ค้ำจุนรัฐบาล ท่านประธานครับ คำถามมีอยู่ว่า ในปัจจุบันนั้น
 สมาชิกวุฒิสภาเรามีไว้ทำไม เราเกิดมาจากอะไร และเราจะดำรงอยู่ต่อไป
 ในฐานะอะไร ผมคิดว่าเหตุการณ์วันที่ ๑๑ พฤษภาคม เป็นเรื่องราวที่ผู้คนใน
 แผ่นดินนี้ไม่อยากจะถูกถึงมากนัก แต่ว่าเหตุการณ์นั้นมีอยู่จริง ได้เกิดขึ้นแล้ว
 และเราได้ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้วกับวุฒิสมาชิกว่า มีไว้ทำไม เรามีไว้เพื่อทำ
 หน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย เรารู้ดีว่าสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นคนมีความรู้ เป็นคนมี
 ความสามารถเป็นคนที่มีความละเอียด เขาเป็นผู้กลั่นกรองอารมณ์ของสังคมไม่ให้
 กวัดแกว่ง นั่นเป็นเรื่องที่เราเคารพและก็มีเหตุผล เรารู้ดีครับว่ารัฐธรรมนูญ
 นั้น ไม่ได้กำหนดเพียงสถาบันใดสถาบันหนึ่งไว้ในโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ
 เราได้กำหนดโครงสร้างอันหลากหลายไว้ในรัฐธรรมนูญและ เชื่อว่าการที่เรา
 มีสมาชิกวุฒิสภาไว้ก็จะเป็นการค้ำประกันให้สถาบันต่าง ๆ เหล่านี้ในสังคมได้
 ทำหน้าที่ไปอย่างชัดเจน ในเมื่อเราได้ข้อสรุปว่า เรามีวุฒิสภาไว้ทำหน้าที่
 กลั่นกรองกฎหมาย ถ้ามองว่าถ้าอย่างนั้นเราวุฒิสภาจะมาจากที่ไหน ท่านประธาน
 มีข้อโต้แย้งคำหนึ่งซึ่งผมเห็นว่าเป็นคำพูดที่ไม่ค่อยจะเป็นธรรมนัก ก็คือเรา
 บอกว่า เมื่อครั้งที่แล้วได้มีการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ และก็กำหนดให้มี
 คณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก แต่ว่าครั้งนั้นได้รับการปฏิเสธจากสภา

ถามว่ามาวันนี้ทำไมต้องเสนอกลับเข้ามาใหม่ ผมคิดว่าถ้าผู้ตั้งข้อโต้แย้งนี้ และตั้งคำถามนี้ได้กรุณาพูดให้หมดว่า คณะกรรมการในวันนั้นเป็นอะไร คณะกรรมการสรรหาที่เกิดขึ้นในวันนี้แตกต่างกันอย่างไร ท่านประธานครับ ไม่ได้แตกต่างโดยสถานะว่าวันหนึ่งคนหนึ่งเป็นรัฐบาล คนหนึ่งเป็นฝ่ายค้าน ไม่ได้แตกต่างกันในเรื่องของห้วงเวลาว่าก่อนหน้าเลือกตั้งคืออย่างหนึ่ง หลังเลือกตั้งแล้วคืออีกอย่างหนึ่ง แต่สิ่งนี้แตกต่างกันในหลักการ ท่านประธาน เราแตกต่างกันในปัญหาหลักการ นั่นก็คือตรงที่ว่าคณะกรรมการชุดที่แล้วพูดไว้ชัดเจน เราเอานายกรัฐมนตรี เราเอาประธานรัฐสภา เราเอาผู้นำฝ่ายค้าน เราเอาผู้ทรงคุณวุฒิที่ท่านนายกฯ ตั้ง ที่ผู้นำฝ่ายค้านตั้งมาเป็นคณะกรรมการครั้งนี้ก็รับ เป็นรูปแบบที่ทำหลายสถานภาพของวุฒิสมาชิกโดยสิ้นเชิง สมาชิกวุฒิสภาจะต้องเกิดขึ้นจากโครงสร้างแบบที่ผมว่านั่น เป็นการสังกัดฝ่ายการเมืองแน่นอน คุณไม่เป็นตัวแทนรัฐบาล คุณก็เป็นตัวแทนฝ่ายค้าน คุณไม่เคยสนับสนุนพรรคการเมืองในเรื่องเงินทอง คุณก็ต้องสนับสนุนด้วยวิธีการอื่นอื่น ถามว่าครั้งนี้สถานะของวุฒิสมาชิกจะคงมาได้อย่างไร ผิดกับข้อเสนองานที่เราได้เสนอขึ้นมาวันนี้ท่านประธานคงจะได้มองเห็นว่าเป็นรูปแบบคณะกรรมการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง เป็นรูปแบบของคณะกรรมการที่สร้างสถานะของวุฒิสมาชิกให้คงมา เพราะเราแน่ใจว่าคนที่มาเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้นเขาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นอย่างน้อย ๓ ประการด้วยกัน

ประการแรก ก็คือ ๑. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ประการที่ ๒ เขาต้องเป็นตัวแทนของสาขาอาชีพต่าง ๆ และที่

ประการที่ ๓ เขาต้องเป็นอิสระและก็เป็นกลาง

ท่านประธานครับ ถ้าเรายอมรับหลักการทั้ง ๓ ประการนี้ได้ ก็แปลว่าเรากำลังที่จะสรรหาสมาชิกวุฒิสภามาอย่างถูกต้องมาอย่างมีเกียรติ รูปแบบอย่างที่ท่านประจวบได้กล่าวกับท่านประธานไปแล้วว่า แม้เราอาจจะ

ไม่เคยมีรูปแบบนี้โดยตรงแต่รูปแบบนี้ฝ่ายค้านไม่ได้คิดเอง ผมได้ยื่นหูคตวันนี้ก็ไม่ได้คิดเอง อย่างน้อยที่สุดเราก็ได้ศึกษารูปแบบที่เคยมีมาในบ้านของเรา เมื่อครั้งที่เรามาชิกสหภาพนิสิตบัญญัติแห่งชาติหลังเหตุการณ์วันที่ ๑๔ ตุลาคม ครั้งนั้นในทำนองคล้าย ๆ กัน เราได้มีสมาชิกราชชาติ เราได้ไปคัดผู้คนจำนวนหนึ่งมาที่หลากหลาย มาจากหลายสาขาอาชีพแล้วให้มาเลือกกันเอง วันนั้นเราได้อะไร เราได้ชื่อว่าเรามีสหภาพนิสิตบัญญัติที่ผู้คนยอมรับทั้งแผ่นดิน เราได้บุคคลที่เป็นตัวแทนสาขาอาชีพมาอย่างชัดเจน ผมทราบเรื่องกับท่านประธานก็ได้ว่าในวันนั้นเมื่อเอ่ยชื่ออาจารย์มหาวิทยาลัย เราได้คนอย่างอาจารย์บ๊วย อึ้งภากรณ์ เราได้คนอย่างคอกเตอร์ชัยอนันต์ สมุทวณิช เราได้คนอย่างคอกเตอร์เชียน วีระวิทย์ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยไทยครับ เป็นที่ยอมรับไหมครับ ทุกคนผมแน่ใจว่าเราเห็นได้ชัดว่านั่นคือตัวแทนในวิชาชีพที่นำเคารพและเหมาะสมที่เป็นสมาชิกสหภาพนิสิตบัญญัติในครั้งนั้น เราได้ผู้นำเหล่าทัพ เราได้ผู้นำกรรมกร เราได้ผู้ทรงคุณวุฒิ นักกฎหมายมาจากสถาบันต่าง ๆ เราชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการคัดเลือกกันเองในสาขาอาชีพต่าง ๆ นั้นเป็นตัวบอกเราว่าเขาที่จะมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา เขาได้เป็นตัวแทนของสาขาอาชีพที่แท้จริง ถ้าเราให้ใครสักคนหนึ่งไปหยิบเอาอาจารย์มหาวิทยาลัยมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไปหาคนที่เรียกว่าเป็นตัวแทนอุตสาหกรรม ไปหาคนที่เป็นตัวแทนหอการค้า แม้ใจใค้อาจคิดว่าสถานการณ์หนึ่งถูกตั้งด้วยบุคคลอีกคนหนึ่ง และกลับมาถึงอีกสถานการณ์หนึ่ง เขาเหล่านั้นยังเป็นตัวแทนที่แท้จริง ผมต้องการให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นตัวแทนของสาขาอาชีพเป็นอิสระและก็เป็นกลาง สิ่งที่ผมอยากได้มากที่สุดวันนี้ก็คือ เราอยากได้คนที่เป็นตัวแทนอย่างที่ผมได้ทราบเรื่องกับท่านประธาน และสิ่งที่ผมไม่อยากได้เลยก็คืออะไรครับ ผมไม่อยากได้สมาชิกวุฒิสภาอาชีพ บ้านเรานั้นมีคนอยู่กลุ่มหนึ่งที่ตั้งใจไว้เสมอว่าอยากจะเป็นวุฒิสภาอาชีพ เป็นมา

ทุกเหตุการณ์แล้วก็ทรมานไม่ได้กับการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงที่วุ่นวายนี้ ถ้าเปลี่ยนแปลงเพราะเจตนาธรรม เพราะเกลียด เพราะรัก อย่างนี้ เห็นด้วยไม่ได้ แต่ถ้าเปลี่ยนเพราะว่าเป็นไปตามเจตนาธรรมแห่งหลักการ ผมแน่ใจว่าเราชอบได้ เราอยากจะมีมีการเปลี่ยนแปลงไปลักษณะอย่างนั้น ข้อโต้แย้งถ้าจะมีอีก ท่านประธาน ได้มีการพูดไว้อีกเช่นเดียวกัน บอกว่าฝ่ายค้านครั้งนี้จะไม่ให้ออกாத่านบรรหารตั้งวุฒิสมาชิกสักคนเลยหรือครับ ผมบอกว่าปัญหานี้ไม่ใช่รักหรือชอบท่านบรรหาร แต่ปัญหานี้เป็นปัญหาหลักการอย่างที่ผมได้กราบเรียนว่าถ้าเราต้องการที่จะให้สมาชิกวุฒิสภาไว้ถ้าจนเสถียรภาพรัฐบาลรัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ไม่ได้ ไม่ควรแก้ย่ำแย่ เพราะเจตนาธรรมของการมีไว้ถ้าจนเสถียรภาพรัฐบาลต้องให้ท่านนายกฯ เขาเป็นคนตั้ง ต้องให้รัฐบาลเขาตั้งแต่ถ้าเราต้องการเจตนาธรรมอยู่ตรงที่ว่า ต้องการสมาชิกวุฒิสภาไว้ทำหน้าที่ที่ถ่วงดุลกฎหมาย ต้องเปลี่ยน นายกฯ ตั้งไม่ได้ วันนี้เราได้เดินเข้ามาสู่การพัฒนาเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างไปได้ไกล รัฐธรรมนูญเราหาจุดลงตัวของเราได้แล้วจากการแก้ไขครั้งที่แล้ว ก็ยังไม่วายมีผู้คนออกมาพูดจาอีกเช่นเดียวกัน ก็บอกว่ารัฐธรรมนูญเราเพิ่งแก้ไปเมื่อ ๑ เดือนที่แล้ว ทำไมเวลานี้เราต้องแก้ไขกันอีก ท่านประธาน รัฐธรรมนูญไม่ใช่คัมภีร์ของพระเจ้าเป็นเจ้า ไม่ใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ถึงขนาดที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ได้ รัฐธรรมนูญมันเป็นโครงสร้างที่กำหนดการบริหารชาติบ้านเมือง การเปลี่ยนแปลงทำได้ทุกวัน ทำได้ทุกเวลา ขึ้นอยู่กับเจตนาธรรมแห่งรัฐสภานี้ ขึ้นอยู่กับเจตนาธรรมแห่งสังคมนี่ ว่าต้องการที่จะให้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ไม่ได้หรอกครับ ที่เราจะมาอ้างคำพูดบอกว่า ๑ เดือนที่แล้วเพิ่งแก้ ก็เราไม่ได้แก้เรื่องนี้ครับ เมื่อ ๑ เดือนที่แล้วมันแก้อีกเรื่องหนึ่ง มันแก้คนละเรื่องกัน ผมคิดว่าคำโต้แย้งเหล่านี้เป็นคำโต้แย้งที่สร้างความสับสนจับปลาน้ำขุ่น ท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเป็นข้อโต้แย้งที่แม้จะต้องรับฟัง แต่

ผมคิดว่า เป็นข้อโต้แย้งที่ไม่เพียงพอกับการที่จะหยุดยั้งในการแก้ไข ถึงขนาด
 บางท่านพูดไปเลยบอกว่า ขณะนี้ น้ำท่วมทำไมเราไม่ช่วยแก้ น้ำท่วมกลับมาช่วย
 แก่รัฐธรรมนูญ ท่านประธาน ผมบอกว่า เผลอโผล่โดยสิ้นเชิง ไร้วุฒิภาวะ
 ของคนที่พูดเป็นอย่างยิ่ง มันคนละเรื่องท่านครับ น้ำท่วมกับแก้รัฐธรรมนูญ
 เหมือนกับเราไปตามกรมประชาสัมพันธ์ เพราะว่า ทำไมไม่แก้รัฐธรรมนูญ ก็
 กรมประชาสัมพันธ์ไม่ได้มีหน้าที่แก้รัฐธรรมนูญ ก็มีหน้าที่ไปช่วยน้ำท่วม แต่
 รัฐสภามีหน้าที่แก้รัฐธรรมนูญ เราก็ต้องปฏิบัติ เราก็ต้องทำหน้าที่ของเรา
 ต่อไป ผมกราบเรียนกับท่านประธานว่า ความพยายามในการที่จะแก้ไข
 เปลี่ยนแปลงนั้น เป็นความพยายามที่เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ที่แท้จริง เป็นความ
 ตั้งใจจริง และสิ่งที่เราได้เสนอมานี้ในวันนี้ถือว่าเป็นเรื่องของหลักการ เป็น
 ปัญหาที่สภาเราต้องคิดให้ดีกว่าเราต้องมีวุฒิสภาหรือไม่ สำหรับผมและพรรค
 ประชาธิปัตย์เชื่อว่าสมาชิกวุฒิสภาต้องมี ต้องดำรงอยู่ และดำรงอยู่อย่างไร
 ต้องดำรงอยู่อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ มีศรี และบนพื้นฐานสถานะที่ชัดเจน เมื่อ
 ที่มาและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว นั่นก็หมายถึงว่าการ
 กำหนดกฎเกณฑ์ที่จะให้มาครั้งใหม่นั้นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย รูปแบบ
 ที่เราได้นำเสนอไปแล้วในวันนี้ อาจจะเป็นรูปแบบที่ไม่ใช่ดีที่สุดในใช่รูปแบบ
 ที่วิเศษ ที่ฝ่ายค้านนึกเอาเอง แต่เราแน่ใจว่ารูปแบบที่เสนอมานี้ให้
 ความเป็นกลางได้มากกว่า สรรพบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาอาชีพต่าง ๆ
 ได้กว้างขวางกว่าและก็ผู้ทรงคุณวุฒิเก็บที่มาจากสาขาอาชีพนั้น ๆ เขาจะได้รู้
 กันเองว่าใครคือตัวแทนที่แท้จริงของเขา ถ้าเป็นอย่างนี้ได้ผมมั่นใจว่าการ
 ทำงานเคียงคู่กันใน ๒ ลักษณะ ใน ๒ ระบบ ทั้งระบบวุฒิสภาและระบบ
 สภาผู้แทนราษฎร ภายใต้การดำรงอยู่ร่วมกันของระบอบรัฐสภานั้น จะเป็น
 เครื่องมือที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหของพี่น้องประชาชน ท่านประธาน ผม
 พุดออกไปทั้งหมด ไม่ได้ดูหมิ่นดูแคลนของคนที่ เป็นวุฒิสภา ผมมั่นใจว่าถ้าสภา

แห่งนี้ตัดสินใจปัญหาวันนี้ด้วยพื้นฐานของหลักการด้วยความเชื่อร่วมกัน ผมมั่นใจว่าการสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่าน แต่ถ้าเรายังมีเจตนาที่จะเอาวุฒิสภาไว้สำหรับค้ำจุนเสถียรภาพของรัฐบาลแล้วละก็ นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สมาชิกต้องตัดสินใจ สิ่งที่พรรคฝ่ายค้านได้ร่วมกันเสนอในวันนี้ ต้องการสร้างเกียรติภูมิ ต้องการศักดิ์ศรีให้กลับคืนมาสู่สมาชิกวุฒิสภาของเราไม่ให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ถกเถียงกันว่าเป็นเครื่องมือของใคร ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณมาลีรัตน์ แก้วก่า ไม่อยู่นะครับ คุณงุฑุฑ ดิยะไพรัช คุณทิพย์ จารุสมบัติ ไม่มีใครอยู่ทั้ง ๔ คนเชิญคุณประสพ

นายประสพ บุขราคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประสพ บุขราคม ส.ส. อุดรธานี ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมนั้นเป็นนักกฎหมายเรียนจบแค่ นบ. อาจารย์ก็สอนว่าชนชั้นใดร่างกฎหมายก็ร่างเพื่อชนชั้นนั้น ผมว่าคำกล่าวนี้ถ้าจะมาใช้กับกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่เราจะแก้ไขคงไม่ใช่แล้ว ถ้าสภาของเรายอมให้นายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง เป็นคนสรรหาวุฒิสภาแต่เพียงผู้เดียว นั่นหมายความว่า เราเข้าสู่สมัยนี้ชัดเจน เราเป็นนักการเมือง เราเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วเราก็สามารถแต่งตั้งวุฒิสภาได้ก็เข้าสู่ตรรกะกฎหมาย ผมว่าฝ่ายค้านเราปัจจุบันนี้กล้าหาญชาญชัย เขียนกฎหมายไม่ให้โอกาสตัวเอง เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด ผมอยากจะย้อนประวัติศาสตร์สักนิด ท่านประธานว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๑ หลายคนก็กล่าวหาว่าเป็นฉบับทมิฬเป็น พลเอก เกอริ่งศักดิ์ ชะมนันทน์ อาจจะมาเป็นนายกรัฐมนตรี ก็เลยร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๑ แล้วก็แต่งตั้งวุฒิสภาวุฒิสภาในขณะนั้นในขณะที่ยายกฯ เกอริ่งศักดิ์ เป็นนายกฯ นั้น มีอำนาจเหมือนกับสภาผู้แทนราษฎรทุกประการ ในขณะที่เขา ร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ผมก็ศึกษา บางทีผมก็เข้าใจคลาดเคลื่อน เพราะว่านักกฎหมายอย่างผมนี้
 อ่านกฎหมายแล้วมันมีหลายมาตรา กฎหมายรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๑ มาตรา ๘๕
 บอกว่าวุฒิสภาเลือกตั้งคราวหนึ่งอยู่ได้ทุกปี แล้วก็จับสลากออกทุกสองปี
 ตอนแรกผมก็คิดว่า ๖ ปีนี้จับสลากออกทุก ๒ ปี ๖ ปีนี้ วุฒิสภาก็จะหมด
 ไปแล้ว คงจะจับไปสมัครคือนั้น แต่ปรากฏว่าท่านผู้รู้ที่เขียนกฎหมาย ท่านที่
 ผูกวุฒิวัดตามมาตรา ๘๔ บอกว่า สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกินสามในสี่
 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎร นั่นก็หมายความว่า จับสลาก
 ออกเมื่อไรก็แต่งตั้งเพิ่มเมื่อนั้น นี่คือที่มาของวุฒิสภา ผมเข้าใจการเมือง
 ในขณะนั้นท่านประธาน เพราะว่าบุคคลที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้อง
 มาจากผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งวุฒิสภาขึ้นมา
 เป็นฐานรองรับเพราะนายกฯ ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง นายกฯ ไม่ได้เป็น
 รัฐมนตรี หลังจากนั้นวิวัฒนาการของรัฐธรรมนูญเราก็บอกว่า หลังจากนั้นมา
 ๔ ปี วุฒิสภาก็กลายเป็นสภาที่เล็ง สภาที่เล็งคือ สภาที่คอยช่วยเหลือผู้แทน
 ราษฎรแล้วก็ปรากฏว่า เท่าที่ผมติดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑
 ที่ผมเป็นผู้แทนราษฎรมานี้ว่า พลเอก เกรียงศักดิ์ อยู่ไม่ได้ อยู่ไม่ได้
 เพราะวุฒิสภานะครับ ท่านประธาน ตอนนั้นผมยังจำได้เลยว่าเกิดปัญหาเรื่อง
 น้ำมันแพง วุฒิสภาไม่เล่นด้วยท่านนายกฯ เกรียงศักดิ์ จำเป็นต้องลาออก
 เสร็จแล้วก็มาเข้าสู่ชุดท่านนายกฯ เปรม ท่านนายกฯ เปรม ติณสูลานนท์ นี้
 ท่านมาเป็นนายกฯ อยู่ ๗ ปี ๘ ปี แล้วท่านเองก็ไม่ใช่ว่าหัวหน้าพรรคการเมือง
 ท่านเองจำเป็นจะต้องตั้งวุฒิสภาขึ้นมาค้ำบัลลังก์ของท่าน พลเอก เปรม ในสมัย
 นั้น สมัยท่าน พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เท่าที่ผมจำได้ท่านก็มีโอกาสได้
 แต่งตั้งวุฒิสภาแล้วแต่ตั้งแต่ท่าน พลเอก สุจินดา คราประยูร นี่ละครับ ผม
 ดูย้อนหลังไปในอดีตว่า คนที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมักจะมีโอกาสในการ
 แต่งตั้งวุฒิสภาเป็นส่วนมาก มีคำกล่าวที่ว่า อย่างเช่น ท่านนายกฯ ชวน หลีกภัย

เท่าที่ผมติดตามท่านดูท่านก็เป็นทนายความ ผมพูดอย่างนี้ผมไม่ได้ว่าท่าน นายกฯ ขวน ท่านก็แต่งตั้งนักวิชาการเข้ามาบ้าง ท่านก็แต่งตั้งทนายความ เข้ามาบ้างมาเป็นวุฒิ ที่ที่ผมกลับย้อนดูว่าเหตุการณ์ที่มันเกิดขึ้นจากปี ๒๕๕๒ มาถึงวันนี้มันมีเหตุการณ์อะไรบ้าง ซึ่งผมเห็นว่าการที่ท่านให้ นายกฯ คนเดียวเป็นคนแต่งตั้งเท่าที่ผ่านมามีส่วนมากเป็นนายกฯ ที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง มันมีข้อดีข้อไม่ดีอย่างไร เวลาพวกเราผู้แทนราษฎรเดินทางไปต่างประเทศ เขามักจะเอ่ยชื่อถึง มิสเตอร์ ไอโป (Mr. AIPO) เขาว่าสภาไทยเรามี มิสเตอร์ ไอโป หมายความว่าท่านเป็นไอโปมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ จนมาถึงวันนี้ แล้วเขากล่าวถึง มิสเตอร์ ไอโป ท่านนั้น ขออนุญาตเอ่ยนามท่านนะครับ ชื่อท่านเหมือนผมครับ คุณหมอบุรุษ รัตนากร แต่เสร็จแล้วเวลาเขาเอ่ยชื่อถึงท่าน เขาเอ่ยถึงว่าคุณหมอบุรุษเป็น มิสเตอร์ ไอโป เสร็จแล้วเวลาเจอหน้ากันเมื่อไร ท่านก็มีความถนัดในด้านการเล่าโจ๊ก ผมเข้าใจว่าเป็นจนมาถึงวันนี้ นั่นคือภาพสะท้อนที่เราเดินทางออกไปต่างประเทศ เวลาผมเดินทางไปต่างประเทศ ต่างประเทศเขาสงสัยบอกว่าเมืองไทยเรานี่ระหว่างข้าราชการการเมืองกับข้าราชการประจำ ใครมีอำนาจมากกว่ากัน บางทีเขาฟังว่าคนที่ เป็นรัฐบาลให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์เรื่องนี้ไปอีกทางหนึ่ง เสร็จแล้ว ข้าราชการประจำก็ให้สัมภาษณ์ไปอีกทางหนึ่ง ผมยกตัวอย่างให้ท่านเห็นชัดเจนว่ารัฐบาลชุดที่แล้วต้องการที่จะให้เราค้าขายกับต่างประเทศ ในลักษณะที่ว่าหนูไปแล้วโก๋มา เราชื่อของเขาเสร็จแล้วเขาก็ต้องชื่อของเรา ก็ปรากฏว่ามีข้าราชการประจำท่านหนึ่งท่านก็มาบอกว่า จะให้ผมชื่ออาวุธ จะให้ผมจูงควายไปแลกหรืออย่างไร เพราะฉะนั้นคำพูดเหล่านี้ ไม่ทราบว่ายานเมืองเราใครมีอำนาจมากที่สุดในแผ่นดินจริง ๆ แล้วสิ่งที่แปลกก็คือว่าเวลาใครก็ตาม เป็นนายกฯ ก็ดี เป็นรัฐมนตรีก็ดี เวลากลับเข้าไปอยู่กระทรวง ท่านปลัดกระทรวงก็ดี ท่านอธิบดีก็ดีจะต้อง เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของรัฐมนตรี แต่เวลา

เดินเข้ามาสู่สภาปรากฏว่า ท่านปลัดกระทรวง ท่านอธิบดี ท่านก็กลายมาเป็น วุฒิสมาชิก พออยู่นอกสภาปรากฏว่า รัฐมนตรีมีใหญ่พอเข้ามาในสภาปรากฏว่า รัฐมนตรีมีเล็กนะครับ เพราะว่าที่เลี้ยงก็คือปลัดกระทรวง ที่เลี้ยงก็คืออธิบดี นั้นละครับมันเป็นภาพที่คนทั่วโลกเขามองไม่ออก ผมยกตัวอย่างให้ท่าน ประชานเห็นว่า สิ่งที่ท่านมาในอดีตที่ผมเห็นว่ามันไม่ค่อยดี ก็คือกฎหมาย สภาศาล ท่านประธานจำได้ไหมครับ ผมนี่แหละเป็นกรรมาธิการวิสามัญ ในการร่างกฎหมายสภาศาล แล้วท่านวุฒิสภาท่านเป็นวุฒิท่านก็มีมา ในนาม รัฐบาล ก็เข้าไปร่างกฎหมายสภาศาลร่วมกับเรา เสร็จแล้วปรากฏว่าท่านก็ เห็นโหวตเราบางมาตรา แต่พอขึ้นมาสู่วุฒิท่านคนเดิมนั้นแหละครับ ท่านก็มาเป็นกรรมาธิการในวุฒิสภา สิ่งที่ท่านอยากได้ท่านก็แก้เอาหมดเลย ก็กลับคืนไปสู่ ร่างที่ท่านต้องการ เสร็จแล้วรัฐบาลก็ต้องแก้วุฒิท่าน แก้มากก็ว่าแก้น้อย ในที่สุด ก็กล้อมแก้ม ๑ ยกมือผ่านกันไป สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ว่า ถ้าเราจีนปล่อยให้ อย่างนี้บ้านเมืองเรามีลำบาก ถ้าหากว่าข้าราชการการเมือง ข้าราชการ ประจํา ใครใหญ่กว่ากัน ตอนคำถามไม่ได้ เวลาเดินทางไปต่างประเทศ นี้อายเขานะครับ เวลาถามเราก็ไม่รู้จะตอบอย่างไร ก็กล้อม ๆ แก้ม ๆ ไป เสร็จแล้วท่านประธานที่เคารพ พอมาถึงการแก้ในคราวนี้ ครั้งที่แล้วเท่าที่ผม ทราบว่า แนวความคิดในการที่จะสรรหาวุฒิท่านเป็นลักษณะว่าคนที่ เป็นนายกฯ คนที่เป็นผู้นำฝ่ายค้าน ๒ คนนี่ก็เป็นนักการเมือง ก็แสดงว่ามันก็เป็นอย่างที่ เขาว่า ว่าพวกเราไม่ว่าฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลเราก็มานั่งแก้มกันเอง แต่ ปรากฏว่าปัจจุบันนี้แนวความคิดอันนี้ ผมเห็นว่าดีเพราะอะไร เพราะว่าอย่าง น้อย ๆ เราให้ออกาสบุคคลที่หลุดพ้นทางการเมืองไปแล้ว บุคคลที่ไม่มีผลประโยชน์โดยตรงกับการเมืองมาเป็นคนสรรหาคนที่จะมาเป็นวุฒิสภา ผม ยกตัวอย่างง่าย ๆ ว่าเมืองไทยเรา เรามีอำนาจอยู่ ๓ อำนาจ ๑. นิติบัญญัติ ๒. อำนาจบริหาร ๓. อำนาจตุลาการ เราให้คณะกรรมการสรรหามาจาก

ประชาชนวุฒิสภา มาจากอดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร แต่ทั้ง ๒ ท่านนั้นก็ถือว่าหลุดพ้นไปแล้ว เขาประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นกรรมการในการสรรหาวุฒิสภา เพื่อท่านจะได้มองเห็นว่า ในสายนิติบัญญัติมี ส.ส. คนไหนที่เลิกเล่นการเมืองไปแล้ว เป็นคนที่มีหน่วยก้านดี เป็นคนที่มีวุฒิภาวะ ท่านจะได้มีโอกาสเสนอเข้ามาเป็นวุฒิสภา นอกจากนั้นฝ่ายบริหาร เราก็มักให้บุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขึ้นไปในอดีตว่า ขณะที่ท่านเป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ท่านเห็นว่าบุคคลคนไหนเหมาะสมที่จะมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับสภาผู้แทนราษฎร แล้วนอกจากนี้เรายังให้อำนาจตุลาการ อดีตประธานศาลฎีกา ซึ่งท่านไม่มีส่วนได้ไม่มีส่วนเสียกับพรรคการเมืองมาเป็นคนสรรหาท่านประธาน นี่แหละคือสิ่งที่สภาเราเขียนกฎหมายคราวนี้ ถ้าใครก็ตามไปเห็นด้วย สมมติว่าคนคนนั้น เขียนกฎหมายเพื่อตัวเอง แต่ถ้าหากว่าท่านไหนเห็นด้วยตามร่างของฝ่ายค้าน แปลว่าสมาชิกกฎหมายเท่าที่เรามีมาในอดีตต้องถึกทั้งแล้ว นั่นแสดงออกถึงความกล้าหาญชาญชัยของฝ่ายค้านว่าเรายินดีที่จะให้คนที่จะมาเป็นวุฒิสภาเป็นคนกลางจริง ๆ เราไม่อยากจะฟังคำนิทานท่านประธาน ในสมัยโบราณไปคมเป็นกำนัน ท่านก็มีตำแหน่งเรียกขุน ท่านก็อยู่ตำบลวังชัย ก็ว่าขุนวังชัยธานี มันก็มีข่าวลือว่า สมัยโบราณกาลเป็นขุนเป็นหลวง ทุกคนก็อยากเป็น แม้แต่คนตีตรองเท้าก็อยากเป็น ก็ไปขอเจ้านายว่าอยากจะเป็นหลวงเหมือนกัน ท่านก็ว่าเออคิดจะตั้งให้ลือเป็นหลวงประดิมฐ์ บาทุกา หลวงประดิมฐ์ บาทุกา หมายความว่าอย่างไร ก็หลวงประดิมฐ์ บาทุกานั้นแหละ อาจจะให้เป็นหลวงก็เอาไปเถอะ แล้วหลายคนก็บอกว่าถ้าผมเป็นคนตัดศพประจำของคนที่มีอำนาจแต่งตั้งวุฒิสภาละ ก็แต่งตั้งมาเป็นวุฒิสภาสิครับ นั่นก็หมายความว่าเหตุการณ์ในอดีตที่มันเกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้นทำอย่างไร ถ้าหากว่าให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเหมือนเดิม ผมทาสลวงหน้าเลย ท่านประธาน ผมว่าท่านวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ปัจจุบันนี้ ๘๐

เปอร์เซ็นต์ จะต้องได้กลับมาเป็นวุฒิสภา อีกแน่นอนนี้เป็นคำทำนายของผม ไม่ทราบว่าจะถูกหรือผิด แต่ผมดูวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ทุกคนก็เป็นคน มีความรู้ความสามารถ แต่ว่าที่น้องประชาชนผม สาขาอาชีพเช่น เกษตรกร ผมอยากได้ชาวนาจริง ๆ ไม่ต้องใส่รองเท้าหอรอก เดินดอกรองเท้าเปล่า เข้ามาในสภา ในฐานะวุฒิสภายากจะเห็นอย่างนั้น ชาวไร่ ชาวสวน ชาวอะไรก็ตาม มีโอกาสได้เข้ามานั่งอยู่ในสภา เคียวนักกลุ่มผู้มีอำนาจในการ ต่อรอง ไม่ว่าจะเป็นผู้นำกรรมกร ไม่ว่าจะเป็นผู้นำรัฐวิสาหกิจ มีโอกาส ได้เข้ามานั่งอยู่ในสภานี้ แต่ที่น้องประชาชนผม คนที่ไม่ได้ใส่รองเท้าสักที กางเกงขาวาก็ไม่เคยใส่ ใส่แต่กางเกงขาสั้น ไม่มีโอกาสเข้ามานั่ง ในสภาเลย นั่นสิครับจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นผมถึงกราบเรียน ท่านประธานว่า ร่างของฝ่ายค้านขณะนี้ เป็นร่างที่สมบูรณ์ที่สุด เป็นร่างที่เรา ไม่ได้เขียนกฎหมายเพื่อตัวเอง ผมไปประเทศจีนครบท่านประธาน ประเทศ จีนเวลาเขาปกผลไม้ บ้านเราเวลาปกผลไม้จะเอาทางคมออกข้างนอก แต่เมืองจีนเขาเอาทางคมเข้าข้างใน เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เหมือนกัน ผมอยาก เปรียบเทียบว่าผู้แทนราษฎรเรา เราไม่ได้เขียนกฎหมายให้กับตัวเอง ผม อยากจะย้ำประเด็นนี้ แล้วท่านประธานท่านผู้อาวุโสทางด้านข้อกฎหมายท่านก็ มาชี้เป้าว่า กฎหมายของสภาเรา มาตรา ๑๐๑ ไม่ได้รับการแก้ไข มันก็เลย จะกลายเป็นข้อขัดแย้งว่า ถึงแม้เรารับหลักการกฎหมายร่างของฝ่ายค้าน ไปแล้วก็ดี มันก็จะนำไปสู่การปฏิบัติไม่ได้ ในฐานะที่ผมมีความรู้ในข้อกฎหมาย น้อยกว่าท่าน ผมก็กราบเรียนขออนุญาตท่านคืนสิครับว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่จะออกตามวาระ ให้เป็นสมาชิกอีกก็ได้ ท่าน นายกรัฐมนตรี เป็นคนเสนอชื่อ ไปให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้ทรงลง พระปรมาภิไธย ก็ในเมื่อนายกฯ เหมือนกัน ตำแหน่งนายกฯ เป็นคนเสนอ แล้วถ้าบอกว่าถ้า เป็นแบบนี้เป็นการลิดรอนพระราชอำนาจ ผมว่านายกฯ

เท่าที่ผ่านมาที่เสนอไปก็อาจจะเข้าตำราเดียวกัน ผมว่ามาตรานี้ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับเลข ใครก็ตามที่เป็นนายกฯ ก็เสนอได้ ผมว่าไม่น่าจะเป็นเหตุผลไม่น่าจะเป็นข้อกฎหมายที่มันไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ สุดท้ายนะครับท่านประธาน ขณะนี้ปรากฏว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับล่าสุดที่ท่านประจวบไชยศาสตร์ เป็นประธานกรรมาธิการวิสามัญ ในความเห็นส่วนตัวของผม ผมบอกกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ในกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เราอยากจะได้ อยากให้มันเป็นระบบสากล เราได้มาประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์แล้ว มันก็เหลืออีกแค่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่อไปเราน่าจะไป วัน แมน วัน โหวต (One man one vote) เราน่าจะไปเป็นลักษณะว่าตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็น่าจะไปเป็นศาลรัฐธรรมนูญ หรือว่าเราถูกกล่าวหาว่านักการเมืองทุกคนโกงกันหมด ใครเข้ามาแม้แต่ชื่อเสียง อย่างประเทศญี่ปุ่นที่เขาปฏิรูปการเมืองอยู่ทุกวันนี้ เขาก็จัดเงินงบประมาณให้กับพรรคการเมือง มันก็เหลืออีกเพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่จะ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ กับกฎหมายรัฐธรรมนูญ แล้วผมมองเห็นว่าโอกาสนี้ ถ้าเราสามารถที่จะแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญตามที่ฝ่ายค้านเสนอมา ผมว่ามันจะได้เพิ่มขึ้นไปอีก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ๘๐ เปอร์เซ็นต์ จะมาเป็น ๙๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วมันก็เหลืออีกแค่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จะเต็ม ๑๐๐ ผมไม่อยากจะเห็นบ้านเมืองเรา จริง ๆ แล้ว ผมค่อนข้างไม่เห็นด้วยกับคณะปฏิรูปการเมืองของรัฐบาลว่า เราจะต้องมาแก้มาตรา ๒๑๑ เพื่อมาร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่ ถ้าเราแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ เพื่อร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่ ก็หมายความว่า เราไปเริ่มต้นจากศูนย์ เราก็จะไปเถียงกันใหม่ว่ามาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวกันใครจะแบ่งแยกมิได้ เราต้องเริ่มต้นจาก ๑ ทำไมเราจะต้องย้อนไป ๑ ละครับท่านประธาน ในเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่ท่านประจวบเป็นประธานมันก็ตีมาแล้ว ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ทำไมเราไม่แก้ไป ๙๐ ทำไมเรา

ไม่แก้ไข ๑๐๐ ในที่สุดทุกอย่างก็จะลงเอยในสิ่งที่เราต้องการ ผมอยากจะเห็นว่าสภาผู้แทนราษฎรเรา เราก็พอมีปัญหาท่านประธาน เราก็เดินทางไปต่างประเทศ เราก็ไปศึกษามาหมดแล้ว ก็ไม่ใช่ว่าภูมิปัญญาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราจะมีน้อยกว่าคณะปฏิรูปการเมือง พวกเราเสนอกฎหมาย ไม่ใช่ให้อำนาจตัวเองแล้วพวกเราก็จะต้องแก้ปัญหานี้ให้สำเร็จ ขอบคุณครับ ท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ ผมมีรายชื่อของทั้ง ๒ ฝ่ายอยู่ในมือ เพื่อความสะดวกของท่านที่มีรายชื่ออยู่ในนั้น ซึ่งท่านก็คงจะรู้อยู่แล้ว ผมจะเรียนให้ทราบว่า ผมจะให้ทางฝ่ายค้านพูด ๒ คน รัฐบาลพูด ๑ คน แล้วยกข้อพิพาท ๑ คน แล้วยกย้อนกลับไปยังข้อนี้ ท่านจะได้นับของท่านได้ถูก ตอนที่ไปถึงวาระของฝ่ายรัฐบาล เชิญคุณเฉลิมพล

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ความหวังใหม่ จากอุดรธานี ในฐานะสมาชิกรัฐสภา จากกรณีที่ผมได้รับฟังผู้เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ก็ทำให้มองเห็นได้หลายประการ ซึ่งกระผมเองก็ไม่ได้คิดมาก่อน นั่นประการแรกอยากจะกราบเรียนท่านประธาน

ประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายที่เป็นแม่บทเป็นหลักในการปกครองบริหารบ้านเมืองไม่ว่าของประเทศใด ถึงแม้จะรูปร่างแตกต่างกันไปบ้างก็แล้วแต่ จึงได้มีบทบัญญัติหรือได้มีตัวกำหนดไว้ว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องกระทำได้อย่างยากยิ่ง ประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานก็คือว่า ในการที่ทางฝ่ายผู้เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น มีความเป็นมาอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

ประการแรก ผมเชื่อว่าถ้าอาศัยในแง่ของเงื่อนไขเวลาจากการที่เคยมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ก็เพียงไม่กี่เดือน และในการแก้ไข

ครั้งนั้นเป็นการแก้ไขอย่างมากมาย แต่ก็กลับปรากฏว่าการแก้ไขครั้งนั้นก็ไม่ได้เอา เรื่องนี้เป็นเรื่องจริงจังนัก ก็คือ เรื่องของสถานะหรือจำนวนของ วุฒิสมาชิกนั่นเอง กระผมจึงเห็นว่า การที่ทางฝ่ายผู้เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในคราวนี้นั้นจึงยังไม่แน่ใจว่าการเสนอเข้ามานั้นเพื่ออะไรกันแน่ ซึ่งผมจะวิเคราะห์ต่อไป

ประการที่ ๒ ถ้าหากจะอาศัยว่า การเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในคราวนี้นั้น โดยการที่อาศัยในเงื่อนไขที่ว่า ๑. วาระของวุฒิสมาชิกนั้น กำลังจะหมดไป ก็อาจจะเกิดความสงสัยว่า การตั้งเข้ามาใหม่นั้นจะเป็นอย่างไร บริสุทธิ์ ไม่มีอุกฤษฏ์อย่างไร ประการที่ ๒ ก็อาจจะเป็นเพราะว่า ไม่ค่อยแน่ใจในเรื่องของสถานภาพการทำงานของวุฒิสมาชิก หรืออาจจะเลยไปถึงขั้นที่ว่า เพื่อที่จะสร้างสถานการณ์อย่างไรหรือไม่ ผมเองก็ไม่สามารถที่จะคาดเดาได้ เพราะเป็นความรู้สึกในจิตใจ ท่านประธานครับ กระผมอยาก จะกราบเรียนเป็นเบื้องต้นสั้น ๆ ว่าวุฒิสมาชิกของแต่ละประเทศ ประเทศไทย เราเองนั้นก็คงไม่ได้คิดค้นขึ้นมาเอง เราคงจะดูแบบอย่างของประเทศอื่น มาบ้าง แต่เหตุการณ์สถานการณ์นั้นต่างกันเท่านั้น ผมขออนุญาตใช้เวลาตรงนี้ นิดเดียว อย่างในประเทศอังกฤษนั้น เขาก็ใช้เรียกว่าผู้มีอำนาจในสมัยก่อน แล้วยังต่อเลขออกมาเป็นมรดก แต่ในสถานภาพอำนาจของวุฒิสมาชิกของเขา อาจจะเปลี่ยนแปลงไป ในหลายประเทศอย่างอเมริกาที่มาจาก การเลือกตั้ง ในหลายประเทศก็มาจากผู้ที่ทำคุณงามความดี แม้แต่ผู้ซึ่งเสียภาษีสูงสุดก็ยัง ได้รับการเลือกตั้งเป็นวุฒิสมาชิก นั่นคือเป็นเรื่องของต่างประเทศ แต่ใน ประเทศไทยของเรานั้น ถ้าเริ่มต้นมาตั้งแต่ครั้งแรกนับถึงครั้งนี้ ในสิ่งซึ่ง เราได้แก้ไขและเปลี่ยนแปลงกันมานั้น ไม่น้อยกว่า ๗ ครั้ง แต่ว่าในการแต่งตั้ง หรือการสรรหาวุฒิสมาชิกแต่ละคราว แต่ละครั้งนั้น ก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และ เหตุการณ์เบื้องต้น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง

ต่อมาในสมัยปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน หรือคณะรักษาความสงบแห่งชาตินี้ ก็ได้มองเห็นว่ารัฐบาลนั้นอ่อนแอ พอเข้ามาในสภาก็มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจกัน บางครั้งยังไม่ได้เริ่มต้นก็ล้มแล้ว ก็ตกม้าแล้ว อย่างในปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ท่านประธานครับ ด้วยเหตุผลอันนี้เองกระผมคิดว่าคงไม่ผิดนัก ฉะนั้นในสมัยนั้นจึงได้เห็นว่า เพื่อที่จะให้รัฐบาลนั้นได้แข็งแกร่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติในสมัยนั้น โดยมีท่านสังัด ชลชอยู่ หรือคณะผู้ยึดอำนาจในครั้งนั้น จึงได้ออกกฎหมายหรือจึงได้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญว่า วุฒิสภานั้นมีเป้าหมายที่จะต้องเป็นที่เสถียรประคับประคองให้รัฐบาลได้อยู่รอด จึงได้ให้อำนาจในการที่จะถึงกับโหวตในการไว้วางใจหรือไม่ นั่นก็เป็นอีกเหตุการณ์หนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปรัฐธรรมนูญก็ได้แก้ไขลดรอนอำนาจของทางฝ่ายวุฒิสมาชิกลง จนกระทั่งไม่สามารถจะมีอำนาจในการที่จะเปิดอภิปราย หรือยกมือไว้วางใจหรือไม่ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ นั่นก็คือการวิวัฒนาการ ในตอนหลังต่อมาก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างทีสมาชิกหลายท่านได้กล่าวไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นเป็นพฤษภาคมไม่ว่าจะ เป็นปัจจุบันนี้หรือจนกระทั่งมาแก้ไข และก่อนที่รัฐบาลจะต้องยุบสภาไปในคราวที่แล้วนั้น ท่านประธานครับ ผมไม่แน่ใจว่าในการเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญในคราวนี้นั้น ขึ้นอยู่บนความเชื่อหรือความระแวงอะไรหรือไม่ แต่ด้วยความบริสุทธิ์ของกรรมนั้น เบื้องต้นผมเชื่อว่าการที่ทางฝ่ายผู้เสนอนั้น คงจะเสนอด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่หลังจากที่เราได้ฟังคำอภิปรายอะไรต่าง ๆ แล้ว ผมจึงเกิดความไม่ค่อยจะแน่ใจนักหรือไม่ค่อยสบายใจ เพราะดูเหมือนว่า จะอาศัยเงื่อนไขของเหตุการณ์ในระหว่างที่รัฐบาลนี้ได้ก้าวเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน ก็เพียงประมาณ ๒ เดือนเศษเท่านั้นเอง เหตุการณ์ในครั้งนี้อเอง รัฐมนตรีหลายท่าน ก็มีปัญหาการ โยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการก็เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นวุฒิสมาชิกหลายท่านซึ่งเป็นข้าราชการประจำก็อยู่ในครั้งนั้น ในขณะที่เดียวกันวาระของวุฒิสมาชิกก็อยู่ในระหว่างที่จะสิ้นสุด

นายกรัฐมนตรีถ้าโดยกฎหมายแล้ว ดูเหมือนจะเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สรรหา แต่เพียงผู้เดียว ถ้าเข้าใจเช่นนั้นผมคิดว่าก็ไม่น่าจะถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม ในเหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้ผมไม่ค่อยจะสบายใจและไม่ค่อยแน่ใจว่าทำไมจึงต้องมาเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นในช่วงนี้ ถ้าเป็นเช่นนั้นผมก็รู้สึกเสียใจ ท่านประธานครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่าสิ่งซึ่งผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งประการแรกก็คือมาตรา ๑๐๑ ตามรัฐธรรมนูญในปัจจุบันนั้นเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ แต่โดยการทูลเกล้าฯ เสนอของคณะกรรมการขึ้นไป ถ้าเราอ่านแล้วกับร่างใหม่และร่างเก่ามันจะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง คือร่างเก่าหรือที่ฉบับปัจจุบันนั้นเป็นพระราชอำนาจของพระองค์โดยสิ้นเชิง ซึ่งเหมือนกันกับพระราชอำนาจในการที่จะยุบสภา เช่นเดียวกัน มีหลายคนบอกว่า นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ยุบสภาได้ นั่นคือความเข้าใจของคนอ่านกฎหมายนั้น แต่ผมอ่านแล้วไม่ใช่พระราชอำนาจในการยุบสภา ก็คือพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์เท่านั้น นายกรัฐมนตรีเป็นเพียงกราบบังคมทูล พระองค์ท่านไม่ทรงเห็นด้วยท่านก็ไม่ทรงให้ยุบสภาก็ได้ เช่นเดียวกัน ตามรัฐธรรมนูญในปัจจุบันนี้มันเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์อย่างสิ้นเชิง ที่พระองค์จะทรงแต่งตั้งบุคคลใดก็ได้ตามความเห็นของนายกรัฐมนตรีที่เสนอขึ้นไป หลายท่านที่เป็นห่วงว่านายกรัฐมนตรีคนเดียวจะไปตั้ง ๒๗๐ คน มันเป็นไปได้ ท่านประธาน นายกรัฐมนตรีคงไม่ได้มีความสามารถ นายกรัฐมนตรีคงไม่ได้ฆ่าตัวตายเช่นนั้น แต่โดยปฏิบัตินั้นเราจะเห็นได้ว่าถึงแม้ผมจะไม่ได้อยู่ในวงการนี้ ผมเกือบจะไม่มีรู้จักกับวุฒิสมาชิกถึง ๑ ใน ๑ เลข แต่ผมก็ได้ทราบว่าการทำงานที่จะพิจารณาแต่งตั้งใครก็ตามขึ้นไปเป็นวุฒิสมาชิกนั้น ต้องมีคณะกรรมการอย่างแน่นอนไม่ว่าสมัยใด แม้กระทั่งในสมัยของอนุญาโตที่ออกชื่อท่านที่แต่งตั้งเพิ่มเติมก็คือ ฯพณฯ ชวน หลีกภัย เมื่อมีสมาชิกว่าลง ผมเชื่อแน่ว่า ท่านชวณก็คงไม่ได้ตัดสินใจคนเดียว ก็คงจะต้องปรึกษาหารือใคร อย่าง

น้อย ๆ ก็ ๓ - ๔ คนขึ้นไป เพราะฉะนั้นในกรณีตรงที่ว่าถ้าหากจะไปเกิดความคิดขึ้นมาว่า นาย ก ข จะเป็นผู้กินเค้กคนเดียว หรือจะสั่งแต่งตั้งคนเดียว นั้นเป็นไปได้ ตรงนี้ผมว่าผู้เสนอนั้นน่าจะวางใจได้และไม่มาจะคิดมากจนขนาดนั้น ท่านประธานครับ องค์ประกอบของคณะผู้ที่จะสรรหาวุฒิสมาชิกตามร่างของผู้เสนอนั้น ผมเองไม่ทราบที่ท่านคิดอย่างไร ท่านคงไม่ได้คิดขึ้นมาแล้วก็จับสลากว่าจะเอาอย่างไร แต่ผมเชื่อแน่ว่าท่านคงจะต้องพิจารณาไตร่ตรองแล้วว่า การที่จะให้บุคคลทั้ง ๓ ฝ่าย ไม่ว่าจะฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ ในจำนวน ๕ ไม่เกิน ๕ นั้น ท่านคงไม่ได้คิดว่าจะเป็นใคร นาย ก นาย ข หรือใครครับ แต่ผมมั่นใจว่าท่านคงคิดแล้วว่าตามกำหนดที่ท่านได้บัญญัติไว้ในร่างนั้น ท่านต้องรู้สิทธิรับ ท่านต้องทราบสิทธิรับว่าจำนวนนั้นจะต้องมีใครบ้าง และจะไม่มีใครได้บ้าง แต่ตรงนี้ผมไม่ตั้งใจเท่าไรหรอก เพราะว่าการที่จะยกเหตุและผลขึ้นมาอ้างหรือมาเพื่อให้เข้าใจในหน้าจากนั้นมันก็จำเป็นจะต้องกระทำได้ แต่ในเบื้องหลังของการเสนอจริง ๆ ผมเองเป็นคนซึ่งไม่เคยคิดที่จะกล่าวหาใครไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ แต่ในเวลาี่วันนี้ผมจำเป็นต้องคิด เพราะผมต้องรับผิดชอบในบ้านในเมืองนี้เช่นเดียวกันและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัฐสภาแห่งนี้ ผมจึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าที่ผมไม่สบายใจนั้นก็คือ ความบริสุทธิ์ใจในการที่จะเสนอแก้รัฐธรรมนูญในคราวนี้นั้น ในใจของผู้แก่นั้นคืออะไรกันแน่ บริสุทธิ์จริงหรือไม่ เพราะที่ท่านพูดถึงวุฒิสมาชิกที่ผ่านมานานี่ว่าในกรณีใด ๆ แน่แน่นอนผมอาจจะเป็นคนไม่ค่อยสนใจบุคคลอื่นมากนัก แต่ผมก็อยากจะกราบเรียนว่า ผมก็ได้ดูเหมือนกันในฐานะที่ผมเป็นผู้แทนราษฎรมา ๖ สมัย อยู่ในแวดวงของการเมืองไม่ต่ำกว่า ๒๒ ปี นับตั้งแต่ผมได้รู้จักพฤติกรรม หรือได้ดูพฤติกรรมของวุฒิสมาชิก ผมก็ต้องกราบเรียนครับว่า มีเพียงส่วนย่อยเท่านั้นที่เราเห็นว่าการประพฤติปฏิบัติ หรือการมาประชุม หรืออะไรต่าง ๆ อาจจะไม่เป็นไป

ในแนวทางที่เราต้องการนัก แต่ถ้าเราจะเปรียบเทียบกันไปแล้วในองค์กรของสภาผู้แทนราษฎรก็อยู่ในลักษณะเดียวกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานโดยความบริสุทธิ์ใจของผมก็คือว่า ผมยังไม่เห็นวุฒิสมาชิกท่านใดได้กระทำในสิ่งซึ่งเชื่อมโยงกันเป็นที่เสียหายแก่สถาบัน และแก่ประเทศชาติบ้านเมือง ถ้าสมมุติว่าเราจะมองไปว่าวุฒิสมาชิกนั้นมีจำนวนมากเกินไป เช่น อย่างคราวที่แล้วได้มีการเสนอเข้าไปขอแก้กลดปรับจำนวนลงเหลือ ๑๒๐ คน ผมเองก็ได้ตามเหมือนกันในฐานะในตอนนั้นผมอยู่ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลเกือบจะควบคู่กัน ผมถามว่าลดลงมาแล้วได้อะไร ถ้ายังคงอยู่ ๒๖๐ หรือ ๓ ใน ๔ มันเสียหายตรงไหน ท่านประธานครับ ถ้าเราจะมองดูในหน้าที่ของวุฒิสมาชิกอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว วุฒิสมาชิกนั้นแน่นอนที่สุดหน้าที่ใหญ่ที่สุดที่จะต้องคอยถ่วงถ่วงกรงกฎหมาย ซึ่งผ่านไปจากสภาผู้แทนราษฎร นั่นคือเป้าหมายอันใหญ่ยิ่งถึงแม้ว่าท่านเหล่านั้นจะไม่ได้มาจากการเลือกตั้งก็สุดแท้แต่ แต่ผมเชื่อโดยบริสุทธิ์ว่าเวลาทำหน้าที่นั้นท่านคงจะต้องใช้ความรู้ความสามารถพิจารณาด้วยความต้องแท้ และด้วยความรอบคอบ ดังจะได้ปรากฏเห็นว่ากฎหมายของทางฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรของเราได้เสนอขึ้นไปแล้ว ก็ได้ถูกหักท้วงหรือได้ห้วงติงหรือได้รับการแก้ไขมากบ้างน้อยบ้างลงมา เพราะฉะนั้นตรงนี้คือหน้าที่หลักที่ผมได้เฝ้าดูอยู่และก็ได้ชื่นชมในใจ แต่ในส่วนเรื่องอื่นนั้นพฤติกรรมของบางท่านนั้นผมถือว่าเป็นเรื่องเล็ก ไม่น่าจะต้องเอาไปพูดไปจากกันให้มันระคายเคืองในความรู้สึก เพราะในสังคมก็ย่อมต้องมีคนคิดคนชั่ว เพราะฉะนั้นตรงนี้กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าเราสมมุติว่าจะมองไปในแง่ของการที่สูญเสียในงบประมาณหรืออย่างไร ถ้าหากว่ามีวุฒิสมาชิก ๓ ใน ๔ หรือถ้ามองในตรงนี้แล้วผมก็คิดว่าเราสูญเสียอย่างอื่นได้ ทำไมสูญเสียตรงนี้ไม่ได้หรืออย่างไร นี่ผมไม่ได้พูดเอาใจวุฒิสมาชิก เพราะท่านเหล่านี้ไม่ได้ไปลงคะแนนเสียงให้ผมแม้แต่

คนเดียว แต่ผมมองในแง่ของกรมการของสภาผู้แทนราษฎร แม้แต่จำนวนของผู้แทนราษฎรก็คิดว่าดีแล้ว ๓๖๐ คน ก็สมควรที่จะเพียงพอกับประเทศไทย แต่ที่สุจริตธรรมบัญญัติมาแก้ไขใหม่แล้วก็เพิ่มไปเป็น ๓๕๑ คน แล้วยังคงจะต้องต่อ ๆ ไปอีก ในขณะที่ประเทศไทยไม่ได้กว้างออกกว่าเดิม เพียงแต่ประชาชนเพิ่มขึ้น ท่านประธานครับ การรับผิดชอบต่อสังคมนั้นผมคิดว่ามันก็แบ่งออกเป็นพื้นที่และเป็นจำนวนของประชากร แต่ถ้าหากว่าเราไม่ได้มีวันที่จะกำหนดไว้ อย่างชัดเจน ผมเชื่อแน่ว่าสภา ๑๐ ปี ก็คงต้องสร้างใหม่ ๑๐ ปี ก็ต้องสร้างใหม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นเราก็มามองดูใหม่ว่า จำนวนของสภาผู้แทนราษฎรนั้นทำไมจึงไม่มีจำกัดไว้และเมื่อจำกัดแล้วทำไมจึงต้องไปเปลี่ยน เช่นเดียวกันในจำนวนของวุฒิสมาชิก กระผมเห็นว่ามันก็จะต้องตามเข้ามาเรื่อย ถ้า ๓ ใน ๔ มันก็ต้องตามเข้าไปเรื่อย มันก็ต้องเรียกว่าไล่ไปตามกันหรือแวลู (Value) ไปตามกัน เพราะฉะนั้นตรงนี้เองกระผมอยากจะกราบเรียนว่าผมสนใจแต่หน้าที่ของวุฒิสมาชิก เป็นเรื่องใหญ่ที่สุดว่าในบรรดาคับทกกฎหมายหรืออะไรต่าง ๆ นั้น เดียวนี้เราไม่ได้ถือว่าเป็นที่เลี้ยงแล้ว แต่เราถือว่าเป็นสถาบันหนึ่งที่จะคอยถ่วงถ่วงคอยแก้ปัญหา ขออนุญาตที่จะยก ผมมองดูเดี๋ยวนี้ประเทศเรา คล้าย ๆ กับประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว วุฒิสมาชิกนั้นมีอำนาจที่จะยับยั้งวุฒิสมาชิกนั้นมีอำนาจที่จะถ่วงถ่วง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยแล้วก็มีอำนาจอย่างมากมาในสภาของประเทศอเมริกา ผมต้องการให้วุฒิสมาชิกเป็นเช่นนั้น ปัญหาของมันที่อ้างกันอยู่เดี๋ยวนี้ก็คือว่า ท่านไม่ได้มาจากการเลือกตั้งเท่านั้นเองที่ผมเถียงไม่ขึ้น หรือผมยังต้องคอยถามว่าน่าจะมาจากกาเลือกตั้ง อย่างไรก็ตามท่านประธานครับ การเมืองก็คือการเมือง การบริหารบ้านเมืองก็คือการบริหารบ้านเมือง กระผมเชื่อด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า ๓๕๑ คน ซึ่งมาเป็นผู้แทนราษฎรนั้นล้วนแล้วแต่ขึ้นอันกับประชาชนที่น้องมาว่าเราพร้อมแล้วที่จะแก้ไขบ้านเมือง เราพร้อมแล้วที่จะเข้ามาบริหาร

บ้านเมือง และเราพร้อมแล้วที่จะพัฒนาบ้านเมืองเพื่อความสุขของประชาชน
 หมดเวลาที่จะมาเล่นการเมือง หมดเวลาที่จะมาเล่นเกมเอาแพ้เอาชนะกัน
 กระผมเป็นผู้แทนมา ผมไม่เคยคิดว่าผมอยู่ฝ่ายค้านไม่เคยคิดว่าจะต้องค้าน
 ร้ายไป ถ้าฝ่ายรัฐบาลทำถูกผมก็ยอมต้องสนับสนุน ถ้าฝ่ายรัฐบาลทำไม่ถูก
 หรือถูก มีข้อบกพร่องเราก็ตำหนิดิจง นั่นเป็นหน้าที่ของผู้แทนโดยบริสุทธิ์ แต่
 ถ้าหากว่าการเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร เข้ามาเพียงเพื่อที่จะมาทำการเอาชนะ
 เมื่อเราแพ้จะต้องหาทางอาฆาต หรือหาทางที่จะต้องเอาชนะให้ได้ ทั้ง ๆ ที่
 ไม่ได้เกี่ยวกับพี่น้องประชาชน ตรงนี้ผมถือว่าปัญญาที่เราให้ หรือสัญญาที่เรา
 ให้ต่อประชาชนนั้น ก็คือโกหกทั้งหมด ท่านประธาน กระผมเองอยากจะขอ
 อนุญาตกราบเรียนท่านประธานเป็นข้อสรุปแต่เพียงว่า

ประการแรก ท่านวุฒิสมาชิกจะเป็นใครก็ตาม จะมาจากโดย
 ลักษณะใดก็ตาม ผมหวังว่าท่านจะต้องใช้ความสามารถ ผมขอให้ท่านได้ใช้
 ความรู้ที่ท่านมีอยู่ ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ใด ๆ
 ทั้งหลายทั้งหมดนั้น ได้คอยดู ได้ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย เมื่อผ่าน
 จากสภาผู้แทนราษฎร ไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ และเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อ
 สังคม นั่นคือสิ่งที่ผมขอ

ประการต่อมา ผมก็หวังว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๓๕๑ คนนั้น
 ก็คงจะได้ลืมเรื่องเก่า เรื่องหลัง เรื่องที่มีความขัดแย้ง ไม่ว่าจะในเรื่อง
 ของที่ผ่านมา หรือกำลังที่จะต่อไป สิ่งเหล่านั้นคือสิ่งที่เราจะต้องมาร่วมกัน
 ได้แล้ว การหาเสียงในสภา การหาเสียงในผลงานนั้นควบคู่กันได้ ไม่จำเป็น
 จะต้องเอาแพ้ เอาชนะกัน

ประการสุดท้าย กระผมก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การพิจารณา
 รัฐธรรมนูญ แก้ไขรัฐธรรมนูญในคราวนี้นั้นคงจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์
 ยุติธรรม ขอขอบคุณครับ

นายชยชุตม์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) :
 ท่านประธานที่เคารพ ผมขอปรึกษาท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ
 ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายชยชุตม์ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) :
 กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ชยชุตม์ ดิยะไพรัช พรรคเอกภาพ
 ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอปรึกษาท่านประธานว่า เราได้ส่งโผรายชื่อผู้ที่จะ
 อภิปรายไปให้ท่านประธาน ที่นี้เกิดปัญหาขึ้นมาว่า เราไม่ทราบว่าลำดับต่อไป
 ใครจะเป็นผู้อภิปรายบ้าง แล้วบางท่านก็ไปเตรียมข้อมูลต่าง ๆ นอกห้อง
 แล้วไปเข้าห้องน้ำด้วย ที่นี้ภาพที่ออกไปท่านประธานได้เรียกชื่อกระผมเมื่อ
 สักครู่นี้ กับคุณมาลิรัตน์ อาจจะทำให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ทางบ้านเข้าใจคิดว่า
 ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดความสง่างาม อยากจะปรึกษาท่านประธานได้โปรด
 ช่วยแจ้งรายชื่อด้วย คงไม่เป็นความลับ กราบขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณชยชุตม์มีชื่อถัดไปยังไม่ถึง เชิญครับ

นายจรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายจรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา
 บทบาทหลักของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ก็คือการถ่วงถ่วง
 กฎหมายอย่างที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้กล่าวถึงแล้ว ทั้งนี้ก็เพื่อให้กฎหมาย
 มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ใช้การได้ จากประสบการณ์ของกระผม
 ในฐานะของสมาชิกวุฒิสภาในระยะ ๓ ปีที่ผ่านมา กระผมเห็นว่าการ
 ถ่วงถ่วงกฎหมายนั้นจะต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญหลายประการประกอบกัน
 ด้านหนึ่งคือด้านกฎหมาย หรือด้านนิติศาสตร์ ทั้งในส่วนของโครงสร้างของ
 กฎหมาย ความสอดคล้องเชื่อมโยงกันกับกฎหมายอื่น ๆ และตัวอักษรแห่ง

กฎหมาย ซึ่งจะต้องรัดกุมและสื่อความหมายที่ถูกต้องตรงกัน อีกด้านหนึ่ง เป็นทางด้านวิชาการ หรือวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เพราะกฎหมายไปใช้เกี่ยวข้องกับกิจการต่าง ๆ ของสังคม จึงต้องอาศัยข้อมูล ความรู้ ความชำนาญที่มีลักษณะเฉพาะ จะขอยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า พระราชบัญญัติสถานพยาบาล ก็ต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับเทคนิคทางการแพทย์ เกี่ยวกับการจัดบริการทางการแพทย์ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยก็ต้องรู้เรื่องระบบอุดมศึกษาและการบริหารวิชาการ พระราชบัญญัติเกษตรกรรมก็ต้องรู้ระบบการกำกับดูแลวิชาชีพเฉพาะและแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อย่างนี้เป็นต้น กฎหมายอื่น ๆ ก็มีลักษณะทำนองเดียวกัน ด้วยเหตุนี้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงได้มีข้อกำหนดบัญญัติไว้ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการและกิจการต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดินในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้อนุวัตเป็นไปตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญนี้ การได้มาซึ่งวุฒิสมาชิกจึงมีความสำคัญ จะต้องเป็นกระบวนการที่ได้ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความชำนาญด้านกฎหมาย และด้านวิชาการและอาชีพต่าง ๆ ดังนั้นโดยหลักการแล้วคงจะเห็นตรงกันว่า การสรรหาและได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ต้องเป็นไปด้วยสุจริตยุติธรรม และให้ได้สมาชิกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญในทางวิชาการ หรืออาชีพต่าง ๆ เป้าประสงค์ตรงนี้คงไม่ใช่ปัญหา ปัญหาคงเป็นเรื่องกฎเกณฑ์และวิธีการที่จะใช้ และการกำหนดกฎเกณฑ์ดังกล่าวนี้ว่าจะกระทำในรูปแบบใด กระผมเห็นว่ามีทางเลือกที่จะกระทำได้อยู่ ๓ ทาง ทิศทางเลือกที่ ๑ คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามที่ได้มีการเสนอให้พิจารณาในวันนี้ โดยที่หลักการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๐ เดิม มาตรา ๑๐๐ ทวิ ๑๐๔ และ ๑๘๕ ตรี ดังที่ปรากฏอยู่แล้ว ในหลักการว่าควร

จะมีการแก้ไข อันนั้นก็พอจะรับได้ แต่ในร่างรายละเอียดวิธีการยังมีปัญหาอยู่อีกมากหลายประเด็น ซึ่งอาจจะไปแก้ไขในระดับแปรญัตติได้ แต่ก็ยังไม่แน่ว่าเมื่อแก้ไขแล้วรูปแบบที่เกิดขึ้นจะกระทำได้เหมาะสมเพียงใด ปัญหาอยู่ที่หลาย ๆ จุด ซึ่งพอจะยกเป็นสังเขปได้

ประการแรก คณะกรรมการสรรหา ซึ่งเป็นองค์คณะบุคคล ๕ คน คงจะดีกว่าคนเดียว คือท่านนายกรัฐมนตรีเป็นคนทำคนเดียว แต่ก็ยังมีปัญหาในที่ว่ายังไม่เห็นหลักประกันว่าจะได้ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาการและในกิจกรรมต่าง ๆ และจะไม่มีการวิ่งเต้น หรือการแบ่งโควตากัน หากไม่มีข้อกำหนดวิธีการไว้ให้ชัดเจน ขณะเดียวกันก็อาจจะมีข้อเสียที่ไม่ต้องมีใครรับผิดชอบ แล้วก็จะโทษกรรมการได้ การสร้างกรรมการวิธีหนึ่งก็เพื่อจะไม่ให้ใครต้องรับผิดชอบ ก็อาจจะผู้ให้ท่านนายกรัฐมนตรีคนเดียวรับผิดชอบไม่ได้ แล้วก็วิธีอื่นกำกับ

ปัญหาประการที่ ๒ คือองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ก็มีปัญหาว่าเหมาะสมแล้วหรือไม่ แล้วจะหาผู้ที่เหมาะสมตามข้อกำหนดได้หรือไม่ เช่นการใช้อดีตประธานรัฐสภา การใช้อดีตนายกรัฐมนตรี และอดีตประธานศาลฎีกา ซึ่งในกรณีของอดีตประธานศาลฎีกา เป็นการนำเอาฝ่ายตุลาการเข้ามาพิจารณาในกิจการทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารจะเป็นการเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ประการที่ ๓ การที่จะให้มีรายชื่อ ๓ เท่าและเลือกกันเอง แม้ว่าน่าจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และทรงเกียรติ แต่ก็อาจจะมีการรวมกลุ่ม แล้วก็ทะเลาะกันไปด้านหนึ่งด้านใด อันนี้อยู่ภายในกรอบของบุคคลที่เลือกมาแล้ว ก็อาจจะไม่มีปัญหานัก แต่ก็อาจไม่ได้ผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชา ก็ว่าอีกนัยหนึ่ง บางสาขาก็อาจจะหายไปจากกระบวนการนี้ ฉะนั้นกระบวนการนี้ก็ยังไม่ต้องสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญโดยแท้จริง

ทางเลือกที่ ๒ ก็คือใช้มาตรการทางบริหาร โดยยังไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญ คงอำนาจและความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี ตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ซึ่งท่านก็อาจจะตั้งวิธีการสรรหาขึ้น เป็นกลไกทางการบริหาร แต่นายกรัฐมนตรีก็อาจจะถูกแรงกดดันต่าง ๆ และอาจจะสร้างความโปร่งใส หรือสร้างความเชื่อถือยอมรับได้ลำบาก

ทางเลือกประการที่ ๓ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ ก็ได้แก่การจัดให้มีพระราชบัญญัติกำกับการได้มาซึ่งวุฒิสมาชิก ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญปัจจุบันที่เราใช้อยู่ ในกรณีนี้ก็ไม่ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ กระบวนการสรรหากำหนดไว้ในพระราชบัญญัติได้ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ต้องพิจารณากันให้ดี และหารูปแบบที่จะใช้ได้ ตัวอย่างเช่น ที่ได้เคยพูดกันแล้วก็ได้มีข้อกำหนดวิชาชีพต่าง ๆ ว่าอาจจะกำหนดวิชาชีพต่าง ๆ และกำหนดองค์กรวิชาชีพที่มีอยู่ หรือกลุ่มขององค์กรวิชาชีพหรือจากวิธีการอื่นใดที่นำมาซึ่งผู้แทนของวิชาชีพหรือกิจการต่าง ๆ แล้วให้องค์กรเหล่านั้นเลือกสรรเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสม ๒ หรือ ๓ เท่าของจำนวนที่ต้องการสำหรับสาขานั้น ๆ แล้วให้ท่านนายกรัฐมนตรีเลือก แต่ต้องเลือกจากชื่อที่เสนอนั้น จะเลือกคนอื่นที่อยู่นอกรายการนี้ไม่ได้ อย่างนี้เป็นต้น ก็มีทางเลือกอย่างอื่นที่อาจจะนำเข้ามาพิจารณาได้ อำนาจและความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรีก็ยังคงอยู่ น่าจะได้พิจารณาการออกพระราชบัญญัติอย่างนี้ว่าเป็นไปได้หรือไม่ กระผมมีความเห็นว่าควรจะทำได้ เพราะว่าพระราชบัญญัติลักษณะนี้เป็นกฎหมายลูกของกฎหมายรัฐธรรมนูญ มุ่งให้เกิดผลในทางปฏิบัติตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้ในนัยของรัฐธรรมนูญที่ตราไว้

อีกประการหนึ่ง การที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามสนองพระบรมราชโองการ ก็มีได้หมายความว่านายกรัฐมนตรีจะต้องเลือกได้ตามอำเภอใจและจะออกพระราชบัญญัติมากำกับไม่ได้ โดยที่เรื่องของการได้มา

ซึ่งสมาชิกวุฒิสภามีความสำคัญอย่างมากในระบบการปกครองที่เราใช้อยู่ จึงควรพิจารณาเรื่องนี้ให้รอบคอบ แม้ว่าจะมีเป้าประสงค์ที่จะให้การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาตรงกันให้สำเร็จลุล่วงให้ได้จะต้องทำให้มีประสิทธิผลให้ตรงกับที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ทั้งนี้ก็ไม่แน่ว่าโดยหลักการจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่ กระผมจึงอยากจะขอเสนอเป็นข้อคิดให้ส่งร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ไปให้กรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการของการขอแก้ไข ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณมาลีรัตน์ แก้วก่า

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ดิฉัน มาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกวุฒิสภา ดิฉันขออภิปรายเกี่ยวกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ตามที่พรรคฝ่ายค้านได้เสนอเข้าไปดังนี้ วันนี้ดิฉันคิดว่า เป็นปรากฏการณ์ที่ดี แล้วก็ เป็นปรากฏการณ์ที่จะว่าเป็นปรากฏการณ์ใหม่ก็ได้ของวุฒิสภาแห่งนี้ ที่รัฐสภาได้รับเอาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เข้ามาทันสมัยประชุมนี้ ซึ่งตอนแรกดิฉันคิดว่า ไม่สามารถที่จะทันอย่างแน่นอน แม้วันนี้ดิฉันเองถูก เมื่อก็คูณขงพุทธก็ได้พูดไปแล้วว่าจริง ๆ แล้วเราเสียหาย เหมือนกับเราไม่รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ ก่อนที่ดิฉันจะอภิปราย ดิฉันอยากจะกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า กรุณาให้ผู้ประสานงานทั้งฝ่ายวุฒิสมาชิก ทั้งฝ่ายค้านและรัฐบาลกรุณาไปจัดทำรายชื่อที่จะอภิปรายให้เรียบร้อย เราจะได้รู้ว่าใครอยู่ตรงไหน เมื่อก็ดิฉันออกไปรับประทานอาหาร เนื่องจากไม่ได้รับประทานอาหารตอนเช้า ออกไปตอนเที่ยงพอดี ท่านก็เรียก เรียกแล้วดิฉันก็จะเข้ามา ก็ผ่านเลยไปถึงบุคคลอื่นแล้ว เอาละนั่นผ่านไปแล้ว ดิฉันขอกราบเรียนว่ายังอยู่ในสภาแห่งนี้อยู่ตลอดเวลา วันนี้ดิฉันขออภิปรายร่างเกี่ยวกับวุฒิสมาชิกเท่านั้น สำหรับเรื่องวุฒิสมาชิกนั้นดิฉันเองเท่าที่สตีบดรับฟังจากหลายกระแส ฟังวันแรกค่อนข้างจะดีใจ รัฐบาล

ก็ออกมาบอกว่า ฟรี โหวต (Free vote) วุฒิสมาชิกก็บอกว่าเอาละ ขอให้ เป็นเหตุเป็นผลของแต่ละท่านที่จะฟังเหตุผลของฝ่ายค้าน รัฐบาลและวุฒิสมาชิก ฟังเพื่อที่จะพิจารณาตัดสินใจว่า ท่านจะเอาอย่างไรกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรานี้ เสร็จแล้วดิฉันเองก็ใจลึก ๆ ว่า เอ๊ะ ปฏิรูปการเมืองที่ว่ากัน หวังกันไว้นัก หวังกันไว้นานในบ้านเมืองเรา จนเป็นกระแสที่ค่อนข้างจะ รุนแรงของการเมืองบ้านเรา ดิฉันก็คิดว่าคงจะเป็นก้าวใหม่ เป็นก้าวใหม่ ของการปฏิรูปการเมืองก็ได้ที่วุฒิสมาชิกและสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ รัฐสภา ของเราคงจะมีการฟรี โหวต เรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ คงจะได้เห็นอะไรใหม่ ๆ เกิดขึ้นในบ้านในเมือง ผ่านมาถึงเมื่อวานนี้ปรากฏว่าสิ่งที่ดิฉันคาดหวังไว้ ไม่เป็นไปตามที่หวัง หัวหน้าพรรคการเมืองบางพรรคดิฉันไม่ต้องเอ่ยชื่อ แต่ทุกท่านต้องประจักษ์แก่ใจว่าท่านผู้ใดเป็นผู้พูด ท่านก็บอกว่า เอ๊ะ เรื่อง รัฐธรรมนูญจะฟรี โหวตได้อย่างไร อีกคนหนึ่งก็บอกว่าผมไม่ชอบแบ่งเค้ก ให้ใคร ดิฉันก็อยากจะกราบเรียนบุคคลเหล่านี้ กราบเรียนถามท่านว่า เค้กนี้ นะคะ หน้าเค้กใครเป็นคนรับประทาน เนื้อเค้กใครเป็นคนรับประทาน แล้ว เหลือแต่เศษเค้กเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปให้กับประชาชนทั้งชาติ สิ่งนี้หรือที่รัฐสภา เราอยากจะทำ ดิฉันอยากกราบขอวิงวอนท่านวุฒิสมาชิก ขอให้ใคร่ครวญสิ่งที่ ดิฉันจะพูดต่อไปนี้ให้ดี เพราะดิฉันเชื่อมั่นในวิจาร์ณญาณของท่านในการที่จะ กลับกรองกฎหมายและในขณะเดียวกันก็ขอเรียกร้องสมาชิกฝ่ายรัฐบาล ขอให้ ฟังแล้วใช้เหตุผลใช้ผลใช้วิจาร์ณญาณของท่านตัดสินใจโดยอิสระ แม้ว่าจะมีคน บอกว่าไม่ฟรี โหวต แต่ท่านสามารถที่จะใช้วิจาร์ณญาณของท่านคำนึงถึงผล ประโยชน์ของประชาชน คำนึงถึงประเทศชาติของเราว่า อะไรจะเป็น ประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนที่สุด แล้วตัดสินใจมือให้กับสิ่งที่ท่านคิด สิ่งที่ท่านตัดสินใจอยู่ในใจของท่าน เพื่อประชาชนที่อยู่ทางบ้านจะได้รับรู้ว่า อะไรคือสิ่งที่ท่านคิด แล้วการยกมือครั้งนี้จะบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ว่าท่าน

เป็นผู้ร่วมปฏิรูปการเมืองก้าวแรกของประเทศไทยเรา สำหรับประเด็นที่ฝ่ายค้านเสนอนั้น ดิฉันเองคิดว่าประชาชนโดยทั่วไปอาจจะยังไม่เข้าใจว่า เสนออะไร แล้วก็มีการออกมาพูดผ่านวิทยุ ผ่านทีวี ผ่านอะไรต่ออะไร เยอะแยะ ผ่านสื่อมวลชนด้วยบอกว่า สิ่งที่ย่างก้าว โดยเฉพาะดิฉันขอเชิญพรรคประชาธิปัตย์ สมัยที่เป็นรัฐบาลนั้นทำไมไม่พูดแบบนี้ แต่เดี๋ยวนี้อะไร ประชาธิปัตย์มาพูดอีกแบบหนึ่ง ดิฉันเองไปศึกษาเจาะลึกถึงเบื้องหลัง จริง ๆ แล้วสิ่งที่ฝ่ายค้านในอดีต คือรัฐบาลในปัจจุบันนี้ คือพรรคชาติไทย เสนอนั้น ขอมีส่วนร่วมในนามพรรคฝ่ายค้าน ดิฉันขอแยกตรงนี้ว่า ขอมีส่วนร่วมในนามรัฐบาลและฝ่ายค้าน แต่สิ่งที่เราเสนอในวันนี้ ร่างรัฐธรรมนูญที่เราเสนอในวันนี้ไม่ใช่เช่นนั้น เราไม่ได้ต้องการให้ฝ่ายค้านไปมีส่วนร่วมในการตั้งวุฒิสมาชิก แต่เราต้องการให้วุฒิสมาชิกมีที่มาอย่างองอาจและสง่างาม โดยมาจากอดีตประมุข ๓ ฝ่าย ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นวิสัยที่ทำได้ ๑ ถึง ๓ ของอดีตนายกรัฐมนตรี คือประมุขฝ่ายบริหาร ๑ ถึง ๓ ของประมุขฝ่ายตุลาการ คืออดีตประธานศาลฎีกา และอีก ๑ ถึง ๓ เป็นอดีตประธานรัฐสภา ในภาวะปัจจุบันของบ้านเมืองเรา ดิฉันคิดว่าสามารถที่จะทำได้ บุคคลทั้ง ๓ ส่วนนี้จะ ๑ ท่าน จะ ๒ ท่าน หรือจะ ๓ ท่านก็แล้วแต่ องค์ประกอบรวมกัน ๕ ถึง ๘ คน ดิฉันคิดว่ามีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้กลั่นกรองวุฒิสมาชิก เราขอเปลี่ยนแปลงที่มาของวุฒิสมาชิกเท่านั้น เพื่อให้สมเกียรติและสมศักดิ์ศรีแห่งรัฐสภาแห่งนี้ สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกเลือกตั้งโดยประชาชนทั่วประเทศ วุฒิสมาชิกซึ่งเป็นผู้กลั่นกรองกฎหมายอีกชั้นหนึ่งมาจากอดีตประมุข ๓ สถาบันของบ้านเมืองเรา และเป็นอดีตประมุขที่พ้นจากหน้าที่ไปแล้ว ๓ ปี ดิฉันคิดว่ามีความเหมาะสม ถูกต้อง ชอบธรรม เมื่อบุคคลเหล่านี้เลือกมา ๓ ท่านแล้ว สมาชิกเหล่านั้นมาเลือกกันเองให้เหลือ ๑ ใน ๓ เมื่อก็ดิฉันขอประธานอภัยที่ต้องขอติดพันวุฒิสมาชิก เมื่อก็ด่านบอกว่า

นี่เป็นความเห็นของท่านที่ท่านบอกว่า จริง ๆ แล้วอาจจะไปทะเลาะแถมให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง กลัวว่าจะไม่มาจากทุกสาขาอาชีพ คิดกันคิดว่า ๓ เท่าของจำนวนวุฒิสมาชิกที่อดีตผู้นำ ๓ ฝ่ายคัดเลือกเข้ามา คิดกันเชื่อมั่นว่าจะเป็นผู้คนที่มีคุณภาพที่สุด ทั้ง ๓ ท่านนั้นจะมีคุณภาพที่สุดแล้ว จะเป็นบุคคลใดก็ตามที่จะถูกคัดเลือกเข้ามา เชื่อกันต่อวิจรรณภาพของอดีตประมุข ๓ ฝ่าย ว่าจะมีวิจรรณภาพสูงส่งในการคัดเลือกว่าวุฒิสมาชิก คัดเลือกตัวบุคคลที่มีคุณภาพที่สุดและมีประสบการณ์จากทุกสาขาอาชีพ ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ที่ถ่วงดุลเลือกพวกท่านเองอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นถ้าเกิดจะมีการล็อบบี้ (Lobby) จนกระทั่งสามารถไหวตัว จนกระทั่งรวมไปเทกองฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คิดกันก็คิดว่ายังดีกว่าบุคคลคนเดียวเลือก อันนี้คิดกันขอออกความเห็นตรงนี้ นอกจากนั้นคิดกันเองมีความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เหตุผลที่คิดกันพูดมานั้น เมื่อ ๓ ฝ่าย อดีตผู้นำ ๓ สถาบันเลือกแล้ว ท่านมาเลือกกันเองแล้ว ข้อดีมีอยู่หลายประการ

ประการที่ ๑ การได้มาของวุฒิสมาชิกนี้ก็รับบอกได้ว่า ท่านไม่ได้ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ท่านไม่ได้ตกเป็นเครื่องมือของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ท่านไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงกั๊กของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งและไม่ต้องยึดแนวทางของพรรคการเมืองใด ๆ ทั้งสิ้น การที่คิดกันพูดเช่นนี้ท่านอาจจะบอกว่า คิดกันกล่าวหาวุฒิสมาชิกปัจจุบันนี้หรือในอดีตนั้นคำนึงถึงกั๊กใครหรือเปล่า อันนี้คิดกันขอกราบเรียนด้วยความสัตย์จริงและด้วยความเคารพต่อท่านวุฒิสมาชิกว่า คิดกันไม่ได้มีเจตนาเช่นนั้น แต่เราต้องยอมรับ วุฒิสมาชิกเกิดขึ้นมาครั้งแล้วครั้งเล่าไม่ว่าจะเรียกชื่ออะไรก็ตาม ตั้งแต่พญา และวุฒิสมาชิกในปี ๒๔๘๐ หรือในสมัยรัฐธรรมนูญได้คุ้มครอง หรือจะเรียกว่าวุฒิสมาชิกได้คุ้มครองแล้วแต่ขณะอันนี้หรือสถานิติบัญญัติแห่งชาติ อะไรก็แล้วแต่ที่ผ่านมาในอดีต ไม่ใช่ทุกยุคทุกสมัย

แต่บางสมัย เราต้องยอมรับว่าวุฒิสมาชิกบางท่านและบางสมัยตกอยู่ภายใต้การ
 คำบัลลังก์ของเผด็จการ ไปค้นสื่อมวลชนได้หลายฉบับ จนเราต้องเรียกว่า
 สภาตรายางแห่งเผด็จการ จนเราพูดกัน ดิฉันโตทันแล้ว และดิฉันทำการเมือง
 แล้วดิฉันขอยืนยันว่าไม่เคยเล่นการเมือง มีแต่ทำการเมืองมาโดยตลอด
 ทำเพื่อพี่น้องประชาชนที่เดือดร้อนทั่วประเทศ ดิฉันขอยืนยันว่าในอดีตเราคิด
 ว่าเราไม่ยอมให้มีวุฒิสมาชิก เพราะว่าท่านเป็นสภาตรายางของเผด็จการ
 บางสมัยเท่านั้นนะคะ ดิฉันขอย้ำ เพราะฉะนั้นเมื่อที่มาเปลี่ยนไป วุฒิสมาชิกก็
 อดอาจสง่าผ่าเผยว่าที่มาอย่างถูกต้องสมเกียรติ สมศักดิ์ศรี กลับเป็นสภาที่
 กลั่นกรอง เป็นสถาบันที่กลั่นกรองกฎหมาย

ในประการที่ ๒ เราจะได้นุ้บุคคลที่เป็นทรัพยากรสำคัญทางการเมือง
 ของประเทศมาเป็นวุฒิสมาชิก ดิฉันไม่ได้ดูแคลน แต่ก็คิดว่าไม่ได้ดูคิด แต่
 ดิฉันดูถูกว่า การแต่งตั้งโดยบุคคลคนเดียวนั้น ไม่ว่าจะบุคคลคนนั้นจะมีอำนาจ
 สูงสุดในการบริหารประเทศชาติก็ตาม ดิฉันไม่เชื่อมั่นว่าจะได้นุ้บุคคลที่มีคุณภาพ
 จากทุกสาขาอาชีพทุกท่าน บางท่านอาจจะมีคุณภาพจริง บางท่านอาจจะ
 สมศักดิ์ศรีจริง แต่หลาย ๆ ท่านจะกลายเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิดกับท่านนายก-
 รัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง เพราะฉะนั้นตรงนี้ดิฉันอยากจะมีให้เห็นว่า เมื่อจากที่มา
 เปลี่ยนไป ตรงนี้ก็จะเปลี่ยนไปด้วย ก็คือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญทาง
 การเมืองและได้คนที่มีความคุณภาพ ได้คนที่ดีที่สุดมาเป็นวุฒิสมาชิก ตรงนี้ดิฉันอยาก
 จะชี้ว่าดิฉันฝากความหวังไว้ที่ระบบ ฝากความหวังไว้ที่คณะบุคคล ไม่ใช่ฝาก
 ความหวังไว้ที่ตัวบุคคลคนเดียว

ประการที่ ๓ ผลดีประการที่ ๓ นั้น ท่านวุฒิสมาชิกที่มานั่ง
 ในสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ก็จะเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ว่าเรานั้น
 เกียรติประวัติของเราคือถูกเลือกมาโดยผู้นำ อดีตผู้นำ ๓ สถาบัน ไม่ใช่โดย
 นายกรัฐมนตรี ซึ่งสามารถที่จะเปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา บางทีอีก ๔ เดือน

ข้างหน้า หรือ ๖ เดือนข้างหน้าอาจจะไม่ใช่ท่านนายกรัฐมนตรีท่านนี้แล้วก็ได้ แต่ที่ท่านคงจะลงหลังจากท่านตั้งวุฒิสมาชิกนี้แล้ว ถ้าหากว่าวันนี้กฎหมายไม่ผ่าน ถ้าหากว่าท่านวุฒิสมาชิกไม่ยกมือให้ สุดท้ายดิฉันอยากจะบอกว่า การที่อดีตประมุข ๓ สถาบันของชาติ เป็นผู้ประท้วงตรารับรองวุฒิสมาชิกนั้น ควรจะนำภาคภูมิใจเสียยิ่งกว่าบุคคลคนเดียวเป็นผู้แต่งตั้ง เราไม่ได้เป็นคนของใคร เราในที่นี้ดิฉันหมายถึงวุฒิสมาชิก แต่เรา ท่านวุฒิสมาชิกเป็นคนของประชาชน ท่านสามารถที่จะใช้วิจารณ์ญาของท่านอย่าง เป็นอิสระในการตัดสินใจกลั่นกรองกฎหมายของประเทศชาติและผลประโยชน์ของประชาชน เนื่องจากท่านไม่ได้เป็นคนของใคร หรือพรรคการเมืองใด ท่านก็ย่อมไม่ผูกพันผลประโยชน์ต่อพรรคการเมืองนั้น ๆ และท่านก็ย่อมไม่เป็นสภายางแห่งเผด็จการ หรือแห่งรัฐบาลที่แบ่งกันกินเค้กอะไรก็แล้วแต่ และดิฉันขอฝากคำกล่าวสั้น ๆ ว่า ตั้งวุฒิสมาชิกคนเดียวได้แล้วก็ได้เสียกันทั้งเมือง ตั้งรัฐบาลมาที่ร้องฮือกันทั้งเมืองมาแล้ว ดิฉันอยากจะขอให้รัฐสภาแห่งนี้ช่วยกันพิจารณา ช่วยกันไตร่ตรองและใช้วิจารณ์ญาของท่านในวันนี้ตัดสินใจโดยอิสระที่จะยกมือให้กับร่างแก้ไขพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพื่อที่เราจะได้ที่มาแห่งวุฒิสมาชิกที่สง่าภาคภูมิใจ และดิฉันเชื่อมั่นว่าหากท่านนายกรัฐมนตรีท่านกลับใจเสียตั้งแต่วินาทีนี้ ผู้นำพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลหลาย ๆ ท่านไปบอกสมาชิกท่านเสียฟรีให้หมดเดชะ แล้วประชาชนก็จะสรรเสริญกันทั้งเมือง เราก็จะเป็นก้าวแรกของการปฏิรูปทางการเมืองที่เป็นรูปธรรมแจ่มชัดที่สุด ประชาชนจะแซ่ซ้องสรรเสริญไปทั่วชาติและทั่วโลก กราบขอบพระคุณค่ะ

ประธานรัฐสภา : คุณพูนศักดิ์ วรรณพงษ์ เชิญครับ

นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ขอประทานกราบเรียน
 จพพช ประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์ สมาชิก
 รัฐสภาซึ่งมาจากวุฒิสภา ผมขอประทานกราบเรียนท่านประธานตามลำดับ

ด้วยเหตุผลที่จะประทานอนุญาตกราบเรียนอภิปรายในชั้นของการพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม วาระที่ ๑ ซึ่งเป็นวาระเพียงเฉพาะเรื่องรับหลักการ เหตุผลที่กระผมจะประทานกราบเรียนตามลำดับด้วยความเคารพ ซึ่งกันและกัน ด้วยความเข้าใจที่ตระหนักดีว่าทุกฝ่ายมีเจตนาที่ดีที่ห่วงใย บ้านเมือง ซึ่งประทานอนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า ด้วยความเคารพ จริง ๆ สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้คิดเลยไม่ว่าจะใครก็ตาม ว่าขณะนี้รัฐสภากำลังพิจารณา ร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของฝ่ายค้านหรือของฝ่ายรัฐบาล เหตุที่เป็นเช่นนั้นมีความจำเป็นต้องประทานกราบเรียนในลำดับเบื้องต้นว่า รัฐธรรมนูญ ไม่ได้เขียนมาให้รัฐสภาพิจารณาของฝ่ายค้านหรือรัฐบาล รัฐธรรมนูญใน มาตรา ๒๑๑ บัญญัติไว้แต่เฉพาะว่า ร่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจะเสนอได้ก็ โดย ๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒. คณะรัฐมนตรี ๓. วุฒิสภา ร่วมกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ในทางปฏิบัติทางการเมือง เราก็ปฏิบัติไปจน ดูกลายเป็นประหนึ่งว่า เราเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม แล้วเราก็ไป แบ่ง เป็นของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็รู้สึกอึดอัดคับข้องใจกันไป ในบางครั้งก็ทำให้เกิดความบาดหมาง ซึ่งด้วยความเคารพก็คงไม่ได้จะเจตนาร้ายต่อกันหรืออก แต่ เป็นเพียงเพราะต่างฝ่ายต่างก็ห่วงใยบ้านเมืองและบางครั้งเราก็เรียกกัน คิดว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญบ้าง บางครั้งก็ไปเรียกว่าเป็น บัญญัติบ้าง ก็คงจะเกิดจากความเข้าใจกฎหมายไม่ละเอียด หรือไม่ได้อ่าน กฎหมายดีพอ ในทำนองเดียวกันด้วยคำสำนวนหลายครั้งที่เราเห็นอยู่ พบอยู่ ได้ยินอยู่ และบางครั้งก็คงจะไม่ทราบว่ามีสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นคดีนิยมน เป็นแบบ ธรรมเนียมในทางการเมืองการปกครอง เป็นนิติโบราณราชประเพณี มีความหมายลึกซึ้งประกอบกันและกันอย่างไร เมื่อเราหยิบเฉพาะเรื่องหนึ่ง เรื่องใดมาพิจารณา บางครั้งเราก็กล่าวเลยเถิดไปบ้าง ผมประทาน ยกตัวอย่างท่านประธานที่เคารพว่า บางครั้งเราบอกว่าชนชั้นใดเขียนกฎหมาย

ก็แม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อชนชั้นนั้น ภาษาอย่างนี้ได้ยินมาคุ้นหูเมื่อคราวสมัยก่อนเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๑๖ และก็ได้อินหมักหมกเมื่อก่อน ๖ ตุลาคม ซึ่งบังเอิญขณะนี่ก็ใกล้จะถึงในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ ไม่มีกฎหมายใดหรอกครับที่ชนชั้นไหนเขียนเพื่อชนชั้นนั้น ถ้าเราพิจารณาพิเคราะห์ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศชาติ ๘๐๐ ปี ของราชอาณาจักรสยามนั้น เราเพิ่งมาเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ ก่อนหน้านั้นเป็นพระราชอำนาจเป็นนิตินิติราชประเพณี บางครั้งการพูดด้วยเจตนาดี แต่ทำไม่ได้ พิศาระห์ไปให้ถึงเค้าโครงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ก็อาจจะทำให้หลายฝ่ายอึดอัดไม่สบายใจ เช่นเดียวกันกับภาษาถ้อยคำถ้อยถนบางครั้งก็บอกว่า มีคนส่วนหนึ่งเป็นวุฒิสมาชิกอาชีพ เข้าใจดีครับท่านประธานว่า จะมีหรือไม่มีคนในลักษณะอย่างนั้น แต่เมื่อเราเห็นความในมาตรา ๑๐๑ ก็ตีความในมาตรา ๑๐๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็ตี คตินิยมซึ่งมีมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ ก็ตี ในครั้งแรกที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองสยาม เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้น ก็มาจากการแต่งตั้งทั้งหมด เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเราเรียกเป็นครั้งแรกว่าเป็นรัฐธรรมนูญ ไม่ได้เรียกว่าเป็นพระราชบัญญัติเหมือนคราวแรกที่ประกาศ ก็มีสภาที่มีสมาชิก ๒ ประเภท แม้ว่าในขณะนั้นจะไม่ได้เรียกว่า พฤษสภา หรือ วุฒิสภา ก็ตาม แต่ก็มีสมาชิกประเภทหนึ่งมาจากการแต่งตั้ง และเหตุการณ์บ้านเมืองก็ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปโดยตลอด บางครั้งมีการปฏิวัติรัฐประหารบ้าง บางครั้งก็มีสภาว่างรัฐธรรมนูญบ้าง เราก็ได้รัฐธรรมนูญมา เราได้รัฐสภามาเป็นที่มาของการออกกฎหมาย ไม่มีใครที่จะไปทำอะไรให้เป็นทีระกายเคือง เบื้องพระยุคลบาท ที่จะขอให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นวุฒิสมาชิกตลอดกาล หรือเป็นตลอดชีพ หรือเป็นโดยอาชีพ หรือประสงค์จะประกอบอาชีพจากการเป็นวุฒิสภา แต่เราทุกคนตระหนักสำนึกในพระมหา-

กฎจารีตเคยเป็นสันพื้นที่ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ เรา ในบางครั้ง เราเอา ๒ ถึง ๒ เรื่องมารวมกัน ทำให้เรื่องซึ่งทุกฝ่ายมีเจตนาดีต่อบ้าน ต่อเมือง กลายเป็นเรื่องที่มีความสับสน กลายเป็นวิวาทะ กลายเป็นเจตนาที่จะก่อให้เกิดสามัคคีเภทในบ้านในเมือง กล่าวคือ เราเอาเรื่องพระราชอำนาจที่จะต้องมิผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งก็เป็นคตินิยมมาแต่โบราณ ว่าองค์พระมหากษัตริย์นั้นจะไม่ทรงรับคิดในทางการเมือง ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ในบางครั้งก็ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการบ้าง บางครั้งให้ประธานรัฐสภาบ้าง บางครั้งก็มี ฯพณฯ องคมนตรีบ้าง เพราะฉะนั้นหลักจริง ๆ ตามที่ท่านวุฒิสมาชิกอาวูโต ซึ่งก็จะกราบด้วยความสัจจริงจริง ๆ แล้วก็คือปรมาจารย์ที่สอนวิชารัฐธรรมนูญมาเก่าแก่ ท่านศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สมภพ โทตระกิตย์ กรุณาอภิปรายในเบื้องต้น ในส่วนของวุฒิสมาชิก ก็คือความในมาตรา ๑๐๑ เขียนไว้ชัดเจนว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนอง ถ้าเราแยกกระบวนการที่ต้องมิผู้รับสนองออกจากการสรรหา การคิดสรรตัวบุคคล ความวิตกกังวลที่จะเป็นข้อห่วงใยในขณะที่ก็อาจจะลดน้อยถอยลง ท่านประธานที่เคารพ บางครั้งเราก็พูดยาวไกลไปจนถึงว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด เป็นกฎหมายสำคัญที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปกครองประเทศ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายมหาชน ท่านประธานที่เคารพ เป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร มีความสำเร็จเด็ดขาดอยู่ในตัวเอง การพิเคราะห์วินิจฉัยตีความรัฐธรรมนูญที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ พิจารณาหาคำความไปตามเจตนาของตัวอักษร รัฐธรรมนูญแต่ละมาตราไม่ได้แยกถักออกจากกัน มีความเป็นอิสระลอยออกไปนอกเหนือจากการที่มีจุดยึดโยงเชื่อมประสานกันไปทั้งฉบับ บางครั้งเราอ่านรัฐธรรมนูญเฉพาะเรื่องเฉพาะประเด็น ไม่ได้ไปอ่านเจตนารมณ์ที่แท้จริงอยู่ในคำปรารภเหมือนกับคนทั่วไป เวลาที่อ่าน

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับในทุก ๆ วัน ไม่ใคร่จะอ่านบทบรรณาธิการ ไม่ค่อย
 อยากจะอ่านคำนำ ก็เปิดไปดูเฉพาะข่าวบุคคล ว่าใครโดนจุก นวชนาค
 ใครทำอะไร เราจะแสวงหาเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญจากไหน จุดหนึ่งซึ่ง
 ไม่ใคร่จะมีใครประทานกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพเลยก็คือ เรา
 ไม่ใคร่จะพูดถึงคำปรารภของรัฐธรรมนุญแต่ละฉบับเลย ทั้ง ๆ ที่โดยคตินิยม
 ของนักรัฐธรรมนุญนิยม คตินิยมที่เป็นจารีตประเพณีของคนไทยในการที่ได้มา
 ซึ่งรัฐธรรมนุญ ซึ่งไม่เคยได้มาจากการเสียเลือดเนื้อเลย พระประมุข
 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานทุกครั้ง
 นับตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ มา ไม่ได้มีการทะเลาะเบาะแว้งให้เหมือนกับชาติอื่น
 เมืองอื่นเขา นี่เป็นคุณูปการที่เป็นความดี ท่านประธานที่เคารพ กระผมจะ
 กราบเรียนท่านประธานถึงคำปรารภ ถ้าท่านประธานกรุณาดูคำปรารภ
 ท่านประธานก็คงจะทราบดีกว่ากระผม เพราะอยู่ในวงการเมืองมาช้านาน
 เหลือเกิน ท่านประธานจะเห็นว่าเราแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนุญหลายครั้ง
 แต่เราไม่ได้เขียนคำปรารภใหม่ แม้กระทั่งครั้งล่าสุดซึ่งในห้วงเวลานั้น
 เราก็กู้ทำงานร่วมกันหลาย ๆ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งซึ่งขณะนั้นไม่ได้เป็นรัฐบาล
 ต่อมาเป็นรัฐบาล เมื่อมีการยุบสภาฝ่ายที่เป็นรัฐบาลก็ไม่ได้เป็นรัฐบาล ฝ่ายที่
 เป็นฝ่ายค้านยุบก็มาเป็นรัฐบาล ฝ่ายที่เพิ่งเข้าไปร่วมทีหลังก็ถอยออกมาเป็น
 ฝ่ายค้านร่วม ทุก ๆ ฝ่ายเข้าใจดีว่าในขณะนั้นทำอะไรเกิดอะไร เมื่อคราว
 ที่แล้วมีประเด็นเกี่ยวกับการแถลงนโยบาย ได้มีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ
 ท่านหนึ่งกรุณาเอ่ยชื่อถึงกระผมว่า การที่แก้ไขครั้งใหญ่โตเมื่อคราวก่อนโน้น
 มีคน ๒ - ๓ คน ที่รู้ปริศนารมรางอย่างบางประการในรัฐธรรมนุญ ว่า
 ทำไปจึงนำร่างรัฐธรรมนุญ พุทธศักราช ๒๔๗๑ กลับมาใช้ใหม่ โดยไม่
 แต่ต้องความในหมวด ๑ ถึงหมวด ๓ แต่เริ่มต้นตั้งแต่หมวด ๓ ถึงหมวด ๑๑
 และไม่แต่ต้องมาตรา ๒๑๑ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติท่านนั้นก็เอ่ยนามกระผม

ไปว่าเป็นหนึ่งที่อยู่ เรื่องอันนั้น เสียขายที่วาระนี้ยังจะไม่มีประเด็นที่จะไปกราบเรียนโดยเฉพาะเจาะจง จะกราบเรียนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องกับชั้นของวาระรับหลักการ ในคำปรารภที่กรมประธานอนุญาตกกราบเรียน ฯพณฯ ประธานรัฐสภาว่าจะกล่าวถึง มีความปรากฏน่าสนใจ เพราะจะสะท้อนให้เห็นภูมิหลังความเป็นมาทางประวัติศาสตร์คดีนิยม จารัตประเพณีแต่โบราณ เมื่อได้ทรงพระราชวินิจฉัยร่างรัฐธรรมนูญ โดยดีถ้วนทั่วกระบวนความแล้ว ทรงพระราชดำริเห็นสมควรพระราชทานพระบรมราชานุญาตตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เอาละครับท่านประธาน ขอความกรุณาฝ่ายวุฒิสภานั้นคงจะมีบุคคลซึ่งจะลุกขึ้นประธานกราบเรียนอภิปรายน้อย เพราะจริง ๆ แล้วเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเรา โดยมารยาทเราก็อึดอัดตะขิดตะขวงใจที่จะประธานกราบเรียนลุกขึ้นอภิปรายในเรื่องราว แต่คำที่ว่า เมื่อมีการวิพากษ์วิจารณ์กันหนักหนาสาหัสยิ่งขึ้นว่า จะมีวุฒิสมาชิกออกมาเคลื่อนไหวเพียง เพราะเพื่อจะประจบสอพลอคนที่เป็นายกฯ เพื่อจะให้มีโอกาสกลับมาเป็น เราเห็นว่า เพื่อจะพิสูจน์สำแดงให้สาธารณชนเห็นประจักษ์ว่า เราจะพูดถึงที่มาของวุฒิสภา เพื่อจะเป็นประโยชน์ให้สอดคล้องกับกระบวนการที่เป็นเจตนารมณ์ทั้งหมดของความเป็นมา เป็นไปของรัฐธรรมนูญ โดยไม่วิตกกังวลว่าถึงวันนั้นจะมีใครสักกี่คนได้เป็นวุฒิสมาชิกอีก เราก็จำเป็นต้องพูดเพื่ออนาคตของสิ่งที่เป็นองค์ประกอบองค์หนึ่งของสถาบันรัฐสภา ถ้าท่านประธานกรรมาฯ จะเห็นความในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๗ ก ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กล่าวถึงเหตุผลประการหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุผลประการสำคัญว่า ปรีชาธรรมประการหนึ่งซึ่งกรมประธานกราบเรียนว่า ทำไมการแก้ไขคราวที่แล้วจึงได้มีการทำให้ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๘ ร่าง ๘ ประเด็นตกไปทั้ง ๘ ร่าง ๘ ประเด็น ในขณะที่นั้นมีพรรคหนึ่งซึ่งร่วมรัฐบาลอยู่กับกฎหมายให้สัมภาษณ์ว่าแพ้เข้ามาก่อน เบื่อหน่ายประชาชนจะเสื่อมความศรัทธา แต่ก็ไม่มีใครสักกี่คน

จะใคร่รู้ จะเข้าใจว่าเหตุใดได้มีบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งเอาละ จะกล่าวหาว่าฉิบสกา
 ขณะนี้จำนวนหนึ่ง กลุ่มหนึ่ง ได้ร่วมมือกับฝ่ายค้านคณะหนึ่งในขณะนั้นทำการ
 เสนอร่าง โดยเอาร่างรัฐธรรมนูญ ปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ มาเสนอต่อรัฐสภา
 ในขณะที่ทั้ง ๘ ร่างของฝ่ายอีกซีกหนึ่งนั้นตกไป ความในหมายเหตุของ
 ราชกิจจานุเบกษา ดังกล่าวบอกไว้ว่าครั้งนี้ ซึ่งกระผมกราบเรียนว่า ๒ - ๓
 บรรทัดที่จะประธานขออนุญาตท่านประธานที่เคารพกราบเรียน ซึ่งทราบว่า
 มีการถ่ายทอดด้วยสาธารณชนจะได้ทราบว่าเราทำอย่างนั้นเพราะอะไร ด้วย
 เหตุที่ได้มีประเด็นต่าง ๆ ที่เรียกร้องให้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นประเด็นต่าง ๆ
 หลายประเด็น มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่ง เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข
 เพิ่มเติมเป็นประเด็น ๆ แต่ละฉบับ การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิด
 ความขัดแย้งในบทบัญญัติต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และบทบัญญัติที่มีแก้ไขเพิ่มเติมและ
 โดยเหตุที่ในปัจจุบันมีผู้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่สมควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย เป็นการสมควรที่จะดำเนินการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 มาร่วมกันพิจารณาปรับปรุงให้เกิดการแก้ไขทั้งฉบับเพื่อความสมานฉันท์ เป็น
 การแสดงออกถึงความรู้สึกสามัคคีของคนในชาติ ดังกระแสพระราชดำริที่ได้
 พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งชาติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทยปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ กระผมขำมมาหมายเหตุ
 ประกอบการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา กระผมประธานกราบเรียน ฯพณฯ
 ประธานรัฐสภาที่เคารพ ย้อนไปหาคำปรารภของรัฐธรรมนูญฉบับถาวรที่ได้ใช้ใน
 เบื้องต้น แต่ก็ไม่อยากจะพิเคราะห์ความไปไกลเกินเหตุว่า จริง ๆ แล้ว
 ในบทสุดท้ายตอนจบของคำปรารภเขียนไว้บอกไว้ว่า ขอปวงชนชาวไทยจง
 ร่วมจิตร่วมใจสมัครสโมสร เป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะพิทักษ์รักษาและปฏิบัติตาม
 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้ นั่นเป็นเหตุผลซึ่ง
 ยังไม่ตอบ ไม่กราบเรียนท่านประธานที่เคารพโดยตรงนัก แต่เริ่มพอจะเห็น

เล่า ๆ กระผมจะเริ่มมาพูดให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญทั้งฉบับเมื่ออ่านทั้งหมด
 ทุก ๆ มาตรามันจะมีบทบัญญัติที่ขัดโยงเชื่อมประสานร้อยไปให้เห็นเจตนารมณ์
 ซึ่งเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ปรัชญาในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ก็บอกว่าสภาวะ
 อย่างนั้นเขาเกิดสิ่งที่เรียกว่าสปิริต (Spirit) สปิริตก็คือจิตวิญญาณได้เกิดขึ้น
 ไม่ใช่เฉพาะอ่านแต่ละมาตรา จริง ๆ ในบ้านเมืองของเรา เราก็ใช้ถ้อยคำ
 ที่ค่อนข้างผิด เราเรียกกฎหมายรัฐธรรมนูญ เดิมทีเดียวเราใช้เป็นพระราช-
 บัญญัติปกครองประเทศสยาม (ฉบับที่ ๑) และบางครั้งเราใช้คำว่า รัฐธรรมนูญ
 การปกครอง ไม่มีคำว่า รัฐ แต่ถ้าจะเรียกกันเต็ม ๆ ก็จะหมายความว่า
 ให้เห็นว่า ในสมัยที่บ้านเมืองมีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยก็เรียกเต็มยศ
 เลยว่า รัฐธรรมนูญ แต่ครั้งพอนักวิชาการเขียนคำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 ก็จะมีวิพากษ์วิจารณ์ว่า เอ๊ะ แล้วที่เรียกกันว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ความจริง
 เรียกผิดนะ ที่เรียกผิดก็เพราะว่า จริง ๆ คำว่า กฎหมาย มีนัย ก็คือ
 กฎหมาย รัฐ ก็คือบ้านเมือง ประเทศชาติ รัฐธรรมนูญ ธรรมะ ก็คือตัวกฎหมาย
 เพราะฉะนั้นถ้าเรียกว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญ ก็คือกฎหมายของกฎหมาย ซึ่ง
 บังเอิญไปตรงตามคตินิยมที่ว่า การปกครองภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญนั้น คือ
 การปกครองที่กฎหมายเป็นใหญ่ และรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายแห่งกฎหมาย
 เป็นกฎหมายสูงสุด เป็นกติกาสำคัญ ท่านประธานที่เคารพ สิ่งหนึ่งที่ขอขียนขึ้น
 เหตุผลที่กระผมประทานกราบเรียนท่านประธานในระบอบที่ติดต่อกันมาสักครู่นี้ก็
 คือว่า พสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศได้ขึ้นและเกิดความปิติสำนึกในพระมหา-
 กรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัฐกาลปัจจุบัน เป็นองค์พระประมุขที่
 ทรงครองราชย์ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ยาวนานที่สุดในโลก
 ทรงมีพระราชกระแสเมื่อเร็ว ๆ นี้เองบอกว่า ข้าพเจ้าก็จะขอใช้สิทธิตาม
 รัฐธรรมนูญ องค์พระประมุขของรัฐทรงขียนขึ้นให้พสกนิกรเห็นว่า กฎหมายที่
 เรียกว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความสำคัญเพียงใด เจตนาก็มี

การแก้ไขเป็นกระบวนการยกตั้งแต่ หมวดที่ ๓ ถึงหมวดที่ ๑๑ เห็นว่าเพื่อให้เจตนารมณ์ที่ขัดโยงร้อยกันทั้งฉบับเกิดเป็นจิตวิญญาณรวมแห่งกฎหมายสูงสุดนั้นมือผู้อ่างไร เรื่องหนึ่งจะมีเหตุผลรองรับ คตินิยมซึ่งเป็นจำนวนในการไว้วางใจต่อประชาชนจะมีปรัชญาแต่ละปรัชญาซ้อนอยู่ ทำไมเมื่อคราวก่อนนั้นจึงได้มีการวิพากษ์วิจารณ์การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ มากเหลือเกิน แล้วก็มีเหตุวุ่นวายใหญ่โตว่าไป ก็เกี่ยวข้องกับพระราชอำนาจ เป็นการลดพระราชอำนาจผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็หาว่าฝ่ายวุฒิสภานั้นบิดเบือน เพราะบอกว่าจะไปลอกมาจากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ บ้างละ บ้างก็บอกนั้นก็เอามาจาก ๒๕๑๖ บ้างละ แต่ครั้งนี้พอไปเปิดดูจริง ๆ จะเห็นว่า ความที่ให้เอาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปให้ลงประชามติโดยตรงและนำความขึ้นกราบบังคมทูลให้ลงพระปรมาภิไธยภายใน ๓๐ วันนั้น เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่จะต้องพิจารณาให้รอบคอบเหลือเกิน และโดยเนื้อแท้ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๒ ก็ดี ปี ๒๕๑๖ ก็ดี เขียนไว้ชัดเจนว่า เป็นพระราชอำนาจที่จะทรงมีพระราชดำริว่า เมื่อเกิดความเสียหายแก่บ้านเมืองก็ดี กรณีที่ ๑ หรือเกิดความเสียหายแก่พสกนิกรของพระองค์เองก็ดี กรณีที่ ๒ พระองค์เองจะมีพระราชอำนาจที่จะรับสั่งหรือพระราชทานพระราชกระแสให้เอาร่างกฎหมายนั้นไปให้ประชาชนลงประชามติ แต่เอาเถอะครับท่านประธานที่เคารพ เราข้ามความตรงนั้นไปเสียก็ได้

ประเด็นที่ผมจะประธานกราบเรียนก็คือว่า เราเข้าใจเรื่องพระราชอำนาจกันค่อนข้างไขว้เขวอยู่เหมือนกัน ดังที่กระผมกราบเรียนแล้วเมื่อสักครู่นี้ว่า เราเอาคำว่า ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ กับ กระบวนการคัดสรรองค์บุคคลมาเป็นองค์ประกอบของวุฒิสภา มาปะปนกัน จริง ๆ แล้วคตินิยมของการปกครองแผ่นดินที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น เราถือถ้อยคำสำนวนคำหนึ่งที่เรียกบอกว่า อเนกชนนิกรสโสมรสสมมุติ หมายความว่า

องค์พระประมุขนั้น ทรงได้รับการถวายพระราชอำนาจจากการทรงบำเพ็ญพระราชบารมีช้าแล้วช้าเล่าเป็นเวลานาน กระหม่อมกำลังจะจบ ท่านประธานครับ ขอ ๕ นาที อย่างที่กราบเรียนว่าจุดคงจะไม่มีใครใคร่จะลุกขึ้นมาอภิปรายเท่าไร ประเด็นที่ผมกราบเรียนท่านประธานโดยสรุปก็คือว่า ผมกราบเรียนท่านประธานไปแล้วว่า ไม่มีการดำเนินฝ่ายใดเลย เข้าใจดีว่าการเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็ไม่ได้มีมติว่าจะเร็วไปช้าไป ๓ เดือนเสนอได้ ๑ เดือนเสนอไม่ได้ หรือปีหนึ่งค่อยเสนอ ไม่ได้มีบอก เป็นการเสนอซึ่งเกิดจากจิตเจตนาที่ต้องการให้บ้านเมืองดีขึ้น แต่ในบางครั้งที่อาจจะถูกยกเลิกนำไปในทางที่ไม่ดี ขณะเมื่อเราแก้ไขครั้งใหญ่ตั้งแต่หมวดที่ ๓ ถึงหมวดที่ ๑๑ เราแก้กันที่ภาษาฝรั่งเขาเรียกว่า แพคเกจ (Package) การเสนอแก้คราวนี้จะผ่านหรือไม่ผ่าน หรือจะตั้งกรรมาธิการอย่างไรสุดแท้แต่ แต่อย่างไรก็ตาม ก็จะไปทำให้คณะกรรมการในซีกของฝ่ายบริหารตื่นตัวแล้วก็อยากจะนำเข้าไปรวมเป็นประเด็น ซึ่งคงจะต้องเสนอเข้ามาอีกเป็นกระบวนการ เป็น แพคเกจ อีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้นในขณะนี้สิ่งที่จะเป็นประเด็นสำคัญก็คือว่า กระหม่อมเห็นว่า ถ้าเราจะแก้ไขไปตามร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมขณะนี้ ผลจะเกิดประการใด จบแล้วครับ ประเด็นสำคัญอยู่ตรงนี้ ที่กระหม่อมจะประทานกราบเรียน ที่บอกว่า เราเสนอในคราวกรรมาธิการของท่านประจวบ ไชยสาส์น เป็นประธานกรรมาธิการวิสามัญในคราวกระนั้น แล้วเมื่อคราวกระนี้ก็เสนอกลับๆ กัน นั้นจริงหรือไม่จริง ผมเห็นด้วยที่ว่า โกลัเคียง แต่ไม่เหมือน ผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ ซึ่งถูกรุกขึ้นมาอภิปรายแล้ว และกระหม่อมเห็นด้วยว่า เหตุผลที่ ๖๗๗ นายกรัฐมนตรีในเวลากระนั้นไม่รับ มีเหตุผลน่ารับฟัง แต่ขณะนี้มันเหมือนหรือไม่เหมือน เหตุผลในคราวกระนั้นเราเสนอ

บุคคลในเชิงสถาบัน เราเห็นว่องค์กรบุคคลซึ่งจะมีส่วนร่วมกันแบบที่ท่านวุฒิสภาอาวุโส ท่านศาสตราจารย์ดอกเตอร์สมภพ โหตระกิตย์ ร่วมกันพิจารณา เพื่อจะให้มันมา ไม่ได้หมายความว่า ไปแบ่งโควตาเป็นว่า ผู้นำฝ่ายค้าน ได้ไปกี่ส่วน นายกฯ ได้ไปกี่ส่วน ท่านประธานรัฐสภาได้ไปกี่ส่วน ทางฝ่ายวุฒิสภาจะได้มากี่ส่วน เปล่าเลย เขียนไว้ชัดเจนในร่างคอนันต์ว่า ร่วมกันพิจารณา แต่ก็น่าเสียดายที่ตกไปเมื่อร่างนั้นกลับมาในที่ประชุมใหญ่ คราวนี้เราจะทำอย่างเดิมได้ไหม ก็หมายความว่า รับหลักการในวาระที่ ๑ เสร็จแล้วก็ไปแปรญัตติ ประเด็นนี้ก็น่าคิดอยู่เป็นประเด็นที่น่าคิดทีเดียว และก็จะมีคำถามย้อนไปว่า เวลาครั้งกระโน้นทำไม เมื่อแปรญัตติออกมาแล้วก็ตกไปอีก คราวนี้ถ้าตั้งกรรมาธิการก็จะยึดเชื้อราเรีว่าไร จะรอฝ่ายคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย หรือองค์กรอะไรของฝ่ายบริหารดี ก็นั่นเป็นสุดแท้แต่ แต่ความไม่เหมือนกันก็คือว่า เหตุที่เราเอาประมุขในเชิงสถาบันที่เป็นปัจจุบันขณะนี้เสนอมาเป็นอดีต เอาบุคลากรที่เป็นอดีต อดีตประธานศาลฎีกา อดีตนายกรัฐมนตรี อดีตประธานรัฐสภา ซึ่งก็มีสมาชิกท่านหนึ่งกรุณาอภิปราย เราไม่ได้คิดมาเลยแต่ฟังแล้วมาสนใจ ก็นับวันแต่ว่าอดีตท่านผู้นำหรือประมุขแต่ละสถาบันเหล่านั้นจะหายากขึ้นทุกวันไป ที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยความเคารพก็ชราภาพมากแล้ว บางท่านอยู่ในโรงพยาบาล บางท่านเจาะคอ และก็นับวันจะลดถอยไป ยิ่งสมมุติว่า ถ้าเกิดนายกรัฐมนตรีต่อแต่นี้ไปจะเป็นนายกฯ ก็นายกวรบ ๔ ปี ในแต่ละเทอม เราก็จะยังไม่มื่อคิดเพิ่มขึ้นไปเลย เพราะจะมีแต่ปัจจุบันซึ่งจะอยู่ยาวไปเรื่อย ๆ แต่ร่างแก้ไขซึ่งแก้ไขไปแล้ว ผ่านไปแล้ว ก็จะเกิดความอึดอัด ๔ ปี ไม่รู้ว่าใครจะจากเราไปบ้าง ใครจะอยู่ ใครจะไป ยิ่งเกิดสุริยคราสด้วยก็เดือดร้อนระหาวระแวงกันไปใหญ่ เราก็จะเห็นว่าบทบัญญัติอันนั้นก็น่ากลัวอยู่แต่อย่างไรก็ตามท่านประธานรับ ความไม่เหมือนกันและเป็น เรื่องประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งก็คือ การที่บัญญัติว่า

ให้เสนอองค์บุคคลไม่น้อยกว่า ๓ ท่านนะครั้นท่านประธาน ไม่ได้บอกจำนวน
 ชั้นสูงนะครั้น บอกไม่น้อยกว่า ๓ เท่าของจำนวนวุฒิสมาชิกที่จะพึงมีได้ เรา
 แก้วรัฐธรรมนูญให้มีวุฒิสมาชิก ๒ ใน ๓ ก็ประมาณ ๒๖๐ ไม่น้อยกว่า ๓ เท่า
 หมายความว่าอย่างน้อยก็ต้องเอา ๒๖๐ คูณด้วย ๓ ก็เห็นที่จะประมาณ
 ๗๘๐ กว่า ถึง ๘๐๐ เอาแค่นั้น ไม่ต้อง ๑๐ เท่าละ ถ้า ๑๐ เท่า ก็
 หมายความว่าจะได้แบบสมัชชาเมื่อคราวปี ๒๕๑๗ ก็เป็นสภาสนามม้า ๓,๐๐๐
 - ๔,๐๐๐ คน ซึ่งผู้หลักผู้ใหญ่ที่อยู่ในสมัยนั้นก็ทราบดีว่าจริง ๆ แล้วแทบจะ
 ไม่ได้เลือกเลย มีโสมมาเสร็จเลยครั้นท่านประธาน ท่านประธานรู้ลึกว่า
 กระผมแล้วก็เลือกกันไปตามนั้น มีอาจารย์รามคำแหงหลายคนเอ่ยนามเดี๋ยวนี
 ก็ได้เป็นอาจารย์ที่สอนรัฐธรรมนูญด้วยกัน แหม ที่จิตใจเหลือเกินที่ชื่อที่ไปคิด
 เป็นสมัชชาอีก ๒ วันกลับไปที่คณะนิติศาสตร์รามคำแหง ข้าวที่ แล้วทำไม
 ไม่ได้ เขามีโสมมาเรียบร้อยแล้ว ก็เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นสิ่งซึ่งเป็นโลก
 แห่งความจริงกับสิ่งซึ่งเป็นความคาดหวังในเชิงอุดมคติมันจะไม่ได้เกิดขึ้นและ
 มักจะไม่ตรงกัน ความถูกต้องในแง่ของหลักการ อุดมการณ์ต่อความถูกต้อง
 บางทีก็ไม่ได้มาพบกันประเด็นสำคัญก็คือว่า เมื่อให้บุคคลต่าง ๆ เหล่านั้น
 เอาละประมาณ ๘๐๐ คน เลือกกันเอง คนที่ได้รับเลือกอันดับที่ ๑ ถึง ๒๖๐
 จะเกิดสิทธิอันชอบธรรม สมมุติว่า กระผม นายขุนศักดิ์ ซึ่งค่อนข้างจะดีใจว่า
 ทำอย่างนั้นมีโอกาสจะกลับมาก แต่ถ้าเป็นบทบัญญัติอย่างนี้ก็ไม่มีทราบว่าจะมี
 โอกาสกับเขาหรือเปล่า แต่ไม่ได้เห็นเป็นเรื่องผิด เรื่องไม่ดีที่จะเป็นอีกหรือ
 ไม่ได้เป็นอีก แต่ถ้าเกิดการสรรหาของบุคคล ๘๐๐ คน กระผมเชื่อแน่ว่า
 กระผมคงจะต้องคิด เพราะเป็นวุฒิสมาชิกที่ถูกค่ามากที่สุด มีชื่อเสียงในทาง
 ที่เป็นตัวไม้มากที่สุด คนเขาก็ทำได้ เพราะความไม่เหล่านั้บบางที่ก็กลายมา
 เป็นบวก บางทีเขาบอกลบ ๆ ก็เกิดเป็นบวกได้เหมือนกัน ผมคิดในอันดับที่
 ๒๖๐ ผมก็คิดว่า เป็นสิทธิผม และเมื่อจะต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูล กระผม

ถามว่า ที่ศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สมภพ โหตระกิตย์ กรุณาพูดถึงมาตรา ๑๐๑ ว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเท่ากับเรา ไปจำกัดพระราชอำนาจให้ใหม่ครับ ที่ได้ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัย ถ้าท่านไม่เชื่อผมท่านประธานที่เคารพ เอกสารที่รัฐสภาเองหา ท่านเลขาธิการสภาผู้แทนฯ ซึ่งเป็นเลขาธิการตรงนี้ก็ทราบอยู่ในเอกสาร ๑๐๐ ปี พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้า ๔ ได้เขียนความไว้วางใจมากและน่าที่จะเอาประวัติศาสตร์มาศึกษาปัจจุบัน เขียนบอกว่ากระนี้ครับ จะจบภายใน ๑ นาที เคี้ยวนี้ครับท่านประธาน ความไม่พอพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่มีต่อรัฐบาลในขณะนั้นได้ดำเนินการมานับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง ก็ได้ครุ่นคิดว่ารัฐบาลขณะนั้นตั้งใจที่จะขัดพระราชดำริของพระองค์ไปเสียทุกอย่าง คงมีเรื่องสรุปได้ดังต่อไปนี้ ๑. การเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ ก็คือการแต่งตั้งวุฒิสภา ในขณะนั้นแต่ไม่ได้เรียกว่าเป็นวุฒิสภา ๒. การแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ สิ่งซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้ทรงกรุณาไว้เป็นพระราชหัตถ์เลขา ก็คือเห็นว่า เมื่อจะให้ฉันเป็นผู้ลงนาม หมายความว่า ลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้าฯ ตั้งวุฒินั้นอย่าเห็นฉันเป็นสแควมปีตราขาย ไม่ใช่ทำให้มีการเลือกตั้งในองค์บุคคล ๘๐๐ คน แล้วเสนอมารอดี ๒๖๐ คน ถามว่า คตินิยมที่เป็นจารีตประเพณีเป็นแบบธรรมเนียมทางการปกครองของบ้านเมืองที่มีมาแต่โบราณ ๖๑ ปีขึ้นไปให้พระราชอำนาจนั้นจะอยู่อย่างไร ในเมื่อแต่ละคนที่มีรายชื่อ ๑ ถึง ๒๖๐ จะเกิดที่ว่า เป็นสิทธิของฉัน ที่พึงมีพึงได้และควรจะต้องโปรดเกล้าฯ ให้ฉันเป็นวุฒิสมาชิกครั้งนี้ละเอียดย่อน ท่านประธานที่เคารพ แล้วก็ไม่ใช่เฉพาะเท่านั้นเท่านั้นมีอีกหลายประเด็น กระผมประธานกราบเรียนเฉพาะประเด็นเท่านั้นเห็นว่าวุฒิสมาชิกทั้งหมดทั้งมวล เข้าใจถึงจิตเจตนาของทุกฝ่าย และก็ไม่ได้เคยไปแบ่งว่าร่างนี้เป็นร่างของฝ่ายค้านร่วม เราจะต้องโหวตให้รัฐบาล

เราก็ไม่รู้เลยว่าจะเกิดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เราไม่รู้เลยว่าจะต้องเปลี่ยนนายกรัฐมนตรี ด้วยความสับสนจริงในเวลานั้นเราเชื่อมั่นเลือกด้วยซ้ำไปว่าเราจะมี ฯพณฯ นายกฯ ชวน หลีกภัย ซึ่งอยู่ไปยาวนานครบ ๔ ปี ก็ได้โหวตการยืนยันไปครั้งนั้นให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี เพียงเฉพาะตรงนั้นเวลาเปลี่ยนแปลงไปมีการยุบสภาด้วยเหตุอะไรไม่ไปกล่าวถึงหรือครับ เลือกตั้ง ส.ส. นายกรัฐมนตรีเปลี่ยนตัวไป ภูมิอีกส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนโหวตในเวลานั้น ให้ยืนยันชัดว่าเป็นอำนาจของนายกฯ จะมาเปลี่ยนครั้งนี้เพียงเพราะนายกฯ เปลี่ยนบุคคล ท่านประธานวุฒิสภาของกระผม ความจริงไม่ก้าวล่วงไปพูดถึง ท่านพูดไว้ว่าฟังว่าปัญหาประการหนึ่งขณะนี้ในบ้านเมืองของเราก็เกิดจากความหวังใยบ้านเมือง แต่บนพื้นฐานของความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน บนพื้นฐานของการไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันไม่ไว้วางใจบุคคลไม่ไว้วางใจระบบ ความไม่ไว้วางใจบุคคลทำให้ถูกลามจะต้องแก้ระบบทั้ง ๆ ที่ไม่คิดเลยว่ แล้วคนในบ้านในเมืองจะสงสัยว่า เอ๊ะ นายกรัฐมนตรีที่ชื่อบรรหาร ศิลปอาชา นั้น ไม่มีความเหมาะสมที่จะใช้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญเป็นผู้รับสนองตั้งวุฒิสมาชิก แบบที่วุฒิสภาได้ยืนยันในการประชุมรัฐสภา เมื่อคราวที่แก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างนั้นหรือ ถ้าอย่างนั้นก็ตินิมในบ้านในเมืองก็ต้องตอบให้ได้ กระผมจะจบเดี๋ยวนี้แล้วรับท่านประธาน ด้วยเจตนาที่กราบเรียนเป็นครั้งสุดท้ายก่อนจะนั่งลงว่า เราไม่ได้แบ่งแยก แล้วเราก็ยังไม่รู้จนวินาทีนี้ว่าถึงเวลาที่เมื่อการอภิปรายสิ้นสุดลงแล้ว เราจะโหวตอย่างไร แต่เราก็รอฟังเหตุผลทั้งหมด ๆ ฝ่าย แต่ขอความกรุณาเถอะครับ อย่าได้มากระแนะกระแหนเรา อย่าได้มาตั้งรังแกรังคักว่า ใครอยากจะเป็นวุฒิสมาชิกหรือใครอะไรเลยครับ กราบขอบพระคุณ ฯพณฯ ประธานรัฐสภาที่เคารพเป็นอย่างสูง สวัสดิ์ครับ

ประธานรัฐสภา : คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เชิญ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ ผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ กระผมเป็นผู้หนึ่งซึ่งได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งรัฐสภากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ ในความเป็นจริงแล้ว สิ่งที่กระผมมีความรู้สึกเสียภายในช่วง ๒ - ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา นับตั้งแต่ที่ท่านประธานรัฐสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ที่พรรคฝ่ายค้านได้ร่วมกันเสนอจนถึงวันนี้ นั่นก็คือการที่จะได้มีการลำดับเหตุการณ์ความชัดเจนถึงความ เป็นมา เป็นไปของแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา รวมทั้งสาระต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพ ผมจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจเพื่อพูดถึงที่มา และกรอบความคิดตรงนี้ไม่เพียงเพราะว่าการพูดจาในเรื่องนี้นั้น ยังดูจะมีความสับสนมีความไขว้เขวพอสมควร จากการแสดงความคิดเห็น จากการให้สัมภาษณ์ แล้วรวมถึงจากการอภิปรายในวันนี้ด้วย แต่ว่าในขณะที่กระผมเดินทางมาที่สภาเช้าวันนี้ ผมได้ฟังคำสัมภาษณ์ของท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านหนึ่งขอประทานโทษต้องเอ่ยนามท่าน ท่าน พลเอก สิทธิ ทางวิทยุ ทำให้กระผมมีความรู้สึกว่า ๒ สัปดาห์ของการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ได้มีกระบวนการหรือมีความพยายามที่จะไปสร้างความเข้าใจผิดบางประการว่า การเสนอเรื่องเหล่านี้ขึ้นมา นั้น เป็นเรื่องของการไปดูถูกดูแคลนระหว่างสถาบันสภาสูงกับสภาล่าง ว่าเป็นเรื่องของความไม่ไว้วางใจ เป็นเรื่องของความหวาดระแวง เป็นเรื่องของความพยายามที่จะสร้างให้เกิดปัญหาในแง่ของความสามัคคี ความจริงถ้าจะได้กรุณาไปดูที่มาที่ไปแล้วก็จุดยืนที่บุคคลต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในเรื่องนี้ สิ่งนี้จะไม่เกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพ ผมพูดอย่างนี้เพราะว่า การพิจารณาในเรื่องที่มาจาก

วุฒิสภานั้น ไม่ใช่เป็นประเด็นเดียวที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติม
 ในรัฐธรรมนูญเข้ามาในวันนี้ และ ๒ ประเด็นที่เราเสนอเข้ามาในวันนี้ ก็ยังไม่
 ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างที่เราอยากจะทำ ท่านจะสังเกตเห็นว่าในร่าง
 รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่เราจะได้พิจารณา หลังจากที่ได้พิจารณาฉบับนี้
 เสร็จแล้วนั้น เป็นเรื่องของการเสนอให้ม็อบค์กรที่ตรวจสอบทั้งสภาสูง
 ทั้งสภาล่าง ทั้งคณะรัฐมนตรี ทั้งข้าราชการการเมือง และถ้าท่านได้ติดตาม
 ข่าวคราวของพวกกระผมในการทำงาน ในเรื่องของการปฏิรูปการเมืองนั้น
 เราได้แสดงชัดเจนว่า ไม่ใช่เฉพาะที่มาของท่านสมาชิกวุฒิสภา แต่ที่มาของ
 พวกเราเอง เรายังต้องทบทวน นี่คือความชัดเจนว่า เราไม่ได้มาเจาะจง
 ในเฉพาะเรื่องของวุฒิสภา ไม่อยากจะได้ยินความรู้สึกที่กระผมได้ยินเมื่อเช้านี้
 ว่ามีความไม่สบายใจว่า เป็นเรื่องของการที่จะมาเจาะจงเฉพาะท่านที่นั่ง
 อยู่ทางซ้ายของกระผมหรือมีการดูถูกดูแคลนกัน ตรงกันข้ามครับ ท่านประธาน
 ในเรื่องของที่มาของสมาชิกวุฒิสภานั้น ความจริงไม่ใช่เรื่องใหม่เลยที่มีการ
 ได้แย้ง ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กัน แต่เรื่องของที่มาของสมาชิกวุฒิสภาทุกยุค
 ทุกสมัย จะต้องผูกโยงกับเรื่องของจำนวน และจะต้องผูกโยงกับเรื่องของ
 อำนาจหน้าที่ ก็จริงอย่างที่ท่านสมาชิกที่เพิ่งอภิปรายเสร็จสิ้นไปได้กล่าว
 เอาไว้ว่าทุกอย่างก็ต้องดูความยืดหยุ่นและความเชื่อมโยงกันของแต่ละมาตรา
 แต่ละส่วนของรัฐธรรมนูญ แต่ท่านประธานครับ ในส่วนของพรรคประชาธิปไตย
 เราได้แสดงความคิดเห็นมาโดยตลอดว่า อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาควร
 จะเป็นอำนาจหน้าที่ในการยับยั้งและการกลั่นกรองกฎหมาย และอำนาจหน้าที่
 ดังกล่าวนั้น ก็เป็นอำนาจหน้าที่ที่มีบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้
 แต่ว่าในอดีตสิทธิที่อำนาจหน้าที่ไม่ได้เป็นอย่างนี้ เพราะในอดีตนั้นมีการร่าง
 รัฐธรรมนูญขึ้นมาแต่ละฉบับ ส่วนใหญ่เป็นการร่างขึ้นหลังการปฏิวัติรัฐประหาร
 จะมีบทบัญญัติที่มารองรับเปรียบเสมือนเป็นบทเฉพาะกาล ที่ทำให้สมาชิก

วุฒิสภานั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่ประหนึ่ง เป็นฐานสำหรับผู้ที่ จะเข้ามาทำการบริหาร ภายหลังจากการยึดอำนาจนั้น ดังนั้นในอดีตที่ผ่านมาจึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจว่า เหตุใดจึงได้มอบหมายให้ประธานคณะปฏิวัติ หรือประธานคณะ รสช. หรือ ผู้ที่มาดำรงตำแหน่ง ในฝ่ายบริหารนั้น เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ในการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา แต่เงื่อนไขตรงนั้นได้จบลงไปแล้ว เมื่อจบลง ไปแล้วก็มีการวิพากษ์วิจารณ์ มีการพูดจាកันมาตลอดว่า จะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจำนวนอำนาจหรือที่มาของสภาสูงอีกหรือไม่อย่างไร ท่านประธาน ที่เคารพ พรรคประชาธิปัตย์นั้นยืนยันมาโดยตลอดว่า เราเห็นด้วยที่จะให้มี สภาสูง เราเห็นด้วยที่จะให้มีสภาที่จะมาทำหน้าที่ในการยับยั้งกลั่นกรอง กฎหมาย เพราะเราทราบดีว่า ในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในเรื่อง กฎหมายหลายฉบับ อาจจะมีข้อจำกัดบางประการ ที่อาจจะ เป็นเพราะว่า พวกเรา นั้น มีความซัดโงงและมีการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นฝัก เป็นฝ่ายทางการเมือง ต้องรับฟัง ต้องขานรับกระแสทางการเมือง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาขาด ความไม่รอบคอบในบางแง่บางมุม ก็เป็นหน้าที่ที่จะต้อง มีสภาที่เป็นสภาสูง คอยยับยั้ง คอยกลั่นกรองให้กฎหมายต่าง ๆ นั้นออกมาด้วยความรอบคอบ เราได้ยอมรับบทบาทตรงนี้มีมาตลอด ท่านประธานจะเห็นว่า การเสนอแก้ไข ครั้งนี้ไม่ได้มาพูดถึงการเปลี่ยนแปลงตรงนี้เลย ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้เสนอร่าง แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ เช่น คณะกรรมการปฏิรูปการเมืองของทางรัฐบาลเอง หรือแม้แต่ข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย ที่มีอาจารย์หมอบ ประเวศ เป็นประธาน กลับมีการพูดถึงการที่จะรื้อโครงสร้างของสภาสูง ก่อนข้างจะรุนแรง พูดถึงการมีสภาเดี่ยวบ้าง พูดถึงการมีสภาที่มาจากการ เลือกตั้งบัญชีรายชื่อบ้าง พูดถึงสภาที่จะมีอำนาจเฉพาะการยับยั้งการกระทำ บางประการเท่านั้นบ้าง แต่ไม่ใช่จากสมาชิกที่ได้เสนอเข้ามาตรงนี้ ท่าน ประธานที่เคารพ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วเราก็มายพิจารณาว่า เมื่อบทบาทที่เรา

ต้องการจะเห็นท่านสมาชิกวุฒิสภานั้น เป็นผู้ที่มาทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีความเชี่ยวชาญที่จะเข้ามาทำหน้าที่นี้ ที่มาควรจะเป็นอย่างไร เราไม่ได้เพิ่งมาคิดเรื่องนี้ ผมต้องเท้าความเรื่องนี้ เพราะว่ามีการอภิปรายจากสมาชิกหลายท่านว่า ทำไมขณะนั้นไม่ทำ ทำไมขณะนี้ไม่ทำ ทำไมตอนนี่ถึงจะทำ ผมกราบเรียนว่า แนวคิดที่จะให้มีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา มันมีมาตั้งแต่มีการร่างรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๔๗๕ ผมเชื่อว่าท่านประธานคงจำได้ครับว่า ในขั้นแรกเลขของการเสนอให้มีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภานั้น ให้เป็นอำนาจของกรรมการที่เรียกว่า กรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะมีการสรรหาบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ถ้าผมจำไม่ผิด ดูเหมือนจะเป็น ๕ - ๕ เท่าของจำนวนสมาชิกจริงด้วยซ้ำ กระผมจำได้ว่าในเหตุการณ์เมื่อปี ๒๔๙๕ ที่มีการร่างรัฐธรรมนูญ และมีการเสนอแนวคิดนี้ โดยที่องค์ประกอบของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการรัฐธรรมนูญในบทเฉพาะกาล กระแสทางการเมืองรุนแรงขนาดที่ไม่ยอมรับแนวความคิดดังกล่าวเลย ท่านประธานคงจำได้ แต่ผมจำได้ขณะนั้นผมไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ว่าพรรคประชาธิปัตย์นั้นได้ทำหนังสือถึงกรรมการ หรือกรรมการที่ดำเนินการในการร่างรัฐธรรมนูญว่า แนวความคิดที่จะให้มีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นสิ่งที่ดี ที่จะมาทำหน้าที่ทั้งในเรื่องของการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา และมาทำหน้าที่ในการตรวจสอบกรณีที่จะมีการซื้อเสียง ผมจำได้ นั่นเป็นจุดยืนที่มีความชัดเจนมาตั้งแต่ตอนนั้น เป็นการยืนยันแนวความคิดของพรรคประชาธิปัตย์ว่า สภาสูงควรมี และนี่อำนาจอย่างไร และควรมีที่มาที่จะได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอำนาจหน้าที่นั้นอย่างไร ท่านประธานครับ เมื่อเหตุการณ์พลิกผันไป พรรคประชาธิปัตย์ได้มีโอกาสมาเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลเมื่อเดือนกันยายน ๒๔๙๕ ถามว่า

รัฐบาลได้มีการดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือไม่
 ผมทราบเรียนท่านประธานครับว่า รัฐบาลนั้นตระหนักตั้งแต่ต้นว่า รัฐบาลไม่มี
 เสียงข้างมากในรัฐสภา และอำนาจในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
 นั้นเป็นอำนาจของรัฐสภา ของที่ประชุมร่วม แนวความคิดขณะนั้นก็จึงมีการ
 เสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ทุกพรรค
 การเมืองนั้นได้มาปรึกษาหารือประจวบร่วมกันว่า มีประเด็นไหนอย่างไรบ้าง
 ที่สมควรจะได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ กรรมการชุดดังกล่าวผมเชื่อ
 ว่าทุกท่านที่อยู่ที่นี่น่าจะจำได้ว่า มีคุณชุมพล ศิลปอาชา ขอประธานไทยเอเชียนาม
 ท่านเป็นประธาน ได้สรุปประเด็นที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
 รวมมาทั้งสิ้น ๒๕ ประเด็นต่อมายกมาเป็น ๒๒ ร่าง มีการนำเสนอเข้าสู่
 รัฐสภา ๘ ร่าง ๑ ใน ๒๒ ร่างนั้นก็เป็นเรื่องของที่มาของวุฒิสภา เช่นเดียวกัน
 โดยที่ประชุมของคณะกรรมการ โดยเสียงส่วนใหญ่ในขณะนั้นเห็นว่า น่าจะ
 มาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ท่านประธานที่เคารพ แต่ก่อนที่จะมี
 การเสนอร่างดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ปรากฏว่าสมาชิกของ
 พรรคร่วมฝ่ายค้านในขณะนั้น ได้ตัดสินใจที่จะเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับเดียว
 ครอบคลุมประมาณ ๑๘๘ มาตรา เข้าสู่การพิจารณาของสภา และได้รับความ
 เห็นชอบในการพิจารณาในชั้นรับหลักการจากที่ประชุมร่วมของรัฐสภา โดย
 ในร่างดังกล่าวนี้ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่มาของสมาชิกวุฒิสภาแต่อย่างใด
 ท่านประธานครับ ความคิดที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงมันเกิดขึ้นในชั้น
 กรรมการ ท่านประธานทราบหรือไม่ครับว่า กรรมการที่มีความคิดที่
 เสนอเรื่องเหล่านี้เป็นใคร จากที่ไหนบ้าง กระผมจำได้ครับว่า ผมได้ติดตาม
 การทำงานของคณะกรรมการอย่างใกล้ชิด แม้จะไม่มีโอกาสเข้าไปร่วม
 เป็นกรรมการด้วย แต่นักลอบที่มีการจุดประเด็นในเรื่องของคณะกรรมการ
 สรรหาสมาชิกวุฒิสภาขึ้นมาอีกครั้งนั้น มีทั้งท่าน พลตำรวจโท สมควร ซึ่งเห็น

ว่าควรจะมีคณะกรรมการที่ได้มาดำเนินการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา และมีการมาธิการในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ คือท่านอาจารย์นริศ คือเป็นผู้เริ่มประเด็นนี้เสนอเข้ามา และได้รับขานรับจากกรรมการอีกท่านหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ คือท่านอดีต ส.ส. ปรีชา สุวรรณทัต ท่านประธานจะเห็นไหมครับว่า ความคิดมาจากคนของพรรคประชาธิปัตย์ ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะมีหน้าที่ในการรับสนองพระบรมราชโองการ ในการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภานั้น ที่เป็นนายกรัฐมนตรีนั้นเป็นคนของพรรคประชาธิปัตย์ ความคิดมันเกิดขึ้นตั้งแต่ตรงนั้น ท่านประธานครับ เป็นความคิดด้วยความสุจริตใจ และเป็นการขานรับแนวความคิดของอดีตนายกรัฐมนตรีชวน ที่ท่านเห็นว่ามันน่าจะเป็นเรื่องที่เป็นคุณประโยชน์ของนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพราะขณะนั้นเราก็ไม่ทราบว่าจะไปถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ นั้น เราจะมาทำหน้าที่เป็นพรรคการเมืองฝ่ายค้าน แน่คิดดังกล่าวก็ได้รับการสนับสนุนในชั้นกรรมการ แล้วก็มีการประชุมกรรมการอีกหลายครั้งเพื่อพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องขององค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งก็พูดกันว่าน่าจะมีส่วนจากสถาบันต่าง ๆ แล้วในที่สุดก็มาสรุปในรอบแรกกันว่า จะมีท่านนายกรัฐมนตรี ท่านประธานรัฐสภา ท่านผู้นำฝ่ายค้าน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่าด้วยความไม่แน่ใจว่าถ้าปล่อยให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงมติแล้ว จะมีการใช้เสียงข้างมาก คือพูดง่าย ๆ ว่า ใช้เสียงข้างมากของความเป็นฝ่ายรัฐบาล ในการที่จะแต่งตั้งกรรมการสรรหาหรือไม่ ในวินาทีสุดท้าย การประชุมครั้งสุดท้ายเลย หรือครั้งท้าย ๆ เลขของการประชุมกรรมการนั้น จึงได้มีการเปลี่ยนองค์ประกอบเป็นนายกรัฐมนตรี เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ผู้นำฝ่ายค้าน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ตรงนั้นละครับที่เป็นที่มาของข้อเสนอของกรรมการที่เสนอเข้าสู่สภาในวาระที่ ๒

การอภิปรายในการคัดค้านข้อเสนอดังนั้น ผมไปตรวจดูอย่างละเอียด มีบางส่วนจริงครับ สมาชิกวุฒิสภาบางส่วนเห็นว่า รูปแบบกรรมการสรรหา ไม่เหมาะสม น่าจะเป็นนายกรัฐมนตรีคนเดียว แต่ว่าในส่วนของการจัดการเมืองส่วนใหญ่ขานรับแนวคิดเรื่องกรรมการสรรหา พรรคประชาธิปัตย์ คิดใจตรงที่ว่า ถ้ากรรมการสรรหา มีการกำหนดที่มาอย่างนี้ แนวทางซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง การแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย เป็นโควตา เป็นเด็กของ วุฒิสภาจะเกิดขึ้น เมื่อทางเลือกที่มีต่อสภาว่า จะเอาข้อเสนอนั้นหรือกลับไปร่างเดิม เราจึงได้ลงมติที่จะกลับไปร่างเดิม แต่กระนั้นก็ตาม ท่านประธานครับ เมื่อรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ประกาศใช้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ท่านอดีตนายกฯ ชวน ก็ยังมายืนยันแนวคิดว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจำเป็นต้องมีหลักมีเกณฑ์มากกว่าที่จะเป็นดุลยพินิจของตนเอง จึงได้มอบหมายให้ท่านเลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญไปกำหนดวิธีการขึ้นมา เนื่องจากว่าขณะนั้นรัฐธรรมนูญมีข้อยุติไปแล้วในส่วนของรัฐสภาชุดนั้น เพราะฉะนั้นท่านประธาน จะเห็นนะครับว่า แนวคิดทั้งหลายทั้งปวงนั้นมีที่มาที่ไป มีความสม่ำเสมออย่างชัดเจนถึงการสนับสนุนว่า ทำไมจึงสมควรจะมีคณะกรรมการสรรหา ท่านประธานลองไปสำรวจดูสิครับว่า ในต่างประเทศนั้นที่มาของวุฒิสภานั้น อธิบายได้ง่าย อธิบายได้เข้าใจ แต่มีของประเทศไทยนั้นซึ่งอธิบายได้ยาก แต่เมื่อเรายังมีความเห็นว่า เราต้องมีสภาสูงและเรามีความเห็นว่าเป็นสภาสูง เมื่อมาเป็นสภาถ่วงดุลกันนั้น วิธีการบางวิธีที่เขาใช้ในต่างประเทศ เช่น การเลือกตั้งนั้นคงจะไม่ได้บุคคลที่จะมีคุณลักษณะ มีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการกระทำหน้าที่ตรงนั้น เราจึงยังเห็นด้วยกับการแต่งตั้งและการแต่งตั้งในอดีตนั้นมันไม่มีปัญหาเรื่องความเป็นฝักเป็นฝ่ายทางการเมือง เพราะเหตุผลทางประวัติศาสตร์นั้น นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่เข้ามาดำเนินการในการรับสนองพระบรมราชโองการนั้นไม่ได้สังกัดพรรคการเมือง แต่ขณะนี้สภาวะแวดล้อม

สถานการณ์ของบ้านเมือง กติกาของบ้านเมืองเปลี่ยนไป เราต้องมาคิดเรื่องนี้อีก ธรรมดาที่เราคิดขึ้นมาครั้งนี้จึงได้ยึดหลักที่ว่า ทำอย่างไรจะเป็นธรรมดาที่เป็นบุคคลที่ทุกฝ่ายจะมีความเชื่อถือ และทุกฝ่ายจะมีความมั่นใจในระดับหนึ่งว่าจะมีความเป็นกลาง ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันหรือเปอร์เซ็นต์หรือทศกริบ แต่ว่าเราคิดกันมา แล้วเราคิดถึงอดีตประมุขของแต่ละสถาบัน เพราะเราเห็นว่าท่านเหล่านี้คงจะได้รับความยอมรับจากสังคมและโดยที่ท่านเป็นอดีต ท่านไม่น่าเอาสถาบันเข้ามาผูกพัน และท่านจะไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำ หรือมีความเชื่อมโยงกับทางฝ่ายการเมือง เพราะกระหมอกตัวอย่างนครินทร์ว่า กรณีของอดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร หรืออดีตนายกรัฐมนตรีก็ดี ซึ่งนับวันจากนี้ไปขณะดำรงตำแหน่งจะต้องสังกัดพรรคการเมืองเราก็ได้กำหนดว่า ท่านเหล่านี้จะมาเป็นการพรรคหาได้ต้องพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาแล้ว อย่างน้อย ๓ ปี และเมื่อมาเป็นกรรมการพรรคจะต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ท่านประธานที่เคารพ ข้อวิตกที่ว่า เราจะมีบุคคลที่ได้กำหนดเอาไว้แบบนี้มากนักเพียงใดหรือไม่นั้นเราได้คำนึงถึงสัดส่วนจำนวน เราถึงได้ระบุไว้ชัดเจนว่าแต่ละฝ่ายนั้นอย่างน้อย ๑ ท่าน ไม่เกิน ๓ ท่าน และกรรมการทั้งหมดอย่างน้อย ๕ ท่าน ไม่เกิน ๘ ท่าน ปัญหาที่มีการวิพากษ์วิจารณ์อยู่ในปัจจุบันนี้ ไม่ได้เจาะจงไปที่ทางด้านของอดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร เพราะเชื่อว่าบุคคลที่อยู่ในข่ายที่ได้รับการคัดเลือกเป็นจำนวนมาก จะเหลือแต่เฉพาะอดีตนายกรัฐมนตรีและอดีตประธานสภา ซึ่งความจริงถ้ากำหนดว่า อย่างน้อยฝ่ายละ ๑ ท่าน ผมกล้ายืนยันว่าวันนี้เราก็มีบุคคลที่จะให้เลือก และในวันข้างหน้าตรงกันข้ามกับความคิดของท่านวุฒิสภาซึ่งได้อภิปราย ผมกลับคิดว่าในวันข้างหน้าบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น คงจะไม่อยู่ในตำแหน่งงานเหมือนกับในอดีต นายกรัฐมนตรีในอดีตบางท่านอยู่ถึง ๑๐ ปี

บางท่าน ๘ ปี ปัจจุบันนี้ดูจากประสบการณ์ของต่างประเทศหรือแม้แต่แนวโน้มน ในประเทศของเราคงจะเป็นเรื่องยาก เพราะฉะนั้นข้อเสนอทั้งหลาย ทั้งปวงนั้น ความจริงก็อย่างที่ท่านประจวบ ไชยสาส์น ได้อภิปรายไปว่า ถ้าจิตใจในรายละเอียดนั้น แต่เห็นด้วยในหลักการก็สามารถที่จะไปปรับปรุงแก้ไขในรายละเอียดได้ในขั้นของกรรมาธิการ ท่านประธานที่เคารพ ผม จำเป็นจะต้องอภิปรายต่อไปถึงประเด็นที่สมาชิกหลายท่านได้แสดงความห่วงใย และก็วิตกกังวล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านคิดว่าพวกเรานั้นไปมือคดิ หรือไปยึดเอาเรื่องของบุคคลมาเป็นตัวกำหนด ในการที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ขึ้นมา แล้วก็พยายามจะพูดว่าหลักการหรือแนวความคิดของเราเปลี่ยนแปลง หรือไม่หรืออย่างไร กระผมคิดว่าสิ่งที่กระผมได้ลำดับให้เห็นนั้น แสดงถึงความสม่ำเสมอในแนวความคิดของพรรคที่ได้เสนอเรื่องนี้ขึ้นมาและขณะเดียวกันกระผมคิดว่า เราไม่ได้มาพูดถึงเรื่องของการที่จะมาแข่งขันเมื่อสถานะของเราเปลี่ยนไป อย่างที่กระผมได้กราบเรียนว่า ในวันที่เราเป็นรัฐบาล เราเป็นสมาชิก เรื่องกรรมการสรรหา นั้นเป็นการยืนยันว่า เราไม่ได้คิดจะรวบอำนาจในการแต่งตั้งในวันนี้ เราเป็นฝ่ายค้าน เราก็ไม่ได้เสนอให้ผู้นำฝ่ายค้านมาร่วมในการสรรหา ผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานว่า ในการประชุมปรึกษาของคณะกรรมการ ที่พิจารณาในเรื่องนี้ของพรรคฝ่ายค้าน มีสมาชิกบางท่านเสนอว่า จะให้ผู้นำฝ่ายค้านเข้ามาร่วมไหม กระผมขอยืนยันว่าพรรคประชาธิปไตยนั้นพูดชัดเจนว่า ไม่ ขอให้ครั้งนี้เป็นกรรมการสรรหาซึ่งปลอดจากความโยงใยทางการเมือง และทำอย่างไรก็ได้ให้กลไกนี้เป็นกลไกที่มีความถาวรยอมรับกันได้ทุกฝ่าย แต่ก็เสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความยืดหยุ่นด้วย การสรรหาสมาชิกเกินจำนวนมา ก็เพื่อที่จะตัดปัญหาข้อครหาของความโยงใยของบุคคลที่แต่งตั้งกรรมการสรรหาไปยังกรรมการสรรหา ไปยังผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา สิ่งเหล่านี้เป็นความชัดเจนและกระผมขอ

กราบเรียนเพิ่มเติมว่าสิ่งที่กระผมไม่สบายใจอย่างยิ่ง ในการฟังคำอภิปรายในวันนี้ ก็คือนอกเหนือจากการที่ท่านได้อภิปรายในลักษณะซึ่งทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือเกิดความบาดหมาง ระหว่างสมาชิกของสภาทั้งสอง ยังมีสมาชิกบางท่านลุกขึ้นมาอภิปราย โดยได้พูดจาในลักษณะทำให้เกิดความเข้าใจแล้วว่า สิ่งที่พวกกระผมได้เสนอในวันนี้นั้น จะไปกระทบต่อสถาบันที่พวกกระผมและผม เชื่อว่าคนไทยทุกคนนั้นมีความเคารพและเทิดทูนอย่างหาที่สุดมิได้ กระผมเสียใจที่มีการนำสิ่งเหล่านี้หือยยกขึ้นมา เพราะกระผมยืนยันได้ว่า ไม่มีเจตนาอย่างนั้นเลยครับ และกระผมเห็นว่าพฤติกรรมของการแอบอ้างดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่บังควรอย่างยิ่ง ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะใครที่จะเป็นผู้กระทำ ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นปัญหาข้อห่วงใยของท่านทั้งหลายนั้น โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ผมกราบเรียนว่า ในร่างแก้ไขเพิ่มเติมที่เราเสนอมานั้นพยายามจะเปิดช่องให้ความยืดหยุ่นพอสมควร เพราะวิธีการหลักเกณฑ์การคัดเลือกต่าง ๆ นั้น เราจะให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอีกครึ่งหนึ่ง ครึ่งนี้จะเปิดรูหายใจ จะเปิดช่องเอาไว้ ซึ่งถ้าหากท่านเห็นว่าไม่เพียงพอ แต่เห็นด้วยที่จะให้มีหลักการของการมีกรรมการสรรหา ท่านสามารถไปปรับปรุงแก้ไขในขั้นกรรมาธิการได้ ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นของความเชื่อมโยงไปถึงมาตราอื่น ๆ นั้น เราได้พิจารณากันอย่างรอบคอบแล้ว แล้วก็เห็นว่าในระบบการเมืองโดยรวม จะไม่ถูกกระทบจากการรับหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ แต่กระผมจำเป็นจะต้องชี้แจง เพราะว่ามีท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านหนึ่ง ขอร้องทานไทยต้องเอ่ยนามท่าน ท่านวุฒิสมาชิกสมภพที่ขึ้นมาอภิปรายนอกเหนือจากการอ้างอิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว ยังมีประเด็นที่ทำให้กระผมมีความไม่สบายใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะการกล่าวอ้างของท่านนั้น เจตนาของท่านจะเป็นอย่างไรกระผมไม่ทราบ แต่ว่าทำให้เกิดความสับสนอย่างมาก ท่านอ้างอย่างนี้ว่า

ในประการแรก ไม่มีการไปดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๑ ในวรรคท้าย ซึ่งมีข้อความว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระ เป็นสมาชิกอีกก็ได้ ท่านบอกว่า เมื่อไม่ไปแก้ไขตรงนี้ จะเกิดปัญหาความขัดแย้งกับมาตรา ๑๐๐ หรือมาตราว่าด้วยคณะกรรมการสรรหาที่มีการบัญญัติใหม่ขึ้นมา ไม่เป็นความจริงครับท่านประธาน ตรงนั้นเป็นเพียงบทบัญญัติที่ไม่ได้เป็นข้อห้าม ไม่ให้มีการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง กล่าวคือ ไม่มีการปิดกั้นสมาชิกวุฒิสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนี้หรือในขณะใดก็ตาม ที่จะได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเข้ามาดำรง ตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง ผมกล้ายืนยันตรงนี้ เพราะว่า ผมย้อนกลับไปดูว่า สมัยที่แล้วที่มีการเสนอคณะกรรมการสรรหา เช่น เดียวกัน ท่านก็ได้แก้ไข มาตรา ๑๐๑ เหมือนเดิม ข้อความก็คือ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระ เป็นสมาชิกอีกก็ได้ ทั้ง ๆ ที่มีการเสนอคณะกรรมการ สรรหาเข้ามาเหมือนกัน ผมเข้าใจว่าท่านอาจารย์สมภพเป็นกรรมาธิการอยู่ด้วย ถ้าขัดแย้งในวันนี้ ทำไมในวันนั้นไม่ขัดแย้ง ทำไมในวันนั้นเรื่องของด้อยค่าซึ่งวันนี้ท่านมีความรู้สึกรุนแรงเหลือเกินนั้นไม่ใช่ เรื่องสำคัญ ผมต้องขอย้อนกลับไป เพราะว่าร่างรัฐธรรมนูญซึ่งในสมัยที่แล้วที่มีการรับหลักการในวาระที่ ๑ ความบกพร่องในด้อยค่ามีมากนะครับ พวกกระผมอภิปรายกันด้วยความเหน็ดเหนื่อย เรื่องข้อบกพร่องของด้อยค่าเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ท่านประธาน ผมอยากจะยืนยันว่าแม้กระทั่งมาตรา ๑๐๑ วรรคท้าย ร่างแรกที่ท่านเสนอเข้ามา พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้ง นั้นท่านยังคงคำว่า ทรง เลยครับ แต่วันนั้น ทำไมท่านไม่ขัดข้อง ทำไมวันนั้นท่านรับหลักการได้ ทำไมวันนั้นร่างรัฐธรรมนูญซึ่งกำหนดบทบัญญัติว่า การประชุมร่วมกันของรัฐสภาจะทำได้เมื่อใดบ้าง ตกใน เรื่องการโยง ใยกับหมวดพระมหากษัตริย์ วันนั้นท่านยัง

รับหลักการได้ แล้วไปแก้ไขในคณะกรรมการ แต่วันนี้ท่านมาพูดประเด็นที่ว่า พวกกระผมมีเจตนาอย่างนั้นอย่างนี้ ในการเสนอร่างที่มีถ้อยคำอย่างนี้เข้ามา

อีกประเด็นหนึ่ง ท่านประธาน ในเรื่องถ้อยคำ ท่านพูดบอกว่า มีการไปเขียนเพิ่มถ้อยคำ คำว่า ชื่อสัตย์สุจริต เข้ามาในมาตรา ๑๐๐ ทำให้มีความรู้สึกที่ว่า ไปกล่าวหาท่านสมาชิกวุฒิสภาว่าไม่ชื่อสัตย์สุจริตหรืออย่างไร ความจริงถ้าท่านจะได้กฎหมายร่างอีกร่างหนึ่งซึ่งพวกกระผมเสนอ มีเรื่องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรใหม่ เช่นเดียวกันที่จะได้บัญญัติขึ้นมา เราก็ใช้ถ้อยคำเดียวกัน เพราะเราเห็นว่า เสียงเรียกร้องของความชัดเจนในเรื่องความชื่อสัตย์สุจริตนั้น เป็นสิ่งซึ่งเป็นชื่อเรียกร้องที่มีต่อระบบการเมือง เราก็เพิ่มถ้อยคำนี้เข้ามาด้วยความสุจริตใจ ผมก็ไม่คิดว่าบรรดาสมาชิกทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นั่งจะต้องกังวล ใครก็ตามมีความชื่อสัตย์สุจริตยังไม่ต้องกังวลเลย เพราะไม่ได้ไปเป็นข้อห้ามอะไร เฉพาะท่านที่ไม่ชื่อสัตย์สุจริตท่านนั้นจะต้องเกรงกลัว เพราะจะไม่มีโอกาสได้รับการแต่งตั้งเข้ามา ถ้ายึดตามสายลักษณะอักษร และเจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ได้กระทำขึ้นมา ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อครั้งที่แล้วที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ อาจารย์สมภพเป็นกรรมาธิการด้วยไปเพิ่มเติมมาตรา ๗๑ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่า รัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรม พวกกระผมก็ไม่เคยทักท้วงนะครับ เพราะกระผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่ถ้าท่านคิดว่าการเพิ่มถ้อยคำ คำว่า ชื่อสัตย์สุจริต ในวันนี้แปลว่าท่านทั้งหลายไม่ชื่อสัตย์สุจริต ในวันนั้นทำไมท่านไม่ทักท้วงละครับว่า ที่ผ่านมามีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตยุติธรรมหรือครับ ไปชื่อมาหรือครับ ไปประจบสอพลอมาหรือครับ ผมไม่เข้าใจว่าทำไมเราไม่ใช้มาตรฐานเดียวกัน ทำไมเราไม่มี

ความสม่ำเสมอในการวิพากษ์วิจารณ์ มันไม่มีความจำเป็น การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เรื่องที่หากันเล่น และพวกกระผมก็ไม่คิดที่จะหากันเล่น ๆ พวกกระผมในช่วงหาเสียงจึงไม่เคยไปรับปากไม่เคยไปขานรับว่าต้องยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ไม่เคยคิดจะไปรับปากเพื่อตอบสนองกระแสการเมืองในช่วงใด แล้วไปผูกปมแล้วมาแก้ปมกันทีหลัง กระผมได้ยืนยันในช่วงตลอดของการหาเสียงเลือกตั้งว่า ขอมาศึกษาดูก่อน ประเด็นไหนที่มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางว่า จะต้องปรับปรุงรัฐธรรมนูญ เราจะมาดูสาระ เราจะมาดูกัน ในวันนี้สาระในเรื่องของสภาสูง เป็นประเด็นแรกซึ่งผมจะได้กราบเรียนประเด็นที่ ๒ เมื่อวาระการพิจารณาร่างดังกล่าวมาถึง เป็นประเด็นที่เราเสนอมาด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีที่มาที่ไปที่กระผมได้อธิบายถึงความสม่ำเสมอในแนวคิดถึงความสอดคล้องกับระบบการเมือง ถึงความสอดคล้องกับจำนวนและอำนาจหน้าที่ของทนายสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งไม่เพียงแต่จะกลั่นกรองกฎหมายนะครับ ในร่างที่กระผมได้แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ ท่านจะเป็นฝ่ายที่ถ่วงดุลอำนาจที่สำคัญในการแต่งตั้ง ในการคัดเลือกทั้งคณะกรรมการ ป.ป.ป. ทั้งตุลาการรัฐธรรมนูญด้วย สาระอยู่ตรงนี้ ถ้าท่านเห็นว่าหลักการนี้เป็นหลักการที่ดี ก็ขอได้โปรดรับหลักการนี้แล้วก็ไปพิจารณาต่อไป ถ้าท่านเห็นว่าไม่ดี เป็นสิทธิอันชอบธรรมของท่านที่จะแสดงเหตุและผล แต่ไม่มีความจำเป็นใด ๆ ทั้งสิ้นที่จะต้องดำเนินการสร้างกระบวนการให้เกิดความแตกแยกให้เกิดความเข้าใจว่ามีการดูหมิ่นดูแคลน มีความชิงชังกันระหว่างสมาชิกครั้งนี้กับสมาชิกที่อื่น และไม่มีความจำเป็นใด ๆ ทั้งสิ้นที่จะต้องไปแอบอ้างสถาบันที่พวกเราทุกคนเทิดทูนมากกล่าวอ้างเพื่อที่จะมาต่อต้าน ผมกราบเรียนท่านประธานว่าถึงเวลาแล้วครับ ประชาชนเขาจับตาดูอยู่ ว่าการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อใดทุกฝ่ายจะได้มาพิจารณาถึงสาระ อะไรดีก็เห็นชอบอะไรไม่ดีก็คัดค้าน อย่าเอาเรื่องอื่นมาปะปนครับ แล้วเราจะได้สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับบ้านเมืองของเรา ขอขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินการมาถึงตอนนี้ นายบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายมิชัย ฤชุพันธุ์ รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณฉวีล ถัดไปจะเป็นฝ่ายวุฒิสมาชิก ถ้าไม่มีก็จะย้อนกลับมาที่รัฐบาลเป็นคุณชงยุทธ เชิญคุณฉวีล

นายฉวีล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ฉวีล ไพรสณฑ์ สมาชิกรัฐสภา กรุงเทพมหานคร พรรคพลังธรรม กระผมตั้งใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาอภิปรายในญัตติของฝ่ายค้านในวันนี้ ในเรื่องของวุฒิสมาชิก กระผมมองเห็นว่าสมาชิกรัฐสภาทุกท่านในขณะนี้มีความปรารถนาอย่างเดียวกันก็คือว่า เราจะทำอะไร ได้สมาชิกวุฒิสภาที่มากล้นรองกฎหมาย และที่สำคัญมากกว่านั้นก็คือว่าทำอย่างไรจึงจะได้วุฒิสมาชิกที่มีความเป็นกลางทางการเมืองอย่างแท้จริง ไม่อยู่ในฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติมาเป็นเวลาช้านานในหลายครั้งหลายครา เพราะฉะนั้นข้อถกเถียงต่าง ๆ ที่ได้มีการอภิปรายกันในวันนี้และในอดีตที่ผ่านมาก็คือว่า ทำอย่างไรเราจึงจะได้วุฒิสมาชิกที่มีความเป็นกลางทางการเมือง ในกฎหมายรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับแล้วส่วนใหญ่ก็ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งถ้าเรามองในแง่ตรงนั้น ก็อาจจะมองต่อไปได้ว่านายกรัฐมนตรีนั้นเป็นผู้นำฝ่ายบริหาร แล้วทำไมมาเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกในสถาบันนิติบัญญัติ เราคิดได้หรือไม่ว่านั่นเป็นการก้าวก่ายอำนาจของฝ่ายบริหารต่อฝ่ายนิติบัญญัติ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วเราจะเลือกที่อย่างไร บางท่านก็ได้เสนอว่าทำไมไม่ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งก็เป็นแนวความคิดที่ถูกต้อง แต่ในขณะที่เดียวกันประธานรัฐสภาก็เป็นผู้นำ เป็นคนคนหนึ่ง ในสังกัดพรรคการเมือง

นั่นก็หมายความว่า ถ้าผู้นำรัฐสภาเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการแล้ว การเสนอแต่งตั้งก็คืนนี้ ก็คงจะมีใจเอนเอียงไปเข้ากับพรรคการเมืองพรรคนั้น เพราะทั้งสองแง่สองมุมอันนี้ เราก็ไม่สามารถที่จะมาหาข้อยุติได้ว่าทำอย่างไรจึงจะให้ที่มาของวุฒิ เมื่อมาเป็นวุฒิสมาชิกแล้วนั้นมีความเป็นกลางทางการเมืองอย่างแท้จริง ในกฎหมายฉบับปัจจุบันก็ชัดเจนว่า นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ แล้วทางฝ่ายค้านก็ได้เสนอขอแก้ไขตัวบทกฎหมายในฉบับนี้ ในมาตรานี้ เพื่อให้มีที่มาจากบุคคลหลายฝ่าย เป็นผู้สรรหาแล้ว เสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอทรงโปรดเกล้าฯ ซึ่งตามข้อเสนออันนี้ กระผมได้พิจารณาและเห็นว่า เป็นข้อเสนอที่มีเจตนาดีของพรรคฝ่ายค้านและสมาชิกรัฐสภาหลาย ๆ ท่าน แต่ในทางปฏิบัตินอกจากจะมีปัญหาแล้ว ถ้าเราเขียนไว้เพียงแค่นี้ ก็เหมือนกับให้บุคคลคนเดียวเป็นผู้เสนอเช่นเดียวกัน เป็นผู้คัดเลือกเช่นเดียวกัน ถ้าเราไม่มีกฎเกณฑ์ที่นอกเหนือไปกว่านี้ นั่นก็หมายถึงว่าอาจจะต้องมีกฎหมายต่างหาก แยกออกมาเป็นพิเศษว่า ที่มาของวุฒินั้นจะมาจากกลุ่มอาชีพอย่างไร เราจะคัดเลือกกลุ่มอาชีพอย่างไร เจตนาารมณ์ของกฎหมายนั้น เราต้องการให้สมาชิกวุฒิสภานั้นมาจากผู้ชำนาญการ และในทุกสาขาวิชาชีพ ถ้าเป็นไปได้ถ้าเรามีกฎหมายต่างหากที่กำหนดวิชาชีพเอาไว้ และให้แต่ละวิชาชีพนั้นเป็นผู้เลือกกันเอง แล้วก็เสนอมาจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้พิจารณาเสนออีกครั้งอีกต่อหนึ่ง ซึ่งถ้าทำได้แบบนี้แล้วเท่ากับว่าเราสนับสนุนให้สถาบันทางด้านประชาธิปไตยนั้น แข็งแรงขึ้น ก็เท่ากับว่าเราปลูกสำนักให้ผู้ที่มิวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ได้รวมตัวกันมากยิ่งขึ้น เพราะในระบอบประชาธิปไตยนั้น ถ้าเราบดที่สมาคมวิชาชีพไม่แข็งแรงแล้ว ประชาธิปไตยพัฒนาไม่ได้ กลุ่มอาชีพของเราอ่อนแอมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เพราะฉะนั้นถ้าเราให้โอกาสกลุ่มอาชีพเหล่านั้น เป็นคนคัดเลือกบุคคลของ เขาเองมา เสนอตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่ผู้มี

ข้านาจรับสนองพระบรมราชโองการแล้ว เท่ากับว่าเราส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพต่าง ๆ นั้น มีโอกาสจัดตั้งสมาคมกันมากยิ่งขึ้น และเท่ากับว่าเราไม่จำกัดเท่ากับว่าเราไม่ให้มีการเมือง หรือคนที่ เป็นสมาชิกพรรคการเมืองในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ ในตำแหน่งประธานรัฐสภา ก็ เป็นผู้คัดเลือกนั้น น่าจะเป็นวิธีการที่ถูกต้อง แต่นั่นก็เป็นเรื่องของอนาคต ซึ่งเราคงไม่สามารถที่จะมาพิจารณากันได้ในวันนี้ อย่างไรก็ตามผมได้อ่านรายงานการประชุมของคณะกรรมการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ในทุกครั้งที่ผ่านมา นั้นมีประเด็นหนึ่งที่เป็นที่น่าสนใจก็คือว่า ถ้าเราจะพิจารณาถึงที่มาของวุฒิสมาชิกแล้วเราจะต้องคิดถึงอำนาจก่อน อำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกเสียก่อน ถ้าเราต้องการที่จะให้วุฒิสมาชิกมีอำนาจมาก นั่นก็หมายถึงว่า วุฒิสมาชิกจะต้องมาจากการเลือกตั้ง แต่เมื่อในขณะนี้เรายังไม่เห็นด้วยกับวิธีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกแล้ว เราจำเป็นต้องดูว่าที่มาของวุฒิสมาชิกนั้นมาอย่างไร และใช้อำนาจแค่ไหน เพราะฉะนั้นทั้ง ๒ มาตรานี้จะต้องมีผลเกี่ยวพันกัน นั่นหมายถึงว่า ถ้าเราให้วุฒิสมาชิกมีที่มาที่หลากหลาย และก็มาจากสมาคมอาชีพต่าง ๆ ที่แท้จริงแล้ว ก็ต้องแก้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกให้มากยิ่งขึ้นมากกว่านี้ เพราะฉะนั้นการที่เรามาแก้แต่เพียงบทบัญญัติในมาตราเดียวอันนี้แล้ว โดยที่ไม่แก้ในประเด็นของอำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิก กระผมคิดว่า การแก้ไขกฎหมายในลักษณะนี้อาจจะไม่รอบคอบพอ ในประเด็นนี้บางท่าน ท่านบอกว่าขอให้รับหลักการไปก่อน แล้วมาแปรญัตติกันในภายหลัง ในรายละเอียดนั้น กระผมคิดว่า เราจะแปรญัตติในรายละเอียดเฉพาะแต่ เรื่องของที่มาวุฒิสมาชิกนั้น น่าจะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เราจะต้องแก้ถึงมาตราอื่น แต่ในเมื่อมาตราอื่นไม่เสนอเข้ามา เราก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปแปรญัตติในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกได้ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าเราแปรญัตติแต่เพียงประเด็นนั้น การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้วุฒิสมาชิกเป็นกลาง

อย่างแท้จริงและมีอำนาจทางนิติบัญญัติบางส่วนนั้น ก็ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ในประการสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือว่า ในขณะที่รัฐบาลเองก็ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งไปรวมถึงในเรื่องของการแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญและสอดคล้องกับมติของฝ่ายค้านเช่นเดียวกันที่ได้เสนอญัตติคาอยู่ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการแต่งตั้งกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อวางแผนพัฒนาทางการเมือง ซึ่งผมเชื่อมั่นว่าในญัตติอันนี้จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญไปด้วย เพราะฉะนั้นถ้าเราจะมีการปรับปรุงการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าเราน่าจะทำทั้งระบบ ไม่ใช่มาจับเอาจุดหนึ่งจุดใด แล้วลืมหืมมวดราอื่น ซึ่งทำให้จะต้องมีการแก้ไขทีละมาตรา ๆ ในแต่ละครั้งผมคิดว่ากระบวนการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักของประเทศไม่ควรกระทำอย่างนั้น เพราะฉะนั้นกระผมเองผมอยากจะขอสรุปตรงนี้ว่า โดยเจตนารมณ์ของผู้เสนอญัตตินี้ผมเห็นด้วย แต่ผมคิดว่าถ้าเราจะมาแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญในมาตรานี้ตรงนี้ ความรอบคอบและความมีผลผูกพันกับมาตราอื่นนั้น เราไม่สามารถจะแปรได้แล้ว การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญน่าจะไม่วรอบคอบพอ และอาจจะมีปัญหาในอนาคตอีกด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าเราได้เร่งรัดการปฏิรูปทางการเมือง ทั้งญัตติที่ฝ่ายค้านเสนอและที่รัฐบาลที่กำลังทำอยู่แล้ว แล้วมาร่วมกันพิจารณาทั้งหมด ผมคิดว่าน่าจะเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับความเป็นจริง และสอดคล้องกับความต้องการของพี่น้องประชาชนมากกว่าครับ ขอขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณหญิงอุทุมพร

นายชยงอุทุมพร ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กราบเรียนประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ชยงอุทุมพร ดิยะไพรัช พรรคเอกภาพ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เมื่อสักครู่นี้บรรดาท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติก็คงจะเคยลิ้มกันไปหลายตอนแล้ว ในผลแห่งข้อสรุปท้าย ๆ ก็คงจะเห็นได้

ชัดเจนว่า วันนี้เราจะรับร่างกันหรือไม่ ผมคิดว่าคงไม่นานที่น้องประชาชนที่รับชมและรับฟังอยู่ทั่วประเทศ ก็คงจะทราบสาเหตุของคำว่า การเมือง และ คำว่า นักการเมือง ครับ ท่านประธานที่เคารพ ในประเด็นในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้กล่าวกันมานั้น กระผมก็จะไม่ขอเอ่ย เพราะรายละเอียดก็ได้ชี้แจงไปหลายท่านแล้ว แต่ผมอยากจะกราบว่าเจตนารมณ์ของการมีวุฒิสมาชิกตั้งแต่ฉบับเริ่มต้น เรามีรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๑ ฉบับชั่วคราว มาจนถึงเวลานี้วันนี้ ๕๐ - ๕๐ ปีแล้ว เราพัฒนาและยอมรับในสิ่งต่าง ๆ แล้ว มากน้อยแค่ไหน อีกประเด็นหนึ่งก็คงจะเปรียบเทียบให้เห็นถึงที่มาและที่ไปของวุฒิสมาชิกรวมทั้งอำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกของประเทศต่าง ๆ นานาอารยประเทศที่เขาได้มีการปกครองในระบบประชาธิปไตย การอภิปรายของท่านวุฒิสมาชิกบางท่าน ท่านก็ได้ลงในรายละเอียดมากในเนื้อหาและสาระต่าง ๆ แต่ในสภาพความเป็นจริงแล้วเรายอมรับกันอย่างหนึ่งในหลายท่านได้อภิปรายไปแล้วว่าวุฒิสมาชิกท่านมีหน้าที่โดยพฤตินัยแล้วเป็นสภาที่เลี้ยงเป็นทีกลั่นกรองของกฎหมาย ถ้าพยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องในการนำร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ให้นำเสนอในรัฐสภาแห่งนี้ สิ่งเหล่านั้นละครับ เป็นบทบาทที่เราเห็นได้ชัดเจนว่า เป็นบทบาทที่คิด แล้วท่านพาเราเดินทางกันมาตั้ง ๕๐ - ๕๐ ปีแล้ว อันนี้คือสิ่งที่ต้องแก้ไขกันต่อไป ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายของรัฐธรรมนูญแห่งการปกครองประเทศ ฉบับที่ ๑ ฉบับชั่วคราว ได้แบ่งที่มาของวุฒิสมาชิกเป็น ๒ ระยะ ระยะที่ ๑ ก็มาจากการแต่งตั้ง ส่วนในระยะที่ ๒ ก็ให้เหลือวุฒิสมาชิกเพียงครึ่งเดียว รัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ ก็ได้มีบทเฉพาะกาลขยายระยะเวลาของการมีวุฒิสมาชิกออกไปเกิน ๑๐ ปี พอถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๓ ก็ได้มีการขยายการมีวุฒิสมาชิกอีก ๒๐ ปี และต่อมาก็ให้มีการแก้ไขให้วุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม พอถึงรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๔ ปี ๒๕๕๐ ก็ให้มีวุฒิสมาชิกมาจากการแต่งตั้ง นับตั้งแต่

นั่นเป็นต้นมาจารีตประเพณีของการมีวุฒิสมาชิก วัฒนธรรมการเมืองของเรา มาจากการแต่งตั้งโดยตลอด เมื่อมองพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๑ ที่บอกว่า ในที่สุดเราจำเป็นต้องลดจำนวนวุฒิสมาชิก ลงนั้น เห็นได้อย่างชัดเจนว่าเหตุผลที่สำคัญก็คือ มาตรฐานในเรื่องของการ ศึกษาของคนในประเทศในขณะนั้น เกรงว่าคนที่จะมาเป็น ส.ส. ไม่สามารถ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการออกกฎหมายก็ตาม ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินก็ตาม อาจจะมีประสิทธิภาพ อันนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นและบัดนี้ โครงสร้างรัฐธรรมนูญทั้งหลายก็ยังไม่ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาของระบบการเมืองไทย ท่านวุฒิสมาชิกก็จำเป็นต้องรับผิดชอบร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย เพราะในฐานะ เป็นที่เสียงและเป็นสภาที่กลั่นกรองทางด้านกฎหมาย ทำไมวันนี้ถึงต้องกล่าวกันถึงเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญในเรื่องของ ความ เป็นมาของวุฒิสมาชิก จำเป็นที่จะต้องมีการสรรหาวุฒิสมาชิก เพื่ออะไร ถ้ามีการถามว่า การแก้ไขข้อดังกล่าวจะทำให้การพัฒนาการเมือง ดิฉันใหม่ ตอบสนองต่อการปฏิรูปทางการเมืองของ คปค. หรือเปล่า อาจจะไม่สมประสงค์ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่วิธีการดังกล่าวเราจำเป็นต้องยอมรับ ในเจตนารมณ์ เพราะว่ามันดีกว่าที่เป็นอยู่ วันนี้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไข รัฐธรรมนูญก็เหมือนน้ำสะอาดที่จะนำมาชำระล้างคราบโคลนของท่านวุฒิสมาชิก ที่ถูกกล่าวหาว่า ท่านเหล่านั้นเข้ามาด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง เข้ามาด้วยวิธีการที่ให้สินบาทคาดสินบน เป็นนายทุนพรรคการเมืองแล้วเอาสถานะแห่งการ เป็นวุฒิสมาชิกนั้นไปอาศัยคราบในการทำธุรกิจทั้งหลายที่จะไป เจริญกับรัฐบาลต่าง ๆ อันนี้คือสิ่งที่ถูกกล่าวหาว่ามาโดยตลอด ผมไม่ได้กล่าวหาเอง เพราะฉะนั้นถ้าเราสามารถที่จะแจ้งให้กับพี่น้องประชาชนทั่วไปได้ทราบว่า ในขณะที่ที่มาของวุฒิสมาชิกนี้สง่างาม ผมก็เชื่อว่าการยอมรับต่าง ๆ ในสังคมก็จะจะมีมากขึ้น เราไปสังเกตที่ประเทศอินเดีย ประเทศที่เรายอมรับว่าก็ยัง

ยากจนอยู่ ประชากรมีจำนวนมาก เขายังให้สถานิติบัญญัติแห่งรัฐเป็นผู้เลือกวุฒิสมาชิก ๓ - ๕ ท่าน อเมริกาเป็นแม่แบบประชาธิปไตย เขาก็ให้เลือกวุฒิสมาชิกรัฐละ ๒ ท่าน หลายประเทศที่เป็นประชาธิปไตย สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งโดยคณะหรือกลุ่มคนเป็นหลัก จะมีอำนาจน้อยกว่าวุฒิสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง กฎหมายหลายฉบับ ดูจากของประเทศอเมริกา อำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิก เสนอกฎหมายได้ทั้ง ๒ สภา ทั้งวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่าไม่สามารถที่จะเสนอพระราชบัญญัติเกี่ยวกับภาษีอากรได้ กรณีที่มีการฟ้องในเรื่องทุจริตของสภา ส.ส. ฟ้องสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้ตัดสิน และวุฒิสมาชิกไม่ยอมรับการแต่งตั้งของผู้บริหารก็ยังมี เรามาดูของญี่ปุ่นในขณะนี้ มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ๒๕๐ ท่าน ครั้งหนึ่งแบ่งตามเขตเลือกตั้ง ครั้งหนึ่งเป็นปาร์ตี้ ลิสต์ (Party list) เสนอตามพรรคการเมืองได้นำเสนอไป และอำนาจหน้าที่ที่เสนอกฎหมายได้แต่ไม่สามารถอภิปรายไม่ไว้วางใจผู้บริหารได้มาถึงประเทศมาเลเซีย ให้นำจากการเลือกตั้งของรัฐ ๒ คน ได้ทั้งหมด ๒๖ ท่าน อีก ๓๖ ท่าน พระมหากษัตริย์แต่งตั้ง แล้วท่านมาตุที่ฝรั่งเศส มาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อม เอบัญชีรายชื่อของ ส.ท. ส.จ. ส.ส. ทั้งหมด ให้นำเสนอให้กับพี่น้องประชาชนได้คัดเลือก พอเลือกแล้วก็นำเสนอให้กับรัฐบาลกลาง การเสนอกฎหมายก็สามารถเสนอได้ทั้ง ๒ สภา ทั้งวุฒิสมาชิกกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ว่า ส.ท. ส.จ. สามารถดำรงตำแหน่งได้พร้อมกันกับการเป็นวุฒิสมาชิก การนำเสนอกฎหมายทั้งหลายอำนาจของวุฒิสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้งนั้นของฝรั่งเศสก็เหมือนกันครับ มักจะน้อยกว่าที่มาจากการเลือกตั้ง การนำเสนอกฎหมายนั้น ในส่วนของที่เป็นวุฒิสมาชิกนั้นเสนอได้แต่ว่ากฎหมายการเงินเสนอไม่ได้ เมื่อเทียบกับ ส.ส. ไทยในขณะนี้ เราเสนอพระราชบัญญัติให้กับทางสภาได้ แต่ไม่สามารถเสนอกฎหมายการเงินได้ ถ้าไม่ได้รับความ

เห็นชอบจากฝ่ายบริหาร ก็แสดงให้เห็นว่าวิวัฒนาการของประเทศเรา
 ในขณะนี้ ส.ส. ของเราในขณะนี้ ก็มีเพียงแค่ศักดิ์ศรีเท่ากับ ส.ว. หรือ
 วุฒิสมาชิกของฝรั่งเศสเท่านั้นเอง ท่านประธานที่เคารพ สิ่งต่าง ๆ ทั้งหลาย
 เหล่านี้ที่ได้เทียบให้เห็นถึงเจตนารมณ์ ก็คงจะเห็นได้ชัดเจนว่า การมี
 วุฒิสมาชิก การแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญทั้งหลาย เพื่อที่จะสรรหาวุฒิสมาชิกนั้น
 เป็นสิ่งที่จำเป็น เป็นสิ่งที่ทั่วโลกในค่ายของประชาธิปไตยทั้งหลาย เขาได้
 ดำเนินการกันมาโดยตลอด ถ้าเราจะหยุดยั้งเรายอมรับว่าสิ่งเหล่านี้เรา
 ไม้ได้ เพราะว่า การแก้ไขนั้นคิด ในเรื่องของเนื้อหาสาระในกฎหมาย เรา
 ไม่สามารถที่จะชี้แจงให้กับประชาชนได้ สิ่งที่น่าเป็นห่วงในขณะนี้ก็คือว่า
 สื่อมวลชนทั้งหลายก็ได้ประโคมข่าวกัน บอกว่าในขณะนี้ร่างของรัฐบาล
 ก็ตาม ในส่วนของวุฒิสมาชิกก็ตาม ก็ได้มีการปรึกษารื้อกันบ้างแล้วว่า
 ไม้รับร่างอยู่แล้ว ก็คงจะชี้ให้เห็นว่าวันนี้ในสภาแห่งนี้ คงจะได้พิจารณากันว่า
 สิ่งที่เราได้ดำเนินการมาโดยตลอดนั้น แท้ที่จริงนั้นเราต้องการรักษา
 ผลประโยชน์ของเราเอง ของตัวท่านเอง หรือว่าจะรักษาผลประโยชน์ของ
 คนในชาติ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณชานินทร์ เชิญ

นายชานินทร์ ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส) :
 ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชานินทร์ ใจสมุทร สมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎร จังหวัดสตูล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขออภิปรายสนับสนุน
 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ท่านประธานครับ
 การพัฒนาบ้านเมืองต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามยุค ตามสมัย ตามความ
 ต้องการของสังคม ตามความต้องการของโลกยุคโลกาภิวัตน์ การเรียกร้อง
 ของประชาชนตามกระแสของประชาชน ที่จะต้องการให้ผู้แทนของตนเอง
 ได้มาดำเนินการแทนประชาชน ที่จะนำไปสู่ความต้องการ การแก้ไข

รัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ผมคิดว่าเป็นกระแสความต้องการของพี่น้องประชาชน ให้มีการเปลี่ยนแปลง มีคำกล่าวอ้างจากรัฐบาลว่า รัฐบาลเก่าไม่มีอินดีที่จะดำเนินการครั้งเมื่อเป็นรัฐบาล การอ้างอย่างนี้ผมคิดว่าพอกันทีเถอะครับ ถ้ามาเป็นรัฐบาลอะไรที่เป็นเรื่องที่ดีสำหรับประชาชน อะไรที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติก็สมควรทำ การอ้างอย่างนี้ก็แสดงว่า รัฐบาลชุดนี้ขาดวุฒิภาวะในการบริหารประเทศชาติ ท่านประธานครับ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เราเปลี่ยนการปกครองมา ๖๓ ปีแล้ว ประชาธิปไตยเราเติบโตขึ้น ไม่ใช่เพราะการปฏิวัติ รัฐประหารอย่างเดียว แต่เพราะนักวิชาการบางรายที่มีจิตใจฝักใฝ่เผด็จการ เป็นสมุนของเผด็จการ เขียนบทหาผิดในสภา ว่าไปตามบทเหมือนกับพระเอกลิเก นักกฎหมายบางคนจะภาควิชาใจได้อย่างไร ละครับว่า เป็นผู้รักประชาธิปไตย ในเมื่อการยึดอำนาจตัวเองก็มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญของเผด็จการทุกครั้ง รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ใช้อยู่เป็นรัฐธรรมนูญที่คณะ รสช. ไล่เป็นผู้ร่างขึ้น ครอบโคลงของเผด็จการยังติดอยู่มีรื้อหาย ในวันที่ฝ้ายसानได้ยื่นเสนอเพื่อเปลี่ยนแปลง ในการสรรหาที่มาของวุฒิสมาชิก เหตุผลที่เราต้องการตรงนี้ก็เพื่อไม่ให้วุฒิสมาชิกถูกรอบง่าไม่ให้วุฒิสมาชิกไปถูกชี้นำจากบุคคลเพียงกลุ่มเดียว แล้วก็ให้วุฒิสมาชิกที่จะมาทำงานให้มีประสิทธิภาพ มาทำงานเพื่อชาติบ้านเมือง มากลั่นกรองกฎหมาย มาช่วยกันกฎหมาย มาร่วมแก้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นประเด็นหลักในการทำงานของวุฒิสมาชิกร่วมกับสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธาน ผมใคร่ขออนุญาตที่จะชี้ว่า ทำไมที่ฝ้ายसानได้นำเสนอมาครั้งนี้ โดยหลักแล้วคนคนเดียวที่จะดำเนินการแต่งตั้งจนถึง ๒๖๐ คน นั้นคงจะไม่ถูกต้องเท่าไรนัก แต่ผมอยากจะชี้ให้เห็นว่า ท่านนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันเลือกวุฒิสมาชิกเพียงคนเดียว เป็นเพียงแต่ผมยกตัวอย่างนะครับว่า นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันได้ดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินมา ๒ เดือนกว่า กรรมเป็นเครื่องบ่งชี้เจตนาว่าการ

กระทำทุกอย่าง เป็นเหตุ เป็นผลอย่างไรบ้าง ผมคิดตามการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรีชุดนี้ รัฐบาลชุดนี้ตั้งแต่ตั้งรัฐมนตรีมา ๔๘ ท่าน ประชาชนก็บอกว่ารับไม่ได้บ้าง ไม่มีวุฒิภาวะเป็นรัฐมนตรีบ้างหรือว่า ร้องขี้ก้นทั้งเมือง คำว่า ร้องขี้ก้นทั้งเมือง ก็แสดงให้เห็นว่า คนทุกคนไม่ต้องการที่ให้รัฐบาลนี้ได้แต่งตั้งบุคคลที่ไม่เหมาะสมมาบริหารราชการแผ่นดิน ท่านประธาน เรื่องหนึ่งที่รัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องของการตั้งบอร์ดของรัฐวิสาหกิจ ขณะนี้เวลานี้พนักงานรัฐวิสาหกิจของ อ.ส.บ.ท. กำลังยื่นหนังสือถึงรัฐบาลเพื่อให้เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารบางท่าน ท่านประธาน ท่านนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งผู้อำนวยการของบริษัท ซึ่งเกี่ยวข้องกับท่านไปเป็นคณะกรรมการบริหารของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตก็ออกมาต่อต้านจนอยู่ไม่ได้ ท่านประธาน นายกรัฐมนตรีจึงงบประมาณลงไปที่บ้านตัวเองมากกว่าที่จังหวัดอื่น กรรมเป็นเครื่องบ่งชี้เจตนา ถ้าหากนายกรัฐมนตรีท่านนี้ได้แต่งตั้งวุฒิสมาชิกเพียงท่านเดียว นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันซึ่งถูกกล่าวขานว่าคิดท่านเป็นผู้รับเหมา การแต่งตั้งวุฒิสมาชิกทุกครั้งจากอดีตที่ผ่านมาเมื่อปี ๒๕๔๕ ตั้งมา ๘๐ ท่าน เป็นข้าราชการบ้านานู รับราชการแล้วก็เป็นข้าราชการทหาร ๖๕ เปอร์เซนต์ ปี ๒๕๕๐ ตั้ง ๑๐๐ ท่าน เป็นข้าราชการทหาร ข้าราชการบ้านานู แล้วก็ข้าราชการทั่วไป ๘๗ เปอร์เซนต์ ปี ๒๕๕๑ ปีสุดท้าย ๒๕๖๐ ท่าน ๘๗ เปอร์เซนต์ เป็นข้าราชการบ้านานู ข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ ท่านประธานครับ ตรงนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า ถ้าหากนายกรัฐมนตรีที่เป็นผู้รับเหมาแต่งตั้งคนที่เข้ามาเป็นวุฒิสมาชิก ก็จำเป็นเองที่จะต้องแต่งตั้งพรรคพวกตัวเองเข้ามา เพื่อที่จะดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นเหตุเป็นผลต่อไปในอนาคต ท่านประธานครับ ผมคิดว่าผมอยากจะทำตัวอย่าง เรื่องสำคัญอย่างหนึ่งว่า วุฒิสมาชิกคือตัวแทนของปวงชนชาวไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คือตัวแทนของปวงชนชาวไทยที่มีกล่าวหาว่า มี

การซื้อเสียง มีการซื้อสิทธิขายเสียง ๑๑ ล้าน ๔ แสนบาทเขาใช้แบงก์ ๑๐๐ บาท แบงก์ ๒๐ บาท แม็กซ์ติดกับคาร์ดเล็กที่จะไปแจกให้กับชาวบ้าน ต้องดำเนินการลำบากลำบากที่จะไปแจกให้กับชาวบ้านเพื่อให้ได้เสียงมา แต่ถ้า นายกรัฐมนตรีคนเดิยว ๑๑ ล้านบาท ไม่ต้องไปลงทุนไปแจกแบงก์ ๑๐๐ บาท แบงก์ ๒๐ บาท ไม่ต้องเอาบัญชีรายชื่อมา เพราะว่ามิใช่ นายกรัฐมนตรีทีเดียว รวบรวม ๑๑ ล้านบาทไปให้นายกรัฐมนตรี นี่ผมยกตัวอย่างว่าเหตุการณ์นี้คงจะไม่เกิด แต่ว่าเรามีการพูดคุยว่ามีการซื้อเสียงที่จะเป็นวุฒิสมาชิกกัน ซื้อง่าย ครับ เพราะซื้อจากนายกรัฐมนตรีนคนเดิยว ท่านประธานครับ ประเด็นสำคัญที่สุดที่ผมอยากจะทำคือเป็นประวัติศาสตร์ในรัฐสภาแห่งนี้ว่าสำคัญที่สุด เช่น ในวันนี้การยกมือผ่านร่างรัฐธรรมนูญ รับหลักการของรัฐธรรมนูญนั้นต้องอาศัยเสียงเกินครึ่ง วันนี้เรามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๕๑ คน เรามีสมาชิกวุฒิสภา ๒๖๐ กว่าท่าน ครั้งหนึ่งของ ๒ สภาก็คือ ๓๕๕ ท่าน แต่ถ้าหาก นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งในขณะที่ ๒ ใน ๓ ของสภาผู้แทนราษฎร ก็หมายถึง ๒๖๐ ท่าน บวกกับเสียงรัฐบาลคือ ๒๓๓ ท่าน เป็น ๔๙๓ ท่านนั้น ท่านประธาน ผมพูด ณ วันนี้เพราะเหตุการณ์ที่เกิดในประเทศโคลัมเบีย นายพาโอบ เอสโคบา รัฐมนตรียุติธรรม ซึ่งถูกต่างประเทศกล่าวหาว่าเป็น ผู้ค้าโคเคนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก ท่านเป็นถึงรัฐมนตรียุติธรรม ท่านสามารถที่จะบังคับสภาผู้แทนฯ ของโคลัมเบียออกกฎหมายให้ท่าน ห้ามส่งผู้ร้ายข้ามแดนสามารถกระทำได้ แต่นี่ไม่ได้หมายถึงประเทศไทยจะเป็นอย่างนั้น แต่ผมได้พูดไว้ให้เป็นหลักฐานในสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ว่า ถ้าหากเหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นในประเทศไทยละครับ รัฐบาลนี้ตั้งคณะกรรมการไต่สวน สาธารณะขึ้นมาเพื่อบุคคลเพียงแค่นคนหนึ่งหรือ ๒ คน แล้วขณะนี้เมื่อติดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านหนึ่งถูกส่งตัดสินส่งไปยังสหรัฐอเมริกาเพื่อดำเนินคดี ถ้า สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเหมือนประเทศโคลัมเบียละครับ เราจะมีความรู้เกี่ยวกับ

ประเทศไทยอย่างไร ท่านประธานที่เคารพ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒ ประเด็นที่ฝ่ายค้านนำเสนอ นั้นตรงกับ การปฏิรูปการเมืองไทย พรรคฝ่ายค้าน ไม่ได้ไปตบปากรับคำที่จะดำเนินการ ในการปฏิรูปการเมืองเหมือนกับรัฐบาล รัฐบาลรับมาแล้ว รับเหมือนกับผู้แทนออกไปหาเสียง รับบ่อน้ำ รับถนนลูกรัง แลกกับเสียง ก็เหมือนรับกับคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองว่า ถ้าเลือกผม ผมจะมาปฏิรูปการเมืองให้คุณ วันนี้เกิดขึ้นแล้ว มาปฏิรูปแล้วก็หายไปมีแต่ คำว่า ผมรับไว้แล้วค่อยทำให้ เมื่อไรครับ เมื่อไรรัฐบาลนี้จะเริ่มดำเนินการ ไม่ใช่ช้อกมาพูดว่า ผมจะทำอ้ายโน่น ผมจะทำอ้ายนี้ ผมไม่เห็นกฎหมาย สักฉบับในเรื่องของการปฏิรูปการเมือง แต่วันนี้พรรคฝ่ายค้านได้นำเสนอ เข้ามาเพื่อที่จะให้รัฐสภาแห่งนี้ได้ร่วมกันยกมือ ถ้าวันนี้ท่านไม่ลงมติร่วมกัน ที่จะให้มีการสรรหาวุฒิสมาชิก วันหน้าท่านจะมีคำตอบให้กับสังคมอย่างไร ถ้าวันนี้ตราบาปอันนี้ติดตัวกับท่าน ท่านจะบอกลูกบอกหลานท่านว่าอย่างไร ขอบคุณท่านประธานที่ได้ให้อีกโอกาสผมอภิปรายในครั้งนี้ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณอำนาจ

นายอำนาจ ชนวงส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายอำนาจ ชนวงส์ สมาชิกรัฐสภาจาก ขอนแก่น พรรคกิจสังคม ก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าประเด็นการตั้งคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกนั้นเป็นประเด็นสำคัญทางการเมือง เป็นประเด็นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในซีกฝ่ายค้าน ๑๔๘ ท่านได้เสนอต่อสภาแห่งนี้ ซึ่งในฐานะที่กระผม เป็นผู้แทนราษฎร ก็ต้องยอมรับว่าประชาชนกำลังให้ความสนใจในประเด็นนี้เป็นอย่างมาก และสิ่งที่ฝ่ายค้านได้เสนอขึ้นมานั้นก็เป็นสิ่งที่จะต้องเคารพและก็ต้องรับฟัง ท่านประธานครับ ความขัดแย้งในความคิดนี้ ไม่ใช่ไม่ยอมรับบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกว่าเขาจะเป็นคนไม่ดี แต่ตรงกันข้าม บุคคลเหล่านี้จะต้องได้ถูกพิสูจน์แล้วว่าเป็นคนดี

เป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถ หากแต่รัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้ในปัจจุบันนี้ก็ เป็นผลสะท้อนของรัฐบาลชุดที่แล้ว เป็นรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้ว่า เป็นสิทธิของนายกรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจในการสรรหาวุฒิสมาชิก หากมอง ในหลักปรัชญาของประชาธิปไตย สิทธิที่จะมอบอำนาจให้ใคร เป็นวุฒิสมาชิกน่าจะมาจากประชาชน วุฒิสมาชิกตำแหน่งนี้น่าจะเป็นตำแหน่งที่ประชาชนมีสิทธิ เป็นผู้เลือก นักวิชาการ ประชาชน และนักการเมืองหลายท่านก็ได้แสดงความคิดเห็นว่า วุฒิสมาชิกน่าจะมาจากการ เลือกตั้ง หลายคนมองเลยออกไปด้วยซ้ำว่า วุฒิสมาชิกนั้นไม่ควรจะมี ซึ่งการมองอย่างนี้ก็อาจจะมาออกไปในสภาวะปัจจุบัน บางท่านก็นับจุดสำคัญว่า วุฒิสมาชิกที่ได้มาน่าจะไม่มาจากในซีกของการค้ำ น่าจะไม่เป็นนักธุรกิจ เป็นข้าราชการ หรือเป็นทหารเพราะว่านอกจากจะไม่มีเวลาแล้วยังมีส่วนได้ส่วนเสียกับการมีตำแหน่ง เป็นวุฒิสมาชิก ฉะนั้นเรื่องทั้งหมดที่ยกขึ้นมาพูดเป็นประเด็นนี้ผมคิดว่าในวันนี้ก็คงจะต้องพูดกัน พุ่งนี้ก็คงจะต้องพูดกันอีก อีกหลาย ๆ วันก็คงจะพูดกันอีกในเรื่องที่มาของวุฒิสมาชิก จนกว่าสังคมไทยจะยอมรับกันได้โดยพร้อมเพรียงกัน การที่เพื่อนสมาชิกในรัฐสภาบางท่านได้ยกตัวอย่างของประเทศนั้นประเทศนี้ ไม่ว่าจะเป็น ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น หรือมาเลเซียหรืออะไรก็ตามแล้วแต่ สังคมมันคนละแบบคนละอย่าง ไม่ใช่สิ่งที่ดีที่ประสบความสำเร็จในประเทศอื่นนั้น จะต้องมาประสบความสำเร็จในประเทศไทยก็ไม่ใช่ ประเทศไทยเป็นเอกเทศเป็นเอกราช จะต้องหาจุดสมบูรณ์ที่สุด ในสังคมไทยแล้วก็เวลาที่ เหมาะสมที่จะได้ดำเนินการทางด้านการเมือง การสังคมต่อไป ท่านประธาน คริบ ถ้าจะพูดออกไปแล้วมันก็จะซ้ำกันไปซ้ำกันมา เพราะว่าหลายท่านก็ได้พูดแล้ว ผมอยากจะขอสรุปเป็นประเด็นขึ้นมาสัก ๔ ประเด็น

ประเด็นแรก ก็คือรัฐธรรมนูญที่แก้กันที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นรัฐธรรมนูญที่เพิ่งแก้กันมาไม่ถึง ๑ ปี น่าจะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องนักที่จะต้อง

แก้กันอยู่เรื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ว่าผู้ที่เสนอขอแก้นั้นก็ยังไม่ชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกว่าควรจะมีมากน้อยขนาดไหน แต่ว่าไปพูดถึงที่มากันก่อน โดยธรรมชาติแล้วถ้ามีอำนาจมากก็จะต้องมีการถล่มทรวงมาก แต่ถ้ามีอำนาจในระดับหนึ่ง อย่างเช่น ในระดับปัจจุบันที่มาควรจะเป็นอย่างไร อย่างไร ซึ่งกระผมคิดว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ก็เหมาะสมสำหรับอำนาจหน้าที่ในส่วนของวุฒิสมาชิกที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ประเด็นที่ ๒ ไม่มีใครทราบได้ว่า การที่จะให้มีคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกนั้น ประชาชนจะถูกใจหรือไม่ แล้วบุคคลที่จะมาเป็นวุฒิสมาชิกในส่วนที่คณะกรรมการจัดสรรหานั้นจะถูกใจประชาชนหรือไม่ ก็ไม่มีใครทราบ แล้วก็ยังไม่มีความเหมือนกันว่าที่ท่านนายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกจะถูกใจประชาชนหรือไม่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นในเชิงการบริหารจัดการ ผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรี ผู้ซึ่งมีอำนาจเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ก็คงจะต้องมีคณะทำงานในการพิจารณาสรรหาวุฒิสมาชิก ซึ่งก็คงจะได้มาถึง ซึ่งวุฒิสมาชิก ซึ่งมีความถูกต้อง ความสว่างงาม มีเกียรติยศ แล้วก็ประชาชนยอมรับได้

ในประเด็นสุดท้ายครับท่านประธาน ตามความคิดของกระผม ในขณะนี้ขอยืนยันด้วยความจริงจังแล้วก็จริงใจด้วยว่า ในช่วงเวลาปัจจุบันนี้ มาตรา ๑๐๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ยังมีความเหมาะสมในภาวะปัจจุบัน และประชาชนกำลังจับตามองอยู่ว่า สภาแห่งนี้กำลังทำอะไรกัน กระผมมีความเชื่อมั่นว่าท่านนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลก็คงจะตระหนักและคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลาว่า ความสว่างงามและเกียรติยศในการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกนั้นจะเป็นอย่างไร ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าในส่วนของกระผมเองนั้น กระผมเห็นว่าในมาตรา ๑๐๐ ของรัฐธรรมนูญที่ใช้ในปัจจุบันนั้นมีความเหมาะสมแล้วในสภาวการณ์ปัจจุบัน การลงมติในวันนี้ทุกรายคิดว่า

จะทำอย่างไร และประชาชนก็ให้ความสนใจกันอยู่ กระผมก็ขอสรุปเพียงเท่านี้ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณโสภณครับ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับรองร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งกำลังพิจารณาอยู่ขณะนี้ ท่านประธานครับด้วยความเคารพผมขี้ดื้อมาโดยตลอด ผมให้ความเคารพนับถือท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน เพราะท่านทั้งหลายนั้นถือว่าเป็นหลักบ้านหลักเมือง จะเป็นข้าราชการประจำถึงผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารเหล่าทัพ เป็นข้าราชการก็ถือว่าเป็นระดับปลัดกระทรวง ระดับอธิบดีมาจะเป็นนักธุรกิจก็เป็นชั้นนำของประเทศ กระผมให้ความเคารพและเชื่อมั่นในความคิดเห็นของท่านนั้นเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ท่านประธานครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่าทำไมผมถึงให้ความสำคัญแก่วุฒิสมาชิกมาก เพราะตามรัฐธรรมนูญที่ใช้ปัจจุบันนี้อำนาจมาก ในระหว่างสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ตามมาตรา ๑๑๖ มาตรา ๒๑๑ แห่งรัฐธรรมนูญนั้น ให้อำนาจวุฒิสภาเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือพระราชทาน ซึ่งเป็นเกียรติที่สูงมากครับท่านประธาน นอกจากนี้ในแง่ของการปฏิบัติในทางรัฐสภานั้น วุฒิสมาชิกสามารถที่จะร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปิดสมัชชาสามัญได้ถ้ามีเหตุจำเป็นสำหรับเพื่อบ้านเพื่อเมือง ท่านประธานครับ ในมาตรา ๑๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ ได้ระบุไว้ชัดว่า วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกวุฒิสภานั้นก็มีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีได้

ท่านสมาชิกวุฒิสภา เป็นกรรมาธิการสามัญ เป็นกรรมาธิการวิสามัญมีอำนาจที่จะเรียกบุคคลและเอกสาร เพื่อดำเนินการตามกิจการที่สภาได้มอบหมาย นั้นหมายถึงว่า อำนาจหน้าที่ของท่านนั้นมีใช้มีเฉพาะในเรื่องของการที่รับรองกฎหมาย แก้กฎหมายหรือยับยั้งกฎหมายเท่านั้นก็หาไม่ได้ ผมทราบเรียนว่าท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะควบคุมกำกับการบริหารงานรัฐบาล ดีไม่ดีอยู่ที่ท่านส่วนหนึ่งและผมให้ความเคารพว่าท่านเป็นผู้ใหญ่ของบ้านของเมือง ในการขึ้นมาโดยตลอด ท่านประธานครับ ประเด็นที่กำลังพิจารณาอยู่ขณะนี้ก็อยู่แค่เพียงว่า วุฒิสมาชิกซึ่งจะหมดวาระในเดือนมีนาคม ๒๕๓๗ ที่จะถึงนี้จะให้ใครเป็นผู้ที่แต่งตั้งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ให้นายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น เป็นผู้ที่รับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง หรือว่าท่านสมาชิกวุฒิสภานั้นท่านจะให้คณะบุคคลเป็นคณะขึ้นมาสรรหา เลือกจากบุคคลทุกเหล่าอาชีพตามรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่า ผมชอบคำพูดของท่านอาจารย์ขุนศักดิ์ วรรณพงษ์ ขอประธานโทษที่เอ่ยนาม โลกแห่งความเป็นจริงคืออะไร ในปัจจุบันนี้ผมอยากจะได้กราบเรียนไม่ว่าจะเป็นท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี หรือวุฒิสมาชิกบางท่านก็ดี ท่านประธานครับคิดอย่างหนึ่งแต่พูดพูดอีกอย่างหนึ่ง การกระทำก็ทำอีกอย่างหนึ่ง ตรงนี้บ้านเมืองของเราจึงไม่ไปสู่ความเจริญทัดเทียมเท่ากับประเทศอื่นเขาได้ ท่านประธานครับ เราต้องหันมาที่จะมาพูดกันอย่างตรงไปตรงมาว่า ขณะนี้การเมืองของประเทศไทยเราเป็นอย่างไร ท่านประธานก็คงจะได้ยินเต็มหู คงต้องยอมรับตามความเป็นจริงว่า ในภาพพจน์ของการเมืองของฝ่าย ส.ส. นั้นระดับท้องถิ่น สมาชิกสภาจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ส่วนได้รับการตราหน้าและส่วนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กล่าวกันว่ามาจากการซื้อเสียง ทุกคนจะตราหน้า ทุกคนจะไม้อยอมรับ ว่ามาเป็น ส.ส. มาเป็นรัฐมนตรี มาจากการซื้อเสียง เอาเงินจากนายทุนมา แล้วเข้ามาบริหารประเทศชาติไม่ยอมรับ

แม้กระทั่ง วุฒิสมาชิกก็ไม่ยอมรับ ส.ส. ท่านประธานครับ นี่เป็นตราขาย เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่า ด้วยเหตุผลที่ผมเทิดทูนวุฒิสมาชิกนี้ ผมอยากให้ ภาพของวุฒิสมาชิกที่เข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกของสภาแห่งนี้มัน เป็นภาพที่สวยงาม สะอาด เป็นที่เคารพเทิดทูน อื่นอย่างองอาจ ไม่อายฟ้าไม่อายดิน ท่านประธานครับ ขอประทานโทษที่ผมกราบเรียนนั้น อาจจะเป็นบางท่าน ภาพออกมานั้นผมไม่อยากจะชิน แต่ก็ได้ชิน ได้ชินมาตลอด ไม่ใช่เฉพาะคราวนี้ ได้ชินมาว่าต้องมีการวิ่งเต้นซื้อวุฒิสมาชิกกัน ๕ ล้านบาท ๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาท มันเสียหายแก่ภาพพจน์ของวุฒิสภา ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลาย มัน เลียครับท่านประธาน เหมือนกับ ส.ส. ภาพของการวิ่งเต้นทั้งหลายนั้น จะเกิดขึ้น สายนายกฯ บ้าง สายคนมีบ้าง เวลาท่านสมาชิกวุฒิสภาให้ความ เห็นในการรับรองกฎหมาย ยับยั้งกฎหมาย หรือแก้ไขกฎหมายที่สภาผู้แทน เสนอไปไม่เห็นด้วยก็มักจะมองว่าเป็นตราขาย เป็นคำสั่งมาจากนายกฯ ผู้แต่งตั้ง เป็นคำสั่งจากผู้มีอำนาจ ท่านประธานครับ ภาพเหล่านี้มันเสีย เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผมไม่ได้มองว่าผมเป็นพรรค ฝ่ายค้าน รัฐบาลหรืออะไรทั้งสิ้น แต่วันนี้ขอแสดงความเห็นในฐานะสมาชิก รัฐสภา ท่านประธานครับ โบราณเราบอกว่าคนเดียวหัวหายสองคนเพื่อนตาย ถ้าสามคนกลับบ้านได้ หลายหัวยอมดีกว่าหัวเดียว รัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้อำนาจ นายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้นในการที่จะสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งตาม ข่าวก่อนหน้านี้จะให้ตั้งกรรมการขึ้นมาสรรหาท่าน ประธาน นี่เฉพาะ ท่านบรรหาร ศิลปอาชา ที่ผมให้ความเคารพ ที่ท่านมาจากการเลือกตั้ง เป็น ผู้นำทางการเมืองคนหนึ่ง ต่เรากำลังจะมองว่าเราไม่อยากจะให้ท่านบรรหาร ต้องมาฉวยทองอีก ถ้าหากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เราแก้ไขไม่ผ่าน เขาก็มองว่า ท่านบรรหารได้เงินจากสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งจะจริงหรือไม่ก็ไม่ทราบ เขาก็มอง ว่าท่านบรรหารตั้งสมาชิกวุฒิสภา นั้น มาจากพรรคการเมืองที่อุดหนุนท่าน

ให้เงินท่าน ท่านประธานครับ ผมขอกราบเรียน ผมเชื่อด้วยความเคารพว่า ทุกท่าน เราอยากให้กรรมการมีกรรมการมาสรรหา มาเลือก มาคัด ถ้าไม่อย่างนั้นแล้ว หลังจากท่านบรรหารไปแล้วอาจจะไม่มีก็เดือนก็ได้ นายกษคนใหม่มาาก็มีการแต่งตั้งอีก ให้อำนาจคนเดียวอีก เราก็จะพูดอยู่อย่างนี้ว่า นายกษ คนเดียวมาเลือกนี้เป็นเผด็จการ รวบอำนาจ มีการวิ่งเต้น ผมกราบเรียนด้วยความเคารพท่านประธานและท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่าน ผมไปสอบถามท่านก็บอกว่าเห็นด้วย ท่านบอก ท่านก็อาจเหมือนกันที่มีการวิ่งเต้น ซื่อเสียง เป็นตรายาง ซึ่งความจริงท่านมิใช่ ท่านไม่เคยได้ใช้เงิน ท่านประธานครับ ผม เชื่อว่า เป็นอย่างนั้นเสียส่วนใหญ่ แต่ก็อาจจะมีส่วนท่านอาจจะจำนวนน้อย แต่จำนวนน้อยนี้แหละที่ทำให้ทั้งหมดนี้เสีย เหมือนกับปลาช้องเดียวกันเน่าตัวหนึ่งก็เหม็นทั้งช้อง

ทำไมเราถึงจะแก้ภาพพจน์ตรงนี้ได้ ท่านประธาน เราจะล้างภาพพจน์ตรงนี้ได้อย่างไร มิใช่ว่าเฉพาะท่านสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น แม้กระทั่งของ ส.ส. ก็อยากจะให้ช่วยกันล้างท่านประธานครับ ในการที่เพื่อนสมาชิกได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้นั้น สาระอยู่ที่ว่าเราไม่อยากจะให้ท่านนายกรัฐมนตรี มิใช่ว่าท่านบรรหารหรือใครก็ได้แล้วแต่ในอนาคตต่อไปอีก ได้มาใช้อำนาจคนคนเดียว คัดเลือก ซึ่งแน่นอนท่านประธานครับ ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นก็ต้องมีพรรคต้องมีพวก มีเพื่อนมีฝูง มีหมู่มีเหล่า แต่ถ้าหากว่าเราจะยอมรับเสียว่าให้กรรมการขึ้นมาท่านสมาชิกวุฒิสภาบางท่านอาจจะไม่เห็นด้วย โดยมองว่าอาจจะเป็นการที่กำจัดพระราชอำนาจนั้น ผมกราบเรียนว่าแล้วแต่งตั้งทหารละ ก็เสนอมาให้ นายกษ นำความขึ้นกราบบังคมทูล นี่ก็มีกรรมการสรรหาขึ้นมา ก็เหมือนกันท่านประธาน ปัญหาความเป็นจริงนั้นเราเอาความจริงมาพูดกันและทำจริง ๆ ละครับ เพื่อบ้านเพื่อเมือง กฎหมายฉบับไหนไม่ดี วุฒิสมาชิกก็มีสิทธิที่จะยับยั้ง หรือรัฐบาลที่บริหารประเทศมาถ้าเกิดการ

เสียดายขึ้นมา ในระหว่างปิดสมัยประชุม วุฒิสมาชิกกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ร่วมกันที่จะยื่นญัตติขอเปิดวิสามัญ เพื่อจะแก้ไขปัญหามันในเมืองได้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่าการที่กระผมและเพื่อนสมาชิกบางท่านขึ้นมาอภิปรายนั้นหาได้มีความจงเกลียดจงชังหรือเป็นการที่จะไม่ให้ความเคารพแก่ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่หาไม่ได้ โดยเฉพาะผมนั้นผมกราบเรียนว่าหลายท่านที่ผมไหว้วานด้วยความสนิทใจ และผมไม่เชื่อครับท่านประธานว่าทางรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นท่านนายกฯ หรือใครก็แล้วแต่ไปล็อบบี้ (Lobby) สมาชิกวุฒิสภาได้ ท่านเป็นหลักของบ้านของเมือง เป็นผู้ใหญ่ของบ้านของเมือง ซึ่งท่านเองก็เป็นผู้บริหารประเทศชาติ เป็นข้าราชการประจำ เพราะฉะนั้นผมเรียนด้วยความเคารพว่า การลงคะแนนในวันนี้ก็เป็นภารกิจที่จะชี้บ่งให้เห็นว่าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ดี ท่านนั้นต้องการให้นายกรัฐมนตรีแต่เพียงคนเดียวเท่านั้นที่จะเลือกวุฒิสมาชิก หรือว่าท่านต้องการที่จะให้คณะกรรมการเป็นผู้ที่สรรหา หลายคนมาพิจารณาเลือก ซึ่งผมกราบเรียนว่าผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้นายกรัฐมนตรีนั้นเป็นผู้คัดเลือก ไม่ว่าจะเป็้นท่านบรรหาร ศิลปอาชา ไม่ว่าจะเป็้นท่านชวน หลีกภัย หรือท่าน พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ในอนาคตที่จะเป็นนายกฯ หรือ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรีก็ตาม ผมไม่เห็นด้วยคนเดียว แล้วโดยเฉพาะท่านประธานครับ พรรคการเมืองขณะนี้ร่วมรัฐบาลก็พรรค เดี่ยวก็จะมาสรรหาว่าสมาชิกวุฒิสภา นี้ สายพรรคชาติไทย สายความหวังใหม่ สายพรรคกิจสังคม สายประชากรไทย สายมวลชน ท่านประธานครับ ผมไม่อยากจะเห็นอย่างนั้น ทำอย่างไรท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทั้งหลายซึ่งท่านมีคุณวิญญู มีความเหมาะสมทุกอย่างในประเทศไทยสรรหาได้มาก ในปัจจุบันนี้ท่านสมาชิกวุฒิสภานั้นก็กราบเรียนว่าผมให้ความเคารพทุกท่าน ท่านพร้อมด้วยวิญญู คุณวิญญู เป็นผู้ที่ทรงเกียรติที่สุด แต่ถ้าหากว่าท่านเดินเข้าสู่สภาด้วย

ข้อกล่าวหาในการที่จะต้องใช้เงินซื้อ ด้วยข้อกล่าวหาว่าเป็นทรายนั่น ท่าน
 จะมีความภูมิใจหรือ ผมเป็นลูกท่านผมก็ไม่ภูมิใจ ถ้าพ่อผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา
 แล้วบอกว่า พ่อคุณซื้อมา หรือพ่อคุณ นายกฯ เลือกลงไปตรงไหน
 ตามที่นายกฯ สั่ง ผมเป็นลูกผมก็ไม่ภูมิใจ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนว่าผม
 รู้ว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายท่านไม่ต้องการหรือครับ เป็นแต่เพียงว่า
 พวกเรามาเล่นเกมการเมือง ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างตรงไปตรงมา
 ด้วยความเคารพ ผมก็มีส่วนร่วมในการที่รับรองการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว
 ที่มีตั้งกรรมการสรรหาประกอบด้วยท่านนายกฯ ประกอบด้วยผู้นำฝ่ายค้าน ผม
 ก็คนหนึ่งแหละครับ ในนั้นท่านประธานผมขอกราบเรียนท่านประธานด้วยความ
 เคารพอย่างจริงว่า มีหลายท่านบอกว่าถ้าปล่อยให้นายกฯ ชวน เป็นคน
 แต่งตั้งวุฒิสมาชิกคนเดียวไม่ได้ เดียวเงินจะวิ่งเข้าพรรคประชาธิปัตย์
 คนโน้นจะวิ่งหาพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธาน ถ้าหากมองการเมืองอย่างนี้
 มันใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนว่าคนที่ไม่ยอมให้ผมพูดเรื่องเงิน
 ท่านจะพูดเรื่องอะไร ก็เอาเรื่องจริงมากราบเรียนท่านประธานให้ทราบ
 จะได้รู้ช่วยกันแก้ไข เดียวนี้บ้านเมืองจะพังพินาศเพราะเงินมีอำนาจมีเงินมา
 เป็นนายกฯ มีอำนาจมีเงินขึ้นมาเป็นผู้แทน แล้วต่อไปถ้ามีอำนาจมีเงินเป็น
 สมาชิกวุฒิสภา มันจะเสียหายทั้งประเทศชาติ ผมกราบเรียนว่า ผมอยากจะ
 ขอกราบวิงวอนท่านสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายก็ดี ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ทั้งหลายก็ดี มาถึงจุดนี้แล้วให้คำนึงถึงประเทศชาติบ้านเมืองหน่อยครับ ผม
 กราบเรียนประธานว่า ผมมาเล่นเกมการเมืองนั้นผมมอง ส.ส. ในอดีต เขา
 มองเพื่อชาติบ้านเมืองอันดับหนึ่งครับ ทหารแต่ก่อนจะมองประเทศชาติ
 บ้านเมืองอันดับหนึ่ง สมาชิกวุฒิสภามองประเทศชาติบ้านเมืองมาก่อนครับ
 เดียวนี้การเมืองส่วนที่ ส.ส. ผมกราบเรียนว่า นามองพรรคตัวเองก่อน
 พวกตัวเองก่อน ประเทศชาติผมว่ามาทีหลัง จุดนี้อันตรายต่อประเทศชาติ

บ้านเมือง ท่านประธานครับ ผมคงจะขอมไม่ได้ อันไหนที่จะทำให้บ้านเมืองเสียหาย ผมต้องพูดครับ แม้จะเป็นภัยแก่ตัวเองผมก็ต้องพูด นี่คือหลัก คือจุดยืนของผม เพราะฉะนั้นผมประธานกรรมาธิการครับ คงไม่กราบวิงวอนท่านสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายว่า ให้เห็นคล้อยตามที่ทางพรรคฝ่ายค้านเสนอแก่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ก็กราบวิงวอนว่า ท่านเป็นผู้ซึ่งทรงเกียรติ ทรงศักดิ์ ทรงศรี ท่านประธานครับ ผมเชื่อด้วยความเคารพ ในความเห็นของท่าน ท่านจะออกมาอย่างไรนั้น เราเคารพ แต่ขอแต่เพียงว่า อย่าคิดอย่างหนึ่งแล้วพูดอย่างหนึ่ง แล้วทำอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้สถาบันนี้เสียหาย ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญท่านอธิบดีรองฯ สมภพ พาดพิง

นายสมภพ โทตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม สมภพ โทตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา และในฐานะของสมาชิกรัฐสภา เมื่อตอนที่ยังกระผมได้ยื่นท่านสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ท่านหนึ่ง ได้กล่าวถึงการอภิปรายของผม และได้เอ่ยชื่อของผมในที่ประชุม ซึ่งกระผมเองก็กราบเรียนว่าไม่รู้สึกโกรธซึ่งหรือว่าไม่พอใจแต่ประการใด แต่เห็นว่าที่ท่านกล่าวมานั้น ยังไม่ตรงกับความจริงหรือความตั้งใจที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน ซึ่งประเด็นที่ผมกราบเรียนเมื่อเข้านี้มีอยู่ ๒ ประเด็นด้วยกัน คือประเด็นที่ว่า หลักการใหม่ของร่างรัฐธรรมนูญนั้น ที่จัดให้มีคณะกรรมการสรรหา แล้วให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูล แต่เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญโดยถ้อยถ้วนแล้ว กระผมก็เห็นว่ามิใช่ข้อที่นำสังเกตที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือในรัฐธรรมนูญปัจจุบันนั้น บัญญัติว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทรงแต่งตั้งผู้ที่ออกตามวาระ เป็นสมาชิกอีกก็ได้ แต่ร่างรัฐธรรมนูญที่ร่างเสนอนานี้ใช้ระบบสรรหา ปัญหาที่มีอยู่ว่า ที่ผม

กราบเรียนไปแล้ว เมื่อครบเทอม เมื่อครบ ๔ ปีแล้ว จะมีการสรรหา
กันอีกไหม ในเมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ วรรคสาม ได้บัญญัติเอาไว้อย่าง
ชัดเจนซึ่งที่ผมได้กราบเรียนแล้ว จะทำอย่างไร ก็จะเกิดความขัดแย้งกันขึ้น
ครั้งจะขอแปรญัตติกี่แปรไม่ได้ เพราะว่าไม่ได้เสนอให้แก่ไขมาตรานี้ ผมจึง
เห็นว่าน่าจะต้องขอให้ใคร่ครวญกันให้ดี ว่ามีมาตราที่ขอเสนอแก้ไขกับมาตรา
ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นมันขัดแย้งกัน กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ผมไม่ได้
มีเจตนาที่จะนำสถาบันสูงสุดของประเทศมากล่าว แต่ผมกล่าวตามรัฐธรรมนูญ
ที่มีคำว่า พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ซึ่งพระราชอำนาจนั้น
อย่างไร ผมเห็นว่าเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็น่าจะได้มากราบเรียนให้สภานี้ได้
รับทราบว่าจะแก้ปัญหานั้นอย่างไรได้ และที่ผมมีความห่วงใยในเรื่องนี้ ผม
ใคร่ขอกราบเรียนว่า ผมไม่ได้มีเจตนาที่จะนำสถาบันสูงสุดของประเทศมา
กล่าวอย่างเกินความจำเป็น เพราะเหตุว่าถ้าหากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้เขียน
เอาไว้หรือผู้ร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้แก้ ไม่ได้นำความมากล่าว กระผมก็จะไม่
กล่าวเหมือนอย่างหลาย เรื่องที่ผมได้บ่นเสีย เริ่มต้นอยากขอกราบเรียนท่าน
ประธานว่า การร่างรัฐธรรมนูญโดยไม่คำนึงถึงประมุขของรัฐว่ามีประเพณี
ที่เขาทำกันอย่างไร ที่เขาเขียนในรัฐธรรมนูญกันอย่างไร อย่างรัฐธรรมนูญ
ที่แก้ไขกันโดยสภาผู้แทนฯ ๒๕ ประเด็น มีประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับการแก้ไขและ
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติว่า ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยหรือไม่อะไร
ต่าง ๆ ให้ส่งให้ประชาชนลงประชามติ ซึ่งกรณีอย่างนี้เขียนอย่างนี้ ถ้าหาก
คนไม่ได้ศึกษารัฐธรรมนูญไม่ได้ร่วมร่างรัฐธรรมนูญมาจะเห็นว่า ไม่น่าจะมี
ปัญหาอะไร แต่ถ้าไปพลิกดูรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๒ จะเห็นว่าผู้ร่างรัฐธรรมนูญ
ผู้เขียนรัฐธรรมนูญสมัยนั้นซึ่งเป็นรุ่นบิดาของเรา ท่านได้เขียนไว้บอก
ว่ารัฐธรรมนูญที่พิจารณาเสร็จแล้วจะมีความเห็นอย่างไรก็ตาม ให้นำความ
กราบบังคมทูล ถ้าหากทรงเห็นว่า เป็นปัญหาที่สำคัญกระทกกระทัง เกี่ยวกับผล

ประโยชน์ของประชาชนหรือประเทศชาติ ก็จะขอให้ประชาชนแสดงมติ เมื่อประชาชนแสดงมติดังกล่าว พระองค์ท่านก็จะได้ปฏิบัติตาม นั่นแสดงให้เห็นว่าผู้ร่าง เขาให้ความสำคัญของประมุขของรัฐที่จะทรงวินิจฉัยว่า อะไรจะให้ประชาชนช่วยวินิจฉัยให้ แต่ในปัจจุบันนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับหนึ่งของ ๒๕ ฉบับ ท่านก็ได้เขียนออกไปเลยว่า ถ้าสภาผู้แทนฯ ไม่เห็นด้วย ให้ส่งประชาชนลงประชามติ ซึ่งกระผมในฐานะสำรวจก็ไม่ได้เอะอะไว้ออกมาให้เห็น เพียงแต่กระซิบกระซาบให้ทราบว่าย่างนี้ไม่ถูก เพราะเหตุที่ว่ามันเป็นการกระทบกระเทือนพระราชอำนาจ เท่าที่ผมได้รับราชการมาไม่เคยมีร่างกฎหมายคนไหน ที่จะไม่คำนึงถึงการที่จะใช้ส่วนที่ถูกต้องในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชอำนาจ มาดูของใน คพป. ได้รับแจกหนังสือ ขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ก็ปรากฏอีกเช่นเดียวกัน โดยจากสภาแล้วให้ดำเนินการประชามติได้ ซึ่งกระผมก็เห็นว่าแปลกอีกแล้ว ทำไมแนวโน้มในระยะนี้ถึงไม่ค่อยคำนึงถึงประเพณีที่เขาเคยปฏิบัติมา คำที่เขาเคยใช้ในรัฐธรรมนูญในฐานะที่ยกย่องเคารพต่อองค์พระประมุขของรัฐ เขาเห็นความสำคัญ เพราะเหตุที่ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ บัญญัติแล้วว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนั้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเมื่อความสำคัญมีอย่างนี้รองรับกันอย่างนี้แล้ว ในทางที่จะกล่าวอ้างถึงพระมหากษัตริย์หรือประมุขของรัฐ ก็จำเป็นต้องกล่าวด้วยความระมัดระวังประการที่ ๒ ที่ผมเห็นใน คพป. ฉะนั้นมาประการที่ ๓ ผมมาเห็นในร่างนี้เข้า ผมก็รู้สึกไม่สบายใจ รู้สึกว่าบรรยากาศในขณะที่ทำ ไมมันถึงเปลี่ยนไปได้ ไม่มีบุคคลสนใจเกี่ยวกับสถาบันประมุขของรัฐ ของประเทศไทยเลยหรือ ผมยังได้หยิบยกอันนี้ขึ้นมาเพื่อมาเสนอแนะให้ทางสภาทราบว่ามันมีข้อบกพร่องอย่างนี้ ก็สมควรที่จะต้องแก้ไขและผมได้ชี้ให้เห็นว่า โทษ ๆ ได้กล่าวถึง เรื่องพระราชอำนาจแล้ว ผมได้ขอกราบเรียนท่านประธานว่าในมาตรา ๑๐๐ ทวิ ผม

ก็ได้ เสนอแล้วเมื่อเช้านี้ว่าใช้ศัพท์ใช้บัญญัติข้อความที่ไม่ค่อยจะงดงาม ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ไม่ได้เคยใช้ อย่างบอกว่าให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ท่านลองอ่านความอย่างนี้สิครับ มันงดงามไหม มันเหมาะสมกับประเพณีที่เราเคยปฏิบัติกันมาหรือไม่ ผมไม่เคยเจอกับใครเลยก่อนที่จะเข้าสภานี้ นอกจากได้รับฟังจากท่านผู้ว่า ท่านก็เห็นประเด็นนี้ด้วยเหมือนกัน ฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วมาถึงมาตรา ๑๐๔ ก็เอาอีกแล้วว่า ให้นายกรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลซึ่งได้คะแนนถัดไปตามบัญชีรายชื่อ มาตรา ๑๐๐ ทวิ และไม่บอกด้วยว่าให้เสนอชื่อกับใคร ความสำคัญของผู้ร่างจะมองนายกฯ มากกว่าประชุขของรัฐ ผมเป็นห่วงว่าคนจะเข้าใจทำนองนี้ได้ กระผมถึงได้เสนอแนะให้เห็นว่ามันเป็นอย่างนี้ แต่ที่จริงใจจริง ๆ ก็คือที่ไม่ยอมรับหลักการที่รัฐธรรมนูญปัจจุบันได้บัญญัติเอาไว้ว่าพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอีกได้ นี่แหละครับ เพราะผมเห็นว่ามันเป็นประเด็นที่จะทำอย่างไร ถึงได้กราบเรียนต่อที่ประชุมนี้ ไม่ได้หมายความว่าผมจะตั้งสถาบันเข้ามาคุกกลืนในเรื่องนี้โดยไม่จำเป็น อันนี้ขอได้โปรดเข้าใจว่าผมมีประสบการณ์จากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒๕๕ ฉบับ อ่านร่างแก้ไขของ กทป. ก็เห็นใช้ทำนองนี้ มา จะเอาอันนี้อีกผมก็นึกตกใจว่าทำไมถึงเป็นอย่างนี้ไปได้ ผมถึงได้ท้วงติงเอาไว้ และผมเห็นว่าร่างนี้ที่เขียนอย่างนี้จะแก้ไขยาก ถ้าตราบโคความในวาระสาม ของมาตรา ๑๐๑ ยังปรากฏอยู่อย่างนี้เราจะแก้อย่างไรมันก็เป็นการขัดแย้งกัน

ประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากขออนุญาตกราบเรียนต่อไป เพราะผมถูกพาดพิง ว่าที่ผมเสนอว่ามีคำว่า พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับในมาตรา ๑๐๐ ที่แก้ไข คือหมายความว่าผู้คนที่ที่จะทรงแต่งตั้ง หรือคณะกรรมการสรรหาจะ เลือกนั้นจะต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ผมจำได้ว่ารัฐธรรมนูญที่ผมได้อ่าน และได้สอนเด็ก และนักเรียนนั้น

ไม่เคยมีหลักเกณฑ์นี้สำหรับวุฒิสภาเลย แต่มาครั้งนี้ทำไมต้องมาใส่ด้วย จาก
 กระแสข่าวที่ผมได้รับฟัง ก็อาจจะทำให้ผมเข้าใจคลาดเคลื่อนไปได้เหมือนกัน
 ผมก็อาจจะมองเห็นว่า ในขณะที่ความสำคัญของวุฒิสภาก็ไม่ค่อยจะมี บางคนก็
 บอกว่าให้เลิกไปเสีย บางคนก็บอกว่าไม่เห็นมีประโยชน์อะไรไปข้างเขามา
 นักกฎหมายมาช่วยแก้กฎหมายก็ได้ ลักษณะอย่างนี้ผมถึงเห็นว่าน่าที่จะมีความ
 เข้าใจคลาดเคลื่อน ผมถึงบอกว่าลักษณะเขียนแบบนี้ หมายความว่าต้องบังคับ
 ว่าเป็นวุฒิสมาชิกจากผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และถ้าหากไปเขียนไว้ใน
 มาตราต่อไปว่า ให้สรรหา ปัญหาที่ว่าท่านกรรมการสรรหานั้นเอง จะเลือก
 ใคร จะมีหลักเกณฑ์ใด ที่จะบอกว่า นาย ก นาย ข นั้นเป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริต
 เพราะจะต้องแสดงให้เห็นก่อนว่าซื่อสัตย์สุจริต ด้วยเหตุนี้เองผม
 เห็นว่าจะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยาก ไม่น่าจะใส่เอาไว้ในตอนี้ แต่ให้เป็น
 คุณสมบัติของวุฒิสภา ถ้าเห็นว่าจะต้องใส่ อยากจะใส่ ในฐานะเป็นนักร่าง
 กฎหมายก็ควรจะพิจารณาว่า ถ้าใส่ว่าวุฒิสมาชิกจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต
 ก็ต้องคิดไปให้ไกลว่าสถาบันข้างเคียงคู่เคียงกับวุฒิสภานั้นมีอะไร สภาผู้แทน
 มีรัฐมนตรีควรรีใส่ไหม เพราะในรัฐธรรมนูญไม่ได้ใส่เรื่องซื่อสัตย์สุจริต
 กระผมถึงได้เสนอแนะว่า การจะใส่คำสักคำหนึ่งมันน่าคิดและอาจจะกระทบ
 กระเทือน บางทีอาจจะไม่ได้คิดเลยว่าวุฒิสมาชิกไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต แต่
 เวลาเขียนกำหนดคุณสมบัติของบุคคลแล้ว มันจะคำนึงความซื่อสัตย์สุจริต
 เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว ผมมีความรู้สึกทำไมน่าที่จะต้องมาใส่ไว้เลย
 และเมื่อใส่แล้วก็ไม่ต้องแสดงให้เห็นหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่า ความซื่อสัตย์สุจริตนี้
 เป็นหลักเกณฑ์สำคัญสำหรับทุกสถาบัน ไม่ว่าสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐมนตรี
 หรือองค์กรอื่น ๆ ที่มีอำนาจให้คนให้โทษ ก็ไม่ได้ใส่มาใส่แต่วุฒิสภา ด้วย
 เหตุนี้เองผมถึงได้ท้วงขึ้น ไม่ใช่ว่าที่จะแคะต้องไม่ได้หรืออะไร ไม่ใช่
 เช่นนั้น เพราะฉะนั้นผมขออนุญาตกราบเรียนความจริงใจของผมให้เห็นว่า

ผมกราบเรียนต่อที่ท่านประธานนั่นเองด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผมไม่ได้อภิปรายว่า สรรพชาติหรือไม่ คนเดียวดีหรือไม่อะไรต่าง ๆ เพราะผมได้แสดงความคิดเห็นมาแล้วทุกครั้งที่ว่ารัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้เป็นห่วงว่าจะแก้อย่างไรสมควรหรือไม่

(นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : คุณอลงกรณ์ พลบุตร

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องขอกราบรบกวนท่านประธานด้วยครับ เข้าใจว่าที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาขึ้นมาชี้แจงก็จะสืบเนื่องมาจากการอภิปรายของกระผม แต่ว่ากระผมก็เห็นใจ เพราะทราบวาระหว่างที่กระผมอภิปรายนั้น ท่านไม่ได้อยู่ในที่ประชุม ได้ทราบจากสมาชิกวุฒิสภาท่านอื่น ท่านก็เลขาอาจจะไม่เข้าใจว่าประเด็นที่กระผมได้ท้วงติงกลับไปนั้นคือเรื่องอะไรบ้าง จึงได้ชี้แจง ความจริงก็คือการอภิปรายซ้ำนั่นเอง ท่านประธานครับ ในกรณีของมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม กระผมได้ชี้แจงไปแล้วว่า ความหมายในส่วนนั้นน่าจะหมายถึงอะไร เป็นเรื่องของกรณีที่ไมเป็นการห้ามมิให้มีการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเคยดำรงตำแหน่งมาแล้ว และหากการตรงนี้ถ้าขัดกับหลักการของคณะกรรมการสรรหา กระผมจึงได้สอบถามว่าเหตุใดน เมื่อครั้งที่ท่านอาจารย์สมภพเป็นกรรมาธิการมีการเสนอเรื่องกรรมการสรรหาในมาตรา ๑๐๐ ทวิ เมื่อครั้งที่แล้วก็ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๑ วรรคสาม เช่นเดียวกัน

ประการที่ ๒ ด้อยค่าส่วนงานที่ท่านกล่าวถึงนั้น กระผมก็น้อมรับว่าถ้าเห็นว่าเป็นเรื่องซึ่งไม่เหมาะสมก็สามารถดำเนินการแก้ไขได้ในวาระที่ ๒

กระผมมีข้อสังเกตเพียงแค่ว่าถ้อยคำหลายถ้อยคำนั้นก็ เป็นไปตามลักษณะซึ่งเคย
 มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งอาจารย์สมภพก็เป็นกรรมการเช่นกัน
 เช่น ในมาตรา ๑๖๐ (๕) การเสนอแนะผู้ตรวจการรัฐสภาเพื่อที่จะให้
 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และกระผมก็ได้กล่าวต่อไปว่า เมื่อครั้งที่มีการ
 รัฐธรรมนูญที่มาเสนอต่อที่ประชุมสภา โดยพรคร่วมฝ่ายค้านในรัฐบาล
 ชุดที่แล้ว ในสภาชุดที่แล้วมีถ้อยคำที่ผิดพลาดมากมาย หลายส่วนก็เกี่ยวข้องกับ
 สถาบันพระมหากษัตริย์ ตรงนี้เหตุไฉนท่านวุฒิสภาจึงไม่ได้กล่าวถึงเลย แล้วก็
 ได้รับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว โดยไม่มีข้อสงสัยอะไร
 ทั้งสิ้น จึงเป็นข้อสังเกตว่านอกเหนือจากการที่จะละเว้นการจะเล่าประวัติ-
 ศาสตร์ตรงนี้แล้ว ท่านยังพยายามเชื่อมโยงการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข
 เพิ่มเติมฉบับนี้ กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยกรรมาธิการของท่านชุมพล
 ศิลปอาชา และกรณีของ คพป. ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับการเสนอร่างในวันนี้อะไร
 และผมอยากจะกราบเรียนนะครับ ว่าเมื่อท่านพูดขึ้นมาแล้วก็ขออนุญาตที่จะ
 กราบเรียนชี้แจงว่า เมื่อได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการขอแก้ไขมาตรา
 ๒๑๑ ในครั้งนั้น ท่านประธานจะสังเกตได้ว่าสมาชิกที่เคยเป็นกรรมาธิการ
 ชุดของคุณชุมพลนั้น ได้หลีกเลี่ยงที่จะไปดำเนินการแปรญัตติหรือแก้ไขมาตรา
 ดังกล่าวเพราะได้รับทราบถึงสิ่งนั้น ประการที่ ๒ ก็คือในส่วนของคณะ
 กรรมการพัฒนาประชาธิปไตย ก็เป็นเพราะว่าเราได้คำนึงถึงปัญหาที่ท่าน
 ทั้งหลายได้อภิปราย เราจึงไม่ใช่ผู้ที่ไม่ปรับเปลี่ยนในเรื่องของการปฏิรูปทาง
 การเมืองทันทีทันใด ขอศึกษาจนถึงที่เป็นที่มาของวันนี้ว่าเราให้เกียรติท่าน
 ในฐานะที่เป็นสมาชิกรัฐสภา ที่จะได้ร่วมกันแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อไป ผมจึง
 ไม่เข้าใจว่าทำไมท่านจึงเอา ๒ เรื่องดังกล่าว ๒ เหตุการณ์ดังกล่าวมา
 ผูกโยงเข้ากับเหตุการณ์ในวันนี้ ข้ามเหตุการณ์ในวันที่ท่านเคยรับหลักการร่าง
 กฎหมาย ซึ่งมีปัญหาถ้อยคำเหมือนกันและเหตุไฉนถ้อยคำซึ่งวันนี้มีปัญหาไม่เป็น

ปัญหาในวันที่ท่านเป็นกรรมาธิการ แล้วเสนอร่างกลับมาให้สภาพิจารณา ในส่วนประเด็นความซื่อสัตย์สุจริตนั้นกระผมก็ได้กราบเรียนเช่นเดียวกันนะครับ บังเอิญท่านอาจจะไม่ได้รับทราบ ก็ถือว่าประเด็นนี้กระผมได้เพิ่มเติมเข้าไปในเรื่องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วย และถ้าท่านมีความประสงค์จะไปแก้ไขเพิ่มเติมมาตราอื่น ด้อยค่าในมาตราอื่นนั้น พวกกระผมก็ไม่ขัดข้องหรอกครับ เพียงแต่ว่าถ้าเราเห็นว่าคุณสมบัติดังกล่าวระบุเอาไว้ ประกาศเป็นเจตนารมณ์เอาไว้ เป็นสิ่งที่ดีก็ควรจะให้การสนับสนุน ไม่ได้ไปก่อกวน ไม่ได้ไปกระทบว่่าสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นเป็นอย่างไร ผมยังได้อ้างอิงด้วยซ้ำว่าในมาตรา ๗๑ ที่ท่าน ได้ร่างเพิ่มเติมขึ้นมาในครั้งที่แล้ว และท่านก็รับมาเอง ก็มีการพูดถึงการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริตยุติธรรม พวกกระผมเองไม่เคยไปคิดว่ามันแปลว่าในอดีตนั้นที่มาของท่านเป็นอย่างไร ผมจึงกราบเรียนยืนยันว่าประเด็นที่อภิปรายทั้งหลาย ทั้งปวงมีความชัดเจน และกระผมก็ยังขอตั้งข้อสังเกตว่าการผูกโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น ไม่ทราบว่ามีเจตนาเช่นไร ผมจะยินดีถ้าหากว่าท่านจะได้กรุณาขึ้นมาอภิปรายในสาระของหลักการของร่างแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ว่าดีไม่ดีอย่างไร และถ้าสารับไปแล้วการปรับปรุงด้อยค่าส่วนไหนที่มีความเหมาะสมนั้น ผมเชื่อว่าทุกฝ่ายพร้อมที่จะร่วมมือร่วมใจกัน ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประสพ นุชราตรี เมื่อที่ประชาชนิพย์พูด เกี่ยวกับคุณลงกรณั้ฟูรอรอบหลัง

นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา กระผม อลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี พรรคประชาชนิพย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เผอิญเมื่อสักครู่นี้ท่านสมาชิกรัฐสภา อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ใช้สิทธิพาดพิง แล้วท่านประธานได้กรุณาขานชื่อกระผมก่อน เพราะฉะนั้นกระผมคงใช้สิทธิในการ

อภิปราย กระผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในเรื่องเกี่ยวกับที่มาของวุฒิสมาชิก กระผมจำ เป็นที่จะต้องอ้างอิงเอกสารอย่างน้อย ๖ ฉบับด้วยกัน นั่นก็คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งมีด้วยกัน ๒๒๓ มาตรา และเอกสารสำเนาบันทึกการประชุมของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ ครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๖ จนกระทั่งถึงครั้งสุดท้ายก็คือ การประชุมครั้งที่ ๔๔ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๖) เอกสารประกอบการ พิจารณาและค้นคว้าศึกษาอีกฉบับหนึ่งก็คือ บันทึกการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒ ถึง ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นการ ประชุมในวาระที่ ๒ ของการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) ตลอดจนรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ได้มีการพิจารณา เสร็จสิ้นแล้วอีก ๑ ฉบับ และสำหรับฉบับสุดท้ายนั้น เป็นรายงานของคณะ กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญชุดที่มีท่านอาจารย์ ชุมพล ศิลปอาชา เป็นประธาน ท่านประธานที่เคารพ ที่กระผมจำเป็นต้อง อ้างอิงเอกสารที่ได้เรียนท่านประธานไว้เบื้องต้นนี้ก็เนื่องจากว่า การแก้ไข รัฐธรรมนูญที่มีการนำเสนอในครั้งนี้มีที่มาที่ไป มีความเข้าใจคิดมีความ เข้าใจถูกต้องค่อนข้างจะแตกต่างกันสุดแล้วแต่สมมุติฐานจุดยืนและความคิดของ แต่ละท่านที่ใช้ดุลยพินิจโดยอิสระจะเห็นเป็นอย่างไร และนอกจากนี้ในฐานะที่ เป็นสมาชิกรัฐสภา และมีส่วนร่วมในการนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไข เพิ่มเติม ก็ยังได้มีส่วนในการที่จะร่วมกันศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเอกสาร ชุดที่ ๖ ในเรื่องของการเปรียบเทียบที่มาของวุฒิสมาชิกในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตลอดจนแนวโน้มความเป็นมาของสภาสูงในประเทศต่าง ๆ เพราะ ฉะนั้นจะเห็นว่าการนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้มิใช่เป็น เรื่อง

เล่น ๆ หรือเป็นการเสนอแบบพรวดพราด แต่เป็นความตั้งใจที่จะให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของการที่จะพัฒนาระบบการเมืองของเราให้สอดคล้องปรับตัวไปตามพัฒนาการของเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ท่านประธานที่เคารพ โดยแท้ที่จริงแล้วร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีด้วยกัน ๗ มาตราเท่านั้นเอง โดยหลักการก็คือเป็นการแก้ไขในมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ ทวิ มาตรา ๑๐๔ และมาตรา ๑๘๕ ตริ เหตุผลที่สำคัญก็คือ เห็นควรที่จะให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา นั่นคือหลักใหญ่ใจความสำคัญ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลาย ท่านได้อภิปรายและพูดโยงใยไปถึงในเรื่องของที่มาของวุฒิสมาชิกกับในเรื่องอำนาจหน้าที่ บ่อยครั้งที่พูดกันเพียงแต่ว่าวุฒิสภานั้นทำหน้าที่เป็นสภากลั่นกรองกฎหมาย แต่โดยข้อเท็จจริงภายใต้รัฐธรรมนูญที่เราใช้บังคับในปัจจุบันนั้น อำนาจของวุฒิสมาชิกไม่ได้มีเพียงแค่การกลั่นกรองกฎหมาย ซึ่งเป็นอำนาจตามหน้าที่ของนิติบัญญัติ ถ้าจะได้พิจารณาอย่างรอบคอบ ก็เห็นสมาชิกรัฐสภาบางท่านได้เอ่ยถึงบ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมนัก กระผมใคร่ขอทบทวนประเด็นนี้ เพราะจะเกี่ยวข้องกับความชอบธรรมในเรื่องของที่มาของวุฒิสภา อำนาจหน้าที่ในประการที่ ๑ ในเรื่องของงานนิติบัญญัตินั้น จะปรากฏตราไว้ในมาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๘๕ ในเรื่องการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด ตลอดจนร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๑๑ และอำนาจหน้าที่ในประการที่ ๒ คือในงานรัฐกิจ ซึ่งจะปรากฏครอบคลุมอยู่ ๑๔ - ๑๕ ประการ ในมาตรา ๑๖๐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแต่งตั้ง การเห็นชอบหรือรับทราบการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หรือการอนุมัติสัญญา หรือการประกาศสงคราม ตลอดจนใน (๕) ที่ท่านสมาชิกรัฐสภาอภิสิทธิ์ได้เอ่ยอ้างถึงนั่นก็คือในเรื่องของผู้ตรวจการรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ อำนาจหน้าที่ในประการที่สำคัญก็คือการควบคุมการบริหาร นั่นก็คือใน

มาตรา ๑๖๘ ที่ให้วุฒิสภานั้นรับทราบนโยบายของคณะรัฐมนตรีหรือการประชุมร่วมในการเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่มีการลงมติในมาตรา ๑๖๑ หรือการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินในนโยบายทั่วไป ในมาตรา ๑๖๐ หรือการตั้งกระทู้ถามในมาตรา ๑๕๕ ตลอดจนการตั้งคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญในการสอบสวนศึกษาในเรื่องใด ๆ ที่ตามที่เกี่ยวเนื่องกับบ้านเมือง และอำนาจหน้าที่ประการที่ ๔ นั้น ก็เกี่ยวเนื่องกับการควบคุมการใช้อำนาจของรัฐ เป็นอำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญ ในมาตรา ๑๓๖ หรือในเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ในมาตรา ๒๐๗ การวินิจฉัยกฎหมายใดที่ขัดกับรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๐๖ และการตีความในมาตรา ๒๐๗ ที่กระผมได้กราบเรียนท่านประธานในเรื่องอำนาจหน้าที่นั้น ก็เพื่อที่จะให้เห็นชัดเจนว่า โดยกฎหมายรัฐธรรมนูญในปัจจุบันวุฒิสภาหรือวุฒิสภานั้นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภา อำนาจหน้าที่มิใช่เป็นเพียงภาพที่เรามองเห็นเพียงแต่สภาถันกรองกฎหมาย แต่ว่ามีหน้าที่หลักอยู่ถึง ๔ ประการด้วยกันที่ได้แยกแยะอยู่ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญในมาตราต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อได้มีการพูดถึงอำนาจหน้าที่ก็ต้องหันมาดูในเรื่องของที่มา ว่ามีความชอบธรรมมีความถูกต้องอยู่บนหลักการของอธิปไตยของปวงชนหรือไม่อย่างไร นั่นคือจุดเริ่มต้น เพราะฉะนั้นเมื่อมีการพิจารณาในเรื่องเหล่านี้ ก็ได้มีการเสนอว่าในหลักการที่ ๑ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สรรหาและพระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้นเป็นหลักการที่ ๑ ที่เราใช้มาเนิ่นนานเหลือเกิน นั่นก็คือหลักการของการที่คนคนเดียวสรรหา บางครั้งรัฐธรรมนูญก็ให้ประธานองคมนตรีบ้าง ให้ประธานรัฐสภาบ้าง ให้ประธาน รสช. บ้าง สุดท้ายแต่รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับแต่หลักการก็คือว่าให้คนเดียวสรรหา แต่เมื่อมีการศึกษา มีการพัฒนาเกิดขึ้นในระยะเวลา ๓ - ๔ เดือนที่ผ่านมาก็ได้สังเกตเห็นว่า การที่คน

คนเดียวจะสรรหานั้น คงไม่ใช่หลักการที่ถูกต้อง ผมต้องเอ่ยอ้างถึงคำพูดของท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการศึกษามาแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่าน ส.ส. ชุมพล ศิลปอาชา ขออภัยที่ต้องเอ่ยนาม ท่านพูดอย่างชัดเจน ท่านบอกว่า วุฒิสมาชิกนั้นมาจากนายกรัฐมนตรี มาจากคนที่ เป็นหัวหน้าพรรคการเมือง เพียงคนเดียวไม่ใช่หลักการที่ถูกต้อง นั่นคือคำพูดของท่านที่บรรจุไว้ในการอภิปรายในวาระที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๖) นอกจากนี้แล้วท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการท่านปัจจุบัน ขออภัยที่ต้องเอ่ยนาม นั่นก็คือ ร้อยตำรวจโท เขาวจิน ลัทธศักดิ์ศิริ ท่านพูดอย่างชัดเจนในการอภิปรายครั้งนั้นบอกว่านายกรัฐมนตรีคนเดียวสรรหาไม่ถูกต้อง เพราะว่าคนคนเดียวหรือนายกรัฐมนตรีมีความโลก โกรธ หลง เป็นปุถุชน เพราะฉะนั้นการสรรหาอาจจะไม่เป็นธรรมและไม่เป็นกลาง ที่กระผมต้องเอ่ยในเรื่องเหล่านี้เพื่อที่จะให้เห็นว่า วันนี้เราพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในชั้นวาระที่ ๑ ก็คือรับหลักการ หลักการก็คือว่าเราเห็นด้วยหรือไม่ต่อหลักการที่ว่า แทนที่จะให้คนคนเดียวสรรหานั้น มาให้เป็นคณะบุคคล และสถานภาพของวุฒิสมาชิกนั้นจะสูงขึ้นเพราะเหตุว่าอย่างไร เพราะเหตุว่าคณะกรรมการสรรหาที่มีการนำเสนอในรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม นี้ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เป็นเพียงคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีคนพยายามที่จะนำเสนอแนวทางออกมา เพื่อที่จะเบี่ยงเบนประเด็นในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เกิดระบบที่ถาวรถูกต้อง ตรงนี้เป็นจุดที่มีความสำคัญ ถ้าหากว่าแยกแยะไม่ถูกต้องแล้ว ก็อาจจะหลงไปกับข้อเสนอดังกล่าว คณะกรรมการสรรหาในร่างที่สมาชิกรัฐสภาได้นำเสนอครั้งนี้ เน้นในเรื่องเหล่านี้ว่าเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญโดยศักดิ์ศรี เกียรติภูมิ ความสง่างามของการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานั้น จะมาจากรัฐธรรมนูญ ไม่ได้มาจากฝ่ายบริหาร ท่านจะต้อง

ตอนตัวเองออกมาจากอดีต ๖๐ กว่าปีที่ผ่านมา เราจะต้องตอนออกมาเพราะอะไร เพราะขณะนี้เราอาจจะบอกได้ว่า ๖๐ กว่าปี เราดำเนินการคิดหลักรัฐธรรมนูญมาโดยตลอด ท่านผู้อาวุโสหลายท่านเป็นปรมาจารย์ทางรัฐธรรมนูญ แต่ผมอยากจะประทานกราบเรียนท่านประธานว่า เราทำผิดรัฐธรรมนูญมาโดยตลอด เพราะว่าวุฒิสภานั้นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภา เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ แต่เราให้ฝ่ายบริหารแต่เพียงผู้เดียวสรรหา หลายคนบอกว่าทำไมเพิ่งคิดได้จริง ๆ ไม่ใช่ กระผมจะเรียนท่านประธานต่อไปถึงความเป็นมาในเรื่องเหล่านี้ แต่สิ่งที่เราถามตรงนี้เราก็เคยถามเหมือนกันว่า เราเคยคิดบ้างไหมว่าวันนี้เราพูดถึงระบบผู้ตรวจการรัฐสภา วันนี้เราพูดถึงคณะกรรมการเลือกตั้ง วันนี้เราพูดถึงศาลปกครอง เราไม่เคยคิดถึงสิ่งนี้เมื่อ ๒ - ๓ ปีก่อน แต่วันนี้มันเป็นเรื่องแล้วจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๕) ที่เพิ่งสำเร็จ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะเรียนท่านประธานว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นความสืบเนื่อง เป็นความต่อเนื่อง เป็นกระบวนการ นั่นก็คือว่าย้อนกลับไปเมื่อปีที่แล้ววันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๖ ได้มีสมาชิกรัฐสภา ๑๕๖ ท่านได้นำเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๑ ร่างรวมทุกประเด็นตั้งแต่หมวด ๓ ถึงหมวด ๑๑ ทั้งสิ้นประมาณ ๑๘๘ มาตรา เมื่อนำเสนอแล้วที่ประชุมรับหลักการแม้ว่าจะมีความบกพร่องมากมายเหลือเกินในถ้อยคำก็ดี ในตัวเลขของมาตราต่าง ๆ ที่สลับสับเปลี่ยนเวียนวนจนชวนเวียนหัวไปหมดตรงนั้น แต่ก็ยังรับหลักการกัน กระผมจะไม่เอ่ยถึงในรายละเอียด แต่สถานการณ์ในขณะนั้น กระผมกราบเรียนด้วยความเป็นจริงต่อท่านประธานว่า เมื่อรับหลักการแล้ว ก็มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ๕๕ คน โดยมีท่านประจวบ ไชยสาส์นเป็นประธาน และมีท่านไพศาล ภูมาลย์วิสัย เป็นรองประธานคนที่ ๑ ท่านทินิจ จันทระสุรินทร์ เป็นรองประธานคนที่ ๒ ท่านจำลอง กระจุกนุท เป็น

เลขาบุการ ท่านเนวิน ชิดชอบ เป็นโฆษก ท่านประธานครับ ในตำแหน่งสำคัญ ๆ อย่างนี้จะไม่ให้มีฝ่ายรัฐบาลในขณะที่นั้นอยู่เลย สถานการณ์ขณะนั้นกรมการในส่วนของรัฐบาลในขณะนั้น เป็นเสียงข้างน้อยโดยสิ้นเชิง คณะกรรมาธิการวิสามัญชุดดังกล่าวได้มีการประชุมตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๖ และไปเสร็จสิ้นในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๖ รวมทั้งสิ้น ๔๔ ครั้ง บรรยากาศการประชุมครั้งแรก ท่านกรรมาธิการในอดีตซึ่งกระผมได้มีส่วนเข้าไปเป็นกรรมาธิการด้วยคงจะรับทราบบรรยากาศดังกล่าวได้ดีว่าในช่วงแรก ๆ นั้นเรายังขาดความเข้าใจกัน บรรยากาศในช่วงแรก ๆ เป็นเหมือนการเผชิญหน้าซึ่งกันและกัน แต่หลังจากที่ได้มีความเข้าใจกันมากขึ้น และรู้ว่าภารกิจที่เราได้รับมอบหมายจากรัฐภาคนั้นเป็นภารกิจที่มีเกียรติ และจำเป็นที่จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ดีที่สุด เท่าที่เงื่อนไขในขณะนั้นจะเปิดโอกาส เพราะฉะนั้นความร่วมมือร่วมใจจากการเผชิญหน้ากลายมาเป็นการทำงานหน้าเข้าหากัน ในที่สุดแล้วท่านประธานที่เคารพ เราก็ได้รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) แต่ในระหว่างนั้นเองในการประชุมเมื่อวันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๖ เป็นการประชุมครั้งที่ ๑๖ แนวความคิดในเรื่องของคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก ก็เกิดขึ้นโดยที่ท่านคองเคอร์ปรีชา สุวรรณทัต โดยที่ท่านอาจารย์ธนนิติ เศรษฐบุตร ได้ยกράงมาก็ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญในครั้งกระนั้นเป็นครั้งแรก ที่มีการเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ ให้เป็นมาตรา ๑๐๐ ทวิ เพิ่มเติมในส่วนที่พูดถึงคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก แต่ครั้งกระนั้นหลักการพื้นฐานอยู่ตรงที่ว่าให้มีคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก ประการที่ ๒ ให้มาจากตัวแทน ๓ อำนาจก็คือ ตุลาการ นิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร โดยที่เมื่อสรรหาบุคคลที่สมควรจะเป็นวุฒิสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕ เท่าแล้ว ก็ให้ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาลประชุมและคัดเลือก นั่นก็คือเป็นระบบให้มีคณะกรรมการสรรหา

โดยมีการเลือกตั้งโดยทางอ้อมจากตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน นั่นคือความคิด เริ่มต้น กระผมเอง ในฐานะที่เป็นกรรมการจากซีกรัฐบาล สังกัดพรรคประชาธิปไตยในขณะนั้น ซึ่งมีหัวหน้าพรรคดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ พหลฯ ชวน หลีกภัย เป็นความจำเป็นที่กระผมรวมทั้งท่านอดีต ส.ส. อรรถพล สุรชาติ ดอกเตอร์ปรีชา สุวรรณทัต อดีต ส.ส. กทม. และท่านอดีตรัฐมนตรีจิวรินทร์ ถักขณวิศิษฏ์ จำเป็นจะต้องไปกราบเรียนถาม พหลฯ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เพราะเหตุว่ามาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๐ ตรีขึ้นไปเกี่ยวข้องกับอำนาจตามรัฐธรรมนูญของ พหลฯ นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้นว่า พหลฯ เห็นด้วยหรือไม่กับหลักการดังกล่าวที่มีการนำเสนอ ซึ่งได้รับการยืนยันว่า พหลฯ ชวน หลีกภัย เห็นด้วยต่อการที่ให้มีรูปของคณะกรรมการ และท่านเห็นว่าไม่สมควรที่จะให้คนคนเดียวสรรหาวุฒิสมาชิก อีกต่อไป กระผมได้มีการพูดในเรื่องเหล่านี้อย่างน้อย ๒ ครั้งในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ในแนวคิด ดังกล่าวนั้น พหลฯ นายกรัฐมนตรี ไม่ได้เห็นแย้งในหลักการแต่ประการใด ท่านประธานที่เคารพ การพิจารณาในขณะนั้นก็มีความเห็นแตกแยกกันเป็น หลายอย่างหลายรูปแบบเหลือเกิน อย่างไรก็ตามความเห็นที่ได้รับการรับ หลักการในคณะกรรมการวิสามัญในรอบก่อนสุดท้ายก็คือ ให้คณะกรรมการ สรรหาวุฒิสมาชิกนั้นประกอบไปด้วยนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ผู้นำ ฝ่ายค้านและผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีนำเสนอขอความเห็นชอบต่อสภา เพื่อที่จะได้เกิดความชอบธรรมของการได้มาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในหลักการของประชาธิปไตย ในขณะที่มีแนวความคิดอย่างนี้ก็ยังมีแนวความคิดอื่น ๆ นำเสนอ เช่น ในเรื่องของ การให้มีระบบสัดส่วนบวกกับระบบ พาร์ตี้ ลิสต์ (Party list) หรือระบบบัญชีรายชื่อจากพรรคการเมือง นั้นหมายความว่า การได้มาของ วุฒิสมาชิกนั้นให้มาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อม ในช่วงของการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ให้พรรคการเมืองได้นำเสนอบัญชีรายชื่อ
 ที่สมควรจะเป็นวุฒิสมาชิกประกอบไป แล้วเมื่อรวมคะแนนพรรคการเมือง
 ทั่วประเทศได้คะแนนเสียงของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าไร ก็ให้
 เปรอร์เซ็นต์ตามสัดส่วน แล้วก็คือเป็นโควตาในระบบพรรคการเมืองกับ
 ของวุฒิสมาชิก นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ
 วิสามัญจนกระทั่งมาถึงการประชุมครั้งที่ ๓๐ ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม
 ท่านประธานครับ ในครั้งนั้นได้มีท่านกรรมาธิการเสนอความคิดเห็น
 ขึ้นมา โดยเฉพาะในส่วนของกรรมาธิการที่มาจากวุฒิสมาชิก กระผม
 ประธานอภิปรายสมาชิกผู้อาวุโส ท่านศาสตราจารย์สมภพ โทระกิตย
 เห็นด้วยกับการให้มีคณะกรรมการสรรหา เพียงแต่องค์ประกอบ
 ที่เสนอแตกต่างจากที่เข้าไปพิจารณาในวาระที่ ๒ ท่านเห็นว่าควรที่จะมี
 รัฐมนตรีและมีรัฐมนตรี ๒ ท่าน มีจากฝ่ายค้าน ๒ ท่าน ประธานศาลฎีกา
 รองประธานศาลฎีกา ประธานสภาและรองประธานสภา นั่นหมายความว่า
 เป็นตัวแทนมาจาก ๓ อานาจ แต่โดยหลักการท่านเห็นด้วย กระผม
 ที่ท่านได้ลุกขึ้นเมื่อสักครู่นี้ แล้วบอกว่าโดยหลักการท่านไม่เห็นด้วย
 ฉบับนี้ เพราะวันนี้เป็นการพิจารณารับหลักการในการให้มีคณะกรรมการ
 สรรหาส่วนองค์ประกอบจะเป็นเช่นไรนั้นมีกระบวนการในชั้นแปรญัตติ
 มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ กระผมอยากจะเรียนท่านประธานว่า
 พิจารณาครั้งสุดท้ายก็คือ ในการประชุมครั้งที่ ๔๔ นั่นก็ได้เป็นที่เห็น
 กรรมาธิการเสียงข้างมาก นั่นก็คือให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย
 นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้านแล้วก็มีผู้ทรงคุณวุฒิอีก
 ๒ ท่านเสนอโดยนายกรัฐมนตรีและ ๒ ท่านเสนอโดยผู้นำฝ่ายค้าน
 ไม่ผ่านการรับรองของสภา ตรงนี้เองที่กระผมและบรรดากรรมาธิการ
 ได้สงวนความเห็นขอเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อยไม่เห็นด้วย เพ

ไม่ได้หนีหลักการเดิมไปเลย นั่นก็คือการเข้าไปสู่ระบบโควตาทางการเมือง เราไม่ต้องการให้วุฒิสภาต่อไปนั้น เป็นวุฒิสภาที่จะไปค้าจนเสถียรภาพของรัฐบาล ไม่ใช่วุฒิสภาที่จะมาจากฝ่ายบริหารอีกต่อไป เราต้องการวุฒิสภาที่เป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ เราต้องการวุฒิสภาที่ทำหน้าที่ในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติอย่างแท้จริง สิ่งที่ฝ่ายนิติบัญญัติต้องการนั่นก็คือ ความเป็นอิสระและความเป็นกลาง ตลอดจนการใช้วุฒิภาวะ ความรู้ ความสามารถจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเพื่อมาระดมความรู้ ความคิดเหล่านั้น ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำหน้าที่ของความเป็นวุฒิสมาชิก เพราะฉะนั้นนั่นคือเหตุผลครับ ประธานว่าในการประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ในการประชุมรัฐสภาปีที่ ๓ ครั้งที่ ๖ ได้มีการลงมติในวาระที่ ๒ ไม่เห็นด้วยต่อการเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ ทวิ ในเรื่องคณะกรรมการสรรหาที่เมืองคัล-ประกอบที่จะนำมาซึ่งระบบโควตาทางการเมือง ในขณะที่สภาไม่มีทางเลือก ท่านประธานคงทราบดีว่าในกระบวนการในชั้นวาระที่ ๒ นั้น ที่ประชุมสภาจะไม่เพียง ๒ ทางเลือกเท่านั้น ๑. ก็คือว่าเห็นด้วยกับการเพิ่มเติมของคณะกรรมการสิทธิฯ หรือไม่ ๒. ก็คือคงตามร่างเดิม เพราะฉะนั้นเมื่อมีการโหวตเสียง ซึ่งต้องโหวตกันถึง ๒ ครั้งก็แล้ว ครั้งที่ ๑ นั้น เสียงที่ให้คัดทิ้งมีจำนวน ๑๖๔ เสียง เสียงที่ให้คงไว้ตามที่กรรมการสิทธิฯ ย่างมากเสนอ ๑๐๗ เสียง และมีผู้ให้มีการโหวตครั้งที่ ๒ โดยการขึ้นนั้นก็คือเสียงปรากฏออกมาว่า ไม่เห็นด้วยกับกรรมการสิทธิฯ ย่างมาก ๑๖๓ เสียง และให้คงไว้ ๑๐๘ เสียง ท่านประธานครับ มีคำให้สัมภาษณ์ตั้งแต่ท่านนายกรัฐมนตรี เรื่อยลงมา มีคำให้สัมภาษณ์ของประธานคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองของรัฐบาลและผู้มีหน้าที่สำคัญอีกหลายท่านในทำนองเหมือนกับว่า พรรคฝ่ายค้านขณะนี้ ทำไมสมัยที่เป็นรัฐบาลจึงไม่ดำเนินการ ทำไมสมัยนั้นรัฐบาลขณะนี้ที่เป็นฝ่ายค้าน ขณะนั้นเสนอแล้ว ทำไมจึงไม่สนับสนุน จริง ๆ แล้ว

ท่านประธานครับ เมื่อผมได้ลำดับได้ถึงความเป็นอย่างนี้ ท่านประธาน ก็คงจะเห็นว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร คงไม่ใช่อย่างที่มีการสัมภาษณ์อย่างนั้น กระผมใคร่ขอเรียนว่าสมาชิกรัฐสภาที่ร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อปีที่แล้ว ได้มีความคิดเห็นที่หลากหลายทีเดียวในเรื่องที่มา พอสรุปได้เป็น ๓ ลักษณะด้วยกัน ลักษณะที่ ๑ เสนอให้มาจากการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งโดยตรง จังหวัดละ ๒ คน หรือการเลือกตั้งโดยอ้อม ในระบบสัดส่วนบวก ด้วยระบบบัญชีพรรคการเมือง หรือว่าระบบของการแต่งตั้ง ไม่ว่าจะแต่งตั้ง โดยนายกรัฐมนตรีรับสนองพระบรมราชโองการ หรือว่าจะเป็นการ ประธานรัฐสภาและคณะเดียวกันก็มีในลักษณะที่ ๓ ก็คือ ให้มีระบบของการสรรหา การสรรหาดังกล่าวนั้น รูปแบบที่ได้มีการพิจารณาแล้ว ก็คือว่าน่าจะเป็นคณะกรรมการสรรหาที่มาจากอิสระและเป็นกลาง เพราะฉะนั้นแนวความคิดในเรื่องของการที่จะให้มาจาก ๓ อานาจ แต่เพื่อที่จะไม่ให้ไม่มีพันธะทางการเมือง เพื่อที่จะไม่ให้มีพันธะทางราชการและก็เป็นข้อครหาได้ถึงความเป็นอิสระ และเป็นกลางของความเป็นกรรมการสรรหา ดังนั้นในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกรัฐสภา ๑๕๑ ท่านที่ร่วมเสนอในครั้งนี้ จึงได้กำหนดว่าผู้ที่เคยเป็นหรือคิดประธานศาลฎีกา อธิบดีกรมธนารักษ์ หรืออดีตนายกรัฐมนตรี หรืออดีตนายกวิเทศมนตรี หรืออดีตนายกรัฐมนตรี ตำแหน่งละอย่างน้อย ๑ ท่าน แล้วก็มีไม่น้อยกว่า ๕ ท่าน ไม่เกิน ๙ ท่าน สำหรับคณะกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาดังกล่าวนั้น ก็จะสรรหาบุคคลมาทั้งสิ้นเป็นจำนวน ๓ เท่าของจำนวนวุฒิสมาชิกทั้งหมด แล้วก็ให้ทั้งสิ้นนั้นได้มีการเลือกกันเอง และก็จะได้จำนวนของวุฒิสมาชิกที่มีอยู่ ท่านประธานครับ ที่กระผมได้ได้เสียงในเหตุการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนหลักการต่าง ๆ ที่เราได้พูดถึง ก็เพื่อยืนยันกับท่านประธานอย่างหนึ่งว่า การดำเนินงานของรัฐสภาขณะนี้ เราไม่ได้แบ่งแยกอย่างที่ท่านสมาชิกรัฐสภา พุทธศักดิ์ได้พูดไว้ถูกต้องแล้วนั่นก็คือว่า เรา

ไม่มาแบ่งหรือกขรับว่าเป็นฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล นี่คือการทำงานของรัฐสภา เป็นเรื่องของรัฐสภา ไม่ใช่เรื่องของรัฐบาลหรือฝ่ายค้านไม่มีการเมืองอยู่ที่ตรงนี้ เรามุ่งหวังที่จะทำอะไร ให้กฎหมายสูงสุดของประเทศนั้นมีส่วนสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ มีส่วนสำคัญต่อการรักษาคุณภาพของวิถีชีวิตของพี่น้องประชาชนให้ดีขึ้น เพราะฉะนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่าในระยะ ๓ ปีมานี้ การแก้ไขรัฐธรรมนูญจึงเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ บางครั้งไม่ใช่ ๑ เดือนอย่างที่ท่านพูดบอกว่าเร็วเกินไป บางครั้งเพียงแค่ ๓ - ๔ เดือน ก็มีการแก้ไข เรามีการเสนอรัฐธรรมนูญและก็มีการออกรัฐธรรมนูญใหม่ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๔ แล้วก็พอถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๓๕ เราแก้ไข ๔ ประเด็น ไม่ว่าในเรื่องของนายกฯ ต้องมาจาก ส.ส. หรือมาจากการเลือกตั้ง หรือว่าประธานรัฐสภา ต้องมาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร หลังจากนั้นเราก็มีการนำเสนอแก้ไขอีก หลังการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ โดยการตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ศึกษาเสร็จแล้วได้สรุปวชยอดประมาณ ๒๕ ประเด็น ๒๒ ร่าง ก็ได้นำเสนอเป็นร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม และวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๖ จนในที่สุดแล้วเราก็ลงมติในวาระที่ ๓ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๓๘ และก็ใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ท่านประธานครับ การเคลื่อนไหวในการแก้ไขรัฐธรรมนูญตั้งกล่าวนั้น กระผมเรียนแต่เบื้องต้นแล้วว่า มันเป็นเรื่องที่ต้องทำต่อเนื่อง เป็นกระบวนการ เพราะว่าอะไร เพราะว่าเหตุว่าทุกวันนี้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ แม้แต่เงื่อนไขในประเทศของเราก็เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จนประมาณแผ่นดินนั้นในช่วง ๕ ปีมานี้เพิ่มขึ้นเท่าตัว ถ้าหากว่าเราไม่สามารถเปลี่ยนแปลงกลไกต่าง ๆ ด้วยกฎหมาย หรือการยกเครื่องระบบราชการตลอดจนการแก้ไขกฎหมาย

สำคัญ ๆ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญลงไปถึงพระราชบัญญัติแน่นอนที่สุดว่า ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เป็นสิ่งที่ต้องตำหนิฝ่ายนิติบัญญัติที่เราไม่สามารถที่จะปรับปรุงตัวเองได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เหตุผลอย่างนั้นคงจะเป็นเฉกเช่นที่ระดมได้กล่าวเอ่ยเอื้อนในเบื้องต้นว่า ทำไมเราถึงมีคณะกรรมการเลือกตั้ง ทำไมเราถึงมีผู้ตรวจการรัฐสภา เราทำไมถึงต้องมีศาลปกครอง ทำไมถึงต้องมีข้อห้ามของ ส.ส. ส.ว. ในมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๑๔ เกี่ยวกับการที่ไม่ให้ไปมีผลประโยชน์ในทางตรงและทางอ้อมกับการเป็นผู้รับสัมปทานของรัฐ หรือในกิจการที่เป็นการผูกขาดตัดตอน ทำไมต้องมีข้อห้ามอย่างนั้น ทั้งที่ตลอดเวลา ๖๐ กว่าปี เราไม่เคยมีข้อห้ามอย่างนั้น เพราะเหตุว่าขณะนี้สังคมเปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว ท่านประธานที่เคารพ งานอีกมากมายเหลือเกินที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องร่วมกันทำ ไม่ว่าจะการจะต้องออกพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญและเราได้ร่วมกันมาแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นร่างพระราชบัญญัติแสดงบัญชีหนี้สินทรัพย์สินตามมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญ หรือว่าในเรื่องของการที่จะออกกฎหมายในเรื่องการกระจายอำนาจ แม้แต่การออกพระราชบัญญัติในเรื่องการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั่นคือการที่จะกำปรักกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน งานเหล่านี้เป็นงานที่จะต้องคิดกันด้วยความสุจริตใจ อย่าได้สังเกตเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเกมการเมือง อย่าเบี่ยงเบนประเด็นว่า ด้วยเหตุผลที่ไม่ใช่สาระสำคัญของการมาอภิปรายว่าร่างแก้ไขฉบับนี้มีสาระสำคัญเห็นควรรับหลักการหรือไม่ ด้วยการเบี่ยงเบนประเด็นว่าเราเพิ่งแก้ไขมา ทำไมต้องมาแก้ไขตอนนี้ ระดมอยากจะได้เรื่องว่ารัฐบาลได้แถลงนโยบายเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ทำไมไม่มีคำถามอย่างนี้ว่า รัฐบาลแถลงนโยบายจะให้มีการปฏิรูปทางการเมือง รัฐบาลแถลงนโยบายจะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญถึงกับยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ตามข้อเสนอของ คพป. และองค์กรประชาธิปไตยอื่น ๆ และขณะเดียวกันก็มีการตั้งคณะกรรมการ

ปฏิรูปการเมือง กระผมถามว่า ถ้าวันนี้มีการแก้ไขระบบการเลือกตั้งที่มาของ ส.ส. จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่ เราต้องแก้ไขแน่นอน เพราะฉะนั้น เหตุผลจะต้องมีบรรทัดฐานเดียวกัน ไม่ใช่ว่า เมื่อเป็นการดำเนินการของ สมาชิกรัฐสภาในซีกของฝ่ายค้านและก็ใช้เหตุผลที่เบี่ยงเบนไป ไม่ใช่สาระสำคัญที่เป็นหลักการของร่างแก้ไข รัฐธรรมนูญฉบับนี้

ในท้ายที่สุดนี้ ท่านประธานที่เคารพ สมาชิกรัฐสภาที่เข้าร่วมเสนอ ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรารู้สึกเป็นเกียรติ รู้สึกว่าเราได้ทำหน้าที่อย่าง สมบูรณ์ทีเดียวในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ ยังมีสิ่งที่เราได้ประกาศไว้ก่อนหน้าที่หลัง การเลือกตั้งใหม่ ๆ ที่มีการประชุมร่วมของพรรคร่วมฝ่ายค้านในขณะนั้นและมี คณะกรรมการพัฒนาการเมือง เราพูดไว้ ๓ ประเด็นด้วยกัน นั่นก็คือ ที่มา ของวุฒิสมาชิกและเราก็ได้ดำเนินการ เสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในเรื่อง คณะ กรรมการสรรหาวุฒิสมาชิก เราได้พูดถึงระบบการจัดตั้งองค์กรตรวจสอบ นักการเมืองที่ลือลลหรือที่เรียกว่าระบบ อิมพีชเมนต์ (Impeachment) ซึ่ง เราก็ได้นำเสนอแล้วในวันนี้เช่นกันเป็นร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดตั้ง คณะ ตุลาการรัฐธรรมนูญในรูปแบบใหม่ จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติและการจัดตั้งตุลาการอาญาธร นั่นคือสิ่งที่เรานำเสนอ ตามที่ได้ประกาศไว้ และในประการสุดท้ายก็คือ การจะนำเสนอร่างแก้ไข รัฐธรรมนูญในส่วนที่มาของ ส.ส. เพราะฉะนั้นสิ่งนี้คือพันธะที่เราได้แถลงไว้ และจะดำเนินการ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของท่านทั้งหลายที่เป็นสมาชิกรัฐสภา ณ ที่นี้ ในการมีส่วนร่วมพัฒนาการเมือง ปฏิรูปการเมืองด้วยการทำมากกว่าที่จะ เพียงพูดหรือศึกษา เราได้เสียเวลามากแล้ว เสียงบประมาณมากแล้ว จากการศึกษาค้นคว้า บัดนี้ถึงเวลาที่จะได้พิสูจน์ความจริงใจ พิสูจน์ความเชื่อมั่นใน อุดมการณ์ของท่านว่า ท่านจะรับหลักการได้หรือไม่กับหลักการที่เราก้าวไปสู่ ข้างหน้าก็คือ การให้วุฒิสภานั้นมาจากคณะกรรมการสรรหาที่เป็นกลางและ

เป็นอิสระ ไม่ใช่ให้นายกรัฐมนตรีคนเดียวเป็นผู้สรรหา ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านเดโช สวนานนท์ เชิญ

นายเดโช สวนานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเดโช สวนานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ กระผมคงจะต้องกล่าวว่า กระผมเสียใจอย่างยิ่งที่ต้องลุกขึ้นมาตรงนี้ และต้องกราบเรียนท่านประธานว่า กระผมไม่เห็นด้วยในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ที่ทางฝ่ายค้านมีเจตนาที่เสนอเข้าสู่สภาในวันนี้ ที่กระผมต้องกล่าวคำว่า เสียใจ ก็เพราะว่ากระผมเชื่อมั่นในเจตนารมณ์ของฝ่ายค้าน กระผมเชื่อมั่นในหลักการที่ฝ่ายค้านเสนอมานี้ครั้งนี้ ฉะนั้นกระผมคงจะต้องอธิบายความที่กระผมเสียใจและกระผมไม่เห็นด้วยเพื่อท่านประธานที่เคารพ จะได้รับทราบว่าด้วยเหตุผลกลใด กระผมคงจะต้องไม่ใช้เวลาของสภานี้นานนัก เพราะว่าเพื่อนสมาชิกก็ได้พูดกันหลายต่อหลายรายไปแล้วคงจะอ้างเหตุผลเพื่อประกอบคำกล่าวของกระผม เมื่อสักครู่นี้ ๔ ประการเท่านั้น

ประการแรก กระผมไม่เชื่อในแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญประเภทตัดตอน ปุ่ ๆ ปะ ๆ ในลักษณะเช่นนี้ กระผมเชื่อมั่นว่าโลกขณะนี้ของเรานั้นเข้ามาสู่ยุคสิ่งที่เราเรียกว่า โลกาภิวัตน์ก็คือ สารสนเทศก็คือ คลื่นลูกที่ ๓ ก็คือ สิ่งนั้นมาตามกับสิ่งเหล่านั้น ท่านประธานคงจะได้ยินคือคำว่า ยกเครื่อง หรือ รีเอนจิเนียริง (Re-engineering) กระผมเชื่อมั่นว่า ไม่ว่าจะเราจะแก้ไขอะไรก็ตาม พัฒนารูปแบบอะไรก็ตาม ต้องมองกันทั้งระบบ ต้องแก้กันทั้งระบบ การหยิบมาแต่เพียงมาตราใดมาตราหนึ่ง หรือ ๔ - ๕ มาตรา เอามาพิจารณา ก็ไม่ได้คิดอะไรกับที่รถยนต์ที่ถูกชนและท่านก็ปะ ๆ ช่อม ๆ ปิด ๆ

มันไม่ได้กระทบ ไม่ได้เซ็ค ไม่ได้ตรวจสอบว่า เครื่องรถยนต์นั้นถูกกระทบ กระเทือนสร้างความเสียหายแก่ระบบอย่างไร กระผมเสียขาย กระผมเชื่อมั่นว่าท่านทั้งหลายก็คงทราบอยู่แล้วว่า ขณะนี้รัฐบาลกำลังจะปฏิรูป การเมือง ในการปฏิรูปการเมืองนั้นก็คงจะต้องขึ้นชั้นในหลักการว่า ยกมา ทั้งระบบ และข้อเสนออันนี้ก็คงเป็นข้อเสนอหนึ่ง แต่อาจจะผิดแผกแตกต่างไป จากที่ท่านว่าเมื่อสักครู่นั้น เป็นประการแรก

ท่านประธาน เราเองขณะนี้กระผมอยากจะกราบเรียนว่า โขงไปสูมาตรานี้อาจจะโขงไปสูมาตราอื่น ๆ อย่างไร กระผมคิดว่าเรา ยังไม่ได้มาศึกษากันละ เที่ยกกันเลยว่า เราสมควรจะมีสภาเดียวหรือสองสภา เมื่อสักครู่ท่านวุฒิสมาชิกหลายท่านก็ลุกขึ้นมาบอกว่า ประเทศไทยนี้มีรูปแบบ โครงสร้างที่จะกำหนดให้เป็นมีสองสภา กระผมเสียใจคงจะต้องกราบเรียน ท่านประธานสภาว่า ไม่เป็นความจริง เริ่มแรกเมื่อปี ๒๔๗๖ เริ่มตั้งร่าง รัฐธรรมนูญฉบับแรก ซึ่งไม่ได้ชื่อว่า เป็นรัฐธรรมนูญ เป็นพระราชบัญญัติธรรมนูญ การปกครองแห่งราชอาณาจักรสยามฉบับแรก ก็ได้ระบุไว้แน่ชัดว่าเราจะมี โครงสร้างของสภาในระบบสภาเดียว ส่วนสภาประเภทที่ ๒ นั้น เพื่อจะให้ ทำหน้าที่ที่เล็ยนั้น คงใช้เวลา ๑๐ ปี ด้วยเหตุผลที่บอกว่า บ้านเมือง ในขณะนั้นเมื่อปี ๒๔๗๖ นั้น ประชาชนมีการศึกษาไม่ถึงกึ่งหนึ่ง มีการศึกษา ย่านออกเขียนได้ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพ นั้นปี ๒๔๗๖ เหตุการณ์ ล่วงเลขมาถึงปี ๒๕๓๘ เหตุผลที่เคยกล่าวอ้างเมื่อปี ๒๔๗๖ นั้น ก็น่าจะตกไป กระผมยืนยันกับท่านประธานอีกครั้งหนึ่ง ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งเมื่อเราได้ประกาศ รัฐธรรมนูญแก้ไขครั้งสำคัญที่กำหนดให้มีพฤฒิสภา ซึ่งอาจจะอ้างนั่นคือต้นเหตุ ที่มาของวุฒิสภาก็เป็นได้ ท่านประธาน เมื่อสักครู่ท่านวุฒิสมาชิกท่านหนึ่งท่าน บอกว่าเวลาเราอ่านรัฐธรรมนูญนั้น เราไม่ได้อ่านให้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทอารัมภบท ซึ่งได้กล่าวอ้างไว้ทุกสิ่งทุกอย่างชัดเจน กระผมขอ

อนุญาตอ่านบทอาหรับบท เมื่อเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่กำหนดให้มีพหุสภา ความ
 นั้น ๆ ว่าอย่างนี้ บัดนี้คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรได้
 พิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งร่างรัฐธรรมนูญสำเร็จเรียบร้อยแล้ว
 เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเป็นการสำเร็จบริบูรณ์
 จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงพระราชวินิจฉัยถึถ้วนทั่วกระบวนความแล้ว
 ทรงพระราชดำริเห็นว่า ประชากรของพระองค์ประกอบด้วยวุฒิปรึษาใน
 รัฐบาลภิบาลโยบายสามารถจรโลงประเทศชาติของคนในอันที่จะก้าวหน้าไปสู่
 สากลอารยธรรมแห่งโลกได้โดยสวัสดิ บทอาหรับบทฉบับนี้ก็ยืนยันว่าสภาผู้แทน
 ราษฎรไม่ต้ององการสภาที่เสี่ยงหรือสภาที่จะมาทำหน้าที่กถันกรองอีกต่อไป ท่าน
 ประธานก็ทราบว่รัฐบาลนี้ถึง ณ บัดนี้เวลานี้ เรามีการศึกษาภาคบังคับ ๕ ปี
 กำลังจะเดินไปสู่ ๑๒ ปี เหตุผลเช่นนั้นคงฟังไม่ขึ้น วุฒิสภาบางท่านก็บอกว่า
 ถ้าหากว่าขึ้นไม่มีวุฒิสมาชิกละก็บรรดากฎหมายต่าง ๆ ที่สภานี้ร่างขึ้นไปคง
 จะละ เพราะมีการแก้ไขให้เหินอยู่เป็นระยะ ๆ เมื่อเวลานี้เองท่านประธาน
 ที่เคารพ ก็ได้แก้ไข ๒ ฉบับ แต่กระหม่อมอยากจะกราบเรียนข้อเท็จจริง
 ลักอย่างหนึ่ง เพื่อพี่น้องประชาชนจะได้รับทราบรับฟังว่าข้อเท็จจริงเป็น
 อย่างไร เคยมีบ้างไหมครึบที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอกฎหมายต่อสภา
 แห่งนี้ แล้วสภาแห่งนี้รับตราออกเป็นกฎหมาย กระหม่อมว่าคงน้อยมาก ปกติ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อเสนอกฎหมายต่อสภาแห่งนี้แล้วรัฐบาลท่านก็ไปร่าง
 กฎหมายขึ้นมาประกอบเรียกว่า คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ คณะรัฐมนตรีเป็น
 ผู้เสนอก็หมายถึงว่า องค์ประกอบในการที่จะตรวจสอบความถูกต้องของ
 กฎหมายนั้นก็เกิดจากที่ปรึกษากฎหมายอันยิ่งใหญ่ของรัฐบาลนั่นเอง กระหม
 ่อมถึงมองไม่ออกเลยว่าเป็นความคิดของสภาผู้แทนราษฎร หรือเป็นความคิดของ
 ข้าราชการประจำ หรือเป็นความคิดของคณะรัฐมนตรีที่ไม่ได้ตรวจสอบความ
 ถี่ถ้วนรอบคอบของพระราชบัญญัติที่ทำให้วุฒิสมาชิกต้องมาแก้ไข กระหม่อมไม่ได้

พูดมากเกินไป ท่านประธานครับ เมื่อวานนี้ที่แก้ไขคืออะไร สารหรือไม่ใช่เลย เพียงแต่แก้ไขว่ามาตรานั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นพิมพ์ซ้ำขึ้นมาเคยมีอยู่แล้วก็ไม่ควรจะต้องมีอีก การตรวจสอบซ้ำขึ้นมาถึงจะมีความจำเป็นจะต้องมีวุฒิสภา เพื่อการถ่วงถ่วงนั้น กระทบก็อยากจะเสนอว่าถ้าอย่างนั้นจำนวนสมาชิกของวุฒิสภานั้นก็ควรจะสัก ๑๐๐ คน เป็นอย่างสูง เอาแต่ผู้ทรงคุณวุฒิมากถ่วงถ่วงกฎหมายในสาขาวิชาต่าง ๆ ก็น่าจะเพียงพอ นั่นก็เพียงแต่ชี้ให้เห็นว่ามาตราหนึ่ง ๆ นั้นจะกระทบกระเทือนไปถึงมาตราอื่น ๆ ท่านประธานครับ กระทบจะก้าวล่วงไปถึงรายละเอียดของร่างรัฐธรรมนูญที่ฝ่ายค้านได้กรุณาเสนอขึ้นมาในครั้งนี่ เพื่อจะเห็นว่ากระทบคงไม่เห็นด้วย สมมุติว่าเราจะตกลงว่าจะมีวุฒิสภาเป็นสภาที่ ๒ มีวุฒิสภาเป็นสภาที่ ๒ ท่านประธาน ในสังคมทุกคนก็คงทราบ ว่า คำว่า วุฒิ ประกอบด้วยองค์ ๓ ชาติวุฒิ ๑ คุณวุฒิ ๑ วัยวุฒิ ๑ ผู้ใดก็ตามประกอบด้วยองค์ ๓ นี้จะเรียกว่า วุฒิ ผู้จะได้เป็นวุฒิสมาชิกก็ต้องมีวัยวุฒิที่ตีพอสมควร ท่านประธานทราบไหมครับเมื่อปี ๒๕๔๘ อันเป็นปีแรกที่มีบทบาทของวุฒิสภานั้น เขากำหนดอายุวุฒิสมาชิกไว้เท่าไร ๔๐ ปีครับ แต่ทำไมที่ค้นร่างขณะนั้นลดเหลือ ๑๕ ปี มีที่เป็นที่มาอย่างไรจึงลดเหลือ ๑๕ ปี หรือว่าวัยวุฒิ ๑๕ ปีนั้น เหมาะสมแล้ว ครบถ้วนแล้ว คุณวุฒิก็คงเช่นกัน เมื่อปี ๒๕๔๘ เขากำหนดว่า ปริญญาตรีอย่างน้อยต้องทำงานในระดับเทียบเท่ากับหัวหน้ากองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี แต่บัดนี้ไม่มี นั่นก็หมายความว่าอย่างไร หมายความว่าเมื่อปี ๒๕๔๘ วุฒิสภาเขาคำนึงถึงคำว่า วุฒิ คำว่า วุฒิ อย่างชัดเจนบริบูรณ์ครบถ้วนตามวัฒนธรรมไทยทุกประการ เหมาะสม เราไม่เอากระทบคงจะไม่ต้องบอกว่าเพราะเหตุใดเราถึงไม่เอาอันนั้น ท่านประธานครับ เหตุผลที่สำคัญที่ทางพรรคประชาธิปัตย์แล้วก็พรรคร่วมฝ่ายค้านอื่น ๆ ได้เสนอมาครั้งนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยอดีตนายกรัฐมนตรี

อดีตประมุขในสาขาต่าง ๆ ไม่เกิน ส ท่าน อย่างน้อยมาสาขาละไม่น้อย ๑ ท่าน แต่ไม่เกิน ๓ ท่าน และต้องเลือกสมาชิกมาประมาณ ๓ เท่าของจำนวนวุฒิสมาชิกทั้งหมด ซึ่งยังไม่ได้กำหนดกันชัดเจนว่ามีจำนวนเท่าใด ท่านประธานครับ กระผมเชื่อมั่นว่าท่านประธานก็คงจะได้ยินคำไทย ๆ ที่เคยบอกว่า ยิ่งสูงยิ่งหนาว กระผมเคารพในท่านอดีตนายกรัฐมนตรีทุกท่าน แต่กระผมเชื่อมั่น ถ้าให้ท่านต้องคำนึงถึงคนที่มีความรู้ความสามารถชื่อศรัทธาสุจริตในแผ่นดิน มีวุฒิ มีวัยวุฒิที่เหมาะสมนั้น ๕๐๐ - ๖๐๐ คน กระผมว่าเหลือมากกว่าแรงท่านเหลือเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำหนดบอกว่าให้ท่านต้องพ้นจากหน้าที่ไปแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ท่านประธานก็ทราบนี้ครับ บรรดาผู้มีส่วนทั้งหลายเมื่อพ้นไปแล้ว ๓ ปี บ้านใดเริ่มแห้งไม่มีใครมาเยี่ยมเยียนที่บ้าน ยิ่งสูงยิ่งหนาวครับ เพราะฉะนั้นภารกิจอันนี้กระผมไม่เชื่อว่าจะถึงแม้ท่านจะมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยกย่องอย่างไร แต่กระผมคิดว่าไม่รอบคอบถี่ถ้วน น่าจะมีอนุกรรมการกำหนดให้มีครบถ้วนทุกจังหวัดก็น่าจะดีกว่ากระมัง นี่เป็นเหตุผลอีกข้อหนึ่งที่กระผมคิดว่ากระผมไม่เห็นด้วย

เหตุผลประการสุดท้ายกระผมอยากให้เห็น ท่านประธานครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนความเป็นจริงว่า ในชีวิตของกระผมเคยฝึกฝนที่จะเป็นวุฒิสมาชิกตั้งแต่กระผมรับราชการ เพราะผมรู้ดีว่าเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติอย่างยิ่ง แต่ตัดสินใจครั้งนั้นเพราะว่าอายุผมไม่ครบ ๔๐ ปี ท่านจอมพล จนอม ท่านเลขาบอกว่ายังเป็นไม่ได้ ยังเด็กเกินไป กระผมก็รับ รับ บอกเด็กเกินไป เป็นไม่ได้ก็ไม่ว่า แต่กระผมก็รู้สึกว่าการเป็นวุฒิสมาชิกนั้นไม่ได้มีเกียรติยศ ไม่ได้มีศักดิ์และมีศรีเท่ากับเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กระผมจึงตัดสินใจลาออกจากราชการ เพราะกระผมเชื่อมั่นในหลักการประชาธิปไตย กระผมเชื่อมั่นว่าที่นั่งในสภาแห่งนี้ไม่มีใครกล้าปฏิเสธว่าหัวใจของมันก็คือว่า เราจะต้องได้รับ แมนเดต (Mandate) หรือฉันทานุมัติจาก

ประชาชน กระผมจะไม่พูดประโยชน์นี้เลย ถ้าแม้ว่า ในกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุว่า วุฒิสมาชิกเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย แต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย แต่ไม่มีฐานะเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย แต่ถ้าลงระบุว่า เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยแล้วไซ้ไร กระผมเชื่อมั่นว่าคนจะเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยได้ก็ต้องไปขออนุมัติจากปวงชนชาวไทยให้เลือกตั้งเข้ามา กระผมอยากเห็นวุฒิสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งมากกว่าจากการแต่งตั้ง กระผมยินดีที่จะคิดว่า เราน่าจะพิจารณาบททวนอำนาจของวุฒิสมาชิกนั้น ควรจะมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ อย่างน้อยก็เท่ากับปี ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นปีแรกที่เรากำหนดให้มีหลักการอันนี้ กระผมก็ได้กราบเรียนหลักการและเหตุผลที่กระผมคิดว่าไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญนี้ด้วยความเสียใจมาแต่เพียงเท่านี้ ต้องขอกราบขอบพระคุณที่ท่านประธานให้โอกาส ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณพิณิจ จารุสมบัติ

นายพิณิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองคาย พรรคเสรีธรรม ในนามสมาชิกรัฐสภา ขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่า ในประเด็นร่างแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่พิจารณาในวันนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง ผมได้สดับรับฟังการอภิปรายของเพื่อนสมาชิกรัฐสภา และการให้สัมภาษณ์ถึงกรณีร่างแก้ไขของพรรคร่วมฝ่ายค้านทั้ง ๒ ร่าง พอสรุปเหตุผลของฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ดังนี้คือ

ประการที่ ๑ เป็นการเสนอเมื่อเป็นฝ่ายรัฐบาลแล้วทำไมถึงไม่ดำเนินการ ซึ่งในประเด็นเพื่อนสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายอย่างแจ่มชัด ในประเด็นนี้ ทำให้พี่น้องประชาชนได้เกิดความเข้าใจ ความเป็นจริงข้อเท็จจริงอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

ประการที่ ๒ กล่าวว่า ระยะเวลาการเสนอแก้ไขไม่เหมาะสม รัฐธรรมนูญเพิ่งมีการแก้ไข

ประการที่ ๓ ไม่ควรแก้ไขทีละประเด็น ๒ ประเด็น ควรแก้ไขทั้งหมด อย่างเช่น ท่านสมาชิกที่มีเกียรติได้อภิปรายจบลงไปเหมือนกับประมุขเปรียบรัฐธรรมนูญของแผ่นดินของประเทศเหมือนรถยนต์ที่ไปปะผุ ท่านประธานที่เคารพ ฟังนะครับผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีเหตุผลเพียงนี้

ประการที่ ๔ ไม่ควรแก้ไขพรวดพราด

ประการที่ ๕ ฝ่ายค้านมีจุดยืนเล่นเกม ในการแก้ไขกฎหมาย รัฐธรรมนูญ

ผมจะขอกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาเป็นประเด็น ๆ ของเหตุผล กราบเรียนท่านประธานว่า ๕ - ๖ ประเด็นเหตุผล ฝ่ายที่คัดค้านไม่เห็นด้วยกับร่างของพรรคร่วมฝ่ายค้าน ไม่ได้คัดค้านถึงเนื้อหาสาระหลักการที่เป็นข้อเท็จจริงว่าไม่เห็นด้วยในเหตุผล เนื้อหาของร่าง ที่มาของวุฒิสมาชิกอย่างไร นี้ครับคือเหตุผลทั้งหมด ๕ - ๖ ประการ ผมคิดว่าเหตุผลเหล่านี้คงจะฟังไม่ขึ้นต่อการคัดค้านในการรับร่างในวาระที่ ๑ นี้ ขอกราบเรียนด้วยความเคารพต่อท่านสมาชิกรัฐสภาทุกท่านว่า ในเรื่องที่มาของวุฒิสมาชิกนั้น ก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งไม่แพ้เรื่องที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดกราบเรียนท่านประธานว่า ผมยอมรับว่าที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปัจจุบันมีส่วนใหญ่ส่วนหนึ่งมีรอยตำหนิ ความไม่โปร่งใส มาด้วยอำนาจผลประโยชน์ อำนาจอิทธิ อำนาจเงินทอง เหมือนการไปซื้อผู้แทน เหมือนการซื้อให้ได้มาซึ่งรัฐบาล ทำให้เราได้รัฐบาลที่ไม่บริสุทธิ์ ไม่ยุติธรรม เป็นรัฐบาลที่ประชาชนร้องอึ นี้คือผลพวงของระบบกติกากอง รัฐธรรมนูญไม่เป็นประชาธิปไตย เฉกเช่นเดียวกันที่มาของวุฒิสมาชิก เราพูดตั้งแต่ในอดีต ตั้งแต่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๒ เราก็ต้อง

ยอมรับว่าในอดีตที่ผ่านมา นั้น วุฒิสมาชิก เป็นเพียงสภาตรายาง สภาฝึกถั่ว เป็นสภาที่เป็นที่รองรับอำนาจของเผด็จการ ของรัฐบาล การปฏิวัติรัฐประหารที่ผ่านมา เราต้องยอมรับในอดีต แต่ในปัจจุบันนี้ผมพูดด้วยความจริงใจว่า วุฒิสมาชิกในปัจจุบันนี้มีความเป็นอิสระ มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่สภาตรายาง ไม่ใช่สภาฝึกถั่ว ไม่ได้อยู่ใต้อำนาจของรัฐบาลชุดใด นี่ก็ผลพวงของระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง ถ้าหากเราไม่มีรัฐบาลประชาธิปไตย ผมขอเรียนถามว่ารัฐสภาแห่งนี้โดยเฉพาะวุฒิสมาชิกจะมีความเป็นอิสระ เฉกเช่นทุกวันนี้หรือไม่ อย่างไร เราต้องยอมรับในรัฐบาลที่ผ่านมา โดยเฉพาะรัฐบาลของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีท่านชวน หลีกภัย ให้ความเป็นอิสระต่อวุฒิสมาชิกเป็นอย่างยิ่ง ให้ความเคารพ ให้เกียรติ ไม่เคยเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงสถาบันนี้แต่ประการใด ผมมีความชื่นชมและภูมิใจว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่ที่มีความอิสระ และใช้ความรู้ความสามารถมีความเป็นธรรมในการพิจารณากฎหมาย เมื่อในอดีตที่ผ่านมาผมก็เคยฟังวุฒิสมาชิกเล่าให้ฟังว่าการประชุมนั้นประชุมเพียง ๕ นาที ๗ นาที ๑๐ นาที ๑๕ นาที แต่ปัจจุบันนี้การประชุมของวุฒิสมาชิกประชุมกันเป็นชั่วโมง มีการอภิปรายอย่างมีเหตุมีผล ผมถึงกราบเรียนว่าที่มาของวุฒิสมาชิกนั้นเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง และในอดีตเราคงจะไม่ต้องพูดถึง พูดถึงในปัจจุบันว่า หลักการที่ขอเสนอแก้ไขในวันนีของมาตรา ๑๐๐ กิติ และมาตราต่อเนื่องอื่น ๆ กิติ เป็นหลักการที่สำคัญ เป็นหลักการที่กรมการวิสามัญพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ได้มีบันทึกในครั้งที่ ๑๘ วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓ ผมขอกราบเรียนว่าจำเป็นต้องอ่านรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อท่านประธานได้ทราบ และผมจะขอส่งเอกสารนี้ให้ท่านประธานหลังจากอภิปรายจบแล้ว

ผู้ร่วมประชุม ๑. นายประจวบ ไชยสาส์น ประธานคณะกรรมการธิการ
 ๒. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย ๓. นายพินิจ จันทรสุนทร ๔. นายเนวิน
 ชิดชอบ ๕. นายกระแส ชนวงศ์ ๖. นายโกเมน ภัทรภิรมย์ ๗. นายโกวิท
 สุรัสวดี ๘. นายจาตุรนต์ ฉายแสง ๙. นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์
 ๑๐. นายฉรงค์เลิศ สุรพล ๑๑. นายคฤติต ไสภิตชา ๑๒. นายธีระวัฒน์
 ศิริวันสาธิต ๑๓. นายมนนิตี เศรษฐบุตร ๑๔. คุณหญิงนันทกา
 สุประภาคนันทน์ ๑๕. นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา ๑๖. นายประวัฒน์
 อุตตะโมต ๑๗. นายประสาธ ตันประเสริฐ ๑๘. นายปรีชา สุวรรณหิต
 ๑๙. นายพชร ยุติธรรมดำรง ๒๐. นายพินิจ จารุสมบัติ ๒๑. นายวิชัย
 โธสุวรรณจินดา ๒๒. พดด้วงโท สมควร หริกุล ๒๓. นายสมภพ
 โหดระกิตย์ ๒๔. พลอากาศเอก สามารถ โสภคิตย์ ๒๕. พลเอก สิทธิ
 จิตรโรจน์ ๒๖. นายสุพร คมัยตั้งตระกูล ๒๗. นายอลงกรณ์ พลบุตร
 ๒๘. นายจำลอง ครุฑขุนทด ๒๙. นายสุชน ชาติเครือ กราบเรียนท่าน
 ประธานว่า เหตุที่จำเป็นต้องอ่านชื่อผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการวิสามัญ
 แก่ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นบันทึกของสภา เป็นบันทึกของทาง
 ราชการ ผมอ่านหน้าที่ ๕ ข้อที่ ๓ คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา
 ประเด็นการพิจารณาและอภิปราย ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบในหลักการ
 ให้มีคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณาในเรื่อง
 องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาโดยมีผู้แสดงความเห็นต่าง ๆ ดังนี้คือ
 นายอลงกรณ์ พลบุตร นายปรีชา สุวรรณหิต พดด้วงโท สมควร หริกุล
 นายพินิจ จันทรสุนทร นายสมภพ โหดระกิตย์ ท่านอาจารย์สมภพ โหดระกิตย์
 ได้แสดงความคิดเห็น โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรี ๒ ท่าน
 ฝ่ายค้าน ๒ ท่าน ประธานศาลฎีกา รองประธานศาลฎีกา ประธานสภาผู้แทน
 ราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ๒ คน ซึ่งจะไม่มีสมาชิกวุฒิสภาอยู่ใน

คณะกรรมการสรรหา เพราะจะต้องเป็นผู้สรรหาบุคคลต่าง ๆ มาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นตำแหน่งของตนเอง จึงไม่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเพื่อความเป็นกลางของคณะกรรมการ นี่ก็ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญในเรื่องที่มาของวุฒิสมาชิก คณะกรรมการเป็นตัวแทนจากพรรคการเมืองต่าง ๆ เป็นตัวแทนจากวุฒิสมาชิกร่วมกันรับหลักการให้มีคณะกรรมการสรรหา นี่ครบถ้วนประธาน ผมถึงสงสัยว่าวันนี้ฟังการอภิปรายของท่านวุฒิสมาชิกบางท่าน และท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่าน ผมถึงสงสัยว่าวันที่ท่านทำหน้าที่ ท่านได้สนับสนุน ได้เสนอหลักการต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วโดนวันนี้ท่านถึงไม่เห็นด้วย ขอกราบเรียน ผมจะขอส่งเอกสารให้ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ท่านประธานรัฐสภาต่อไป กราบเรียนท่านประธานว่า ในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เพราะว่าทำให้เกิดความสับสนไปทั่วว่า เมื่อครั้งฝ่ายค้านปัจจุบันเป็นรัฐบาล ทำไมถึงไม่รับหลักการนี้ในอดีต ซึ่งมีสมาชิกหลายท่านก็ได้อภิปรายไปแล้ว ผมขอกราบเรียนย้ำต่อท่านประธานว่า ในหลักการนี้เราควรพิจารณาเนื้อหาว่าเป็นหลักการที่ถูกต้องหรือไม่สอดคล้องในระบบประชาธิปไตยหรือไม่ เป็นหลักการที่จะทำให้บ้านเมืองดีขึ้น เป็นหลักการที่จะทำให้ระบบประชาธิปไตยก้าวหน้าไปยิ่งขึ้น หรือไม่ อย่างไรก็ตามในอดีตที่มีผู้อภิปรายบอกว่าในครั้งที่เป็นฝ่ายค้านปัจจุบันที่เป็นรัฐบาล ทำไมถึงไม่ดำเนินการตามนี้ ผมขอกราบเรียนย้ำว่าผมเป็นหนึ่งในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ขอเรียนย้ำท่านอาจารย์อภิสิทธิ์ ท่านอลงกรณ์ พลบุตร ได้อภิปรายไปแล้วว่า ในครั้งนั้นหลักการเห็นชอบด้วยการให้มีคณะกรรมการสรรหา แต่องค์ประกอบของคณะกรรมการนั้นมีความเห็นที่แตกต่างกัน และฝ่ายค้านเดิมที่เป็นรัฐบาลปัจจุบัน เสนอให้มีหลักการของผู้นำฝ่ายค้านเป็นผู้ร่วมในคณะกรรมการสรรหา ซึ่งกระผมเป็นหนึ่งในคณะกรรมการที่ไม่เห็นด้วย เพราะจะทำให้มีการแบ่งสรรโควตาวุฒิสมาชิก

ทำให้เกิดความไม่โปร่งใส เกิดรอยต่าง เกิดรอยตำหนิตึงได้ว่าพรรค
การเมืองนำเอาวุฒิสมาชิกมาจัดสรรโควตา ครั้นนี้ขอกราบเรียนท่านประธาน
ว่าหลักการในอดีตที่เคยเสนอ กับในวันนี้เป็นหลักการที่มีองค์ประกอบแตกต่างกัน
กันโดยสิ้นเชิง ขอกราบเรียนย้ำ ซึ่งในเรื่องนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี คน
ปัจจุบัน คือ ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน วิทยุ ทีวี
ว่าเป็นคนเดินถือบี่เอง ในสมัยที่เป็นผู้นำฝ่ายค้าน แต่รัฐบาลเมื่อในอดีต คือ
 ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย ไม่ยอมรับหลักการนี้ ขอกราบเรียนว่าการให้สัมภาษณ์
นั้นไม่ตรงต่อความเป็นจริง ไม่ตรงต่อข้อเท็จจริง ในอดีตในสมัยที่รัฐบาล
 ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่เคยมีความคิดที่จะมีอำนาจ
ในการแต่งตั้งวุฒิสมาชิก อย่างที่ท่านอาจารย์อภิสิทธิ์ ท่านอลงกรณ์ พลบุตร
ได้อภิปรายไปแล้ว ผมขอยืนยันได้ว่า ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นั้นต้องการให้
มีคณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการสรรหาเป็นคณะกรรมการสรรหาที่
ปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง อยากให้มีคณะกรรมการสรรหาที่
เป็นกลาง เป็นธรรม มีความโปร่งใสต่อการสรรหาวุฒิสมาชิก ผมขอ
กราบเรียนท่านประธานว่า ที่มีการกล่าวอ้างนั้นไม่เป็นความจริง ที่บอกว่า
รัฐบาลชุดที่แล้ว เมื่อตอนเป็นนายกรัฐมนตรีมีอำนาจ ไม่ดำเนินการ ครั้นนี้
ถือว่าเป็นการพูดเท็จต่อสภาแห่งนี้ ที่น้องประชาชนฟังแล้วอาจเกิดความ
เข้าใจที่ไขว้เขวที่ผิดพลาด ขอกราบเรียนท่านประธาน ย้ำตรงนี้เพราะ
เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง ในการอภิปรายสนับสนุนร่างการแก้ไขกฎหมาย
รัฐธรรมนูญครั้งนี้ กราบเรียนท่านประธานว่า ในรูปของคณะกรรมการนั้น
ข้อมติว่าบุคคลเพียงคนเดียวไปแต่งตั้ง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของชาติบ้านเมือง
เป็นเรื่องของการแต่งตั้งวุฒิสมาชิก ซึ่งจะมาทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย ดูแล
ผลประโยชน์ของชาติบ้านเมือง ถ้าเราได้รูปแบบ ที่มา หลักการ วิธีการ
สรรหาที่ถูกต้องแล้ว ก็จะได้รับศรัทธาจากประชาชน ระบอบประชาธิปไตย

จะมีความเจริญก้าวหน้า ประชาชนจะอยู่ดีกินดี ประเทศชาติก็จะมี ความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ผมขอกราบเรียนท่านประธานเพียงเท่านี้ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณจาดูรนต์ ฉายแสง เชิญ

นายจาดูรนต์ ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ละโว้จังหวัด) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จาดูรนต์ ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดละโว้จังหวัด ผมได้ฟังการอภิปรายในวันนี้ของทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน ก็อทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยก็มีเหตุผลต่าง ๆ กัน ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยก็มีเหตุผลต่าง ๆ กันไป เพราะฉะนั้นในโอกาสนี้จึงจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นในฐานะผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่กำลังพิจารณาอยู่ด้วยเหตุผลของตนเอง ท่านสมาชิกได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่ว่า ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มักจะให้เหตุผลในทำนองว่า ตอนที่ เป็นรัฐบาลอยู่ไม่เห็นด้วย ตอนนี้อาจเป็นฝ่ายค้านแล้วทำไมมาเสนอ เพราะฉะนั้นพวกเราจึงไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่เห็นด้วยกับร่างฉบับนี้หลาย ๆ ท่านก็ได้แสดงความเห็นในเชิงหลักการและเหตุผลไปจำนวนมากพอสมควร ซึ่งผมจะได้ขยายความต่อไปหรือว่าเพิ่มเติมในบางประเด็น ท่านประธานที่เคารพ ความจริงเนื้อหาใจความของร่างที่ดูเหมือนจะเป็นจุดที่นำมาซึ่งถึงว่าเป็นเรื่องจำเป็นเหลือเกิน เป็นเรื่องที่ดีเหลือเกินเหมือนกันว่า เป็นของวิเศษที่คิดค้นขึ้นได้ของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็อยู่ตรงเหตุผลเพียงสั้น ๆ เท่านั้น คือเหตุผลว่า หลายคนยอมดีกว่าคนเดียว มีการรวมการช่วยกันยอมดีกว่าให้คนเดียวไปทำ เหตุผลอย่างนี้เป็นคำพูดในลักษณะใช้สามัญสำนึกง่าย ๆ หรือว่ากำปั้นทุบดิน พูดไปดำไม่พูดแจกแจงรายละเอียดกันฟังผิวเผินก็เหมือนถูก หลายคนคิดว่าคนเดียว ผมยังไม่เคยเห็นว่าในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรก็ดี สมาชิกวุฒิสภาที่ดี ในการดำเนิน

การประชุมยังไม่เคยพบว่าท่านประธานซึ่งมีรองประธานอยู่อีก ๒ คน ดำเนินการประชุมพร้อม ๆ กันแบบเป็นกรรมการ หลายคนคิดว่าคนเดียวทำไมไม่นั่งกันทีเดียว ๓ คน แล้วทำหน้าที่พร้อมกันทั้ง ๓ คน ก็ต้องทำทีละคน ไม่น่าเสมอไปถ้าพูดกันเหมือนโต่วาที่ว่าหลายคนคิดว่าคนเดียว ไม่เป็นความจริงเสมอไป แต่ว่าสิ่งที่ผมจะพูดนี้ก็ไม่ใช่ว่าโต่วาที่อย่างนี้ มีหลักเหตุผล มีหลักการที่สำคัญที่ทำให้ไม่สามารรถเห็นด้วยได้ ท่านได้ไปศึกษาของวิเศษขึ้นมา บอกว่าให้มีกรรมการ แล้วก็บอกว่ากรรมการนี้เนื่องจากว่าเดิมมีผู้เสนอไว้ว่า มีนายกฯ คนหนึ่ง มีประธานสภาคนหนึ่ง มีผู้นำฝ่ายค้านคนหนึ่ง อย่างนี้ทำให้แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่าย ฝ่ายรัฐบาลข้างหนึ่ง ฝ่ายค้านข้างหนึ่ง ก็ไม่เอา บางท่านเคยเสนอไว้ว่าเอาตัวแทนจากอำนาจ ๓ ฝ่าย ประมุข ๓ ฝ่าย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หลาย ๆ คน ก็บอกว่าไม่เอา มาถึงตอนนี้บอกว่า เอาจาก ๓ ฝ่ายนั้นแหละ แต่เอาอดีตทั้งหมดที่เคยเป็นมาแล้ว แต่ต้องไม่เกินในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา ไม่ทราบว่ามีหลักการอะไร หลักเกณฑ์อะไรที่กำหนดออกมาว่า ต้องเป็นอดีตแล้วก็เป็นอดีตประมุข ๓ ฝ่าย บางท่านก็ชี้แจงว่า จริง ๆ แล้วไม่ได้เกี่ยวกับสถาบันทั้ง ๓ ฝ่าย เพราะเป็นอดีตเสียแล้ว ผมมีข้อสงสัยว่าถ้าไม่เกี่ยวกับสถาบันทั้ง ๓ เหตุใดจึงไม่เอาอดีตผู้นำชาวนา อดีตเกษตรกรบ้าง ทำไมต้องเอาอดีตผู้นำ ๓ ฝ่าย ก็หมายความว่าท่านมีความประสงค์จริง ๆ ว่าต้องการจากตัวแทนอำนาจ ๓ ฝ่ายนี้ เหมือนกับว่าถ้าจะทำอะไรสำคัญ ๆ ในบ้านเมืองก็ต้องเอาตัวแทนจาก ๓ ฝ่ายนี้ ง่ายดี เพราะอำนาจอธิปไตยประกอบด้วย ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ นึกอะไรไม่ออกก็เลยบอกว่า ก็เอาตัวแทนจากประมุข ๓ ฝ่ายนี้แหละ พอคนจะโจมตีว่า เดี่ยวไปเอาสถาบันมาเกี่ยว ท่านก็บอกว่า เอาอดีตเข้ามา ตรงนี้ยังมีปัญหาอยู่เมื่อผูกพันกับสถาบัน จะว่าไม่ผูกพันสถาบันไม่ได้ เพราะผมก็ได้กราบเรียนแล้วว่า ทำไมไม่เอาอดีตผู้นำ

ชวามา ทำไมไม่เอาอดีตผู้นำกรรมการบ้าง ปัญหาอยู่ที่ว่าเมื่อมีอำนาจ ๓ ฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง ท่านได้อภิปรายไปว่าเราจะตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ให้นายกฯ ตั้งนายกฯ เป็นผู้นำฝ่ายบริหาร มาตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่ถูกต้อง นี่ผิดหลักเกณฑ์ เพราะฉะนั้นก็เลยเอากรรมการมา ๕ คน ๕ คน เสนอคนเข้ามา ๓ เท่าก็ให้ ๓ เท่านี้ไปเลือกกันเอง ๓ ฝ่ายนี่คือใคร ท่านประธาน ๓ ฝ่ายนี้ตัวแทนนายกฯ ตัวแทนอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติก็ยังมีอยู่ ฝ่ายบริหารก็ยังมีอยู่ ที่ผมเห็นเป็นปัญหาที่สุดที่จะเกี่ยวข้องกับระบบและไม่สามารถอธิบายได้ก็คือ ตัวแทนจากฝ่ายตุลาการ เราจะตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ เราบอกว่าเอาอดีตประธานศาลฎีกามาเป็นฝ่ายตุลาการเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ถึงแม้ว่าจะออกไปแล้วก็เถอะ แต่ท่านเอามาโดยเจตนาว่ามีความผูกพันกับสถาบันตุลาการ ฝ่ายตุลาการพอมามีส่วนเกี่ยวข้องกับกาตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ต้องมาอธิบายระบบทั้งหมดกันใหม่ ระบบที่ว่าก็คือ ระบบความสัมพันธ์ระหว่าง ๓ อำนาจ อำนาจบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการ ผมเคยได้อ่านบทความที่ดี บทสัมภาษณ์ที่ดีของผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านฝ่ายตุลาการได้เคยแสดงความคิดเห็นเอาไว้ว่าระบบตุลาการปัจจุบันยังเป็นระบบปิด ถ้าต่อไปข้างหน้าจะให้ เป็นระบบเปิด ระบบตุลาการอาจจะต้องมีตัวแทนการตั้งผู้นำฝ่ายตุลาการอาจจะต้องเข้ามาให้เป็นที่ยอมรับในระบบรัฐสภา นี่เป็นความคิดอย่างหนึ่ง จะปฏิบัติกันหรือไม่ก็ตาม นั่นคือการจัดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจ ๓ ฝ่าย ถ้าหากท่านให้ฝ่ายตุลาการเข้ามา มีบทบาทในการตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ จะต้องตอบคำถามต่อไปว่า พอถึงเวลาฝ่ายตุลาการจะทำกันอย่างไรอีก นี่ก็ปัญหาใหญ่ของระบบ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จึงไม่ใช่เรื่องที่จะมาคิดเป็นประเด็นย่อย ๆ แล้วก็คิดหาคำตอบกัน ต้องคิดโยงใยไปถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังระบบใหญ่ทั้งระบบด้วย ถ้าดูจากกรรมการ ๕ คนถึง ๕ คน ที่คิดกันขึ้นมา ท่านประธานที่เคารพ ผมดูจากคนที่เคยเป็นประธานวุฒิสภาก็ดี โดยเฉพาะที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

มาแล้วก็ตี และพ้นจากตำแหน่งไม่เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมืองในระยะ ๓ ปีก่อนดำรงตำแหน่งจะได้แก่ใคร ถ้าเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร เข้าใจว่าตั้งแต่ท่านประสิทธิ์กาญจนวัฒน์ ถอยหลังไป ขอประทานโทษที่เอ่ยนามท่าน ไม่ได้เจตนาจะพูดในทางไม่ดีอะไรทั้งสิ้น แต่ว่าให้นึกถึงภาพว่า ท่านกำลังหมายถึงใคร ฝ่ายบริหารคือผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ก็มีทั้งผู้ที่เคยมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งนึกกันแทบไม่ออกเหมือนกันว่าจะได้แก่ใคร แต่ผู้ที่ไม่ได้มาจากการเลือกรวมทั้งพัวพันมากับการยึดอำนาจรัฐประหารก็จะต้องมีมาและอาจจะ มีหลายคน ท่านบอกว่าหลายคนคิดว่าคนเดียว ผมสงสัยมาก ท่านประธานว่าหลายคนที่มีส่วนพัวพันกับการยึดอำนาจรัฐประหาร หรือทำมาเอง ด้วยกับมือ กับคนเดียวที่มาจากการเลือกตั้ง กลับเห็นว่าหลายคนนั้น ซึ่งไม่รู้ว่าจะจะเป็นใครด้วย บางขณะอาจจะไม่มีตัวแทนจากบางฝ่ายมาเลยด้วย ถ้าเขียนรัฐธรรมนูญกันอย่างนี้หาไม่ได้ตามคุณสมบัติที่เขียนไว้ แต่ก็กลับเห็นว่าคนเหล่านี้ ขอให้หลายคนก็แล้วกันดีกว่าคนเดียว นี่จึงไม่เป็นเหตุเป็นผล ท่านประธานที่เคารพ หลักการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เป็นปัญหาแน่ต้องตอบให้ได้ก็คือว่าผู้รับสนองพระบรมราชโองการปัจจุบันคือ นายกรัฐมนตรี ที่เขียนเป็นร่างมานี้ก็ยังเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่ดี เมื่อผู้รับสนองพระบรมราชโองการเป็นนายกรัฐมนตรี แต่กรรมการเป็นกรรมการที่จะมาคัดเลือกคนแล้วให้นายกรัฐมนตรีเสนอตามนั้น กรรมการเหล่านี้ได้เป็น เพราะความเป็นมาในอดีตของท่าน ไม่ได้เกิดจากความสามารถหรือว่ามีผู้สนับสนุน มีผู้นิยมชมชอบหรือไม่ชมชอบอย่างใดทั้งสิ้น แต่เป็นผลมาจากประวัติความเป็นมาของแต่ละคน คณะกรรมการนี้เลือกคนมา ๓ เท่าของผู้ที่จะเป็นสมาชิกวุฒิสภา ถ้าหากว่าเลือกมาดีคนชมเชย เลือกมาไม่ดีคนอาจจะตำหนิติเตียนพูดจาวิพากษ์วิจารณ์กันไป แต่ว่าความรับผิดชอบทางการเมืองไม่ทราบว่าจะหากับใคร

ความรับผิดชอบทางการเมืองต้องมีครบ ท่านประธาน นายกรัฐมนตรีตั้งคณะรัฐมนตรี ตั้งไมตรีคนเอาเรื่องนายกรัฐมนตรีอยู่ พอมาถึงกรณีนี้ทำอะไร ไม่มีใครรับผิดชอบทางการเมือง นี่เป็นปัญหาใหญ่ทางระบบที่จะต้องคอยให้ได้ ท่านประธานที่เคารพ มีการกล่าวหาว่าฝ่ายรัฐบาลไม่ต้องการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะต้องการเอาวุฒิสมาชิก สมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายไว้ค้ำจุนรัฐบาล ทั้ง ๆ ที่ท่านก็อภิปรายกันตลอดตั้งแต่เข้ามาหลาย ๆ คนก็บอกว่า วุฒิสภาไม่มีหน้าที่อะไรนอกจากรองกฤษฎีกา ความจริงสมาชิกวุฒิสภาก็มีอำนาจหน้าที่เกินกว่าการรองกฤษฎีกา เช่น ร่วมแก้ไขรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ใช่เฉพาะการรองกฤษฎีกา ก็นั่งพิจารณาอยู่ด้วยกัน เกินกว่าการรองกฤษฎีกาด้วยซ้ำ แต่ไม่ถึงขั้นค้ำจุนรัฐบาลได้ ปัญหานี้เราได้แก้กันไปแล้วตั้งแต่หลังเหตุการณ์เดือนพฤษภาคมเมื่อ ๓ ปีก่อน แก้ปัญหาการใช้วุฒิสภาเป็นเครื่องค้ำจุนรัฐบาล แก้ไปแล้วโดยการตัดแก้ไขอำนาจหน้าที่ไปแล้ว เพราะฉะนั้นวุฒิสภาต่อจากนั้นมาจนถึงปัจจุบันไม่มีหน้าที่ และไม่มีอำนาจอะไรจะมาค้ำจุนรัฐบาลได้ เพราะฉะนั้นการกล่าวหาว่าสมาชิกฝ่ายรัฐบาลที่ต้องการเอาใจวุฒิสภาเพื่อที่จะให้เป็นเครื่องมือในการค้ำจุนรัฐบาล จึงไม่มีเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ท่านประธานที่เคารพ ต้องยอมรับกันว่าการที่พูดกันมาหลายครั้งหลายหนในระยะหลายปีมานี้ว่าจะจัดระบบสรรหาอย่างไร คิดสูตรกรรมกรออกมา ประกอบด้วยคนนั้นก็ดี คนนี้ก็ดี คนโน้นก็ดี คิดออกมาสารพัดแล้วถูกวิจารณ์จนตกไปทุกครั้ง ๆ เพราะอะไร เพราะเรากำลังคิดว่า เรากำลังหาระบบอะไรสักอย่างหนึ่งมาทำให้การแต่งตั้ง เป็นประชาธิปไตยให้ได้ การแต่งตั้งโดยเนื้อหาก็คงไม่เป็นประชาธิปไตยเต็มที่อยู่แล้ว เป็นไปไม่ได้ แต่เรามาคิดหาระบบกันขึ้นต้องมีคนเท่านั้นเข้ามา ต้องมีคนนี้เข้ามา จะได้เป็นประชาธิปไตยเต็มที่ประชาธิปไตยไม่ได้ครับ ประชาธิปไตยเต็มที่ต้องเลือกตั้งผมเห็นด้วยกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเต็มที่ เคยอภิปรายที่ไหน ๆ มาก็

สนับสนุนว่าต้องเลือกตั้งกันเลย เพราะฉะนั้นถ้าต้องการให้เป็นประชาธิปไตยจริง ๆ ต้องมาคิดกันว่าจะให้วุฒิสภามีอำนาจอย่างไร กำหนดอำนาจหน้าที่กันใหม่เลยให้เหมือนอารยประเทศ แล้วก็กำหนดให้มาจากกาเลือกตั้ง ถ้าอย่างนี้ผมคนหนึ่งสนับสนุนเต็มที่ ประชาธิปไตยมากกว่าให้ ๑๐๐ - ๒๐๐ คน ซึ่งมาจากท่านอะไรก็ไม่รู้ ซึ่งไม่ทราบที่ท่านจะมาประชุมกันไหนหรือเปล่าให้มาเลือกกัน อันนี้ไม่น่าจะเป็นเหตุเป็นผล ท่านประธานที่เคารพ เรื่องของระบบการเมืองมีปัญหามากมายที่จะต้องแก้ไข เราก็เข้าใจ รัฐบาลปัจจุบันเสนออยู่ในนโยบายของรัฐบาลแถลงต่อรัฐสภาในที่ประชุมแห่งนี้ พูดมาแล้วจะปฏิรูปการเมือง จะสนับสนุนการแก้ไขมาตรา ๒๑๑ พูดมาแล้ว ยังเป็นพันธะต่อประชาชนทั่วประเทศอยู่ คอรัฐสภานี้อยู่ การจะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ก็จำเป็นจะต้องศึกษากันทั้งระบบ พรรคร่วมรัฐบาลโดยรัฐบาลเสนอตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการเมืองขึ้นมาแล้ว กำลังดำเนินการอยู่ ฝ่ายค้านเองก็มีความสนใจอย่างมาก เสนอญัตติเข้ามาถึง ๒ ญัตติ ถึงแม้จะคล้ายกันแต่ก็ไม่เหมือนกันทีเดียว คือเรื่องปฏิรูปการเมือง ทำแผนเกี่ยวกับปฏิรูปการเมืองกับทำแผนพัฒนาการเมือง ก็ในเมื่อสนใจอย่างนี้ทำไมไม่พิจารณาเรื่องอย่างนี้ให้เป็นระบบ ให้สามารถอธิบายด้วยหลักเกณฑ์เป็นเหตุเป็นผล และสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างทั่วด้าน ทำไมจึงเสนอเข้ามาเพียงเรื่องเดียว แล้วก็ไม่สามารถอธิบายเรื่องได้ทั้งหมด ไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าเรื่องนี้ถ้าจะให้ได้ผล เราไม่ใช่คัดค้านความก้าวหน้า ไม่ใช่คัดค้านความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ถ้าจะทำให้ได้ผลกันจริง ๆ ต้องทำกันอย่างทั้งระบบ และจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องของการปฏิรูปการเมือง พัฒนาการเมือง ผมอยากจะฝากไว้อีกนิดเดียวว่าการเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเข้ามานี้ ถ้าหากว่าเป็นการเสนอเข้ามาเพื่อตั้งใจแก้ไขปัญหาของบ้านเมืองจริง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อ

ประเทศชาติ คนก็จะแข่งชิงสรรเสริญ ถ้าหากว่าเป็นการเสนอเข้ามาเพื่อต้องการจะถูกทางการเมือง และถูกได้จริง ๆ ก็เป็นประโยชน์ทางการเมือง แต่ถ้าเสนอเข้ามาแล้วไม่สามารถอธิบายได้ ให้เป็นเหตุเป็นผล รวมทั้งว่าเสนอเข้ามาแล้ว ก็เกิดมาเป็นทีบาดหมางขัดใจกับคนในสภาเดียวกัน จนกลายเป็นไม่สามารถร่วมมือร่วมไม้ร่วมมือกันในการทำงานใหญ่ต่อ ๆ ไปในเรื่องอื่น ๆ ความตั้งใจที่จะถูกทางการเมืองก็อาจจะเกิดความเสียหาย เป็นความเสียหายทางการเมือง ที่จะต้องตามไปอธิบายกันอีกนานครบท่านประธาน ขอบคุณครบท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณสุนัย จุลพงศธร

นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมได้ฟังการอภิปรายตั้งแต่เช้าจนถึงขณะนี้เป็นเวลา ๔ โมงกว่าแล้ว เป็นเรื่องที่ไม่น่าสบายใจนัก ซึ่งการอภิปรายในสภาตั้งแต่เช้านั้น มีลักษณะคล้าย ๆ ได้ว่าที โดยเฉพาะสุดท้ายท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ซึ่งกระผมเคารพ อนุญาตเอ่ยนาม คือท่านจาตุรนต์ ฉายแสง ได้พูดขึ้นมาว่า มีลักษณะเหมือนกันได้ว่าที เหมือนกับเสนอประเด็นว่า หลายหัวดีกว่าหัวเดียว หรือว่าหัวเดียวดีกว่าหลายหัว ผมว่าถ้าตั้งประเด็นอย่างนี้นั้น เป็นเรื่องที่น่าอันตราย เพราะคนที่ตอบได้ดีที่สุด เห็นท่าจะเป็นคนที่ตัดผม ข้างตัดผม โดยเฉพาะข้างตัดผมของอดีตผู้นำทางการเมืองสำคัญที่ได้ทราบได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเหมือนที่ท่านประธานครับ ที่ผมกราบเรียนอย่างนี้นั้น อยากจะบอกกันตรง ๆ ตรงนี้ว่าแต่เดิมมาเราประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็มักจะมีประชาชนต่อว่าต่อขานพอสมควรว่า พูดเรื่องอะไรกัน ไม่เห็นเกี่ยวกับปากกับท้องเลย ของแพง ทำอย่างไร มาพูดเรื่องรัฐธรรมนูญ โห้ สภาผู้แทนฯ ไม่ไหวแล้ว ที่เป็นห่วง

เป็นโยคีในวันนี้ทำท่านวุฒิสภามาด้วย แล้วก็พูดกันอย่างนี้ ชาวบ้านก็บอกว่าย่าวเลขรวมกันทั้ง ๒ สภาเลข ไม่เกี่ยวกับปากกับห้องของประชาชนเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะที่กำลังเกิดภาวะวิกฤตอย่างหนัก ก่อนประเทศศรีบริบท่านประธานศรีบริบท ๖๖ จังหวัด นำท่วมหมด เสียหายหลายหมื่นล้าน ประชาชนเดือดตาแทบกระเด็นแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดนครสวรรค์หนักกว่าเขาเลขศรีบริบท ทั้งนำท่วม ทั้งปลิงดูดเลือด ทั้งจรเข้าบุก ไข้โห จึง เป็นสิ่งที่ผมคิดว่า จะต้องขอเวลาท่านประธานสภาสักนิดหนึ่ง จะต้องพูด เชื่อมโยงให้เห็นระหว่างปากห้องของประชาชนกับการพูดเรื่องรัฐธรรมนูญในวันนี้ เมื่อเข้าเป็นที่นำเสียดายท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คือ ท่านพิณิจ จันทรสุนทร ท่านได้พยายามจะใช้เวลาสัก ๒ - ๓ นาที ได้กราบเรียนท่านประธานในที่นี้ เพื่อ เชื่อมโยงให้เห็นระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนกับการพิจารณาในวันนี้ ท่านประธานศรีบริบท ก่อนจะมาประชุมในวันนี้นั้นก็ออกเยี่ยมชาวบ้าน เขาถามว่าไปประชุมเรื่องอะไร ก็ออกไปประชุมเรื่องแก้รัฐธรรมนูญกัน เขาบอกไม่เห็นเกี่ยวกับเขาเลย ผมได้ใช้เวลาพอสมควร ในการอธิบายให้เขาทราบว่าจริง ๆ แล้วมันเกี่ยวกับ สิ่งที่เขาอยากเสนอในวันนี้นั้นเกี่ยวกับปากห้องของประชาชนแท้ ๆ เพราะเป็นที่รู้กันแล้วครับว่า สภานั้น รัฐสภาเป็นกลไกสำคัญ ในการแจกแจงผลประโยชน์ให้แก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า เรามีสภาผู้แทนราษฎร เรามีวุฒิสภา เราพูดกันมานานแล้วครับว่า สภาผู้แทนราษฎรนั้นเราหวังที่จะให้เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของประชาชนทุกชนชั้น ทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าจะ เป็นกรรมกร ชาวนา แต่โดยตัวของมันเองมันตอบคำถามนี้ไม่ได้ เพราะการได้มาซึ่ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเราปฏิเสธไม่ได้ว่า ต้องใช้ทรัพย์สินกันพอสมควร จนกระทั่งนายกรัฐมนตรีต้องประเค้น เรื่องการปฏิรูปทางการเมือง ขณะนี้เรากำลังจะหวงอยู่ว่า ถ้าจะวุฒิสภานั้นให้เป็นทางออกของประชาชนบ้างได้ไหม ให้มีตัวแทนของชนชั้นต่าง ๆ เป็นปากเป็นเสียงของ

ชนทุกหมู่เหล่าได้ไหม เรากำลังจะพยายามตรงนี้ ถ้าเราสามารถออกกับประชาชนได้ว่า สภาแห่งนี้กำลังค้นหาวิธีการที่จะทำให้ความคิดของชาวนาที่อยู่ปลายสุดเขตแดนมานั่งอยู่ที่นี้ได้ จะทำให้คนอยู่ในโรงงานมานั่งเป็นตัวแทนของเขาได้ เขาจะได้เข้าใจได้ว่าวันนี้เราทำเพื่อปากเพื่อท้องของเขา ท่านประธานครับ คนเป็น ส.ส. ก็ดี สมาชิกวุฒิสภาก็ดี ผมเชื่อว่าท่านเป็นคนดีทั้งนั้น แต่บางครั้งต้องยอมรับความเป็นจริงว่าเราคิดแทนกันไม่ได้ จะให้เจ้าของโรงงานคิดแทนกรรมกรที่อยู่ในโรงงานนั้นได้อย่างไร จะให้เจ้าของนาคิดแทนชาวนาที่เขานาได้อย่างไร มันคนละผลประโยชน์กันครับ อันนี้เป็นมูลฐานสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้บดคิดกันพอสมควรว่า ทำอย่างไรให้ตัวนี้มีมันออกมาได้ เอาเสียชั้นหนึ่งก่อนคือสมาชิกของวุฒิสมาชิก ท่านประธานครับ เราต้องยอมรับความเป็นจริงว่า วุฒิสภานั้นเริ่มคลอลดเกิดมาในโลกครั้งแรกในประเทศไทยที่มีชื่อว่าวุฒิสภานั้นเกิดในสมัยรัฐธรรมนูญได้คุ้มครองมัน พันเอก หลวงกาจสงคราม ท่านร่างรัฐธรรมนูญและไปยึดคอกผู้ได้คุ้มครอง แต่ไหนแต่ไรไม่เคยมีหรือครับ คำว่า วุฒิสภา มีที่ไหน ไม่มีก่อนหน้านั้นเรามีสมาชิกประเภทที่ ๑ สมาชิกประเภทที่ ๒ และต่อมาปี ๒๔๘๕ ก็เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับพฤฒิสภา รัฐธรรมนูญได้คุ้มครองเป็นฉบับแรกที่กำหนดวุฒิสภาขึ้นมาและก็ใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ เราต้องยอมรับความเป็นจริงว่า ๕๐ กว่าปีที่ผ่านมานั้น ได้มีการต่อสู้ปัญหาเรื่อง ๒ สภานี้มานานมาก บางคนก็บอกว่าต้องเหลือสภาเดียว ๒ สภาก็ได้ แต่ต้องเลือกตั้งหมด สู้กันไป สู้กันมาจนอ่อนเปลี้ยเพลียแรงผู้คนตายเยอะแยะ ๒๐ ปีที่แล้วเราก็พูดเรื่องนี้กัน ตอนนั้นยังเป็นนักศึกษาอยู่ มาถึงวันนี้ก็ต้องยอมรับความจริงว่ามันไปไม่ไหว มันก็คืออยู่กันอย่าง ๒ สภาก็ได้ เคารพซึ่งกันและกันวันนี้เรากำลังพูดถึงในประเด็นนี้ ผมถึงบอกว่าเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงที่ชาวบ้านอาจจะไม่เข้าใจ เพื่อนสมาชิกก็อาจจะไม่เข้าใจ เพื่อนสมาชิกฝ่ายรัฐบาลก็มักจะพูดอยู่เสมอว่า

เป็นเกมการเมืองของฝ่ายค้าน แล้วผมจะอธิบายหลักฐานให้ฟังว่า มัน เป็น เกมการเมืองหรือข้อเท็จจริงกันแน่ สิ่งที่ผมจะอภิปรายต่อไปนั้น ผมจะไม่พูด แก้วตัวให้กับฝ่ายค้าน จะไม่พูดในลักษณะที่เอาเหตุเอาผลมาเอาฝ่ายค้าน เป็นหลัก แต่จะพูดข้อเท็จจริงท่านประธานครับ วุฒิสภานั้นเราพยายามให้วุฒิสภา สามารถเป็นตัวแทนและมีเกียรติได้ เราไม่เคยดูถูก ฝ่ายค้านไม่เคยดูถูก ไม่เคยดูแคลนฝ่ายวุฒิ เมื่อเช้าหลายท่านก็บอกว่ามีคนดูถูกดูแคลนวุฒิ มีที่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวกระผมเดินผ่านที่ไรผมไหวทุกทีเลย แล้วส่วนใหญ่ที่เป็น วุฒิสมาชิกคือใครละครับ ก็อาจารย์ผมทั้งนั้น อาจารย์ผมทั้งนั้นที่สอนอยู่ใน มหาวิทยาลัย เช่น อาจารย์สมภพ โทตระกิตย์ เป็นอาจารย์ของผม ผมก็ เรียนอยู่ที่จุฬาฯ แต่เสียดายไม่ได้เรียนกับท่าน บังเอิญถ้าเรียนกับท่านเป็น ผู้แทนฯ ก่อนนี่อีก ก็ว่ารู้เข้าไปหน่อยว่าจะเข้ามารับใช้บ้านเมืองได้เร็วจะทำ อย่างไร ไม่รู้ แต่ท่านได้รับใช้บ้านเมืองมานานแล้ว เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง บังเอิญผมไม่ได้เรียนกับท่าน นอกจากนั้นก็ยังมีอาจารย์ขุนศึกดี ท่านก็ได้พูด เรื่องรัฐธรรมนูญเหมือนแล็กเชอร์ (Lecture) วันนี้ก็มีความรู้มาก มีหลาย ท่านเป็นอาจารย์ผมทั้งนั้น ดังนั้นสิ่งที่เรากำลังจะทำในวันนี้ โดยเฉพาะตัวผม นอกจากทำให้ประชาชาติบ้านเมือง นอกจากทำให้ประชาชนเห็นว่ากำลังจะทำให้ สภาแห่งนี้เป็นตัวแทนเป็นความหวังของประชาชนได้ แล้วยังเป็นการสนอง คุณาจารย์ของผมที่เป็นวุฒิสมาชิกด้วย ท่านประธานครับ ต้องขอรับความ เป็นจริงอีกประการหนึ่งคือว่า วุฒิสมาชิกนั้นถูกตำหนิติเตียนมาเป็นเวลานาน ในรอบ ๕ ทศวรรษ ๖ ทศวรรษของการเมืองไทยว่า เป็นผู้ค้ำจุนบัลลังก์ทาง การเมืองของเผด็จการในยุคหนึ่ง เป็นผู้ค้ำจุนบัลลังก์ทางการเมืองของ รัฐบาลในแต่ละยุค ในอดีตที่ผ่านมาก็น่าเห็นใจรับท่านประธาน เมื่อการ เมืองเกิดขึ้นใหม่ ๆ นั้น ขณะนั้นชาวบ้านชาวช่องก็ยังไม่รู้เรื่องรู้ราวอะไร ปี ๒๔๘๕ ตอนนั้นจำเป็นต้องมีสมาชิกประเภทที่ ๒ เพราะว่าจะพอบอกให้เลือกตั้ง

มีรัฐธรรมนูญตามประวัติศาสตร์ที่ได้ร่ำเรียนมาชาวบ้านถึงบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญ
นี่ถูกท่านเจ้าคุณพลหรือเปล่า เขายังไม่รู้เลย ดังนั้นรัฐบาลต้องมีสมาชิก
ประเภทที่ ๒ เกิดขึ้น ต้องมีอีกสภาหนึ่งมาคอยกำกับไว้ให้มันคง แต่วันนี้
ประชาชนรู้หมดแล้วรัฐธรรมนูญแปลว่าอะไร ไม่มีชาวบ้านที่ไหนถามว่า
รัฐธรรมนูญนั้นเป็นถูกของท่านนายกฯ บริหาร หรือไม่มีคนถาม ต้องยอมรับ
ว่าขณะนี้ชาวบ้านรู้เรื่องหมดแล้ว เข้าใจดีหมดแล้ว แต่ถึงขนาดบอกอย่างนั้น
เข้าใจ ถ้าอย่างนั้นวุฒิสภาก็เลือกตั้งสิ ไม่ได้ มันต้องมีเหตุมีผลในตัวของเขา
เหมือนกัน เราจึงพยายามที่จะหาทางแก้ไขรัฐธรรมนูญให้วุฒิสภามีเกียรติ
มีศักดิ์ศรี พูดได้เต็มปากเต็มคำ ว่าฉันไม่ใช่เด็กนายกฯ นะ ฉันมีเกียรติ
มีศักดิ์ศรี นี่มีการเลือกตั้งกันเหมือนกันนะ จริง ๆ แล้วเนื้อแท้ของรัฐธรรมนูญ
ที่เรากำลังเสนอแก้ไขก็คือ การเปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้งทางอ้อม หรือ
เรียกว่า เลือกตั้งซุกเล็กในหมู่ของท่านวุฒิสภา ถ้าท่านได้ฟังความคิดเห็นของ
ผมแล้ว ถ้าท่านจะยกมือให้กับฝ่ายค้านก็ไม่ว่าอะไร จะเห็นได้ว่าเราพยายาม
จะให้เกียรติให้ศักดิ์ศรีทางทุกอย่าง เริ่มตั้งแต่พยายามค้นคว้าวิธีการว่าให้ท่าน
ไม่ต้องไปตกอยู่ในอิทธิพลของนักการเมืองคนหนึ่งคนใด ไม่ใช่ว่าถ้าไม่ไป
เอากเอาใจเขาเดียวเขาไม่ตั้ง อันนี้ไม่ต้องกลัวเลยครับ เพราะจะมีคณะ
กรรมการสรรหาขึ้นมาอย่างที่เรารายกันแล้ว แต่ปรากฏก็ไม่วาย สิ่ง
ที่เกิดขึ้นก็เกิดข้อครหาขึ้นมาทันทีพอสมควร ซึ่งไม่ได้เกิดจากฝ่ายค้านเลย
ท่านประธานครับ ปรากฏว่ายังไม่ทันจะลงคะแนนเลย ยังไม่ได้อภิปราย
กันเลย เขาบอกว่ารัฐบาลส่งบางคนไปลอบบีฝ่ายวุฒิสภาแล้ว ขอให้ให้หวด
อย่างนั้นอย่างนี้ หลักฐานก็มีลงข่าวกันเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม เมื่อก่อนนี้ ใน
หนังสือพิมพ์นี่เอง เคี้ยวท่านดูข้อเท็จจริงเถอะ ท่านจะรู้ว่าใครทำให้ท่าน
เสียชื่อ ฝ่ายค้านหรือใครกันแน่ รัฐบาลได้ส่งตัวแทนลอบบีให้วุฒิสภามากกว่า
รัฐธรรมนูญของฝ่ายค้าน โดยมีนายวิมล เครืองาม ขอประธานไทย อภัยชื่อ

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ประสานงาน โครศรีบริง คำว่า ลีอิมมี เป็นภาษา
 ฝรั่งเศส ภาษาไทยหรือภาษาจีนเขาเรียนว่า ตัวกัน ไปตกลงตัวกันเรียบร้อยแล้ว
 เอาอย่างนี้ ๆ นะ คุณได้เป็นแน่ ๆ อย่างนี้ ๆ แล้วยัง โอ.เค. อย่างนี้ใคร
 ทำให้วุฒิสภาเสียชื่อกันแน่ ไม่ใช่แต่เท่านั้นครับ ยังมีอีกหลายรายการ อย่างที่
 ผมกราบเรียนแล้ว เราพยายามจะให้จัดซื้อครุภัณฑ์ว่าสมาชิกของวุฒิสภา
 นั้นเป็นผู้สนับสนุนรัฐบาล ไม่ใช่ ไม่ใช่ตราขายง เราพยายามจะลบคำนี้ออกไป
 แต่ปรากฏว่าในอดีตนั้นเขาสนับสนุน มันผ่านไปแล้วไม่พูดถึงกัน เป็นการ
 สนับสนุนทางการเมืองกัน เคี้ยวนี้วุฒิสภามาสนับสนุนทางการเมืองรัฐบาล
 ได้ไหม ไม่ได้ครับ จะไหวตรึงรองรัฐบาลให้เป็นรัฐบาลก็ได้ เมื่อที่ท่าน
 สมาชิกก็บอกแล้วว่าไม่เกี่ยวกับเลย แต่ผมกลับไม่มองอย่างนั้น ผมมองว่า
 มันเกี่ยวกับ เคี้ยวนี้ก็สนับสนุนทางการเมืองเหมือนกัน แต่มาในรูปของการ
 สนับสนุนทางเศรษฐกิจ ไม่สนับสนุนอย่างไรละครับ ก็ไปวิพากษ์วิจารณ์กันว่า
 ตำแหน่งต่าง ๆ ตำแหน่งละ ๑๐ ล้านบาทบ้าง เก้าอี้ ๒๐ ล้านบาทบ้าง
 ๓๐ ล้านบาทบ้าง วันก่อนได้ทราบที่ท่านโฆษกรัฐบาลก็ออกให้สัมภาษณ์ตอบได้
 สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ท่านหนึ่ง ผมไม่ได้พูดเองนะ เรื่อง ๒๐ ล้านบาท
 ๓๐ ล้านบาท ขอบพระทานโทษ ถ้าไม่จริงท่านพูดด้วยก็แล้วกัน ส.ส. วิชัย
 เสนเนียม บอกว่ามีการประมูลกันราคา ๓๐ ล้านบาท ท่านโฆษกรัฐบาลก็
 ตอบได้ ผมว่าสภาพอย่างนี้ข่าวอย่างนี้ไม่ดีแน่ครับท่านประธาน แต่เราก็ไม่รู้
 จะพูดอย่างไร เรื่องมันก็เกิดขึ้นอย่างนี้ ผมก็อยากจะมาแก้ไขกันตอนนี้ หนังสือ
 พิมพ์เป็นอย่างนี้ เขาบอกร้อนท้องหมดแล้ว บิดแข็งถึงวุฒิ ไม่รู้จะเชื่อใครทั้ง
 ๒ ฝ่าย

(นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : คุณสุนัยพยายามรักษาข้อบังคับฉบับหนึ่ง อย่าไป
 กระแทกกับคนอื่น

นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม โกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา กระผมได้ฟังสมาชิกท่านหนึ่ง
 อภิปราย ซึ่งได้พยายามนำข้อความในหน้าหนังสือพิมพ์มาพูดพาดพิงถึงสมาชิก
 วุฒิสภาในทางที่ทำให้เสื่อมเสีย ในทางที่จะทำให้ประชาชนทั้งประเทศ
 ได้เข้าใจว่าสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นบุคคลไม่ดี เข้ามาด้วยการที่ในลักษณะท่านอง
 ชื่อตำแหน่งเข้ามา ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่ไม่บังควรอย่างยิ่ง โดยข้อเท็จจริง
 ในเรื่องนี้ไม่มีผมขอขึ้นยืน และผมขอกราบเรียนท่านประธาน ให้สมาชิกขอ
 ดอนคำพูด

ประธานรัฐสภา : คุณสุนัยกรุณาอย่าเอามาอ่าน

นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 ท่านประธาน ผมต้องขอขอบพระคุณท่านที่ได้ขึ้นมาประห้วงผม ผมยังไม่ได้
 กล่าวว่าท่านมีการซื้อตำแหน่งกัน ผมเพียงแต่บอกมันมีข้อเท็จจริงออกมา
 อย่างนี้ แล้วผมกำลังจะแก้ให้ท่านอยู่ กำลังจะพูดแก้ให้ท่านอยู่ ท่านประห้วง
 ผมแล้ว จริงเท็จอย่างไรเถียงตามกันในสภา ผมก็บอกว่าคุณไม่ได้พูด คุณวินัย
 พูดจริงหรือเปล่า เสร็จแล้วท่านโฆษกรัฐบาลออกมาตอบได้ ดังนั้นต้องพูด
 ให้ชัดเจนเพื่อจะได้เคลียร์ภาพพจน์อาจารย์ผมด้วย ให้อาจารย์ผมได้ดีทุกคน
 ผมจึงไม่ได้ว่าท่าน นี่ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ มันมี ๒ ฝ่ายพูดกันอย่างนี้ไม่รู้ใครจริงไม่จริง
 บังเอิญได้มีพยานบุคคลคนหนึ่งซึ่งผมก็เคารพ

ประธานรัฐสภา : ก็ต้องบอกว่าไม่จริงใช่ไหมครับ

นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 เข้าใจว่าจะไม่จริง แต่บังเอิญมีพยานบุคคลคนหนึ่งเป็นคนที่ผมเคารพและ
 อยู่ฝ่ายรัฐบาลเสียด้วย เป็นอาจารย์มีความรู้ความสามารถ ขออนุญาต
 เอื่อนามท่าน ถ้าท่านไม่จริงช่วยตอบด้วย ท่านผู้นี้คืออาจารย์เคโซ สวานานนท์

ศ.ศ. กทม. พรรคประชากรไทย กล่าวขอรับว่าการซื้อขายเก้าอี้วุฒิสมาชิก มีจริง แต่จะเป็นในลักษณะการบริจาคเงินสนับสนุนให้พรรคการเมือง แต่คงไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นจำนวนเงิน ๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาท หรือ ๓๐ ล้านบาท อันนี้เป็นคำกล่าวของท่านอาจารย์ที่เคารพ จริงเท็จเดี๋ยวไปถามกัน เอาเถอะครับ แต่ผมไม่เชื่อ เพราะไม่เห็น เมื่อภาพมันเป็นอย่างนี้ผมจึงบอกว่า อย่างนี้ไม่ดีแน่ ดังนั้นถ้าท่านวุฒิสมาชิกเห็นว่า ถ้าการแต่งตั้งขึ้นอยู่กับคนคนเดียว อย่างที่หลายคนวิพากษ์วิจารณ์มันจะก่อให้เกิดข้อครหาในหน้าท่านลงหาวิธีจะแก้อย่างไร รัฐบาลรัฐธรรมนูญของฝ่ายค้านไปก่อนไหมครับ รับหลักการไปก่อน แล้วไปแก้กันในชั้นกรรมาธิการไหมละ จะได้แก้ภาพพจน์ท่านด้วย ท่านประธาน ทีนี้ท่านสมาชิกหลายคนก็พูดบอกว่าเหมือนขนมเค้กเลขแบ่งกันตั้งหลายชั้น ท่านนายกฯ ก็ออกข่าวท่านเองว่าไม่แบ่งเค้กให้ใคร ผมบอกว่าถ้าเค้กมันแพงอย่างนี้ใครจะไปแบ่งละ ผมถึงบอกตรงนี้ต้องแก้กันให้ชัดเจน ผมจึงกราบเรียนท่านวุฒิสมาชิก บางท่านเป็นรุ่นพี่ผม บางท่านเป็นอาจารย์ผมบอกว่า ผมในฐานะลูกศิษย์ท่านพยายามจะแก้ภาพพจน์ตรงนี้ให้ดี พยายามจะลื้อบบัญชีฝ่ายค้านทั้งหมด ให้การแก้ไขให้ภาพพจน์ของท่านดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าท่านยกมือรับหลักการให้เราช่วยก็จะเป็นพระคุณอย่างยิ่งที่ผมพูดอย่างนี้ก็อยากจะใช้ถ้อยคำของมหาบุรุษสักนิดหนึ่ง ผมขออภิปรายว่า เราเสียเวลาร่างรัฐธรรมนูญหลายเดือนมานาน แล้วก็ไม่น่าจะให้ตกไป เนื้อหาที่เห็นแตกต่างกันเชื่อว่าจะหาข้อยุติได้ พูดแบบผู้ใหญ่นะ อะไรที่พอรับได้ก็น่าจะรับไปก่อน แนวโน้มน่าจะผ่าน เพราะหากไม่ผ่านก็ไม่เป็นผลดีกับทุกฝ่าย เสียเวลากันมานานแล้ว เรื่องนี้อยากให้อ่างฟายอย่ามีพิธี การแก้ไขให้เป็นที่ถูกใจทุกฝ่ายคงไม่ได้หรอกครับ เป็นคำกล่าวของท่านนายกรัฐมนตรี ท่านบรรหาร ศิลปอาชา กล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๑) ผมเอามา กล่าวซ้ำ อยากรจะทบทวนคำตรงนี้ ถ้าท่านคิดว่าท่านบรรหาร เป็นคนที่มีน้ำหนัก

กล่าวแล้วมีน้ำหนัก เชื่อท่านสิทธิรับ คำพูดของท่านเองตอนนั้นกำลังอยู่ใน เรื่อง การสรรหาวุฒิสมาชิกพอดี ในประเด็นที่บอกว่าตั้งกรรมการสรรหาท่านพูด อย่างนี้ ท่านนายกรัฐมนตรีพูดอย่างนี้ ดังนั้นวันนี้ผมอยากให้ทุกท่านปฏิบัติตาม คำกล่าวของท่านนายกฯ เสีย เอาละถ้าไม่ปฏิบัติตามที่ผมเป็นอะไร แต่ บางคนรับราชการทหาร รับราชการประจำมีจำนวนมาก ถ้าจะลองฟัง คำกล่าวของท่านผู้บังคับบัญชาบ้างไหม ท่านผู้บังคับบัญชาได้กล่าวไว้ว่าขณะนี้ ท่านเป็นรองผู้บัญชาการทหารบก

ประธานรัฐสภา : ไม่ต้องมาอ่านดีกว่า อภิปรายเรื่อง ๆ ไป

นายสุชัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านพูดอย่างนี้ท่านบอกว่า กล่าวถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นว่าเรื่องนี้ยังมีความ ขัดแย้งมากเท่าไร เป็น เรื่องดี เพื่อจะได้มีความคิดหลากหลายหาข้อยุติที่มีความ แหลหมคม ถ้าทุกคนมีคุณธรรมเห็นแก่บ้านเมือง ผมว่าถ้าวุฒิสมาชิกมีอิสระ จะช่วยสภาผู้แทนราษฎรได้มาก คำกล่าวของท่าน พลเอก เศรษฐา สุวานะจาโร แม่ทัพภาคที่ ๑ ในขณะที่นั้นกล่าวเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๓๖ คำกล่าวของ ท่านมีคุณประโยชน์ เป็นการเตือนสติให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสมาชิกว่าท่านเป็นทหารเป็นผู้นำท่านยังได้คิดถึงบ้านถึงเมือง ท่านยังบอก ให้ทุกคนอิสระตัดสินใจด้วยความคิดอิสระเป็นเสรี ที่ผมกราบเรียนอย่างนั้น ก็อยากจะได้มาความคิดความอ่านหลาย ๆ คนมาพูดกัน ท่านประธานบางครั้ง เราเป็นเด็ก ๆ เห็นผู้ใหญ่พูดกันแล้วเราก็ออยากจะเสนอความคิดความอ่าน ที่ผมนำเสนอความคิดตรงนี้โดยจริง ๆ โดยความตั้งใจนั้น ผมอยากเห็นการ เลือกสรรวุฒิสมาชิก ให้มีลักษณะหลากหลายอาชีพเข้ามา แน่นอนที่สุดท่าน ประธาน ถ้าเลือกวุฒิสมาชิกจากบุคคลคนเดียวโอกาสที่จะได้หลากหลายอาชีพ เห็นจะไม่ได้ เราอยากจะได้เห็นตัวแทนของคนงานทุกวันนี้เราก็มีแล้ว มีตัวแทน ของคนงานเป็นบุคคลที่ต่อสู้เพื่อวงการแรงงาน อย่างท่านเอกชัย เอกหาญกุล

ท่านก็เป็นวุฒิสมาชิก นั่นเป็นสิ่งที่ดี แต่ทำอย่างไรถึงจะให้สัดส่วนของชาวไร่ ชาวนา สัดส่วนของคนงานเข้ามามากขึ้น ประเทศไทยมีเกษตรกรผู้ประกอบ อาชีพเกษตรกรรวม ชาวไร่ ชาวนา ประมาณ ๔๐ กว่าล้านคน ผมพยายาม ดูว่ามีเกษตรกรอยู่บ้างไหมมันหายาก มีคนงานที่ล้านคน ๑๐ ล้านคน ผู้ใช้ แรงงาน ๑๐ - ๒๐ ล้านคน มีผู้แทนผู้ใช้แรงงานอยู่ ๕ คน ขอประธานโทษ ข้าราชการประจำเท่าไร ทำไมไม่มีเยอะจิงเลยในวุฒิสภา สิ่งเหล่านี้กำลังจะ เสนอทางออกว่าเราต้องหาทางออกตรงนี้ให้แก้สังคม เพื่อให้สังคมชาวบ้านที่ นิ่งอยู่ข้างบนก็มี พึ่งอยู่ที่บ้านก็มีจะได้มีความรู้สึก ว่า ถ้ามีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ อย่างที่ฝ่ายค้านเสนอ ให้มีการการสรรหาหลาย ๆ คนจะได้ช่วยกันได้ แต่ที่ ผ่านมานั้นแนวโน้มการแต่งตั้งวุฒิสมาชิกนั้น เริ่มต้นจากคนคนเดียวเห็นว่า จะไม่ถูกต้อง ท่านประธานครับ ปรากฏว่าหลาย ๆ ท่านทั้งที่เป็นอาจารย์ ฝบบ้างและไม่ได้เป็นอาจารย์บ้าง ท่านก็เคยเป็นกรรมการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเหมือนกัน มีการประชุมหลายครั้ง เป็นปิกเลยไปถ่ายมาเยอะแยะ ๕๕ เลข ... อ่านไปแล้วปรากฏว่า ในขณะที่ท่านนายกฯ ชวน เป็นนายก รัฐมนตรี วุฒิสมาชิกบางท่านก็ไปเป็นกรรมการอยู่ในนี้ ส.ส. รัฐบาลบางท่านในขณะ นี้ก็เป็นกรรมการอยู่ในนี้ตอนนั้นเห็นด้วยหมดเลย ว่าควรจะต้องมีการ สรรหาอย่าให้นายกฯ ชวน ตั้งคนเดียว ตอนนั้นเห็นด้วยหมดอยู่ในเอกสาร อันนี้ แต่จะไม่ให้เสียเวลาผมจะไม่อ่าน แต่ปรากฏว่าพอถึงวันนี้ก็แปลกใจว่า ในขณะที่นั้นทำไมไม่ตกลงกับท่านนายกฯ ชวน ได้ จะได้สนับสนุนท่านนายกฯ ชวน หรือว่าค่อนนั้นอ้าวกันไม่ได้ก็ไม่ทราบ ผมยังคิดว่าถ้าเป็นอย่างนี้เรามา แก้ปัญหากันในหลักการนี้เถอะครับ ตามคำกล่าวของบุคคลสำคัญที่ผมได้อ้าง ไปแล้ว คำกล่าวของท่านนายกรัฐมนตรีก็ดี คำกล่าวของท่านนายทหารบุคคล สำคัญก็ดีว่า ให้เรามาตกลงกันอย่างเสรี อย่าไปอยู่ตามใต้อำนาจ ไม่ให้ ชำวามว่าจะแอบสแตน (Abstain) ไม่ยกมือเสียแล้ว ผมว่าลองคิดกันให้ดี

เดอะคริบ ภาพอันนี้มันจะออกไปทั่วประเทศ ฝ่ายค้านกำลังจะทำให้การแต่งตั้งวุฒิสมาชิก เป็นเสรีและหลากหลายมากขึ้น ให้ได้หลายกลุ่มอาชีพมากขึ้น ถ้าจะมีตัวแทนทนายความก็ให้มาจากสภาทนายความ ถ้าจะมีตัวแทนช่างตัดผม ก็จะต้องมาจากสมาคมช่างตัดผม ถ้าจะมีตัวแทนกรรมกรก็จะได้จากสหภาพแรงงาน สมาพันธ์แรงงานให้เป็นตัวแทนจริง ๆ เข้ามาอยู่ด้วย อันนี้เป็นหลักการที่อยากจะฝากไว้ ท่านประธาน ปรากฏว่าการอภิปรายที่ผ่านมา นั้นยังมีข้อท้วงติงกันในบางเรื่อง บางฝ่ายเกรงบอกว่าร่างของฝ่ายค้านนั้นไม่เห็นด้วย ด้วยเหตุผลก็คือเกรงว่าอดีตประธานวุฒิสมาชิกหรืออดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร อดีตท่านนายกฯ อดีตประธานศาลฎีกาจะตายพร้อมกัน ผมก็ตกใจที่ตายพร้อมกันก็เห็นมีแต่ในเรื่องนิยายหลายชีวิตของท่านหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เท่านั้นที่นั่งเรือลำเดียวกันแล้วไปตายพอดี คงยากเต็มกำลังคริบท่าน ดังนั้นการโต้แย้งที่บอกว่าไม่เห็นด้วยกับร่างของฝ่ายค้าน เพราะเกรงว่าบุคคลเหล่านั้นจะตายพร้อมกันและไม่มีใครจะมา เป็นกรรมการสรรหา อันนี้ไม่น่าจะใช่ และส่วนใหญ่ที่ผมที่เอ่ยชื่อขึ้นได้ท่านก็แข็งแรงแห่งนั้น ท่านประธาน เพื่อไม่ให้เสียเวลา ผมเองคงจะไม่ท้วงติงกับท่านมาก เพราะท่านสมาชิกหลายคนก็บอกว่าอยากจะขอพูดบ้าง ผมคงจะพูดอีกสัก ๒ - ๓ ประเด็นดังนี้ ร่างที่ไม่เห็นด้วยกับฝ่ายค้านนั้น อีกท่านหนึ่งบอกว่ามีข้อบกพร่อง ควรจะเป็นอย่างนั้นทำไมข้อบกพร่องอย่างนี้ ๆ ผมก็เลยมานึกถึงตอนที่ผมเป็นนักเรียนกฎหมายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผมถามบอกทำไมถึงสอบตกตอบได้ดีหมดเลย เขาบอกว่าลืมนิดเส้นกันหน้าอาจารย์เลยให้ตก ผมว่าเราต้องขีดหลักการเสียก่อน หลักการของฝ่ายค้านนี้เอาใหม่ ถ้าเราเราค่อยไปว่ากันขั้นกรรมาธิการ ไม่ใช่มาบอกว่าตรงนั้นทำ ตรงนั้นมันคิดทำตรงนี้ไม่เหมาะ พูดอย่างนี้ไม่ถูก นั่นไปว่าอีกชั้นหนึ่งถามว่าหลักการเอาหรือเปล่า ถ้าหลักการเอา ก็เอากัน อีกอันหนึ่งท่านก็บอกว่าที่ผ่านมา

นายกรัฐมนตรีก็ตั้งกันมาตลอดไม่เห็นมีอะไรเสียหาย ผมก็ไม่ได้ว่าท่าน
 เสียหายเลย ไม่มีอะไรเสียหาย แต่เรากำลังจะพูดถึงหลักการว่า เราจะมี
 วิธีการสรรหาวุฒิสมาชิกให้ได้รับค่าสรรเสริญ ให้ได้รับการยอมรับจากทาง
 สังคมอย่างไร ตรงนี้ต่างหากครับ ที่นี้ เรื่องการสรรหาที่แน่นอนผมคิดว่าถ้าได้
 ผู้หลักผู้ใหญ่อย่างที่กำหนดในร่างรัฐธรรมนูญเข้ามา ก็จะเป็นผลคืออย่างมาก ที่นี้
 ถ้าพูดถึงว่าให้อำนาจแก่ท่านนายกรัฐมนตรีคนเดียว ผมกลัวว่าจะเกิดปัญหา
 แน่นนอน เพราะว่าขณะนี้มันมีบางจุดที่เกิดขึ้นแล้ว ปรากฏว่าเรื่องภายในกัน
 แท้ ๆ ก็ยังเกิดปัญหาเลย อย่างเมื่อเช้านี้มีลูกพรรคของท่านเองยังมาตำหนิ
 ท่านหัวหน้าพรรค บอกว่าไปล้วงลูกเรื่องการตั้งปลัดกระทรวงพาณิชย์ แล้ว
 เราจะมีหลักประกันได้อย่างไรว่า ถ้าให้ท่านตั้งวุฒิสมาชิกคนเดียวแล้วท่าน
 ล้วงหมด แล้วทำอย่างไรที่นี้ นี่ขนาดพรรคเดียวกันให้สัมภาษณ์ชัดเจนเลย ขอ
 ประธานไทยเถอะครับ ท่าน ส.ส. วาณิชท่านให้สัมภาษณ์เองอยู่ในหนังสือพิมพ์นี้
 ก็มี ในเมื่อนายกรัฐมนตรีเบรก (Break) คำเสนอแต่งตั้งอย่างนี้แล้ว
 เข้ากระทรวงจะบริหารงานได้อย่างไร รัฐบาลจะล้มก็ล้มไปคนไม่สนใจแล้ว
 ท่านนายกฯ ยังขึ้นจะเข้าไปล้วงลูกในกระทรวงพาณิชย์อีก เมื่อนายกรัฐมนตรี
 ตั้งรัฐมนตรีแล้วก็ควรจะให้อำนาจบริหาร อันนี้เป็นตัวอย่างรูปธรรมว่า
 ในอนาคตนี้ถ้าหากเรามอบอำนาจให้แก่ท่านนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งได้คนเดียว
 วันนี้ท่านอาจจะรับปากว่าได้ แต่ถ้าเกิดเป็นอย่างนี้ขึ้นจะทำอย่างไร มิต้อง
 ต่อว่าต่อขานกันเปลืองหน้าหนังสือพิมพ์หมดหรือครับ ก็ดูแต่เรื่องตั้งผู้ว่า
 ราชการ ๒๒ จังหวัดสิครับ พอตั้งที่เดียวเท่านั้นแหละ .. ท่านรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยอื่น ๆ ทั้งหมดออกมาได้แย้งหมดเลยก็เลยไม่รู้ว่าจะจริง ๆ
 แล้วเรื่องแต่งตั้งนี้ใครเป็นคนล้วง ก็เกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่า สงสัยจะเป็น
 ท่าน มท. ๑ เป็นคนแต่งตั้งเองหรือเปล่า ก็ไม่รู้อีก อันนี้เป็นตัวอย่างเล็ก ๆ
 น้อย ๆ ที่ประกอบนำเสนอต่อท่านประธานว่า ฝ่ายค้านนั้นมีความเคารพท่าน

วุฒิสมาชิก ไม่เคารพใต้อ่างไรละครับ ก็อยากจะให้ท่านมาลงคะแนนให้ เหมือนกันและก็มีความเคารพอย่างยิ่งที่อยากจะสร้างภาพ ทำให้วุฒิสมาชิกนั้น เป็นอิสระต่อท่านเอง โดยไม่ต้องพึ่งบารมีใคร ท่านประธานครับ ผมพูดถึงตรงนี้นั้นก็ขอกราบเรียนท่านประธานว่า ถ้าท่านเห็นด้วยก็ขอให้ท่านยกมือเดอะครับเป็นเสรี ในการขานชื่อในครั้งนี่ก็ขอให้ท่านตอบเลยว่า รับหลักการแล้วค่อยไปแก้กันในชั้นกรรมาธิการต่อไป ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเหลือ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณจурินทร์

นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จुरินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิจงฯ พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมต้องขออนุญาตต่อท่านประธาน ที่จะกราบเรียนชี้แจงทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิกท่านหนึ่งเมื่อสักครู่ ซึ่งได้ลุกขึ้นอภิปรายก่อนหน้าท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่ ครั้งนี้เนื่องจากว่าท่านได้ตั้งคำถามเอาไว้หลายคำถามและในฐานะที่ผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้มีส่วนในการร่วมขกร่างร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาตั้งแต่ต้น และในฐานะที่เป็นผู้หนึ่งในการที่ได้เคยทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันมาตั้งแต่ต้น ผมขอกราบเรียนชี้แจงกับเพื่อนสมาชิกเมื่อสักครู่ที่ได้แสดงความเห็นไว้ว่า ความเห็นของฝ่ายค้านที่ได้ลุกขึ้นอภิปราย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาั้น เหตุผลเข้าทำนองคล้าย ๆ กับว่า ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นของวิเศษ ท่านใช้คำว่าอย่างนั้น และเหตุผลที่ให้นั้นก็คือให้เหตุผล แต่เพียงลักษณะที่ว่าหลายคนคิดว่า คนเดียวเข้าทำนองกำปั่นทุบดิน กระผมขอกราบเรียนกับท่านประธานว่า ถ้า

ศาลฎีกาได้จากไหน . อย่างไร เราก็ได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าในโลกของความเป็นจริงนั้นท่านเหล่านี้ มีอยู่จริงหรือไม่อย่างไร แล้วก็ค้นพบว่ามิใช่อยู่จริง แต่ว่าถึงอย่างไรก็ตาม เพื่อไม่ให้ถึงกับเป็นลักษณะของการสรรหาที่ยากเย็นจนเกินไป จึงได้กำหนดจำนวนเอาไว้ว่าท่านสามารถที่จะตัดสินใจโดยอำนาจหน้าที่ของท่านนายกรัฐมนตรี ในปัจจุบันว่าท่านจะสรรหาอดีตนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ ท่าน หรือ ๒ ท่าน หรือ ๓ ท่าน ก็ได้แล้วแต่ดุลยพินิจ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของความเป็นจริงในแต่ละยุคแต่ละสมัย ท่านจะเลือกประธานสภาฯ ๑ ท่าน ๒ ท่าน หรือ ๓ ท่าน ก็ได้ อดีตประธานศาลฎีกา ๑ ท่าน ๒ ท่าน หรือ ๓ ท่านก็ได้ แต่เมื่อรวมกันเป็นคณะกรรมการสรรหาแล้วต้องไม่น้อยกว่า ๕ ท่าน คือ ๕ ท่าน ๖ ท่าน ๗ ท่าน ๘ ท่าน หรือ ๙ ท่าน แต่ไม่เกิน ๙ ท่าน ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของท่านนายกรัฐมนตรีในปัจจุบันแล้วให้คณะกรรมการสรรหา นั้น ไปสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรเป็นวุฒิสมาชิก แล้วก็ดำเนินการให้วุฒิสมาชิกผู้ที่ได้อยู่ในบัญชีรายชื่อซึ่งจะต้องเสนอจำนวน ๓ เท่าของจำนวนที่พึงจะมี แล้วให้ท่านเหล่านั้นเลือกกันเอง จากนั้นผลการเลือกตั้งกันเองนั้นจากลำดับ ๑ ถึงลำดับจำนวนสุดท้ายที่จำนวนวุฒิสมาชิกจะพึงมี ก็ถือว่าจะเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นวุฒิสมาชิก เพราะฉะนั้นกระผมทราบ เรียนกับเพื่อนสมาชิกที่มีความสงสัย เมื่อสักครู่ว่าทำไมจึงได้ดำเนินการในลักษณะที่ท่านตั้งคำถาม ก็ด้วยเหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนกับท่านประธาน ณ ที่นี้ อย่างไรก็ตามผมคิดว่ามีประเด็น ๆ หนึ่งที่ผมคิดว่าจำเป็นที่จะต้องชี้แจงต่อเพื่อนสมาชิกที่ได้อภิปรายไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อระบบการบริหารราชการแผ่นดินในระบบรัฐสภา ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักการของระบบทางวิชาการทางรัฐศาสตร์ นั่นก็คือว่าท่านได้แสดงความเห็นในลักษณะว่าวุฒิสมาชิกในปัจจุบันนั้นถูกคัดอำนาจไปหมดแล้ว เพราะฉะนั้นจะทำหน้าที่ในการกำจุนรัฐบาลไม่ได้แล้ว กระผมมีความจำเป็นที่จะต้อง

กราบเรียนกับท่านประธานครั้งนี้ เพื่อให้ได้รhythมถึงหลักการบริหารราชการแผ่นดินในระบบรัฐสภา ก่อนอื่นผมต้องขอภัยท่านสมาชิกวุฒิสภาว่าผมต้องการชี้แจงในเชิงเหตุผลและในเชิงหลักการเท่านั้นเองว่า โดยข้อเท็จจริงแล้วแม้ว่าอำนาจวุฒิสมาชิกที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้จะเป็นอย่างที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน วุฒิสมาชิกก็สามารถที่จะดำเนินการในการสนับสนุนรัฐบาลได้ นั่นก็คือว่าจะสนับสนุนโดยการผ่านร่างกฎหมายที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอ เพราะถ้าวุฒิสมาชิกไม่ผ่านร่างกฎหมายที่รัฐบาลเสนอหรือทำให้กฎหมายที่รัฐบาลเสนอนั้นเกิดความล่าช้าในการมีผลบังคับใช้แน่นอนต้องยอมรับความจริงว่ากฎหมายนั้นคือเครื่องมือในการบรรลุนโยบายของรัฐบาล ถ้ารัฐบาลออกกฎหมาย ไม่สามารถมีผลบังคับใช้ในช่วงระยะเวลาที่ทันหวังที่แน่นอนว่ารัฐบาลก็ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภาได้ เพราะฉะนั้นนโยบายบางนโยบายจำเป็นต้องออกเป็นกฎหมาย ตรงจุดนี้กระผมถึงขอกราบเรียนกับท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิกที่อภิปรายเมื่อสักครู่ได้เกิดความเข้าใจว่า แม้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในปัจจุบันของวุฒิสมาชิกก็สามารถคัดค้านรัฐบาลได้ หรือทำให้รัฐบาลนั้นเกิดความล่าช้า ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อสภาได้ ถ้ากฎหมายนั้นต้องมีความล่าช้า แล้วก็ออกไปได้ไม่ทันเวลา ทันเหตุการณ์ ตรงจุดนี้จึงเป็นประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่าจำเป็นต้องชี้แจงต่อท่านประธาน สำหรับความเห็นของท่านที่บอกอีกประเด็นหนึ่ง ซึ่งกระผมคิดว่าจะเรียนเป็นประเด็นสุดท้ายสำหรับที่ท่านได้แสดงความคิดเห็นไว้ก็คือว่า ท่านบอกว่า ถ้าแก้ที่มาของวุฒิสมาชิกก็ต้องแก้ไขอำนาจด้วย แต่ถ้าแก้แต่ที่มา ไม่แก้อำนาจนั้น ไม่ได้ กระผมขออนุญาตกราบเรียนทำความเข้าใจกับท่านประธานว่า พวกเราได้พิจารณาถึงประเด็นนี้เช่นกัน แต่ที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขเฉพาะที่มา มิได้แปลว่าไม่ได้ไปคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่ว่าได้คำนึงด้วยความรอบคอบแล้ว

เพราะเหตุที่พวกเราเห็นตรงกันว่า อำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกในปัจจุบัน ซึ่งมีหน้าที่หลักในการกลั่นกรองกฎหมายนั้น มีความเหมาะสมอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าที่มานั้น เรามีความเห็นว่าจะมีระบบที่มีความเหมาะสมยิ่งกว่าระบบที่ใช้บัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงได้มีการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ขึ้นมา และขอเรียนว่า ความคิดของพวกเรานั้นมีความชัดเจน ไม่ใช่ความคิดที่ไม่มีความชัดเจนเหมือนที่ท่านแสดงความเห็น ผมคิดว่าความเห็นที่ไม่ชัดเจนนั้น น่าจะอยู่ในฟากที่ท่านอื่นอยู่มากกว่า ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่า ท่านประธานคงจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า จนถึงขณะนี้ ผมต้องขออภัยต่อรัฐบาล ว่ารัฐบาลเองยังตอบคำถามที่ชัดเจนไม่ได้ว่า นโยบายที่รัฐบาลเขียนไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา บอกว่าจะปฏิรูปการเมือง เพื่อนำการเมืองไปสู่ทิศทางที่ดีกว่านั้น จนเดี๋ยวนี้ยังตอบไม่ได้ในรายละเอียด ว่ารัฐบาลมีทิศทางอย่างไร มีแต่การออกมาสรุปของคณะกรรมการในแต่ละชุด จนกลายเป็นลักษณะของการแก้รัฐธรรมนูญรายวันเหมือนที่กำลังวิพากษ์วิจารณ์อยู่เดี๋ยวนี้ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนกับท่านประธานว่า ฝ่ายค้านมีความชัดเจนในเนื้อหาและรูปแบบที่นำเสนอ รวมทั้งความคิดต่าง ๆ ทั้งหลาย ทั้งปวงที่มีความประสงค์ที่ต้องการให้การเมืองนั้นพัฒนาไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น ผมมีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิกอีกท่านหนึ่งที่ได้กรุณาตั้งคำถามไว้ว่า ท่านต้องการทราบว่า ในใจของผู้เสนอแก้รัฐธรรมนูญนั้นที่แท้จริงแล้ว คืออะไรแน่ และมีความบริสุทธิ์ใจจริงหรือ ผลขออนุญาตทำความเข้าใจชี้แจงกับเพื่อนสมาชิกท่านนั้น รวมทั้งท่านประธานด้วยว่า ผมคิดว่า ในใจของพวกเรานั้นมีความชัดเจนในเรื่องของวุฒิสมาชิก และมีความบริสุทธิ์ใจในการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ประเด็นที่ ๑ พวกเรามีจุดยืนชัดเจนว่า วุฒิสมาชิกนั้นยังเป็นสถาบันที่มีความจำเป็น ในการที่ควรจะต้องเข้ามาทำหน้าที่ในการเป็นสภาถ่วงดุล

กฎหมาย ทั้งนี้ก็เพื่อให้กฎหมายที่ออกไปมีผลบังคับใช้กับประชาชนโดยทั่วไปนั้น มีสถาบันที่จะมาช่วยกันกรองให้เกิดความรอบคอบ และมีกระบวนการที่เรา มั่นใจว่า น่าจะมีความสมเหตุสมผล และมีประสิทธิผลในการบังคับใช้ ในการ ผ่านกฎหมายมามากยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามพวกเราที่มีความเห็นตรงกัน อีกเหมือนกันว่า วุฒิสมาชิกนั้นเรามีความต้องการที่จะเห็นวุฒิสมาชิกนั้นเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิ และเป็นกลางอย่างแท้จริง ไม่ต้องการเห็นวุฒิสมาชิกทำหน้าที่ เป็นเครื่องมืออย่างที่พวกเราพูดกันหลายท่านในสภาว่าเป็นผู้ค้ำบัลลังก์รัฐบาล เพราะฉะนั้นตรงนี้จึงเป็นที่มาที่พวกเราต้องการเห็นวุฒิสมาชิกนั้น ดำรง สถานภาพอยู่อย่างมีเกียรติในระบอบประชาธิปไตย การเสนอร่างแก้ไข รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงเกิดขึ้น ซึ่งความแตกต่างของร่างที่เสนอแก้ไขเข้ามา กับ ร่างที่ชื่ออยู่ในปัจจุบันนั้น ในประการที่ ๑ ก็คือว่า ร่างที่ใช้ในปัจจุบันนั้นที่มา ของวุฒิสมาชิกก็คือว่า ให้นายกรัฐมนตรีแต่เพียงผู้เดียวเป็นผู้แต่งตั้งส่วนร่างที่ ได้มีการนำเสนอสู่การพิจารณา ในขณะที่มันได้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์สำคัญ ๒ ประการ ซึ่งผมคิดว่ายังไม่มียกเว้นผู้ใดอย่าให้เห็นชัดเจนถึงหลัก ๒ ประการนี้ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยกัน

หลักการประการที่ ๑ ก็คือว่า จะต้องมิรูปแบบของคณะกรรมการ สรรหา ซึ่งมีองค์ประกอบเหมือนที่กระผมได้กราบเรียนต่อท่านประธานไปแล้ว แต่ไม่ได้แปลว่ามีเฉพาะรูปแบบของคณะกรรมการสรรหาเท่านั้น แต่จะต้องมี องค์ประกอบที่ ๒ ประกอบด้วย นั่นก็คือว่าจะต้องมีรูปแบบของการเลือกตั้ง โดยอ้อม นั่นก็คือจะต้องมีการ เสนอผู้สมควร เป็นวุฒิสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ เท่า แล้วให้เลือกกันเองให้เหลือจำนวน ๑ เท่า แล้วก็มีการแต่งตั้ง วุฒิสมาชิก เพราะฉะนั้นหลักการของฝ่ายนี้ฝ่ายค้านนั้น ได้กำหนดหลักการไว้ ๒ ประการ ซึ่งหลักการทั้ง ๒ ประการนี้ กระผมกราบเรียนกับท่านประธาน ว่าเป็นหลักการที่พวกเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรคประชาธิปัตย์ได้เห็นด้วย

กับหลักการนี้มาตั้งแต่ต้น แล้วก็มีประวัติความเป็นมาในการเห็นด้วยกับหลักการที่ระดมกรรมาเรียนต่อท่านประธาน กระผมคิดว่ามีความไม่เข้าใจ หรือมีความเข้าใจผิดต่อการเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยเฉพาะมีความเข้าใจผิดต่อพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งผมคิดว่าในฐานะสมาชิกผู้หนึ่งที่ได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ ต้องขออนุญาตย้ำเรียนชี้แจงกับท่านประธานอีกครั้งหนึ่งว่า หลักการ ๒ ประการนี้ เป็นหลักการที่พรรคประชาธิปัตย์ได้มีความเห็นมาเป็นลำดับ ซึ่งจะขออนุญาตชี้แจงกับท่านประธานอีกครั้งนั้น ๆ นั่นก็คือว่าสิ่งที่ระดมหยิบยกขึ้นมาชี้แจงต่อท่านประธานตรงนี้ก็คือ เอกสารหลักฐานเมื่อครั้งที่ได้มีการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินโดยคณะ รสช. และมีการตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา และในครั้งนั้นได้มีการเสนอความเห็นไว้ในต้นร่างว่า เห็นควรให้มีคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่เวลานั้น ประกอบด้วยบุคคลทั้งสิ้นจำนวน ๕ ท่าน ในสมัยนั้นเมื่อมีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ๆ ๕ ท่านที่เวลานั้น ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เลือก ๒ ท่าน ให้วุฒิสมาชิกเป็นผู้เลือก ๒ ท่าน ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือก ๒ ท่าน แล้วก็ให้คณะกรรมการตุลาการเป็นผู้เลือก ๒ ท่าน รวมแล้วเป็นจำนวน ๘ ท่าน และให้ ๘ ท่านนี้ ไปเลือกสรรหาท่านประธานคณะกรรมการรัฐธรรมนูญอีก ๑ ท่าน รวมแล้วคณะกรรมการรัฐธรรมนูญจะประกอบด้วย ๙ ท่าน ผมนำสิ่งเหล่านี้มาเรียนกับท่านประธาน เพราะว่าได้มีการบัญญัติไว้ในต้นร่างของรัฐธรรมนูญ เดิมก่อนที่จะมาเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ไว้ประการหนึ่ง ในเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญก็คือว่าให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญนั้นมีหน้าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ (๓) ว่าให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญชุดนี้ จัดทำรายชื่อผู้ที่สมควรจะได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา และดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๕ ซึ่งมาตรา ๑๐๕ ได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการจัดทำบัญชีผู้สมควร เป็นวุฒิสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า

๕ เท่า และให้เลือกกันเองจนเหลือจำนวน ๑ เท่า และแต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิก อันนี้คือ หลักการของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญในร่างรัฐธรรมนูญก่อนที่จะมาเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นั่นแปลว่าประกอบด้วย ๒ หลักการ เหมือนกับที่กระหมกราบเรียน คือในเรื่องของที่มาวุฒิสมาชิกนั้นให้มีคณะกรรมการสรรหา และให้มีคณะกรรมการสรรหาโดยสรรหาเกินจำนวน เพื่อให้มีองค์ประกอบที่ ๒ คือ ให้มีการเลือกตั้งโดยอ้อม ตรงจุดนี้พรรคประชาธิปัตย์ได้แสดงจุดยืนไว้ชัดเจน หลักฐานที่กระหมกราบเรียนต่อท่านประธานคือ หนังสือที่พรรคประชาธิปัตย์ได้ทำถึงประธานคณะกรรมการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญในสมัยนั้น โดยเป็นหนังสือค่อนข้างมาก ที่ประชาธิปัตย์ ๔๓๑/๒๕๓๔ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๔ ลงนามโดยท่านหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ คือท่านนายท.ชวน หลีกภัย สารสำคัญตอนหนึ่งได้แสดงความเห็นเรื่องคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งแปลว่าหลักการในการกำหนดที่มาของวุฒิสมาชิกไว้ชัดเจนว่า พรรคประชาธิปัตย์จึงขอเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในเรื่องของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็คือคณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกนั่นเอง พรรคประชาธิปัตย์เห็นควรให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญไว้

ข้อ ๑.๑ เพราะเห็นว่าตราบใดที่ยังไม่อาจกำหนดให้วุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน การให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญสรรหาผู้สมควรเป็นวุฒิสมาชิกจำนวน ๕ เท่า ของจำนวนวุฒิสมาชิกที่พึงมีและให้ผู้ได้รับการสรรหาลงคะแนนเสียงกันเอง เพื่อเลือกวุฒิสมาชิกตามจำนวนที่กำหนด ย่อมดีกว่าการให้อำนาจนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวเป็นผู้แต่งตั้งวุฒิสมาชิก นี่ก็ความเห็นของพรรคประชาธิปัตย์ที่ปรากฏ เป็นหลักฐานชัดเจนซึ่งกระผมคิดว่าสามารถที่จะค้นคว้าได้และอยู่ในมือของท่านประธานคณะกรรมการ

พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในสมัยนั้น กระผมนำเรื่องนี้มากราบเรียนกับท่านประธาน ก็เพื่อต้องการให้ชี้ว่าที่มาที่ไปของร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในเรื่องที่มาของวุฒิสมาชิกนั้น เป็นจุดยืนส่วนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ที่มีมาแต่เดิม และเมื่อถึงขั้นตอนที่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในฉบับปัจจุบันนี้ซึ่งได้แก่ทั้งฉบับ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ซึ่งท่านอาจารย์ปรีชาได้เสนอไว้ชัดเจน แล้วก็ประกอบด้วยหลักการทั้ง ๒ ข้อด้วยกัน คือ

๑. ให้มีคณะกรรมการสรรหา โดยเสนอเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๐ ทวิ และให้เสนอเกินกว่าจำนวนที่พึงมี คือจำนวน ๕ เท่า แล้วให้เลือกกันเองเหลือ ๑ เท่า เมื่อการประชุมครั้งที่ ๑๖ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ แล้วที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการชุดนั้น ก็มีมติชัดเจนเห็นด้วยกับการที่จะให้คณะกรรมการสรรหา แต่ว่าเมื่อมาเกิดปัญหาติดตามมา ทั้งนี้ก็เนื่องจากเหตุว่า กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า เนื่องจากสมาชิกพรรคการเมืองท่านหนึ่ง ผิดขออนุญาตเอ่ยนาม สมาชิกพรรคชาติไทยในขณะนั้นได้เสนอให้มีการแก้ไของค์ประกอบ ซึ่งในที่สุดนำมาซึ่งผลการพิจารณาให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบไป และเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน นั่นก็คือท่านเสนอว่า รูปแบบองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหานั้น จะต้องมีส่วนฝ่ายค้านเป็นองค์ประกอบ ประเด็นที่ ๑ ที่เราเสนอแต่เดิม จะมีท่านนายกรัฐมนตรี มีประธานรัฐสภา แล้วก็กลายเป็น มีการเสนอผู้นำฝ่ายค้านเข้ามา และมีผู้ทรงคุณวุฒิ ๔ คน ซึ่งเดิมนั้นเราต้องการให้สภารับรอง แต่มีการนำเสนอกลับมาใหม่ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ๔ ท่านนั้นให้แบ่งกัน คือท่านนายกฯ เสนอ ๒ ท่านไม่ต้องผ่านสภา และผู้นำฝ่ายค้าน เสนอ ๒ ท่าน โดยไม่ต้องผ่านสภา ถ้ารูปแบบออกมาเป็นเช่นนี้ก็แปลว่าต่อไปนี้คณะกรรมการสรรหาวุฒิสมาชิกก็จะประกอบด้วย ๒ ฝ่าย ฝ่ายรัฐบาล ๔ ท่าน คือนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา แล้วก็ผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่านที่รัฐบาล

เสนอ ฝ่ายค้านก็จะมียู่ ๓ ท่าน ก็ผู้นำฝ่ายค้าน ๑ ท่าน แล้วก็ผู้ทรงคุณวุฒิ อีก ๒ ท่าน ซึ่งผู้นำฝ่ายค้านเสนอ ที่สุดคณะกรรมการสรรหาที่จะต้องแบ่งออกเป็น ๒ ชิก ชิกรัฐบาล ชิกฝ่ายค้าน การสรรหาวุฒิสมาชิกก็มีการตัดหลักการ ไม่ต้องเสนอเงินจำนวน คือให้เสนอเท่าไรคนเหล่านี้ก็ได้เป็นวุฒิสมาชิก ท่านเหล่านั้นก็ได้รับการแต่งตั้งไปเลย แน่แน่นอนว่าถ้ารูปแบบออกมาเป็นอย่างนี้ก็จะเกิดปัญหาติดคามมาก็คือว่า จะมีการเสนอวุฒิสมาชิกตามโควตารัฐบาลและฝ่ายค้าน เพราะในที่สุดอาจจะตกลงกันไม่ได้ แล้วก็เกิดปัญหาติดคามมา และมตินี้ในที่สุดได้อาศัยเสียงข้างมากในขณะนั้น นำเสนอเข้าสู่ที่ประชุมของรัฐสภา และในการประชุมรัฐสภาครั้งนั้น ที่ประชุมนี้มีทางเลือกแค่ ๒ ทาง นั่นคือ ถ้าไม่เลือกร่างเดิม คือท่านนายกฯ เป็นผู้แต่งตั้งคนเดี๋ยวกี่ต้องเลือกร่างนี้ ซึ่งจะทำให้วุฒิสมาชิกกลายเป็นวุฒิสมาชิกทางการเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อถึงจุดนั้นในที่สุดจึงมีการโหวตรับว่า ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไปก่อน จนกว่าในความคิดของพวกเรา เราคิดว่ายังดีกว่าที่จะให้มีการสรรหาในลักษณะการแบ่งโควตาทางการเมือง เพราะจะมีผลกระทบต่อสถานภาพ ภาพพจน์ของวุฒิสมาชิกในอนาคต และขาดองค์ประกอบในการเลือกตั้งโดยอ้อมด้วย เราได้แค่ไม่ถึงครึ่งข้อ จึงกลับไปโหวตให้การทำให้เป็นไปตามร่างปัจจุบันก่อนและมีความคิดด้วยความสุจริตว่า เมื่อถึงเวลาอันควร เราจะต้องมีการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือปรับปรุงให้ในที่สุดต้องได้ตามวัตถุประสงค์ ๒ ประการต่อมา ก็ต้องมีกรรมการสรรหาและมีรูปแบบเลือกตั้งโดยอ้อม หลังจากนั้นท่านประธานก็คงทราบว่า เมื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ท่านนายกฯ ชวน ในสมัยนั้นก็ได้มอบหมายให้เลขาธิการ ครม. ได้กรุณาศึกษารูปแบบที่จะให้มีคณะกรรมการสรรหาและได้ตามวัตถุประสงค์ แต่ว่าเนื่องจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร เสียก่อนและ เมื่อมาถึงจุดนี้ เราเห็นว่า เป็นจุดที่เหมาะสมที่จะสมควรด้วยสถานการณ์ทั้งปวง ที่ควรที่จะให้มีการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ฉบับนี้ เพื่อต้องการแก้ไขประเด็นที่มาของวุฒิสมาชิกให้เป็นไปตามเจตจำนงที่กระผมได้กราบเรียนต่อท่านประธาน การเสนอร่างแก้ไขฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากพรรคร่วมฝ่ายค้าน จึงได้มีการนำเสนอมต่อท่านประธานมา ณ ที่นี้

กระผมขอกราบเรียนเพิ่มเติมกับท่านประธานว่า สำหรับเหตุผลที่กระผมคิดว่าเป็นข้อดีและข้อเสีย ซึ่งกระผมคิดว่าเป็นเหตุผลสำคัญที่จะต้องนำเสนอต่อรัฐสภาแห่งนี้ เพื่อให้ท่านทั้งหลายได้กรุณาใช้ดุลยพินิจว่า เหตุผลนั้นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร สำหรับการที่จะทำให้ท่านนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งแต่เพียงคนเดียวนั้น เท่าที่ผมได้ประมวลความเห็นของเพื่อนสมาชิกและความคิดเห็นส่วนตัวของกระผมแล้ว ผมเห็นว่าข้อเสียอย่างน้อย ๑ ประการ

ประการที่ ๑ ผมคิดว่าถ้าให้ท่านนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคนเดียว ด้านนายกรัฐมนตรีในยุคสมัยใด ๆ นั้นเกิดเป็นนายกรัฐมนตรีที่ไม่มีคุณธรรมแน่นอนว่าอาจจะมีการแต่งตั้งพวกพ้องเข้ามา วุฒิสมาชิกจะกลายเป็นตำแหน่งสมนาคุณในทางการเมือง จุดนี้เป็นจุดที่อาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อาจมีการแต่งตั้งคนที่ไม่มีความเหมาะสม ไม่มีคุณสมบัติที่มีความเหมาะสมเข้ามาดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก อาจมีการแต่งตั้งสมัครพรรคพวก อาจจะมีการแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสอดตักสกัดพรรคการเมืองพรรคเดียวกันกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่มีคุณธรรมท่านนั้นเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิก อาจจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้จัดการบริษัทส่วนตัวของนายกรัฐมนตรีที่ไม่มีคุณธรรมคนนั้น เข้ามาดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก เหล่านี้คือสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้ อย่างเช่นตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในสถานการณ์ที่เป็นจริงในประเทศของเรา เช่นการแต่งตั้งบอร์ด (Board) รัฐวิสาหกิจในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เข้าท่านองว่าแต่งตั้งคนที่ไม่มีความเหมาะสมเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นบอร์ดรัฐวิสาหกิจ... เข้าท่านองว่าแต่งตั้งใหม่ได้ ถ้าตั้งแล้วไม่มีใครท้วงติงก็ถือว่าโชคดีผ่านไป

แต่ถ้าตั้งแล้วมีผู้ท้วงติงก็ถือว่าพร้อมที่จะดำเนินการแก้ไข เข้าทำนองด้านได้อายอด เพราะฉะนั้นจุดนี้จึงจะเป็นจุดที่เป็นจุดอ่อนอย่างยิ่งของการที่เปิดโอกาสให้นายกรัฐมนตรีผู้เดียวเป็นผู้แต่งตั้ง ด้านนายกรัฐมนตรีท่านนั้นเป็นนายกรัฐมนตรีที่ไม่มีคุณธรรม นี่คือข้อเสียประการที่ ๑ ที่กระผมขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประชาชน

ในประการที่ ๒ กระผมขอกราบเรียนว่า ถ้าเราได้นายกรัฐมนตรีในคุณสมบัติใด ๆ ช่วงที่มีการเลือกสรรวุฒิสมาชิก เกิดเป็นนายกรัฐมนตรีที่ไม่มีคุณธรรมอีกเช่นกัน มีสักรพรรคพวกแวดล้อมที่ไม่มีคุณธรรมก็จะมีการวิ่งเต้นร่ำขายตำแหน่งวุฒิสมาชิก กระผมขอกราบเรียนกับท่านวุฒิสมาชิกว่าที่กระผมกราบเรียน ผมไม่ได้หมายความว่าต้องการให้กระทบท่าน แต่หมายความว่าถ้าเราได้คนแต่งตั้งที่ไม่มีคุณธรรมนั้น ก็จะมีการใช้สักรพรรคพวกร่ำขายตำแหน่งวุฒิสมาชิกกัน และด้านนายกรัฐมนตรีท่านนั้นในคุณสมบัตินั้น ๆ เกิดเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นรัฐบาลที่มาจากการซื้อเสียง ในที่สุดตำแหน่งวุฒิสมาชิกก็จะกลายเป็นตำแหน่งดอนทูนกินในทางการเมือง เมื่อถึงระยะเวลาเวลานั้นกระผมกราบเรียนกับท่านประชาชนว่า วุฒิสมาชิกจะมีเกียรติยศศักดิ์ศรีได้อย่างไรอนาคตของสถาบันวุฒิสภาจะเดินไปสู่ทิศทางไหน นี่คือนี่ที่กระผมคิดว่า เป็นข้อเสียอย่างยิ่งในประการที่ ๒ ที่ขอกราบเรียนกับท่านประชาชน

ในประการที่ ๓ กระผมคิดว่าการแต่งตั้งนั้นย่อมไม่สอดคล้องกับหลักการในระบอบประชาธิปไตยในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผมไม่จำเป็นต้องอธิบาย อย่างไรก็ตามท่านประชาชนครับ กระผมคิดว่าถ้าเราใช้รูปแบบของคณะกรรมการสรรหา และประกอบด้วยหลักการข้อที่ ๒ คือให้มีการเลือกตั้งโดยอ้อม เข้าไปด้วยแล้วนั้น จะมีข้อดีที่กระผมคิดว่าจะต้องกราบเรียนต่อท่านประชาชนอย่างน้อย ๕ ประการ

ในประการที่ ๑ ผมคิดว่า การเปิดโอกาสให้มีรูปแบบคณะกรรมการสรรหาและเลือกตั้ง โดยอ้อมนั้น จะสอดคล้องกับยุคสมัยของการพัฒนาประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน ทั้งต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกในต่างประเทศ และต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปภายในประเทศของเรา ผมกราบเรียนกับท่านประธานว่า ผมได้มีเวลาไปศึกษาที่มาของวุฒิสมาชิกในประเทศต่าง ๆ ซึ่งขออนุญาตใช้เวลากับท่านประธานนิดเดียวว่า เราพบความจริง ๆ แล้วในแต่ละประเทศนั้น มีที่มาของวุฒิสมาชิกในลักษณะที่มีความแตกต่างกัน เช่น มาจากการรับมรดกสืบตำแหน่งก็มี มาจากผู้ประกอบคุณงามความดีให้กับประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง แล้วได้รับการแต่งตั้งเป็นวุฒิสมาชิกก็มี เช่น อดีตประธานาธิบดี มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนก็มี เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น เป็นโดยตำแหน่ง เช่น เมื่อเป็นสังฆราชเป็นตำแหน่งทางทหารก็ได้รับแต่งตั้งเป็นตำแหน่งก็มี หรือมาจากคุณสมบัติของผู้ที่เสียภาษีอากรเป็นจำนวนสูงสุด หรือจำนวนมากถึงขั้นที่จะแต่งตั้งให้เป็นวุฒิสมาชิกก็มี มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันเองก็มี หรือมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกรัฐสภาด้วยกันก็มี เช่น ในประเทศหนึ่งประชาชนเลือกสมาชิกรัฐสภาขึ้นมาจำนวนหนึ่ง แล้วสมาชิกรัฐสภาเหล่านั้นก็ไปเลือกจากผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาจากประชาชน ให้ส่วนหนึ่งเป็นวุฒิสมาชิก แล้วส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรอย่างนี้ก็มีหรือแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญในทางวิชาการที่พวกเราดำเนินการกันอยู่ก็มี เช่น ในประเทศไทยที่เราดำเนินการอยู่ แต่อย่างไรก็ตามท่านประธานครับ ผมได้มีโอกาสดูไปศึกษาแล้วพบว่า รูปแบบของที่มาของวุฒิสมาชิกทั้งโลกนั้นกล่าวโดยสรุปแล้วมีอยู่ด้วยกัน ๔ รูปแบบด้วยกัน

รูปแบบที่ ๑ ก็คือว่า วุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

รูปแบบที่ ๒ ก็คือว่า วุฒิสมาชิกนั้นมาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม

รูปแบบที่ ๓ ก็คือว่า วุฒิสมาชิกนั้นมาจากการเลือกตั้งผสมกับการแต่งตั้ง

รูปแบบสุดท้ายก็คือว่า วุฒิสมาชิกนั้นมาจากการแต่งตั้ง ซึ่งจากผลการศึกษานักวิชาการท่านหนึ่ง กระทบขออนุญาตที่จะไม่เอ่ยนามพบว่า แนวโน้มของวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งนั้นมีแนวโน้มที่จะใช้กันลดน้อยลง มีการทำการศึกษาไว้พบว่าในการสำรวจประเทศต่าง ๆ จำนวน ๘๓ ประเทศ พบว่ามีแค่จำนวน ๒๗ ประเทศ จาก ๘๓ ประเทศ ที่มี ๒ สภา ที่เหลือมีสภาเดียว แต่ในบรรดาประเทศที่มี ๒ สภานั้น ที่มาส่วนใหญ่มาจากการเลือกตั้ง ไม่ว่าวุฒิสมาชิกนั้นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม เหล่านี้คือแนวโน้มที่เปลี่ยนไปของสถานการณ์โลก ซึ่งกระทบกราบเรียนกับท่านประธานว่ารูปแบบที่ฝ่ายค้านเสนอนั้นเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับสถานการณ์ระบอบประชาธิปไตยโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และจะช่วยให้สถาบันแห่งนี้สามารถดำรงคงอยู่ได้ต่อไป ด้วยการยอมรับของประชาชนโดยรวมต่อสถานการณ์ในประเทศ กระทบก็คิดว่ามีความสอดคล้องเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุครัฐบาลชุดนี้ รัฐบาลชุดนี้ ขียนนโยบายไว้ชัดเจนว่า รัฐบาลนี้ต้องการปฏิรูปการเมือง เพื่อนำการเมืองไปสู่ทิศทางการพัฒนาที่เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น รูปแบบที่ฝ่ายค้านเสนอนี้คือ รูปแบบที่นำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตย และความเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น ซึ่งกระทบคิดว่าสอดคล้องกับสถานการณ์และนโยบายของรัฐบาลนี้เป็นอย่างยิ่ง

เหตุผลในประการที่ ๒ ที่ผมคิดว่าเป็นข้อดี ท่านประธานครับ ผมคิดว่าถ้าใช้รูปแบบของรัฐธรรมนูญที่เสนอแก้ไขนี้ จะช่วยให้ที่มาของวุฒิสมาชิกนั้นมีความชอบธรรมยิ่งขึ้นกว่ารูปแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คำกล่าวหาที่ว่าวุฒิสมาชิกคือเรื่องค้ำบัลลังก์รัฐบาล เพราะไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง คำกล่าวหาที่บอกว่า วุฒิสมาชิกมาจากรัฐบาลนั้นก็หมดไป เพราะวุฒิสมาชิก

ต่อไปนี้มีใครคนเคียวแต่งตั้ง แต่มาจากรูปแบบวิธีการที่กล่าวข้างอิงได้ว่า เป็นรูปแบบประชาธิปไตยรูปแบบหนึ่ง นั่นคือมาจาก การเลือกตั้ง โดยอ้อม เพราะฉะนั้นจุดนี้จึง จะช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสมาชิกนั้น เป็นไปด้วยความ เป็นกลาง ในการปฏิบัติภารกิจมีความชอบธรรม มีความสง่างาม และได้รับการยอมรับในฐานะสถาบันที่ควรคงอยู่คู่ประเทศต่อไปได้มากยิ่งขึ้น

ในประการที่ ๓ ท่านประธานครับ กระหมึกคิดว่า การแต่งตั้ง พวกพ้องจะดำเนินการได้ยากขึ้น ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่า แม้สมัครพรรคพวก จะได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการสรรหา แต่ก็ได้ไม่ได้เป็นหลักประกันว่า ท่านจะต้องได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน ทั้งนี้ก็เพราะว่าจะต้องมีกระบวนการเลือกตั้งอีกกระบวนการหนึ่ง ซึ่งสมัครพรรคพวกนั้นอาจจะไม่ได้รับการ แต่งตั้งก็ได้ เพราะเมื่อถึงที่สุดเสนอจำนวน ๓ เท่า ท่านอาจจะไม่ได้รับการ เลือกจากที่ประชุม เพราะฉะนั้นจุดนี้จึงทำให้การดำเนินการแต่งตั้งสมัคร พรรคพวกดำเนินการได้ยากขึ้น

ในประการที่ ๔ การซื้อขายตำแหน่งทำได้ยากขึ้น ที่ทำได้ยากขึ้น เพราะว่าถ้าสมมุติว่ามีคน ๆ หนึ่งซึ่งผมไม่คิดว่าจะ เป็นคนส่วนใหญ่เกิดมีความ ต้องการเป็นวุฒิสมาชิกโดยการใช้เงินซื้อตำแหน่ง ด้านนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง ท่านเคียว แน่นนอนเขาไปซื้อกับคนคนเคียวครับ แต่ถ้าใช้รูปแบบนี้ท่านจะต้อง ซื้อกับคนอย่างน้อย ๕๕๐ คน เพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งเป็นวุฒิสมาชิก จุดนี้จึง เป็นเหตุผลที่ผมกราบเรียนกับท่านประธานว่า จะทำให้การซื้อขายตำแหน่ง วุฒิสมาชิกนั้นทำได้ยากยิ่งขึ้น

ประการที่ ๕ ผมคิดว่าข้อดีก็คือว่า เราเคยมีตัวอย่างที่เคยปฏิบัติ มาแล้วในอดีตในลักษณะคล้าย ๆ กันนี้ นั่นคือในรูปแบบของสภาสนามม้าที่เรา ได้เคยเรียนกัน วุฒิสมาชิกท่านหนึ่งได้แสดงความเห็นเมื่อสักครู่ว่าการเลือกตั้ง ในลักษณะของสภาสนามม้า นั้นก็มีใผเหมือนกัน กระผมขออนุญาตกราบเรียนว่า

ความจริงถ้าจะมีใครที่มีด้วยกันทั้งสิ้น โดยเฉพาะถ้าท่านนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคนเดียวซึ่งมีโง่งกว่า และโง่งนั้นเป็นโง่ร้อยเปอร์เซ็นต์ด้วยซ้ำ อย่างไรก็ตาม กระผมขอกราบเรียนว่าถ้าต้องการลอบบี้ต้องลอบบี้คน ๗๐๐ กว่าคน เหมือนที่เรียนไว้ แล้วก็ขอเรียนกับท่านประธานเป็นหลักการว่า ไม่มีระบบใดในโลกนี้ที่ไม่มีจุดอ่อน เพียงแต่ว่าการพิจารณาในวันนี้เรากำลังพิจารณาว่าระบบใดดีกว่า แต่ไม่ใช่พิจารณาว่าระบบใดไม่มีจุดอ่อน มีจุดอ่อนด้วยกันทุกระบบ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านเสนออยู่เดียวนี้ก็มีจุดอ่อน นี่คือสิ่งที่ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธาน แต่หลักสำคัญก็คือหลายคนร่วมกันใช้อำนาจข่มขู่ดีกว่าคนเดียวใช้อำนาจใช้หรือไม่ ปัจจุบันนี้หลายประเทศที่เป็นเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็นประเทศเผด็จการฟาสซิสต์ (Fascist) หรือเผด็จการคอมมิวนิสต์ ท่านประธานคงเห็นว่า ได้เริ่มเปลี่ยนแนวทางใช้ระบอบการปกครองในระบบประชาธิปไตยกันอย่างชัดเจนหมดแล้ว เหล่านี้คือสิ่งที่กระผมขออนุญาตกราบเรียน มีประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่ผมคิดว่าต้องชี้แจงซึ่งก็อีกนิดเดียวครับ ท่านบอกว่า ถ้าเราไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ รัฐบาลอาจจะใช้วิธีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เป็นกรณีพิเศษในการดำเนินการเลือกสรรวุฒิสมาชิกก็อาจจะเป็นไปได้ ซึ่งก็ไม่ได้ต่างอะไรกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ กระผมขอกราบเรียนทำความเข้าใจกับท่านประธานว่ามีความแตกต่างเป็นอย่างยิ่ง ที่มีความแตกต่างก็เพราะว่าประการที่ ๑ ถ้าเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นั้นหมายถึงการกำหนดกติกาของรัฐของประเทศนี้ว่าต่อไปไม่ว่าจะเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีไปที่ท่าน ต่อไปไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลไปที่บุคคลมัย ทุกท่านมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขนี้แล้ว นั่นคือต้องมีกรรมการสรรหาและมีการเลือกตั้งโดยอ้อม แต่ถ้าออกโดยคำสั่งนายกรัฐมนตรีออกโดยระเบียบโดยระเบียบหนึ่ง ออกโดยมติคณะรัฐมนตรี นั้นย่อมแปลว่าถ้าเกิดถึงยุคสมัยหนึ่ง รัฐบาลแต่ละยุค

แต่ละสมัยนั้นต้องการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์กติกา ก็สามารถดำเนินการได้โดยง่าย โดยคุณทมิฬของท่านนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาลแต่ละชุดนั้น ๆ เพราะฉะนั้นจุดนี้จึงเป็นความแตกต่าง และการดำเนินการตั้งคณะกรรมการสรรหา โดยท่านนายกรัฐมนตรีในยุคปัจจุบันท่านเดียว ก็ไม่มีหลักประกันว่าหลักเกณฑ์ ๒ ข้อ ที่กำลังพูดถึงนี้จะได้รับการยอมรับ เพราะอาจจะได้ข้อเดียว แต่เฉพาะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาสรรหา แต่รูปแบบการเลือกตั้งโดยอ้อมอาจจะไม่เกิดขึ้น จุดนี้จึงเป็นจุดอ่อนที่มีความแตกต่างที่ผมคิดว่าผมจำเป็นต้องกราบเรียนกับท่านประธาน

กล่าวโดยสรุปท่านประธานครับ ผมกราบเรียนว่าสำหรับท่านสมาชิกรัฐสภานั้น วันนี้ท่านทั้งหลายมีหน้าที่ที่จะต้องพินิจพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยหรือไม่กับหลักการ ในการที่จะให้ที่มาของวุฒิสภานั้นประกอบด้วยคณะกรรมการสรรหาและการเลือกตั้ง โดยอ้อม ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับรูปแบบของความคิดที่ว่า หลายคนดำเนินการดีกว่ามอบอำนาจให้กับคนคนเดียวเป็นผู้ดำเนินการและสำหรับปากรัฐบาลนั้น กระผมคิดว่าท่านจะต้องวินิจฉัยว่า ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับหลักการของกฎหมายที่ฝ่ายค้านเสนอแก้ไขในวันนี้ เพื่อนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น ถ้าท่านยอมรับว่านี่คือก้าวแรกของการปฏิรูปการเมือง นี่คือก้าวหนึ่งของการพัฒนาการเมืองที่เป็นไปตามนโยบายที่ท่านได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ผมคิดว่าไม่มีเหตุผลอะไรที่ท่านจะไม่ยอมรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกเราได้พูดกันมา ๑ ชั่วโมงครึ่ง ประเด็นก็เริ่มจะใกล้เคียงกัน ผมจะขออาศัยอำนาจตามข้อ ๕๘ หากี่ต่อที่ประชุมว่าจะสมควรปิดอภิปรายหรือยัง ท่านอดิศรมีอะไรครับ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม อดิศร เพียงเกษ พรรคนำไทย จากขอนแก่น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ประท้วงหรือเปล่า

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่ได้ประท้วง ขอปรึกษาท่านประธาน เพราะเมื่อสักครู่ท่านสมาชิก
ผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายอย่างยืดยาว ซึ่งประเด็นว่าการที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติม
มีประโยชน์ได้อย่างไร แต่ผมในฐานะที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลในขณะนี้ หาก
ไม่ชี้แจงต่อที่ประชุมแห่งนี้ และแก่ประชาชนทั้งประเทศได้ทราบแล้วจะไม่มี
ความสุขในการมาเป็นสมาชิกเลย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณอดิศรก็อยู่ฝ่ายรัฐบาล
เมื่อผมหาหรือแล้วก็ช่วยกันยกมือว่าอย่าเพิ่งปิดก็แล้วกัน

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ท่านประธาน ผมขออนุญาตว่าราชกิจจานุเบกษาอันนี้ เป็นราชกิจจานุเบกษา
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช
๒๕๕๘ ตอนที่ ๑ ก ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ท่านประธาน ผมขออนุญาต
อ่านนิดเดียว เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งนายชวน
หลีกภัย นายกรัฐมนตรีเป็นรับผู้สนองพระบรมราชโองการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณอดิศรนั่งลงครับ ผม
จะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นสมควรปิดอภิปรายหรือยัง ท่านผู้ใดเห็นสมควร
ปิดอภิปราย กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิด
อภิปรายต่อไป กรุณา ยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ

ต่อไปก็จะเป็นการลงมติในชั้นรับหลักการในวาระที่ ๑ ซึ่งตาม

รัฐธรรมนูญจะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ในขณะที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมี ๓๕๑ คน จำนวนสมาชิกวุฒิสภา ๒๖๖ คน รวมเป็น ๖๑๗ คน ซึ่งจะต้องให้ได้ ๓๐๘ คน จึงจะถือว่ารับหลักการ แต่โดยที่เราจะต้องลงมติในเรื่องนี้ ผู้ที่ได้อภิปรายก่อนจึงมีสิทธิที่จะอภิปรายเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ผมได้รับหนังสือจากคุณประจวบ ไชยสาส์น ว่า ได้มอบหมายให้คุณจำลอง คุรุชุนทศ เป็นผู้อภิปรายสรุป ขอเชิญคุณจำลองครับ

นายจำลอง คุรุชุนทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง คุรุชุนทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคชาติพัฒนา นครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ความจริงแล้ว ผมคงจะใช้เวลาไม่เกิน ๕ - ๕ นาที ในการสรุป เพราะเห็นว่าการอภิปรายของท่านสมาชิกจากจังหวัดพังงาได้กรุณาให้รายละเอียดพอสมควรแล้ว แต่มีสิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานก็คือว่า ทั้งหมดทั้งหลายที่สมาชิกฝ่ายค้านได้เสนอญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ ในประเด็นการตั้งกรรมการสรรหานั้นคงมีประเด็นแต่เพียงว่า เราจะตั้งคณะกรรมการสรรหาตามร่างญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติม หรือควรจะใช้ร่างเดิมในการดำเนินการต่อไป กระผมขอกราบเรียนในประเด็นที่ยังไม่ได้มีการชี้แจงในส่วนที่สมาชิกทั้งหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติได้กรุณาตั้งข้อสังเกต กระผมขอกราบเรียนว่าแท้จริงแล้วนั้นอำนาจหน้าที่ของวุฒิสมาชิกหรือที่มาแห่งวุฒิสมาชิกในอดีต กระผมจะไม่กล่าวถึงมาก เพราะเหตุที่ว่าแท้จริงแล้วอำนาจในอดีตในสังคมของไทยเรานั้นคิดยึดอยู่กับการทดแทนบุญคุณเป็นหลัก ดังนั้นในอดีตที่ผ่านมา นั้น การตั้งวุฒิสมาชิกในอดีตจึง เป็นเพื่อตอบแทนและรักษาเสถียรภาพรักษาอำนาจเป็นหลัก ในการพิจารณาต่อไปนี้นั้น ผมอยากจะกราบเรียนถึงข้อที่ เราจะต้องพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของสมาชิกที่จะต้องกลั่นกรองกฎหมาย ท่านประธาน เรายึดถืออยู่เพียง ๑ ประการเท่านั้นก็คือว่า

การที่จะเกิดยังประโยชน์ให้แก่แผ่นดินของวุฒิสมาชิกนั้นคงอยู่ที่ความเป็นอิสระ ความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และการจะยังประโยชน์ให้แก่แผ่นดินนั้นก็คือการที่มี หลากหลายอาชีพเข้ามาสู่การเป็นวุฒิสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่เราให้ ดั้งกรรมการพิจารณาสรรหาจำนวน ๘ คนนั้น ความจริงแล้วไม่ได้มาจาก ความคิดของเราเองแต่ต้น แต่เป็นความคิดของท่านประธานซึ่งทำหน้าที่ใน ปัจจุบันนี้เองที่มีความคิดตั้งแต่ปี ๑๙๓๙ ในฐานะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ กรุณา เจียบ ๆ หน่อยครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่าในสิ่งทั้งหลายเหล่านั้นนั้น เป็นสิ่งที่พวกเรานั้นมี เจตนาที่จะทำให้การเมืองดีขึ้น วันนี้ผมทราบว่าท่านสมาชิกทั้งหลายโดยเฉพาะ ในชิกฝ่ายรัฐบาลและวุฒิสมาชิกมีความคิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แล้วมีการ แจกโฉลกกัน เรียบร้อยแล้วที่จะดำเนินการทางใดทางหนึ่ง แต่สิ่งที่อยากจะ กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังสมาชิกทั้งหลายก็คือว่า ข้อคิดของคณะ กรรมการปฏิรูปการเมืองที่ได้เคยเสนอต่อสภาแห่งนี้ว่า ตราบโคตีที่มีการให้ อำนางแก่สมาชิกแห่งสภานี้ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วโอกาสที่จะทำให้ รัฐธรรมนูญที่แก้ไขใหม่นั้น กระทบกระเทือนต่อสถานะความเป็นอยู่ของสมาชิก แห่งนี้คงไม่อาจจะทำได้ เพราะฉะนั้นสังฆกรรมข้อนี้จะเป็นเครื่องพิสูจน์ในการ ลงมติต่อไปนี้ ผมขอกราบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ ในการ ลงคะแนน รัฐธรรมนูญกำหนดให้ขานชื่อแล้วก็ลงคะแนนโดยเปิดเผย ก่อนที่จะ ดำเนินการขานชื่อ ผมขอตั้งกรรมการตรวจนับคะแนนจากฝ่ายวุฒิสภา คุณโกวิท สุรัสวดี อยู่ใหม่ครับ คุณสุชน ชาลีเครือ จากฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร คุณเจริญ จรรย์โกมล จากพรรคชาติไทย คุณสุวโรช พะลัง ประชาธิปัตย์

คุณจาตุรนต์ ฉายแสง ความหวังใหม่ คุณบุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชาดีพัฒนา
คุณเจริญมีอะไรครับ เชิญครับ

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม เจริญ จรรย์โกมล ขอมอบหมายให้คุณกัญจน
ศิลปอาษา แทนผมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าอย่างนั้นเชิญคุณกัญจน
ครับ ท่านสมาชิกครับ เพื่อความเป็นระเบียบนะครับ ท่านผู้ใดเห็นควรรับ
หลักการก็กรุณาขานว่า รับหลักการ ถ้าไม่เห็นควรรับหลักการก็ ไม่รับหลักการ
ถ้าไม่ต้องการจะออกเสียงก็ งดออกเสียง ๓ อย่างนะครับ ก็รับหลักการ
ไม่รับหลักการ งดออกเสียง ขอเชิญท่านเลขาธิการฯ การดำเนินการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
: นายกนก ลิ่มตระกูล

นายกนก ลิ่มตระกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรดิตต์) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
: พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ

พลอากาศเอก กมล เดชะตุงคะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายกร ทัพพะรังสี

(นายกร ทัพพะรังสี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายกรพงษ์ อัสวินวิจิตร

- นายกรพจน์ อัครวิจิตร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายกริช กงเพชร
- นายกริช กงเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายทวี สุภธีระ
- นายทวี สุภธีระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ
- นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา):
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นางสาวกัญญา ศิลปอาชา
- นางสาวกัญญา ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก กันต์ พิมานทิพย์
- (พลอากาศเอก กันต์ พิมานทิพย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายกัณฑ์ธีร์ ศุภมงคล

นางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพฯ-
มหานคร) : ตัดราชการต่างประเทศค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายการุณ ไสงาม

นายการุณ ไสงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์

นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางกิ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่

นางกิ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: ไม่รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก กิตติ รัตนฉายา

พลเอก กิตติ รัตนฉายา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันจ่าอากาศโท กิตติคุณ นาคะบุตร

พันจ่าอากาศโท กิตติคุณ นาคะบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(เพชรบูรณ์) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเกรียง กัลป์ตินันท์

นายเกรียง กัลป์ตินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเกษม ณรงค์เดช

นายเกษม ณรงค์เดช สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์

พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเกษม รุ่งธนเกียรติ

นายเกษม รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร

พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุจักษ์

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุจักษ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออก
เสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์

นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพกาญจนา

พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพกาญจนา สมาชิกวุฒิสภา : งดออก
เสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายแก้ว บัวสุวรรณ

นายแก้ว บัวสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์)
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายโกเมน ภัทรภิรมย์

นายโกเมน ภัทรภิรมย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายโกวิท วรพิพัฒน์

(นายโกวิท วรพิพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายโกวิท สุรัสวดี

นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายโกวิทช์ ธารณา

นายโกวิทช์ ธารณา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ขจร รามัญวงศ์

พลเอก ขจร รมัญวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา (ไม่ประสงค์ออกเสียงครบ)
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายขจรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์

นายขจรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายขจิตร์ ชัยนิคม

นายขจิตร์ ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายขุนทอง เทียงตรง

(นายขุนทอง เทียงตรง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์

นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร)
: ไม่รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางสาวคณคาย เฟื่องประยูร

นางสาวคณคาย เฟื่องประยูร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี)
: รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตรี คณาย นวพันธ์

(พันตรี คณาย นวพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายคำรณ ณ ลำพูน

นายคำรณ ณ ลำพูน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายโมสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์

นายโมสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเงิน ไขยศิริวามงคล

(นายเงิน ไขยศิริวามงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก จรรยา สุนทรทรัพย์

(พลอากาศเอก จรรยา สุนทรทรัพย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก จรัส กุลละวณิชย์

(พลเอก จรัส กุลละวณิชย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายจรัส ห้วยช่วย

นายจรัส ห้วยช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายจรัส สุวรรณเวลา

นายจรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก จรินทร์ สว่างวรรณ

พลเอก จรินทร์ สว่างวรรณ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

พลเอก จรูญ พูนสนอง

พลเอก จรูญ พูนสนอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจองชัย เทียงธรรม

นายจองชัย เทียงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) :

ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจัตวา กลิ่นสุนทร

นายจัตวา กลิ่นสุนทร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจาดรงค์ เฟ็งนรพัฒน์

นายจาดรงค์ เฟ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจาดรนต์ ฉายแสง

นายจาดรนต์ ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจ่านงค์ โพธิสาโร

นายจ่านงค์ โพธิสาโร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายจำลอง ครุฑขุนทด

นายจำลอง คุรุขุนทด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก จำแลง อุชูโกมล

พลเอก จำแลง อุชูโกมล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์

(นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายจตุติ ไกรฤกษ์

นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง

(พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายจรินทร์ ถักขณวิศิษฎ์

นายจรินทร์ ถักขณวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พังงา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเจริญ ถันขวงค์

นายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเจริญ จรรย์โกมล

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเจริญ สิริวัฒนภักดี

(นายเจริญ สิริวัฒนภักดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเจี๋ย ก๊กผล

นายเจี๋ย ก๊กผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายฉลาด ขามช่วง

นายฉลาด ขามช่วง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายฉัฐวัสส์ มุตตามระ

นายฉัฐวัสส์ มุตตามระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 ร้อยตำรวจโท ฉัตรชัย บุญชะอนันต์
 (ร้อยตำรวจโท ฉัตรชัย บุญชะอนันต์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
 ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายฉัตรชัย เอียสกุล

นายฉัตรชัย เอียสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
 ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลอากาศเอก เฉลย วรินทราคม

พลอากาศเอก เฉลย วรินทราคม สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพฯ) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
 ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายชวน หลีกภัย

นายชวน หลีกภัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) :
 รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม):
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา

พลเรือเอก ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ชัชชม กันหลง

พลเอก ชัชชม กันหลง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชัชวาล อภิบาลศรี

นายชัชวาล อภิบาลศรี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชัชวาลย์ ชมภูแดง

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชัย ชิดชอบ

นายชัย ชิดชอบ . สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ชัยณรงค์ หนูนักดี

พลเอก ชัยณรงค์ หนูหนักดี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายชัยพร ทองประเสริฐ

นายชัยพร ทองประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อำนาจเจริญ)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายชัยศักดิ์ ศิริวัฒน์

นายชัยศักดิ์ ศิริวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรดิตถ์) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยนาท) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

พลเอก ชัยวุฒิ ศรีมาต

(พลเอก ชัยวุฒิ ศรีมาต สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช

นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

พลเอก ชาญ หาญยุทธ

พลเอก ชาญ หาญยุทธ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง

นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชาญชัย ปทุมารักษ์

นายชาญชัย ปทุมารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์

นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นครนายก) : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ

พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นครราชสีมา) : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชาติเชื้อ วรรณสุด

(นายชาติเชื้อ วรรณสุด สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชำนาญ ฅ สงขลา

(นายชำนาญ ฅ สงขลา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลตรี ชำนาญ พาสุนันท์

พลตรี ชำนาญ พาสุนันท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์

นายชำนาญ คักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชิงชัย มงคลธรรม

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชินวรณ์ บุญเกียรติ

นายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชุมพล กาญจนะ

นายชุมพล กาญจนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชุมพล ศิลปอาชา

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชูชัย มุ่งเจริญพร

นายชูชัย มุ่งเจริญพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายชูชาติ หาญสวัสดิ์

นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายชูชีพ หาญสวัสดิ์

นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายชวรงค์ ฉายะบุตร

นายชวรงค์ ฉายะบุตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ

นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายชูศักดิ์ แอกทอง

นายชูศักดิ์ แอกทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก เชมรฐา ฐานะจาโร

(พลเอก เชมรฐา ฐานะจาโร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเชาวน์วัศ สุดลาภา

นายเชาวน์วัศ สุดลาภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ

ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ราชบุรี) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก เข็ดชาย วีร์รัตนานนท์

พลเอก เข็ดชาย วีร์รัตนานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือเอก เขี้ยว โรจนชลา

พลเรือเอก เขี้ยว โรจนชลา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือตรี ไชคชัย พลชัย

พลเรือตรี ไชคชัย พลชัย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไชคชัย อักษรนันท์

นายไชคชัย อักษรนันท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไชยยศ สะสมทรัพย์

นายไชยยศ สะสมทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไชยวัฒน์ สิ้นสุวงศ์

นายไชยวัฒน์ สิ้นสุวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพฯ-
มหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไชยา พรหมา

นายไชยา พรหมา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองบัวลำภู) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไชยา สะสมทรัพย์

นายไชยา สะสมทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศเอก ดนัย โมรินทร์

พลอากาศเอก ดนัย โมรินทร์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายคณัฐฤทธิ์ วัชรารมณ์

นายคณัฐฤทธิ์ วัชรารมณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศตรี คุณฤๅ ประพัฒน์ทอง

พลอากาศตรี คุณฤๅ ประพัฒน์ทอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายดุสิต รังคสิริ

(นายดุสิต รังคสิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายดุสิต ศิริวรรณ

(นายดุสิต ศิริวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเดช บุญ-หลง

นายเดช บุญ-หลง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครนายก) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นาวาโท เดชา สุขารมณ

นาวาโท เดชา สุขารมณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเดโช สนวนานนท์

นายเดโช สนวนานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
หม่อมหลวงตรีศุภทร เทวกุล

หม่อมหลวงตรีศุภทร เทวกุล สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายตรีพล เจาะจิตต์

นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายต๋น จินตะเวช

นายต๋น จินตะเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ถวัลย์ แสงวงพรรค์

(พลเอก ถวัลย์ แสงวงพรรค์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายถวิล จันทร์ประสงค์

นายถวิล จันทร์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายถวิล ไพรสมณ์

นายถวิล ไพรสมณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายถาวร กาศมสัน

นายถาวร กาศมสัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศโท ถาวร เกิดสินธุ์

(พลอากาศโท ถาวร เกิดสินธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ฉาวร รัตนาวะดี

พลเอก ฉาวร รัตนาวะดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายฉาวร เสนเนียม

นายฉาวร เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตรี เถกิง มั่งขวัญ

พลตรี เถกิง มั่งขวัญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายทรงศักดิ์ ทองศรี

นายทรงศักดิ์ ทองศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรชด

พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรชด สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายทวี ไกรคุปต์

นายทวี ไกรคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายทวี สุระบาล

นายทวี สุระบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายทวี หนูนักดี

นายทวี หนูนักดี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายทวีศักดิ์ สุภาศรี

นายทวีศักดิ์ สุภาศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตรี ทวีศักดิ์ หนูนักดี

พลตรี ทวีศักดิ์ หนูนักดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์

พลเอก ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ทศพร ทรงสุวรรณ

พลเอก ทศพร ทรงสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตำรวจโท ทักนิม ชินวัตร

พันตำรวจโท ทักนิม ชินวัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางสาวทัศนีย์ บุญทอง
(นางสาวทัศนีย์ บุญทอง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตำรวจเอก ทิน วงศ์ปลั่ง
พันตำรวจเอก ทิน วงศ์ปลั่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
: ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายทินพันธุ์ นาคะตะ
(นายทินพันธุ์ นาคะตะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์
นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายธนิษฐ์ เขียวรอนนท์
(นายธนิษฐ์ เขียวรอนนท์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจโท ธนู หอมหวล
(พลตำรวจโท ธนู หอมหวล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สิงห์บุรี)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายธรรมบุญ เจริญดี

นายธรรมบุญ เจริญดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ

นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือเอก รัชชชัย โกศลนาวิณ

พลเรือเอก รัชชชัย โกศลนาวิณ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรัชชชัย ขงกิตติกุล

(นายรัชชชัย ขงกิตติกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรัชชชัย อนามพงษ์

นายรัชชชัย อนามพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) :
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรัชชวงศ์ ณ เชียงใหม่

นายรัชชวงศ์ ณ เชียงใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชัย การวัฒนาศิริกุล

นายชัย การวัฒนาศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ถ้าพบ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชานินทร์ ใจสมุทร

นายชานินทร์ ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สจล) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศตรี ชานินทร์ หุ่งขจร

พลอากาศตรี ชานินทร์ หุ่งขจร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายธานี อีสาร์

นายธานี อีสาร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์

นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ถ้าพบ)
: รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศโท ชำรง เจริญรัชต์

พลอากาศโท ชำรง เจริญรัชต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายธีรารงค์ ไทยมงคล

นายธีรารงค์ ไทยมงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
พลตรี ธิตีพงษ์ เจนนูวัตร

พลตรี ธิตีพงษ์ เจนนูวัตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศโท ธีร์ศิลป์ คัมภีร์ญาณนนท์

(พลอากาศโท ธีร์ศิลป์ คัมภีร์ญาณนนท์ สมาชิกวุฒิสภาไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต์

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธิต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก เข็ญร ชนโมตรี

พลเอก เข็ญร ชนโมตรี สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก นคร พิบูลย์สวัสดิ์

พลเรือเอก นคร พิบูลย์สวัสดิ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายนิพนธ์ ธาราภูมิ

(นายนิพนธ์ ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) ไม่อยู่
 ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายนิพนธ์ บุญญามณี

นายนิพนธ์ บุญญามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
 รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา):
 รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายนิติภูมิ อินทรสมบัติ

นายนิติภูมิ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
 รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นางนิกา พริ้งสุดกะ

นางนิกา พริ้งสุดกะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) :
 รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายนิยม วรรณัญญา

นายนิคม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
คุณหญิงนิรมล สุริยศักดิ์

(คุณหญิงนิรมล สุริยศักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ร้อยตรี นฤต ธนิกุล

ร้อยตรี นฤต ธนิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสงคราม)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเนวิน ชิดชอบ

นายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบตี จุณณานนท์

นายบตี จุณณานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก บรรจบ บุญนาค

พลเอก บรรจบ บุญนาค สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบรรลุ สุทธิวารีย์

นายบรรลุ สุทธิวารีย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตราด) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบรรหาร ศิลปอาชา

นายบรรหาร ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบัญญัติ วงษ์ประยูร

นายบัญญัติ วงษ์ประยูร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบัณฑิต ศิริพันธุ์

นายบัณฑิต ศิริพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบัวสอน ประชามอญ

นายบัวสอน ประชามอญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายบุญขง วีสมหมาย

นายบุญขง วีสมหมาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
: นายบุญช่วย ภูจินาพันธ์

นายบุญช่วย ภูจินาพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญชู ตริทอง

นายบุญชู ตริทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญชู โรจนเสถียร

นายบุญชู โรจนเสถียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจเอก บุญชู วังกานนท์

พลตำรวจเอก บุญชู วังกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ลพบุรี) : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญธง สงฆ์ประชา

นายบุญธง สงฆ์ประชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยนาท) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญพันธ์ แคว้วฉนะ

นายบุญพันธ์ แคว้วฉนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญมาก สิริเนาวกุล

นายบุญมาก สิริเนาวกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตรี บุญรอด สมทัศน์

(พลตรี บุญรอด สมทัศน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญเลิศ สว่างกุล

นายบุญเลิศ สว่างกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แม่ฮ่องสอน)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
: นายบุญส่ง สมใจ

นายบุญส่ง สมใจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุญอื้อ ประเสริฐสุวรรณ

(นายบุญอื้อ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สุพรรณบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ หิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบูรินทร์ หิรัญบุรณะ

นายบูรินทร์ หิรัญบุรณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบุรพา อัดถากร

(นายบุรพา อัดถากร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายบูรานานูติน อุเช็ง

นายบูรานานูติน อุเช็ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์

นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประกอบ สังข์โต

นายประกอบ สังข์โต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประจวบ ไชยสาส์น

นายประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ประจวบ แสงทวีป

พลเอก ประจวบ แสงทวีป สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช

พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์

(นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายประชา คุณะเกษม

นายประชา คุณะเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายประชา โทธิพิพิธ

นายประชา โทธิพิพิธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
 รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก

นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (นครราชสีมา) : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลเรือเอก ประชุม เกรือวัลย์

พลเรือเอก ประชุม เกรือวัลย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ

พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศเอก ประเชิน นุนนาค

พลอากาศเอก ประเชิน นุนนาค สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์

นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายประดิษฐ์ ชัยฮิ้น

นายประดิษฐ์ ชัยฮิ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายประทวน เขียวฤทธิ์

นายประทวน เขียวฤทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายประทวน รมยานนท์

นายประทวน รมยานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายประเทือง คำประกอบ

นายประเทือง คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประเทือง ปานลักษณ์

นายประเทือง ปานลักษณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจตรี ประธาน สว่างวิโรธ

(พลตำรวจตรี ประธาน สว่างวิโรธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(เพชรบูรณ์) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศเอก ประพันธ์ รุปะเดมิย์

พลอากาศเอก ประพันธ์ รุปะเดมิย์ สมาชิกวุฒิสภา :
งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์

ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประภัตร โพธสุชน

นายประภัตร โพธสุชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ประมณฑ์ ผลาสินธุ์

พลเอก ประมณฑ์ ผลาสินธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประมวล สภาวสุ

(นายประมวล สภาวสุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกसार

พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกसार สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประยุทธ์ นิงพานิชย์

นายประยุทธ์ นิงพานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร)) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประวัฒน์ อุตตะโมต

นายประวัฒน์ อุตตะโมต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประวัตติ ทองสมบูรณ์

นายประวัตติ ทองสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายประวิช นิลวัชรณีย์

นายประวิช นิลวัชรรมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลอากาศโท ประวิช พงนประพันธ์

พลอากาศโท ประวิช พงนประพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเรือเอก ประวิทย์ ปาลศรี

พลเรือเอก ประวิทย์ ปาลศรี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์

พลเรือเอก ประวิทย์ ศิวรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายประศาสตร์ ทองปากน้ำ

นายประศาสตร์ ทองปากน้ำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายประสงค์ โฉมิตานนท์

นายประสงค์ โฉมิตานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายประสงค์ บุรณพงศ์

นายประสงค์ บูรณพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประสพ บุขราคุ้ม

นายประสพ บุขราคุ้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประสพ รัตนากร

นายประสพ รัตนากร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือตรี ประสาน จันทรัมย์

พลเรือตรี ประสาน จันทรัมย์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประสิทธิ์ จันทาทอง

นายประสิทธิ์ จันทาทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช

(นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล

นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประเสริฐ บุญศรี

นายประเสริฐ บุญศรี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ

นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา)
: รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตรี ประเสริฐ พรรคเจริญ

พลตรี ประเสริฐ พรรคเจริญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายประเสริฐ ม่วงศิริ

นายประเสริฐ ม่วงศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์

พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก ประหัด ดิษยะศริน

พลอากาศเอก ประหัด ดิษยะศริน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายปราโมทย์ สุขุม

นายปราโมทย์ สุขุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
- นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายปรีชา มุสิกกุล
- นายปรีชา มุสิกกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร) :
รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข
- นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) :
ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ปรีชา โรจนเสน
- พลเอก ปรีชา โรจนเสน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายปรีชา เล่าพงศ์ชนะ
- นายปรีชา เล่าพงศ์ชนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก ปรีชา สงวนเชื้อ
- พลเรือเอก ปรีชา สงวนเชื้อ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ์
- (พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางปวีณา หงสกุล

นางปวีณา หงสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปองพล อติเรกสาร

นายปองพล อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปิঞ্জชัย บุนนาค

นายปิঞ্জชัย บุนนาค สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปัญญา เกสรทอง

นายปัญญา เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :
รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปัญญา จินตะเวช

นายปัญญา จินตะเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปัญญา ศรีปัญญา

นายปัญญา ศรีปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ

นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปิยะ ปิติเตชะ

นายปิยะ ปิติเตชะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) :
รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์

(นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร

นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท แฉ้ว แฉ้วพิษากุล

พลโท แฉ้ว แฉ้วพิษากุล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายพงษ์อุคม ตรีสุชี

นายพงษ์อุคม ตรีสุขี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา)

: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายเพชร บุติธรรมดำรง

นายเพชร บุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายเพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา

(นายเพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่

ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลตรี พนม จินะวิจารณ์

พลตรี พนม จินะวิจารณ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลอากาศเอก พนม ถีรสวาที

พลอากาศเอก พนม ถีรสวาที สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายพนม พิลาบุตร

(นายพนม พิลาบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) ไม่อยู่

ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลโท พมสุข สุธรรานันท์

พลโท พมสุข สุธรรานันท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเรือเอก พยุง ผดุงนาวิน

พลเรือเอก พยุง ผดุงนาวิน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพรเทพ เดชะไพบูลย์
- นายพรเทพ เดชะไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
 รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพรเทพ พรประภา
- (นายพรเทพ พรประภา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม
 ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ
- นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
 รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพรศักดิ์ เปี่ยมคัล้า
- (นายพรศักดิ์ ..เปี่ยมคัล้า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์
- พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (อุทัยธานี) : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง
- นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา) : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นางพวงเล็ก บุญเชียง

นางพวงเล็ก บุญเชียง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูริย์

คุณหญิงพัชรี ว่องไพฑูริย์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายพากเพียร วิริยะพันธุ์

นายพากเพียร วิริยะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายพานิชย์ เจริญเผ่า

นายพานิชย์ เจริญเผ่า สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา

นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายพิชัย มงคลวิรุถ

นายพิชัย มงคลวิรุถ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :

ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายพิชัย รัตตกุล

นายพิชัย รัตตกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร):

รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพิชัย วาศนาส่ง
 นายพิชัย วาศนาส่ง สมาชิกวุฒิสภา . : งดออกเสียง
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
 นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กระบี่) :
 รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร
 (นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพินิจ จันทรสุรินทร์
 นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
 รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพินิจ จารุสมบัติ
 นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
 รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพินิจ สิทธิโห
 (นายพินิจ สิทธิโห สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) ไม่อยู่ในที่
 ประชุม)

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพินิต อารยะศิริ
 นายพินิต อารยะศิริ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นางพิมพ์า จันทร์ประสงค์
 นางพิมพ์า จันทร์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
 ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพิศาล มุตศาสตร์สาร
 (นายพิศาล มุตศาสตร์สาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลอากาศเอก พิศิษฐ์ สวัสดิคุปต์
 พลอากาศเอก พิศิษฐ์ สวัสดิคุปต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพิสิฎฐ ภัคเกษม
 (นายพิสิฎฐ ภัคเกษม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพีรพันธุ์ พาลุสุข
 นายพีรพันธุ์ พาลุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
 ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายพีระพงษ์ ฉนวนพงษ์พันธ์
 นายพีระพงษ์ ฉนวนพงษ์พันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายพีระพงษ์ สาคริก
 นายพีระพงษ์ สาคริก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายพีระพงษ์ อิศรภักดี
 นายพีระพงษ์ อิศรภักดี สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์
 นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายพูนสวัสดิ์ มูลศาสตรสาทร
 นายพูนสวัสดิ์ มูลศาสตรสาทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์)
 : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายพูนศักดิ์ อยู่ประเสริฐ
 นายพูนศักดิ์ อยู่ประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี):
 รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายเพรา นีวาทวงศ์
 (นายเพรา นีวาทวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายไพจิต ศรีวีรขาน
 นายไพจิต ศรีวีรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
 ไม่รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายไพจิตร ปวะบุตร
 นายไพจิตร ปวะบุตร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายไพฑูรย์ แก้วทอง
 นายไพฑูรย์ แก้วทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร) :
 ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายไพบูลย์ ช่างเรียน
 (นายไพบูลย์ ช่างเรียน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายไพบูลย์ พิมพ์พิสิฐดาวาร.
 นายไพบูลย์ พิมพ์พิสิฐดาวาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี)
 : ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายไพบูลย์ ลิมปพยอม
 นายไพบูลย์ ลิมปพยอม สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเอก ไพบูลย์ ห้องสินหลาก
 พลเอก ไพบูลย์ ห้องสินหลาก สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเอก ไพบูลย์ เอมพันธ์
 (พลเอก ไพบูลย์ เอมพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายไพโรจน์ จิตประเสริฐสุข

นายไพโรจน์ จิตประเสริฐสุข สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายไพรัช นุชิต

นายไพรัช นุชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ทองบัวสำถุ) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายไพโรจน์ เกรือรัตน์

นายไพโรจน์ เกรือรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ):
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ไพโรจน์ จันทร์อุไร

(พลเอก ไพโรจน์ จันทร์อุไร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์

นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายไพโรจน์ ลำ่าชา

นายไพโรจน์ ลำ่าชา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฏ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายไพโรจน์ ไฉ่ห่สุนทร

นายไพโรจน์ ไฉ่ห่สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
รับหลักการ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือโท ไทโรจน์ สันติเวชชกุล
- พลเรือโท ไทโรจน์ สันติเวชชกุล สมาชิกวุฒิสภา : จดออกเสียง
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ว่าที่ร้อยตรี ไทโรจน์ สุวรรณฉวี
- ว่าที่ร้อยตรี ไทโรจน์ สุวรรณฉวี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครราชสีมา) : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไพศาล ภูมาลย์วิสัย
- นายไพศาล ภูมาลย์วิสัย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
- นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล สมาชิกวุฒิสภา : จดออกเสียง
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายภัทรศักดิ์ โอสดานุเคราะห์
- นายภัทรศักดิ์ โอสดานุเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายภิญโญ นิโรจน์
- นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก มงคล อัมพรพิศิษฐ์
- พลเอก มงคล อัมพรพิศิษฐ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมงคล ไกรวิذنุสรณ์

นายมงคล ไกรวิذنุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมนตรี คำนโพนุลย์

นายมนตรี คำนโพนุลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมนตรี พงษ์พานิช

นายมนตรี พงษ์พานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมนัส นิยมทรัพย์วัฒน์

นายมนัส นิยมทรัพย์วัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมหิตล จันทรางกูร

นายมหิตล จันทรางกูร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมะรีเป็ง จะปะกียา

(นายมะรีเป็ง จะปะกียา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี))
ไม่อยู่ในที่ประชุม

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมัน พันธ์โนทัย

นายมัน พัทธโนทัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :

ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเรือเอก มาตรา อ่ำไพพิศตร์

พลเรือเอก มาตรา อ่ำไพพิศตร์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายมานพ จรัสคำรงนิษฐ์

นายมานพ จรัสคำรงนิษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)

: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายมานะ กุศลกุล

นายมานะ กุศลกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :

ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายมานะ แพรสกุศล

นายมานะ แพรสกุศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายมานะอินชัญ วิชัยกุล

นายมานะอินชัญ วิชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นางมาลีรัตน์ แก้วก่า

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายมีชัย ฤชุพันธุ์

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายमुख สุโลมาน

นายमुख สุโลมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเมธา เอื้ออภิญญกุล

นายเมธา เอื้ออภิญญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชยศ อรุณเวสสะ เสรษฐ

นายชยศ อรุณเวสสะ เสรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง)
: ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชยชุตม์ ดันพิริยะกุล

(นายชยชุตม์ ดันพิริยะกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายชยชุตม์ ดิยะไพรัช

- นายขงยุทธ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการอย่างยิ่ง
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายขรรจง ร่วมพัฒนา
- นายขรรจง ร่วมพัฒนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอึ้งพันธ์ มนะสิการ
- นายอึ้งพันธ์ มนะสิการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก อึ้งยศ ไรดิพิมาย .
- พลเอก อึ้งยศ ไรดิพิมาย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายยุทธ กิ่งเกตุ .
- นายยุทธ กิ่งเกตุ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายยุทธ อังทินันท์
- นายยุทธ อังทินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก ยุทธนา คำดี
- (พลเอก ยุทธนา คำดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก ยุทธพันธ์ มกรมณี

(พลเอก ยุทธพันธ์ มกรมณี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต

(นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายระวี กิ่งคำวงศ์...

นายระวี กิ่งคำวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) :
ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรักเกียรติ สุขชนะ

นายรักเกียรติ สุขชนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรักษ์ คำานกุล

นายรักษ์ คำานกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายรักษ์ กันต์สุนทร

นายรักษ์ กันต์สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศตรี รังสรรค์ ทิยะระ

พลอากาศตรี รังสรรค์ ทิยะระ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นางรัตนา จงสุทธานามณี

นางรัตนา จงสุทธานามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่):
รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายรารี มามะ

นายรารี มามะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายรุ่งธรรม ลัดพลี

นายรุ่งธรรม ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเรวัต สิริกุล

นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายเรืองวิทย์ ลิกค์

นายเรืองวิทย์ ลิกค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางลดาวัลดี วงศ์ศรีวงศ์

นางลดาวัลดี วงศ์ศรีวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางลลิตา ฤกษ์สำราญ

นางลลิตา ฤกษ์สำราญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
ไม่รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
คุณหญิงลักขณา แสงสนิท

คุณหญิงลักขณา แสงสนิท สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ

นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายลำพอง พิลาสมบัติ

นายลำพอง พิลาสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท เติศ ฟิ่งพักตร์

(พลโท เติศ ฟิ่งพักตร์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วชิรา สุริยกุล ณ อยุธยา

- พลเอก วชิรา สุริยกุล ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันเชื้อ
 (ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันเชื้อ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายวรรณรัตน์ ชาญกุล
 นายวรรณรัตน์ ชาญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
 : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นางวรศุณี เขาว์ศิริกุล
 นางวรศุณี เขาว์ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) :
 รับหลักการค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายวราเทพ รัตนากร
 นายวราเทพ รัตนากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร)
 : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายวัชรินทร์ ฉันทะกุล
 นายวัชรินทร์ ฉันทะกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายวัชรินทร์ ศรีฉาพร
 นายวัชรินทร์ ศรีฉาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
 ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ

ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ

พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วัฒนา สรรพพานิช

พลเอก วัฒนา สรรพพานิช สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวัฒนา อัสวเหม

นายวัฒนา อัสวเหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วันชัย เรืองตระกูล

พลเอก วันชัย เรืองตระกูล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์

พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี

นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ว่าที่เรือโท วัลลภ ยังตรง

ว่าที่เรือโท วัลลภ ยังตรง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สมุทรปราการ) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวัลลภ สุปรียศิลป์

นายวัลลภ สุปรียศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางวามิ หาญสวัสดิ์

นางวามิ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวาสิต พัทธมนบุตร

นายวาสิต พัทธมนบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชัย วัฒนาประสิทธิ์

นายวิจิตร วัฒนาประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิจิตร ศรีส��น

(นายวิจิตร ศรีส��น สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วิจิตร สุขมาก

พลเอก วิจิตร สุขมาก สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิจิตร สุทินิจ

(นายวิจิตร สุทินิจ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์

พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล

นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชัย โฉสุวรรณจินดา

(นายวิชัย โฉสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชัย วงศ์ไชย

- นายวิชัย วงศ์ไชย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์
- พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิจิต แสงทอง
- นายวิจิต แสงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิชู ดัฒศศิริ
- นายวิชู ดัฒศศิริ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก วิเชษฐ การุณยวนิช
- (พลเรือเอก วิเชษฐ การุณยวนิช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิเชิธร ขาวขำ
- นายวิเชิธร ขาวขำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิเชิธร กันฉ่อง
- นายวิเชิธร กันฉ่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือเอก วิจารณ์ สันติวิศิษฐ์

พลเรือเอก วิจารณ์ สันติวิศิษฐ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิฑูรย์ นามบุตร

นายวิฑูรย์ นามบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิฑูรย์ กัทรเสาทะ

(นายวิฑูรย์ กัทรเสาทะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชา แก้วกราดัย

นายวิชา แก้วกราดัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชา คุณปลื้ม

นายวิชา คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชา เทียนทอง

นายวิชา เทียนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิชา ภูมิเหล่าแจ้ง

- นายวิชา ภูมิเหล่าแจ้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก วินัย นัยนานนท์
- พลเรือเอก วินัย นัยนานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวินัย สมะอุน
- (นายวินัย สมะอุน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวินัย เสนเนียม
- นายวินัย เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตรี วินิจ กระช่างสนธิ
- (พลตรี วินิจ กระช่างสนธิ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก วิมล วงศ์วานิช
- พลเอก วิมล วงศ์วานิช สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิระ รมยะรูป
- นายวิระ รมยะรูป สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายวิรัช ร่มเย็น
- นายวิรัช ร่มเย็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระนอง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล

(พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์

นายวิรัตน์ ตยวงคนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์

(นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิโรจน์ นวลแข

(นายวิโรจน์ นวลแข สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์

พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(อ่างทอง) : ไม่รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก วิโรจน์ แสงสนิท

พลเอก วิโรจน์ แสงสนิท สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิโรจน์ อมตกุลชัย

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายวิลาศ สิงห์วิสัย

- นายวิลาศ สิงห์สิทธิ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นายวิวัฒน์ มุ่งการดี
- นายวิวัฒน์ มุ่งการดี สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงษ์
- พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นายวิเศษ ใจใหญ่
- นายวิเศษ ใจใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประจวบคีรีขันธ์) :
- ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นายวิษณุ เครืองาม
- นายวิษณุ เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์
- นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
- ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นายวิกิจ วีรานุกต์
- (นายวิกิจ วีรานุกต์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
- นางวีณา เชิดบุญชาติ
- (นางวีณา เชิดบุญชาติ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

นายวีระ ปัทมศิริวัฒน์

นายวีระ ปัทมศิริวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก)

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

นายวีระกร คำประกอบ

นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

นายวีระพงษ์ รามางกูร

นายวีระพงษ์ รามางกูร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร

พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักกา

ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

นายวีระ ปิตรชาติ

นายวีระ ปิตรชาติ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหนณี

พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหนณี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักกา

ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร)

พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล

พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

รับหลักการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย

นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :

รับหลักการครบ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลตรี ศรีชัย มนต์วิวัฒน์

พลตรี ศรีชัย มนต์วิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :

รับหลักการครบ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นางศรีนวล ศรีตรีชัย

นางศรีนวล ศรีตรีชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :

รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายศักดิ์ กงเพชร

นายศักดิ์ กงเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :

รับหลักการครบ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายศักดิ์ประยูร ดีมา

นายศักดิ์ประยูร ดีมา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครบ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นางสาวต้นสนธิ์ นาคพงศ์

นางสาวต้นสนธิ์ นาคพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นางเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ

- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ
 พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเอก สิริ ทิวะพันธุ์
 พลเอก สิริ ทิวะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายศิริชัย บุณกุล
 นายศิริชัย บุณกุล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเอก ศิริินทร์ ชูปกกล้า
 (พลเอก ศิริินทร์ ชูปกกล้า สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่
 พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่ สมาชิกวุฒิสภา :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
 นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) :
 รับหลักการค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย
 นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
 รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายคิลป์ชัย น้อยปรี
 นายคิลป์ชัย น้อยปรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุกชัย พานิชภักดิ์
 นายสุกชัย พานิชภักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : รับหลักการ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุกสิทธิ์ เตชะตานนท์
 นายสุกสิทธิ์ เตชะตานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น)
 : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายเสกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์
 นายเสกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด):
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลเอก สกัณท์ สถิตยยุทธการ
 (พลเอก สกัณท์ สถิตยยุทธการ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสกุล ศรีพรหม
 นายสกุล ศรีพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสง่า ธนสงวนวงศ์

- นายสง่า ธนสงวนวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสถาพร กวิตานนท์
- นายสถาพร กวิตานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมรชยา คุณปลื้ม
- (นายสมรชยา คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์
- พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก สนั่น เศวตเศรนี
- พลเอก สนั่น เศวตเศรนี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสนั่น สบายเมือง
- นายสนั่น สบายเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร):
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสนั่น สุธากุล
- นายสนั่น สุธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สตูล) : รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมิท กุลเจริญ

นายสมิท กุลเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเรือตรี สนิท กาญจนวนิช

พลเรือตรี สนิท กาญจนวนิช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจโท สมควร หริกุล

พลตำรวจโท สมควร หริกุล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมควร โอบอ้อม

นายสมคิด โอบอ้อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมคิด นวลเปียน

นายสมควร นวลเปียน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมชัย วุฒิปรีชา

นายสมชัย วุฒิปรีชา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครราชสีมา) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์

นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง
นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมชาย สุนทรวิวัฒน์

นายสมชาย สุนทรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์

พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลเรือเอก สมนึก รักซ้อน
พลเรือเอก สมนึก รักซ้อน สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมบัติ ศรีสุรินทร์

นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์

นายสมบุญ วันไชยธนวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราช)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก สมพงษ์ ศิริหังษ์
พลเรือเอก สมพงษ์ ศิริหังษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงใหม่) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมพร อัครเหม

นายสมพร อัครเหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร

นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งवाल

พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งवाल สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายสมภพ โหตระกิตย์

นายสมภพ โหตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท สมโภชน์ สุทรธรมณี
พลโท สมโภชน์ สุทรธรมณี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศเอก สมศักดิ์ ฤศลาชัย
(พลอากาศเอก สมศักดิ์ ฤศลาชัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์
นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น)
: ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมศักดิ์ คุณเงิน
นายสมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล
(นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อ่างทอง)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษย์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม

นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายสมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล

นายสมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลอากาศโท สมศักดิ์ เวสุวรรณ์

พลอากาศโท สมศักดิ์ เวสุวรรณ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ

พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พลตรี สมหมาย วิชาวรรณ

(พลตรี สมหมาย วิชาวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์

นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลข) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายสมักร สุนทรเวช

นายสมักร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: ไม่รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสมัย เจริญช่าง
 นายสมัย เจริญช่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสมาน ภูมิระกาญจนะ
 (นายสมาน ภูมิระกาญจนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสมุทร มงคลกิติ
 นายสมุทร มงคลกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 ว่าที่ร้อยเอก สรชาติ สุวรรณพรหม
 ว่าที่ร้อยเอก สรชาติ สุวรรณพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (หนองบัวลำภู) : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสรรเสริญ ไกรจิตติ
 นายสรรเสริญ ไกรจิตติ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม
 นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสรวง อภัยรานูเคราะห์
 นายสรวง อภัยรานูเคราะห์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสรอรรถ กลิ่นประทุม

นายสรอรรถ กลิ่นประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสราวุธ วัชรพล

นายสราวุธ วัชรพล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสฤษดิ์ อึ้งอภินันท์

นายสฤษดิ์ อึ้งอภินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสฤษดิ์ ประดับศรี

นายสฤษดิ์ ประดับศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์

(พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก สอาด กังวล

พลอากาศเอก สอาด กังวล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสังข์ทอง ศรีธเรศ

นายสังข์ทอง ศรีธเรศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์

นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชตบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสันติ ชัยวิรัตนะ

นายสันติ ชัยวิรัตนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสันติ พร้อมพัฒน์

นายสันติ พร้อมพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์

พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย

นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก สามารถ โสคติย์

พลอากาศเอก สามารถ โสคติย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลโท สำเภา ชูศรี

(พลโท สำเภา ชูศรี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสำเภา ประจวบเหมาะ

นายสำเภา ประจวบเหมาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ประจวบคีรีขันธ์) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือตรี สำราญ อ่ำสำอางค์

(พลเรือตรี สำราญ อ่ำสำอางค์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสำเริง อัจฉริยะประสิทธิ์

นายสำเริง อัจฉริยะประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์

นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์

นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตำรวจตรี สิ้นสมุทร มุกดาหาร

(พลตำรวจตรี สิ้นสมุทร มุกดาหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสิโรตม์ ปัญญาวัฒน์

นายสิโรตม์ ปัญญาวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชุม เลาวัลย์ศิริ

(นายสุชุม เลาวัลย์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชน ชามพูนท

นายสุชน ชามพูนท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชน ชาลีเครือ

นายสุชน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์

นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร

นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชาติ ตันเจริญ

นายสุชาติ ตันเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชาติ ศรีสังข์

นายสุชาติ ศรีสังข์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
รู้แล้วว่าแพ้แต่ก็ยังไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุชาติ หอวัฒนกุล

นายสุชาติ หอวัฒนกุล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์
นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุทิน ภูษธานนท์

(นายสุทิน ภูษธานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุทธิ เฟื่องปาน

นายสุทธิ เฟื่องปาน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์

(นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันตำรวจเอก สุทธิ คະสุวรรณ

พันตำรวจเอก สุทธิ คະสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(บุรีรัมย์) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุทัศน์ เงินหมื่น

นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อำนาจเจริญ) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุทิน นพเกตุ

นายสุทิน นพเกตุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศเอก สุเทพ เทพรักษ์

(พลอากาศเอก สุเทพ เทพรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
: รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลเอก สุเทพ สีหวะรา
 พลเอก สุเทพ สีหวะรา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุธรรม แสงประทุม
 นายสุธรรม แสงประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : งดออกเสียงครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุธี สิงห์เสน่ห์
 นายสุธี สิงห์เสน่ห์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลเรือเอก สุนทร กระเทศ
 พลเรือเอก สุนทร กระเทศ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุนทร วิลาวัลย์
 นายสุนทร วิลาวัลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี) :
 ไม่รับหลักการครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุนัย จุลพงศธร
 นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 รับหลักการครับ
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุวัฒน์ ธรรมเพชร

นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุพัศร์ ลิปตวิวัฒน์

(นายสุพัศร์ ลิปตวิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุมิตร สุนทรเวช

นายสุมิตร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุเมธ พรหมพันธุ์

นายสุเมธ พรหมพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :

รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์

นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ

นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรพร คณิตังคระกุล

นายสุรพร คณิตังคระกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรพล เกียรติไชยากร

นายสุรพล เกียรติไชยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก สุรศักดิ์ จบกลศึก

(พลอากาศเอก สุรศักดิ์ จบกลศึก สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายสุรพันธ์ ชินวัตร

นายสุรพันธ์ ชินวัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ ทิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลโท สุรยุทธ์ จุลานนท์

พลโท สุรยุทธ์ จุลานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
 นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ (พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ
 นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (อุบลราชธานี) : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจักขณ์
 นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจักขณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์
 นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเรือโท สุรัตน์ รัตนพฤษดิ์
 (พลเรือโท สุรัตน์ รัตนพฤษดิ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ

- พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 ครั้น
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ
 นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
 : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต
 คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 พลเรือโท สุวรรณ ควรจรีต
 พลเรือโท สุวรรณ ควรจรีต สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุวรรณ จันทร์สม
 นายสุวรรณ จันทร์สม สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุวโรช พะลัง
 นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
 รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร):
 นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ
 นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา):
 รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล
 นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลอากาศเอก สุวิช จันทประคิมฐ์
 (พลอากาศเอก สุวิช จันทประคิมฐ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
 ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายสุวิทย์ คุณกิตติ
 นายสุวิทย์ คุณกิตติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางกุล
 พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางกุล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายเสนาะ เทียนทอง
 (นายเสนาะ เทียนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 พลอากาศโท เสริมฤทธิ์ บุญศิริยะ
 พลอากาศโท เสริมฤทธิ์ บุญศิริยะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเสริมศักดิ์ ภาวัญ

นายเสริมศักดิ์ ภาวัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายเสรี พัฒน์พันธ์ชัย

นายเสรี พัฒน์พันธ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายโสภณ เพชรสว่าง

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ

นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ สมาชิกวุฒิสภา :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายไสว พัฒโน

(นายไสว พัฒโน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตรี หอม ให้อ้ายอง

พลตรี หอม ให้อ้ายอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก หัน สกฤตพานิช

พลเรือเอก หัน สกฤตพานิช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายห้างทอง ชรรณวิณะ

นายห้างทอง ชรรณวิณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลตำรวจเอก งามอาจ ผุดผาด

พลตำรวจเอก งามอาจ ผุดผาด สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอดิศร เพียงเกษ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลโท อดิศร สุกสมุท

พลโท อดิศร สุกสมุท สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสธรู

พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสธรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลอากาศเอก อนันต์ กลิ่นทะ

พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอนันต์ กาญจนพาสน์

(นายอนันต์ กาญจนพาสน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

นายอนันต์ อนันตกุล

(นายอนันต์ อนันตกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายอนุชาติ บรรจงศุภมิตร

(นายอนุชาติ บรรจงศุภมิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยุตรัตติก์)

ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายอนุรักษ์ จูริมาศ

นายอนุรักษ์ จูริมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายอนุวัตร ลิ่มสุวรรณ

(นายอนุวัตร ลิ่มสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต

(นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

นายอภิชาติ การิกาญจน์

- นายอภิชาติ การิกาญจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย
- นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศตรี อมฤต จารยะพันธุ์
- พลอากาศตรี อมฤต จารยะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางอรดี สุทรศรี
- นางอรดี สุทรศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
รับหลักการค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางสาวอรทัย กาญจนชูศักดิ์
- นางสาวอรทัย กาญจนชูศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์

- นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอร่าม โล่ห์วีระ
(นายอร่าม โล่ห์วีระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอร่าม อามระดิษ
นายอร่าม อามระดิษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง
(นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันโท อรุณ ชาลีรินทร์
พันโท อรุณ ชาลีรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอลงกรณ์ พลบุตร
นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอวยชัย สุจริตน์

นายอวยชัย สุจริตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลอากาศตรี อัครชัย สฤตรัตนะ

พลอากาศตรี อัครชัย สฤตรัตนะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นางอัญชลี วานิช เทพบุตร

นางอัญชลี วานิช เทพบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ภูเก็ต) :
รับหลักการค่ะ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอับดุลวาฮับ อับดุลวาฮับ

นายอับดุลวาฮับ อับดุลวาฮับ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอาคม เองฉ้วน

นายอาคม เองฉ้วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กระบี่) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก

พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอาทิตย์ อุไรรัตน์

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา) :
รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก อานูภาพ ทรงสุนทร

(พลเอก อานูภาพ ทรงสุนทร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลโท आयुชุต วรรณสุต

(พลโท आयुชุต วรรณสุต สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์

นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอารีย์ วงศ์อารยะ

นายอารีย์ วงศ์อารยะ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก อารียะ อุโยภกิจ

พลเอก อารียะ อุโยภกิจ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอาษา เมฆสวรรค์

นายอาษา เมฆสวรรค์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอำนาจ ชศสุข
- นายอำนาจ ชศสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอำนาจ วีรวรรณ
- นายอำนาจ วีรวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอำนาจ สุวรรณศิริ
- นายอำนาจ สุวรรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
 รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอำนาจ ชนะวงศ์
- นายอำนาจ ชนะวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
 ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอำนาจ สอนอัมสาตร์
- (นายอำนาจ สอนอัมสาตร์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
 นายอิทธิ ศิริลัทธยากร
- นายอิทธิ ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) :
 รับหลักการครับ

- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลเอก อิศระพงษ์ หนูหนักดี
- (พลเอก อิศระพงษ์ หนูหนักดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอิสสระ สมชัย
นายอิสสระ สมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร)
: ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
พลตรี อุดม เหมวิจิตร
(พลตรี อุดม เหมวิจิตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอุดมเดช รัตนเสถียร
นายอุดมเดช รัตนเสถียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ
- ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
นายอุดมศักดิ์ หังทอง

นายอุคมศักดิ์ หังทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประจวบคีรีขันธ์)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอุคมศักดิ์ อุซชิน

นายอุคมศักดิ์ อุซชิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอุทัย สุดสุข

นายอุทัย สุดสุข สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
พลเรือเอก อุฬาร มงคลนาวิน

พลเรือเอก อุฬาร มงคลนาวิน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอุส่าห์ สระมาลา

นายอุส่าห์ สระมาลา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):
นายอุมาวีร์ คอฮิบ

นายอุมาวีร์ คอฮิบ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเอกชัย เอกหาญกมล

นายเอกชัย เอกหาญกมล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเอกภาพ พลซื่อ

(นายเอกภาพ พลซื่อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด

ไปราชการต่างประเทศ)

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

พลอากาศโท เอนก สุวรรณบุบผา

พลอากาศโท เอนก สุวรรณบุบผา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ

หลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

นายเอี่ยม ทองใจสด

นายเอี่ยม ทองใจสด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :

ไม่รับหลักการครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

พลเอก เอี่ยม มโนรัตน์

พลเอก เอี่ยม มโนรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ

ประธานรัฐสภา ได้กลับมานั่งบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

นายวิชัย โฉสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานครับ

ขออนุญาตใช้สิทธิครับ ท่านประธานครับ ผม วิชัย โฉสุวรรณจินดา ขออนุญาต

ใช้สิทธิ ไม่รับหลักการครับ

นายพินิจ สิทธิโห สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลข) : ท่านประธาน
 ครับ ผม พินิจ สิทธิโห ขอใช้สิทธิ รับหลักการครับ

นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อ่างทอง)
 ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ขออนุญาตใช้สิทธิ
 ไม่รับหลักการครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ ช้า ๆ หน่อยครับ

นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
 ผม รณฤทธิ์ชัย คานเขต ขออนุญาตใช้สิทธิ ไม่รับหลักการครับ

นายสมาน ภูมิชะกาญจนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี)
 : ท่านประธานที่เคารพ ผม สมาน ภูมิชะกาญจนะ พรรคชาติพัฒนา
 เลขที่ ๓๐๐ ขอใช้สิทธิ รับหลักการครับ

นายนิพนธ์ ชาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) : ผม
 นิพนธ์ ชาราภูมิ ไม่รับหลักการครับ

นายเงิน ไชยศิวามงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์)
 : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ผม เงิน ไชยศิวามงคล ขอใช้สิทธิ ไม่รับ
 หลักการครับ

นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม อริสมันต์
 พงษ์เรืองรอง ขอใช้สิทธิ ไม่รับหลักการครับ

นายสนชยา คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
 ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สนชยา คุณปลื้ม ไม่รับหลักการ

นายเสนาะ เทียนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว) :
 ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เสนาะ เทียนทอง ขอใช้สิทธิ ไม่รับหลักการครับ

(คณะกรรมการตรวจนับคะแนนได้ทำการตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว
 เสนอผลต่อประธาน)

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ ผลของการลงคะแนนมีดังนี้
 รับหลักการ ๑๕๘ คะแนน ไม่รับหลักการ ๑๒๘๘ คะแนน งดออกเสียง ๑๑
 คะแนน จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๕๑ ท่าน จำนวนสมาชิกวุฒิสภา
 ๒๖๖ ท่าน รวมจำนวนสมาชิกของทั้ง ๒ สภา ๖๑๗ ท่าน กึ่งหนึ่งของ ๖๑๗
 เท่ากับ ๓๐๘.๕ ดังนั้นจำนวนคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงต้องมีจำนวน
 ตั้งแต่ ๓๐๘ เสียงขึ้นไป คะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติม
 รัฐธรรมนูญมีจำนวน ๑๕๘ คะแนน ซึ่งเป็นจำนวนน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
 สมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ทั้ง ๒ สภา จึงถือว่าที่ประชุมลงมติไม่รับหลักการ

ต่อไปเป็นเรื่องด่วนที่ ๒ เป็นร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ปรับปรุงองค์ประกอบและ
 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและตุลาการอาญาธร) (สมาชิกสภาผู้แทน-
 ราษฎร จำนวน ๑๕๘ คน เป็นผู้เสนอ) จึงขอเชิญท่านผู้เสนอได้โปรดชี้แจง
 หลักการและเหตุผล เชิญได้ครับ

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กันยายน ๒๕๓๖

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)
พุทธศักราช

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องจากพวกข้าพเจ้าซึ่งมีนามข้างท้ายนี้ ได้ร่วมกันเสนอ
ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)
พุทธศักราช ดังรายละเอียดที่ได้แนบมาพร้อมนี้ และโดยพรรคการเมือง
ที่พวกข้าพเจ้าสังกัดมีมติให้เสนอได้แล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ประธานรัฐสภาดำเนินการ
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย ผู้เสนอ

(นายชวน หลีกภัย)

หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้เสนอ

นายไชยยศ สะสมทรัพย์

หัวหน้าพรรคเอกภาพ

นายอาทิตย์ อุไรรัตน์

หัวหน้าพรรคเสรีธรรม

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

หัวหน้าพรรคชาติพัฒนา

รายชื่อผู้ร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ...) พุทธศักราช

พรรคประชาธิปัตย์

๑. นายกาญจน์ ไสงาม	๒. นายเกรียง กัลป์ตินันท์
๓. นายโกวิท ธารณา	๔. นายคำรณ ณ ลำพูน
๕. นายจตุ ไกรฤกษ์	๖. นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์
๗. นายเจริญ คันชวงศ์	๘. นายฉลาด ขามช่วง
๘. นายชัยพร ทองประเสริฐ	๑๐. นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์
๑๑. นายชำนาญ สักดิเศรษฐ์	๑๒. นายชินวรณ์ บุญเกียรติ
๑๓. นายชุมพล กาญจนะ	๑๔. นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ
๑๕. นายศรีพล เจาะจิตต์	๑๖. นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี
๑๗. นายถาวร กาสมสัน	๑๘. นายถาวร เสนเนียม
๑๘. นายทวี สุระบาล	๒๐. นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
๒๑. นายธานีรัตน์ ใจสมุทร	๒๒. นายนิพนธ์ บุญญามณี
๒๓. นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ	๒๔. นางนิภา พริ้งสุทธกะ
๒๕. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	๒๖. นายบุญชู โรจนเสถียร
๒๗. นายบุญมาก ศิริเนาวกุล	๒๘. นายประคิมฐ์ กัทรประสิทธิ์
๒๘. นายประวิช นิตวิชรมณี	๓๐. นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ
๓๑. นายปราโมทย์ สุขุม	๓๒. นายปรีชา มุสิกกุล
๓๓. นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ	๓๔. นายพรศักดิ์ เปี่ยมกล้า
๓๕. นายพิชัย รัตตกุล	๓๖. นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล
๓๗. นายมะริเป็ง จะปะภิษา	๓๘. นายมานอชัญ วิชัยกุล
๓๘. นายรักย์ ตันติสุนทร	๔๐. นายรารี มามะ

๔๑. นางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์
 ๔๓. นางวรรศุณี เขาว์ศิริกุล
 ๔๕. นายวิเชียร กันเมือง
 ๔๗. นายวินัย เสนเนียม
 ๔๘. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
 ๕๑. นายสุภชัย พานิชภักดิ์
 ๕๓. นายสนั่น สุรกุล
 ๕๕. นายสมคิด นวลเปี่ยม
 ๕๗. นายสมัย เจริญช่าง
 ๕๘. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย
 ๖๑. นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์
 ๖๓. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
 ๖๕. นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์
 ๖๗. นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ
 ๖๘. นายไสว พัฒโน
 ๗๑. นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย
 ๗๓. นายอลงกรณ์ พลบุตร
 ๗๕. นายอาคม เืองฉ้วน
 ๗๗. นายอิสระ สมชัย
 ๕๑. นายตากศักดิ์ ตาภาโรจน์กิจ
 ๕๔. พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์
 ๕๖. นายวิทยา แก้วภราดัย
 ๕๘. นายวิรัช รัมย์
 ๕๙. นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย
 ๕๑. พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์
 ๕๔. นายสมควร โอบอ้อม
 ๕๖. นายสมชาย สุนทรวัฒน์
 ๕๘. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
 ๖๐. นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์
 ๖๓. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
 ๖๔. นายสุทัศน์ ธรรมเพชร
 ๖๖. นายสุรเชษฐ์ แวอาษา
 ๖๘. นายสุวิโรช พะตัง
 ๗๐. นายอภิชาติ การิกาญจน์
 ๗๑. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
 ๗๔. นางอัญญา วานิช เทพบุตร
 ๗๖. นายอำนาจ สุวรรณศิริ
 ๗๘. คุณหญิง สุภัตรา มาศดิตถ์

พรรคชาติพัฒนา

๑. นายกนก ลีมีตระกูล
 ๓. นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
 ๕. นางสาวคมคาย เฟื่องประยูร
 ๒. นายกร ทักษะรังสี
 ๔. นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์
 ๖. นายจำลอง คุรุพจนท

๗. นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง
 ๘. นายทวีศักดิ์ ตุกาศรี
 ๑๑. นายวิชชัย อนามพงษ์
 ๑๓. นายบุญช่วย กุจิมาพันธุ์
 ๑๕. นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก
 ๑๖. นายประเทือง คำประกอบ
 ๑๘. นายประมวต สกาวสุ
 ๒๑. นายประศาสตร์ ทองปากน้ำ
 ๒๓. นายประสิทธิ์ จันทาทอง
 ๒๕. นายปัญญา เกสรทอง
 ๒๗. นายพินิจ จันทรสุนทร
 ๒๘. นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร
 ๓๑. นางมาลีรัตน์ แก้วก่า
 ๓๓. นายยุทธ อังกินันท์
 ๓๕. นางรัตนา จงสุทธนามณี
 ๓๗. นายวรรณรัตน์ ชาญนุกูล
 ๓๘. นายวีระ ปัทมศิริวัฒน์
 ๔๑. นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย
 ๔๓. นายสมาน ภูมมะกาญจนะ
 ๔๕. นายศุภชัย จุลพงศธร
 ๔๗. นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ
 ๔๘. นางอรดี สุทศศรี
 ๕๑. นายอิทธิ ศิริลัทธยากร
 ๕. นายไชยา พรหมา
 ๑๐. นายธรรมบุญ เจริญดี
 ๑๒. นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์
 ๑๔. นายประจวบ ไชยสาส์น
 ๑๖. นายประทวน เขียวฤทธิ์
 ๑๘. ร้อยตรี ประทาส ลิมปะพันธุ์
 ๒๐. นายประวิทย์ อุตตะโมต
 ๒๒. นายประสพ บุรารักษ์
 ๒๔. นายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ
 ๒๖. นายปิยะ ปิติเดชะ
 ๒๘. นายพินิจ สิทธิโ
 ๓๐. นายภิญโญ นิโรจน์
 ๓๒. นายบรรจง ร่วมพัฒนา
 ๓๔. นายรักรักษ์ คำนุกูล
 ๓๖. นายลำยอง พิลาสมบัติ
 ๓๘. นายวิจิต แสงทอง
 ๔๐. พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล
 ๔๒. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์
 ๔๔. นายสุชน ขามพูนท
 ๔๖. นายสุรพล เกียรติไชยากร
 ๔๘. นายโสภณ เพชรสว่าง
 ๕๐. พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก

พรรคเสรีธรรม

๑. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	๒. นายบรรณ สุทธิวาริ
๓. นายพินิจ จารุสมบัติ	๔. นายพุทธศักดิ์ อยู่ประเสริฐ
๕. นายสมศักดิ์ คุ้มเงิน	๖. นายสันติ ชัยวิรัตน์
๗. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๘. นายสุเมธ พรหมพันห้า
๙. นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	๑๐. นายเอกภาพ พลซื่อ

พรรคเอกภาพ

๑. นายฉัฐวิสต์ นุตตามระ	๒. นายไชยา สะสมทรัพย์
๓. นายบัวสอน ประชามอญ	๔. นายมานะ แพรสกุล
๕. นายสุชาติ ศรีสังข์	๖. นายสุรสิทธิ์ เขียววิจักขณ์

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...)

พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๓ (๕) มาตรา ๑๑๓ (๑๒) มาตรา ๑๒๐ (๘) มาตรา ๑๖๓ (๘) และมาตรา ๑๘๕ ตรี เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงตุลาการรัฐธรรมนูญ การมีองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และการมีตุลาการอาญาธร

๒. เพิ่มเติมมาตรา ๑๖๐ (๑๓ ทวิ) มาตรา ๑๖๐ (๑๓ ตรี) และมาตรา ๑๖๐ (๑๓ จัตวา) เพื่อให้รองรับการพิจารณาเสนอแนะบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และตุลาการอาญาธร

๓. แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๐ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๑๐ และเพิ่มเติมมาตรา ๒๑๐ ทวิ และมาตรา ๒๑๐ ตรี เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญ

๔. เพิ่มเติมหมวด ๑๐ ทวิ มาตรา ๒๑๐ จัตวา ถึงมาตรา ๒๑๐ เดเรส หมวด ๑๐ ตรี มาตรา ๒๑๐ จตุทศ ถึงมาตรา ๒๑๐ จตุวิสถิติ เพื่อให้มีองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และการมีตุลาการอาญาธร

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญและให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติและตุลาการอาญาธร เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมืองตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๓ (๑๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑๒) เคยถูกวิสามัญหรือสภาผู้แทนราษฎรมิมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๘ หรือเคยถูกคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมิมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๒๑๐ อัญญา หรือเคยถูกคณะตุลาการอาญาธรรมิมติวินิจฉัยให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๒๑๐ อัญญา โดยยังไม่พ้นกำหนดหกปีนับแต่วันวิสามัญหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการอาญาธรรมิมติจนถึงวันเลือกตั้ง"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๐ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๘) สภาผู้แทนราษฎรมิมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๘ หรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมิมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๘ หรือตามมาตรา ๒๑๐ อัญญา ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมิมติ"

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐ (๑๓ ทวิ) (๑๓ ตริ) และ (๑๓ จัตวา) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘

"(๑๓ ทวิ) การพิจารณาเสนอแนะบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นประธานคณะตุลาการรัฐธรรมนูญและคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๐

(๑๓ ตริ) การพิจารณาเสนอแนะบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา ๒๑๐ จัตวา และการให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๐ เอกาทศ"

(๑๓ จัตวา) การพิจารณาเสนอแนะบุคคลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นประธานตุลาการอาญาธรและตุลาการอาญาธรตามมาตรา ๒๑๐ จตุทศ"

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓๓ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘

"(๘) วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรมิมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๘๘ หรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมิมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๑ หรือตามมาตรา ๒๑๐ ยัญฐ"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๕ ตริ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นขององคมนตรี ประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการรัฐสภา ตุลาการรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และตุลาการอาญาธร ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกหมวด ๑๐ มาตรา ๒๐๐ ถึง มาตรา ๒๑๐ และเพิ่มมาตรา ๒๑๐ ทวิและมาตรา ๒๑๐ ตริ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๖๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

"หมวด ๑๐

ตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐๐ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญและตุลาการรัฐธรรมนูญ รวมเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๐ค ซึ่งรัฐสภาคัดเลือกจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาเสนอตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๐๐ด

ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานตุลาการรัฐธรรมนูญและตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐๑ ก่อนเข้ารับหน้าที่ตุลาการรัฐธรรมนูญต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้

"ข้าพพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอดถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ"

มาตรา ๒๐๒ ตุลาการรัฐธรรมนูญมีอิสระในการพิจารณาวินิจฉัยกรณีให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐๐๓ ให้รัฐสภาตั้งคณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยผู้แทนวุฒิสภาสามคนและผู้แทนจากพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน เป็นกรรมการและมีหน้าที่ร่วมกันในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รัฐสภาคัดเลือก เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้คณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสมควรได้รับการคัดเลือกเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่ถึงคุณสมบัติต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๐๔ มีจำนวนสองเท่าของจำนวนตุลาการรัฐธรรมนูญที่จะพึงมีตามรัฐธรรมนูญ เสนอให้รัฐสภา เพื่อดำเนินการคัดเลือกมติของคณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญ ที่ให้เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อรัฐสภา เพื่อคัดเลือกนี้ต้องมีคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์

ให้รัฐสภาคัดเลือกรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสมควรได้รับการเสนอชื่อเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญจากบัญชีรายชื่อซึ่งคณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญจัดทำ เสนอ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินเก้าคนโดยการออกเสียงลงคะแนนลับ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เป็นผู้ได้รับการเลือกเสนอชื่อ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ

ในกรณีไม่สามารถเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ให้ครบจำนวนได้ ให้รัฐสภานำรายชื่อผู้ได้รับคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาตามวาระสามมาคัดเลือกอีกครั้ง สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินจำนวนที่ยัง

ขาดอยู่ตามพรรคสามโดยการออกเสียงลงคะแนนลับ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับ
คะแนนสูงสุดจากการเลือกเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการเลือกเสนอชื่อ เพื่อ
พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนน
ในลำดับใดเท่ากันหลายคนและไม่สามารถเสนอบุคคลในลำดับนั้นได้ทุกคน ให้
ใช้วิธีการจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือกเสนอชื่อ เพื่อพระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งจนครบจำนวน

ให้รัฐสภาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการคัดเลือกเสนอชื่อ คนหนึ่ง
ซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรง
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานตุลาการรัฐธรรมนูญ

ให้ประธานรัฐสภานำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกทั้งหมดกราบ
บังคมทูล เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญและ
ตุลาการรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐๔ ตุลาการรัฐธรรมนูญต้องมีคุณสมบัติและไม่ลักษณะ
ต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่าห้าสิบปี
- (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
ในสาขานิติศาสตร์หรือสาขารัฐศาสตร์

- (๓) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๓ (๑)
- (๒) (๔) (๖) (๗) (๑๑) หรือ (๑๒)

(๔) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการรัฐสภา ตุลาการ
อาญาธร กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการ
ตุลาการ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมือง

- (๕) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๖) ไม่เป็นหรือเคย เป็นสมาชิกหรือ เจ้าหน้าที่หรือที่ปรึกษาของ
พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ในระยะห้าปีก่อนดำรงตำแหน่ง

(๗) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหาร
ท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง

(๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ ความผิด
ลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๙) ไม่เป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือ
ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการผูกพันหุ้นส่วน บริษัท หรือ
องค์การใด ๆ ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้าไว้

(๑๐) ไม่มีการกระทำอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๔ (๒)

มาตรา ๑๐๕ ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญและตุลาการรัฐธรรมนูญ
มีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และเมื่อ
พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด แล้วจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกไม่ได้
ตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต้องปฏิบัติหน้าที่
ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญใหม่

มาตรา ๑๐๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตุลาการ
รัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๐๔

(๔) คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ตาม

มาตรา ๑๐๕

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๒๐๐๖ ในกรณีที่ตุลาการรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐๐๖ ให้รัฐสภาตั้งคณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๐๐๓ วรรคหนึ่ง และให้คณะกรรมการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอให้รัฐสภาคัดเลือก เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตุลาการรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ให้ดำเนินการ โดยนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๐๐๓ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหกมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ตำแหน่งประธานตุลาการรัฐธรรมนูญว่างลง ให้ดำเนินการ โดยนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๐๐๓ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

กำหนดวันดังกล่าว ในวรรคหนึ่ง ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา ๒๐๐๘ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยกรณีต่อไปนี้

(๑) กรณีที่สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เสนอความเห็นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วและก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๕๓ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๒) กรณีที่นายกรัฐมนตรี เสนอความเห็นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วนั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๓) กรณีที่ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะบังคับใช้แก่คดีใดต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๕ และยังไม่มีการวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นและได้เสนอความเห็นของตนหรือส่งความเห็นของคู่ความซึ่งได้แย้งและศาลเห็นว่ามิเหตุผลอันสมควรตามทางการต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าบทบัญญัตินั้นต้องด้วยมาตรา ๕

(๔) กรณีที่นายกรัฐมนตรีขอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีคนใดได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๖ (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

(๕) กรณีที่คณะรัฐมนตรี รัฐสภา สมาชิกวุฒิสภา หรือวุฒิสภามีมติว่า กรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความรัฐธรรมนูญ

(๖) กรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอความเห็นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการการเมืองสมควรพ้นจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๐ อัญญา

(๗) กรณีที่มีผู้ร้องว่า สิทธิและเสรีภาพของตนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ถูกละเมิด ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๘) กรณีอื่นที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้หรือตามกฎหมายอื่น

ในระหว่างที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตาม (๑) หรือ (๒) ให้ประธานแห่งสภาที่ได้เสนอความเห็นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบหรือให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบ แล้วแต่กรณี แล้วให้นายกรัฐมนตรีแจ้งการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวใน (๑) หรือ (๒) ไว้ก่อน ในกรณีที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตาม (๓) ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว

มาตรา ๒๐๕ ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญ ผู้ใดประพฤติดน หรือปฏิบัติหน้าที่มิชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือระเบียบแบบแผนตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นประธานตุลาการรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญ หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๔ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยให้ประธานตุลาการรัฐธรรมนูญหรือตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นพ้นจากตำแหน่งได้ มติของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าหกเสียง

เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังรัฐสภา

มาตรา ๒๐๖ การประชุมคณะตุลาการรัฐธรรมนูญต้องมีตุลาการรัฐธรรมนูญมาประชุมไม่น้อยกว่าหกคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้

ตุลาการรัฐธรรมนูญผู้เข้าประชุมทุกคนจะต้องทำคำวินิจฉัยหรือความเห็นแย้งของตนเป็นหนังสือและแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนลงมติ

มาตรา ๒๐๗ ทวิ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาล และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่วินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้คำวินิจฉัยนั้นใช้ได้ ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๒๑๐ ตี ให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการได้สวนซื้อเท็จจริง และการสืบสวนสอบสวน การพิจารณาโดยเปิดเผยการคัดค้านตุลาการรัฐธรรมนูญพยานหลักฐาน การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาการให้สิทธิแก่ผู้เกี่ยวข้องแสดงความเห็นและขอตรวจสอบ หรือสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องตน และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปเป็น หมวด ๑๐ ทวิ มาตรา ๒๑๐ จัตวา ถึง มาตรา ๒๑๐ เตรส และหมวด ๑๐ ตี มาตรา ๒๑๐ จตุทศ ถึง มาตรา ๒๑๐ จตุวิติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘

"หมวด ๑๐ ทวิ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๒๑๐ จัตวา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๒๑๐ ฉ ซึ่งรัฐสภาคัดเลือก

จากบุคคลซึ่งคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณา เสนอตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๑๐ เบญจ

ให้ประธานรัฐสภา เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๒๑๐ เบญจ ให้รัฐสภาตั้งคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้แทนวุฒิสภาสามคน และผู้แทนจากพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และมีหน้าที่ร่วมกันในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอให้รัฐสภา กัดเลือกเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสมควรได้รับการคัดเลือก เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๑๐ ฉ มีจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่จะพึงมีตามรัฐธรรมนูญ เสนอให้รัฐสภา เพื่อ ดำเนินการคัดเลือก มติของคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ให้ เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อรัฐสภา เพื่อคัดเลือกนี้ ต้องมีคะแนนเสียง เป็นเอกฉันท์

ให้รัฐสภาคัดเลือกรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสมควรได้รับการคัดเลือก เสนอชื่อ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจากบัญชีรายชื่อ ซึ่งคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจัดทำ เสนอ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน-
ราษฎรแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินเก้าคนโดย
กลรอกเสียงลงคะแนนลับ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เป็นผู้ได้รับการเลือก เสนอชื่อ
เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ

ในกรณีไม่สามารถเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งจากผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาให้ครบจำนวนได้ ให้รัฐสภานำรายชื่อผู้ได้รับคะแนน
เสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา
ตามวาระสามมาคัดเลือกอีกครั้ง สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แต่ละคนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้ไม่เกินจำนวนที่ยังขาด
อยู่ตามวาระสามโดยการออกเสียงลงคะแนนลับ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดได้รับ
คะแนนสูงสุดจากเลือกเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับการเลือก เสนอชื่อ เพื่อ
พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่ง
ชาติ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนในลำดับใดเท่ากันหลายคนและไม่สามารถเสนอบุคคล
ในลำดับนั้นได้ทุกคนให้ใช้วิธีการจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือก เสนอชื่อ
เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจนครบจำนวน

ให้รัฐสภาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการคัดเลือก เสนอชื่อ คนหนึ่ง
ซึ่งสมควรดำรงตำแหน่งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ให้ประธานรัฐสภานำรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกทั้งหมดกราบ
บังคมทูล เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๒๑๐ ฉ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย โดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี
- (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๓) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๓ (๑) (๒) (๔) (๖) (๗) (๘) (๑๑) หรือ (๑๒)
- (๔) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการรัฐสภา ตุลาการรัฐธรรมนูญ ตุลาการอาญาธร กรรมการตุลาการ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมือง
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ในระยะห้าปีก่อนดำรงตำแหน่ง
- (๗) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง
- (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๙) ไม่เป็นประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีอำนาจหน้าที่กระทำการผูกพันห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การใด ๆ ที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไร
- (๑๐) ไม่มีการกระทำอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๔ (๒) มาตรา ๒๑๐ สัตต ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีวาระ

การดำรงตำแหน่ง เก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใดแล้วจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่อีกไม่ได้

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติใหม่

มาตรา ๒๑๐ อัญญา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนและสรุปสำนวนพร้อมด้วยความเห็นเสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการเมืองกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือมีลักษณะ เป็นความผิดต่อเจ้าพนักงานในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หรือกระทำการทุจริตหรือรัววยผิดปกติ สมควรให้พ้นจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) ใ้สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนและสรุปสำนวนพร้อมด้วยความเห็นเสนอให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเมื่อเห็นว่ามีการฉ้อราษฎร์บังหลวงที่น่าเชื่อได้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดก่อนได้รับการเลือกตั้ง ได้ใช้อำนาจเงินจ้าง ไม่ว่าโดยวิธีใด เพื่อให้ได้รับเลือกตั้ง หรือได้รับเลือกตั้งมาโดยผลของการที่บุคคลใด ๆ ใช้อำนาจเงินจ้าง สมควรให้พ้นจากสมาชิกภาพ ทั้งนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ใ้สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนและสรุปสำนวนพร้อมด้วยความเห็นเสนอให้คณะตุลาการอาญาพิจารณาวินิจฉัยในกรณีมีการกล่าวหาว่าสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการการเมือง

กระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำการทุจริตหรือรัวรายผิดปกติสมควรให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือให้ต้องได้รับโทษทางอาญา

(๔) เสนอมาตรการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อ
คณะรัฐมนตรี

(๕) สั่งให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ
ข้าราชการการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน
เพื่อพิจารณาและตรวจสอบภายในระยะเวลาตามที่กำหนด

(๖) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อวุฒิสภา
สภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีทุกปี และพิมพ์เผยแพร่รายงานนั้นต่อไป

(๗) อำนาจหน้าที่อื่นตามรัฐธรรมนูญหรือที่กฎหมายบัญญัติ

เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนแล้ว หากปรากฏว่ากรณีไม่มี
มูลก็ให้ยุติเรื่อง ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนปรากฏว่า
กรณีมีมูล สำหรับกรณีตาม (๑) และ (๒) ให้เสนอรายงานพร้อมด้วยสำนวน
การไต่สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนและความเห็นไปยังคณะตุลาการ
รัฐธรรมนูญพิจารณา เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า สมาชิก
วุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการการเมืองผู้นั้นมีกรณีตาม
(๑) หรือ (๒) ให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิก
วุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลง หรือให้ข้าราชการการเมือง
ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง สำหรับกรณีตาม (๓) ให้เสนอรายงานพร้อมด้วยสำนวน
การไต่สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนและความเห็นไปยังคณะตุลาการ
อาญาพิจารณา เมื่อคณะตุลาการอาญาพิจารณาแล้วเห็นว่า สมาชิกวุฒิสภา
หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการการเมืองผู้นั้นมีกรณีตาม (๓) ให้
คณะตุลาการอาญาพิจารณามีมติวินิจฉัยสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่

ผู้นั้นจะแสดงให้เห็นคณะกรรมการอาญาธร เห็นว่าตนได้ทรัพย์สินมาในทางที่ชอบ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือมีมติวินิจฉัยให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการ เมืองผู้นั้นได้รับโทษทางอาญา

เมื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการอาญาธรมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการอาญาธรแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานวุฒิสภาหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

มติของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการอาญาธรรวมวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการรัฐธรรมนูญทั้งหมดหรือจำนวนคณะกรรมการอาญาธรทั้งหมด

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง เมื่อศาลได้รับกรณีตาม (๑) ให้ศาลแจ้งให้คณะกรรมการอาญาธรทราบและรอการพิจารณาไว้จนกว่าจะได้รับแจ้งจากคณะกรรมการอาญาธร เป็นประการอื่น เมื่อคณะกรรมการอาญาธรได้รับแจ้งจากศาลแล้ว ถ้าเห็นว่าการกรณีตาม (๑) มิใช่เป็นกรณีที่คณะกรรมการอาญาธรกำลังพิจารณาให้ศาลดำเนินการพิจารณากรณีนั้น ๆ ต่อไป ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีเดียวกัน ให้แจ้งให้ศาลรอการพิจารณาไว้ก่อนจนกว่าคณะกรรมการอาญาธรพิจารณาวินิจฉัยและแจ้งให้ศาลทราบและให้ศาลสั่งจำหน่ายคำร้องใน เรื่องและประเด็นเดียวกันนั้นเสีย

มาตรา ๒๑๐ นว นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๑๐ ฉ

(๔) รัฐสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๒๑๐ เอกภาพ

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๒๑๐ ทศ ในกรณีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๐ นิ้ว ให้รัฐสภาตั้งคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามมาตรา ๒๑๐ เบญจ วรคหนึ่ง และให้คณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้รัฐสภาคัดเลือกเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่ง ให้คำวินิจฉัยโดยนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๑๐ เบญจ วรคสองถึงวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหกมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ตั้งตำแหน่งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่างลงให้คำวินิจฉัยโดยนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๑๐ เบญจ วรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่างลงให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

กำหนดวันดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา ๒๑๐ เอกาทศ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดกระทำการอันขาดความซื่อสัตย์สุจริต หรือขาดความเที่ยงธรรมหรือเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการ เป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๐ ฉ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อ

ร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อวินิจฉัย ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งได้ มติของรัฐสภาต้องมีคะแนนเสียง ไม่น้อยสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภารวมกัน

มาตรา ๒๑๐ ทวิ ทบทวน ในการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รับความคุ้มครองในการแสดงข้อเท็จจริง แสดงความเห็นหรือออกเสียงลงมติ ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวในทางใด ๆ มิได้

การจับกุมซึ่งประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๒๑๐ เตรศ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดการกระทำและวิธีการกล่าวหาอันเป็นการทุจริตและรั่วรัวผิดปกติของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือข้าราชการการเมือง การกำหนดกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริง การสืบสวนและสอบสวนการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา พยานหลักฐาน และการสรุปสำนวนการทำสำนวนและการดำเนินการอื่น ๆ อันจำเป็นแก่การดำเนินงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งต้องเป็นอิสระทั้งทางการบริหารงานและการบริหารงบประมาณ โดยมีประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

หมวด ๑๐ ตี

ตุลาการอาญาธร

มาตรา ๒๑๐ จตุทศ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งคณะตุลาการอาญาธร ประกอบด้วย ประธานตุลาการอาญาธรและตุลาการอาญาธรประจำรวมสิบคนซึ่งได้รับการคัดเลือกมาตามมาตรา ๒๑๐ ปีญทศ และตุลาการอาญาธรเฉพาะคดีห้าคนซึ่งประธานตุลาการอาญาธรเลือกมาตามมาตรา ๒๑๐ โสทศ และมีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ให้ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานตุลาการอาญาธรและตุลาการอาญาธร

มาตรา ๒๑๑ ปีญทศ การเลือกประธานตุลาการอาญาธรและตุลาการอาญาธรให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากมาศาลฎีกาผู้สมควรดำรงตำแหน่งตุลาการอาญาธรประจำ จำนวนสิบคน และแจ้งผลการเลือกต่อรัฐสภาภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันที่ต้องเลือกตามมาตรา ๒๑๐ วิสติโนวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการเลือกภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(๒) ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๑) ประชุมและเลือกกันเองว่าผู้ใดควรได้รับการเสนอราชชื่อเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นประธานตุลาการอาญาธรแล้วแจ้งผลการเลือกต่อรัฐสภา และให้ประธานรัฐสภานำรายชื่อผู้ได้รับเลือกทั้งหมดครบมาบังคับมณฑลเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็นประธานตุลาการอาญาธรและตุลาการอาญาธรต่อไป

มาตรา ๒๑๐ โสฬส การเลือกตุลาการอาญาเฉพาะคดีให้
วุฒิสภาและผู้สภาผู้แทนราษฎร เลือกตุลาการอาญาเฉพาะคดี สภาละห้าคน
ภายในสิบวันหลังจากที่พระมหากษัตริย์ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธี
เปิดสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งแรกแล้วในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการเลือก
ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้แล้วให้ประธานรัฐสภานำ
รายชื่อผู้ได้รับเลือกทั้งหมดครบตามบังคับกฎหมายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งเป็น
ตุลาการอาญาเฉพาะคดีต่อไป

เมื่อมีการพิจารณาวินิจฉัยโดยคณะตุลาการอาญา ให้ประธาน
ตุลาการอาญาแต่งตั้งตุลาการอาญาเฉพาะคดีตามวาระหนึ่งห้าคนมาร่วม
พิจารณาพิพากษาในคดีที่สมาชิกของสภาที่ได้เลือกตุลาการอาญาเฉพาะคดี
มิได้ถูกดำเนินคดี

มาตรา ๒๑๑ กำหนดวันดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

มาตรา ๒๑๑ ตัดตรศ ตุลาการอาญาเฉพาะคดี ต้องมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๔ (๑) (๒) (๓) (๔)
(๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐) และไม่เป็นกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการ
รัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตุลาการ
รัฐธรรมนูญ ตุลาการอาญาประจำ กรรมการตุลาการ หรือข้าราชการ
การเมือง

มาตรา ๒๑๑ อัญชารศ ตุลาการอาญาประจำมีวาระการดำรง
ตำแหน่งจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ตุลาการอาญาเฉพาะคดีมีวาระเท่าอายุของวุฒิสภาหรือสภา
ผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี

ในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการอาญาธรประกอบด้วยตุลาการอาญาธรประจำและตุลาการอาญาธรเฉพาะคดีที่เหลืออยู่

มาตรา ๒๑๐ เอกราชวิสติ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตุลาการอาญาธรเฉพาะคดีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๐ สัตตรส

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

มาตรา ๒๑๐ วิสติ ในกรณีที่ตุลาการอาญาธรพ้นจากตำแหน่งให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาคำเนินการเลือกตามมาตรา ๒๑๐ ปัญจทศ (๑) ภายในสิบวันนับแต่วันที่ตุลาการอาญาธรประจำว่างลง และในกรณีที่ตำแหน่งประธานตุลาการอาญาธรว่างลง ให้ดำเนินการโดยนำบทบัญญัติตามมาตรา ๒๑๐ ปัญจทศ (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ตุลาการอาญาธรเฉพาะคดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อถึงคราวตามวาระตามมาตรา ๒๑๐ อัญจรัส หรือมาตรา ๒๑๐ เอกราชวิสติ ให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเลือกตามมาตรา ๒๑๐ โสฬส ภายในสิบวันนับแต่วันที่ตุลาการอาญาธรเฉพาะคดีว่างลง กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานตุลาการอาญาธรหรือตุลาการอาญาธรตามวรรคหนึ่ง ให้ตุลาการอาญาธรที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๒๑๐ เอกวิสติ คณะตุลาการอาญาธรมีอิสระในการพิจารณาวินิจฉัยคดีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอตามมาตรา ๒๑๐ อัญจ

มาตรา ๒๑๐ ทว่าวิสติ คณะตุลาการอาญาธรต้องมีตุลาการอาญาธร
อย่างน้อยสี่คน จึงเป็นองค์คณะพิจารณาวินิจฉัยคดี

ตุลาการอาญาธร เฉพาะคดีซึ่งได้รับเลือกจากสภาจะนั่งพิจารณาคดี
ที่สมาชิกแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกถูกตำ เนินคดี หรือมีส่วนได้เสียในคดีหรือมีการ
คัดค้านตุลาการอาญาธร เฉพาะคดีมิได้

ประธานตุลาการอาญาธร ตุลาการอาญาธรประจำ และตุลาการ
อาญาธร เฉพาะคดีทุกคน ที่เป็นองค์คณะพิจารณาวินิจฉัยคดีต้องทำความเห็น
เป็นหนังสือ ประกอบด้วยชื่อผู้กล่าวหา เรื่อง ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้
จากการพิจารณา และเหตุผลในการตัดสินใจในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
บทมาตราและข้อกฎหมายที่ยกขึ้นวินิจฉัย คำวินิจฉัยและความเห็นแย้ง

การวินิจฉัยให้ถือเอาความเห็นข้างมากของคณะตุลาการอาญาธร
เป็นมติวินิจฉัยของคณะตุลาการอาญาธร และให้นำความเห็นตามวรรคสาม
พร้อมทั้งคำวินิจฉัยของคณะตุลาการอาญาธรฝ่ายข้างมากประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษา

มาตรา ๒๑๑ เดวิสติ คำวินิจฉัยของคณะตุลาการอาญาธร ให้ถือ
เป็นเด็ดขาดและถึงที่สุด

มาตรา ๒๑๑ จตุวิสติ ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของคณะ
ตุลาการอาญาธร เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณา
การพิจารณาคดีโดยเปิดเผย การใช้ระบบไต่สวนข้อเท็จจริง การใช้สำนวน
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหลักในการ
พิจารณาวินิจฉัยคดี การห้ามดำเนินคดีซ้อนหรือซ้ำ การรับฟังความทุกฝ่าย
สิทธิในการป้องกันตนเองของจำเลยและการยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้
จำเลย การบังคับตามคำวินิจฉัยและการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้กระบวนการพิจารณา
วินิจฉัยคดีและการดำเนินการให้เป็นไปตามมติวินิจฉัย เป็นไปด้วยความรวดเร็ว
และเที่ยงธรรม

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะกรรมการรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งขึ้นจากวาระการดำรงตำแหน่ง โดยให้อนุโลมใช้วิธีพิจารณาความของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒ บรรดาบทบัญญัติกฎหมายที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติม หรือบัญญัติขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคร่วมฝ่ายค้าน ขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งมีหลักการและเหตุผลโดยสรุปคือ

การปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญ การจัดตั้งองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและการมีตุลาการอาญาธร ตลอดจนการปรับปรุงมาตราที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขดังกล่าว

ท่านประธานที่เคารพ ในประเด็นของการเสนอแก้ไขในประเด็นนี้นั้น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปรับปรุงระบบการเมือง ผมกราบเรียนท่านประธานว่า มีสมาชิกหลายท่านที่ได้อภิปรายในร่างนี้แล้ว มีความหวั่นวิตก ทักท้วงว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ได้มีการเสนอเข้ามานั้น ได้มีการพิจารณาถึงภาพรวมของระบบการเมืองมากน้อยเพียงใด ผมกราบเรียนท่านประธานว่า ในการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการเมืองของเรานั้น ถ้าเราจะไล่ระดับรับฟังบรรดาประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ที่ได้เรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองนั้น เราจะจับประเด็นได้อย่างชัดเจนว่าความไม่พอใจ ความหงุดหงิดที่มีต่อระบบการเมือง ในปัจจุบันนั้นสามารถที่จะสรุปมาได้ว่าประสงค์จะเห็นการปรับปรุงในเรื่องของความสุขุมและในเรื่องของประสิทธิภาพของระบบการเมือง ท่านประธานที่เคารพ ในเรื่องของความสุขุมกับเรื่องของประสิทธิภาพนั้น จึงเป็นเรื่องที่แนวคิดหลัก ๆ ของการเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขระบบการเมืองนั้น มุ่งมาอยู่ในเรื่องขององค์กรตรวจสอบและเรื่องของการดำเนินการแก้ไขระบบต่าง ๆ เพื่อให้ได้

มาซึ่งบรรดาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความซื่อสัตย์สุจริตเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ท่านประธานที่เคารพ ในประเด็นที่ ๒ ในเรื่องของประสิทธิภาพในเรื่องของการสรรหาผู้คนนั้น เราได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญ ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสภานี้มีมติไม่รับหลักการเมื่อสักครู่นี้ และเราก็จะได้ดำเนินการในการพิจารณาถึงที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกัน นั่นก็คือเรื่องของระบบเลือกตั้งซึ่งได้มีการเสนอตามมา แต่ในประเด็นของความสุจริตของระบบการเมือง ผมคิดว่า ทุก ๆ ท่านที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้คงปฏิเสธไม่ได้ปัญหาที่มีการถกเถียงที่มีการวิพากษ์วิจารณ์มีการเมืองกันอย่างรุนแรงที่สุดในปัจจุบันนี้หนีไม่พ้นระบบธุรกิจการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเมืองเราจะพัฒนาต่อเมืองมาหรือไม่อย่างไรตลอด ๖๓ ปีที่ผ่านมา ผมไม่กล้าพูดหรือกล่าวว่า ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นไม่มีอะไรเกิดขึ้น ผมเชื่อว่าหลายท่านที่อยู่ในที่นั่งจะเป็นพยานได้ดีว่า หลายสิ่งหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นการทำงานในสภาหรือในระบบการเมืองนั้น มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ดีขึ้น และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเมืองก็มีการพัฒนาไปพอสมควร แต่ปัญหาที่มันเกิดขึ้นก็คือว่าในช่วง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมานี้ แนวโน้มหลักซึ่งเป็นตัวกระตุ้นความเชื่อมั่นความศรัทธาในระบบประชาธิปไตยก็คือระบบธุรกิจการเงิน การกล่าวหากันว่ามีการทุจริตคอร์รัปชัน การกล่าวหาว่าการทุจริตคอร์รัปชันของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาการซื้อเสียงและการถนอม ท่านประธานที่เคารพ ปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้นมาโดยตลอดมีการกล่าวหากันอยู่ตลอดเวลาว่า บุคคลที่เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น มักจะใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่มิชอบ แต่ตลอด ๖๓ ปีที่ผ่านมา และท่านประธานจะได้ไปสำรวจดูว่า ท่ามกลางความเชื่อของคนที่ไปว่า มีการทุจริตคอร์รัปชันท่ามกลางการกล่าวหากันไปกันมา ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในระบบการเมือง มีกี่กรณีที่เราสามารถดำเนินการที่จะ

เอาข้อเท็จจริงมาปรากฏต่อสาธารณชนและลงโทษนักการเมืองที่เกี่ยวข้องได้ ท่านประธานไปสำรวจดูท่านจะพบว่า แทบจะไม่มีกรณีให้เห็นได้ชัดเจน และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงยิ่งแทบจะหาตัวอย่างไม่ได้ กลไกที่เรามีอยู่ในปัจจุบันนั้น เป็นกลไกซึ่งต้องยอมรับความเป็นจริง ว่าขณะนี้ยังขาดประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาเหล่านี้ ผมต้องขอกราบเรียนขออนุญาตที่จะได้บรรยายให้เห็นถึงกลไกที่เรามีอยู่ ซึ่งอยากจะขอสรุปออกมาเป็น ๓ ด้านด้วยกัน

ประการแรก ก็คือว่าเรามีกลไกของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งถ้าท่านทั้งหลายจะได้ไปสำรวจดูก็จะพบว่า การทุจริตคอร์รัปชันนั้นก็มักจะเข้าข่ายการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญา มาตราที่เกี่ยวข้องก็มี มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๖ ถึงมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๐๑ ถึงมาตรา ๒๐๒ ซึ่งเป็นเรื่องของการให้สินบนการเป็นนายหน้า การกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในยุติธรรม แต่ตลอดระยะเวลา ๖๓ ปี ที่ผ่านมามีท่านประธานจะพบว่า กระบวนการดังกล่าวมันไม่อาจที่จะดำเนินการได้อย่างเต็มที่กับการกระทำผิดทางการเมือง เหตุผลที่เราจะเห็นได้ชัดเจนว่า ทำไมการกระทำผิดดังกล่าวมัน จึงได้เล็ดลอดไม่สามารถนำมาลงโทษได้นั้นเป็นเพราะการทุจริตคอร์รัปชัน และการกระทำผิดในขณะที่ผู้กระทำความผิดนั้น ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นมีลักษณะพิเศษ รวมทั้งสถานะของผู้กระทำความผิดเป็นอุปสรรคเป็นปัญหาด้วย ท่านประธานที่เคารพ ลักษณะการกระทำผิดที่กระผมกล่าวว่าเป็นลักษณะที่พิเศษ เพราะว่า เป็นที่ทราบกันดีว่าความคิดในลักษณะอย่างนี้ ขากที่จะมีพยานหลักฐานที่จะดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมายอาญาตามปกติได้ ที่เราพูดกันเสมอว่าไม่มีใบเสร็จ นั่นแหละครับคือจุดที่สะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะดำเนินการในสิ่งเหล่านี้จะเป็นอย่างไรนั้น กระบวนการตามปกติมีปัญหาที่จะจัดการกับ

สิ่งเหล่านี้ ท่านประธานจะเห็นว่า โอกาสที่เราจะได้รับความร่วมมือจากบุคคล ซึ่งจะมาเป็นพยานในการกล่าวหาว่ามีผู้กระทำการทุจริตนั้น กระทำได้ยากมาก เพราะโดยปกติแล้วความคิดในลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นจากความร่วมมือของหลายฝ่าย พยานที่จะมาขึ้นชั้นการกระทำนำหลักฐานมานั้น มักจะเป็นผู้ที่ร่วมกระทำความผิดด้วย ในที่สุดเมื่อมีการดำเนินการ หรือมีการกล่าวหา นักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด จึงไม่ได้แสดงตัวออกมา เพราะจะได้รับการติดตามไปด้วย ขณะเดียวกันการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น เราได้ถือหลักมาโดยตลอดว่าในการที่จะลงโทษใคร ต้องเป็นกรณีที่ศาลเห็นแล้วโดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้นั้นได้กระทำความผิด แต่เมื่อขาดพยานหลักฐานที่จะมาขึ้นชั้นในสิ่งเหล่านี้ จึงเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่จะเห็นได้ว่ามีคนจำนวนมากเท่านั้นเองที่เคยถูกลงโทษ กรณีที่เคยมาดำเนินการกันสำเร็จ ส่วนใหญ่เหล่านั้นเป็นเพราะว่า นอกเหนือจากจะมีการโกงประชาชนแล้ว ไปโกงกันเองครับ ผู้ที่เสียประโยชน์ เช่น ผู้ที่ให้สินบนแล้วปรากฏว่าผู้รับสินบนไม่ไปดำเนินการตามนั้น จึงได้กล้าแสดงตัวออกมาเพื่อเป็นพยาน เพื่อนำหลักฐานมาทนายประชาชนที่เคารพ นอกเหนือจากลักษณะการกระทำความผิดแล้ว โดยที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่มีตำแหน่งทางการเมือง มีสถานะ มีอำนาจ มีอิทธิพล สิ่งเหล่านี้เราจะกล่าวอย่างไรก็แล้วแต่ เราต้องยอมรับว่าเป็นอุปสรรคอย่างแท้จริงต่อการดำเนินการเพื่อจัดการกับปัญหาเหล่านี้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ท่านประธานอาจจะถามว่า ถ้าเช่นนั้นไม่มีกลไกอย่างอื่นใดเลยหรือในระบบของเราที่จะจัดการกับปัญหาเหล่านี้ ก็ต้องมีความพยายามที่เห็นว่าการกระทำผิด การประพฤตินิষอบ การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ เป็นสิ่งซึ่งเป็นปัญหาสำคัญและจำเป็นต้องมีขบวนการพิเศษ ในอดีตจึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ขึ้นมา ท่านประธานที่เคารพ นับแต่มีคณะกรรมการดังกล่าว และมีสำนักงานมานั้น เราก็พบว่าองค์กรดังกล่าวถูกกล่าวหาเสมอว่า ขาดเชี่ยวชาญ ขาดชำนาญในการที่จะจัดการไม่ว่าจะเป็นกับข้าราชการในระดับสูง หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ปัญหาที่มีอยู่ในส่วนของโครงสร้างของ ป.ป.ป. ในปัจจุบันก็คือ

๑. ขาดหลักประกันในแง่ของความอิสระ ที่ขาดหลักประกันตรงนี้ เพราะว่า กรรมการ ป.ป.ป. ก็คือ ประธานคณะกรรมการกิติ ปัจจุบันยังคงมาจากการแต่งตั้งโดยฝ่ายบริหาร และมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียง ๒ ปี ตรงนี้ทำให้ขาดหลักประกันของการที่จะดำเนินการหลายสิ่งหลายอย่างให้เสร็จสิ้นครบถ้วนครบถ้วนความหรือดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระด้วยความมั่นใจ ขณะเดียวกันสายงานการบังคับบัญชาของคณะกรรมการดังกล่าวยังขึ้นตรงอยู่กับฝ่ายบริหาร นายกรัฐมนตรีนั้นยังคงเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ดังนั้นการที่เราจะไปหวังว่า กลไกดังกล่าวจะสามารถจัดการกับนักการเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชันนั้นคงจะเป็นเรื่องยาก ท่านประธานที่เคารพ นอกเหนือจากนั้นแล้วเราจะพบว่า กระบวนการและวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้ใช้ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวหาข้าราชการระดับล่างสุด ไปจนถึงข้าราชการระดับสูงสุด ถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น เราใช้กระบวนการเดียวกันไม่เป็นที่แปลกใจว่า ที่ผ่านมาเวลามีการกล่าวหา เวลามีการดำเนินการก็จับได้เฉพาะข้าราชการระดับล่าง จับได้เฉพาะปลาเล็ก ปลาใหญ่ไม่สามารถจับได้ นี่คือสิ่งที่เป็นปัญหา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเราประสงค์จะให้ ป.ป.ป. สามารถมาดำเนินการลงโทษนักการเมืองได้อย่างแท้จริง เราหนีไม่พ้นที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เพราะนักการเมืองนั้นมีสถานภาพซึ่งกำหนดเป็นบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ว่าการที่จะเอาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา รัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้นั้น ต้องมาบัญญัติไว้ใน

รัฐธรรมนูญ ความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เรากำลังจะปรับปรุงคณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงจำเป็นต้องทำตั้งแต่การปรับปรุงรัฐธรรมนูญไปจนถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กลไกที่ ๓ ที่เรามีอยู่ในปัจจุบันในการที่จะจัดการกับผู้ประพฤติเสื่อมเสียในวงการเมืองก็คือกลไกที่มอบหมายให้ฝ่ายการเมืองดูแลกันเอง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ ได้เปิดช่องให้สมาชิกแต่ละสภา หรือทั้ง ๒ สภา จำนวน ๑ ใน ๔ สามารถเข้าชื่อที่จะขอให้สภามีมติขับสมาชิกผู้นั้นออกจากสมาชิกภาพได้ โดยอาศัยเสียง ๓ ใน ๔ ของสภา แต่ท่านประธานจะพบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาที่เรามีบทบัญญัติดังกล่าวนี้ เราแทบจะไม่เคยเห็นนักการเมืองที่จะใช้มาตรการรุนแรงอย่างนี้ เพื่อดำเนินการกับนักการเมืองด้วยกันเอง ส่วนกลไกอื่น ๆ ที่อาจจะพอมืออยู่บ้างก็เช่น การที่พรรคการเมืองจะขับสมาชิกออกจากสมาชิกภาพพรรคการเมือง ซึ่งจะทำให้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปด้วยนั้นก็มีการใช้อยู่บ้าง แต่ก็มักจะไม่ได้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการจัดการเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน นั่นแหละครับคือกลไกที่เรามีอยู่ ท่านประธานที่เคารพ กลไกที่เรามีอยู่นั้น เราต้องไปสำรวจว่า เมื่อไม่สามารถจัดการกับปัญหา ซึ่ง เป็นปัญหาใหญ่และเป็นหัวใจของการเรียกร้องการปฏิรูปการเมืองนั้น เราจะมีกลไกอื่นกลไกพิเศษอย่างไร ถ้าท่านประธานจะไปได้ไปสำรวจดูว่า ในต่างประเทศนั้น ระบบที่เขาใช้จะจะมีระบบอะไรบ้าง มีครบประเทศที่ใช้ระบบเหมือนกับประเทศไทยที่ฝากความหวังไว้กับกระบวนการกฎหมายอาญา หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามปกติ ผมไปสำรวจดูก็มีประเทศสวีเดน เซอร์แลนด์ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นประเทศซึ่งเราไม่ค่อยได้รู้จักกัน แอลจีเรีย ทองโกบาตามาส แต่ นอกเหนือจากประเทศเหล่านี้แล้วส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยกลไกปกติ บางประเทศนั้นจะให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลสูง ศาลฎีกาหรือศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่นิยมใช้ระบบอย่างนี้ก็คือกลุ่มประเทศในยุโรปตะวันตก

บางประเทศมีการใช้ระบบศาลพิเศษ อย่างเช่น ในประเทศฝรั่งเศส เดนมาร์ก บางประเทศนั้นให้เป็นหน้าที่ของสภา เช่น ในอังกฤษ ในสหรัฐอเมริกา ที่เป็นระบบ อิมพีชเมนต์ (Impeachment) และมีที่ได้หัวหน้าที่มีสภาพิเศษเพื่อดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นท่านประธานจะเห็นว่ามีรูปแบบในต่างประเทศเองก็มีความหลากหลาย เมื่อเราเอารูปแบบของต่างประเทศมาดูแล้วย้อนกลับมาดูว่า ในประเทศไทยของเรานั้น น่าจะได้รับการสร้างกลไกอะไรขึ้นมาเพื่อจัดการกับเรื่องนี้ ถ้าสำรวจดูแล้วท่านประธานจะพบว่า การที่เราจะไปให้มีสภาพิเศษก็ดี ให้มีสภาที่ดำเนินการเรื่องนี้โดยเฉพาะก็ดี เป็นเรื่องของทางฝ่ายการเมืองนั้น คงจะเป็นเรื่องซึ่งมีประสิทธิภาพได้ยาก เพราะอุทสาหกรรมของเราของการที่เรามีกลไกของมาตรา ๘๘ แต่เราไม่ใช้กันนั้น เป็นตัวที่สะท้อนข้อเท็จจริงตรงนี้เป็นอย่างคืดังนั้นถ้าหากว่าเราจะดำเนินการตรงนี้ เราก็มาที่จะได้มีการพิจารณาว่า จะมีกระบวนการพิเศษขึ้นมาอย่างไร หลักตรงนี้ก็คงจะไปดูว่าในประเทศที่เหลือที่เขามีความพยายามที่จะจัดการกับเรื่องเหล่านี้อย่างจริงจังนั้น เขาใช้กระบวนการอะไร ซึ่งดูไปแล้วก็จะเห็นว่าหลักใหญ่ที่เขาจะใช้ก็คือว่า มักจะเป็นศาลสูง หรือศาลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการชี้ขาดข้อขัดแย้งทางรัฐธรรมนูญ หรือเป็นลักษณะที่มีศาลพิเศษ คำว่า พิเศษ ในที่นี้หมายความว่า จะไม่ใช่ผู้พิพากษาอาชีพผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่จะให้ผู้ที่มาที่สามารถโยงใยกับฝ่ายการเมือง และมีส่วนผสมที่จะทำให้ผู้เข้ามามีส่วนดำเนินการในการได้ส่วน ในการสรุปสำนวน ในการที่จะพิพากษานั้นรู้ทันนักการเมือง ไม่ได้รู้เพียงเฉพาะตัวบทกฎหมายซึ่งยากที่จะมาปรับเข้ากับลักษณะความคิดที่เกิดขึ้นทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ หรือจะเป็นการซื้อเสียงเข้ามาก็ตาม ประสพการณ์เร็ว ๆ นี้ ประสพการณ์ในปัจจุบันนี้ก็ยังคงเป็นตัวยืนยันว่า ความไม่ชอบมาพากลที่มีการวิพากษ์วิจารณ์

หลายอย่าง เอาเข้าจริง ๆ กฎหมายอาญาวิธีพิจารณามีปัจจุบันนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการได้ ที่มาของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้จึงมาจากตรงนี้ว่าทำอย่างไร เราจะปรับหลักการดังกล่าวให้เกิดความเชื่อมั่น ให้มีการสร้างระบบที่มาตรฐานของนักการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดที่เกี่ยวกับการเมืองและเป็นไปในลักษณะของการทุจริต ไม่ว่าจะเป็นการซื้อเสียง การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง หรือการทุจริตคอร์รัปชันในตำแหน่งหน้าที่ ร่างรัฐธรรมนูญที่กระผมได้เสนอ เข้านั้นร่วมกับพรรคร่วมฝ่ายค้าน จึงได้มีการปรับปรุง หมวด ๑๐ ของรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สำคัญ กระทบอยากจะขอโต้เถียงว่า เริ่มต้นจากการที่เราจะให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งจะมีสถานะบัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญจะเป็นหลักประกันในแง่ของความอิสระตรงที่ว่าคณะกรรมการดังกล่าว นั้นจะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของผู้ที่ทำงานให้กับคณะกรรมการดังกล่าว จะไม่ไปขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารที่ทำให้ เราเกิดความไม่มั่นใจว่า จะมีความกล้าหาญจะมีอิสระมากน้อยเพียงใด ในการดำเนินการกับนักการเมือง แต่ที่มาของกรรมการและประธานกรรมการดังกล่าว นั้น จะมีการเชื่อมโยงกับรัฐสภาเพื่อความชอบธรรมในระบอบประชาธิปไตย แต่ความชอบธรรมในทางการเมืองนั้น เราจะไม่ให้ เรื่องของความมีฝักฝ่ายทางการเมืองนั้น เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการสรรหาที่ได้กำหนดไว้ในร่างแก้ไขเพิ่มเติม จึงมีความรัดกุมพอสมควร ตั้งแต่กระบวนการสรรหาจนถึงการคัดเลือกของรัฐสภา ท่านประธานครับ คณะกรรมการชุดนี้จะมีอำนาจที่สำคัญ ๆ ที่ผมอยากจะทราบก็คือว่าจะสามารถรับเรื่องราวการกล่าวหาว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมืองก็คือสมาชิกรัฐสภา รัฐมนตรีและข้าราชการการเมืองต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดไปบัญญัติเอาไว้ในกฎหมายลูก แต่เมื่อรับเรื่องราวดังกล่าวมาแล้วก็จะทำหน้าที่ในการไต่สวน สรุปสำนวน ประมวลข้อเท็จจริง

โดยรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง วิธีพิจารณาของคณะกรรมการชุดดังกล่าวนั้น จำเป็นจะต้องมีรายละเอียดบัญญัติไว้ในกฎหมายลูก แต่โดยหลักต่าง ๆ ที่เราจำเป็นจะต้องใส่ไว้ในกฎหมายดังกล่าว นั้น จะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญที่เสนอเข้ามา คณะกรรมการชุดนี้มีวาระ ๕ ปี เป็นหลักประกันอีกประการหนึ่งในแง่ของความอิสระ แต่เมื่อเป็นอิสระแล้ว และมีอำนาจแล้ว ก็จะต้องมีการถ่วงดุล การถ่วงดุลก็คือว่าถ้าคณะกรรมการประพฤดิเสื่อมเสีย รัฐสภาสามารถถอดถอนได้ แต่ต้องเป็นมติพิเศษซึ่งไม่ใช่มติด้วยเสียงข้างมากธรรมดา เพื่อเป็นหลักประกันในความอิสระ ขณะเดียวกันไม่ให้เกิดปัญหาของการขาดการถ่วงดุล นอกจากนั้นแล้วการสรุปสำนวนของคณะกรรมการนั้น เป็นการสรุปสำนวนเท่านั้น จะไม่มีสิทธิในการมาชี้ขาดลงโทษ การจะชี้ขาดลงโทษได้นั้นต้องส่งไปให้องค์กรอีก ๒ องค์กรพิจารณา เป็นการถ่วงดุลอีกด้านหนึ่ง องค์กรแรกก็คือตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะมีหน้าที่ในการพิจารณากรณีที่คณะกรรมการดังกล่าวเห็นว่า กรณีมีมูล มีความคิดสมควรจะให้มีการชี้ขาดว่า ผู้นั้นสมควรจะพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วเราก็มารับปรุงตุลาการรัฐธรรมนูญด้วย โดยให้องค์ประกอบที่มาคุณสมบัติต่าง ๆ นั้นเป็นหลักประกันในความมั่นใจว่าท่านเหล่านั้นจะเป็นอิสระและมีความชอบธรรมทางการเมือง แต่ถ้าหากว่าคณะกรรมการ ป.ป.ป. เห็นว่านอกเหนือจากการพ้นจากตำแหน่ง หรือควรจะมีโทษฐานอื่น เช่น โทษทางอาญา เช่น การยักยอก จำเป็นจะต้องส่งไปให้องค์กรอีกองค์กรหนึ่งจะได้บัญญัติขึ้นมาก็คือ ตุลาการอาญาธร ถ้าจะกล่าวให้เข้าใจง่าย ๆ อาจจะได้คิดว่าตุลาการอาญาธรนั้น เปรียบเสมือนศาลสูงทางการเมืองที่จะมาพิจารณาศาลสูงทางการเมืองนี้จะประกอบไปด้วย ผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งมีการคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ ๑๐ ท่าน บวกกับนักการเมือง ๕ ท่าน ที่จะมานั่งพิจารณาในคดีที่สมาชิกในสภานั้นได้ถูกกล่าวหา เช่น ถ้ามีการ

กล่าวหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ให้วุฒิสภาคัดเลือกตัวแทนมา ๕ ท่าน มา
ร่วมพิจารณาในทางกลับกันถ้ามีการกล่าวหาสมาชิกวุฒิสภา ก็จะมี ส.ส. ๕
ท่านไปร่วมด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อประสมประสานหลักการของการจัดตั้งศาลพิเศษ
ที่จะผนวกระหว่างผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้พิพากษาอาชีพ เชี่ยวชาญทางด้าน
กฎหมายกับผู้ที่มีความใกล้ชิดสัมผัสอยู่กับการเมือง ที่จะรู้เท่าทันปัญหาในระบบ
การเมือง ท่านประธานที่เคารพ นี่ถือสาระสำคัญที่เป็นประเด็นที่เราได้เสนอ
มาในวันนี้ ผมอยากจะกราบเรียนว่า มีคนทักท้วงที่ผมได้สดับรับฟังว่า การ
ดำเนินการสร้างกลไกพิเศษดังกล่าว จะเป็นกลไกที่มีความเหมาะสมหรือไม่
จะเป็นกลไกที่มีความชอบด้วยหลักนิติธรรมหรือไม่ กระผมขอกราบเรียนท่าน
ประธานว่าหลักนิติธรรมที่เราคงจำเป็นต้องยึดถือ นั่นก็คือการที่เราจะต้อง
มีกติกาที่โปร่งใส ชัดเจน อะไรที่เป็นความคิด กระบวนการวิธีพิจารณา
รวมทั้งการพิพากษาต้องมีความชัดเจนตั้งแต่ต้น การมีองค์การพิเศษดังกล่าวนี้
ก็ยังคงอยู่ในข่ายของหลักนี้ ขณะเดียวกันมีบางท่านทักท้วงว่า ทำไมพอมานเป็น
นักการเมืองแล้วต้องมีกลไกพิเศษ อย่างนี้จะไม่มีความเสมอภาคในทางกฎหมาย
หรือไม่ ผมกราบเรียนว่า ถ้าเราจะยึดความเสมอภาคตามตัวอักษร ถ้าเรา
จะยึดความเสมอภาค ต้องขออนุญาตขیمสำนวนของท่านอาจารย์ ดอกเตอร์
บวรศักดิ์ แมนศรีธนชัย ก็อาจจะดูว่าถ้ามีกระบวนการที่ต่างกันของคน ๒ กลุ่ม
นั้นไม่เสมอภาค แต่เราต้องถามใจตัวเองว่า เมื่อเรามีประสบการณ์มา
ยาวนานถึง ๖๐ ปี ที่ผมได้ไล่เรียงให้ท่านประธานได้รับฟังมาตั้งแต่ต้น แล้ว
เราเห็นว่ามีการกล่าวหากันอย่างมาก แต่ขาดกลไกปกติที่จะดำเนินการ
เพราะสถานะของผู้กระทำผิดและลักษณะของการกระทำผิดนั้น มีลักษณะพิเศษ
มันก็จำเป็นจะต้องมีกระบวนการพิเศษต้องปฏิบัติเหมือนกันกับกลุ่มคนที่เหมือนกัน
และต้องปฏิบัติต่างกันสำหรับกลุ่มคนที่ต่างกันจะจับปลาเล็ก จะจับปลาใหญ่
จะใช้อุปกรณ์แบบเดียวกันคง เป็นไปไม่ได้ ท่านประธานที่เคารพ ดังนั้น

หลักการดังกล่าวนั้น กระผมเห็นว่ามีความสำคัญที่เราจะต้องยืนยันและการสร้างองค์กรต่าง ๆ ขึ้นมาเหล่านี้ จึงมีความชอบด้วยหลักของกฎหมายที่ผมได้กราบเรียน กระผมกราบเรียนว่า ถ้าท่านมีความขัดข้องใจว่า เราจะใช้กระบวนการพิเศษกันหรือ กระผมอยากจะให้ท่านประธานลงข้อนี้สักกนิคหนึ่งว่าจริง ๆ แล้ว เมื่อผมพูดถึงกลไกที่เรามีอยู่นั้น ผมพูดถึงเฉพาะกลไกปกติ แต่ ๖๓ ปีที่ผ่านมามันมีนะครับ มีการใช้กลไกพิเศษเหมือนกัน แต่เป็นกลไกพิเศษที่เกิดขึ้นเวลาเขาขัดอำนาจ ทำการปฏิบัติ ทำการรัฐประหาร และนำพาบ้านเมืองไปสู่การปกครองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย เวลาอย่างนั้นแหละครับ เขาจัดตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาบ้าง เขาออกคำสั่งพิเศษโดยอาศัยอำนาจเบ็ดเสร็จขึ้นมาบ้าง มาตรวจสอบทรัพย์สิน มายึดทรัพย์สิน ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเกิดขึ้นแล้วถึง ๓ ครั้ง แต่กลไกอย่างนั้น กระผมเชื่อว่านักประชาธิปไตยที่อยู่ในที่นี้คงไม่อยากจะเห็นเกิดขึ้นอีกเป็นอันขาดและก็ยอมรับไม่ได้ เพราะขัดต่อหลักนิติธรรมที่กระผมได้กราบเรียนแล้วด้วยว่าเป็นเรื่องของกรมการมาลงโทษย้อนหลัง เป็นเรื่องของกรมการที่มาดำเนินการกับผู้ที่กระทำความผิด โดยไม่เคยรู้มาก่อนว่าจะมีกระบวนการอย่างนี้ ประสพการณ์ในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาที่นักการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์ต้องมาสู้ในกระบวนการปกติตามกฎหมายนั้น มันเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความคิดทั้งหมดของกลไกที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทุกฝ่าย เจ็บปวดครับ มีสมาชิกรัฐสภาที่นั่งอยู่ที่นี้ เกลี้ยงเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ทำงานเหน็ดเหนื่อยแสนสาหัส แต่ที่สุดเพราะหลักของความไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มีการชี้กัน โดยที่ประชุมหรือคำพิพากษาของศาลฎีกานั้น ก็ทำให้งานของท่านสูญเปล่า ขณะที่นักการเมืองที่ถูกยึดทรัพย์เองก็เจ็บปวดกับการต่อสู้ แม้วันนี้จะได้ทรัพย์สินคืนแต่ก็ไม่เคยมีกระบวนการที่มาชี้ขาดในข้อเท็จจริงว่าเป็นอย่างไร และความเชื่อของคนว่าใครทำอะไรนั้นก็ยังคงเป็นบาดแผลอยู่ นี่คือปัญหาถ้าเราไม่ปรับปรุงระบบ

- ตรงนี้ทั้งหมด แล้วเรายังคิดจะพึ่งในการที่จะใช้กลไกปกติ ผมกราบเรียนท่านประธานเพิ่มเติมว่า ถ้าเราไม่มีกลไกเหล่านี้ ความเสื่อมถอยในความเชื่อมั่นในความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อวงการเมืองนับวันจะมีมากขึ้น ลองไปสำรวจสิครับว่า ในวันนี้มีประชาชนกี่เปอร์เซ็นต์ที่มีความเชื่อว่าจะระบบการเมืองสุจริต ไปสำรวจสิครับว่า ในบรรดาประชาชนที่มีความเชื่อว่าจะระบบการเมืองไม่สุจริตนั่นมีกี่เปอร์เซ็นต์ที่เชื่อว่ากลไกปกติที่เรามืออยู่จะนำคนกระทำผิดมาลงโทษได้และสิ่งที่เราพบ สิ่งที่เรานำเสนอเนื่องจากขาดผลที่เกิดขึ้นจากการกล่าวหาระหว่างนักการเมืองด้วยกันเอง ก็คือความสับสนในอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เวทีของสภาซึ่งโดยหลักน่าจะได้นำมาพบเห็น เรื่องของการตรวจสอบในการบริหารราชการในเชิงนโยบาย มักจะกลายเป็นเวทีซึ่งมีการกล่าวหากันว่าคนนั้นคนนี้ทุจริต แล้วก็มีการตอบโต้กัน แล้วก็ใช้มติของสภาเป็นที่ชี้ขาดแต่เมื่อจบลงไปแล้ว ถามว่าประชาชนเขาสนใจไหม ต้องตอบอย่างเต็มปากเต็มคำว่าเขาไม่เคยรู้เลยว่า ที่สุดแล้วข้อกล่าวหาที่ฝ่ายค้านมีต่อรัฐบาล ฝ่ายรัฐบาลมีต่อฝ่ายค้าน มันจริงมันเท็จหรือไม่ อย่างไร แล้วเขาก็ไม่เชื่อว่ามันนั้นจะเป็นไปตามข้อเท็จจริงเสมอไป แล้วเขาดูไปดูลมา เขาก็สรุปว่าที่กล่าวหากันไปกล่าวหากันมาก็คงจะจริงทั้ง ๒ ฝ่าย สรุปแล้วนักการเมืองเลวทั้งหมด นี่คือโทษของการที่ไม่มีกลไกพิเศษอันนี้ขึ้นมา นี่ก็ความคิดที่ทำให้เราต้องผลักดันร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมกราบเรียนว่าคณะมีความรู้สึกเสียใจว่า ตั้งแต่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จนถึงวันนี้ นั้นมีการเผยแพร่ มีการวิพากษ์วิจารณ์สาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ค่อนข้างน้อยมากไปให้ความสนใจ ไปให้หน้าหนักกับเรื่องของท่านของวุฒิสภาเป็นส่วนใหญ่ ทั้ง ๆ ที่ตรงนี้เป็นกรปฏิบัติการเมืองที่แท้จริง เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองไปในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน รายละเอียดมีมากครับในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับผมคงไม่ระบวงวน

เวลาของสภาที่จะมากราบเรียน แต่ว่าถ้าหลักการของการมีกลไกตรงนี้เป็นที่ยอมรับ ผมเชื่อว่าสภาสามารถตั้งคณะกรรมการวิสามัญที่มาดูรายละเอียดต่าง ๆ นั้นให้มีความสอดคล้อง ให้มีความมั่นใจว่า ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเป็นไปตามหลักการที่กระผมได้กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ ความจริงการดำเนินการในเรื่องนี้ ถ้าผมจะชี้แจงเพียงสาระเท่านั้นก็คงจะเพียงพอ แต่ที่กระผมเป็นห่วงก็คือว่า การคัดสรรรัฐธรรมนูญนั้นกระทำได้ง่ายครับ ท่านไม่รับหลักการก็เป็นการคัด ท่านงอกอเสียงก็เป็นการคัดในตัว ท่านไม่อยู่ในที่ประชุม ท่านไม่มาประชุมก็เป็นการคัด กระผมได้สดับรับฟังสมาชิกจากฝ่ายรัฐบาล สมาชิกวุฒิสภา หลายท่านยอมรับว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างที่มีหลักการที่ดี บางท่านไปคิดอยู่ในเรื่องของรายละเอียด ในเรื่องของถ้อยคำ สิ่งเหล่านี้ไม่ควรจะมาเป็นเหตุผลในการที่จะไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่กระผมอยากจะทำให้ท่านสมาชิกที่มีความคิดจะไม่รับหลักการหรือจะคัดออกเสียงได้แสดงเหตุผลที่ชัดเจนว่า สาระและหลักการตรงนี้มีมันผิดอย่างไร มันไม่ดียังไง หรือเราไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำเรื่องนี้ ถ้าท่านสามารถนำเหตุผลเหล่านี้มาหักล้างได้ กระผมก็จะเข้าใจ แต่อย่าให้สิ่งเหล่านี้ ข้อเสนอยังนี้อยู่ตลอดไปเพียงเพราะประเด็นทางการเมืองที่กระผมกราบเรียนอย่างนี้ก็เพราะว่า บรรดาสมาชิกของรัฐบาลที่มาวิพากษ์วิจารณ์การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติของฝ่ายค้านนั้น น้อยคนครับ แทบจะไม่มีเลย พูดถึงสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ท่านที่พูดถึงยอมรับว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระที่ดี แต่ท่านคัดค้านด้วยเหตุผลหลากหลายเหลือเกิน ๑. ท่านกลัวว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาแก้ไขประเด็น ๆ มันจะไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ ตรงนี้กระผมขอให้ท่านสบายใจว่าได้ไปตรวจสอบดูครบทุกหมวดและมาตราที่เกี่ยวข้องก็มีการเสนอแก้ไขแล้ว และถ้าหากท่านจะมีความคิดไปปรับปรุงรัฐธรรมนูญในหมวดอื่น ๆ จะเป็น

เรื่องระบบเลือกตั้งหรืออะไรก็ตามไม่กระทบต่อหลักการ ข้อเสนอตรงนี้มี
 ความสมบูรณ์อยู่ในตัว บางท่านก็พูดต่อไปว่าทำไมไม่รื้อการปฏิรูปการเมือง
 ท่านประธานที่เคารพ ผมจำเป็นต้องทำความเข้าใจเล็กน้อย ข้อเสนอของคณะ
 กรรมการปฏิรูปการเมืองนั้น ถูกสรุปอยู่ในหนังสือเล่มนี้ หนังสือเล่มนี้ได้มีการ
 เผยแพร่ออกไปในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม ปีนี้ บังเอิญเป็นช่วง
 จังหวะของการยุบสภา ก็จึงมีการไปตามไถ่นักการเมืองที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง
 พอสมควรว่า เห็นอย่างไรกับแนวคิดของ คพ. ผมจำได้ครับหลายท่านดำรง
 ตำแหน่งทางการเมือง ในขณะนั้นตั้งแต่นายกรัฐมนตรีลงมา ขานรับกันทั้งนั้น
 ละครับ ขานรับโดยที่กระผมไม่ทราบว่าจะจนถึงวันนี้ ท่านทราบหรือยังว่าท่าน
 ขานรับอะไร ประเด็นอยู่ตรงนี้ก็ครับว่า สาธารณที่ คพ. เสนอนี้แบ่งเป็น ๒ ส่วน
 ส่วนหนึ่งคือการมาพิจารณากระบวนการเมืองของเราทั้งระบบ และเห็นว่าควร
 จะมีการแก้ไขตรงไหนอย่างไรบ้าง และส่วนที่ ๒ นอกว่า ถ้าจะแก้ไข
 ทั้งระบบนี้ น่าจะได้มีการดำเนินการด้วยวิธีการในการปฏิรูปการเมืองอย่างไร
 ซึ่งก็เป็นข้อเสนอในเรื่องมาตรา ๒๑๑ ท่านประธานครับ พวกกระผมที่ลง
 หาเสียง ลงสมัครรับเลือกตั้งและอยู่ในช่วงของการหาเสียงถูกสอบถามเรื่องนี้
 พวกเราไม่เคยรับปากใครพล่อย ๆ แต่มีการมอบหมาย มีคณะทำงานไป
 ศึกษาว่า ข้อเสนอทั้งหมดเป็นอย่างไร แล้วเราไปดูในสาระของข้อเสนอของ
 คพ. ซึ่งเขาแบ่งชัดเจนเป็นหมวดเป็นหมู่ เป็นการเมืองของพลเมือง เป็น
 การเมืองของนักการเมือง ภาคการเมืองของนักการเมืองนั้น กระผมเอง
 และเพื่อนสมาชิกในอีกฝ่ายอีกหลายคนเห็นว่างคงเป็นข้อเสนอ ซึ่งมีปัญหา
 จะมี ๓ สภาบ้าง จะให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจพิเศษบ้างเหล่านี้เรามองว่าง
 ไม่ใช่ข้อเสนอ ซึ่งเราจะกล้ารับทันทีทันควัน ต้องศึกษาแล้วไม่มีอะไรที่พิสุจน์
 เค่นชัดว่า จะทำให้ระบบการเมืองดีขึ้น แต่ข้อเสนอการเมืองของพลเมือง
 สิครับ องค์การตรวจสอบที่เขากล่าวขึ้นมาสิครับ ตรงนี้ใครปฏิเสธได้ว่าเรา

จำเป็นต้องแก้ไขความสุจริตของระบบการเมือง องค์กรตรวจสอบที่ คพป. เรียงมาทั้งหมดมี ๖ องค์กร องค์กรต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ไม่ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญมีจุดอ่อนเปิดช่องให้ไปออกพระราชบัญญัติอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นศาลปกครอง ไม่ว่าจะเป็นผู้ตรวจการรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการตรวจเงินแผ่นดิน มีเรื่องเลี้ยวตะครีบ ระบบ อิมพีชเมนต์ (Impeachment) ศาลพิเศษ หรือกระบวนการพิเศษที่มาจับคนที่ทุจริตทางการเมือง ที่ต้องมาแก้ไขรัฐธรรมนูญ นี่คือเหตุผลว่าทำไมเราเสนอครั้งนี้ เสนอในสิ่งที่เราเห็นว่า เป็นไปได้ เสนอที่จะเห็นว่าสิ่งที่เราเห็นว่ามันสมบูรณ์ในตัวมันเอง แล้วก็สอดคล้องกับที่เขาศึกษา เขาไปวิจัย แต่ฝ่ายที่ไปขานรับข้อเสนอ คพป. ไม่ได้ไปดูสาระ ไปตั้งวิธีการเป็นตัวตั้งไปขานรับมาตรา ๒๑๑ ไปแถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่า จะต้องแก้ไขมาตรา ๒๑๑ ต้องไปตั้งกรรมการปฏิรูปการเมือง มาดูว่าจะแก้มาตรา ๒๑๑ อย่างไร และอย่างที่มีสมาชิกจากจังหวัดพังงาได้อภิปราย ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วว่า จนถึงวันนี้การแถลงข่าวความคืบหน้าของการดำเนินการปฏิรูปการเมืองนั้น ไร้จุดหมาย ไร้เป้าหมายโดยสิ้นเชิง ถามว่าจะแก้มาตรา ๒๑๑ โหม จะแก้ถามว่าจะแก้อย่างไร บอกกำลังคิดอยู่ คงไม่เอาตาม คพป. ถามว่าจะแก้รัฐธรรมนูญไปทำไม ท่านไม่มีคำตอบ นี่สิครับ คือจุดที่ระดมอยากชี้ให้เห็นว่า คพป. เขาเสนอมาตรา ๒๑๑ เพราะอะไร เขาเสนอมาตรา ๒๑๑ เพราะเขาไม่ไว้ใจนักการเมือง เขาไม่ไว้ใจนักการเมืองว่านักการเมืองนี้ ถ้าให้ไปแก้รัฐธรรมนูญแล้วจะกล้าทำในสิ่งที่เขาเสนอใหม่ เปิดโอกาสให้มีกระบวนการพิเศษมาตรวจสอบตัวเองใหม่ เมื่ออาสาว่าเป็นนักการเมือง มาเป็นบุคคลสาธารณะแล้ว เขาไม่เชื่อ เขาถึงขอให้สภามอบอำนาจให้กรรมการพิเศษที่ปลอดจากการเมือง วันนี้รัฐบาลลอยออกมาจาก คพป. ในเรื่องของมาตรา ๒๑๑ แต่ไม่มีความชัดเจนว่าจะทำอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องแปลกประหลาด

พวกกระผมสักรับ ยังเชื่อในศักดิ์ศรีของรัฐบาลแห่งนี้ ยังเชื่อว่ากระบวนการครั้งนี้ยังมีความชอบธรรมที่จะมาพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พวกกระผมสักรับ ที่คิดว่าสำหรับคนที่สุจริต สำหรับคนที่ไม่ประพฤติทุจริต ไม่คิดจะประพฤติทุจริต ไม่เตรียมการที่จะประพฤติทุจริต พร้อมทั้งจะให้มีกฎหมายที่จะมีกระบวนการพิเศษ วันนี้เราเสนอสิ่งนี้เข้ามา จึงเป็นเรื่องซึ่งกระผมเห็นว่าเป็นบทพิสูจน์ของนักการเมือง เป็นบทพิสูจน์ว่าเราเป็นนักเลือกตั้ง นักลากตั้งที่เขา กล่าวหาหรือไม่ หรือเป็นนักการเมืองที่พร้อมแล้วที่จะยอมรับความจริงและสำรวจตัวเอง มีบางท่านบอกว่าให้ฝากเรื่องนี้ไว้กับกรรมการปฏิรูปการเมือง ผมฝากไม่ได้ละครับ ถ้าท่านแก้มาตรา ๒๑๑ ท่านมีหลักประกันอะไร ว่าหลักการตรงนี้จะถูกบรรจุ ถ้าท่านจะแก้รัฐธรรมนูญ เป็นฉบับใหญ่ เอาหลาย ประเด็นมารวมกัน มีหลักประกันอะไรว่าจะไม่เหมือนที่ผ่านมา ที่พอเสนอ ร่างใหญ่แล้วต้องเอาประเด็นนั้นไปต่อรองกับประเด็นนี้ ที่สุดไม่มีประเด็นไหนที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน ไปทำกันในคณะกรรมการกลับมาถึงสภาต้องเลือกเอาไม่เอา แล้วเป็นปัญหาเหมือนเรื่องการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา เพราะฉะนั้นวันนี้เป็นวันตัดสินใจ หลายคนมันด้วยความพรั่าเพื่อที่มาพูดเรื่องรัฐธรรมนูญ ความจริงความพรั่าเพื่อมันอยู่ที่ว่าเมื่อไรเราจะหยุดศึกษา เมื่อไรเราจะหยุดตั้งกรรมการ เมื่อไรที่เราจะมาใช้อำนาจทางการเมืองที่เรามีอยู่ตัดสินใจ ถ้าเราใช้อำนาจทางการเมืองเป็นการตัดสินใจ ความพรั่าเพื่อยุติ แต่ถ้าเราจับปากตั้งกรรมการศึกษา ศึกษาแล้วเบี้ยวต้องมีเสียงเรียกร้องใหม่ ๆ ตั้งกรรมการ ตั้งกรรมการแล้วเบี้ยวอย่างนี้พรั่าเพื่อ ผมถึงกราบเรียนว่า วันนี้เป็นบทพิสูจน์มีบางท่านไปกล่าวว่า ผมเสนอมาอย่างนี้เหมือนผมไม่ไว้ใจองักการเมืองด้วยกัน ท่านประธานครับ ความเชื่อของพวกเราคงต่างกันว่าความสุจริตในระบบของ

เรามีมากน้อยเพียงใด แต่ผมเห็นว่าถึงระบบสุจริตขณะนี้ร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าเรามีกลไกมีหลักประกันอะไรไว้ที่จะดำรงความสุจริตต่อไปนั้น เราต้องทำและผมเชื่อว่าแม้คนทุกคน สมมุติว่าเป็นคนดี แต่ว่าทุกคนเป็นมนุษย์ปุถุชน มีโลกมีโกรธ มีหลงและเมื่อไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจ อิทธิพล มันอาจจะบิดเบือนความคิดของท่านไปได้ ฉะนั้นวันนี้ไม่ใช่ว่าผมไปไว้วางใจนักการเมือง แต่ผมอยากให้นักการเมืองนั้นพิสูจน์ศักดิ์ศรีตัวเองของการเป็นนักการเมือง ที่จะมายอมรับข้อเสนอหลักการในลักษณะนี้ ที่เขากำลังถูกดูแคลนว่านักการเมืองไม่กล้าทำ เสนอสิ่งนี้เพื่อสอดคล้องกับมาตรฐานของนักการเมืองที่ทั่วโลกเขาคาดหวังที่เปลี่ยนแปลงไปว่า บุคคลสาธารณะต้องเข้มกว่าคนธรรมดา ว่าคนที่จะสามารถทำงานการเมืองต้องเสียสละมากกว่าคนอื่น ท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะกราบเรียนว่า ท่านจะไม่เห็นด้วยก็โปรดกรุณาแสดงเหตุผลมาหักล้างว่าจะมีปัญหาอย่างไร แต่ถ้าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เป็นหลักการที่ท่านเห็นว่าดีท่านต้องรับครับ อย่าไปคำนึงว่าข้อเสนอนี้มาจากที่ไหน อย่างไร พวกกระผมไม่ได้คิดหรือครับ ผมยอมรับเลยว่า แนวคิดนี้เป็นแนวคิดซึ่งมาปรับปรุงจากคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตยและร่าง ซึ่งอาจารย์ ดอกเตอร์บรรศักดิ์ และอาจารย์กมลรัตน์ได้จัดทำขึ้นมาแต่ปรับปรุงให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และถ้าจะมาราบเรียนเพียงแค่ว่า ทำไมเพิ่งมาคิดทำ ก็ต้องกราบเรียนท่านประธานตรง ๆ ว่า แนวคิดทั้งหลายที่เขากลั่นกรองออกมานั้นเพิ่งจะยุติเห็นเป็นรูปเป็นร่างเป็นรูปธรรมชัดเจนไม่กี่เดือนมานี้ จริง ๆ เอกสารที่เผยแพร่ออกไปสู่สาธารณชนเพิ่งจัดพิมพ์ไปเมื่อประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา นั่นแต่สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่สาระที่จะมาคัดค้าน วันนี้เป็นบทพิสูจน์ว่า จะเป็นวันแรกที่ทุกฝ่ายต้องร่วมใจกันหรือไม่ ผมไม่มาถือหรือครับว่า เรื่องนี้จะเป็นความคิดความชอบของใคร เพราะผมรู้ว่ารัฐธรรมนูญจะแก้ไขเพิ่มเติมสำเร็จได้ทุกฝ่ายต้อง

ร่วมมือกัน รัฐบาล สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของฝ่ายค้าน แต่ผมอยากให้วันนี้เราพิสูจน์ศักดิ์ศรีพวกเรา ให้เป็นวันแรกของการร่วมมือกันในการเดินหน้าปฏิรูปการเมืองเพื่อความสุขวิติ เพื่อประสิทธิภาพ อย่าให้เป็นวันสุดท้ายนะครับ ที่หลายคนเขาบอกว่า เป็นโอกาสสุดท้ายของพวกเราที่จะพิสูจน์ตัวเองว่า เหมาะสมจะมาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในสภาแห่งนี้หรือไม่ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญนายแพทย์เปรมศักดิ์ เทียชุระ

นายเปรมศักดิ์ เทียชุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม เปรมศักดิ์ เทียชุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานที่เคารพ ความคิดที่จะให้มีการตรวจสอบนักการเมืองนั้น เป็นความคิดที่มีมาช้านาน ไม่ใช่มีความคิดในวันนี้ และไม่ได้มีความคิดที่ต้องเร่งร้อนให้เกิดผลในลักษณะที่เร่งรีบกันอย่างที่เป็นอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ การระดมความคิดเห็นจากพี่น้องประชาชนเท่านั้น ที่จะเป็นมาตรการสำคัญในการตรวจสอบนักการเมือง ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่า ในระบอบประชาธิปไตยที่กระผมเองนั้นได้เกิดมา ได้รับรองของประเทศไทยของเรา มีองค์กรที่ตรวจสอบทางการเมืองมากมายหลายองค์กรด้วยกัน กระผมเองขอเงาะเวลาหาอดีตไปถึงรัฐบาลชุดที่แล้ว คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี โดยมี ฯพณฯ นายกฯ ชวน หลีกภัย แถลงต่อรัฐสภา วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ได้มีข้อหนึ่งครับ ข้อ ๑.๕ บอกว่าให้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้รัฐสภามีบทบาทมากขึ้นในการตรวจสอบรายรับจ่ายของแผ่นดิน และหลาย ๆ อย่างในข้อสรุปของนโยบายการเมืองและการบริหารราชการ ได้มุ่งเน้นในเรื่องนี้มากพอสมควร แต่กระผมเองก็งง ๆ ครับ สมัยก่อนผมไม่ได้เป็นผู้แทน ผมติดตามมาตลอด ผมก็งง ๆ ว่า ๒ ปี ๘ เดือนนั้นไม่ได้ทำอะไรเลย

หรืออย่างไร หรือว่าเป็นโรคความจำเสื่อม อันนี้ผมเองก็ยังไม่รู้สักว่าเป็นเรื่องที่จะต้องมาทบทวนกันอีกที่ว่า เวลาที่ผ่านไปท่านทำอะไรอยู่ ท่านประธานที่เคารพ นอกจากนั้นในช่องทางที่สำคัญที่สุดก็คือ ช่องทางของพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนนั้น ได้กลั่นกรองนักการเมืองโดยระบบการเลือกตั้ง ได้กลั่นกรองนักการเมืองโดยการเลือกเข้ามาทั่วประเทศ คนภาคกลางชอบผู้แทนอย่างไร เขาเลือกผู้แทนอย่างนั้น คนกรุงเทพฯ ชอบอย่างไร คนปักษ์ใต้ชอบอย่างไร คนอีสานชอบอย่างไร ก็เลือกผู้แทนเข้ามา ก็มาเป็นองค์ประกอบของนักการเมือง นักการเมืองนั้นได้มาจากประชาชน อย่าคิดว่านักการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่ไม่บริสุทธิ์ อย่าคิดว่าจะมีการซื้อเสียงกันมากมายเต็มแผ่นดิน กระผมเองมองดูแล้วด้วยความรู้สึกที่เสียใจ เสียใจที่พี่น้องประชาชนทั่วประเทศขณะนี้ถ้าได้ฟังการอภิปรายเมื่อสักครู่ ก็คงจะคิดว่ารัฐสภาของเรา นั้นเต็มไปด้วยการทุจริตคอร์รัปชัน เต็มไปด้วยเรื่องที่ไม่ดีไม่งาม กระผมคิดว่าอย่าคิดว่าประชาชนโง่ ใครที่คิดว่าประชาชนโง่คนนั้นแหละ โง่กว่าประชาชน กระผมขอกราบเรียนในเรื่องของประชาชนชาวต่างจังหวัด เขามีการกลั่นกรองนักการเมืองจากการเลือกตั้งตลอดอยู่แล้ว ถ้าเขาไม่มีการกลั่นกรองกระผมไม่มีโอกาสมาเป็นผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่าตรวจสอบทรัพย์สินหนี้สินของผม จะพบแต่หนี้สินนั้นแหละมากกว่า ท่านประธานที่เคารพ จุดนี้ พี่น้องประชาชนชาวต่างจังหวัดรู้สึกน้อยใจมากถ้าจะบอกว่าคนต่างจังหวัดเห็นแก่เงิน ไม่จริงหรอก ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้้องค์กรตรวจสอบที่สำคัญคือองค์กรของประชาชน นั่นก็คือกระบวนการการเลือกตั้ง ทำอย่างไรจะให้การเลือกตั้งนั้นมีผลต่อประชาชนเป็นระยะ ๆ นั่นก็หมายความว่าอย่ามีการล้มกระดาน อย่ามีการคว่ำกระดานเกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้กระผมขอกราบเรียนว่าถึงจะเหมือนกัน ในขณะที่มีโอกาสที่จะทำงานทางการเมืองไม่ให้มีการซื้อเสียง นายกฯ ก็เป็นรัฐมนตรีมหาดไทยที่เป็น จ.ก. ก็มีสารพัด

ครบวงจร และยังมีอนาคตทางการเมืองเป็นเดิมพัน แต่ท่านก็มายอมรับว่า การเลือกตั้งครั้งนี้แล้วเป็นการเลือกตั้งที่มีการซื้อเสียงกันมากที่สุด ผมเองก็ งงจนถึงบัดนี้ว่าทำไมจึงปล่อยให้เหตุการณ์อย่างนั้น ขึ้นมาแล้วมาป่นที่หลัง ท่านประธานที่เคารพ กระผมเองเชื่อมั่นในประชาชนว่าการที่พี่น้องประชาชน ได้กระบวนการเลือกตั้งมานั้น นั่นแหละเป็นกระบวนการที่เขาได้ตรวจสอบ นักการเมืองแล้ว แล้วถ้าหากว่าบทบาทหน้าที่ที่เข้ามาในสภาแล้วไม่เป็น สัมประผลเขาก็ไม่เลือก ท่านประธาน หลังจากนั้นในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก ทุกคนมีพรรคการเมืองที่สังกัด พรรคการเมืองแต่ละพรรคเขาก็ต้องมีกลวิธี ในการปกครองลูกพรรคไม่ให้ออกนอกกลุ่มออกรอย ไม่ให้นักการเมืองในพรรค ของเขาต้องตกต่ำหรือเสียชื่อเสียง เขามีกระบวนการจัดการของเขาเอง อาจจะเป็นการลงมติขับออกจากพรรค อะไรก็ว่ากันไป ในจุดนี้ผมเองคิดว่า พรรคการเมืองทุกพรรคมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่แต่พรรคใดพรรคหนึ่งดีกว่าเขาไป เสียหมด พรรคอื่นแล้วไปเสียหมด นั่นคงจะไม่ใช่ ท่านประธานที่เคารพ ถ้า หากว่าคิดเช่นนั้น กระผมเองเป็นแพทย์ คิดว่าคนที่คิดแบบนี้เป็นโรคหวาดระแวง และน่าอันตรายถ้าเป็นคนที่หวาดระแวงนั้น อาจจะมีอาการคลุ้มคลั่ง ได้ในอนาคต ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ในพรรคการเมืองต่าง ๆ กระผมเองเคารพในวินัยจัดของกรรมการบริหารพรรค ทุกพรรคต้องการ ให้พรรคตนเองได้มีโอกาสบริหารราชการแผ่นดิน ได้มีโอกาสดำเนินงานเพื่อ พี่น้องประชาชนทั้งสิ้น ดังนั้นในตรงนี้กระผมเองมีความมั่นใจทุกประการว่า พรรคการเมืองนั้นก็คือกระบวนการหนึ่งที่มีอยู่แล้วในขณะนี้ นอกจากนั้นในสภา เรายังมีคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มี วาระต่าง ๆ ของสมาชิกสภาเข้าไปตรวจสอบอยู่แล้ว เป็นเรื่องที่ผมคิดว่า ในอดีตกาลผ่านหน้าได้มีการตรวจสอบนักการเมือง โดยคณะกรรมการ คณะนี้ก็ปรากฏผลเป็น เรื่องที่ติงามทั้งสิ้น เป็นเรื่องที่สามารถทำให้พี่น้อง

ประชาชนได้รับทราบว่า นักการเมืองที่ถูกตรวจสอบนั้นคิดหรือไม่ว่าอะไร ความชั่วปกปิดไม่มีผิดหรือครบถ้วนประธาน กระผมขอกราบเรียนว่านอกจาก คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในขณะที่จากการแก้ไข รัฐธรรมนูญ เราได้มีการออกกฎหมายลูกฉบับหนึ่ง ซึ่งตอนนี้อยู่ในขั้นตอน กรรมการวิสามัญ ก็คือพระราชบัญญัติแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ละครับ ผมคิดว่าในคณะกรรมการซึ่งผมเป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการได้มีการระดม ความเห็นกันหลากหลายเหลือเกิน ในการที่จะทำให้ความเห็นของคณะกรรมการนั้น เป็นไปเพื่อสร้างศักดิ์ศรีแก่สถาบันรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ตอนนี้ข้อสรุปยังไม่เกิด อย่างเพิ่งติดนไปก่อนใช้ว่า คนอื่นจะทำได้เหมือน ตนเอง ตรงนี้กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า คณะกรรมการที่ได้ ประชุมกันนั้นก็มีการออกมาแล้วว่า ให้มีการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและ หนี้สินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา โดยมีข้อกำหนดในการ ที่จะตรวจสอบกันเป็นรายละเอียดหลักเกณฑ์อีกต่างหาก และมีคณะกรรมการ ในชุดนั้นประกอบด้วยหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของทรัพย์สินและหนี้สิน ของนักการเมือง ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ผมเองคิดว่าความสะดวก ของคนเรานั้นเวลาเราจะรับประทานอาหาร ท่านประธานครับ เราเพียงแค่ ด้ามมือก็ได้ครับ ไม่ต้องถึงขั้นว่าเขาสำคัญแค่แอลกอฮอล์มาล้างมือหรือครบ อันนั้นมันเกินไป ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ผมเองเป็นนักการเมืองที่มาจาก ต่างจังหวัด กระผมเองรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจอยู่โดยตลอด มีแต่คนบอกว่าคน ต่างจังหวัดอย่างนั้นอย่างนี้อยู่ตลอดเวลา ท่านประธานที่เคารพ การแก้ไข อย่างนี้เป็น การแก้ไขในตัวหนังสือแต่นั้นเอง ในเรื่องที่จะทำให้การเมืองดี หรือไม่นั้นมันอยู่ที่การให้การศึกษาประชาชนด้วย ในตรงจุดนี้กระผมมองแล้ว ว่าการให้การศึกษาประชาชนที่ดีที่สุดก็คือ การให้มีการที่เรียกว่า ให้พี่น้อง

ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น ซึ่งตรงกับนโยบายของรัฐบาลชุดนี้อยู่แล้วครับ มีนโยบายของการปฏิรูปการเมืองซึ่งกำลังทำอยู่ ข้อสรุปของคณะกรรมการก็ยังไม่เกิดเช่นกัน แต่ก็ได้ทราบว่ามีการถกเถียงกัน มีการจัดทำเรื่องต่าง ๆ ขึ้นมาอย่างสอดคล้องกับเรื่องที่ท่านผู้มีเกียรติที่อภิปรายเมื่อที่วิศกกิจวล ท่านประธานที่เคารพ ในเรื่องนี้กระผมเองคิดว่าในที่นี้ไม่มีใครหรอกครับ ที่คิดว่าในการที่เราอภิปรายวันนี้จะเป็นการชี้ว่า ถ้าหากว่าไม่รับในเรื่องของหลักการของร่างนี้ ก็จะเป็นอันว่าบ้านเมืองเรานั้นจะต้องล่มจมถล่มทลาย คงไม่ใช่ถึงขนาดนั้น ท่านประธานที่เคารพ ขณะนี้ถ้าบ้านเมืองเป็นร่างกาย ท่านผู้อภิปรายเมื่อสักครู่ท่านอาจจะบอกว่า ร่างกายนั้นเต็มไปด้วยโรครุมเร้าหลาย ๆ อย่าง แต่ผมคิดว่าโรคที่ท่านว่านั้นไม่ใช่โรคเอดส์ โรคเอดส์รักษาไม่หายครับ แต่โรคอื่น ๆ ผมว่ารักษาได้ ในขณะที่การทุจริตคอร์รัปชันนั้น ถือว่าเป็นอาการหนึ่งของโรค อาจารย์หมอบอกผมได้สอนว่าการจะวินิจฉัยโรคนั้นมันต้องวินิจฉัยครบวงจรครับท่านประธาน ไม่ใช่เขาปวดหัวอย่างเดียว เอายาพาราเซตามอลให้เขา มันหายปวดหัวแน่นอนครับ แต่ว่าไม่สามารถรักษาอาการทั้งหมดได้ มันต้องวิเคราะห์วินิจฉัยให้ครบทั้งระบบ แล้วดูว่าเขาเป็นโรคอะไร ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลก็ได้ดำเนินการปฏิรูปการเมือง นี่แหละครับคือการให้ยาทั้งระบบ คือการให้ยาปฏิชีวนะ ซึ่งรัฐบาลก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว กระผมขอกราบเรียนว่า การจะแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น มันต้องเริ่มต้นด้วยการเรียกร้องความเข้าใจ เข้าใจ เรียกร้องการร่วมไม้ร่วมมือ ถ้าเริ่มต้นด้วยการหวาดระแวงกันก่อน ถ้าเริ่มต้นด้วยการตั้งข้อสังเกตว่า คนอื่นเป็นอย่างนั้น ตนเองคือคุณคนเดียวทำไม่ได้ เพราะว่าท่านประธานครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใหญ่มาก เพราะว่า การตรวจสอบของพี่น้องประชาชนขณะนี้ เขาดูโทรทัศน์ เขาก็กำลังตรวจสอบอยู่ เขากำลังตรวจสอบอยู่ว่าสมาชิกสภาของเราเนี่ย มีความตื่นตัวทางด้าน

การเมืองในเรื่องที่เขาเดือดร้อนกันอยู่มากน้อยเพียงใดหรือไม่ เพราะฉะนั้น
 ในประเด็นอื่น ๆ ผมเองคิดว่าคงจะไม่กล่าวล่วงลงไปอีก ท่านประธาน
 ที่เคารพ อยากจะให้เวลาแก่สังคมในการทำความเข้าใจ .อย่าได้ลองผิด
 ลองถูก หรืออย่าคิดแก้รัฐธรรมนูญรายวัน เพราะว่ารัฐธรรมนูญเป็นของ
 ศักดิ์สิทธิ์ครับ ผมเองคิดว่าในครั้งนี่ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ต้องระดมความ
 คิดเห็นจากหลายฝ่าย และอย่าลืมนะครับว่า ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพรรคใด
 พรรคหนึ่งคิดค้นขึ้นมาแล้วเรียกร้องให้เขาแบบที่ว่ามานั้นมันไม่สำเร็จหรือครับ
 งานใหญ่มันมันต้องคนใจใหญ่ แต่ถ้างานใหญ่เอาคนใจเล็กมาทำ มันไม่สำเร็จ
 หรือครับท่านประธาน ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสนั่น สุชากุล ครับ

นายสนั่น สุชากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สสจ) :

กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม สนั่น สุชากุล สมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอ
 ขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย ตามร่างที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้เสนอ โดยการบรรจุ
 เข้าสู่การพิจารณาในครั้งนี้ และก็ขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง
 ที่ให้โอกาสกระผมได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
 ในครั้งนี้ ท่านประธานที่เคารพ การที่กระผมได้มีส่วนร่วมในการเสนอแก้ไข
 ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในครั้งนี้ ก็เพราะว่ากระผมมีความ
 เห็นว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันของบ้านเมือง เรานั้นมีปัญหาที่วิกฤตของบ้านเมือง
 อยู่หลายประการ และแนวทางในการที่จะแก้ไขปัญหานั้น ก็คือการ
 แก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ
 นักการเมือง เพื่อให้จะได้ให้นักการเมืองที่มีคุณภาพเข้ามาทำหน้าที่ เป็นผู้แทน
 ของปวงชนชาวไทยการที่ผมได้ร่วมสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ก็

เพราะว่าผมเห็นความสำคัญและยอมรับในเหตุผลที่สำคัญ ๓ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ กระผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า ในขณะที่ถ้าเราพิจารณาถึงกระแสความรู้สึกของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศเราก็จะพบว่า พี่น้องประชาชนของเรานั้นมีความรู้สึกและมีความศรัทธาต่อระบบการเมืองและนักการเมือง ในลักษณะที่เรียกได้ว่าคดคั่วอย่างสุดขีดถึงขนาดมีบางท่านกล่าวว่าในขณะที่ประชาชนของเราอยู่ในภาวะที่เรียกว่าวิกฤตศรัทธาต่อระบบการเมืองและนักการเมืองของบ้านเรา ซึ่งแนวโน้มในลักษณะเช่นนี้นั้นจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นอันตรายต่อชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง ท่านประธานที่เคารพ ถ้าเราติดตามข่าวคราวจากสื่อมวลชนและกระแสวิทยากรวิจารณ์ในช่วงที่ผ่านมา นั้น ก็จะเห็นได้ว่ามีประเด็นที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันหลายประเด็นที่เดี๋ยวลี้ลับให้เห็นถึงวิกฤตศรัทธาต่อระบบการเมืองและนักการเมือง ไม่ว่าจะเป็นข่าวการซื้อตัวนักการเมือง ซื้อตัวอดีต ส.ส. เพื่อที่จะเข้าสังกัดพรรคการเมืองของตนเองในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ข่าวอื่น ๆ อีกหลายข่าว เช่น ข่าวการแข่งพรรคบางพรรคของนายทุนหรือข่าวการทุ่มเงินซื้อเสียงในรูปแบบต่าง ๆ ในระหว่างการเลือกตั้ง ในลักษณะที่เรียกได้ว่าเป็นการซื้อเสียงกันอย่างมโหฬาร ข่าวการจับกุมหัวคะแนนของผู้สมัคร ส.ส. พร้อมเงิน ๑๑ ล้านบาท และหลักฐานอื่น ๆ ที่บ่งชี้ว่าเกี่ยวข้องกับไปถึงผู้สมัคร ส.ส. ในการเลือกตั้ง ข่าวคราวที่นักการเมืองทุ่มทุนซื้อเสียงนั้น มีโอกาสได้รับเลือกเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้เป็นรัฐมนตรี ข่าวดังกล่าวที่รัฐมนตรีซึ่งมาจากการทุ่มทุนซื้อเสียง วางแผนและปฏิบัติการถอนทุนทั้งในลักษณะที่แยบยล และในลักษณะที่เรียกกันว่ามูมามกก็ตาม หรือข่าวคราวการขัดแย้งทะเลาะกันของรัฐมนตรี ของนักการเมือง เนื่องจากการจัดสรรผลประโยชน์ไม่ลงตัวก็ตาม หรือข่าวที่นักการเมืองซึ่งประชาชนมีความมั่นใจว่า เป็นผู้ที่เติบโตในทางการเมืองมา เนื่องจากการ

ทุจริตคอร์รัปชัน ยังมีอำนาจวาสนาเจิดจ้าอยู่ในสังคมการเมือง โดยที่กฎหมายเอาผิดไม่ได้ก็ตาม ชาวคราวเหล่านี้ละครับได้ตอกย้ำให้วิกฤตศรัทธาของประชาชนที่มีต่อระบบการเมืองและนักการเมืองนั้นยิ่งวิกฤตมากยิ่งขึ้น ซึ่งผมมีความรู้สึกเป็นห่วงอย่างยิ่งว่า . . . สิ่งเหล่านี้จะไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในบ้านเมืองของเราเลยแม้แต่น้อย มิหนำซ้ำในทางกลับกันจะเป็นผลร้ายต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในบ้านเมืองของเราเป็นอย่างยิ่ง ในฐานะที่ผมเป็น ส.ส. เป็นนักการเมืองรู้สึกหวั่นวิตกและใจหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ผ่านมา ในช่วงที่ผมออกไปเยี่ยมเยียนประชาชนนั้นผมได้ยินได้ฟังประชาชนในพื้นที่ของผมกล่าวถึงนักการเมืองในยุคปัจจุบันว่าถ้าพูดถึงความหมาย หรือค่านิยมของนักการเมืองในความรู้สึกของประชาชนในปัจจุบันแล้ว เขาให้คำนิยามคำว่า นักการเมืองว่า หมายถึงผู้มีอาชีพแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์โดยการทุจริตคอร์รัปชันที่กฎหมายเอาผิดไม่ได้ ผมได้ยินได้ฟังคำนิยามคำว่านักการเมืองจากประชาชนแล้ว ผมรู้สึกไม่สบายใจเลยครับ ในฐานะที่ผมก็เป็นนักการเมืองคนหนึ่งและผมเองไม่มีพฤติกรรมและไม่มีความคิดที่จะทำเช่นนั้นแม้แต่น้อย

ในประการที่ ๒ ท่านประธานที่เคารพ เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า ใน เรื่องของการเมืองหรือว่าในเรื่องของระบบการเมืองนั้นรัฐธรรมนูญเป็นตัวบทที่มีความสำคัญ ในการที่จะกำหนดกลไกและกระบวนการในการที่จะควบคุมตรวจสอบการตัดสินใจ ในการกระทำขององค์กรทางการเมือง เพื่อให้การใช้อำนาจให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย มีความเป็นธรรม และสนองตอบความต้องการของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศมากที่สุด เป็นที่ยอมรับว่าแนวทางตามร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้นำเสนอนั้น เป็นแนวทางที่เสนอให้มีการแก้ไขในประเด็นที่มีความสำคัญต่อการที่จะพัฒนาระบบการเมืองบ้านเรา

ให้เป็นระบบที่สอดคล้องกับสากล คือมีระบบ มีองค์กรตรวจสอบนักการเมือง ให้มีนักการเมืองที่มีคุณภาพ นักการเมืองที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง เข้ามาอยู่ในระบบการเมือง ถ้าหากว่าเราพิจารณาถึงระบบซึ่งภาคีรัฐธรรมนูญ ระบบควบคุมการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงที่เสนอแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างนี้ ก็จะเห็นว่าอันที่จริงแล้วก็เป็นแนวทาง เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับที่คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย หรือ คพป. ได้ศึกษาและเสนอไว้ ซึ่งอันที่จริงก็เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับรัฐบาลชุดปัจจุบัน ที่ให้การยอมรับว่าแนวทางในการพัฒนาประชาธิปไตยตามข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย หรือ คพป. นั้นเป็นแนวทางที่รัฐบาลนี้ยอมรับ และมีการกำหนดไว้ในนโยบายของรัฐบาลเลยที่เดียวว่าจะพยายามสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยคำนึงถึงข้อเสนอของ คพป. ท่านประธานที่เคารพ นอกไปจากนั้นร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้ เสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ในครั้งนี้นั้น ก็ได้มีการพิจารณาถึงผลการศึกษาของนักวิชาการ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ อย่างลึกซึ้ง ผมขออนุญาตที่จะเอ่ยนามนักวิชาการผู้มีชื่อเสียงท่านหนึ่งซึ่งได้มีส่วนในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของระบบการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง นั่นก็คือ ท่านศาสตราจารย์ ดอกเตอร์บรรพศักดิ์ อุวรรณโณ ซึ่งท่านได้สรุปไว้ในผลการวิจัยของท่านว่า ระบบการตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงในบ้านเมืองของเรานั้นยังไม่มีความสมบูรณ์ จึงทำให้การตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงนั้น ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรและท่านได้ เสนอแนะแนวทางที่จะให้มีการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในรูปแบบที่สอดคล้องกับร่างของฝ่ายค้านที่ได้นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ในครั้งนี้

ท่านประธานที่เคารพ ในประการที่ ๓ ที่ผมมีความคิดที่จะสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามร่างของฝ่ายค้าน เพราะว่าผมมีความมั่นใจว่า ถูกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วก็จะมีความหมายที่จะทำให้ความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อระบอบการเมืองและความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองนั้นจะปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าโลกต่าง ๆ ในการตรวจสอบนักการเมือง กลไกต่าง ๆ ที่มีการกำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่ว่าจะเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญก็ดี ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ดี หรือคณะตุลาการอาญารคดี ก็จะเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและทำหน้าที่ในการที่จะประกันความมั่นใจให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ก็เพราะว่าองค์กรตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นองค์กรที่มีคณะกรรมการที่มีความมั่นใจว่ามีความเป็นกลาง เพราะจะผ่านการสรรหาอย่างรัดกุมและบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการนั้นก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการทำหน้าที่ เพื่อที่จะวินิจฉัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ดี คณะกรรมการในส่วนที่เป็นองค์กรตุลาการอาญารคดี ก็จะเป็นองค์กรที่มีความเชื่อมั่นได้ว่าจะสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ให้กับสังคมไทยของเรามากขึ้นเพราะฉะนั้นผมจึงมีความคิดว่าเรามีความจำเป็นที่จะต้องช่วยกันสนับสนุนเพื่อให้ร่างรัฐธรรมนูญนี้ได้มีผลบังคับใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ท่านประธานที่เคารพ รัฐสภาแห่งนี้เป็นรัฐสภาที่ประกอบไปด้วยสมาชิกที่เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย มีทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน มีทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล และมีทั้งสมาชิกวุฒิสภา เรากำหนดทำหน้าที่แทนปวงชนชาวไทยผู้เป็นเจ้าของอำนาจ เพื่อที่จะบัญญัติกฎหมายสูงสุดของประเทศคือรัฐธรรมนูญให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของ

อำนาจให้มากที่สุด ในการตัดสินใจของพวกเขาซึ่งเป็นสมาชิกของรัฐสภาแห่งนี้จึงเป็นการตัดสินใจที่มีความสำคัญ เราไม่จำเป็นต้องถามว่าพรรครัฐบาลต้องการอย่างไร เราไม่จำเป็นต้องถามว่าพรรคฝ่ายค้านต้องการอย่างไร และเราไม่จำเป็นต้องถามเช่นเดียวกันว่าสมาชิกวุฒิสภาต้องการอย่างไร แต่สิ่งที่เรามีความจำเป็นจะต้องถามก็คือว่าในการที่เราจะตัดสินใจรับหลักการให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้หรือไม่ ก็คือเราจะต้องถามว่าในขณะที่ประชาชนทั้งประเทศต้องการอย่างไร เมื่อเราได้คำตอบที่ชัดเจนแล้ว นั่นแหละคือสิ่งที่จะเป็นหลักในการตัดสินใจของพวกเขา ซึ่งเป็นสมาชิกแห่งรัฐสภาแห่งนี้ ขอขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณวิชัย โดสุวรรณจินดา ครับ

นายวิชัย โดสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม วิชัย โดสุวรรณจินดา สมาชิกรัฐสภาท่านประธานครับ ผมต้องขอขอบคุณท่านประธานที่เปิดโอกาสให้ผมได้อภิปรายในช่วงเวลานี้ และต้องขอขอบคุณท่านผู้เสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งจากการที่ผมได้ฟังการอภิปรายของท่านผู้เสนอญัตติ รวมทั้งได้อ่านรายละเอียดซึ่งกำหนดเอาไว้ในญัตติ ก็ได้เห็นถึงความมานะพยายามของท่านผู้เสนอญัตติที่พยายามจะให้มีการปฏิรูประบบทางการเมืองของประเทศ โดยพยายามที่จะเน้นให้เห็นว่าเราจะต้องมีกลไกในการตรวจสอบดูแลการทำงาน แม้กระทั่งผู้ซึ่งเป็นนักการเมืองด้วยกันก็ต้องมีกลไกในการตรวจสอบดูแลและพยายามที่จะทำให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมให้ได้มากที่สุด ท่านประธานครับ ผมมีข้อสังเกต ซึ่งขอกราบเรียนเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องกับญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ความจริงรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้อยู่ปัจจุบันก็เพิ่งจะแก้ไขกันมาเมื่อต้นปี ๒๕๓๘ นี้เอง ซึ่งก็เข้ามาเพียงยังไม่กี่เดือน ซึ่งหลังจากที่

ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว เราก็มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผลมาจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจของฝ่ายค้านที่เกี่ยวกับเรื่องของ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ซึ่งการที่เรามีการยุบสภาหรือมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาใหม่ตามกฎหมายของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ที่ได้มีการแก้ไขขึ้นมา นั่นก็เป็นสิ่งซึ่งเรามุ่งหวังว่า การเลือกตั้งนั้นจะมีส่วนทำให้ปัญหาของนักการเมือง ได้หมดสิ้นไปได้ในระดับหนึ่ง เพราะว่า เมื่อมีการอภิปรายในครั้งนั้นผมเองก็มีส่วนฟังการอภิปรายอยู่ด้วยและก็ได้ฟังนักการเมืองหลายท่านซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านก็ได้กล่าวในข้อความที่สำคัญว่าการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้น จะเป็นวิธีการที่จะทำให้ประชาชนได้ตรวจสอบนักการเมือง ว่านักการเมืองแต่ละคนนั้นมีความรู้ความสามารถมีความซื่อสัตย์สุจริต ควรที่จะไว้วางใจให้เข้าไปทำหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร ได้ขนาดไหน เพราะฉะนั้นในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง เราถึงได้เห็นว่า จะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดเดิมต้องสอบตกหรือไม่ได้รับเลือกตั้ง อาจจะมีถึงร้อยละ ๓๐ ของการเลือกตั้งแต่ละครั้ง นั่นก็หมายความว่าประชาชนนั้นก็ได้ถ่วงทรงผู้แทนของตัวเองพอสมควร การเลือกตั้งก็เท่ากับเป็นวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถมาตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งตัวเองได้รับเลือกตั้งเข้าไปได้ นั่นก็เป็นข้อสังเกตซึ่งผมอยากจะชี้ให้เห็นว่า ถ้าหากว่าเรายังยึดมั่นในระบบการเลือกตั้ง นั่นก็หมายความว่า เรายังจะต้องไว้วางใจกับประชาชน นั่นก็หมายความว่า เราก็ต้องยอมรับว่า ผู้ซึ่งได้ผ่านการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะโดยวิธีการใดก็ตาม ก็เป็นผู้ซึ่งชนะในสนามการเลือกตั้ง เป็นผู้ซึ่งได้รับการยอมรับควรที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในการออกกฎหมาย ในการที่จะติดตามดูแลการปฏิบัติราชการแผ่นดินของรัฐบาลและในการที่จะเป็นผู้บริหารประเทศในฐานะซึ่งเป็นพรรครัฐบาล นั่นก็คือส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา ยุติติ

เมื่อกี้นี้ก็เป็นเครื่องแสดงให้เห็นอย่างหนึ่งว่า สมาชิกวุฒิสภานั้นก็มีกระบวนการในการตรวจสอบดูแล มีกระบวนการในการสรรหา ทุก ๔ ปีที่สมาชิกวุฒิสภาต้องพ้นจากวาระไป ก็จะมีการพิจารณาว่าใครควรจะได้รับการเสนอชื่อไปรดเกล้าฯ ให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาในวาระต่อไป และใครที่ควรจะพ้นตำแหน่งและใครที่ควรจะเข้ามาทำหน้าที่ต่อ นั่นก็หมายความว่า ผู้ซึ่งทำหน้าที่ในการนำรายชื่อขึ้นถวายเพื่อไปรดเกล้าฯ แ่่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาก็จะเป็นผู้ชี้จุดลยพินิจในการเลือกรายชื่อต่าง ๆ เหล่านั้นขึ้นมา กลไกต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นวิธีการที่จะตรวจสอบดูแลการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาได้ระดับหนึ่ง ท่านประธานครับ ถ้าหากเราจะมองว่ารัฐสภานั้นมีฐานะเป็นองค์กรในการออกกฎหมาย เป็นองค์กรสูงสุดในทางนิติบัญญัติ และก็เป็นผู้มีหน้าที่ติดตามดูแลการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล เราก็ต้องยอมรับว่าผู้ซึ่งสามารถจะเข้ามานั่งอยู่ในสภาแห่งนี้ได้ เป็นผู้ทรงเกียรติที่เราเรียกกันว่าท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านประธานที่เคารพ เราขอรับยกย่องซึ่งกันและกัน ซึ่งการยอมรับยกย่องซึ่งกันและกันนั้น คงจะไม่ได้ทำแต่เพียงด้วยวาจา แต่ก็ต้องมีจิตใจที่ยอมรับกันอยู่ด้วย ซึ่งก็เท่ากับว่าเราก็ต้องเห็นว่า ผู้ซึ่งได้มีสิทธิเข้ามานั่งในรัฐสภาแห่งนี้ เป็นผู้ที่มีจริยธรรมมีหลักธรรมในการดำเนินงาน เป็นผู้ผ่านร้อนผ่านหนาวมาพอสมควร การที่จะติดตามดูแลตรวจสอบก็สามารถจะดำเนินการได้โดยสมาชิกของรัฐสภาด้วยกันเอง ซึ่งกลไกเหล่านี้ก็ได้ใช้มาเกือบตลอดระยะเวลาที่ประเทศไทยเราได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถ้าหากว่าเราจะมี การเปลี่ยนแปลงระบบนี้ไปสู่ระบบอื่น ซึ่งผมเห็นว่า เป็นระบบที่ค่อนข้างที่จะใหม่สำหรับประเทศไทย เพราะเรายังไม่เคยมีตุลาการอาญาธร เรายังไม่เคยมีกรรมการชุดต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีการในการสรรหา ซึ่งก็เป็นเรื่องใหม่อีกเหมือนกัน สำหรับการคัดเลือกคนเข้ามาดำรงตำแหน่งในหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านั้น การที่จะนำเรื่องใหม่เข้ามา ผมเชื่อว่า

เราจำเป็นต้องให้ความรู้กับประชาชน ผมเชื่อว่าเราจำเป็นต้องมีการศึกษากันอย่างละเอียดและรอบคอบ ท่านผู้เสนอญัตติเมื่อก็มี ท่านก็ได้บอกแล้วนะครับว่าแนวทางเหล่านี้ก็เคยมีใช้ในบางประเทศ แต่ประเทศซึ่งได้เสนอชื่อมานั้นก็เป็นประเทศใหม่ ๆ ซึ่งเราไม่ค่อยรู้จักและบางประเทศก็ยังด้อยพัฒนาในทางประชาธิปไตยด้วยซ้ำไป บางประเทศก็เป็นประเทศที่เป็นเมืองขึ้นของประเทศมหาอำนาจ ซึ่งอาจจะได้รับแนวความคิดต่าง ๆ มาจากประเทศอื่นก็เอามากำหนดขึ้นมาในรัฐธรรมนูญของประเทศนั้น หากเราจะนำมาใช้ในประเทศไทย ผมเห็นว่าจะต้องใช้ความระมัดระวัง ใช้ระยะเวลาพิจารณาเพียงไม่กี่ชั่วโมงแล้วบอกว่ามันคือระบบที่ดีที่สุดสำหรับประเทศไทย ผมเห็นว่าน่าจะต้องใช้ความละเอียดรอบคอบและถ่วงน้ำหนักขึ้นกว่านี้ ท่านประธานครับ มีองค์กรหลายองค์กรซึ่งในร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมได้พูดถึง ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความสำคัญทั้งสิ้น ผมขออนุญาตเริ่มที่องค์กรแรก องค์กรที่เราเรียกว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นมีหน้าที่สำคัญในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในเรื่องที่จะบอกว่า กฎหมายใดบ้างที่ออกมาแล้วขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ หรือแม้กระทั่งการจะให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากตำแหน่ง แต่กลไกในการที่จะเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญตามญัตติที่มีการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง เพราะว่าใช้ระบบการสรรหา มีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในทางนิติศาสตร์และในทางรัฐศาสตร์ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปีบริบูรณ์ และก็ไม่มีความสัมพันธ์ต้องห้ามต่าง ๆ อีกมากมาย แล้วก็มี การเสนอรายชื่อขึ้นมา มีการเลือกสรรกันเอง เพื่อขึ้นมาทำหน้าที่เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งต่างจากระบบเดิมซึ่งเราให้ผู้ที่ทำหน้าที่ตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามฐานะหน้าที่ ซึ่งเขาได้เป็นอยู่ซึ่งเราเชื่อว่าเป็นผู้ซึ่งมีความรู้มีคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย เช่น จะต้องเป็น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานรัฐสภา เป็นประธานวุฒิสภา เป็นอัยการสูงสุด และก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางนิติศาสตร์ ซึ่งได้รับการเลือกตั้งมาจากสภาผู้แทนราษฎรและทางวุฒิสภา ท่านประธานครับ กลไกในการเลือกตั้งซึ่งแตกต่างกันอย่างนี้ก็ทำให้มองเห็นได้ว่า ถ้าหากว่ามีประเด็นกฎหมายที่สำคัญ ๆ เข้ามาสู่การพิจารณาของตุลาการรัฐธรรมนูญ และถ้าหากว่าตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นมีความสมบูรณ์ที่ได้รับการเลือกตั้งขึ้นมาตามกฎหมายใหม่ แต่ขาดคุณวุฒิที่เป็นที่ยอมรับกันในทางกฎหมาย ก็อาจจะเป็นไปได้ว่าประเด็นที่จะต้องมีการตีความประเด็นที่จะต้องมีการลงมติวินิจฉัยนั้น อาจจะไม่ใช่ไปตามหลักการอย่างที่เราคาดอย่างที่เราหวัง อย่างที่เรามองว่าควรจะเป็น และยิ่งไปกว่านั้นในบทเฉพาะกาลของเรื่องนี้ ก็ได้บอกไว้ด้วยว่าตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันก็ยังดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นสุดวาระ หรือมีการเปลี่ยนแปลงโดยเหตุหนึ่งเหตุใดก็ตาม ท่านประธานครับ ถ้าเป็นอย่างนั้นก็จะมีคณะกรรมการที่อยู่ในตุลาการรัฐธรรมนูญ ๒ ชุด ชุดหนึ่งก็คือดำรงอยู่โดยมีตำแหน่งหน้าที่ที่แน่นอนเฉพาะ อีกชุดหนึ่งก็มาจากการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งผมยังมองไม่เห็นว่ามีวิธีการที่จะให้มีการตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญชุดใหม่นั้น จะเข้าไปแทนที่ชุดเดิมจะทำได้โดยวิธีการใดจึงจะเกิดความสมบูรณ์และเหมาะสม ซึ่งเรื่องนี้ก็น่าที่จะต้องไปวินิจฉัยพิจารณา กระบวนการในการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญก็เป็นวิธีการที่ผมเองก็ยังมีความข้องใจว่าถ้าเราใช้วิธีการอย่างที่ว่า มีการเสนอชื่อบุคคลขึ้นมาจำนวนหนึ่งตามคุณสมบัติ ซึ่งได้กำหนดขึ้นมาไว้แล้วตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและให้บุคคลเหล่านั้นไปเลือกตั้งกันเองว่า ใครควรจะจะได้เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็คงจะเป็นแนวทางอย่างเดียวกันกับญัตติในการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว ที่พูดถึงเรื่องที่มาของสมาชิกวุฒิสภา กระบวนการในการเลือกตั้งนั้นเป็นกระบวนการการเลือกตั้งในทางอ้อม เพราะว่า

กำหนดให้บุคคลนั้นมา เลือกตั้งกันเอง ซึ่งกระบวนการในการเลือกตั้งในทาง
 อ้อมนั้นก็เคยมีนักวิจัยหลายท่านได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า ก็สามารถที่จะทำให้เกิด
 ความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมได้ ทำให้เกิดมีการหาเสียงวิ่งเต้นกันได้ เพราะรู้ว่า
 ใครเป็นผู้เลือก ใครเป็นผู้มีอำนาจในการใช้สิทธิใช้เสียงต่าง ๆ ซึ่งผลที่
 เกี่ยวข้องก็อาจจะมองเห็นว่ายังไม่ใช่วิธีการที่ดีที่สุด และยังไปกว่านั้นถ้าหาก
 ว่าเราต้องการให้ตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรสูงสุดที่ทำหน้าที่ในการกำกับ
 ดูแลการปฏิบัติตัวของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนที่เป็น
 ตุลาการรัฐธรรมนูญก็ควรจะได้มาโดยวิธีการที่อาจจะถูกครหาว่ามาโดยการ
 ชื้อเสียงหรือมาโดยการวิ่งเต้นได้ เพราะฉะนั้นถ้ากระบวนการในการคัด
 บุคคลขึ้นมาทำหน้าที่เป็นตุลาการรัฐธรรมนูญยังอาศัยการเลือกตั้งโดยทางอ้อม
 ซึ่งผมเองก็ยังไม่แน่ใจว่าจะมีการวิ่งเต้นหรือมีการซื้อเสียงในบรรดาหมู่บุคคล
 ซึ่งได้รับการเสนอชื่อให้ขึ้นมาเป็นผู้เลือกสรร เลือกตั้งกันเองขึ้นมา เป็น
 ตุลาการรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในประเด็นนี้ผมเชื่อว่าผู้ซึ่งเสนอผู้ดีนั้นจะต้อง
 นำไปพิจารณาหาความเหมาะสม ในการที่จะนำวิธีการเหล่านั้นขึ้นมาใช้ว่า
 มันจะทำให้เกิดความแตกแยก เกิดการแบ่งเป็นกลุ่ม เป็นก๊ก เป็นเหล่า หรือ
 เกิดปัญหาความขัดแย้งมากกว่าที่เราอยู่ในระบบเดิมหรือไม่ องค์กรที่เรา
 เรียกว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ อันนี้ก็เป็น
 องค์กรอีกองค์กรหนึ่ง ซึ่งในชุดดีแก่ไขรัฐธรรมนูญก็เสนอว่าองค์กรนี้มาจะเป็น
 องค์กรที่อยู่ในสังกัดของรัฐบาลและก็ทำหน้าที่ในการดูแลการปฏิบัติหน้าที่ การ
 ปฏิบัติงาน การปฏิบัติตัวของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของสมาชิกวุฒิสภา
 ทำหน้าที่รับหนังสือร้องเรียนและก็ดูแลให้ความเป็นธรรมสำหรับผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
 ป้องกันมิให้สมาชิกวุฒิสภาที่ดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีนำตำแหน่งหน้าที่
 ที่ตัวเองมีอยู่นั้นไปใช้ประโยชน์ ท่านประธานครับ การเสนอให้คณะกรรมการ
 ป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาตินั้นมาขึ้นกับรัฐบาล ผมเองเห็นว่าโดย

หลักการแล้วน่าจะเป็นเรื่องที่ดี เพราะว่าถ้ากรรมการชุดนี้ทำหน้าที่นอกเหนือไปจากการดูแลการปฏิบัติตัวของสมาชิกรัฐสภา แต่ยังมีบทบาทครอบคลุมไปถึงการดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการเมือง ซึ่งดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่าง ๆ ลำพังแต่อาศัยกลไกของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการหรือที่เรียกว่า ป.ป.ป. ซึ่งมีอยู่แต่เดิมนั้น คงจะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เพราะว่า ป.ป.ป. นั้นขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรีและคนที่ เป็นเลขาธิการ ป.ป.ป. ก็มาจากการเสนอชื่อของรัฐบาล แม้ว่าจะให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เป็นผู้ให้การรับรองก็ตาม แต่ว่าข้อนั้นได้ เสนอขึ้นมาแล้ว ซึ่งโดยปกติแล้วรัฐบาลก็มักจะ มีเสียงข้างมากที่จะทำให้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรไปได้ และวุฒิสภาเองก็มักจะ ไม่ค่อยขัดแย้งกับรัฐบาลในเรื่องเหล่านั้น แต่กลไกที่ ป.ป.ป. ได้ดำเนินการอยู่ ผมเห็นว่ายังขาดประสิทธิภาพ เพราะเท่าที่ได้ดำเนินการมานั้นก็ยังไม่เคยมีเลยที่ ป.ป.ป. จะสามารถจับได้ว่าได้มีการทุจริตและมีการฮั้วทรัพย์เป็นของแผ่นดินอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะให้ ป.ป.ป. นั้นมาสังกัดกับรัฐสภาผมเห็นว่า เรื่องนี้น่าจะเป็น เรื่องที่ดี แต่ในสมัยการประชุมในสมัยของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว ก็ได้เคยมีการ เสนอกฎหมายขึ้นมาฉบับหนึ่งให้โอน ป.ป.ป. มาสังกัดรัฐสภา แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายว่ากฎหมายฉบับนั้น ยังไม่เป็นผลในทางปฏิบัติ ซึ่งผมเห็นว่าถ้าหากได้มีการนำร่างกฎหมายฉบับนั้นขึ้นมาพิจารณาทบทวนที่จะปรับปรุงให้ เขียวเล็บ ป.ป.ป. ให้มีประสิทธิภาพ โดยการทำงานมากขึ้น และให้มาสังกัดอยู่กับรัฐสภาผมเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์และสามารถจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าให้ขึ้นอยู่กับ สำนักนายกรัฐมนตรี แต่ถ้าจะมาแก้ไขโดยเพิ่มเติมเข้าไปในรัฐธรรมนูญตาม ญัตติที่ท่านสมาชิกรัฐสภาได้ เสนอขึ้นมาในเรื่องนี้ ผมเห็นว่าก็อาจจะเกิดความซ้ำซ้อนในเมื่อกฎหมายเดิมก็ยังไม่ได้มีการยกเลิก จะต้องมีการ เสนอกฎหมาย

ขึ้นมาใหม่อีกฉบับหนึ่ง เพื่อยกเลิกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้หมดภาระหน้าที่ไปหรือจะโอนมาเป็นของรัฐสภา ให้กลายเป็นเครื่องมือของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งนั่นจะต้องมีโครงการที่จะดำเนินการต่อไป ในการดำเนินการอย่างนี้ผมเห็นว่าถ้าหากว่าเราจะดำเนินการไปเป็นขั้นเป็นตอน เพราะที่จริงแล้วในกฎหมายอย่างนี้ไม่จำเป็นจะต้องเข้ามาแก้ไข หรือระบุเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม การตรวจสอบ การดูแลของบุคคล ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่โดยปกติธรรมดาอยู่แล้ว ซึ่งคณะกรรมการป.ป.ป. ที่มีอยู่ถ้าได้มีการปรับระบบการทำงานให้อำนาจเพิ่มมากขึ้นสามารถจะตรวจสอบดูแล สามารถจะออกคำสั่งให้มีการส่งข้อมูลให้มีการส่งหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่เป็นจริงได้ก็น่าที่จะเพียงพอที่จะดำเนินการ แต่การจะเอาใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น ผมเห็นว่านอกจากจะเป็นเรื่องซึ่งก่อให้เกิดขั้นตอนมากขึ้น ในการที่จะดูแลการทำงานของสมาชิกรัฐสภาแล้ว ยังก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในทางปฏิบัติหน้าที่ราชการ แล้วก็ทำให้ขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาวินิจฉัยมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น องค์กรใหม่ซึ่งท่านสมาชิกรัฐสภาได้เสนอขึ้นมาในเรื่องนี้ก็คือตุลาการอาญาธร ซึ่งทำหน้าที่เหมือนกับเป็นตุลาการสูงสุดในการพิจารณาวินิจฉัยความผิดของสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ โดยปกติแล้วการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นอำนาจ ๓ ฝ่ายมักจะไม่ค่อยที่จะมาก้าวท้าวเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน เรามีอำนาจทางฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งก็หมายถึงรัฐสภา มีอำนาจทางฝ่ายบริหาร ซึ่งก็หมายถึงทางคณะรัฐบาลและก็มีอำนาจทางฝ่ายตุลาการ ซึ่งก็คือศาลตุลาการซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี ก็เคยมีหลายกรณีครับ ที่สมาชิกรัฐสภาเองบางคนที่ไม่กระทำความผิดถูกฟ้องร้อง เป็นจำเลยในศาล แล้วก็มีการต่อสู้คดีไปตามกระบวนการความ แต่ทำไมเราถึงจะต้องบอกว่าถ้าเป็นสมาชิกรัฐสภา ไม่ว่าจะ

จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกวุฒิสภาก็ดี กระทำ
 ความคิดแล้วจะต้องมาขึ้นศาลพิเศษ จะต้องมาพิจารณาสอบสวนตรวจนในกรณีพิเศษ
 เพื่อจะให้โอกาสที่จะสอบสวนดูแลกันเอง ผมว่าการติดตามตรวจสอบดูแล
 เหล่านี้จะต้องมีกลไก ฝ่ายคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ
 ผ่านตุลาการรัฐธรรมนูญแล้วถึงจะไปถึงตุลาการอาญาธร ทำไมต้องมีกลไก
 พิเศษต่าง ๆ เหล่านี้ให้ความยุ่งยากให้ใช้เวลามากขึ้น ซึ่งผมก็เห็นว่าถ้า
 หากว่าใช้เวลาานขณะนั้นก็คงจะเข้าทำนองเดิมก็คือไม่สามารถจะหาผู้ทุจริต
 ผู้ประพฤติผิดมาลงโทษ เพราะเมื่อใช้เวลานานมากขึ้น ระยะเวลาที่ใช้ขึ้น
 ดำเนินสมัยที่วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือมีการยุบ
 สภาลงไปก่อน การวินิจฉัยโทษก็อาจจะสิ้นสุดลงนะครับ เพราะกระบวนการ
 ในการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญก็ดี กระบวนการในการพิจารณาแต่งตั้ง
 ตุลาการอาญาธร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ซึ่งมาจากสภาแต่ละสภาที่ดีก็มาจากการ
 แต่งตั้งเลือกตั้งของสภาแต่ละสภ่าทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นถ้าหากเราจะมอง
 ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับสมาชิกวุฒิสภายังมีโอกาสระทำความผิดได้
 ผมเองก็ยังเห็นว่ากระบวนการยุติธรรม ซึ่งเรามีอยู่ในปัจจุบันนั้นก็น่าจะเป็น
 หลักประกันที่เพียงพอที่จะเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิด ผู้ถูกกล่าวหาได้มี
 โอกาสชี้แจง มีโอกาสที่จะให้ข้อมูล พยานหลักฐานเพื่อปกป้องตัวเอง ซึ่งใน
 ขณะนี้เราก็มีสมาชิกรัฐสภาหลายท่านซึ่งเป็นจำเลยในศาลเขาก็ได้ดำเนินการ
 ปกป้องสิทธิตัวเองในศาลยุติธรรม เพราะฉะนั้นกลไกที่มีอยู่นั้น ผมเองก็ยัง
 มองไม่เห็นว่าคุณอ่อนที่มีอยู่นั้นมีมากถึงขนาดที่เราจะต้องมาตั้งศาลพิเศษเพื่อ
 พิจารณาความคิดของสมาชิกรัฐสภา อย่างที่ได้มีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลง
 อยู่ในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่อย่างไร ท่านประธานครับ การจะไป
 กำหนดว่าตุลาการอาญานั้น ๑๐ คน จะต้องมาจากผู้พิพากษาในศาลฎีกา
 อีก ๕ คน จะต้องมาจากสภาที่มีได้มีสมาชิกถูกฟ้องร้อง ซึ่งประเด็นอย่างนี้

ก็ทำให้เกิดความสับสนและข้องใจได้เหมือนกัน ผมยกตัวอย่างว่าถ้าสมาชิกวุฒิสภาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด เรื่องราวได้ถูกดำเนินเรื่องไปแล้วฟ้องร้องส่งเรื่องขึ้นไปถึงตุลาการอาญาธร ตุลาการที่พิพากษาพิจารณาในเรื่องนี้ก็จะ มี ๑๐ คน ซึ่งมาจากศาลฎีกา อีก ๕ คน ก็จะมาจากสภาผู้แทนราษฎรในทางกลับกันถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกกล่าวหา ถูกฟ้องร้องว่าใช้อำนาจหน้าที่โดยทางมิชอบ หรือประพฤติตัวเป็นที่เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ ก็จะเข้าสู่ตุลาการอาญาธร ซึ่ง ๑๐ คนมาจากศาลฎีกา และอีก ๕ คนมาจากสมาชิกวุฒิสภา การพิจารณาในลักษณะอย่างนี้ผมเองก็ยังเห็นว่าเรายังไม่สามารถจะดูแลได้ว่ากลไกหรือกระบวนการที่จะพิจารณาคดีนั้นจะเป็นธรรมถูกต้องและยุติธรรมอย่างแท้จริง เพราะยังจะต้องมีกฎหมายมารองรับถึงวิธีการในการพิจารณาว่าจะใช้วิธีการใดสวน หรือวิธีการกล่าวหาถ้าตุลาการรัฐธรรมนูญที่ได้เสนอเรื่องราวขึ้นไปถึงตุลาการอาญาธร เห็นว่าวิธีการในการพิจารณาคดีจะใช้การใดสวน เรียกโจทก์ เรียกจำเลยมาขอข้อมูลข้อเท็จจริง แล้วพิจารณาวินิจฉัยไปเลย นั่นก็อาจจะทำให้ขาดโอกาสที่จะมีการอุทธรณ์ ฎีกา เพราะว่าเมื่อมาถึงจุดนี้แล้วย่อมไม่มีโอกาสจะแก้ตัว ย่อมไม่มีโอกาสจะนำพยานหลักฐานอื่นมาหักล้าง ถ้าหากว่าไม่สามารถจะนำเสนอได้ในระหว่างการพิจารณาได้ทันที แต่ถ้าหากว่าเราปล่อยให้ เป็นไปตามกลไกในการพิจารณา ซึ่งเรามี ๓ ศาล สมาชิกวุฒิสภาก็มีโอกาสใช้สิทธิเช่นเดียวกับประชาชนคนธรรมดา ถ้ามีความผิดก็สามารถจะฟ้องร้องดำเนินคดีในศาลได้ ผมเห็นว่ากลไกต่าง ๆ เหล่านี้ก็ยังเป็นกลไกซึ่งน่าที่จะมีประสิทธิภาพและใช้ได้ดีอยู่ เพราะเราก็ได้ใช้กลไกและวิธีการเหล่านั้นมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่เราได้รับเอกราชในทางศาลมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕

ท่านประธานครับ โดยสรุปแล้วผมเห็นญัตติในการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังเป็นญัตติที่มีความซับซ้อนพอสมควร เป็นเรื่องใหม่ซึ่ง

นำเสนอเข้ามาต่อรัฐสภา ประชาชนเองซึ่งได้ฟังการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือดูทางโทรทัศน์ ในขณะที่ก็ยังเกิดความสงสัยว่ามีความจำเป็นขนาดไหนที่เราจะต้องนำเรื่องนี้เสนอเข้ามาในวันช่วงสุดท้ายก่อนจะปิดสมัยประชุม ในขณะที่สิ่งที่สมาชิกรัฐสภารวมทั้งรัฐบาลเองจะต้องเร่งเข้าไปดูแลก็คือ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องมาจากภาวะน้ำท่วม ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าขณะนี้หลังจากเลิกประชุมรัฐสภาแล้วสมาชิกหลายท่านอาจจะกลับบ้านไม่ได้ เพราะน้ำท่วมบ้านก็ได้ถ้าหากว่าเราก่อนเวลา ระยะเวลาให้มีการศึกษาเพิ่มเติม มีการวิพากษ์วิจารณ์ให้ความรู้กับประชาชน ให้ความรู้กับสมาชิกรัฐสภาให้เข้าใจถึงประเด็นปัญหาและความถูกต้องแท้จริงในเรื่องนี้ ความจำเป็นที่จะต้องมีและกำหนดคกโลกให้มีความซับซ้อนน้อยลง ให้เข้าใจกันได้ง่ายขึ้นน่าจะเป็นประโยชน์ และผมเชื่อว่าเรายังมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ หลังจากนั้นไปอีก ๒ วัน เมื่อปิดสมัยประชุมแล้วผมอยากจะเห็นสมาชิกรัฐสภาทุกท่านนำประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ไปทบทวน ไปพิจารณา และถ้าหากว่าเห็นเป็นจริงเป็นจัง เห็นความจำเป็นเราน่าจะมีโอกาสที่จะนำเรื่องนี้เสนอเข้ามาใหม่ในรัฐสภา หรือเสนอผ่านคณะกรรมการปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งอาจจะเป็นชุดซึ่งรัฐบาลได้ตั้งขึ้นหรือจะเป็นชุดซึ่งรัฐสภาอาจจะมิมติแต่งตั้งต่อไปก็ได้ ผมเห็นว่าเรื่องนี้น่าจะต้องพิจารณาวินิจฉัยด้วยความรอบคอบ ท่านประธานครับ ขอเสนอความเห็นเพียงเท่านี้ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเชื้อ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา ได้ลงมาจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณหญิงสุพัตรา

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ คิฉิน สุพัตรา มาศดิตถ์ พรรคประชาธิปัตย์
 อยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า การที่เราได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) เพราะเหตุว่าคงเป็นที่ทราบ
 กันดีว่านักการเมืองนี่อาจจะ เป็นกลุ่มอาชีพ ซึ่งได้รับความไว้วางใจจากสังคม
 นี้น้อยที่สุด ตลอดเวลาที่จะบอกว่่านักการเมืองโกงอย่างนั้นทุจริตอย่างนี้
 แล้วกระบวนการที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบันไม่เคยเอาผิดกับนักการเมืองได้เลย
 เอาผิดก็เป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ที่ถึงขั้นที่จะชัดเจนว่ามีความผิดทั้ง ๆ
 บางครั้งเป็นที่รับรู้กัน เพราะฉะนั้นการที่มีกระบวนการพิเศษในการตรวจสอบ
 น่าจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ความมั่นใจ ให้ความไว้วางใจกับประชาชน ซึ่งเลือก
 นักการเมืองขึ้นมาหรือว่าแม้แต่ท่านที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นมาเพื่อจะทำหน้าที่ในฐานะ
 ปวงชนชาวไทย คิฉินคิดว่าวิธีที่จะอธิบายให้เห็นชัดเจนน่าจะยกตัวอย่าง
 เป็นรูปธรรม ถ้าเรานึกย้อนหลังไปว่า เมื่อมีการ รสช. พุศสั้น ๆ ว่า รสช.
 ขึ้นนั้น สิ่งที่ย่างในการยึดอำนาจก็คือการบอกว่านักการเมืองโกงกิน รัฐบาล
 โกงกิน นั่นเป็นคำกล่าวหาซึ่งติดอยู่จนปัจจุบันไม่มีการพิสูจน์ มีการยึดทรัพย์สิน
 แต่สุดท้ายศาลก็บอกว่าให้คืนทรัพย์สินไป เพราะว่าไม่มีอำนาจจะยึดหรืออะไร
 ก็แล้วแต่ แต่ว่าถ้าเรามีการตรวจสอบมีขั้นตอนที่ชัดเจนในการที่จะพิสูจน์ว่า
 นักการเมืองนั้นทุจริตจริงหรือไม่ ข้อกล่าวหาต่าง ๆ ก็จะตกไปเมื่อคดีนั้น
 ไปถึงที่สุด หรือการพิจารณาเรื่องเหล่านั้นถึงที่สุด คณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่บัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขใหม่นี้ ก็จะมี
 อำนาจหน้าที่โดยสังเขป ก็คือการให้สมาชิกรัฐสภาหรือข้าราชการการเมือง
 พ้นจากสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งได้ เพราะกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
 ทุจริตหรือร้ายว่่าผิดปกติ โดยประการแรก คือการได้ส่วนข้อเท็จจริง สืบสวน
 สอบสวน แล้วก็สรุปสำนวนพร้อมกับความเห็น เสนอไปยังตุลาการรัฐธรรมนูญ

เพื่อวินิจฉัย ตูลาการรัฐธรรมนูญก็มีกระบวนการในการวินิจฉัย แล้วขั้นตอนในการเลือกตุลาการรัฐธรรมนูญก็ตี คณะกรรมการ ป.ป.ป. แห่งชาติก็ดี หรือคณะตุลาการอาญารักษาดินแดนนี้ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับฝ่ายการเมือง แต่ไม่อยู่ภายใต้อำนาจ มีความเป็นอิสระในการทำหน้าที่ ซึ่งคิดค้นไม่จำเป็นต้องพูดในรายละเอียด แต่ตรงนี้จะจะเป็นองค์กรที่ตรวจสอบให้ความมั่นใจกับประชาชน ซึ่งพวกเราต้องรับผิดชอบต่อประชาชน แล้วก็ในกรณีกล่าวหาว่า ส.ส. ได้ใช้อำนาจมิสลับข้างหรือได้รับเลือกตั้งมาโดยไม่สุจริต ครั้นนี้ก็เป็นครั้งสำคัญ ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งจะมีการพูดกันบอกว่าครั้งนี้ใช้เงินกันมากที่สุด โกงกันซื้อเสียงกันได้มาโดยไม่ชอบธรรมพูดตลอด แล้วทุกครั้งที่เลือกตั้งก็จะเพิ่มสิทธิขึ้นตลอดเวลา แล้วครั้งนี้แม้แต่สมาชิกในสภาตัวเองก็พูดหลายท่าน คิดค้นเองมีเพื่อนสมาชิกมาพูดให้ฟังคิดค้นตกใจมาก บอกว่าครั้งนี้ใช้กันดูแลและกับบอกตัวเลขซึ่งน่าตกใจ คิดค้นก็เลยเรียนท่านไปว่าตัวเลขที่ท่านพูดนั้นคิดค้นหาเสียงจนตลอดชีวิตก็คงใช้ไม่หมด คิดค้นเรียนไปอย่างนั้น คือฟังแล้วน่าตกใจ คิดค้นไม่เอามาอ้างตัวเลข เพราะว่าท่านที่พูดกับคิดค้นนี้ พูดด้วยความกลัวใจ พูดด้วยความรู้สึกของตัวเอง ไม่อยากให้เกิดขึ้นเหล่านี้ขึ้น แต่มันต้องเกิดขึ้น ถ้าอยากเป็นผู้แทน และคิดค้นก็ยังถามไปว่าถ้าต้องจ่ายเงินขนาดนั้น มาเป็นทำอะไร มาเป็นทำไหม และจะให้ประชาชนเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าเมื่อเสียเงินไปขนาดนั้นแล้วเข้ามาจะมาทำงานเพียงปฏิบัติงานในหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่คิดจะหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ถ้าเรามีตุลาการอาญารักษาดินแดน ป.ป.ป. แห่งชาติ ในเมื่อมีการร้องเรียนสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นก็จะมีการสอบสวนสืบสวน สรุปลักษณะเพื่อเสนอให้ตุลาการอาญารักษาดินแดนวินิจฉัย หรือในกรณีที่มีการกล่าวหาว่า ส.ส. หรือสมาชิกวุฒิสภาหรือข้าราชการการเมืองทุจริตหรือร้ายวอดผิดปกตินี้ สมควรให้ยึดทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดินก็สามารถทำได้ สิ่งเหล่านี้คิดค้นคิดว่าน่าจะ

เป็นมาตรการ เป็นกลไกที่ให้ความเชื่อมั่น แล้วเป็นการตรวจสอบนักการเมือง ให้ไม่มีการถูกกล่าวหาอีกต่อไป ถ้ามีการถูกกล่าวหา ก็มีการพิสูจน์แล้วก็เป็น การจบสิ้นกัน ไม่เช่นนั้นสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นแล้วต่อไปความชั่วร้ายต่าง ๆ ใน ทางการเมือง ซึ่งคิดกันว่าพวกเราต้องยอมรับว่ามี คิดถึงรู้สึกแปลกใจ ที่ท่านวุฒิสมาชิกที่เพิ่งนั่งลงไปเมื่อสักครู่นี้พูด คือถ้าตลอดเวลาท่านคิดอย่างนั้น กับรัฐสภาแห่งนี้กับนักการเมืองว่าจริง ๆ แล้วก็ไม่ถึงกับเลวร้ายอย่างนั้น ถ้าคิดอย่างนั้นตลอดคิดนั้นก็ค่อนข้างดีใจ แต่ว่าโดยทั่วไปแล้วโดยเฉพาะเวลา ท่านจัดรายการ โทรี อะไรของท่านคิดก็ได้ยินบ่อย ๆ ในแง่ที่ว่าแสดงความ ไม่เชื่อมั่นต่อนักการเมือง โดยเฉพาะนักการเมืองที่มาจากการ เลือกตั้ง นักการเมืองซึ่งได้รับตำแหน่งไปเป็นรัฐมนตรี ไปเป็นคณะรัฐบาลคิดคงไม่ใช้ เวลาของสภานี้มาก เพียงแต่คิดนั้นอยากจะเรียนยืนยันว่า อย่าคิดว่าแก้อะไร กันบ่อย อย่าคิดว่าน้ำท่วมอยู่ทำไฉนมาแก้รัฐธรรมนูญ วันนี้ถ้าเราไม่แก้ รัฐธรรมนูญ สภาผู้แทนราษฎรก็พิจารณาญาติคิด เป็นวันประชุมถ้าเราไม่เสนอแก้ รัฐธรรมนูญแล้วน้ำท่วมท่วม จราจรหายติด คิดกันว่าเราคงพร้อมใจกันจะ เลิกทำสิ่งเหล่านั้น เพราะฉะนั้นอย่ากระทบกระทั่งหรือว่าแตกกันด้วยคำพูด เหล่านั้นเลย เพราะฉะนั้นคิดนั้นอยากจะวิงวอนว่าเราจำเป็นต้องช่วยกัน ในการที่จะทำให้สถาบันการเมือง เป็นสถาบันที่เป็นที่พึ่งที่หวังและรับผิดชอบต่อ ประชาชนอย่างแท้จริง ทำงานบนพื้นฐานของการรับผิดชอบต่อทำให้สังคม คีขึ้นอย่างแท้จริง คิดถึงเชื่อโดยสุจริตใจไม่ใช่เพราะว่าพวกเราเสนอ เพราะ ฉะนั้นคิดนั้นก็พยายามโน้มน้าวว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่คิดนั้นเชื่อโดยสุจริตใจจริง ๆ ว่า ถ้าเราสามารถช่วยกันพิจารณาแล้ว ก็แก้ไขทำให้มันดี เป็นหลัก เป็นเกณฑ์ที่จะ เป็นหลักให้นักการเมืองเองต้องระมัดระวังมากขึ้น ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ ประชาชนได้มั่นใจมากยิ่งขึ้น คนที่เขาเลือกเข้ามาหรือคนที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทน ปวงชนแทนเขา หรือนักการเมืองที่ขึ้นมามีตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองนั้น

ได้ทำงานในกรอบที่เข้มงวดขึ้น หรือว่าทำงานด้วยความระมัดระวังมากขึ้น
แล้วก็มีการตรวจสอบได้มากขึ้นจะทำให้เราทำงานกันไป เพื่อความเจริญ
ก้าวหน้าของบ้านเมืองของส่วนรวมได้มากขึ้น คิฉันขอความกรุณาให้พิจารณา
ด้วยเหตุด้วยผล และก็ช่วยกันสนับสนุนรับหลักการการเสนอขอแก้ไขในครั้งนี้
กราบขอบพระคุณคะท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณพีระพันธุ์

นายพีระพันธุ์ พาดุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม พีระพันธุ์ พาดุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดยโสธร ก่อนอื่นนั้นเมื่อก็ได้ฟังคำชี้แจงของผู้เสนอ ซึ่งได้รับทราบ
ว่าก็มีเจตนาคือต้องการให้มีองค์กรตรวจสอบทางการเมือง โดยได้ชี้แจง
เพิ่มเติมว่าจะต้องมีกลไกพิเศษขึ้นมา ก็เนื่องจากกลไกในปัจจุบันที่เราใช้อยู่
ในรัฐธรรมนูญนั้น ซึ่งไม่ว่าจะเป็นกลไกทางการเมืองที่มีอยู่แล้ว หรือกลไกใน
ทางกฎหมายอาญานั้นไม่สามารถที่จะเอาผิดกับนักการเมืองได้ จึงจำเป็นต้อง
ต้องมีกลไกพิเศษนี้ขึ้นมา ท่านประธานครับ อย่างไรก็ตามเมื่อเข้านี้จากการ
อภิปรายร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมานั้น หลายท่านก็ได้แสดงความคิดเห็นว่า
ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เนื่องจากเป็นการแก้ไขที่โครงสร้างเรื่องอำนาจ
ซึ่งเป็นส่วนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นเวลาที่จะไปแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่ง
จึงมักจะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ อยู่เสมอ ฉะนั้นการแก้ไขที่ดีแล้วจึงควรจะ
ทำไปพร้อม ๆ กัน รัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งเราเองก็มีประสบการณ์เช่นนี้
มาแล้วในการแก้ไขเมื่อคราวก่อน ผมจำได้ว่ารัฐบาลในสมัยโน้นก็คิดว่า
อยากขอแก้ไขเป็นเรื่องเป็นมาตรา ๆ ไปก็ไม่สำเร็จ แต่ในที่สุดก็ได้มีการ
แก้ไข ซึ่งก็นับว่าเป็นการแก้ไขที่มากพอสมควรเมื่อ ๑๖ เดือนที่ผ่านมา เพราะ
ฉะนั้นคราวนี้ก็เช่นเดียวกัน เมื่อก็นี้เราพิจารณาฉบับที่ผ่านไปในั้นเหตุผลส่วนนี้
เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้หลายท่านไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขในฉบับที่ผ่านมา สำหรับ

ในฉบับนี้ผมคิดว่า ก็มีการกระทบถึง โครงสร้างของกลไกในรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้แล้ว เช่นเดียวกัน คือในเรื่องของตุลาการรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของตุลาการรัฐธรรมนูญนั้น ของประเทศเราทุกครั้งที่ผ่านมา เราจะมีตุลาการโดยตำแหน่ง ซึ่งจะประกอบด้วยประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด และครั้งหลังสุดนี่ก็มีการเพิ่มเติมให้มีผู้ทรงคุณวุฒิตำนานิติศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์อีก ๖ คน ซึ่งสภาแต่ละแห่งจะเป็นผู้เลือกตั้งขึ้นมา ในร่างที่เสนอมาราวนี้ก็จะสังเกตว่า ได้ตัดตุลาการรัฐธรรมนูญโดยตำแหน่งออกไป ไม่ว่าจะเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด อันนี้เป็นเรื่องที่น่าสังเกตถึงว่า โดยทางฝ่ายผู้เสนอเองนั้นก็ไม่ได้แสดงเหตุผลให้ชัดเจนว่ามีเหตุผลอะไรที่จะต้องมาตัดท่านเหล่านี้ ซึ่งเราถือว่าเป็นผู้ที่ประสบการณ์มากในการที่จะมาพิจารณา ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ และนอกจากจะตัดบุคคลสำคัญต่าง ๆ นั้นออกไปแล้ว ถ้าไปดูในร่างของมาตรา ๒๐๔ เช่นเดียวกัน ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามหลาย ๆ ข้อ ผมก็ได้พยายามอ่านดูว่า การกำหนดคุณสมบัติต่อไปนี้ อย่างเช่น จะต้องมิอายุไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปี อันนี้ก็เช่นเดียวกัน ก็ไม่ทราบว่าจะทำไมจะต้องมีมาตรฐานตรงไหนที่บอกจะต้อง ๕๐ ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและข้อห้ามอื่นอีกหลาย ๆ ข้อ เมื่อเป็นเช่นนั้นผมเองก็มานั่งนึกดูว่า เอาละถ้าพิจารณาตามมาตรา ๒๐๔ แล้ว และในที่สุดเราจะได้ใครมาเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ ท่านเหล่านั้นจะสามารถทำหน้าที่ได้ดีกว่าประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุดหรือไม่ อันนี้เป็นข้อสังเกตที่ผมอยากจะต้องไว้ในประเด็นของการแก้ไขในหมวดของตุลาการรัฐธรรมนูญและนอกจากนั้นพอพูดถึง เรื่องอำนาจหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญก็เช่นเดียวกันที่จะให้ตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ต้องพ้นจากตำแหน่งไปนั้น ก็มีข้อที่น่าสังเกตว่า ในฉบับที่ผ่าน ๆ มานี้ ตุลาการรัฐธรรมนูญไม่ได้ทำหน้าที่อื่นนี้ อันนี้ก็คงจะเป็นเจตนาอันดีว่า จะต้องให้องค์กรพิเศษขึ้นมาอีก เนื่องจากกลไกที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญที่เป็นกลไกทางการเมืองนั้น ผู้เสนอได้เคยบอกว่า เป็นกลไกที่ไม่เคยใช้ความจริงสมมติว่ากลไกที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๘ นั้นก็เป็นกลไกที่ดีอยู่ แต่ที่เราไม่เคยใช้นั้นเนื่องจาก เท่าที่สังเกตดูเมื่อมีสมาชิกที่จะถูกข้อหาที่ใกล้เคียงกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ นั้น เราไม่ได้มีโอกาสที่จะใช้เนื่องจากท่านเหล่านั้นก็คงจะต้องหาทางที่จะพ้นจากตำแหน่งไปเสียก่อน คงไม่ใช่เหตุผลว่า ที่บัญญัติไว้มันมันไม่ดีหรืออย่างไร

นอกจากนั้น ในเรื่องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็เช่นเดียวกัน ผมก็คิดสังเกตว่า ในเรื่องของคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินี้ มีความจำเป็นเพียงใดที่จะต้องมาบัญญัติในเรื่องนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ความจริงในเรื่อง ป.ป.ป. ที่เรามีอยู่แล้วเราก็สามารถที่จะออกเป็นกฎหมายเฉพาะของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้ ในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน ผมคิดว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินี้ ถ้ามีความเห็นว่ามีความจำเป็นก็สามารถที่จะบัญญัติไว้เป็นกฎหมายธรรมดาก็ได้ โดยไม่ต้องมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของตุลาการอาญาฯ ผมก็ได้พยายามศึกษาดูเช่นเดียวกันว่า ผู้เสนอให้มีตุลาการอาญาฯ ขึ้นมานี้ เพื่อจะพิจารณาคดีนี้กันเองโดยเฉพาะ เอาความคิดเช่นนี้มาจากไหน แน่แน่นอนว่า เมื่อกี้ผู้เสนอได้พยายามอธิบายว่า ในต่างประเทศก็มีการตั้งศาลลักษณะทำนองนี้ขึ้นมา เนื่องจากว่านักการเมืองนั้นมักจะได้รับการอธิบายว่าเป็นบุคคลพิเศษ มีอิทธิพลพิเศษ หรือมีอะไรพิเศษก็ตาม ซึ่งกระบวนการปกติไม่สามารถที่จะใช้ได้ อย่างไรก็ตามผมอยากตั้งข้อสังเกตว่า ประสิทธิภาพของแต่ละประเทศนั้นอาจจะแตกต่างกัน และมีเหตุผลทางประวัติศาสตร์และ

ความเป็นมานั้นอาจจะแตกต่างกัน ตามร่างที่เสนอมามีข้อที่นำสังเกตุอยู่ว่า
 ตลาการอาญาระนั้นจะต้องประกอบด้วย ตลาการอาญารประจำ ซึ่งมาจาก
 ผู้พิพากษาศาลฎีกา และตลาการอาญารเฉพาะคดีอีก ๕ คน ร่วมกันเป็นคณะ
 ตลาการอาญารพิจารณาคดี กรณีนี้ที่ผมคิดว่าในประสพการณ์ของบ้านเราที่ยัง
 ไม่เคยทำกันมาเลย ผมอยากตั้งข้อสังเกตุตรงนี้ว่าจะเป็นการเอาอำนาจ
 นิติบัญญัติ เข้าไปปนกับอำนาจทางตลาการหรือไม่ กรณีนี้ก็อยากจะฟังคำชี้แจง
 อย่างชัดเจนจากฝ่ายเสนอเช่นเดียวกัน กรณีผมคิดว่าประเด็นที่เราได้
 พยายามศึกษาดูประสพการณ์ของแต่ละประเทศที่เสนอกันมานั้นก็เป็นเหตุผลที่ดี
 แต่อย่างไรก็ตามนั้นข้อบกพร่องที่เรามักจะพบอยู่เสมอเวลาที่จะนำประสพการณ์
 ของต่างประเทศเข้ามาใช้ในบ้านเรานั้น ก็คือขาดการศึกษาอย่างชัดเจนว่า
 สิ่งที่เขาเสนอขึ้นมาแต่ละอันนั้นมีความเป็นมาอย่างไร มีประวัติศาสตร์
 มาอย่างไร และมีประสพการณ์มาอย่างไรด้วย เพราะฉะนั้นการที่จะนำระบบ
 ซึ่งเขาใช้อยู่ในปัจจุบันโดยที่เขา มีประวัติศาสตร์อันยาวนานมานั้น และมาใช้
 ในบ้านของเราทันทีโดยที่ขาดการศึกษาถึงความเหมาะสมอย่างแท้จริงนั้น ว่า
 มันจะเกิดปัญหาอย่างไรหรือไม่ ผมคิดว่าชั้นในจุดนี้ก็ควรที่จะมาศึกษากันให้
 ต้องแท้เสียก่อนว่า การที่จะเอาตลาการประจำถึง ๑๐ คน บวกกับตลาการ
 พิเศษซึ่งเขามาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาทั้ง ๒ แห่งนั้น มาร่วมกัน
 พิจารณา ซึ่งเรามากจะถูกถามอยู่เสมอว่าการเอา ๒ อำนาจนี้เข้ามาปะปนกัน
 นั้นแน่ใจหรือว่าการพิจารณาคดีนั้นจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ท่าน
 ประธานครับ ผมคิดว่านี่คือจุดปัญหาที่มีความสำคัญว่าหลายครั้งที่เราคิดว่ากรณี
 ของคดีทางอาญานั้นเป็นเรื่องที่ผมคิดว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของเรา
 นั้นสามารถที่จะให้ความไว้วางใจได้และเชื่อถือได้ ผมคิดว่าศาลสถิตยุติธรรม
 ที่เรามีอยู่นั้นมีประสพการณ์อันยาวนาน และมีความเชี่ยวชาญเพียงพอที่จะ
 พิจารณาคดีทางอาญาให้สำเร็จได้ ผมคิดว่าจึงไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้อง

เอาเรื่องทางอาญานั้นมาให้ศาลลักษณะพิเศษซึ่งเป็นการปะปนกันระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการ ฉะนั้นด้วยเหตุผลที่สมควรได้กล่าวมาแล้วผมคิดว่ามีหลายเรื่อง บางเรื่องก็คิดว่าสามารถที่จะออกเป็นกฎหมายธรรมดาได้ไม่จำเป็นต้องมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และที่สำคัญนั้นก็คือในรัฐธรรมนูญของบ้านเรานั้นยังไม่เคยปรากฏว่าเอาคดีเรื่องที่เป็นทางอาญานั้นมาบัญญัติใช้ในรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณชารทอง ครับ

นางสาวชารทอง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ถ้าป่าง)

: กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ คิฉัน ชารทอง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง พรรคชาติพัฒนา ในนามของรัฐสภา คิฉันใคร่ขอพูดถึงเรื่องของที่มาของร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่พรรคร่วมฝ่ายค้านได้เสนอและเรากำลังพิจารณากันอยู่ในขณะนี้ว่า เป็นร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่มีที่มาจากความต้องการของประชาชนและของสังคมโดยรวม โดยที่ทุกท่านคงจะจำกันได้ดีว่าในระยะหลัง ๆ นี้ได้มีการเรียกร้องกันเป็นอย่างมากจากทั้งราษฎรโดยตรงและจากทางสื่อมวลชนด้วย ที่จะให้มีมาตรการบางอย่างหรือกลไกบางอย่างที่จะตรวจสอบนักการเมือง เนื่องจากว่าได้มีการกล่าวหาหรือมีข้อครหาหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักการเมืองในระยะหลัง ๆ และแต่ละครั้งก็เป็นข้อกล่าวหาที่ค่อนข้างจะรุนแรง ในแง่ที่ว่านักการเมืองหลายคนได้ตำแหน่งมาโดยมิชอบ โดยมีอาณัติสินจ้างหรือบางคนก็ผ่านรับการเลือกตั้งเข้ามาโดยที่มีลักษณะไปในทางที่ทุจริตมิชอบจนกระทั่งมีเสียงเรียกร้องจากประชาชนเป็นอันมากกว่า รัฐสภานั้นควรจะต้องดำเนินการอะไรบางอย่างเพื่อที่จะให้สถาบันแห่งนี้เป็นที่เคารพ มีศักดิ์ศรี เกียรติภูมิสมกับเป็นรัฐสภาแห่งชาติซึ่งอันนี้เองทำให้เห็นว่า น่าที่จะต้องมีพิจารณาจัดตั้งกลไกอะไรบางอย่างขึ้นมาเพื่อทดสอบ เพื่อตรวจสอบการทำงานหรือการได้มาซึ่งตำแหน่งของ

นักการเมืองต่าง ๆ และอันนี้เองก็เป็นที่มาของร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่พรรค
 ร่วมฝ่ายค้านได้เสนอและเรากำลังพิจารณากันอยู่ในขณะนี้ ซึ่งดิฉันเห็นด้วย
 เป็นอย่างยิ่งว่าถึงเวลาแล้วที่เราควรจะต้องการตรวจสอบบรรดานักการเมือง
 ข้าราชการการเมือง ไม่ว่าจะเป็นวุฒิสมาชิกหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสขึ้นในระบบ เราไม่ต้องการที่จะรับฟังคำครหา
 โดยที่ไม่หาทางออกหรือไม่หาทางแก้ไข ทั้งนี้ก็เพราะว่าแม้กระทั่งรัฐบาลเอง
 ก็ทราบดีถึงปัญหาข้อนี้ เพราะไม่เช่นนั้นแล้วรัฐบาลก็คงจะไม่กำหนดไว้ใน
 นโยบายของตัวเองว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๑ เพื่อที่จะให้มีการ
 ปฏิรูปทางการเมืองเกิดขึ้น แต่การปฏิรูปทางการเมืองของรัฐบาลนั้นดูเหมือน
 ว่าจะต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานกว่าที่จะเห็นผล ขณะนี้เรายังไม่ทราบ
 เลยว่าผลสุดท้ายจะเกิดอะไรขึ้นกับกระบวนการอันยาวนานอันนั้น แต่ขณะนี้
 ฝ่ายค้านกำลังได้เสนอทางเลือกอีกทางหนึ่ง ซึ่งน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีและก็
 เป็นทางเลือกที่เห็นผลได้รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของสังคม
 ในขณะนี้ได้อย่างที่สุด ก็คือว่าให้มีการจัดตั้งกลไกเหล่านี้ขึ้นมาตรวจสอบ
 บรรดาข้าราชการทางการเมืองขึ้น ซึ่งดิฉันมองเห็นว่าเป็นผลดีทั้งในแง่ที่
 นักการเมืองผู้นั้นเป็นผู้มีความบริสุทธิ์สะอาด ดิฉันเชื่อว่าท่านนักการเมือง
 เหล่านี้จะต้องยินดีที่จะให้มีกลไกตัวนี้ขึ้นมาตรวจสอบ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเป็น
 การป้องกันตัวเองนะคะ ถ้าหากว่าเกิดปัญหากรณีที่ถูกกล่าวหาก็สามารถ
 มีสิ่งซึ่งยึดเหนี่ยวหมายความว่า เข้ามาช่วยแก้ไขเคลียร์ปัญหาเหล่านั้นให้
 นักการเมืองท่านนั้นได้ ดิฉันไม่อยากจะเห็นภาพของรัฐบาลเหมือนกับกรณี
 ดิฉันต้องขอโทษด้วย ที่จะต้องกล่าวอ้างถึง ก็คือว่า มีนักการเมืองบางท่าน
 ถูกกล่าวหาว่าพัวพันกับกรณีค้ายาเสพติด ท่านเหล่านั้นจะหาหรือไม่ทำก็ไม่ทราบ
 แต่ปรากฏว่าไม่มีหน่วยงานใดเลย ไม่มีกลไกตัวใดเลยที่จะสามารถตรวจสอบ
 ความบริสุทธิ์ของท่านได้ และก็ต้องตกอยู่ในภาวะที่อึดอัดกันทุกฝ่ายอย่างนี้

เป็นอยู่ ถ้าหากว่านักการเมืองเราดกอยู่ในสภาวะอย่างนั้น มันก็ควรจะมี
 กลไกบางอย่างที่ขึ้นมาช่วยแก้ปัญหาอันนั้นให้กับผู้ที่บริสุทธิ์ เพราะอย่างนั้นคิดจัน
 เห็นว่ากลไกตัวนี้ ที่พรรคร่วมฝ่ายค้าน เสนอน่าจะเป็นตัวที่ช่วยให้นักการเมือง
 นั้นสามารถอยู่ได้ อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าหากว่า
 นักการเมือง เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมิชอบ กลไกตัวนี้ก็น่าจะเป็นตัวที่ขจัด
 นักการเมืองที่ไม่ดีหรือว่าประพฤติมิชอบนั้นออกไปจากระบบ ก็จะทำให้สถานะ
 ของรัฐสภาไทยนั้นสูงส่งยิ่งขึ้น คิดจันมองไม่เห็นปัญหาเลยว่า ทำไมฝ่ายรัฐบาล
 ถึงจะรับเรื่องนี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นคิดจันมีความมั่นใจจะคะว่าหลายท่านถึงแม้
 จะไม่ได้เป็นผู้ร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับแก้ไขฉบับนี้แต่ก็คงยินดีที่จะให้
 การสนับสนุนกับระบบใหม่ ซึ่งเป็นระบบที่ดี เอาจริงตรวจสอบออกจากฝ่าย
 รัฐบาลของเราเองด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นอย่างจะเห็นได้ว่า
 ในองค์ประกอบคณะตุลาการรัฐธรรมนูญนั้น ตามร่างเดิมนั้นมีประธานรัฐสภา
 ประธานวุฒิสภาและท่านอื่น ๆ ดำรงอยู่เป็นคณะกรรมการอยู่โดยตำแหน่ง แต่
 ในร่างฉบับใหม่นั้นท่านเหล่านี้ ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม เมื่อสักครู่ท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติได้เกิดความสงสัยขึ้นมาจนจะคะว่า ทำไมถึงต้องตัดท่านเหล่านี้
 ออกไป คิดจันกลับมองเห็นว่าน่าจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะว่าเท่ากับเรากำลังหา
 กลไกหรือหน่วยงานกลางจริง ๆ เข้ามาทำหน้าที่ในการตรวจสอบ โดยที่
 ไม่ได้มีทางฝ่ายรัฐสภานั้นเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย อันนี้ก็น่าจะทำให้เกิดความ
 มั่นใจให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น ว่ากลไกอันใหม่ที่เรากำลังคิดจะสร้างสรรค์
 กันขึ้นมาสามารถให้ความมั่นใจกับประชาชนได้นะคะ คิดจันก็มองเห็นว่า
 การแก้ไขที่ฝ่ายค้านเป็นผู้เสนอในครั้งนี้เนี่ย แม้ว่าจะ เป็นการแก้ไขที่ละเอียด
 ไม่ได้แก้ไขกันแบบเบ็ดเสร็จ แต่ว่าอย่างไรก็ตามในระบอบการเมืองแบบ
 ประชาธิปไตยของเรานั้น เราก็คุ้นเคยกับการแก้ไขแบบที่ค่อย เป็นค่อย ไปมา
 หลายครั้งหลายหนแล้ว ไม่จำเป็นที่ว่าจะต้องเป็นการแก้ไขแบบถลอก

ถอนโคนหรือปรับใหม่ ปฏิรูปเปลี่ยนแปลงทั้งหมดและการที่แก้ไขที่ละจุดนั้นก็จะเป็นโอกาสให้เราได้ทดสอบกลไกของเราด้วยว่า ทำงานได้ผลแค่ไหนเพียงไร ซึ่งคิดฉันก็จะไม่รบกวนเวลาของสภาแห่งนี้มากนัก เพียงแต่ว่าอยากจะได้ยินอีกครั้งหนึ่งว่าคิดฉันเห็นว่าถึงเวลา แล้วที่เราควรจะมิกลไกขึ้นมาตรวจสอบตัวเราเอง โดยที่กลไกนั้นจะต้องมีความเป็นกลางเป็นอย่างยิ่งอย่างที่ว่าฝ่ายค้านได้เสนอมา ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญอาจารย์สรรเสริญ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ สมาชิกวุฒิสภา : ขอบคุณครับท่านประธานที่เคารพ ผม สรรเสริญ ไกรจิตติ สมาชิกวุฒิสภา ต้องขอขอบพระคุณท่านประธานอีกครั้งหนึ่ง ที่ได้ให้โอกาสผมพูดตอนนี้ เพราะเมื่อตอนเรื่องแรกผมส่งชื่อขึ้นไปประมาณชั่วโมงครึ่งก่อนที่จะจบการอภิปรายแต่ไม่มีโอกาส ก็อยากจะแสดงความคิดเห็นไว้ในเรื่องนี้ก็แล้วกันครับ กลไกสร้างขึ้นมาใหม่นี้ก็น่าจับตาท่านผู้เสนอว่านอกจากท่านจะสร้างกลไกขึ้นมาแปลกลก่อนข้างจะพิศดารไปจากหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประเทศส่วนใหญ่ในโลกได้ยึดถือกันอยู่รวมทั้งประเทศเราด้วย ได้แก่การแบ่งอำนาจบริหารนิติบัญญัติและตุลาการออกเป็น ๓ ฝ่าย และที่ท่านว่ายังไม่เคยมีองค์กรใดที่จะทำการตรวจสอบผู้ที่ทุจริต จึงได้ตั้งขึ้นมาถึง ๓ คณะด้วยกัน ได้แก่ตุลาการรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการ หรือว่าองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แล้วก็ยังมีตุลาการอาญาธร ซึ่งเมื่อตอนผมเริ่มอ่านร่างใหม่ ๆ ผมยังนึกชมท่านผู้เสนอร่างว่า ท่านไปนึกถึงคำว่าตุลาการอาญาธรมาจากที่ไหนได้อย่างไร มีความหมายอย่างไร เพราะเกิดมาแล้วผมก็รับราชการตุลาการมาตลอด ๓๕ ปี แล้วก็เกษียณมา ๘ ปี ๑๐ ปีที่แล้ว ก็ได้ยินแต่คำว่า ตุลาการตุลาการศาลทหาร ผู้พิพากษา ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการ แล้วก็ยังมี

อนุญาตตุลาการ คำว่า ตุลาการอาญาฯ นี้เป็นคำใหม่เอี่ยมราชบัณฑิตยสถานแห่งชาติจะต้องแปลให้ออกว่าหมายความว่าอย่างไร อันนี้เป็นเฉพาะคำ แต่ผมก็หายสงสัยเมื่อท่านสมาชิกผู้มิเกียรติท่านหนึ่งที่ได้กล่าวไว้ตอนแรก ได้ระบุชื่อท่านอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ซึ่งท่านกับผมรู้จักกันดี แต่ท่านไม่ได้เป็นสมาชิกในที่นี้ ก็คงจะไม่จำเป็นต้องขออนุญาตหรือขอโทษนะครับ อาจจะชมชอบผ่านไปทางท่านสมาชิกผู้มิเกียรติเมื่อก็แล้วกันว่า อาจารย์บวรศักดิ์ ช่างบัญญัติได้ดีมาก แล้วก็ได้ซาบซึ่งต่อไปว่า ความจริงท่านอาจารย์บวรศักดิ์ ท่านเป็นนักเรียนฝรั่งเศส แล้วลักษณะนี้ผมก็ลองศึกษาดูเหมือนกันว่า มีที่ไหนในโลกบ้างที่เขามีลักษณะนี้ อย่างเมื่อก็นี้อ้างว่าต่างประเทศ ๆ ก็ไม่ได้ระบุประเทศว่าประเทศไหนที่เขาเป็นอย่างนี้บ้าง จากการศึกษาช่วงระยะเวลาอันสั้นของผม ผมก็ไปตามพวกลูกศิษย์ที่เขาเป็นนักเรียนฝรั่งเศส เขาบอกว่าฝรั่งเศสเพิ่งจะแก้รัฐธรรมนูญเมื่อ ๑๙๕๑ คือเมื่อประมาณ ๒ ปีมานี้เอง บัญญัติลักษณะเดียวกัน คือให้สภาเป็นผู้พิจารณาสมาชิกสภา ไม่ว่าจะป็นสมาชิกสภาสูงหรือสมาชิกสภาล่าง แล้วก็เป็นผู้ชี้ขาดในเรื่องการกระทำทุจริตหรือการกระทำผิดต่อหน้าที่ ส่วนผู้พิพากษา ซึ่งเข้าใจว่าจะแปลมาจากคำว่า ตุลาการอาญาฯ นี้ เขาเอามาจากผู้พิพากษา ๒ ประเภท ประเภท ๑ คือผู้พิพากษาศาลยุติธรรม ซึ่งขอประทานไทยที่จะต้องใช้ภาษาฝรั่งเศส ซึ่งผมไม่ใช่นักเรียนฝรั่งเศส เพราะฉะนั้นท่านที่เป็นนักเรียนฝรั่งเศส ถ้าผมพูดผิดช่วยกรุณาแก้ด้วยว่าผู้พิพากษาศาลยุติธรรมของฝรั่งเศส คือศาลสูงสุดนั้น เขาเรียกว่า ตาอูร์ เคอ กัสซาซียง (La Cour de Cassation) หรือแปลเป็นไทยว่า ศาลลบล้างกับอีกศาลหนึ่งคือ ศาลปกครอง ซึ่งเรากำลังจะออกพระราชบัญญัติกัน เข้าใจว่าอย่างช้าควรจะเป็นสมัยหน้า เขาเรียกว่า กองเซย์ เดคาท์ (Counseil d'e'tat) แต่วิธีการขึ้นมาของทั้ง ๒ ศาลนี้เนื่องจากฝรั่งเศสเขามีระบบการศึกษาของเขา ก็ขึ้นมา ๒ ทาง คือทางฝ่าย

การปกครองและทางฝ่ายศาลยุติธรรม เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วเขาก็เอา ผู้พิพากษา ๒ ศาลนี้มาผสมกันกับสมาชิกของรัฐสภา เพื่อพิจารณาคดีที่ทางฝ่าย ผู้เสนอได้เสนอขึ้นมาครั้งนี้ว่า ถ้าหากว่าสมาชิกสภากระทำกรทจริต หรือว่า กระทำการผิดต่อหน้าที่ ก็จะขึ้นต่อศาลนี้ ศาลพิเศษที่ว่านี้ ทั้งนี้เพิ่งแก้ไขเมื่อปี ๑๘๘๓ หรือ ๒ ปีมานี้เอง ผมได้วันที่มาด้วย ว่า ๒๖ กรกฎาคม นั่นคือ ต่างประเทศเท่าที่ผมเคยได้ฟัง และในต่างประเทศอีกเหมือนกัน ขอนวนเอา ต่างประเทศก่อนและกลับเข้ามาถึงจุด ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าหลักที่เรากำลัง อยู่เวลานี้ ทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ มันผิดหรือมันถูก หรือว่าต้องการจะ เปลี่ยนแปลงอย่างมากมายถึงขนาดนี้หรือไม่ ท่านคงทราบดีแล้วว่าอดีตนายก- รัฐมนตรีญี่ปุ่นก็ได้เคยถูกศาลยุติธรรมของญี่ปุ่นพิพากษา เรื่องคดีที่ทุจริต เกี่ยวกับบริษัทการบินแห่งหนึ่ง ซึ่งไม่น่าจะเอ่ยชื่อ และขณะนี้นายกรัฐมนตรี อิตาลีก็กำลังถูกกล่าวหาขึ้นศาลว่า ในระหว่างหาเสียงทั้ง ๆ ที่เป็นนายกฯ ที่มีชื่อเสียง มีความเป็น พอปุพลาริตี (Popularity) มาก ถูกกล่าวหา ขึ้นศาล ถูกฟ้องศาลว่า อาศัยบรรดามาเพื่อช่วยสนับสนุนในการหาเสียง เขา ก็ฟ้องศาลยุติธรรมสหรัฐอเมริกาเอง ประธานาธิบดีก็มีคดีอยู่ที่ศาลยุติธรรม แต่ตามกฎหมายของสหรัฐฯ ศาลยุติธรรมมีอำนาจสั่งรื้อการพิจารณาไว้จนกว่า จะพ้นจากหน้าที่ของการเป็นประธานาธิบดีแล้ว จึงจะพิจารณาคดีต่อ นั่นคือ ประเทศทั้งหลายแหล่งที่ผมอ้างนี้ ประเทศญี่ปุ่นก็ดี อเมริกาก็ดี อิตาลีก็ดี ก็ล้วนแต่เป็นประเทศในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีลักษณะ เป็นฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการเหมือนกัน เขาก็ใช้ศาลยุติธรรม แต่ตามร่างนี้ไปใน ลักษณะที่เรียกว่าจะตั้งศาลพิเศษขึ้นพิจารณาคดีเฉพาะกลุ่มบุคคลพิเศษ คือ สมาชิกสภา วุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมือง โดยสอบสวนเอง ฟ้องเอง และตัดสินเอง นอกจากนั้นแล้วยังไปโยงเอาศาล ยุติธรรม คืออาจจะ เป็นเพราะเหตุที่ว่า การเป็นผู้พิพากษาจะต้องเขียนคำ

วินิจฉัยในคำพิพากษา ในทางสมาชิกสภาหรือคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นอาจจะไม่เชี่ยวชาญ ในการเขียนร่างคำพิพากษา จึงต้องไปกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาศาลฎีกา ๑๐ คน ให้มาเป็นตุลาการอาญาธร แล้วก็มีตุลาการอาญาธรเฉพาะคดี โดยเลือกจากบรรดาสมาชิก ไม่ว่าจะ เป็นสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาประกอบกัน เช่นนี้ผมว่ายิ่งทำให้ระบบซึ่งเราเคยใช้มากลับไปปะปนกัน แล้วเกิดความก้ำก๋ายหรือเกี้ยวโยงในทางที่มีชอบมิควร คือข้าราชการตุลาการนั้น มีกฎหมายพระราชบัญญัติตุลาการห้ามไม่ให้ เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ไม่ให้มีตำแหน่งทางการเมือง ไม่ให้มีหน้าที่ทางการเมือง คือให้วางตัวเป็นกลาง เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดเอาไว้แบบนี้ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาศาลฎีกา ๑๐ คน มาเป็นตุลาการอาญาธร ซึ่งเป็นคำใหม่ศัพท์ใหม่ดังที่ผมกล่าวแล้วเมื่อครู่นี้ ท่านลองนึกสิครับว่า รัฐธรรมนูญจะขัดกับกฎหมายหรือกฎหมายจะขัดกับรัฐธรรมนูญ แล้วถ้าเพื่อ ออกไปอย่างนี้แล้วจะต้องแก้กฎหมาย จะต้องเปลี่ยนหลักการ เปลี่ยนหลักเกณฑ์ ซึ่งเราได้ใช้มาเป็นระยะเวลาตลอดมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ ตั้งแต่เริ่มเปลี่ยนแปลง การปกครองครั้งแรก แล้วมีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวเมื่อครู่นี้ว่า เรามีเอกราชทางการศาลตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ นั้น ความจริงข้อเท็จจริงผิดพลาดไปครับ ความจริงนั้นเอกราชทางการศาลของเราได้มาพร้อม ๆ กัน หรือหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเพียง ๒ - ๓ ปี คือปี ๒๔๗๖ แต่ก่อนนี้ถ้าฝรั่งเศสจะตั้งศาลจะต้องมีผู้พิพากษาฝรั่งเศสไปนั่งบัลลังก์ด้วยกับผู้พิพากษาไทย จะเป็นฝรั่งเศสก็ดี จะเป็นอังกฤษก็ดี จะเป็นดัตช์ก็ดี แต่ว่าหลังจากที่เราได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและความอาญาแล้ว เราจึงได้ทำสนธิสัญญายกเลิกสภาพนอกอาณาเขต แล้วไม่ว่าจะเป็นชาติไหน จะเป็น คนไทยหรือจะเป็นคนชาติไหน ไค ๆ ในโลกที่มาอยู่ในเมืองไทย ถ้ามีคดี

ก็ต้องขึ้นศาลไทยทั้งสิ้น โดยที่ไม่มีผู้พิพากษาศาลชาวต่างประเทศขึ้นนั่งบัลลังก์ด้วย นั่นคือความเป็นอิสระทางการศาล ถ้าเผื่อท่านลองดูย้อนหลังไปอยู่ที่การออกกฎหมาย การร่างกฎหมายจะร่างอย่างไรก็ได้ ให้สวยเพริศพรังอย่างไรก็ได้ ท่านอย่าไปนึกว่าร่างกฎหมายแล้วจะปฏิบัติได้ออย่างนั้น หรือว่ากฎหมายถึงแม้จะร่างให้สวยอย่างไรก็อยู่บนกระดาษเหมือนกระดาษเป็นหมึกอย่างหนึ่งเท่านั้นเอง ซึ่งเป็นภาษาชาวบ้านที่พูด ๆ กัน ถ้าหากว่ากฎหมายนั้นใช้ปฏิบัติมิได้หรือปฏิบัติแล้วบังคับไม่ได้เต็มที่ ซึ่งเราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ว่ากฎหมายทั้งหลายแหล่งที่สถานีร่วมทั้งวุฒิสภาด้วยออกไปนั้น บางทีก็บังคับไม่ได้ บางทีก็บังคับไม่ได้ เพราะฉะนั้นในฐานะนักกฎหมาย ผมมองกฎหมายในแง่ที่ว่ากฎหมายใดก็ดี ถ้าออกไปแล้วควรจะบังคับให้ได้อย่างน้อย ๆ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ก็นับว่าเป็นบุญแล้วไม่ต้องเอาเต็ม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรอกครับ ในร่างนี้เป็นไปในลักษณะตั้งศาลพิเศษขึ้นมาพิจารณากลุ่มคน เฉพาะผู้ที่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา ผู้ที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น แล้วก็ศาลนี้มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ถ้าเป็นคนอื่นเขามีสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะขึ้นศาลยุติธรรม และมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญอีกเหมือนกันที่จะขึ้นถึง ๓ ศาล ไม่ใช่ศาลทหาร ถ้าศาลทหารยามสงครามไม่มีปัญหา ไม่มีการอุทธรณ์ ไม่มีการฎีกา นี่ก็เหมือนกันครับ ถ้าหากว่าเป็นไปตามร่างใหม่นี้ก็เป็นอันเสร็จเด็ดขาด แล้วก็ไม่ต้องไปขึ้นศาลยุติธรรมแล้ว อีกหน่อยเราจะมีตั้งหลายศาล มีทั้งศาลยุติธรรม ศาลทหาร ศาลปกครอง แล้วก็ยังมีศาลอาญารอีก ซึ่งจะ เป็นศาลใหม่อยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติ อันนี้ที่ผมเห็นว่าแปลกคือตุลาการมาอยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติเหมือนอย่าง เมื่อคราวที่แล้วซากจะให้ศาลปกครองไปอยู่ในฝ่ายบริหาร และศาลยุติธรรมทำอะไรครับ แล้วจะแบ่งเอาไว้ทำไม ที่ถูกควรจะมีเกี่ยวข้องกันอย่างที่ท่านสมาชิกบางท่านกล่าวนั้นถูกต้องแล้ว แต่ในเรื่องนี้เหตุที่ผมจำเป็นต้องพูดก็เพราะ เหตุที่ว่าท่านอย่าลืม

นึกถึงครับว่า ประเพณีการปฏิบัติของเราและศาลยุติธรรมของเราได้เคยทำ
มาแล้วทั้งสิ้น ถ้าท่านย้อนระลึกไปเมื่อประมาณ ๒๕๑๐ ท่านคงจะจำได้ว่ามีคดี
ประวัติศาสตร์ ซึ่งศาลฎีกาพิพากษาให้รัฐมนตรีถูกจำคุก แล้วไม่ใช่เฉพาะ
รัฐมนตรีเท่านั้นที่ถูกจำคุก ผู้พิพากษา หัวหน้าศาลเองก็ถูกศาลยุติธรรมนี้แหละ
ครับพิพากษาให้จำคุกเหมือนกัน แต่ทั้ง ๒ คดีนั้นซึ่งเป็นเพียงคดีตัวอย่างที่ม
ยกขึ้นมาให้ฟัง เขาได้ผ่านขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม คือได้มีการอุทธรณ์
ได้มีการฟ้องศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา แล้วในที่สุดคำพิพากษาก็ยอม
ถึงที่สุดที่ศาลฎีกา พิพากษาจำคุกอดีตรัฐมนตรีแล้วก็คิดหัวหน้าศาลจังหวัด
ท่านหนึ่ง ในต่อมา รัฐมนตรีก็ถูกฟ้องเป็นประจำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ก็ถูกฟ้องก็จะศาลยุติธรรม จะเป็นฝ่ายค้าน จะเป็นฝ่ายรัฐบาลอะไรก็แล้วแต่
และล่าสุดในระยะ ๒ - ๓ ปีหลังไม่ว่าจะเป็นรัฐมนตรีหรือจะเป็นสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร หรือจะเป็นอดีตนายกรัฐมนตรีหรือจะเป็นอดีตรัฐมนตรี
ก็ถูกฟ้องอยู่ในศาลยุติธรรม ท่านคงจำได้เมื่อสมัยเกิดวิกฤตการณ์ตาก
หลังจากนั้นก็เกิดคดี ท่านอดีตนายกฯ ท่านอดีตรัฐมนตรี ท่านอดีตรัฐ
มนตรี รวมทั้งอดีตรัฐมนตรีศาลฎีกาคือ เวลานี้ก็กำลังพิจารณาอยู่ที่ศาล
อาญา ฟังจะศาลชั้นต้นยังไม่สิ้นกระบวนการ ความนี้แหละครับ ผมถึงอยากจะชี้
ให้เห็นว่าแล้วเรื่องอะไรในเมื่อระบบของเราก็มีอยู่ การปฏิบัติตามกฎหมาย
ก็มีอยู่ ประมวลกฎหมายอาญาก็มีอยู่ แล้วก็กรรมการ ป.ป.ป. อย่างที่ว่า
เมื่อกี้นี้ถ้าเคื่อเห็นว่า ไม่จริงไม่จังก็รัฐบาลสิครับมีหน้าที่ที่จะต้องควบคุมดูแล
บุคลากรไม่พอก็เพิ่มเข้าไป และเมื่อเร็ว ๆ นี้เองก็ดูเหมือนได้มีการแก้ไข
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งบังเอิญ
ผมได้รับมอบหมายจากท่านอดีตนายกฯ สัญญา ธรรมศักดิ์ ให้เป็นผู้เริ่ม
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบร่วมกับท่าน
อดีตรัฐมนตรีฯ ดอกเตอร์อุกฤษ มงคลนาวิน เราก็ได้มีการแก้ไข

เปลี่ยนแปลงมา ถ้าหากว่าท่านสมาชิกสภาพร้อมที่จะเข้ามาพิสูจน์ตัวเอง นะครับ ก็แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนั้นแหละครับให้รวมถึงสมาชิกสภาผู้แทน- ราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาด้วยรวมทั้งการแจ้งทรัพย์สิน ซึ่งในทางปฏิบัติ เราก็มียุติบัญญัติไว้บ้าง เอื้อท่านไม่ได้อยู่ศาลท่านเลย ไม่ค่อยจะทราบรายละเอียด จริงอยู่ครับผมมันน้อย ผลที่แสดงสู่ทางสาธารณชนน้อย ได้มีการร้องเรื่อง ร่ำรวยผิดปกติ ได้เคยมีคณะกรรมการ ป.ป.ป. ๒ - ๓ เรื่อง ๒ - ๓ ครั้ง เสนอเรื่องไปให้อัยการให้อัยการร้องต่อศาลแพ่งว่า ข้าราชการผู้นั้นร่ำรวย ผิดปกติ ผมจำได้ว่าเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ขนาดปลัดกระทรวง อดีตปลัด กระทรวง อดีตผู้อำนวยการ ซึ่งถ้าจะเทียบกันไปที่ ซี. ๑๑ นี้ละครับ ก็ เพิ่มเติมเข้าไปสมัครแล้วเท่าที่ผมฟังท่านอภิปรายเมื่อคืนว่าทางรัฐบาล ก็กำลังที่จะปรับปรุงแก้ไขเรื่องการแจ้งทรัพย์สินแสดงทรัพย์สิน ก็ให้อำนาจ ไปแล้วไปฟ้องก็ไปฟ้องต่อศาลยุติธรรม หรือถ้าเป็นคดีปกครองก็ไปฟ้องศาล ปกครอง ซึ่งเราจะมีขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นผมถึงเห็นว่าในเมื่อหลักปฏิบัติ เราก็มียุติบัญญัติไว้แล้วในทางปฏิบัติเองก็เคยทำมาแล้วด้วย ตั้งแต่ครั้งในอดีต ซึ่งในสมัยนั้นเรามักจะพูดกันว่าเป็นสมัยที่เผด็จการสูงสุด แต่ไม่ได้ใช้อำนาจเผด็จการ ไม่ได้ใช้อำนาจคำสั่งคณะปฏิวัติ ที่พิพากษา ให้อดีตรัฐมนตรีถูกจำคุกหรืออดีตหัวหน้าศาลถูกจำคุกนั้นใช้อำนาจศาลยุติธรรม แล้วขึ้นไปตามระบบ คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาด้วยเหตุนี้เอง กระผมจึงขอสรุปแต่เพียงสั้น ๆ ว่า ของเรามีอยู่แล้ว ถ้าหากว่ารัฐบาล เอาจริงเสียหน่อยหรือเอาจริงมาก ๆ ถ้าอยากจะทำให้มีบริสุทธ์มาก ๆ ก็เอา เอาจริงมาก ๆ แต่บางทีถ้ารัฐบาลท่านไม่เอาจริงมันก็ทำให้การปราบปรามมันก็ หย่อนยานไป ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา กลับมาขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : เชิญคุณสุรินทร์ พิศสุวรรณ

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม สุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขอประทานโอกาสอภิปรายสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งเป็นฉบับที่ ๒ ในวันนี้ ว่าด้วยเรื่องตุลาการรัฐธรรมนูญ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและตุลาการอาญาธร ด้วยความหวังอย่างบริสุทธิ์ใจว่า ถ้าหากว่ารัฐสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้จะได้สนับสนุนให้มีการจัดตั้งทั้ง ๓ กลไกนี้ ๓ สถาบันนี้ขึ้น การเมืองไทยของเราจะไปรุ่งใสและมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับพี่น้องประชาชนของเรามากขึ้น ท่านประธานที่เคารพ เราพูดกันมา ๑๐ กว่าชั่วโมง เรามีความพยายามที่จะเรียกร้องให้ทำสิ่งที่เราเคยทำมาตั้งแต่ในอดีต เรามีความพยายามที่จะพูดว่าในเมื่อครรถ์ที่ทำมาในอดีตนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เราก็ไม่ควรที่จะคิดเปลี่ยนแปลงปรับปรุง ถ้าเราคิดอย่างนั้นกระผมเข้าใจว่าการปฏิรูปก็ไม่ควรจะเกิดขึ้น สิ่งที่ทั่วโลกเขากำลังทำกันอยู่ในขณะนี้สิ่งที่ทุกระบบที่เจอปัญหาความอุดตันทางการเมือง เขาก็จะปฏิรูปกันทั้งนั้น เหตุที่จำเป็นจะต้องปฏิรูปเพราะว่าของเก่ามันไม่สามารถที่จะสนองตอบปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพ ถ้าหากต้องการที่จะทำสิ่งซึ่งทำกันอยู่บ่อย ๆ และถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง มีหลายสิ่งหลายอย่างในสังคมของเราที่จำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลง กระผมเชื่อว่าการเปลี่ยนพรรคการเมืองบ่อย ๆ ไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นจะต้องทำอยู่่าไป ท่านประธานที่เคารพ ประชาธิปไตยนั้นคือระบบและระบอบที่สามารถที่จะแก้ไขตัวของมันเองได้ สามารถที่จะทำความสะอาดตัวมันเองได้ สามารถที่จะขจัดสิ่งที่น่ารังเกียจในระบบของมันเองได้ เพื่อที่จะให้เป็นระบบที่สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจอธิปไตย ให้เห็นถึง

ผลประโยชน์ ให้เห็นถึงความถูกต้องของแผ่นดินอย่างแท้จริง ปัญหามันอยู่ที่ว่า ที่ผ่านมานั้นเราไม่มีกลไกที่จะไปสร้างความถูกต้องนั้นให้เกิดขึ้น และเป็นที่ ยอมรับของประชาชน การเมืองที่ผ่านมานั้นเป็นเวทีของการแก่งแย่ง การเพิ่มพูน การปกป้องผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม เฉพาะพวก เฉพาะคน การเมืองจึงเป็นคู่ทางไปสู่ชุมทรัพย์ ชุมอำนาจที่ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นในภูมิภาค ต้องการที่จะใช้เป็นเส้นทางเดินไปสู่การใช้อำนาจระดับชาติ เพื่อปกป้อง เพิ่มพูนผลประโยชน์ของตนเองต่อไป นี่คือนิสัยที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน เรา ต้องยอมรับ ท่านประธานที่เคารพ ระบบการเมืองของเราในขณะที่ไม่มีมีกลไก ที่จะตรวจสอบตัวเอง ตามที่ท่านผู้เสนอญัตตินี้ได้กล่าวตั้งแต่ตอนต้น กลไก ต่าง ๆ นั้นมีผ่านทางกฎหมายอาญาก็มี ผ่านทางคณะกรรมการปราบปรามการ ททุจริตประพฤตินิซอบก็ มี ผ่านทางกลไกอื่น ๆ ในสภาแห่งนี้ก็มี แต่ปัญหา ยัง เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ความเชื่อมั่นในระบบก็ยังไม่มีความรู้สึกรู้สีกของพี่น้อง ประชาชนที่ชยะแขงในระบบ ในระบอบก็ยังมีอยู่ นี่คือนิสัยที่จำเป็นจะต้อง พิจารณากันในวันนี้ ถ้าหากเราจะติดขัดอยู่กับระบบ ระบอบที่เป็นมาในอดีต กระผมเข้าใจว่าเราคงไม่สามารถที่จะก้าวพ้นไปจากวังวนของปัญหาที่มีอยู่เดิม ท่านประธานที่เคารพ เราเคยอาศัยปัญหาของการทุจริต ของการฉ้อราษฎร์ บังหลวง บิดอำนาจ ปฏิวัติ รัฐประหาร แล้วเราตั้งคณะกรรมการขึ้นมา สอบสวนคนที่เราคิดว่า ถูกกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติ ถึงที่สุดอะไร เกิดขึ้นกับ ท่านประธาน เราละทิ้งหนทางของรัฐธรรมนูญ เรายกเลิกกระบวนการ ประชาธิปไตย เราลงเอยด้วยความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง ทุกคนกลับมามี อำนาจใหม่ ทุกคนมีอำนาจมากกว่าเดิม นี่หรือคือสิ่งที่เราต้องการที่จะให้ เป็นอยู่ต่อไป ร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วย เรื่องการจัดตั้งตุลาการรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๔๘ คนของฝ่ายค้านเสนอในวันนี้ ต้องการที่จะทำให้กลไกนั้นเป็นอิสระ มากขึ้นครับท่านประธาน ต้องการที่จะให้เป็นกลางมากขึ้น ต้องการที่จะให้

เป็นหลักประกันของความชอบธรรมมากขึ้น โดยสรุปก็คือ กระผมขอกล่าวว่ เราต้องการเอาการเมืองออกมาจากกลไกที่จะตรวจสอบการเมืองครับท่าน ประธาน ทุกกลไกที่มีอยู่การเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ในขณะนี้ประธานทั้งสองสภาเป็นสมาชิก ประธานศาลฎีกาอยู่ในนั้น อัยการสูงสุดอยู่ในนั้น อีก ๓ คน จากสภาผู้แทนราษฎร อีก ๓ คนจากวุฒิสภา ทั้งหมดนั้นเกี่ยวข้อง เกี่ยวโยงกับการเมืองอยู่ตลอดเวลา ร่างรัฐธรรมนูญที่เราเสนอในวันนี้ต้องการที่จะให้เป็นอิสระ ให้เป็นกลาง ให้เคลื่อนย้ายออกมาจากวงจรของการเมือง แน่นอนที่สุดครับท่านประธาน อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน บุคคลที่นั่งอยู่ในที่มีใช้อำนาจแทนประชาชน จึงจำเป็นจะต้องผูกโยงกลไกทุกกลไกที่ตั้งขึ้นเพื่อตรวจสอบ แม้แต่สมาชิกของสภาแห่งนี้ให้เข้ากับอำนาจอธิปไตยนั้น เราจึงมีการกำหนดว่าตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นที่จะจัดตั้งขึ้นนั้น ต้องไปจากสภาแห่งนี้เป็นผู้คัดเลือก แต่เมื่อคัดเลือกไปแล้วเขาจะต้องเป็นอิสระ อิสระอย่างไรครับท่านประธาน อิสระตรงที่ว่าไม่มีตำแหน่งประจำติดตัวอยู่ อิสระตรงที่ว่าเขาอยู่กินเลขอายุของสภานี้ เขาอยู่กินเลขอายุของรัฐบาลนี้ เขาอยู่ ๕ ปี เขาไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงอนาคต เขาไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงตำแหน่งฐานะของเขาอีกต่อไป เขาไม่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงว่าจะได้รับการแต่งตั้งเข้ามาใหม่หรือไม่ ๕ ปี เสร็จพันกัน นั่นคือความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง นั่นคือความพยายามที่จะเคลื่อนออกจากเวทีทางการเมือง ท่านประธานที่เคารพ ร่างที่คณะผมได้เสนอนั้นเป็นการเสนอแนวความคิดที่เป็นของใหม่ เป็นการเสนอ ๓ สดบัน ๓ กลไกที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกัน และมีความพยายามที่จะให้มีการสมดุลระหว่างกัน จึงจำเป็นจะต้องเสนอกันมาทั้งระบบ ถ้าหากเราจะอ้างว่ามีคณะกรรมการที่จะพิจารณาเรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบอยู่แล้ว คำตอบก็คือ เอาไว้สำหรับบุคคลซึ่งอยู่นอกวงการเมือง แต่ในที่นี้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มีอำนาจ

มีศักดิ์ศรี มีฐานะที่จำเป็นจะต้องปฏิบัติตาม เพราะอยู่ในกฎหมายสูงสุดของประเทศ ดังที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้ทรงเกียรติท่านสุดท้ายได้กล่าวไว้ ถ้ารัฐบาลเราจริงทำได้ ปัญหาคือ รัฐบาลไม่เอาจริง เราจะมีหลักประกันอะไรว่า รัฐบาลชุดนี้เอาจริง และชุดหน้าจะเอาจริงเท่าชุดนี้ และชุดหน้าต่อไปจะเอาจริงเท่ากัน เพิ่มขึ้น อันนี้ต่างหากที่จำเป็นจะต้องมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งนี้เป็น ๓ กลไก ที่ผูกโยงกัน ที่มีอำนาจคลังของกัน ที่จะทำงานร่วมกัน ประสานกัน

ท่านประธานที่เคารพ ข้อกล่าวหา ข้อสังเกตที่บอกว่า จะมีกร ัวพันอำนาจที่แบ่งแยกกันไว้แล้วด้วย ผมขอกราบเรียนว่า ในมาตรา ๒๐๐ ของเดิมก็มีประธานศาลฎีกาอยู่ในตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็มีอัยการสูงสุด มาอยู่ในตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็มาทำหน้าที่พิจารณากิจกรรมกิจการของสภา แห่งนี้ ของสมาชิกภาพของสภาแห่งนี้ก็เหมือนกัน เพราะฉะนั้นการผูกโยง การให้มีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน การให้มีกลไกที่จะสนองตอบต่อกัน คือ วิธีการที่จะสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา ความมั่นใจให้เกิดขึ้นในระบบ ถ้าหากว่าฝ่ายตุลาการมีศักดิ์มีศรี มีเกียรติเป็นที่ยอมรับ ปราศจากการ กอรัปชั่น ปราศจากการใช้อำนาจทางการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง ประชาชน จะมั่นใจยิ่งขึ้น ถ้าหากมีสมาชิกของฝ่ายตุลาการเข้ามาเกี่ยวข้องในการ ตรวจสอบการกระทำ การปฏิบัติหน้าที่การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ผมคิดว่า นี่คือการเปลี่ยนแปลงที่เราต้องการที่จะเสนอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาในวันนี้

ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการที่จะมาเป็นตุลาการ รัฐธรรมนูญสรรหาโดยผู้แทนของวุฒิสภา ๓ คน จากผู้แทนของพรรคการเมือง ที่มีสมาชิกอยู่ในสภาแห่งนี้พรรคละ ๑ คน หามาจำนวน ๒ เท่าของจำนวน ที่จะตั้งขึ้นมาเป็นตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อมีความหลากหลาย เพื่อให้แน่ใจว่า จะมีทางเลือกและ ๘ คนที่จะขึ้นมาเป็นนั้น จะต้องได้คะแนนเกินครึ่งหนึ่งของ

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในสภาแห่งนี้ ทั้ง ๒ สภาด้วยกัน เพื่อที่จะเป็นหลักประกันว่าบุคคลเหล่านั้นทั้ง ๘ คน เป็นบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับเกี่ยวข้องกับผูกพันกับเจ้าของอำนาจอภิไทย์ ซึ่งสมาชิกสภาแห่งนี้เป็นผู้แทนเอามาใช้ในระดับประเทศ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อได้ ๘ คนแล้วต้องโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องอยู่ ๘ ปี รัฐสภาต้องเป็นผู้เลือกประธานของคณะตุลาการชุดนั้น ผมเข้าใจว่าความพยายามที่จะให้เกี่ยวข้องกับผูกพัน ให้เชื่อมโยงผสมผสานกัน ในลักษณะนี้ก็เพื่อประกันว่า คณะตุลาการรัฐธรรมนูญชุดนี้มีสถานะภาพ มีความศักดิ์สิทธิ์ และมีความเคารพ มีความน่าเชื่อถือในหมู่ประชาชนเจ้าของอำนาจท่านประธานที่เคารพ กระผมไม่ต้องการที่ใช้เวลาของท่านประธานมากนักในการที่จะอธิบายถึง ๒ กลไกที่เหลืออยู่ ผมขอกราบเรียนท่านประธานเพื่อที่จะแก้ข้อกล่าวหา หรือข้อกังขาของเพื่อนสมาชิกบางท่านที่บอกว่าการเลือกตั้งโดยประชาชนเข้ามานั้นคือการถล่มทรวงที่ดีที่สุดแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องมีกลไกอื่นใดมาตรวจสอบ มากลั่นทรวงอีกครั้งหนึ่ง ท่านประธาน การเลือกตั้งเข้ามานั้นอาจจะหลบหลีกกฎหมายหลีกเลี่ยงเงื่อนไขกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เข้ามาได้ ซึ่งเกิดขึ้นบ่อย ท่านประธานเกิดขึ้นบ่อยมาก แล้วยังมีข้อกล่าวหาอยู่ในขณะนี้ เดียวนี้ว่ามีสมาชิกบางคนหลีกเลี่ยง หลบเลี่ยงกระบวนการของกฎหมายในการเลือกตั้งเข้ามาที่ห้องประชาชนถึงอยากจะทำให้มีกลไกอื่น ๆ ใหม่ ที่จะถล่มทรวงอีกสักระดับหนึ่ง ท่านประธาน พฤติกรรมของคนนั้นเปลี่ยนได้ ในขณะที่เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น พฤติกรรมเป็นอย่างหนึ่ง นิสัยใจเป็นอย่างหนึ่ง ภาพลักษณ์เป็นอย่างหนึ่ง มีตำแหน่งแล้ว มีอำนาจแล้ว อำนาจนำไปสู่ความเสื่อม ท่านประธาน และอำนาจที่เบ็ดเสร็จนั้นนำไปสู่ความเสื่อมที่ต่ำที่สุด อันนี้ต่างหากที่พี่น้องประชาชนและที่สภาแห่งนี้ต้องการหลักประกันว่าคนที่ได้อำนาจมาจากประชาชนนั้น จะไม่นำไปสู่ความเสื่อมต่ำสุดของบ้านเมือง

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ ประธานรัฐสภา ตงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

(นายวัชรินทร์ ศรีดาพร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ประท้วงอะไรครับ

นายวัชรินทร์ ศรีดาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม วัชรินทร์ ศรีดาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดสกลนคร เพราะเมื่อที่ท่านสุรินทร์ได้พูดถึงว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราส่วนมากได้หลีกเลี่ยงเกี่ยวกับการที่เข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร ผมถือว่าเป็นการเสียหายต่อสมาชิกทั้งหมดที่เข้ามา ผมอยากจะให้ท่านถอนคำพูดด้วย ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านว่าบางส่วนมิใช่หรือไม่ได้บอกว่าส่วนมาก

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : ขอบคุณครับท่านประธาน

นายวัชรินทร์ ศรีดาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : ผมถือว่าเป็นบางส่วนก็ตามแต่ เพราะว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อรัฐสภาแห่งนี้ถึงจะเป็นบางส่วนก็ตามแต่ ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธาน มีคนตั้งข้อสังเกตว่า ๒ ปี ๘ เดือนที่ท่านมา ทำไมไม่คิดเรื่องนี้ ทำไมไม่ทำเรื่องนี้ ทำไมไม่เสนอเรื่องนี้ ผมขอกราบเรียนท่านประธาน ท่านประธานก็คงจะตระหนักดีว่าเราทำอะไรไปบ้าง เราพยายามทำอะไรไปบ้าง เราเสนออะไรไปบ้าง เราตั้งคณะกรรมการอะไรขึ้นมาบ้าง และมีความออกหักกันกี่ครั้งก็เห็น จนกระทั่งประธานของคณะกรรมการชุดนั้น

จำเป็นต้องแหกโศกของการออกเสียง เพราะทนต่อแรงเสียดทานของสีอมวลชนของที่นั่งประชาชนไม่ได้ว่าทำขึ้นมากับมือ แต่ถูกกลบฝังโดยวิธีการที่ผ่านเข้ามาในกระบวนการของความพยายามที่จะแก้ไข เราทำครบ แล้วผลที่ออกมา นั่นก็เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่ได้ทำ และได้สำเร็จออกมา เป็นที่พอใจของทุกฝ่ายในขณะนี้ จริงอยู่ว่ามันไม่เป็นไปตามหนทางครรถงที่เราได้เสนอ แต่อย่างน้อย ๆ ความพยายามรวมกันทั้งหมดของสมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ทำให้เราได้รัฐธรรมนูญฉบับที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่วันนี้เราต้องการที่จะแก้ไขให้มันสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปอีก เพราะนี่คือภารกิจ นี่คือพันธะที่เราได้รับมาจากที่นั่งประชาชน เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกโดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านใหม่ ๆ ทั้งหมด ควรจะศึกษา ควรจะหาความรู้ เพื่อที่จะได้เข้าใจในความเป็นมาและเป็นไปของกระบวนการ ความพยายามที่จะทำให้สังคมนี้เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น เราได้พยายามมาอย่างไรบ้าง ทั้ง ๒ ปี ๘ เดือนที่ผ่านมา และก่อนหน้านั้น

ท่านประธานที่เคารพ มีคำถามว่าจะเลือกตุลาการใหม่ แล้วของเก่าจะทำอย่างไร ในร่างเขาบอกไว้แล้วในบทเฉพาะกาลคงจะอ่านไม่ถึงว่าให้ของเก่าอยู่เหมือนเดิม ทำหน้าที่จนเสร็จสิ้น จนกว่าที่จะมีการเลือกตั้งชุดใหม่ขึ้นมา ไม่มีการรีบร้อน ยังไม่มีช่องว่างของอำนาจ ยังไม่มีการปล่อยให้อำนาจหรือบทบาทหรือหน้าที่นี้ไม่มีผู้รับผิดชอบทุกอย่างได้พยายามที่จะให้มันประสานให้มันกลมกลืน เพื่อให้การทำงานของรัฐบาลแห่งนี้ราบรื่นและให้ดีขึ้น ท่านประธานที่เคารพ การที่จะเอาสมาชิกของอำนาจหรือของฝ่ายอื่นเข้ามาร่วมในกระบวนการตรวจสอบนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องที่แปลกประหลาดที่ไม่มีใครทำ หรือไม่ใช่เป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ หรือไม่ถูกต้อง เพราะหลายท่านในที่นี้ก็พูดขึ้นมาเองว่า ในหลาย ๆ ที่เขาทำกัน การปลด

การถอดถอนฝ่ายบริหารในบางประเทศกระทำในสภาผู้แทนราษฎร โดย
 กรรมการประจำสามัญและเสนอความคิดเห็นไปที่วุฒิสภา อย่างเช่นใน
 สหรัฐอเมริกา ที่เขาเรียกว่า อิมพีชเมนต์ (Impeachment) การพยายาม
 ที่จะให้แต่ละฝ่ายตรวจสอบซึ่งกันและกัน และการพยายามที่จะควบคุม
 ให้แต่ละฝ่ายดำเนินงานทำงานในขอบเขตอำนาจของตนเองที่กำหนดไว้อย่าง
 รัดกุม อย่างเช่น ในร่างแก้ไขที่เราเสนอในขณะนี้ จะเป็นการเริ่มต้นเพื่อที่
 จะขีดเส้นระบอบระบอบของเรานั้นให้สะอาดและสดใสยิ่งขึ้น

ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตสรุปว่า สถาบันการเมือง
 ของเราดังนี้เป็นจำเลยมานานแล้วครับท่าน ความเชื่อมั่นศรัทธาในระบบ
 รัฐสภาของเรานั้นถูกบั่นทอนลงทุกวัน บุคลากรของเราไม่ได้รับความไว้วางใจ
 ผู้นำมีศรัทธาประเทศเพื่อนบ้าน ใช้คำอธิบายการเมืองไทยในขณะนี้ว่า
 เป็นการเมืองเรื่องของเงิน มันนี่ โพลิติกส์ (Money politics) จนเป็นที่
 กล่าวขานกันในวงการทูตขณะนี้ว่า ที่ท่านนายกรัฐมนตรีเดินทางไป
 ต่างประเทศเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้วนั้น เพราะน้อยใจของคำคำนี้จากผู้นำของ
 รัฐบาลของมิตรประเทศว่า นี่คือ มันนี่ โพลิติกส์ จะจริงหรือเท็จ ท่านประธาน
 คงจะต้องไปสอบถามเอาเองต่างประเทศเขาวิพากษ์วิจารณ์ สื่อมวลชนเขา
 คำหยาบคายของเรา การลงทุนของเราเขาหลงทุกวัน ตลาดหุ้นวิกฤต
 เสถียรภาพของรัฐบาลไม่มีมั่นคง ทั้งหมดนี้เพราะเราขาดกลไกในการ
 ตรวจสอบและสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในระบบของเรา กระผมขอ
 กราบเรียนท่านประธานว่า ร่างรัฐธรรมนูญที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้
 ถ้าหากว่าได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติ จะทำให้การเมือง
 ของเราโปร่งใสขึ้น จะทำให้ระบบกระบวนการของการที่พี่น้องประชาชน
 จะเข้ามามีส่วนร่วม ในการควบคุม ในการดูแล ในการทำให้มีประสิทธิภาพ
 สะท้อนถึงผลประโยชน์ สะท้อนถึงปัญหาของเขามากยิ่งขึ้น จะเป็นไปอย่าง

ราบรื่นมากยิ่งขึ้นและจะเป็นที่ไว้วางใจ จะเป็นการสร้างภาพพจน์ใหม่ให้กับ สมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ทุกคน ท่านประธานที่เคารพ ได้มีการทำนายทายทักกันไว้ ซึ่งฟังแล้วน่ากลัวมากว่า ถ้าหากว่าไม่มีการแก้ไขปรับปรุงปฏิรูประบบ การเมืองไทยให้โปร่งใสกว่านี้ ให้มีประสิทธิภาพกว่านี้ ให้บริสุทธิ์กว่านี้ จะเกิดความรุนแรง จะเกิดม็อบชุมนุมซ้ำแล้วซ้ำเล่าต่อไปในอนาคต กระผม คงไม่จำเป็นจะต้องกราบเรียนท่านประธานว่า พรุ่งนี้เป็นวันที่ ๖ ตุลาคม คือ วิฤตอันหนึ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการการต่อสู้ เพื่อที่จะทำความสะอากระบบ การเมืองนี้ ถ้าเราตระหนักว่าสิ่งนี้อาจจะเกิดขึ้น กระผม เชื่อเหลือเกินว่า สมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติในที่นี้คงไม่ต้องการให้คำทำนายทายทักนั้น เป็นจริง ขึ้นมา วันนี้เรามีโอกาสที่จะหลีกเลี่ยง วันนี้ถึงแม้ว่าเราไม่สามารถที่จะทำได้ ทั้งหมดแต่อย่างน้อย ๆ ตุลาคมรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตุลาการอาญาจะ เป็นกลไกหนึ่งที่ยกยอ กลั่นกรองปิดเป่ารอมลทินต่าง ๆ ที่อาจจะตามคิดตัวพวกเราเข้ามา อาจจะ นะครับท่านประธาน นักการเมือง ข้าราชการการเมืองเข้ามาในสถาบัน อันทรงเกียรตินี้ ท่านประธานที่เคารพ เรามีหน้าที่ที่จะต้องทำ เรามีภารกิจ ที่จะต้องปฏิบัติ เรามีหน้าที่ที่จะต้องชำระกับพี่น้องประชาชน คือชำระตัว เราเอง ให้พวกเขามั่นใจ ให้พวกเขาภูมิใจในสถาบันการเมืองของเขาและ ประวัติศาสตร์จะจารึกไว้ว่ารัฐสภาแห่งนี้ สามารถที่จะแหวกวงล้อมของ ผลประโยชน์เฉพาะหน้าชั่วคราว ชั่วยาม เฉพาะตัวออกไปสู่นาคตที่สดใส และ มีความหวัง และมีความสะอาดมากกว่าของประเทศและประชาชนของเรา ขอขอบคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกเราไม่ได้จำกัด เวลาเกิน แต่ได้พูดให้สั้นย่นนิด ๆ สักหน่อย เพื่อน ๆ ที่อยู่ข้างหลังอาจจะได้ พุดมากขึ้น เชิญดอกเตอร์สุทิน

นายสุทิน นพเกตุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสุทิน นพเกตุ สมาชิกรัฐสภา
 ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นกระผมต้องขอแสดงความชื่นชมท่านสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎร ๑๕๕ ท่าน ที่ได้กรุณานำเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสภาแห่งนี้ และ
 ต่อประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราชื่นชมในแนวความคิด และความ
 สามารถ ความอุตสาหะในการที่จะรวบรวมเอาถ้อยคำและกึ่งแนวคิดที่สามารถ
 ทำให้สมาชิกรัฐสภาทั้งหมดแห่งนี้ได้มาร่วมกันพิจารณา สิ่งที่จะเป็นประโยชน์
 ต่อไป ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งท่านสมาชิก ซึ่งเป็นเจ้าของประเด็นได้ริเริ่มในสิ่งที่กระผมขอ
 แสดงความชื่นชมอีกครั้งหนึ่ง ท่านประธาน กระผมอยากจากราบเรียนว่า
 ในสถาบันการเมืองนั้นเป็นสถาบันที่มีลักษณะพิเศษก็จริง แต่เราคงไม่ใช่เป็น
 บุคคลที่เป็นพันธุ์พิเศษที่ต้องการศาลพิเศษ ในลักษณะที่แบ่งแยกหรือแตกต่างไป
 จากเพื่อนพี่น้องประชาชนคนไทยที่เหลือในประเทศ ท่านประธานที่เคารพ
 กระผมยังเชื่อมั่นว่าการปฏิรูปการเมืองนั้นมีความจำเป็น และมีความสำคัญ
 อย่างยิ่งที่จะต้องเกิดจากนักการเมืองทุกคน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด กระผมอยาก
 จะกราบเรียนว่า จิตวิญญาณ จิตสำนึก ความรู้สึกละอาย ตรงนั้นละครับ
 เป็นสิ่งสำคัญที่สุด สิ่งที่เพื่อนสมาชิกทุกท่านต่างก็ได้อภิปรายมา ผมเชื่อว่าเป็น
 ประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนคนไทย หากเราสามารถสำรวจตัวเอง
 ตรวจสอบตัวเอง แล้วก็นำสิ่งเหล่านั้นไปปรับปรุง แล้วเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 หากท่านเป็นพรรคการเมือง ท่านประพฤติปฏิบัติอย่างเดียวกับที่ท่านเป็น
 พรรคฝ่ายค้าน ผมเชื่อว่าสิ่งเหล่านั้นจะทำให้บ้านเมือง และสถาบันการเมือง
 ของเรานั้นพัฒนาไปในแนวทางที่เป็นประชาธิปไตยอย่างจริงจัง ท่านประธาน
 ที่เคารพ มีกลไกมากมายที่เราได้เน้นย้ำมาโดยตลอดเวลา รัฐธรรมนูญฉบับ
 ปัจจุบันได้เริ่มใช้มาเป็นเวลา ๗ เดือน และผมเชื่อว่ายังมีอีกหลายสิ่ง

หลายอย่างที่เราจะต้องคอยอด จากสิ่งที่เราได้ริเริ่มไว้แล้ว นั่นก็คือการ
 ร่างพระราชบัญญัติ ที่จะ เป็นพระราชบัญญัตินำไปสู่การปฏิรูปการเมือง ไม่ว่า
 จะเป็นพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารราชการ พระราชบัญญัติที่
 เกี่ยวข้องกับการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
 กับการ จัดตั้งองค์กรอิสระ ในการ เลือกตั้ง เพื่อที่จะนำไปสู่ความบริสุทธิ์
 ยุติธรรม ละเว้นหรือปลอดจากการ ใช้เงินในการซื้อเสียงเข้าสู่สภา ท่าน
 ประธานที่เคารพ การที่นักการเมืองต่างก็มองกัน ในทางที่เป็นผลบวก มองกัน
 ในทางที่ดี ผมเชื่อว่าตรงนั้นละครับจะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองที่แท้จริงหาก
 นักการเมืองต่างก็มองกันในแง่ลบ มองกันในแง่การให้ร้ายป้ายสี มองกัน
 ในแง่ที่จะโจมตี หักล้างซึ่งกันและกัน ตรงนั้นผมเชื่อว่าจะนำไปสู่ความยาก
 ลำบากในการปฏิรูปการเมือง กระทบอยาก จะเห็นความมั่นคงทางการเมือง
 ในลักษณะของการผสมผสาน คณะกรรมการที่รัฐบาลได้แต่งตั้งขึ้นเพื่อที่จะ
 นำไปสู่การปฏิรูปการเมือง แม้ปัจจุบันก็ยัง ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเพื่อน
 สมาชิกอีกหลายพรรคการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อนสมาชิกที่เป็น
 พรรคฝ่ายค้าน กระทบเชื่อว่าตรงนั้นจะเป็นจุดศูนย์รวมสำคัญและนำไปสู่การ
 ปฏิรูปการเมืองที่แท้จริง หากแนวความคิดที่ได้นำเสนอในวันนี้สามารถที่จะ
 ผลักดันเข้าไปในคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง นั่นก็จะ เป็นแนวทางหนึ่ง
 ท่านประธานที่เคารพ กระทบสนใจคำอภิปรายของท่านวุฒิสมาชิก ท่าน
 อาจารย์สรร เสริญ ซึ่งท่านมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องของกฎหมาย เป็น
 อย่างดี ผมคิดว่าประเด็นการอภิปรายของท่านนั้นเป็นประเด็นที่น่าสนใจ
 อย่างยิ่ง สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร สถาบันตุลาการ ซึ่งมีแนวทาง
 ในการดำเนินการที่เด่นชัด แล้วก็สามารถที่จะแก้ปัญหาของสังคมเราได้
 ครอบคลุมที่เพื่อนที่นั่งหรือประชาชนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักการเมือง
 นั้นยอมรับและ เคารพในกติกาสังคม ผมเชื่อว่าตรงนั้นจะสามารถแก้ปัญหา

สังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบสถาบันการเมืองก็สามารถที่จะทำได้ กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องของ ป.ป.ป. เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่สามารถใช้ได้ในการแก้ปัญหาการป้องกันการทุจริตได้ หากเราเห็นว่ากฎหมายฉบับนั้นไม่สามารถใช้ได้เพียงพอ ไม่ครอบคลุมถึงนักการเมือง ก็สามารถที่จะบัญญัติกฎหมายขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง ที่มีแนวทางคล้ายกันเพื่อป้องกัน แล้วยังสอดส่องดูแลนักการเมือง ให้ลดการทุจริตการประพฤติมิชอบตรงนั้น ผมคิดว่า เป็นแนวทางที่สามารถทำได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีอยู่ในรัฐธรรมนูญแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ครั้งเป็น เรื่องที่มีความยุ่งยาก เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา กระผมเห็นด้วยครับท่านประธานที่เคารพ ที่จะมีความคิดใหม่ ๆ ในการที่จะปฏิรูปการเมือง และกระผมเป็นคนหนึ่งที่เห็นสอดคล้องกับแนวคิดที่จะปฏิรูปการเมือง แต่การปฏิรูปตรงนั้นต้องเป็นไปด้วยความสุจริตใจ ด้วยความมุ่งมั่น โดยทัศนคติที่จะเสริมซึ่งกันและกัน โดยที่มองสมาชิกรัฐสภา เป็นสมาชิกที่มีพื้นฐานเดียวกัน เราสามารถที่จะร่วมกันทำงานได้ ไม่จำเป็นที่จะต้องแยกว่าเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลในการที่จะปฏิรูปการเมือง ตรงนั้นละครับผมคิดว่าเป็นทัศนคติที่มีความสำคัญ ที่จะต้องเปลี่ยนแปลงในนักการเมือง ท่านประธานที่เคารพ พฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมือง เป็นสิ่งที่น่าจับตามอง ทัศนคติของนักการเมือง เป็นสิ่งที่น่าจับตามอง กระผมอยากจะมุ่งเน้นตรงนี้ละครับ ท่านประธานที่เคารพ ถ้าเราต้องการที่จะปฏิรูปการเมือง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิรูปพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมือง เพราะสิ่งเหล่านั้นอาจจะ เริ่มต้นที่ตัวเอง เริ่มต้นภายในพรรคการเมืองของตนเอง พรรคการเมืองสามารถที่จะสอดส่อง สามารถที่จะดูแล สามารถที่จะตรวจสอบพฤติกรรมของนักการเมืองของพรรคของตนเองได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม เรายังจะพูดเสมอว่าพรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค กลไกทางการเมืองที่เกิดขึ้นในพรรคการเมือง สิ่งที่เราพูดคุยกันบ่อยมาก สิ่งที่เป็นนโยบายว่า

ไม่ซื้อเสียง ท่านประธานที่เคารพ ถามว่าในทางปฏิบัติมีนักการเมืองจำนวนมากน้อยแค่ไหน มีพรรคการเมืองจำนวนมากน้อยแค่ไหนที่ได้ยึดมั่นปฏิบัติในสิ่งที่ได้พูดกับประชาชนไว้ ผมจึงเห็นว่าสัญญาประชาคมเป็นสิ่งที่น่าต้องทบทวน เป็นสิ่งที่น่าต้องปฏิบัติ และเป็นสิ่งที่น่าต้องยึดมั่น การสร้างจิตวิญญาณและกัจฉิตสำนึกของนักการเมืองภายในพรรคการเมือง การปฏิรูปพรรคการเมือง แต่ละพรรคการเมืองถือว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การเคารพในสถาบันการเมืองของเราเอง การให้เกิดริตซึ่งกันและกัน ไม่เหยียบย่ำ และไม่มองว่าการเข้ามาของนักการเมืองนั้นเป็นการซื้อเสียงไปเสียหมด ตรงนั้นผมเชื่อว่าจะทำให้สถาบันการเมืองนั้นเป็นที่ศรัทธามากขึ้น แต่ท่านประธานที่เคารพ กระผมไม่ได้หมายความว่าเราไม่จำเป็นจะต้องมีกลไก เราไม่จำเป็นจะต้องสร้างกลไกใหม่ ๆ แต่กลไกใหม่ ๆ ที่จะสร้างขึ้นนั้นไม่ได้หมายความว่าต้องสร้างด้วยกระดามในรัฐธรรมนูญตลอดเวลา เพิ่มขึ้นมาโดยที่เราไม่สามารถจะนำไปสู่การปฏิบัติได้ อย่างที่ท่านศาสตราจารย์ สรรเสริญได้กรุณาชี้แจงว่าสิ่งที่เราใส่ในรัฐธรรมนูญนั้นเหมือนกับกระดามขาที่เปื้อนหมึก แต่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ก็จะไม่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ กระผมจึงเห็นว่าการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญปฏิรูปการเมืองนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการคิดร่วมกันพิจารณาร่วมกัน แล้วก็ไม่ใช่เป็นเสมอไปว่าทุกประเด็นจะต้องสอดใส่ในรัฐธรรมนูญแต่หลายประเด็นนั้นสามารถที่จะร่างหรือตราเป็นกฎหมาย ตราเป็นพระราชบัญญัติที่นำไปสู่การปฏิบัติ แต่ท้ายที่สุดสิ่งที่สำคัญมาก ๆ ท่านประธานที่เคารพ ผมอยากเน้นย้ำเรื่องพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองที่มักจะแปรเปลี่ยนจากการที่สัญญากับประชาชนไว้อย่างหนึ่ง เวลาเข้ามาเป็นนักการเมือง ฝ่ายค้านก็ปฏิบัติอย่างหนึ่ง แต่เวลาเข้าไปอยู่ในกระทรวง ทบวง กรม ก็ปฏิบัติอีกอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ทั้งนั้นผมเชื่อว่าการปรับปรุงหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือการปฏิรูปพฤติกรรม

ของตนเองนั้นจะทำให้ดีก็ต่อเมื่อต้องสร้างจิตสำนึกของตนเอง ท่านประธาน
 ที่เคารพ แม้ผมจะมีความชื่นชมในเพื่อนสมาชิก ๑๔๕ ท่านที่ใช้ความอดสาหะ
 ใช้ความพยายาม ใช้ความมุ่งมั่น และที่ใช้ถ้อยคำที่น่าเชื่อถือ นำศรัทธา ก็คือ
 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งคณะกรรมการ
 อนุชาธร ผู้เริ่มคิดที่จะใช้คำเหล่านี้ต้องถือว่าเป็นนักวิชาการ เป็นนักกฎหมาย
 มือเอกที่ท่านมีความสามารถ ตรงนี้ก็จะต้องถือว่าเป็นการนำเอาสิ่งที่เป็น
 ประโยชน์นั้นมาเผยแพร่ให้กับเพื่อนสมาชิก ซึ่งจะนำไปสู่แนวคิดที่เราอาจจะ
 ใช้มาเป็นแนวทางในการปฏิรูปการเมือง แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ใน
 รัฐธรรมนูญเสมอไป ท่านประธานที่เคารพ กระผมคงจะไม่ใช้เวลาของ
 เพื่อนสมาชิกมากนัก แต่ขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังเพื่อนสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติทั้ง ๑๔๕ ท่าน ว่ากระผมแสดงความชื่นชม และก็ขอยินดีด้วยกับ
 แนวคิดที่เป็นประโยชน์ครั้งนี้ แต่กระผมเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นไม่
 จำเป็นสำหรับการที่จะเพิ่มประเด็น ๒ ประเด็นนี้ แต่เราสามารถที่จะนำแนว
 ทางตรงนี้ไปเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงแนวทางในการบริหาร ในการ
 แก้ปัญหา ในการตรวจสอบการเมืองกันเอง กลไกการตรวจสอบของพรรค
 การเมืองนั้นเป็นกลไกแรกที่กระผมอยากเรียนเสนอ กลไกการตรวจสอบของ
 สมาชิกรัฐสภา ก็สามารถทำได้ภายในสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา
 ก็สามารถทำได้ในวุฒิสภาเช่นกัน เรามีคณะกรรมการสามัญประจำสภาถึง
 ๒๓ คณะ ตรงนั้นละครับ ท่านประธานที่เคารพ สามารถที่จะตรวจสอบดูแล
 พฤติกรรมของนักการเมืองที่อยู่ในสภาได้ กระผมเชื่อมั่นว่าครบใจดีเรามี
 กลไกที่เป็นประโยชน์และก็ดูแลกันเองได้ ตรงนั้นจะเป็นการแก้ปัญหาในการ
 ที่จะนำไปสู่การปฏิรูปพฤติกรรมของนักการเมือง และนำไปสู่การแก้ปัญหา
 การทุจริต การประพฤติมิชอบ การตรวจสอบ ซึ่งจะทำให้เกิดการแก้ปัญหา
 ภาพพจน์ของนักการเมือง ภาพพจน์ของสถาบันการเมืองและภาพพจน์ของสภา

นิติบัญญัติ กระผมอยากกราบเรียนท่านประธานอีกสักครั้งหนึ่งว่ากลไกทั้งหลายนั้นจะนำไปสู่การปฏิบัติได้ต้องมีจิตวิญญาณ จิตสำนึก และก็ความมุ่งมั่นในการที่จะพัฒนาร่วมกัน และมองกันในทางที่เป็นทัศนคติที่ดี ไม่มองกันในการที่ว่ารัฐบาลชุดปัจจุบันนั้นเป็นรัฐบาลที่จะมุ่งแสวงหาประโยชน์ หรือรัฐมนตรีปัจจุบันจะต้องมุ่งแสวงหาประโยชน์ การให้โอกาสนักการเมืองที่เข้ามาสู่สภาในครรถงของประชาธิปไตย เพื่อที่จะทำงานไปสักระยะหนึ่งแล้วก็มีการตรวจสอบกันตลอดเวลา ผมเชื่อว่านั่นก็เป็นแนวทางของนักประชาธิปไตย ไม่ใช่การโจมตี การให้ร้าย การระแวง การสงสัยกันในทุกประเด็นในทุกกรณีและก็ในทุกองค์การ กระผมจึงอยากเห็นเพื่อนสมาชิกทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนสมาชิกที่มีความปรารถนาดีต่อสถาบันการเมืองแห่งนี้ ได้มุ่งมั่นในการที่จะเสริมสร้างสถาบันการเมืองด้วยการมุ่งสำรวจตัวท่านเอง และก็สำรวจพรรคการเมืองของท่าน สำรวจแนวทางนโยบายว่าท่านนำไปสู่การปฏิบัติจริงหรือไม่ เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเมือง กระผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานที่กรุณาให้โอกาสกระผมได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายในประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณประสพ

นายประสพ บุษราคัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประสพ บุษราคัม ส.ส. อุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมได้นั่งฟังท่านผู้มีเกียรติสมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายมาหลายคนแล้ว ผมอยากกราบเรียนท่านประธานสักนิดว่า สภาเราชื่อว่า สภานิติบัญญัติ แปลว่า บัญญัติกฎหมาย เราเคยเขียนกฎหมายออกไปบังคับใช้กับประชาชน แต่เราไม่เคยเขียนกฎหมายออกมาบังคับใช้กับตัวเองเลย การที่ฝ่ายค้าน ๑๔๘ ท่านเสนอกฎหมายนี้เข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎรนั้นก็หมายความว่าพวกเราพร้อมแล้ว ที่จะร่างกฎหมายเพื่อจะมาบังคับตนเอง

ผมเป็นคณะกรรมการกิจการสภา เพิ่งเดินทางกลับมาจากประเทศญี่ปุ่น ทำไมประเทศญี่ปุ่นเขาจะต้องมีการปฏิรูปการเมือง เขาบอกว่าก็นักการเมืองไปรับสินบน นักการเมืองไปคอร์รัปชั่น ทำให้นักการเมืองที่เข้าสู่เวทีการเมืองจะต้องมาโดนทุน เขาบอกว่าเขาต้องใช้เวลาถึง ๘ ปี จึงสามารถปฏิรูปการเมืองได้ สำหรับประเทศไทยเราผมกลัวว่าในอนาคตข้างหน้า วันนี้หลายฝ่ายเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมือง ไม่ว่าจะมองไปด้านไหน ไม่ว่าจะ เป็นนักวิชาการ ไม่ว่าจะ เป็นประชาชน มองขึ้นฟ้ามองลงดิน มองไปไหนหมดทุกคนก็เรียกร้องเสียงเดียวกันว่าจำเป็นต้องปฏิรูปทางการเมือง ผมกลัวว่าในอนาคตข้างหน้าถ้าเราไม่เริ่มปฏิรูปการเมืองในวันนี้แล้ว ประเทศญี่ปุ่นการเมืองที่เขาจำเป็นจะต้องปฏิรูป เขากางมุ้งเฉพาะในพรรคการเมือง เขาทำนั่นเอง ผมกลัวว่าในอนาคตข้างหน้าประเทศไทยเรากลับคนบางคนจะกางมุ้งข้ามพรรคการเมืองสิกรับท่านประธาน อยู่พรรคตัวเองแล้วก็ไม่พอ ยังจะต้องกางมุ้งเข้าไปในพรรคอื่นด้วยนี่ละครับเป็นสิ่งที่น่ากลัว เพราะฉะนั้นเท่าที่ผมดูกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เราแก้ไข เราจะไปกลัวอะไรละครับท่านประธาน ในเมื่อว่าถ้าพวกเราทุกคนที่เข้ามาสู่สภาไม่ว่าจะเป็นผู้แทนราษฎรไม่ว่าจะเป็นวุฒิสภา ถ้าเราถือว่าเราสะอาดบริสุทธิ์ เราหมดจดแล้วเราจะไปกลัวทำไม ขณะนี้เท่าที่ผมเปิดดูคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยอำนาจมีตั้ง ๘ ข้อ อำนาจเหล่านี้เขียนไว้กว้างสำหรับพี่น้องประชาชนด้วยนะครับ แล้วยกจากนั้นถ้าเราถือว่าเราไม่ได้ซื้อเสียงเข้ามา เราไม่ได้ใช้จ่ายเงินเราไม่ได้อะไรทำอะไร เราจะไปกลัวทำไม คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ท่านประธานที่เคารพ ผมมีอาชีพเป็นทนายความ เขาบอกว่าทนายความเก่ง ๒ อย่าง บางสำนักงานเขาเรียกว่า เก่งในการวิ่งความ วิ่งความ หมายความว่าอย่างไรครับท่านประธาน ถ้ามีคดีแล้วก็วิ่งไม่ให้ตำรวจสั่งไม่ฟ้อง ไปถึงอัยการ อัยการก็สั่ง

ไม่ฟ้อง นั่นเขาก็เรียกว่าทนายเก่ง ในด้านการวิ่งความ กับทนายเก่งในด้านการว่าความ คือสามารถที่จะต่อสู้คดีบนศาล ผมกราบเรียนท่านประธาน ผมว่าผมเคยพูดในสภานี้หลายครั้งแล้ว ผมจำคำพูดของหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช อดีตหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ท่านบอกว่ากฎหมายบ้านเมืองเราเหมือนแห ปลาตัวเล็ก ๆ ตายหมด ถ้าปลาตัวโตมันซัดที่เดียวแหขาด แต่ถ้าไปเจอไข่เข้ นอกจากว่ามันจะฉีกแหทิ้งแล้วมันยังจะกิน ไข่ของแห นี่คือคำพูดของหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ท่านประธานครับ เวลาเลือกตั้งเราเคยไปบอกตำรวจ ไปบอกนายอำเภอ บอกว่าเขาซื้อเสียงกันตรงนั้นแล้วทำไมท่านไม่ไปจับล่ะ ท่านนายอำเภอก็ดี ตำรวจก็ดี บอกว่าท่านผู้แทนฯ ผมไปจับได้อย่างไร ถ้าเผื่อคุณคนนั้นไปเป็นรัฐมนตรีมหาดไทยล่ะครับ ผมจับเขาแล้วผมจะถูกย้ายไปไหน เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด อย่างเช่น เรื่องเหตุเกิดที่จังหวัดบุรีรัมย์ ผมอยากถามว่าระเข้ตัวใหญ่นอกจากจะฉีกแหทิ้งแล้วยังจะกิน ไข่ของแหอีกนะครับ เพราะฉะนั้นเหตุที่เรามองเห็นกับตาแล้วว่ากฎหมายบ้านเมืองเท่าที่มีอยู่ปัจจุบันนี้ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ ใคร ๆ ก็เกรงกลัวนักการเมือง เพราะฉะนั้นการที่ฝ่ายค้านเราเสนอกฎหมายขึ้นมาบังคับตัวเอง ผมว่าเป็นเรื่องดี ผมไม่อยากจะเห็นสมาชิกที่เป็นฝ่ายรัฐบาลนะครับ เอะอะท่านขึ้นมาท่านก็ว่าดี ๆ แต่ทำไมคำว่าดีของท่านทำไมท่านไม่พูดตลอดว่าดีล่ะครับ ดีแต่ทำไม่มีแต่คำว่า แต่ ล่ะครับ เสร็จแล้วก็มี แต่ พอดีแล้วก็มี แต่ ดีแล้วก็มี แต่ ก็อย่างที่ท่านคอกเตอร์ที่พูดไปเมื่อกี้ ผมขอเอ่ยชื่อท่านท่านอยู่พรรคพลังธรรม ขึ้นต้นก็ว่าดี แต่ลงท้ายก็ว่าแต่ทำไม่ได้แล้ว ต้องมีแต่ด้วยนะครับ ผมว่าคราวนี้เป็นบทพิสูจน์ที่เราจะพิสูจน์บอกท่านไหนก็ตามถ้ากล่าวหานักการเมืองว่าเราจะมาไกล เรา ก็บอกว่าจะขณะนี้เรามีกฎหมายแล้ว เรามีศาลที่จะมาจัดการกันเองแล้ว เรามีหน่วยงานที่จะมาปราบปรามกันเองแล้ว นี่ผมว่าเป็นนิมิตหมายอันดีของพรรคการเมืองที่เรา

ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ผมไม่อยากจะเห็นว่าอย่างท่านอาจารย์สรรเสริญ ก็ต้องขออนุญาตที่กล่าวนาม เพราะว่าท่านก็เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ผมก็นับถือท่าน แต่จริง ๆ แล้วผมว่าศาลบ้านเรา ประมวลกฎหมาย การร่างกฎหมาย ใช้ประมวลกฎหมาย แต่ผู้พิพากษาฎีกาส่วนมากท่านตัดสินใจเหมือนกฎหมายจารีตประเพณี เป็นกฎหมายแบบประเทศอังกฤษ ผมอยากกราบเรียนว่าคดีเกิดขึ้นที่ศาลอุทธรณ์ ถ้าท่านอยากไปดูก็ไปดูนะครับ ว่าลูกต่างคำว่ามีใครผู้แทนราษฎรจะต้องเขียนหนังสือต่อเนื่อง สภาเราเขียนบอกว่า คำว่า ต่อเนื่อง เราเดียวกันแล้วเดียวกันอีกเถียงว่าอย่างไร ต่อเนื่อง แปลว่าเรียงตามลำดับชั้น สอบเทียบสิไม่ถือว่าต่อเนื่อง เพราะว่าเราไม่ต้องการที่จะเห็นนางสาวไทยบ้านเราบอกว่า เป็นนางสาวไทยแต่พูดไทยไม่ชัด เราอยากจะเห็นว่าสภาผู้แทนราษฎรเรา คนที่เป็นลูกต่างคำจะต้องชาวซึ่ง จะต้องร้องเพลงชาติไทยจบ แต่ปรากฏว่าพอขึ้นศาล ศาลตัดสินบอกว่าสอบเทียบนั้นละคือต่อเนื่องนะครับ นั่นแสดงว่าท่านไม่มาดูเจตนารมณ์ในการร่างกฎหมาย ผมไม่ได้บอกว่าท่านตัดสินใจหรือคิด แต่ว่าท่านจะตัดสินใจกฎหมายจบไปแล้ว ท่านอ่านอย่างไร ท่านแปลอย่างไร ผมชอบใจคำพูดของท่านจริง ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ท่านบอกว่าศาลบ้านเรา ชำนี้ละคือกฎหมาย ศาลคือกฎหมาย เพราะฉะนั้นผมจึงมองเห็นว่าศาลบ้านเราสำหรับพี่น้องประชาชนบังคับได้ แต่สำหรับนักการเมืองท่านประธานครับ ผมว่าจะเข้าใจใหญ่ไม่สามารถที่จะบังคับนักการเมืองได้ ผมยังไม่เคยเห็นนักการเมืองคนไหน เวลาเป็นเรื่องมีราวแล้ว ศาลตัดสินลงโทษยังไม่เคยเห็น ยกเว้นตั้งแต่ว่ารัฐมนตรีที่ท่านเอ่ยถึงก็เป็นรัฐมนตรีในยุคเผด็จการ แต่ยุคประชาธิปไตยผมยังไม่เคยเห็นท่านประธานครับ เวลาเราอภิปรายไม่น่าไว้วางใจ จุดนี้เป็นจุดที่ประชาชนเขาสงสัย อภิปรายไม่น่าไว้วางใจ คนที่เป็นฝ่ายค้านก็เสนอหลักฐานว่ารัฐมนตรีคนนั้นโกงอย่างนั้นโกงอย่างนี้ เสนอหลักฐานกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ในที่สุดก็มายกมือ ปรากฏว่าพวกมากลากไป ยกมือเมื่อไรรัฐบาลก็ชนะเมื่อนั้น พอยกมือเสร็จก็จบนะครับ ไม่มีกระบวนการติดตามต่อไปว่าสิ่งที่เรากล่าวหา กันนั้นมันจริงหรือไม่จริง . ผมไม่เคยเห็นว่าหลังจากที่เรากิปรายไม่น่าไว้ วางใจเสร็จแล้วตัวกันไปคำกันมา ในที่สุดก็ยกมือ ชาวบ้านก็แสดงงว่าที่พูดกัน เหมือนกับได้ว่าที่ บอกว่าสถานีเป็นสภาในการได้ว่าที่ ใครสามารถเหินแนม คนอื่น ใครสามารถพูดเสียดสีคนอื่นได้คือเป็น ส.ส. ที่ได้รับการยกย่อง ทั่วประเทศ ผมไม่อยากเห็นอย่างนั้น ผมอยากเห็นว่าการกิปรายไม่น่า ไว้วางใจ เมื่อไรฝ่ายค้านมีหลักฐานเมื่อไร คณะตุลาการรัฐธรรมนูญก็ตี คณะกรรมการป้องกันทุจริตแห่งชาติก็ตี หรือตุลาการอาญาชรัก็ตี จะต้องเอา ไปดำเนินการต่อ ไม่เช่นนั้นแล้วผมว่าพูดไปแล้วก็ไม่มีความหมาย มาถึงวันนี้ ผมว่าประชาชนสิ้นศรัทธาในกระบวนการการเมืองของเราแล้ว แล้วหลายคน ต่างประเทศก็วิเคราะห์การเมืองบอกว่าขณะนี้นายกฯ ของเรากำลังจะเป็น ทานากะเหมือนนายกฯ ญี่ปุ่น นั่นคือสิ่งที่ต่างประเทศเขาวิเคราะห์การเมือง เพราะฉะนั้นก่อนที่ป้านเมืองเราจะมียกฯ เหมือนท่านทานากะ ก่อนที่ นักการเมืองเรา ชาวบ้านจะไม่เชื่อถือ ผมว่าถึงเวลาแล้ว ว่าทำไมเราแก้ปัญหา เหนือจะคิดตรงไหน หลายท่านก็บอกว่าไม่เคยมี ไม่เคยมีก็ลองทำดู สิครับ ถ้าไม่ดีในอนาคตเราก็สามารถแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนท่าน ประธานสั้น ๆ ว่าฝ่ายค้านชุดนี้สามารถที่จะออกกฎหมายเพื่อจะมายังคับใช้กับ ตนเอง ใครก็ตามถ้าไม่ยกมือสนับสนุนกฎหมายฉบับนี้ ผมถือว่าท่านนั้นไม่กล้า เขียนกฎหมายที่จะมายังคับใช้กับตนเอง ขอขอบคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญอาจารย์จรัส

นายจรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมก็ ขอชื่นชมท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้นำเรื่องนี้เสนอเข้าสู่สภา เป็นความ

พยายามที่จะหาวิธีการที่จะสร้างความโปร่งใส สร้างคุณภาพของระบบการ เมืองของเราให้เป็นที่เชื่อถือเป็นที่ศรัทธาของประชาชน ด้ามองประเทศไทย ในตอนนี้จะเห็นว่าเรามีการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมก้าวหน้าไปอย่างมากมาย เศรษฐกิจ เราก็ก้าวถึง เจริญจนจะเป็นประเทศนำหน้าส่วนหนึ่งของโลกอยู่แล้ว แต่ว่าความจำเป็นที่จะต้องแข่งขันกันในโลกก็มีมาก ในการที่จะพัฒนาต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงถาวรอย่างแท้จริง ในส่วนนี้เราคงจะนั่งอยู่เฉยไม่ได้ จำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความ มั่นคงยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งของการสร้างความสามารถทางการเมืองหรือความ มั่นคงทางการเมืองคงเป็นการสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง การสร้าง วัฒนธรรมทางการเมืองนี้คือการเมืองซึ่งอาจจะเรียกว่าบุคคลสาธารณะหรือที่ ฝรั่งเศสเรียกว่า พับลิกไลฟ์ (Public life) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความ บริสุทธิ์ที่มุ่งประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่มุ่งหาประโยชน์จาก ตำแหน่งหน้าที่ ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ ในการที่จะมีวัฒนธรรมทางการเมืองนั้น ฐานที่สำคัญอันหนึ่งคือ ระบบจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีระบบที่ดูแลให้สามารถจะ สร้างวัฒนธรรมอันนั้นได้ก็ต้องมีกลวิธี มีองค์กร มีการกำกับดูแลที่จะพิสูจน์ ความจริงได้ ระบบจะต้องสามารถจัดการกับคนไม่ดีในวงการได้ ระบบจะ ต้องช่วยแก้สำหรับคนที่ถูกใส่ร้ายป้ายสีโดยที่ไม่ถูกต้อง ฉะนั้นการสร้าง ความ เชื่อถือความนิยมและศรัทธาของประชาชนจึงมีความสำคัญ ระบบการเมือง จำเป็นที่จะต้องปรับให้สู่สภาพที่ได้รับ ความ เชื่อถือศรัทธายิ่งขึ้น ในระยะ ๖๐ ปี ๗๐ ปีที่แล้วมาเราได้ผ่านวงจรมาหลายครั้ง ที่ประชาธิปไตยถูกสลับ ด้วยเผด็จการการปฏิวัติรัฐประหารแต่ละครั้ง ๆ โดยเฉพาะก็อาจจะทำให้ เกิดความสูญเสียเป็นอันมากทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เลยไปถึง เรื่องการ เกิดวิปโยคทั้งหลาย เราก็คงต้องหวังว่าวงจร จะ ได้ถูกตัดขาดและต่อไปนี้มี การพัฒนาประชาธิปไตยอย่างมั่นคงแข็งแรง เพราะฉะนั้นการที่มีความพยายาม

ที่จะสร้างระบบให้สามารถจะสร้างความโปร่งใส สร้างพริตชา สร้างความถูกต้องในระบบของเรา คงเป็นหลักการที่ไม่มีที่ที่จะแย้งได้ ในส่วนนี้เราคงต้องพยายามด้วยกัน ส่วนทางเลือกในการนำไปสู่ระบบอันนั้นคงมีหลายทางหลายท่าทางได้อีกไปเลยแล้วถึงระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันว่าจะต้องปรับอย่างไรจึงจะสามารถเข้ามารองรับในส่วนนี้ได้ เราอาจจะมีการสร้างกฎหมายพระราชบัญญัติขึ้นมาเป็นพระราชบัญญัติลูกจากกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ อย่างกรณีมาตรา ๗๑ บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่นตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในการที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ หรือแนวนโยบายของรัฐธรรมนูญก็อาจจะออกกฎหมายลูกออกมาดำเนินการได้ ในส่วนนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง ความพยายามในครั้งนี้เป็นความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ เอาผิดจากการนี้เข้าไปไว้ในรัฐธรรมนูญก็นับว่าเป็นความพยายามที่ทำให้เกิดในกฎหมายสูงสุด แต่เมื่อดูรายละเอียดทั้งหลายที่มีอยู่แล้ว จะเห็นว่ามียาละเอียดอาจจะมีมากเกินไปเพราะว่ารูปแบบที่ได้สร้างขึ้นมา นับว่าเป็นรูปแบบที่มีความใหม่ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ซึ่งน่าจะชื่นชม แต่ว่าจะหวังผล ประสิทธิภาพทั้งหมดคงจะได้ลำบากเพราะฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนได้ จำเป็นที่จะต้องทดลองตรวจสอบแล้วปรับเปลี่ยนให้เกิดรูปแบบที่มีความหมายที่ใช้ประโยชน์ได้ และได้ประโยชน์อย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นในส่วนที่ปรากฏอยู่ในรายละเอียด เช่นในมาตรา ๒๑๐ เบื้อง โทศ ก็เป็นส่วนที่ใส่รายละเอียดไว้มากเกินไป อาจจะจำเป็นจะต้องเอาบางส่วนออกไปไว้ในพระราชบัญญัติลูกต่อไปก็ได้ กระผมคิดว่าในส่วนที่ได้พยายามสร้างในเชิงหลักการคงจะเป็นของที่ดี แต่ในรายละเอียดคงจะต้องแก้ไขกันอีกมาก ขอบพระคุณครับ

(นายวัชรินทร์ จันทะกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์)
ได้อื่นและยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ประท้วงเรื่องอะไรครับ
นายวัชรินทร์ จันทะกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายวัชรินทร์ จันทะกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จากจังหวัดบุรีรัมย์ พรรคชาติไทย ไม่ได้ประท้วงครับ แต่ว่าเมื่อที่ได้ไปนั่ง
ใกล้ ๆ กับพรรคฝ่ายค้าน มีความคิดว่าอยากจะเรียนปรึกษาท่านประธานว่า
พุงนี้บ้ายโมงครึ่งเราประชุมต่อ แล้วสัก ๔ โมงเย็น หรือ ๕ โมงเย็น
เราก็ไหวตกลงคะแนน เมื่อตกลงคะแนนกันแล้วก็รับประธานเถียงปิดสภา อยาก
จะเรียนปรึกษาท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เต็มวงก็ใกล้จะจบแล้ว
เหลืออีก ๒ - ๓ คนเองครับ เชิญคุณวิเชียร

นายวิเชียร ขาวขำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิเชียร ขาวขำ สมาชิกรัฐสภา
ท่านประธานครับ ผมอยากจะกราบเรียนถึงความพยายามของสมาชิกรัฐสภา
ทั้งหลายว่า จากที่เราได้เห็นปัญหา เราได้เห็นอุปสรรคหลาย ๆ อย่างจาก
ในอดีตและในปัจจุบันก็ตาม จะเห็นว่าเราทั้งหลายต้องการอยากจะปรับ
อยากจะเปลี่ยนอะไรบางอย่าง แต่ความคิดนั้นอาจจะไม่ตรงกันเลยทีเดียว
ในşikฝ่ายค้าน ซึ่งมีความพยายามเสนอแนวทางของคณะกรรมการตุลาการ
รัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และ
คณะตุลาการอาญารัฐธรรมนูญ ซึ่งในรายละเอียดสมาชิกบางท่านที่ได้นำเสนอ
รัฐธรรมนูญฉบับนี้เข้ามา มีการพูด มีการอภิปราย แสดงเหตุแสดงผล และ
บางท่านยังรอฟังเหตุฟังผลของฝ่ายรัฐบาล ซึ่งกระผมเองจะต้องใช้เหตุใช้ผล
เหล่านั้น เพื่อให้มีเหตุผลซึ่งกันและกัน ท่านประธานครับ ผมไม่อยากจะ

กล่าวถึง ๒ ปี ๘ เดือนที่ผ่านมา ไม่อยากจะกล่าวถึงว่ารัฐบาลเดิมทำอะไรไว้บ้าง ไม่อยากจะพูดถึง แต่อยากจะพูดถึงอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ของเราต้องยอมรับอำนาจ ๓ อำนาจ บริหาร ตุลาการ นิติบัญญัติ ขณะนี้อำนาจตุลาการ อำนาจบริหาร หรือนิติบัญญัติเป็นพระราชอำนาจทั้งสิ้น แต่พระราชอำนาจที่ทรงใช้ ทรงใกล้ชิดที่สุดคืออำนาจตุลาการ ขณะนี้สมาชิกหลายท่านได้อภิปรายประหนึ่งว่าไม่เชื่อ และไม่นับถือ หรือไม่พอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายตุลาการ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน และเริ่มใช้มาตั้งแต่สมัย ๒๕๑๕ หลาย ๆ ฉบับในมาตรา ๒๕ เขาได้บัญญัติไว้ว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ท่านประธานครับ คำว่า เสมอกันในกฎหมาย นั้นก็หมายความว่าทุกคนไม่ว่าอยู่ในสาขาอาชีพใดจะต้องได้รับความคุ้มครอง จะต้องได้ปฏิบัติตนเสมอกัน และต้องได้รับโทษเสมอกันในกระบวนการยุติธรรมนั้น เราจะต้องไม่แยกประชาชนออกเป็นส่วนหนึ่ง เราต้องไม่แยกเราเอง กระบวนการทางการเมืองออกอีกเป็นส่วนหนึ่ง ถ้าท่านบอกว่า ปลาเล็กเอาอะไรจับ ปลาใหญ่เอาอะไรจับ นั่นก็หมายความว่าท่านแยกประชาชนไว้ส่วนหนึ่ง แยกพวกเราไว้ส่วนหนึ่ง เราไม่ต้องขึ้นศาลสถิตยุติธรรม แต่ให้ประชาชนขึ้นศาลสถิตยุติธรรม อย่างนี้ขัดรัฐธรรมนูญ ซึ่งท่านไม่ขอแก้มาเลยคือมาตรา ๒๕ ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน เพราะว่าเขาเขียนว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ถ้าแยกออกมาอย่างนี้ก็แสดงว่า ไม่ได้เสมอกันตามกฎหมาย อย่างนี้ท่านประธานจะเห็นได้ว่าประชาชนทั้งแผ่นดินจะต้อง เสมอกันในกฎหมาย ท่านประธานครับ อีกประการสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าความพยายามเหล่านี้ เราทั้งหลายหรืออีกส่วนหนึ่งอาจจะยังรับไม่ได้ก็คือว่า พระราชอำนาจที่ทรงใช้อยู่ในปัจจุบัน

ในกระบวนการตุลาการนั้นทรงใกล้ชิดที่สุดถ้ากล่าวเช่นนี้ ถ้ามีบุคคลใด บุคคลหนึ่งกล่าวที่เราจะต้องขึ้นศาลอีกส่วนหนึ่ง แต่เดิมต้องแยกให้ประชาชน อยู่ส่วนหนึ่ง เราต้องมาขึ้นศาลอีกศาลหนึ่งคือ ศาลอาญาหรือคณะกรรมการ หรือคณะตุลาการอาญารอบข้างนี้ แสดงให้เห็นว่า เราปฏิเสธกระบวนการยุติธรรม เราปฏิเสธคนที่ทำหน้าที่อยู่ในกระบวนการศาลสถิตยุติธรรม ในขณะที่ทำไมเราต้องไม่ไว้ใจคนในแผ่นดินซึ่งกันและกัน และขณะนี้มีกรกล่าวพาดพิงไปถึงการเลือกตั้ง พาดพิงไปถึงว่า ไม่ไว้ใจคนโน้น ไม่ไว้ใจคนนี้ คนนี้ประพฤติอย่างนั้นอย่างนี้ สรุปก็คือว่า บางคนกล่าวว่าตัวเองบริสุทธิ์ เข้ามาในสภาโดยไม่ต้องซื้อเสียงแล้วกล่าวหาคนส่วนหนึ่งซื้อเสียง ท่านประธานที่เคารพ การจะซื้อเสียงเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรได้นั้น ผมถามว่า ลงเลือกตั้ง ๑๐ คน ซื้อเสียงกี่คน อย่างปฏิเสธกันเลขผมพูดหลายครั้งแล้ว ไม่อยากปฏิเสธกัน ซื้อเสียงไม่ต่ำกว่า ๕ คน แล้ว ๕ คนนั้นได้หมดไหม เขตหนึ่งเลือกตั้ง ๓ คน ได้ ๓ คน ก็ได้เพียง ๓ คนเท่านั้นแหละ คนไหนคิด คนไหนมีความนิยมชมชอบจากประชาชนคนนั้นได้รับเลือกตั้ง แต่กระบวนการตรงนี้เราจะแก้อย่างไร ไม่ใช่แก้มาใช้บทลงโทษ มาแก้ข้างบน เราต้องแก้ข้างล่าง นั่นก็หมายความว่า ถ้าบอกว่าคุณกลุ่มหนึ่งซื้อไม่ได้ อีกคนกลุ่มหนึ่งซื้อได้ นั่นก็หมายความว่า ส่วนใหญ่คนในภาคอีสาน ภาคเหนือ มีคนกล่าวว่าซื้อได้ ท่านประธานครับ เราต้องใช้กระบวนการทางการศึกษาเข้าไปแก้ประชาชนให้มีความรู้ มีศักยภาพ มีวุฒิภาวะพอที่จะซื้อไม่ได้ เราต้องใช้กระบวนการทางการเมืองของเรานี้แหละ โดยนโยบายของรัฐบาลกำหนดลงไป พัฒนาด้านการศึกษาให้ทุกคนมีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น ต่อไปแล้วการกล่าวหาซึ่งกันและกันว่า ซื้อเสียงเข้ามาข้าพเจ้าไม่ได้ซื้อ คุณซื้ออย่างนั้นอย่างนี้จะหมดไป ถ้าอย่างนั้นแล้วกระบวนการการพิพากษา กระบวนการทางการเมือง หรือกระบวนการทางการบริหารต่าง ๆ ระบบเดิมยังใช้

ก็คืออยู่ แต่ขณะนี้เราต้องยอมรับว่า ธุรกิจของการเมื่อนั้นยังคงมีอยู่ แต่ไม่ใช่ระบบ ระบบนี้ตามระบอบประชาธิปไตยนั้นมีการเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย แต่ส่วนหนึ่งนั้นการเลือกตั้งยังเป็นวิธีการที่ดีกว่าวิธีอื่นที่ทำอยู่ในขณะนี้ เพราะฉะนั้นเราจะต้องมาปรับมาเปลี่ยนมาดูแลให้สิ่งต่าง ๆ นี้ดีขึ้น ประชาชนไม่ได้เสื่อมศรัทธาในระบบ แต่ประชาชนไม่นิยมชมชอบในตัวบุคคล ไม่ได้หมายความว่า นาย ก นาย ข แต่เป็นบางคนเราไม่ทราบว่าใคร อาจจะเป็นเรา ๆ ท่าน ๆ ก็ได้ คนที่พูดก็ได้หรือคนที่ไม่พูดก็ได้ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาในไม่ใช่อุบัติการณ์ที่กำหนดคณะกรรมการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อลงโทษกันศาลสถิตยุติธรรมมีอยู่แล้ว ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่า หากเรายอมรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เดิมอยู่แล้ว ซึ่งทางşik ฝ่ายค้านไม่ได้ขอแก้ไข เมื่อมีคณะกรรมการชุดนี้ขึ้นมาปีมันจะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันในทันที เพราะşikฝ่ายค้านไม่ได้แก้ไข ท่านประธานครับ ผมขอสรุปเพียงเท่านี้ และกราบเรียนว่าบางท่านกล่าวหานายกรัฐมนตรีของเรานั้น ผมไม่อยากจะแก้ตัวแทนหรือครับ การไม่เดินทางไปต่างประเทศนั้นเพราะนายกรัฐมนตรีเห็นความสำคัญของการที่ประชาชนได้รับอุทกภัยอย่างแสนสาหัสในขณะนี้ บางคนท่วมถึงหลังคาบ้านแล้ว ตอนนี่ขึ้นไปอยู่บนหลังคาแถวอยุธยา แถวนครสวรรค์ เพราะฉะนั้นรัฐบาลพยายามที่จะดูแลประชาชนในประเทศให้ดี การเลื่อนการเดินทางไปต่างประเทศนั้นไม่ใช่หนีปัญหาต่อไปท่านลงเดินทางไปเยี่ยมต่างประเทศต่อไป ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณองกรณ์

นายองกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม องกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบุรี พรรคประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในฐานะที่เป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมกับท่านสมาชิกรัฐสภาในşikฝ่ายค้าน ๑๔๕ ท่าน ได้นำเสนอร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
 ต่อที่ประชุมรัฐสภา เรายังมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนอีก ๑๘๐
 เสียงจากสมาชิกสภาท่านอื่น ๆ เพื่อให้มีเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งก็คือ ๓๒๕
 เสียง ท่านประธานที่เคารพ โดยสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราช-
 ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะให้มีการจัดตั้งระบบและองค์กร
 ตรวจสอบและลงโทษนักการเมืองที่ลื้อลล ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 วุฒิสมาชิก หรือข้าราชการการเมือง ภายใต้รัฐธรรมนูญปัจจุบัน ภายใต้ระบบ
 กฎหมายที่เราถืออยู่ เรามีระบบของการตรวจสอบผู้ด้วยกันอย่างน้อย ๔
 ประการ ประการที่ ๑ ก็คือภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๗ ในเรื่องการ
 เลือกตั้งทั่วไป และมาตรา ๑๑๘ ว่าด้วยการยุบสภา เป็นการคืนอำนาจให้กับ
 ประชาชน ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านได้พยายามชี้แจงแสดงเหตุผลว่า
 การเลือกตั้งนั่นคือการที่ประชาชนได้ตรวจสอบ ท่านประธานครับ หากผม
 จะเปรียบเทียบว่าเวลาที่จะเข้ารับราชการนั้นต้องสอบเข้ารับราชการก็เหมือน
 การเลือกตั้ง แต่ทำไมจะต้องมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 และประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ การมีกฎหมาย ป.ป.ป. ก็คือ
 หรือการมีสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ป. ก็คือนั้น นั่นคือระบบและองค์กร
 ในการตรวจสอบ เพราะฉะนั้นถ้าหากจะเปรียบเทียบอย่างที่ท่านคิดว่าการ
 เลือกตั้งคือประตูด่านสำคัญที่ฟอกทุกคนที่เข้ามา นั่น คงจะเป็นสิ่งที่ต้องทบทวน
 นอกเหนือจากนี้แล้วก็จะมีตรวจสอบ โดยระบบของพรรคการเมืองใน
 มาตรา ๑๒๐ (๗) ที่ให้พรรคการเมืองมีสิทธิที่จะขับออกจากสมาชิกภาพ และ
 จะส่งผลต่อการพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือการใช้
 อำนาจตามมาตรา ๘๖ โดยอำนาจของตุลาการรัฐธรรมนูญก็ตี หรือในมาตรา
 ๘๘ โดยอำนาจของสภา ก็ตี ทั้ง ๔ ประการนั้น จะเห็นว่าเป็นอำนาจในการ
 ตรวจสอบ ที่เราได้ผูกกันถึงโครงสร้างในระบบและองค์กรตรวจสอบภายใต้

รัฐธรรมนูญปัจจุบัน กระผมใคร่ขอเรียนท่านประธานว่าการนำเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ เป็นเรื่องใหม่จริง ๆ หลายคนสงสัย กังขา กับคำว่า ตุลาการอาญาธร หลายคนสงสัยกับคำว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หลายคนสงสัยว่าคณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญที่ปรากฏในร่างใหม่นี้แตกต่างอย่างไรกับในตุลาการรัฐธรรมนูญที่ปรากฏอยู่ในร่างเดิม ไม่ใช่เรื่องแปลกสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในยุคสมัยของวันนี้ ถ้าหากว่าท่านจะตามทันต่อการเปลี่ยนแปลง และยอมรับว่าทุกวันนี้เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงได้ และถ้าย้อนหลังไปเพียงไม่กี่เดือนไม่กี่วันที่ผ่านมา เรามีการเปลี่ยนแปลงหลายประการทีเดียว เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างระบบการเมืองที่ดี ที่เป็นที่ยิ่งใหญ่ของประเทศชาติได้ หลายคนคงจะจำได้ว่า ในมาตรา ๑๐๒ ของรัฐธรรมนูญนั้นได้กำหนดไว้ โดยนำหลักการ เช่นเดียวกันที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๖๑ ที่เป็นข้อห้ามของวุฒิสมาชิก ข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้อห้ามของรัฐมนตรี ตามบอกว่าทำไมจะต้องกำหนดไว้เช่นนั้น ที่กำหนดไว้แบบนี้ ก็เพราะเป็นหลักการที่สำคัญก็คือ ในเรื่องของข้อห้ามในความขัดแย้งทางผลประโยชน์จากการดำรงตำแหน่งในฐานะข้าราชการการเมือง ในฐานะของสมาชิกรัฐสภาหรือที่เราเรียกว่า คอนฟลิคท์ ออฟ อินเทอเรสท์ (Conflict of interest) ท่านประธาน นั่นคือสิ่งใหม่ที่เข้ามาสู่ระบบการเมืองของเรา เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ต้องเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ท่านทุกคนต้องถามตัวเองเหมือนกันว่า เรื่องใหม่ ๆ อย่างนี้เราได้ยอมรับเข้ามาสู่ระบบของเราแล้ว แล้วร่างแก้ไขในระบบที่เราจะตั้งขึ้นใหม่นั้น ทำไมถึงจะเกิดขึ้นไม่ได้ และก็เช่นกัน สิ่งก็ตามเป็นคำถามที่ตามมาก็คือว่า ถ้าอย่างนั้นหมายความว่า การที่มีมาตรา ๑๐๒ ก็คือ มาตรา ๑๑๔ ก็คือ หรือ มาตรา ๑๖๑ ก็คือ ที่เป็นข้อห้ามของ ส.ส. ส.ว. และรัฐมนตรีนั้น หมายความว่า เรามีอิสระแฉง แอบแฝง ไม่สุจริตใจอย่างนั้น

หรือในการที่จะมองในแง่ร้ายคงจะไม่ใช่ออย่างนั้น เหมือนอย่างที่เรา
ได้เปรียบเทียบว่าการสอบเข้ารับราชการ กับการมี ป.ป.ป. นั้น มิได้
หมายความว่า เป็นการระแวงว่าคนที่เข้ามารับราชการนั้นจะเป็นคนที่ทุจริต
ไปเสียทั้งหมด แต่นั่นคือกลไก องค์กรองค์ประกอบที่ต้องสร้างให้เกิดความ
สมบูรณ์ ถ้าหากว่าเราอ้างขาคสิ่งนั้นจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้ เช่นเดียวกับ
การที่เราบอกว่า การเลือกตั้งบริสุทธิ์ยุติธรรมอย่างนั้นหรือ อย่างน้อยที่สุด
๓๘๑ ท่าน ที่อยู่ที่นี่ผ่านกระบวนการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๑๗ และ มาตรา
๑๑๘ เข้ามา ก็ต้องยอมรับว่า มันคงไม่ใช่ออย่างนั้น โดยเฉพาะการเลือกตั้ง
วันที่ ๒ กรกฎาคมที่ผ่านมา เสียงวิพากษ์วิจารณ์และโดยข้อเท็จจริงต้อง
ยอมรับว่า การใช้เงินเพื่อเป็นใบเบิกทางเข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้นั้น
มันเกิดขึ้นจริง ด้วยเหตุนี้เองมาตรา ๑๑๕ วรรคสอง จึงเกิดขึ้นนั่นก็คือ
ในเรื่องของการให้คณะกรรมการเลือกตั้ง ถ้าเรามีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์
ยุติธรรมแล้ว ทำไมจะต้องมีบทบัญญัติใหม่ ๆ เช่นนี้ ทำไมจะต้องมีองค์กร
รัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้นใหม่อย่างนี้ในเรื่องของคณะกรรมการเลือกตั้ง แล้วก็
เช่นเดียวกันถ้าหากว่า ประชาชนได้รับการปฏิบัติด้วยความเที่ยงธรรมจาก
การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เราคงไม่ต้องบัญญัติมาตรา ๑๑๕ ใน
เรื่องของศาลปกครอง แล้วก็เหตุผลเดียวกัน นั่นก็คือว่าถ้าหากประชาชน
ไม่มีทุกข์ร้อน ก็คงจะไม่ต้องมีมาตรา ๑๑๒ ทวิ ในเรื่องของผู้ตรวจการ
รัฐสภาหรือที่เป็นระบบ ออมбудส์แมน (Ombudsman) ระบบนี้เช่นกัน เรา
ศึกษามาจากต่างประเทศ เราเห็นว่าราษฎรยังมีความทุกข์ เพราะฉะนั้นก็
จำเป็นที่จะต้องบัญญัติมาตรา ๑๑๒ ทวิเข้าไป นี่ก็เป็นเรื่องใหม่อีกหนึ่งเรื่อง
ที่เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญเช่นกัน หรือแม้แต่ว่างพระราชบัญญัติในเรื่องของ
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่เราต้องยอมรับว่า ในการตรวจเงินแผ่นดิน
ทั่วประเทศนั้น ปัญหาหนึ่งที่เป็นปัญหาของหน่วยงานในการตรวจสอบภายใน

ในเรื่องของการใช้จ่ายงบประมาณ นั่นก็คือในเรื่องของ สตง. เราต้องการที่จะให้เป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ แล้วร่างนี้ก็นำเสนอโดยท่าน ส.ส. บุญชู โรจนเสถียร และคณะ ขอประธานอภิปรายต้องเอ่ยนาม ท่านประธาน กระผม ยกตัวอย่างอย่างนี้มาก็เพื่อจะเป็นตัวอย่างให้เห็นว่า ข้อคัดค้านในประเด็นที่บอกว่า ในองค์กรหรือระบบที่เราจะตั้งขึ้นใหม่ในรัฐธรรมนูญนั้น คงจะไม่มี ความจำเป็น กระผมก็ขอโต้แย้งด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริงตามมาตราต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ ที่ได้หยิบยกมา แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกคนจะต้องยอมรับก็คือว่า ในมาตรา ๕๕ ในเรื่องการที่กำหนดให้ ส.ส. และ ส.ว. นั้นจะต้องแสดง บัญชีหนี้สินและทรัพย์สินต่อประธานแห่งตน ท่านประธานที่เคารพ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา ตามบอกว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่ออกมามีชื่อตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๕ นั้นเป็นอะไร ก็เป็นเพียงมาตรการหนึ่งในเบื้องต้น เพื่อต้องการที่จะให้ ส.ส. และ ส.ว. นั้นได้แสดงบัญชีหนี้สินและทรัพย์สินเป็นมาตรการเบื้องต้นเท่านั้น แต่ถามบอกว่าใครจะไป ทำหน้าที่ในการที่จะไต่สวน สอบสวน อย่างเป็นทางการภายใต้ระบบ ที่ถูกต้อง ท่านประธานเป็นปรมาจารย์ทางกฎหมาย ท่านมีโอกาสในการร่าง รัฐธรรมนูญหลายฉบับ และท่านเองเป็นประธานของ อ.ก.ร. ในการร่าง กฎหมายผู้ตรวจการรัฐสภา สิ่งหนึ่งที่ท่านประธานได้ย้ำเสมอก็คือว่า ใน กระบวนการของการไต่สวน สืบสวน สอบสวนนั้น เป็นหัวใจสำคัญนอกเหนือ จากการให้โอกาสในการกล่าวหา ไม่ว่าข้อกล่าวหาจะเป็นจริงหรือ เป็นเท็จก็ตาม แต่สิ่งที่สำคัญก็คือว่า ภายใต้หลักกฎหมายของเรา เราถือว่า ผู้ถูกกล่าวหา นั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าที่จะมีการพิสูจน์และการพิสูจน์นั้นจะต้อง ผ่านกระบวนการที่ถูกต้องชอบธรรมอย่างมีกฎหมาย นั่นก็คือสิ่งที่ เรากำลัง นำเสนอในวันนี้ก็คือ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ท่านประธานที่เคารพ เมื่อเราได้มีการแจกแจงอย่างนี้จะเห็นว่า ในมาตรการเบื้องต้นไม่ว่าจะเป็น

เรื่องของมาตรา ๕๕ ในเรื่องการแสดงบัญชีหนี้สินทรัพย์สินและมีการออกพระราชบัญญัติตามมา ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการแปรญัตติขณะนี้ แต่เรายังขาดขาดกระบวนการที่ต่อเนื่อง นั่นก็คือกระบวนการในการที่จะไต่สวน สืบสวน สอบสวน และกระบวนการของการลงโทษ สิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต้องยอมรับว่า ระบบการเมืองของเราทุกวันนี้เกิดวิกฤตของศรัทธา ไม่ว่าเราจะพูดเอาใจตัวเองเพียงใดก็ตาม ผมเองเป็นนักการเมืองที่เข้ามาใหม่ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมมีความภูมิใจและดีใจก็คือวันนี้ได้มีส่วนร่วมต่อการนำเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ กระผมอยากเรียนถามว่ามีอะไรที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหากว่าเรามีระบบและองค์การอย่างนี้เกิดขึ้น เราจะสูญเสียอะไรอีกหรือไม่จากการที่มีองค์กรและระบบอย่างนี้เกิดขึ้น แต่ถ้าเราไม่มีแล้วอะไรเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ระบบและกลไกที่เราเมื่ออยู่เราสามารถที่จะแก้ไขปัญหาในเรื่องการซื้อเสียงได้หรือไม่ ๑๑.๔ ล้านบาท ไม่ว่าจะ เป็นข้อเท็จจริงหรือไม่ก็ตาม แต่ผู้ที่ตกเป็นจำเลยนั้นถูกพิพากษาโดยสังคมนั้นไปแล้ว กระบวนการของการสืบสวนไต่สวนนั้นเป็นอย่างไร ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญาของปัจจุบันชั้นเตรียมการนั้นเป็นอย่างไร ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกหลายท่านได้พยายามพูดถึงการที่มีตุลาการอาญาธรเป็นเสมือนศาลพิเศษ จริง ๆ แล้วเป็นอย่างนั้นครับท่านประธาน สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างนี้มันไม่ใช่สิ่งที่แปลกประหลาด อะไรเลยเป็นเรื่องปกติธรรมดา มิได้หมายถึงการที่จะไปแทรกแซงอำนาจของตุลาการ แต่เป็นแขนงหนึ่งเพื่อทำให้อำนาจตุลาการนั้น มีความศักดิ์สิทธิ์และมีประสิทธิภาพ ถ้าอย่างนี้คำถามเดียวกันก็ต้องถามว่า ศาลปกครองเกิดขึ้นได้อย่างไร แล้วองค์ประกอบของศาลปกครองนั้นทำมาถึงแตกต่างไปจากระบบศาลยุติธรรมปัจจุบัน และทำไมตุลาการศาลปกครองนั้น จึงจะต้องมีวิธีพิจารณาความปกครองที่แตกต่างไปจากกระบวนการพิจารณาคดีอาญาและแพ่ง และขณะเดียวกันทำไมจึงต้อง

มีศาลแรงงาน ทำไมจะต้องมีศาลภาษี ทำไมต้องมีศาลคดีเด็กและเยาวชน เพราะข้อจำกัดประการหนึ่งที่ทุกคนต้องยอมรับก็คือว่า ภายใต้ระบบศาลยุติธรรมของเรานั้น คดีที่เป็นกรณีพิเศษและเห็นว่าจำเป็นจะต้องมีศาลพิเศษขึ้นมาจึงเกิดขึ้นและไม่ใช่เป็นเรื่องผิดปกติแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นในกรณีอย่างนี้ ถ้าถามว่าศาลพิเศษที่เกิดขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญครั้งนี้จะอธิบายได้อย่างไร ก็คือศาลการเมืองอย่างนั้นเอง ท่านประธาน มันก็เหมือนอย่างคดี ๑๑.๔ ล้านบาท ที่มีการพิจารณาภายใต้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วเราก็พูดถึงว่าท่านเตรียมการคิดหรือไม่ แต่สาขารณชนประชาชนโดยทั่วไปที่เห็นข้อเท็จจริง ก็บอกว่าเงิน ๑๐๐ บาท ๒๐๐ บาท ที่เข้านติดอยู่กับเบอร์ผู้สมัคร ผู้สมัครนั้น ประชาชนตัดสินใจไปแล้ว เราจะพิจารณากันจากข้อเท็จจริงหรือพิจารณาจากปัญหาในคัมภีร์กฎหมายและวิธีพิจารณาความ ตรงนี้เองที่กระผมใคร่ขอโต้แย้งต่อสิ่งที่ท่านได้หยิบยกมา เพื่อให้ให้เห็นว่าการตั้งศาลพิเศษนั้นจะประหนึ่งเหมือนกับว่าไปกระทบกระเทือนต่อระบบศาลยุติธรรมที่มีอยู่ ท่านประธานที่เคารพ เรามีข้อเท็จจริงอีกมากมายถ้าเราจะยอมรับข้อเท็จจริงเหล่านี้ นั่นก็คือในเรื่องของการทุจริต การคอร์รัปชัน การแข็งตัวของนักการเมือง การใช้ตำแหน่งหน้าที่ หรือการที่ข้าราชการเกรงใจ หรือรู้จักข้าราชการ รู้จักหน่วยงาน หรือได้ข้อมูลที่คนอื่นไม่รู้ใช้เป็นประโยชน์ในการที่จะแสวงประโยชน์ เพราะฉะนั้นการร่ำรวยผิดปกติก็เกิดขึ้น การยึดอำนาจโดย รสช. เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๓๔ และมีคดีฮีดรัพย์เกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพ คงทราบดีว่าข้อเท็จจริงไม่มีการพิสูจน์ แต่ความเสียหาย เกิดขึ้นกับนักการเมืองที่ถูกกล่าวหา แม้ว่าในภายหลังศาลจะชี้ว่าคำสั่งดังกล่าวนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่ข้อเท็จจริงว่าร่ำรวยมาจริงหรือไม่ ทรัพย์สินที่ได้มา และทุกวันนี้ก็เป็นคดีความอยู่กับกรมสรรพากร เพราะไม่สามารถแสดงที่มาของรายได้ว่าได้มาอย่างไรนั้น ยังไม่มีการพิสูจน์ นั่นคือ

กระบวนการที่คิดขึ้นมาเป็นเวลากี่ปีแล้วครับท่านประธาน แล้วนักการเมืองเหล่านั้นต้องถูกพิพากษาโดยสังคมไป ไม่ว่าเขาจะผิดจริงหรือเขาจะไม่ผิดก็ตาม แต่เราไม่มีกลไกในการที่จะสร้างความถูกต้อง ภายใต้ระบบปัจจุบัน ทำให้ถึงไม่สามารถที่จะแก้ไขสิ่งเหล่านั้นได้ นี่คือสิ่งที่ในฐานะเป็นสมาชิกรัฐสภาได้สังเกตเห็นและแลเห็นว่า จำเป็นที่เราจะต้องมีระบบและองค์กรในการที่จะดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ และนั่นยังไม่เพียงพอ แม้แต่การตั้งคณะกรรมการไต่สวนสาธารณะของรัฐบาล ในกรณีที่มีนักการเมืองบางท่านถูกกล่าวหาว่ามีส่วนพัวพันในการค้ายาเสพติด กระผมเรียนถามว่าคณะกรรมการที่ตั้งโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จะจัดการอะไรได้ เรามีองค์กรใดใหม่ที่ทำหน้าที่อย่างอื่นบ้าง ปัจจุบันนี้น่าจะพอเพียงพอแล้ว ในการจัดการกับปัญหาเหล่านี้ นั่นคือคำถามที่ท่านจะต้องตอบ เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ภายใต้ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จริง ๆ ไม่ใช่เรื่องซับซ้อนอะไรเลย เพราะเหตุว่า ประการที่ ๑ ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นมา คณะกรรมการดังกล่าวนี้ไม่มีหน้าที่ในการไต่สวน สืบสวนสอบสวน ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติผิดโดยตำแหน่งหน้าที่ของ ส.ส. ส.ว. และข้าราชการการเมือง หรือในกรณีที่มีเหตุที่ควรสงสัยว่า ส.ส. ที่เข้ามาอยู่ในสภานั้น ก่อนที่จะเข้ามามีการใช้อำนาจหน้าที่เป็นใบเบิกทางเข้ามา เรียกว่าทุจริตในการเลือกตั้ง นั่นเป็นกรณี ๒ กรณี ในขอบข่ายที่กว้างขวางในขอบเขตอำนาจหน้าที่ หลังจากนั้นเมื่อได้สรุปความเห็นแล้ว ก็จะส่งไปให้กับตุลาการอาญาธรรม ตุลาการอาญาธรรมก็จะวินิจฉัยว่าร้ายรวมมาคิดปกติ เพราะฉะนั้นสมควรยึดทรัพย์สินของแผ่นดิน ขณะเดียวกัน ป.ป.ป. แห่งชาตินี้ก็จะส่งเรื่องไปให้กับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะวินิจฉัยให้พ้นจากการเป็นสมาชิกภาพ เพราะฉะนั้นหลักการเหล่านี้ ในระบบอย่างนี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องสลบซับซ้อนที่ยากต่อความ

เข้าใจ เห็นแต่ว่าเจตนาของท่านนั้นยังไม่ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ยอมรับต่อระบบในเรื่องขององค์กร และระบบของการตรวจสอบนักการเมืองที่ผิดพลาด เชื่อเหลือเกินว่าสภาแห่งนี้อยู่ได้เพราะความสุจริต อยู่ได้เพราะความงาม ความดี คงมิได้อยู่ได้เพราะความผิดพลาดและส่วนใหญ่กระผม เชื่อว่า เราทุกคนที่อยู่ ณ ที่นี้พร้อมต่อการตรวจสอบและพร้อมที่จะสนับสนุนในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีองค์กรที่สำคัญ ๓ องค์กรดังกล่าว ก็คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนคณะตุลาการอาญาธร และกึ่งคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อทำหน้าที่ในการดูแลเกี่ยวกับคดีการเมือง เพื่อให้สภาแห่งนี้และระบบการเมืองของเรานั้น เป็นที่คาดหมายว่าจะมีความโปร่งใสและมีความสุจริตเป็นที่ตั้ง ขอกราบขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณอดีตร

นายอดีตร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :

ขอกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ ผม อดีตร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น พรรคหน้าไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา พรรคหน้าไทย เพิ่งได้พูดเพียงคนเดียวจนครบ ถัดไปพี่น้องประชาชนจะไม่ทราบว่าการเมืองนี้ ก็ยังมีทัศนคติความคิดเห็นทางการเมืองกับเขาเหมือนกัน ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง ท่านประธานสภาที่เคารพ การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น กระผมเข้ามาในสภา ๓ ครั้ง ก็เห็นการแก้ไขทั้ง ๓ ครั้งละครับ ปี ๒๕๓๑ ก็แก้เรื่องวุฒินี้ละครับที่ผ่านมาแล้ว เมื่อปี ๒๕๓๕/๒ ก็มี ๒๕๕ ประเด็น แล้วก็มีแก้ทั้งฉบับปรากฏตามเอกสารที่ผมได้ให้ท่านประธานได้เห็นนี่ ก็ความพยายามที่จะแก้ไขมาครั้งนี้ก็แก้ไขกันอีก ก็เรื่องธรรมชาติครับ ก็เรียนกันมาตั้งแต่อยู่นิติศาสตร์นั้นละครับ ผมก็ได้เป็นคนที่ค่อนข้างจะบาปเพราะว่าท่านประธานก็สอนผมมา ท่านอาจารย์สมภพ ไทระกิตย์ ก็สอนผมมา บางทีลูกศิษย์กับอาจารย์ก็ขัดแย้ง

กันอยู่ในตัว ท่านอาจจะตามมาหักคะแนนที่อยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ก็ได้ เพราะกว่าจะได้ ๖๑ คะแนน ยากขึ้นเหลือเกินกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นก็คือความคิดเห็น คือกติกาของสังคม คือกฎหมายสูงสุดของประเทศ แต่ท่านประธานครับ มีประชาชนใน ๖๐ ล้านคนเข้าใจกฎหมายรัฐธรรมนูญสักกี่คน มีจิตวิญญาณ หวงแหนรัฐธรรมนูญของเขา เข้าไปในสายเลือดสักกี่คน ไม่มีหรอกครับ ผมเองยังงง ๆ มาตราอะไรบ้าง ยังเปิดไม่ถ้อยถูกเลขครับ จนนิติศาสตร์ บัณฑิต นี่คือความเป็นจริง เพราะฉะนั้นเราจะต้องหาองค์กรใด ๆ ขึ้นมาเพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนมีจิตสำนึกหวงแหนรัฐธรรมนูญของเขาตั้งแต่มาตรา ๑ จนถึงมาตราสุดท้าย พยายามมาแล้วครับพยายามกันมา ดอกเตอร์หลายคน ปริญญาเอกหลายคนจากต่างประเทศก็พยายามที่จะเอาตัวเองเรียน เรียน แล้วเอามาให้สังคมไทย รัฐบาลชุดนี้ก็ไม่ได้นั่งนอนใจครับ ไม่ได้เข้าข้าง รัฐบาล เพราะเป็นรัฐบาล เพราะถูกกำหนดตัวเป็นคนหนึ่งเป็นกรรมการ ปฏิรูปการเมือง เข้าไปประชุมวันแรกงมีแต่ดอกเตอร์ทั้งนั้นละครับ มือเก่า ๆ ทั้งนั้น ตูลาการอาญาขรบางทีก็แปลไม่ออกเหมือนกัน กำลังคุยกันอยู่ พยายามที่จะเรียบเรียงให้เป็นระบบระเบียบกันมา ท่านประธานสภาที่เคารพ กฎหมายรัฐธรรมนูญที่ระดมถ้อยผู้นี้คือกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) ปี ๒๕๓๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ เหตุผลนะครับ เหตุผลในขณะนั้น เหตุผลในการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ คือโดยที่ขณะนี้มี การเรียกร้องให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในประเด็นต่าง ๆ หลายประเด็น และได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่ง เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นละฉบับ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะทำให้เกิดความขัดแย้ง ในบทบัญญัติต่าง ๆ ที่มีได้แก้ไขเพิ่มเติมและโดยเหตุที่ในปัจจุบันมีผู้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่สมควรบัญญัติไว้ใน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นการสมควรที่จะได้ดำเนินการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณา เพื่อปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในส่วนสำคัญ ๆ ทั้งฉบับให้เกิดความสมานฉันท์ เป็นการแสดงถึงความรู้สึกสามัคคีของชนในชาติ ดังกระแสพระราชดำรัสซึ่งได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งชาติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ขึ้น ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี อันนี้คือเหตุผลจริง ๆ ครับท่านประธาน ตอนนั้นบังเอิญผมก็โชคดีได้ไปเป็นรัฐมนตรีอยู่ ๒ ปีเศษ มีมรดกผมก็ลงมาอยู่ข้างล่างก็ไม่ได้ว่าอะไร โดยความสัจจริงครับ รัฐบาลชุดที่แล้วก็พยายามที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเพราะว่าเป็นกฎหมายที่สูงสุดของประเทศชาติ ท่านประธานครับ เรายอมรับกันว่าเมื่อการแก้ไขที่ผ่านมา เรื่องตุลาการรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๐ ก็ยังผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ก็ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ จนถึงวันนี้ ๑ เดือน ๒๕ วัน ท่านประธานครับ มาตรา ๒๐๐ ตุลาการรัฐธรรมนูญเดิม คณะตุลาการรัฐธรรมนูญประกอบด้วยประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา อธิการสูงสุด ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ อีก ๖ คน ซึ่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งสภาละ ๓ คน ผ่านมาแล้วครับ ตุลาการรัฐธรรมนูญตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไม่ได้พิจารณาอะไรเลย ยังไม่ได้ทำงานอะไรเลย มาแก้ไขเสียแล้ว ผมก็งงเหมือนกันครับ ก็ชุดเดิมทั้งนั้นหน้าเก่า ๆ ตกไป ๑๑๘ คน ส.ส. เก่า ๒๕๐๕/๒ ตกไป ๑๑๘ คน มีงบประมาณ ๒๐ ล้านบาท นึกว่าจะสอบได้ มันสอบไม่ได้ พอสอบตกคิดทุกอย่างเลยครับ สอบได้ถูกทุกอย่าง ท่านประธานครับ ในการเป็นผู้แทนราษฎรต่างคนต่างมาละครับ ผมเองก็เกิดขึ้นโดยเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ละครับ ซึ่งเป็นกระบวนการมาตลอด ๑๔ ตุลาคม ผมก็ไปเดินขบวนอยู่อย่างนั้น เดินไปเดินมาก็เรียกร้องรัฐธรรมนูญ ดนอม ประภาส ก็หนีไป ๖

ตุลาการ ก็เห็นหัวข้อกฎหมายเข้าไปในป่าในดงจนกลับมา เป็นผู้แทนครั้งสภาแล้ว
 ครั้น ก็แก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญกันอยู่อย่างนี้ท่านประธานครับ ผมจึงขอ
 อนุญาตด้วยความจริงใจว่า อยากถามท่านที่เสนอญัตติอยากให้แสดงเหตุผล
 นิดหนึ่งว่ามาตรา ๒๐๐ ใหม่มีมันเป็นความคิดใหม่ ๆ อย่างไร มันใหม่อย่างไร
 เพราะว่าขบวนการวันที่ ๑๕ จากวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ มาถึงวันที่ ๑๕
 พฤษภาคม ๒๕๑๘ นั้น ๓ เดือน ๕ วัน อันนี้ยังไม่ใหม่จะครับ หลังจากนั้นพอมา
 ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ที่เสนอกันมันกลายเป็นใหม่แล้วครับ หลังจากนั้นอีก
 ๔ เดือนเลยใหม่ ผมก็เลยสับสนเหมือนกันว่าจะใหม่ก็ใหม่ต้องแสดงเหตุผล
 ให้ฟังสักนิดหนึ่ง เพราะว่าตุลาการรัฐธรรมนูญยังไม่ได้ทำงานเลย บอกว่า
 ไม่ได้แล้ว นี่ละคือเหตุผล ถามสิว่าหากเขาพิจารณาตามกฎหมายเดิมแล้วไม่ได้
 อย่างไรให้เหตุผลหน่อย เพราะประธานวุฒิสภาผู้ก่าต่าง ๆ กว่าที่จะขึ้นเป็น
 ศาลได้ไม่ใช่เรื่องธรรมดา.

ท่านประธานสภาที่เคารพ อีกประเด็นหนึ่งผมคงจะไม่พูดมาก
 ผมนึกว่าผมจะครบแล้วผมเลยไม่ได้เตรียมเท่าไร ท่านประธานสภาที่เคารพ
 กระผมอยากให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
 ททุจริตแห่งชาติ เป็นเรื่องใหม่จริง ๆ หน้าที่ของเขาตามที่ร่างของท่านผู้เสนอ
 มาก็คือ

๑. ได้สวนข้อเท็จจริงและสืบสวนสอบสวนสรุปสำนวนพร้อมด้วย
 ความเห็นเสนอคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยในกรณีที่มีการกล่าวหาว่า
 วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการการเมืองกระทำความผิดหน้าที่ สอบสวน
 ต่าง ๆ โกงกินทั้งหลาย แต่มาถึง (๔) กำหนดว่า เสนอมาตรการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริตต่อคณะรัฐมนตรี ชักยั้งแล้วครับ ก็เป็นรัฐธรรมนูญอยู่
 ดี ๆ แล้วไปเสนอต่อ ครม. ทำไม เพราะว่ากรรมการชุดนี้จะไปปราบปราม
 การโกงกินการกักตุนของเขา แล้วไปเสนอมาตรการให้เขาทำไม อันนี้เป็น

ข้อสงสัยด้วยความเคารพอย่างยิ่งครับ ลงมา (๕) สั่งให้วุฒิ ส.ส. แสดง
 ทรัพย์สิน เราก็เพิ่งทำไป (๕) เดียวนี้ก็ต้องกรรมาธิการวิสามัญอยู่ ผมเข้าใจ
 ว่าการเสนอกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นต้องเป็นเรื่องใหญ่ อันนี้เป็นเรื่องซึ่ง
 จะต้องออกเป็นกฎหมายพระราชบัญญัติ เป็นเรื่องออกกฎหมายลูก ผมไม่ได้
 คำนท้านผู้เสนอ แต่ว่าท่านมาเข้าช่องประตูดิแล้วครับ ควรจะไปเข้าช่อง
 ในประตูที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ เช่นเดียวกับ พ.ร.บ. แสดงทรัพย์สินของวุฒิ
 กับ ส.ส. ละครับ เพราะฉะนั้นถอยฉากสักหน่อยได้ไหมครับต่อรองกัน เพื่อ
 ให้มันถูกต้องตามหลักนิติศาสตร์ หลักนิติศาสตร์เป็นเรื่องใหญ่มาก ศาลอุทธรณ์
 ศาลฎีกา ศาลอะไรต่าง ๆ ใหญ่มาก กฎหมายต่าง ๆ ใหญ่มาก แต่ผมได้รับ
 การพรั่าสอนว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่จริง ๆ อย่างเอาลูกกับแม่
 มาอยู่ด้วยกันเลขครับ แยกกันไปเถอะใจเย็น ๆ เรื่องนี้เป็นเรื่องซึ่งคณะ
 กรรมการปฏิรูปการเมืองเพียรพยายาม พุ่งนี้เรานัดประชุมกัน ๑๒.๐๐
 นาฬิกา เพื่อที่จะปรับปรุ้งมีแต่ดอกเตอร์ครับ ผมเข้าไปถึงง มีแต่มือเก่า ๆ
 ทั้งนั้นนักฟุตบอลเก่า ๆ ต้องขอเวลานิดหนึ่งครับท่านประธาน เพื่อจะปรับปรุ้ง
 กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่มีความศักดิ์สิทธิ์ กฎหมาย
 รัฐธรรมนูญฉบับเดียวที่แก้ไขไม่ได้ท่านประธานครับ คือกฎหมายรัฐธรรมนูญ
 ที่อยู่ที่อนุสาวรีย์อยู่บนพานนั้น แก้ไม่ได้เอาลงก็ไม่ได้ พวกเราแก้ไขได้ทั้งนั้น
 แต่ขอให้ข้อตั้งเถดว่าแก้ไขได้ถูกประตู เข้าทางประตูอย่าเข้าทางหน้าต่าง
 ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เหลืออีก ๒ ท่านนะครับ
 ท่าน (อดีต) รองฯ บัญญัติ กับคุณวัชรินทร์ เชิญท่าน (อดีต) รองฯ บัญญัติ
 ก่อนครับ

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
 : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกจากจังหวัด

สุวามุณีรัตน์ พรรคประชาธิปัตย์ กระผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธาน ที่ได้กรุณาให้โอกาสแก่กระผมได้แสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวันนี้ ทั้ง ๆ ที่เวลาศึกษามากแล้ว และกระผมก็ใคร่จะขอเรียนท่านประธานให้ได้รับความสบายใจว่า จะใช้เวลาในการนี้ไม่มากนัก คงใช้เวลาแต่พอสมควรเท่านั้น ในฐานะที่กระผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้ชื่อว่า เป็นผู้ร่าง เป็นผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานในเบื้องต้นว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ในประเด็นหลัก ๆ นั้นคงมีประเด็นหลัก ๆ ที่สำคัญอยู่ ๓ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ก็เห็นจะกล่าวได้ทีเดียวว่าเป็นความพยายามในอันที่จะร่วมมือกันพัฒนาระบบการเมืองของเราให้เป็นระบบการเมืองที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพควรแก่การที่จะไว้วางใจของประชาชนคนไทยทั้งประเทศ ซึ่งขณะนี้เห็นจะกล่าวได้ทีเดียวว่าค่อนข้างจะมีความสับสนกันอยู่เป็นอันมาก

ประการที่ ๒ ถ้าจะว่าไปแล้วก็เห็นจะกล่าวได้ เช่นเดียวกันว่าเป็นวิถีทางธรรมดา ๆ ของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในประเทศที่ใช้รัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการจัดองค์กร ปรับปรุงองค์กรในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กรณีเช่นนี้ก็ดูจะเป็นที่เข้าใจกันดีว่าในเวลาที่ตั้งคมมันเปลี่ยนแปลงไป โครงสร้างเดิมของรัฐธรรมนูญก็ตาม โครงสร้างเดิมของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญก็ตาม ยังไม่เอื้ออำนวยที่สามารถจะแก้ปัญหาได้อย่างทันการฉันท่วงที ความจำเป็นในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ดูจะได้กระทำกันเป็นปกติวิสัย ตรงนี้ก็ดูจะเป็นคำตอบได้อย่างดีทีเดียวสำหรับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่าน ซึ่งมักจะมีความรู้สึกที่ว่า เราเพิ่งแก้รัฐธรรมนูญกันมา

เมื่อช่วงระยะเวลา ๑ - ๘ เดือนก่อน ทำไมจะต้องมาแก้กันอีก เป็นการ
 เข้าออกถูกทางหรือไม่ กระผมขอเรียนว่า ถูกทางอย่างแน่นอน

ประการที่ ๓ กระผมขอเรียนท่านประธานว่า เป็นวัตถุประสงค์
 ที่ค่อนข้างจะสำคัญมาก คือเป็นความพยายามที่จะแก้จุดอ่อนในระบบการเมือง
 ของเรา อะไรคือจุดอ่อนในระบบการเมืองของเรา ท่านประธานที่เคารพ
 จุดอ่อนที่สำคัญยิ่งในระบบการเมืองของเรานั้น ซึ่งนอกเหนือจากจะเป็นการ
 บ่อนทำลายระบบการเมืองของเราให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เป็นการ
 บ่อนทำลายความเชื่อถือของผู้คนทั้งประเทศ ที่มีต่อระบบการปกครองของเรา
 และท้ายที่สุดเป็นจุดอ่อนที่เคยได้ทำลายระบบของตัวเอง ให้ล้มลุก
 คลุกกลานมาเป็นอันมาก ท่านประธานเองแม้จะได้อธิบายไว้ไม่ใช่นักการเมือง
 ในวงการเมืองโดยตรง เพราะไม่ใช่ นักการเมืองโดยตรง แต่ว่าท่านประธาน
 ก็จะได้มีโอกาสมาคลุกคลีอยู่กับวงการเมือง ทำงานร่วมกับนักการเมือง
 มาเป็นช่วงระยะเวลาที่ค่อนข้างจะยาวนานเป็นพิเศษ และกระผมเข้าใจดีว่า
 ท่านประธานเองดูน่าจะได้อธิบายไว้ดีทีเดียวว่าเป็นผู้หนึ่งที่ค่อนข้างจะห่วงใยต่อความ
 มั่นคงของระบบการเมืองของเราเป็นอันมาก อาชญากรรมของท่านประธานเอง
 ก็ดูจะยาวนานพอที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงในบ้านเมืองของเราในหลายครั้ง
 หลายหนที่เราเรียกว่า การปฏิวัติรัฐประหาร ท่านประธานครับ ทุกครั้งที่มีการ
 ปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา แม้กระทั่งครั้งหลังสุดเมื่อ
 ปี ๒๕๓๓ ปี ๒๕๓๕ อะไรเป็นเหตุ จะเห็นจะจริงอย่างไรก็แล้วแต่ แต่ว่า
 ทุกครั้งที่มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรานั้น สิ่งหนึ่งที่มักจะ
 ได้รับการนำขึ้นมาเป็นข้อกล่าวอ้างอยู่ตลอดเวลา ก็คือมีการประทุพผิมชอบ มี
 การทุจริต มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงเกิดขึ้นอย่างขนานใหญ่ในระบบการเมือง
 ของเราเป็นเช่นนี้ทุกครั้ง แม้เมื่อมาถึงวันนี้ดูเราก่อนข้างจะมั่นใจได้ทีเดียว
 ว่า การปฏิวัติรัฐประหารไม่อาจจะเกิดขึ้นแล้วก็ตาม แม้ว่าเราจะมีความหวัง

กันอยู่มากว่า เรา ได้ข้อสรุปแล้วว่าการปฏิวัติรัฐประหารนั้น ไม่ใช่การแก้ปัญหาของประเทศ แม้เราจะมีความมั่นใจว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้รับบทเรียนที่ค่อนข้างจะสาหัสจากการจู่โจมการปฏิวัติรัฐประหารที่เกิดขึ้นมาก็ตาม แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่เรามั่นใจจะปฏิเสธไม่ได้ เช่นเดียวกับก็คือว่า มีการเรียกร้องให้มีการสร้างระบบการเมืองที่มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพและสามารถจะตรวจสอบได้เป็นอย่างดีที่สุด ผมคิดว่านี่เป็นข้อเรียกร้อง ผมเข้าใจว่าข้อเรียกร้องอันนี้ จะเป็นข้อเรียกร้องที่ระบอบทักษิณของเราเอง ก็ควรจะได้รับฟังกันอยู่เต็มประตูเช่นเดียวกัน

เสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงระบบการเลือกตั้งที่ปราศจากการซื้อสิทธิขายเสียง เสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงระบบการเมืองที่สามารถจะตรวจสอบการทุจริต การจู่โจมดูร์บังหลวงของคนในวงการเมืองได้มากขึ้น ท่านประธานดูโทรทัศน์ทุกคำก็จะต้องพบท่านนายกรัฐมนตรีออกมานั่งอยู่หน้าจอโทรทัศน์ เรียกร้องให้การเลือกตั้งในทุกระดับได้ปลอดจากการซื้อสิทธิขายเสียง โดยสิ้นเชิงนี้ได้เห็นกันอยู่ทุกวัน แต่ว่าอย่างไรก็ตามก็ดูจะมีผู้คนที่เขาค่อนข้างจะนิทนาบอยู่เหมือนกันว่า ที่ทำของท่านนายกรัฐมนตรีของเรา ในการเรียกร้องให้มีการจัดการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมนั้นค่อนข้างจะขาดความมั่นใจอยู่ไม่น้อย ไม่ทราบว่าความมั่นใจที่ไม่ค่อยจะมีมากนักครั้งนี้ จะเกิดขึ้นจากความไม่มั่นใจที่ท่านจะดำเนินการอย่างจริงจังหรือความไม่มั่นใจว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะป้องกันกันได้อย่างตามสมควร ท่านประธาน ในส่วนของสาระสำคัญที่เป็นรูปแบบของการแก้ไขในครั้งนี้อย่างจะเป็นการปรับปรุงองค์กรที่มีอยู่แล้ว คือคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ ก็ตามหรือกระทั่งการจัดตั้งองค์กรใหม่ ที่เรียกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการตุลาการอาญาธรรมก็ตาม ว่าความจริงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ซึ่งได้ร่วมกันเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะได้มีการพูดจาทำความเข้าใจกันค่อนข้างจะชัดเจนทีเดียว แต่ว่าอย่างไร

ก็ตาม คุณจะได้มีสมาชิกผู้มีเกียรติอีกหลายท่านเช่นเดียวกันที่พูดจาในทำนองว่าเป็นเรื่องใหม่เข้าใจยาก กระผมจึงได้ขออ้างตรงนี้ว่าจริง ๆ แล้วเป็นเรื่องที่เข้าใจไม่ยาก ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะเริ่มต้นตรงการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งว่าตามจริงรูปแบบในที่มีก็คงคล้าย ๆ กับรูปแบบของคณะกรรมการ ป.ป.ป. นั่นเองเพียงแต่ว่ามีอำนาจที่กว้างขวางกว่าและมีความเด็ดขาดมากกว่า ทั้งในเรื่องการไต่สวนข้อเท็จจริง การสอบสวน และกระทั่งการสืบสวนอีกด้วย คณะกรรมการคณะนี้ก็จะทำหน้าที่ไต่สวนและสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง รวมทั้งสมาชิกรัฐสภาทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาอีกด้วย ไต่สวน สอบสวน สืบสวนหาข้อเท็จจริง แต่ว่าเพื่อรักษาคุณอำนาจตรงนี้เราก็จะไม่มอบอำนาจในการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวนี้ให้กับคณะกรรมการคณะนี้ เมื่อกรรมการคณะนี้ได้ทำหน้าที่ไต่สวน สืบสวน สอบสวน ได้ข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนบริบูรณ์แล้วก็จะมีหน้าที่เสนอความเห็นไปยังองค์กรอีก ๒ องค์กร ถ้าเป็นเรื่องที่ประสงค์จะให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งก็นำเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นดังกล่าวนี้ต่อตุลาการรัฐธรรมนูญ และในขณะที่เดียวกันถ้าการไต่สวนและสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ได้รับความเกินเลยไปถึงขนาดว่า ผู้ที่ถูกกล่าวหาซึ่งผ่านการไต่สวนแล้วควรแก่การจะได้รับโทษทางอาญา หรือยิ่งไปกว่านั้นควรแก่การจะถูกยึดทรัพย์ก็สามารถที่จะเสนอเรื่องราวดังกล่าวนี้ไปยังตุลาการอาญาธรได้ ตุลาการอาญาธรนั้นก็จะประกอบด้วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ๑๐ คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ประกอบด้วยตุลาการอาญาธรเฉพาะคดี ซึ่งสภาแต่ละสภาก็จะตั้งไว้ศาลละ ๕ คน ทั้งนี้เพื่อร่วมกับตุลาการอาญาธรที่ได้รับการแต่งตั้งจากศาลฎีกานั้น พิจารณาวินิจฉัยคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกของอีกสภาหนึ่งเรื่องเข้าใจกันง่าย ๆ ท่านประธาน มีคนตั้งข้อสังเกตตามสมควรว่า การ

นำ เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวนี้ของพรรคร่วมฝ่ายค้านจำนวน ๑๔๕ คนนั้น เป็นการนำเสนอบนพื้นฐานของความไม่เชื่อใจระบบเก่าที่มีอยู่ในบ้านเมืองกระนั้นหรือ ผมขอปฏิเสธ เรื่องนี้ ไม่มีใครปฏิเสธระบบเก่า กระบวนการยุติธรรมเก่าที่มีอยู่ในบ้านเมือง แต่ว่าในทางข้อเท็จจริงที่ผ่านมา กระผมคิดว่าเราคงไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ว่าอิทธิฤทธิ์ อิทธิพลของผู้คนที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นมากมายล้นฟ้าขนาดไหน กระผมคงไม่ก้าวล่วง ไปถึงการปฏิบัติหน้าที่ของศาลสถิตยุติธรรมของตุลาการที่นั่น แต่ว่าใครจะปฏิเสธบ้างว่าอิทธิฤทธิ์ อิทธิพลของคนที่เป็นนักการเมืองและในบางครั้งบางคราวจับพลัดจับผลูมีอำนาจวาสนาขึ้นมา ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารราชการแผ่นดินในนามคณะรัฐมนตรีนั้น ไม่ก่อความหวั่นไหวขึ้นกับกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นที่ตั้งก่อกำไว้ในฝ่ายบริหาร ผมคิดว่าครั้งนี้เป็นประเด็นสำคัญมาก และเมื่อประกอบกับหลักที่ศาลสถิตยุติธรรมของเรายึดถือกันมาโดยตลอด หลักของการยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้กับจำเลย หลักที่ยึดถือกันมาตลอดว่า การปล่อยคนกระทำความผิด ๑๐ คนยังดีกว่าการพิพากษาลงโทษผู้ไม่กระทำความผิดแต่เพียงคนเดียวเท่านั้น กรณีเช่นนี้ท่านประธานครับ เราจะพบข้อเท็จจริงอยู่บ่อยว่าคนที่ดูค่อนข้างจะได้รับความคิดเห็นจากคนส่วนใหญ่ของประเทศว่าเป็นผู้กระทำความผิดนั้นจะหลุดลอยนวลอยู่เสมอมา หันไปทางสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งเราเคยฝากความหวังกันไว้มาก ท่านประธานเองก็ดูครั้งหนึ่งจะเคยมีโอกาสไปนั่งทำงานในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ป. กระผมเองก็ได้มีโอกาสที่ไปนั่งดูแลกิจการของสำนักงานนี้ ในเวลาที่ไปนั่งเป็นรองนายกรัฐมนตรี อยู่ที่สำนักนายกรัฐมนตรี ในช่วงระยะเวลาที่ไม่ช้ายาวนานมากนัก ท่านประธานครับ กระผมได้รับการปรับทุกข์จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ป. และคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่มีความตั้งใจคืออยู่

หลายท่านหลายครั้งหลายหนด้วยกัน กระผมมีโอกาสดำเนินการจากท่าน กรรมการเหล่านั้น และจากเจ้าหน้าที่เหล่านั้นว่า มีอยู่บ่อยครั้งเหลือเกิน ที่มีการกล่าวหาว่าการเมืองที่เป็นรัฐมนตรี แล้วมีโอกาสนั่งกำกับดูแล รัฐวิสาหกิจบางแห่ง ว่าได้กระทำการอันเป็นการเข้าด้วยช่วยเหลือกับเอกชน ซึ่งเป็นคู่สัญญากับรัฐวิสาหกิจเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตกลงทำ สัญญาใหม่หรือมีการปรับปรุงสัญญาเดิม และหลายครั้งหลายหนรัฐวิสาหกิจ คู่สัญญากับเอกชนเหล่านั้นก็จะกลายเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เอกชนเหล่านั้นก็จะ ได้ผลประโยชน์อย่างมากมาเป็นพิเศษมหาศาล แล้วก็จะดูจะเป็นที่น่าเชื่อถือ ตามสมควรว่าผลจากการนั้นได้ทำให้รัฐมนตรีเหล่านั้นได้รับประโยชน์จากการ นั้นไปไม่ใช่น้อย ในบางครั้งบางแห่งก็จะเป็นเรื่องราวของการซื้อที่ดินของ รัฐวิสาหกิจ รัฐมนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งซื้อขายโดยตรงและโดยอ้อม และ ได้รับผลประโยชน์กันไปเป็นจำนวนมากมายมหาศาล ผลที่เกิดขึ้นจากการ ได้สวน จากการสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ป. ท่านประธานที่เคารพ ภายได้กลยุทธ์ภายใต้แต่ละกระทู้ของ นักการเมืองเหล่านั้นส่วนหนึ่ง ภายได้ข้อจำกัดในทางตัวบทกฎหมายของ สำนักงาน ป.ป.ป. และคณะกรรมการ ป.ป.ป. อีกส่วนหนึ่งก็จะทำให้ นักการเมืองเหล่านั้นยังหลุดลอยนวลไปได้จนกระทั่งทุกวันนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผมคิดว่าเราจะฝากความหวังไว้กับองค์กรเก่า กระบวนการ ยุติธรรมที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่มีอยู่ในขณะนี้ ผมคิดว่าคงไม่เพียงพอ เสียแล้วจะฝากความหวังไว้กับพฤติกรรมของตัวนักการเมืองเอง ซึ่งท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติจากพรรคสังคมนิยมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญ กระผมคิดว่าคงจะ ฝากยาก ถ้าพฤติกรรมทุกอย่างหนึ่งแล้วก็มีอย่างหนึ่ง อย่างนี้เราจะเชื่อมั่น ได้อย่างไร จะฝากความหวังไว้กับรัฐบาลว่าถ้ารัฐบาลเอาจริง กระบวนการ ยุติธรรมในบ้านเมือง ก็เป็นเรื่องที่สามารถจะเป็นไปได้ด้วยมีประสิทธิภาพ

อย่างที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาคืออาจารย์ของผมเอง ท่านอาจารย์สรรเสริญท่าน
 ผาปกไว้ กระผมคิดว่าก็ไม่มั่นใจว่าเราจะฝากได้ รัฐบาลหนึ่งเอาจริงอาจจะ
 เป็นไปได้ แต่ว่าถ้ารัฐบาลไม่เอาจริง เราจะมีหลักประกันอะไรให้ ท่าน
 ประธานครับ ตัวบุคคลก็ต้องยอมรับว่ามีความสำคัญ แต่การสร้างกระบวนการ
 หรือการสร้างระบบที่ป้องกันคนชั่ว ไม่สามารถจะทำความชั่วได้มากนัก ผม
 คิดว่าเป็นเรื่องจำเป็น โดยเฉพาะยุคนี้สมัยนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่าน
 บอกว่า เรื่องอย่างนี้ไม่น่าจำเป็นจะต้องทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
 เพียงแก้ไขด้วยกฎหมายธรรมดา ๆ ของสำนักงาน ป.ป.ป. นั้นก็อาจจะ
 เพียงพอแล้ว กระผมขอเรียนว่าไม่ได้ เพราะว่ากระบวนการที่เราพูดถึงอยู่
 ในขณะนี้ต้องยอมรับความจริงว่า เป็นกระบวนการที่ค่อนข้างจะมีลักษณะพิเศษ
 เป็นระบบที่ค่อนข้างจะคาบเกี่ยวกับระบบนิติบัญญัติกับระบบตุลาการ เพราะ
 ฉะนั้นครั้งนี้ถ้าไม่ทำเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งนอกเหนือจากจะ
 เป็นการแสดงให้เห็นถึงการยอมรับความสำคัญตรงนี้แล้ว อาจจะมีโอกาส
 ได้รับการตีความว่าขัดรัฐธรรมนูญก็ได้ ท่านประธานครับ เรามีศาลอื่นกันมา
 มากมายพอแล้ว อย่างที่เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติของผมจากจังหวัดเพชรบุรี
 ขอประทานโทษที่เอ่ยนามคือ ส.ส. อลงกรณ์ พลบุตร ท่านบอกว่าศาลทหาร
 เรายังมีอยู่ ศาลปกครองก็กำลังจะมีขึ้น ศาลภาษี ศาลแรงงานเราก็มีมาแล้ว
 ด้วยกันทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นกรณีเช่นนี้กระผมคิดว่าถ้าเราจะมีหน่วยงานที่มี
 ลักษณะเป็นศาลพิเศษขึ้นมาอีกสักหน่วยหนึ่ง ซึ่งเมื่อมีขึ้นแล้วสามารถที่จะ
 ปรับปรุงระบบการตรวจสอบน้การ เมืองทุจริตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 ได้มากขึ้น เมื่อสร้างขึ้นมาแล้วสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน
 ที่มีต่อระบบของเราให้มีความมั่นคงแข็งแรงมากขึ้น มันจะเสียหายอะไรครับ
 ผมคิดว่ามันมีแต่ได้กับได้เท่านั้น มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบอกว่า การเขียน
 กฎหมายในลักษณะเช่นนี้จะเข้าลักษณะของการโต้สวนเอง ... สอบสวนเอง

ห้องร้องเองและพิพากษาเองหรือไม่ กระผมคิดว่าตรงนี้เป็นสิ่งที่ผู้ร่าง
 ก่อนข้างจะมีความคำนึงถึงมากเป็นพิเศษ ผู้ร่างจึงไม่ได้มอบหมายให้คณะ
 กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ไต่สวน
 สอบสวนนั้นสามารถที่จะทำความเห็นเองได้ เพียงทำความเห็น เสนอแนะ
 ไปยังหน่วยงานอื่นคือตุลาการรัฐธรรมนูญ กับตุลาการอาญารเท่านั้น
 เพราะฉะนั้นกรณี เช่นนี้ก็จะเห็นจะกล่าวได้ทีเดียวว่า เรื่องที่บอกว่าจะเป็นการ
 สอบสวนเอง ห้องร้องเอง พิพากษาเองนั้นคงจะไม่ใช่ เช่นนั้น กระผม
 ไม่ปฏิเสธครับท่านประธานว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ เพราะฉะนั้นความเข้าใจ
 เข้าใจที่มีต่อระบอบอย่างนี้ ก็เห็นจะกล่าวได้ทีเดียวว่า เป็นเรื่องที่ต้องใช้
 เวลาในการทำความเข้าใจเหมือนกัน แต่ว่าอย่างไรก็ตามที่มีท่านสมาชิก
 ผู้มีเกียรติบางท่านตั้งข้อสังเกตว่า การแก้ไขครั้งนี้ได้แก้ไขให้สอดคล้องไปถึง
 บทบัญญัติมาตราอื่นด้วยหรือไม่นั้น กระผมขอเรียนว่า ผู้เสนอทั้งหมดได้ดูแล
 อย่างรอบคอบเป็นพิเศษแล้ว แล้วเรื่องอย่างนี้ไม่ใช่เรื่องที่จะเป็นการยกเว้น
 สิทธิบางประการของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สิทธิที่ท่านจะขึ้นศาลธรรมดาตาม
 ภารกิจโดยทั่ว ๆ ไปก็ยังคงมีอยู่ เพียงแต่ว่าถ้าเป็นกรณีที่กระทำความผิด
 ในทางการเมือง เช่นนี้แล้วก็จะต้องเข้ามาอยู่ในกระบวนการของการตรวจสอบ
 ดังกล่าวนี้ ท่านประธานครับ ผลจากการลงมติในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข
 เพิ่มเติมฉบับแรก กระผมขอเรียนว่าแม้ว่าจะทำให้ผู้เสนอทั้งหลายไม่มีความ
 มั่นใจตามสมควรว่าร่างนี้จะได้รับการรับหลักการต่อไปหรือไม่ แต่ขอเรียน
 ท่านทั้งหลายว่า นั่นไม่ได้ทำให้พวกกระผมได้รับความท้อแท้แต่อย่างหนึ่ง
 ประการใดทั้งสิ้น เราถือว่าในหน้าที่ของสมาชิกอย่างเรา ในหน้าที่ของผู้คน
 ที่อยู่ใ้ในระบอบอย่างเรา ในอันที่จะร่วมมือกันเพื่อพัฒนาระบบของเราให้มี
 ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นให้ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนนั้น เมื่อเราได้
 กระทำอย่างครบถ้วนแล้ว คนอื่นจะไม่เห็นด้วยอย่างไรนั้นก็เป็นเรื่องสุดแท้แต่

จะพิจารณากัน ผมคิดว่าจะเรียกว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้มีความสมบูรณ์แบบร้อยเปอร์เซ็นต์จนไม่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก กระผมก็ไม่คิดเช่นนั้น เพียงแต่ว่าถ้าวันนี้เราคิดว่าหลักการของการตรวจสอบนักการเมืองทุจริต โดยองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้จะได้รับการสนับสนุน กระผมคิดว่าตรงนี้ก็ น่าจะมีเหตุผลเพียงพอควรแก่การที่จะรับหลักการได้ อย่างไรก็ตามท่านประธานครับ มีสมมุติฐานที่พูดกันอยู่เป็นอันมาก ในเวลานี้อยู่ประการหนึ่งว่า มีคนจำนวนหนึ่งที่ดูจะทำเป็นข้อสรุปกันอยู่ในขณะนี้ตามสมควรว่า เราจะหวังให้นักการเมือง เราจะหวังให้สมาชิกรัฐสภาเขียนกฎหมายเพื่อลิดรอนสิทธิของตัวเองเพื่อตรวจสอบตัวเอง เพื่อให้ตัวเองเสียประโยชน์นั้นคงเป็นเรื่องเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นวันนี้กระผมคิดว่า นอกเหนือจากจะเป็นบทพิสูจน์ว่าความพยายามในการก่อตั้งองค์กรตรวจสอบนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพจะได้รับความสำเร็จหรือไม่แล้ว จะเป็นบทพิสูจน์อีก ๒ ประการ

ประการหนึ่งก็คือ จะเป็นบทพิสูจน์ว่า สมมุติฐานที่พูดกันอยู่จนติดปากเวลานี้ว่าจะหวังให้สภานี้เขียนกฎหมายเพื่อตรวจสอบสภานี้ดูจะเป็นไปได้ยาก ผมคิดว่านั้นประการหนึ่ง

ในประการที่ ๒ ในรัฐบาลเอง กระผมคิดว่าถ้าถือว่าแนวทางที่พรรคร่วมฝ่ายค้านนำเสนอในวันนี้ ถ้าจะว่าไปแล้วนับได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่ใกล้เคียงกับแนวทางของคณะกรรมการ คพป. ที่รัฐบาลขานรับในการจัดตั้งองค์กรตรวจสอบนักการเมือง ถ้าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ซึ่งดูจะเป็นแนวทางหนึ่งที่ใกล้เคียงกับแนวทางดังกล่าวนั้นได้รับการปฏิเสธแล้ว ผมคิดว่าตรงนี้ก็คงจะเป็นเรื่องที่ประกาศความจริงใจของรัฐบาลได้อย่างดีทีเดียว ที่ประกาศขานรับแนวทางของคณะกรรมการ คพป. นั้นเป็นเรื่องจริงหรือไม่ และตรงนี้ก็คงจะทำให้กรรมการหลายท่านที่ได้รับการแต่งตั้งจาก

บุคคลภายนอกเข้าไปร่วมอยู่ในคณะกรรมการนั้น ด้วยความมั่นใจว่ารัฐบาลลง
 เอาจริง คงจะปฏิรูปการเมืองจริง ตรงนี้ก็คงจะเป็นบทเรียนอีกประการหนึ่ง
 ที่กรรมการเหล่านั้น คงจะต้องเก็บไปคิดกันเป็นเวลานานเป็นพิเศษ กระผม
 ขออ้ออย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติของกระผมได้เข้าไป เมื่อตอนหัวค่ำวันนี้ว่า
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่งดการลงคะแนนเสียง ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ไม่ยอม
 เข้าประชุม เพราะไม่พร้อมที่จะยกมือรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข
 เพิ่มเติมฉบับนี้ ผลก็คือการปฏิเสธรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วยการไม่รับหลักการ
 นั้นเอง ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ
 ประธานรัฐสภา ได้กลับมามีขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : คุณวัชรินทร์ ศรีถาวร เขิญครับ

(นายชงยุทธ .ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
 ได้ขึ้นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ประท้วงอะไรครับ

นายชงยุทธ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 กราบเรียนท่านประธาน กระผม ชงยุทธ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 พรรคเอกภาพ เชียงราย กระผมอยากจะขอปรึกษาท่านประธาน ขอมอง
 ได้ไต่หรือได้เพิ่มว่ามีรายชื่อผมอยู่หรือเปล่า ผมส่งตอนเย็นวันนี้ ถ้าผมก็คง
 ไม่ใช่สิทธิในการอภิปรายแล้ว เพราะว่าเป็นพรรคที่น้องสมาชิกผู้ทรงเกียรติก็คง
 จะต้องขออภิปรายหนึ่งตามโมที่แจ้งไว้ ขอกราบเรียนท่านประธานช่วยดูด้วย
 นะครับ

ประธานรัฐสภา : ขอบคุณคุณชงยุทธ ไม่มีนะครับ

นายวัชรินทร์ ศรีถาวร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
 กระผม วัชรินทร์ ศรีถาวร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรค

ความหวังใหม่ กระผมเห็นว่าเราได้ใช้เวลาในการอภิปรายเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเป็นเวลาอันสมควรแล้ว ตั้งแต่ประมาณ ๑ ชั่วโมงถึงตอนนี้ ผมก็เลยขอให้มีการปิดการอภิปราย ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกรายชื่อขึ้นรับรอง)

ประธานรัฐสภา : คุณวัชรินทร์ ศรีดาพร ขอเสนอปิดอภิปรายมีผู้รับรองถูกต้อง มีท่านสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ ก็เป็นอันว่าปิดการอภิปรายต่อไปเป็นการสรุปเชิญคุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมคงจะไม่รบกวนเวลาของรัฐสภาเพิ่มเติมมากนัก เพียงแต่จะได้สรุปแนวคิดและชี้แจงประเด็นข้อสงสัย และข้อสังเกตของท่านสมาชิกที่ได้กล่าวอภิปราย ในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเรากำลังพิจารณาอยู่

ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นแรกที่ผมอยากจะกราบเรียนสรุปก็คือว่ามีการตั้งข้อสังเกตในการอภิปรายว่า ถ้าหากว่าเราสามารถที่จะปฏิรูปพฤติกรรมของคนได้ เราก็คงไม่จำเป็นต้องมาดำเนินการในการแก้ไขในเรื่องอื่น ในเรื่องของ การปฏิรูปการเมือง ท่านประธานครับ กระผมเห็นด้วยว่าความไม่ฝันที่จะเห็นระบบการเมืองที่สุจริต ความไม่ฝันที่จะเห็นระบบการเมืองที่มีประสิทธิภาพนั้น คงไม่สามารถเอนมิตขึ้นมาได้เพียงแค่การแก้ไขโครงสร้างของกฎหมายหรือการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ภารกิจที่ทุกส่วนในสังคมนั้นจำเป็นจะต้องดำเนินการ เพื่อให้พฤติกรรมของคนนั้นดีขึ้น เป็น

ภารกิจที่หมคิดควา พวกเราก็คงจะ ได้มีส่วนร่วม ไม่มากก็น้อย ในการผลักดัน
 สิ่งเหล่านี้ แต่ในฐานะสมาชิกที่ทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ ภารกิจโดยตรง
 ของเราก็คือการปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายที่อาจจะยังเป็นอุปสรรคในการที่
 จะส่งเสริมคนคิดและในการที่จะป้องกันมิให้คนที่ไม่ดีมาใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูก
 ไม่ต้อง หรือการที่คนคิดนั้นจะต้องเสื่อมเพราะอำนาจ ท่านประธานที่เคารพ
 เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว จึงเป็นที่มาของแนวความคิดว่า ทำไมเราจึงต้องมา
 พิจารณาข้อเรียกร้องของการพัฒนาหรือการปฏิรูปการเมือง ถ้าทุกสิ่งทุกอย่าง
 มันคืออยู่แล้ว ถ้าท่านกล้าพูดอย่างเต็มปากเต็มคำว่า ทุกวันนี้ระบบการเมือง
 สะอาดแล้ว ผมจะไม่ขัดข้องหรอก แต่กระผมเชื่อว่า เวลาท่านออกไปพบปะ
 กับประชาชนนั้น ไม่มีใครกล้าปฏิเสธ เมื่อสักครู่สมาชิกของพรรครัฐบาลเอง
 กล้ายืนยันถึงขนาดว่า ในบรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๑๐ คน ไม่ต่ำกว่า ๕ คน
 ชื่อเสียง นั้นแสดงว่าเราปล่อยสภาพการณ์เช่นนี้คือไปไม่ได้แล้ว การปฏิรูป
 การเมืองนั้นจึงเป็นเรื่องที่มีการเรียกร้องกัน กระผมถึงได้แปลกใจว่า
 มีสมาชิกของพรรคร่วมรัฐบาลหลายท่าน ในช่วงของการหาเสียงได้สวม
 วิญญาณของนักปฏิรูป คือการที่จะยกเครื่อง หรือปรับระบบการเมืองหาเสียง
 ต่าง ๆ นานา แต่วันนี้อะไรที่เป็นสิ่งใหม่ อะไรที่เป็นสิ่งซึ่งแตกต่างไปจาก
 ประเพณีปฏิบัติ ท่านกลับบอกว่าจะอย่าไปทำเลย จะปฏิรูปอย่างไรละครับถ้าไม่มี
 ของใหม่ จะปฏิรูปอย่างไรละครับ ถ้าไม่มีการปรับโครงสร้าง หรือวิญญาณ
 ของนักปฏิรูปนั้นมันออกไป นับตั้งแต่วันที่ท่านอาศัยชื่อเสียงของ คพ. มาแปร
 เป็นคะแนน เสียงให้ท่านแล้ว ประเด็นที่จะต้องมีการปฏิรูปมีการแก้ไขนั้น
 พวกกระผมเป็นฝ่ายที่ยืนยันมาโดยตลอดว่า เราไม่ต้องไปขานรับถึงขั้นขนาด
 ว่าต้องมาถ่วงรัฐธรรมนูญกันใหม่ทั้งฉบับ แต่สมาชิกที่ขึ้นมาทักท้วงว่า ทำไม
 แก้รัฐธรรมนูญกันอีกแล้ว ช่วงหาเสียงนั้น ท่านกลับบอกว่าจะต้องแก้ไขทั้งฉบับ
 พวกกระผมไม่มีความประสงค์ใด ๆ ทั้งสิ้น มารบกวนเวลาของรัฐบาล เสนอ

รัฐธรรมนูญในประเด็นที่เป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องพรว้าเพรือ แต่ได้
 หมายความว่าดีแล้วอย่างที่ไ้กราบเรียนต่อที่ประชุมนี้ว่า ประเด็นในเรื่อง
 องค์การตรวจสอบ ประเด็นในเรื่องที่มาของพวกเราจำเป็นต้องแก้ไข
 ในเรื่องนี้ จำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยน เพราะเหตุผลที่ผมได้
 เรียนไปแล้วว่า กลไกที่เราอยู่ในปัจจุบันนั้นคงจะด้อยประสิทธิภาพ
 ได้เป็นการไปตำหนิบุคคลที่เกี่ยวข้องในระบบที่เราอยู่ใน ไม่ได้เป็นการไป
 ตำหนิหรือไม่ไว้วางใจในแง่ของกระบวนการ แต่ต้องยอมรับว่า ข้อจำกัด
 ของข้อเท็จจริง ลักษณะความผิดที่พิเศษ การกระทำความผิดที่พิเศษ จำเป็น
 ปรับปรุงแก้ไข และหลักที่เราเสนอมานั้นมีทั้งในเรื่องของการตรวจสอบ
 การเชื่อมโยงฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการที่มีความชัดเจน
 สืบสวนเท่ากับระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้วยซ้ำ ความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข
 เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ แม้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มันเกิดขึ้นเพราะสถานะของพวกเรา สถานะ
 ของพวกเรานั้นถูกบัญญัติอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การที่รัฐสภาจะ
 ดำเนินการคัดเลือกใครต้องอาศัยที่ประชุมร่วมกับบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ การที่
 เราจะพ้นจากสมาชิกภาพนักการเมืองจะพ้นจากตำแหน่ง ต้องบัญญัติไว้ใน
 รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นที่ท่านบอกว่า เข้าผิดช่องผิดประตูคงจะไม่ใช้ เรา
 อาจไปออกพระราชบัญญัติที่จะเชื่อมโยงกระบวนการที่โยงโยมาถึงการพ้น
 จากตำแหน่งของพวกเราได้ โดยไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมขอยืนยันในแง่ของ
 ผมจำเป็นตรงนี้

สำหรับท่านสมาชิกที่มีความห่วงใยว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมา
 ท่านก็ห่วงว่าไปลอกเลียนจากต่างประเทศ บางท่านก็ห่วงว่าไม่มี
 ประเทศใช้กัน ความจริงเราหาความเหมาะสมพอดี คือกระผมได้
 เฝ้ามองในตอนที่เสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่า รูปแบบที่เขาใช้

กันอยู่ในต่างประเทศนั้นมีอะไรบ้าง แล้วมาพิจารณาว่ารูปแบบใดน่าจะเอามาปรับให้เหมาะสมกับโครงสร้างและสถานการณ์ในประเทศไทย เช่น กรณีที่บางประเทศไปใช้สภาพพิเศษ ไปให้อำนาจแก่ศาลสูงที่ประกอบไปด้วยฝ่ายการเมืองล้วน ๆ กระผมก็เห็นว่า ดูจากประสบการณ์แล้ว ดูจากวัฒนธรรมทางการเมืองแล้วก็จะไม่เหมาะสม แต่ว่าหลายประเทศที่เขาใช้ศาลสูงศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลพิเศษนั้น น่าจะเป็นกลไกที่มีความเหมาะสม เพราะเป็นการผสมผสานระหว่างผู้พิพากษาอาชีพ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย กับส่วนผสมทางการเมือง ซึ่งจะรู้เท่าทันนักการเมืองในการกระทำความคิดที่เป็นลักษณะพิเศษ โดยบุคคลที่มีสถานะพิเศษ ดังนั้นคำชี้แจงคำอธิบายตรงนี้จึงมีชัดเจน กระผมกราบเรียนว่ากระผมไม่ปฏิเสธหรือว่ารายละเอียดในร่างฉบับนี้มีมาก แต่ถ้าหลักการตรงนี้เรายอมรับกันได้ เราสามารถไปแก้ไขในชั้นกรรมาธิการได้ และผมเชื่อว่าหลายสิ่งที่ท่านเห็นว่ายากจะถอดไปอยู่ในกฎหมายถูก หลายสิ่งที่ท่านอยากจะทำปรับกระบวนการขั้นตอนในการสรรหาหรือความโยกโยยต่าง ๆ นั้น ผมเชื่อในความมุ่งมั่นตั้งใจ ถ้าเราจะได้มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาว่า จะดูแลเรื่องนี้อย่างดีที่สุด ตรงนี้แหละจึงเป็นประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนว่า การเสนอเข้ามาในวันนี้ไม่ได้เร็วเกินไปเลย เพราะสมมุติว่าเรารับหลักการในวันนี้ คณะกรรมาธิการที่จะต้องดูแลเรื่องนี้จะต้องทำงานหนัก ผมยังไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่าสมมุติว่าเรารับหลักการในวันนี้ การพิจารณาในชั้นกรรมาธิการจะทำให้เร็วช้าขนาดไหน เพราะรายละเอียดมีมาก และสมมุติว่าผ่านวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ แล้ว ยังจะต้องมีกฎหมายขึ้นพระราชบัญญัติที่จะต้องออกมาตามร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมอีก ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาเกือบ ๒ ปี เรากำลังวิ่งไล่ตามสถานการณ์ เพราะข้อเรียกร้องเรื่องความยุติธรรมในระบบการเมือง ข้อเรียกร้องให้ปฏิรูปการเมืองมันมีขึ้น แม้เราปรับปรุงแก้ไข

เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญไปครั้งที่แล้ว ก็ยังมีความไม่พอใจกันอยู่ ตรงนี้แหละคือความจำเป็นเร่งด่วนที่ได้เสนอเข้ามา ผมกราบเรียนต่อไปว่า สำหรับท่านสมาชิกที่หวังว่าการเสนอเข้ามาทั้งหลายทั้งปวง การมีศาลพิเศษสำหรับพวกเราเองนั้นเป็นเรื่องซึ่งจะขัดต่อหลักนิติธรรม ความเสมอภาคในทางกฎหมายบ้าง อะไรบ้าง คงจะไม่จริงหรือครับ มิฉะนั้นแล้วอารยประเทศไม่กำหนดกระบวนการอารยประเทศส่วนใหญ่ไม่กำหนดกระบวนการที่แตกต่างไปจากการดำเนินการไต่สวนสอบสวนหรือพิพากษาคณธรรมคาและนักการเมืองแยกออกจากกัน ตรงนี้เป็นหลักที่ยืนยันได้ และกระผมอยากจะกราบเรียนว่าท่านต้องแยกแยะให้ออกระหว่างการเป็นบุคคล เป็น นาย ก นาย ข กับการดำรงตำแหน่งและมีสถานะทางการเมือง ไม่มีใครเกิดมาแล้วเป็นนักการเมืองโดยอัตโนมัติ เราไม่ได้มาเจาะจงว่าศาลนี้ต้องมาใช้กับ ๖๐๐ กว่าท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ เพราะเป็นนาย ก นาย ข นาย ค หรือใครก็ตาม แต่ที่เราบัญญัติที่จะให้มีการกำหนดว่า จะเป็นใครก็ตามถ้าเลือกที่จะมาดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีสถานะพิเศษอย่างนี้ เป็นที่ยอมรับกันว่ามิอำนาจมีอิทธิพล ต้องมีกระบวนการพิเศษในการตรวจสอบและพิพากษาท่านด้วย เพราะฉะนั้นตรงนี้ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม แต่ผมกราบเรียนย้ำอีกครั้งว่า ความเจ็บปวดของพวกเราตลอดก็คือว่า เวลาที่เขาปฏิบัติรัฐประหาร เขาสามารถเข้ามาดำเนินการใช้อำนาจพิเศษ แล้วก็เอาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมาเป็นข้ออ้าง ตรงนั้นแหละ อธิบายยกด้วยหลักนิติธรรม แต่ถ้าเราไม่คิดที่จะทำสิ่งเหล่านี้แล้ว เราปฏิเสธได้ไหมว่าข้ออ้างของคณะปฏิวัติรัฐประหารได้เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่ง ในหมู่ประชาชน

ท่านประธานที่เคารพทั้งหลายทั้งปวงนี้จึงอยากจะกราบเรียนท่านว่า เป็นความคิดของพรรคร่วมฝ่ายค้านที่ต้องการจะเสนอประเด็นนี้ด้วยความจำเป็นและเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบการเมืองของเรา ร้าง

ฉบับนี้ไม่ได้ขัดแย้งกับบทบัญญัติอื่นในรัฐธรรมนูญ มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง และกระผมก็พร้อมที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในรายละเอียด

ผมฝากเป็นประเด็นสุดท้าย ผมได้ฟังสมาชิกหลายท่านได้พูดถึงการดำเนินการครั้งนี้ และก็พูดในเชิงกระแนะกระแหนว่า นี่เป็นเรื่องที่พิสดาร เป็นถ้อยคำซึ่งไม่เคยปรากฏที่ไหนมาก่อน สิ่งที่ท่านเห็นเป็นเรื่องพิสดาร บังเอิญพวกกระผมเห็นเป็นนวัตกรรมทางการเมือง ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการเมืองครั้งนี้แหละที่มีท่านสมาชิกบอกว่า อยากทำงานใหญ่ใจต้องใหญ่หรือใจต้องกว้าง สิ่งที่พวกกระผมเรียกร้องในวันนี้คือความใจกว้างของพวกเราตนเอง เพราะสิ่งที่พวกกระผมได้เสนอในวันนี้ เป็นครั้งแรกที่เรา กำลังจะเปิดให้มีการตรวจสอบพวกเรา โดยบุคคลภายนอกมีกลไกที่นำ เชื้อดี และมีหลักประกันในคุณธรรม สิ่งที่ผมเรียกร้องในวันนี้คือการพิสูจน์ศักดิ์ศรีของพวกเราว่าพร้อมที่จะออกกฎหมาย แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๆ ที่กระทบต่อสิทธิของพวกเรา เพราะกระผมเชื่อว่าบัดนี้ระบบธุรกิจการเมืองที่เริ่มก่อก่อนระบอบประชาธิปไตย ความเสื่อมศรัทธาจนกระทั่งพวกเราที่เป็นนักการเมืองถูกขนานนามว่าเป็นนักเลือกตั้งบ้าง นักซื้อตั้งบ้าง นักถอนทุนบ้าง ถ้าเราปล่อยสภาพเช่นนี้ต่อไป ผมเชื่อว่าเราจะเป็นเพียงการรอให้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง มันหมดยุคแล้วที่จะมาทอกลาว่า ถ้ามาจากการเลือกตั้งแล้วทุกสิ่งทุกอย่างชอบธรรม มันหมดยุคแล้วที่นักการเมืองจะชี้หน้ากล่าวหากัน ลงมดแล้วก็จบกันไปในส่วนของเรา แต่คนข้างนอกเขาค้างคาใจ มันหมดยุคแล้วที่เราจะมาทอกลาทำกันว่า ถ้าผิดจริงก็ฟ้องกันสิ ถึงเวลาการเปลี่ยนแปลง ผมขออ้ออีกครั้ง โอกาสนี้เป็นโอกาสทองของพวกเราทั้งสภาที่จะสนับสนุนร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ระบบการเมืองของเรา นำไปสู่ความสุจริตและประสิทธิภาพ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปเป็นการลงมติในวาระที่ ๑ ชั้นรับ
 หลักการ โดยการเรียกชื่อตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ (๓)
 แต่การเรียกชื่อต้องเรียกชื่อเรียงลำดับตามอักษร ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๕ โดย
 ที่ผมจะให้ท่านเลขานุการฯ อ่านรายชื่อสมาชิกตามลำดับตัวอักษร เมื่อถึง
 ชื่อท่านแล้วโปรดขึ้นขึ้น และออกเสียง รับหลักการ ไม่รับหลักการ หรือ
 งตออกเสียง ต่อไปผมขอเชิญสมาชิกที่มีรายชื่อต่อไปนี้เป็นการกรรมการตรวจนับ
 คะแนนฝ่ายวุฒิสภา คุณพานิช เจริญเผ่า คุณเพชร ยุติธรรมดำรง ฝ่ายสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร คุณเงิน ไชยศิวามงคล คุณอุดม ไกรวิเศษสรณ์ คุณสาทิพย์
 วงศ์หนองเตย คุณรัตนา จงสุทธานามณี เชิญข้างหน้าครับ

(คณะกรรมการตรวจนับคะแนนเข้าประจำที่)

ประธานรัฐสภา : ถ้ากรรมการพร้อมแล้วเชิญท่านเลขานุ
 อ่านรายชื่อครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการรัฐสภา) : นายกนก ลี้มตระกูล

นายกนก ลี้มตระกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จุดรติคดี) :
 รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการรัฐสภา) : พลอากาศเอก กมล เฉชะตุงคะ

(พลอากาศเอก กมล เฉชะตุงคะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
 ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการรัฐสภา) : นายกร ทัพพะรังสี

นายกร ทัพพะรังสี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
 รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายกรพจน์ อัครวินิจิตร

นายกรพจน์ อัครวินิจิตร สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายกรวิช กงเพชร

นายกรวิช กงเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายทวี สุกชีระ

นายทวี สุกชีระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายกรณ์ ปศักดิ์ สภาวสุ

นายกรณ์ ปศักดิ์ สภาวสุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นางสาวกัญญา ศิลปอาชา

นางสาวกัญญา ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศเอก ก็นต์ พิมานทิพย์

(พลอากาศเอก ก็นต์ พิมานทิพย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายกันตธีร์ สุขมงคล

(นายกัณฑ์วีร์ ศุภมงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร))

ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายการุณ ไสงาม

นายการุณ ไสงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์

นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สุรินทร์) : รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นางกิ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่

นางกิ่งกาญจน์ ณ เชียงใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(เชียงใหม่) : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : พลเอก กิตติ รัตนฉายา

พลเอก กิตติ รัตนฉายา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : พันจ่าอากาศโท กิติคุณ นาคะบุตร

พันจ่าอากาศโท กิติคุณ นาคะบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(เพชรบูรณ์) : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายเกรียง กัลป์ตินันท์

นายเกรียง กัลป์ตินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายเกษม ผนัง์เดช

(นายเกษม ผนัง์เดช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์

พลอากาศเอก เกษม ทวีวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการรัฐสภา) : นายเกษม รุ่งชนเกียรติ

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร

พลเรือโท เกษมศักดิ์ พรหมบุตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์

พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์

นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี)
: ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพฤกษ์
พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายแก้ว บัวสุวรรณ

นายแก้ว บัวสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (โพธิ์บูรณะ) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโกเมน ภัทรภิรมย์

(นายโกเมน ภัทรภิรมย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโกวิท วรพิพัฒน์

(นายโกวิท วรพิพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโกวิท สุรัสวดี

(นายโกวิท สุรัสวดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโกวิท ธารณา

นายโกวิท ธารณา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ขจร รามัญวงศ์

พลเอก ขจร รามัญวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายขจรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์

นายขจรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายขจร ชัยนิคม

นายขจร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายขุนทอง เทียงตรง

(นายขุนทอง เทียงตรง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์

นางสาวคณิง ไทยประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร)
: ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวคมคาย เพ็องประยูร

นางสาวคมคาย เพ็องประยูร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี)
: รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตรี คล้าย นวพันธ์

(พันตรี คล้าย นวพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายคำรณ ฒ ถ้ำพูน

นายคำรณ ณ ลำพูน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโฆนิต ปิ่นเปี่ยมรัมย์

นาย โฆนิต ปิ่นเปี่ยมรัมย์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเงิน ไชยศิวามงคล

นายเงิน ไชยศิวามงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก จรรยา สุนทรทรัพย์

(พลอากาศเอก- จรรยา สุนทรทรัพย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ใน
ที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก จรัล กุลละวณิชย์

พลเอก จรัล กุลละวณิชย์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจรัส พิวช่วย

นายจรัส พิวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจรัส สุวรรณเวลา

นายจรัส สุวรรณเวลา สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก จรินทร์ สว่างวรรณ

พลเอก จรินทร์ สว่างวรรณ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก จรุง พูนสนอง

พลเอก จรุง พูนสนอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจองชัย เทียงธรรม

(นายจองชัย เทียงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจัตวา กลิ่นสุนทร

นายจัตวา กลิ่นสุนทร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจาดูรงค์ เฟื่องนรพัฒน์

(นายจาดูรงค์ เฟื่องนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจาดูรงค์ ฉายแสง

นายจาดูรงค์ ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา)
 : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจ่านงค์ ไพธิสวโร

นายจ่านงค์ ไพธิสวโร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
 ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจำลอง คุรุขุนทด

นายจำลอง คุชชุนทด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

: รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก จำแลง อุชโกมล

พลเอก จำแลง อุชโกมล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์

(นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจตุติ ไกรฤกษ์

นายจตุติ ไกรฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :

รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง

(พลเรือตรี จุมพล หงส์ทอง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายจूरินทร์ ลักขณวิศิษฏ์

นายจूरินทร์ ลักขณวิศิษฏ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พังงา) :

รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเจริญ คันธวงศ์

นายเจริญ คันธวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเจริญ จรรย์โกมล

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเจริญ สิริวัฒนภักดี

(นายเจริญ สิริวัฒนภักดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา

(นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเชืษ ก๊กผล

นายเชืษ ก๊กผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร) :
ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายฉลาด ขามช่วง

นายฉลาด ขามช่วง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายฉัฐวิทย์ มุตตามระ

(นายฉัฐวิทย์ มุตตามระ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตำรวจโท ฉัตรชัย บุญยะอนันต์
(ร้อยตำรวจโท ฉัตรชัย บุญยะอนันต์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายฉัตรชัย เอียสกุล

นายฉัตรชัย เอียสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก เฉลย วรินทร์าคม

พลอากาศเอก เฉลย วรินทร์าคม สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี)
: ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชวน หลีกภัย

นายชวน หลีกภัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) : รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม)
: ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา
พลเรือเอก ชวลิต อิศรางกูร ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชัชชม กันหลง
พลเอก ชัชชม กันหลง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัชวาล อภิบาลศรี

นายชัชวาล อภิบาลศรี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัชวาลย์ ชมภูแดง

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัย ชิดชอบ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชัยณรงค์ หนูหนักดี

พลเอก ชัยณรงค์ หนุณภักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัยพร ทองประเสริฐ
 นายชัยพร ทองประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชำนางเจริญ)
 : รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์
 นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรดิตถ์) :
 ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
 นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยนาท)
 รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชัยวุฒิ ศรีมาศ

(พลเอก ชัยวุฒิ ศรีมาศ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช

นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
 ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชาญ หาญยุทธ

(พลเอก ชาญ หาญยุทธ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง
นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชาญชัย ปทุมารักษ์
นายชาญชัย ปทุมารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์
นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครนายก)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ชาคิชาย ชุณหะวัณ
พลเอก ชาคิชาย ชุณหะวัณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชาติเชื้อ วรรณสุด
(นายชาติเชื้อ วรรณสุด สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชำนาญ ฒ สงขลา

นายชำนาญ ฒ สงขลา สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี ชำนาญ พาสุนันท์

(พลตรี ชำนาญ ภาสุนันท์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชำนี ศักดิ์เศรษฐ์
นายชำนี ศักดิ์เศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชิงชัย มงคลธรรม

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชินวรณ์ บุญเกียรติ

นายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชุมพล กาญจนะ

นายชุมพล กาญจนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชุมพล ศิลปอาชา

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชูชัย มุ่งเจริญพร

นายชูชัย มุ่งเจริญพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชูชาติ หาญสวัสดิ์

นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชูชีพ หาญสวัสดิ์

นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชวงค์ ฉายะบุตร

นายชวงค์ ฉายะบุตร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชววิทย์ พิทักษ์พรพลก

นายชววิทย์ พิทักษ์พรพลก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชูศักดิ์ แอกทอง

นายชูศักดิ์ แอกทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก เชนฐา ฐานะจาโร

(พลเอก เชนฐา ฐานะจาโร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเขาวนวิศ สุตลาภา

นายเขาวนัวิศ สุกสถาปมา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตำรวจโท เขาวริน ถัทรศักดิ์ศิริ
ร้อยตำรวจโท เขาวริน ถัทรศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ราชบุรี) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก เชิดชาย วีรรัตนานนท์

พลเอก เชิดชาย วีรรัตนานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก เชื้อว โรจนชลา

พลเรือเอก เชื้อว โรจนชลา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือตรี ไชคชัย พลชัย

พลเรือตรี ไชคชัย พลชัย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไชคชัย อักษรนันท์

นายไชคชัย อักษรนันท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไชยยศ สะสมทรัพย์

นายไชยยศ สะสมทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์

นายไชยวัฒน์ ลินตุวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไชยา พรหมา

นายไชยา พรหมา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองบัวลำภู) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไชยา สะสมทรัพย์

นายไชยา สะสมทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก คณัย โมรินทร์

พลอากาศเอก คณัย โมรินทร์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายคณัยฤทธิ์ วัชรภรณ์

นายคณัยฤทธิ์ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี คุณฉวี ประพัฒน์ทอง

พลอากาศตรี คุณฉวี ประพัฒน์ทอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายคูสิต รังคสิริ

(นายคูสิต รังคสิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายคฤดี ศิริวรรณ

(นายคฤดี ศิริวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเดช บุญ-หลง

นายเดช บุญ-หลง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครนายก) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นาวาโท เฉชา สุขารมภ์

นาวาโท เฉชา สุขารมภ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเดโช สวานานนท์

นายเดโช สวานานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : หม่อมหลวงตรีทศยุทธ เทวกุล

หม่อมหลวงตรีทศยุทธ เทวกุล สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายตรีพล เจาะจิตต์

นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายต๋น จินตะเวช

นายคุ่น จินตะเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี

นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ถวัลย์ แสงวงพรัตน์

(พลเอก ถวัลย์ แสงวงพรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายถวิล จันทร์ประสงค์

นายถวิล จันทร์ประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายถวิล ไพรสมณ์

นายถวิล ไพรสมณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพฯมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายถาวร กาสมสัน

นายถาวร กาสมสัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท ถาวร เกิดสินธุ์

(พลอากาศโท ถาวร เกิดสินธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ดาวร รัดนาวะดี

พลเอก ดาวร รัดนาวะดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายดาวร เสนเนียม

นายดาวร เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี เถกิง มั่งจัญญา

(พลตรี เถกิง มั่งจัญญา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทรงศักดิ์ ทองศรี

นายทรงศักดิ์ ทองศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรัช

พลเรือเอก ทรงสิทธิ์ กิตติพิรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทวี ไกรคุปต์

นายทวี ไกรคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทวี สุระบาล

นายทวี สุระบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ครึ่ง) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทวี หนูหนักดี

นายทวี หนูหนักดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทวีศักดิ์ สุภาศรี

นายทวีศักดิ์ สุภาศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี ทวีศักดิ์ หนูหนักดี

พลตรี ทวีศักดิ์ หนูหนักดี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์

พลเอก ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ทศพร ทรงสุวรรณ

พลเอก ทศพร ทรงสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวทัศนา บุญทอง

(นางสาวทัศนา บุญทอง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจเอก ทิน วงศ์ปลั่ง

พันตำรวจเอก ทิน วงศ์ปลั่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทินพันธุ์ นาคะตะ

(นายทินพันธุ์ นาคะตะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์

นายทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพฯ นคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธนิษฐ์ เขียวนวนท์

(นายธนิษฐ์ เขียวนวนท์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจโท ธนู หอมหวล

(พลตำรวจโท ธนู หอมหวล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สิงห์บุรี)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธรรมบุญ เจริญดี

นายธรรมบุญ เจริญดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ

นายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ชวัชชัย โกศลนาวัน

พลเรือเอก ชวัชชัย โกศลนาวัน สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชวัชชัย ชงกิตติกุล

(นายชวัชชัย ชงกิตติกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชวัชชัย อนามพงษ์

นายชวัชชัย อนามพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่

นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)

: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชัย การวัฒนาศิริกุล

นายชัย การวัฒนาศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ถ้ำพูน) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธಾನินทร์ ใจสมุทร

นายธานินทร์ ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สตูล) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี ธานินทร์ ทุ่งขจร

พลอากาศตรี ธานินทร์ ทุ่งขจร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธานี ยี่สาร

นายธานี ยี่สาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์

นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง)
: รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท อังระ เจริญรัชต์

พลอากาศโท ชำรง เจริญรัชต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชำรงค์ ไททองมงคล

นายชำรงค์ ไททองมงคล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อนุรักษธานี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี ชิตีพงษ์ เจนบุญวัตร

พลตรี ชิตีพงษ์ เจนบุญวัตร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ * (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท ชีร์ศิลป์ คัมภีรญาณนนท์

(พลอากาศโท ชีร์ศิลป์ คัมภีรญาณนนท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ .. (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธต์

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก เข็ญ ชนโมตรี

พลเอก เข็ญ ชนโมตรี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก นคร พิบูลย์สวัสดิ์

พลเรือเอก นคร พิบูลย์สวัสดิ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายนิพนธ์ ชาราภูมิ
(นายนิพนธ์ ชาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายนิพนธ์ บุญญามณี
นายนิพนธ์ บุญญามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์
นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางนิภา พริ้งศุลกะ
นางนิภา พริ้งศุลกะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายนิคม วรปัญญา

นายนิคม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงนิรมล สุริยสัจย์

(คุณหญิงนิรมล สุริยสัจย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตรี นฤต ธานีกุล

ร้อยตรี นฤต ธานีกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสงคราม)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเนวิน ชิดชอบ

(นายเนวิน ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบตี จุณยานนท์

นายบตี จุณยานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก บรรจบ บุญภาค

พลเอก บรรจบ บุญภาค สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบรรลุ สุทธิวารี

นายบรรลุ สุทธิวารีย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตราด) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบรรหาร ศิลปอาชา

นายบรรหาร ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบัญญัติ วงษ์ประยูร

นายบัญญัติ วงษ์ประยูร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบัณฑิต ศิริพันธุ์

นายบัณฑิต ศิริพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบัวสอน ประชามอญ

นายบัวสอน ประชามอญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญขง วิสมหมาย

นายบุญขง วิสมหมาย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์

นายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญชู ดรีทอง

นายบุญชู ดรีทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญชู โรจนเสถียร

นายบุญชู โรจนเสถียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจเอก บุญชู ว่างานนท์

พลตำรวจเอก บุญชู ว่างานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญธง สงฆ์ประชา

นายบุญธง สงฆ์ประชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยนาท) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญพันธ์ แสงวัฒนะ

นายบุญพันธ์ แซ่วิฉนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(พระนครศรีอยุธยา) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญมาก ศิริเนาวกุล

นายบุญมาก ศิริเนาวกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี บุญรอด สมทัศน์

พลตรี บุญรอด สมทัศน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญเลิศ สว่างกุล

นายบุญเลิศ สว่างกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แม่ฮ่องสอน)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญส่ง สมใจ

นายบุญส่ง สมใจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ

นายบุญเอื้อ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สุพรรณบุรี) : จดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบูรินทร์ หิรัญบุรณะ

นายบรินทร์ หิรัญบุรณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบูรพา อัดถาวร

นายบูรพา อัดถาวร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายบราฮานูดิน อุเซ็ง

นายบราฮานูดิน อุเซ็ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์

นายปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประกอบ สังข์โต

นายประกอบ สังข์โต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประจวบ ไชยสาส์น

นายประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ประจวบ แสงทวีป

พลเอก ประจวบ แสงทวีป สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
 ครั้น

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช

พลเรือเอก ประเจตน์ ศิริเดช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์

(นายประชัย เลี่ยวไพรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประชา คุณะเกษม

นายประชา คุณะเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประชา โพธิพิพิธ

นายประชา โพธิพิพิธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
 รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก

นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (นครราชสีมา) : รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ประชุม เกรือวัลย์

พลเรือเอก ประชุม เครือวัลย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ

พลอากาศเอก ประชุม ฉายศิริ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก ประเชิน นุนนาค

พลอากาศเอก ประเชิน นุนนาค สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์

นายประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประดิษฐ์ ชั่งฮิ้น

นายประดิษฐ์ ชั่งฮิ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประทวน เขียวฤทธิ์

นายประทวน เขียวฤทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประทวน รรยานนท์

นายประทวน รัชยานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงขรย)

: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :: นายประเทือง คำประกอบ

นายประเทือง คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)

: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประเทือง ปานลักษณะ

นายประเทือง ปานลักษณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) :

ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจตรี ประชาน สว่างวโรธ

(พลตำรวจตรี ประชาน สว่างวโรธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(เพชรบูรณ์) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก ประพันธ์ รุปะเดมิย์

(พลอากาศเอก ประพันธ์ รุปะเดมิย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่

ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์

ร้อยตรี ประพาส ลิมปะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย)

: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประภัทร โพธสุธน

นายประภัทร โพรสุธน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ประมณฑ์ ผลาสินธุ์
พลเอก ประมณฑ์ ผลาสินธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประมวล สกาวสุ
(นายประมวล สกาวสุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(พระนครศรีอยุธยา) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจเอก ประมาท อติเรกสาร
พลตำรวจเอก ประมาท อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สระบุรี) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประยุทธ์ นิงพานิชย์
นายประยุทธ์ นิงพานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์

นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประวัฒน์ อุตตะโมต

นายประวิทย์ อุตตะโมต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จันทบุรี) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประวิติ ทองสมบูรณ์

นายประวิติ ทองสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประวิช นิลวัชรณดี

นายประวิช นิลวัชรณดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท ประวิช พงนประพันธ์

พลอากาศโท ประวิช พงนประพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ประวิทย์ ปาลศรี

(พลเรือเอก ประวิทย์ ปาลศรี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ประวิทย์ คิวรักษ์

(พลเรือเอก ประวิทย์ คิวรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประศาสน์ ทองปากน้ำ

นายประศาสน์ ทองปากน้ำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสงค์ โฉมิตานนท์

(นายประสงค์ โฉมิตานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสงค์ บุรณพงษ์

นายประสงค์ บุรณพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสพ บุรารักษ์

นายประสพ บุรารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสพ รัตนากร

(นายประสพ รัตนากร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือตรี ประสาน จันทรัมย์

พลเรือตรี ประสาน จันทรัมย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสิทธิ์ จันทาทอง

นายประสิทธิ์ จันทาทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช

(นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)

ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล

นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประเสริฐ บุญศรี

นายประเสริฐ บุญศรี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ

นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี ประเสริฐ พรรคเจริญ

พลตรี ประเสริฐ พรรคเจริญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายประเสริฐ ม่วงศิริ

นายประเสริฐ ม่วงศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ประเสริฐ สารฤทธิ์

พลเอก ประเสริฐ สารถย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก ประหยัด ดิษยะศริน

(พลอากาศเอก ประหยัด ดิษยะศริน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปราโมทย์ สุขุม

นายปราโมทย์ สุขุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ

(นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปรีชา มุสิกกุล

นายปรีชา มุสิกกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปรีชา เร่งสมบูรณ์

นายปรีชา เร่งสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ปรีชา โรจนเสน

พลเอก ปรีชา โรจนเสน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปรีชา เลขาฯ หงษ์ชันนะ
 นายปรีชา เลขาฯ หงษ์ชันนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
 : รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ปรีชา สงวนเชื้อ
 พลเรือเอก ปรีชา สงวนเชื้อ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
 ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ์
 (พลเรือเอก ปรีดา การสุทธิ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางปวีณา หงสกุล
 นางปวีณา หงสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
 : ไม่รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปองพล อติเรกสาร
 นายปองพล อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
 ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปัจฉัย นุนนาค
 นายปัจฉัย นุนนาค สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปິงจะ เกสรทอง

(นายปິงจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปัญญา จินตะเวช

นายปัญญา จินตะเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปัญญา ศรีปัญญา

นายปัญญา ศรีปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ

นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปิยะ ปิตุเตชะ

นายปิยะ ปิตุเตชะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายปิยะนัฐ วัชรารักษ์

(นายปิยะนัฐ วัชรารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร

(นายเผ่าเทพ อุปการนิติเกษตร ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท แห้ว แห้วพิฆากุล

(พลโท แห้ว แห้วพิฆากุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพงษ์อุดม ศรีสุชี

นายพงษ์อุดม ศรีสุชี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเพชร ยุติธรรมดำรง

นายเพชร ยุติธรรมดำรง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา

(นายเพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี พนม จินะวิจารณ์

พลตรี พนม จินะวิจารณ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก พนม ธีร์สวาทิ

พลอากาศเอก พนม ธีร์สวาทิ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพนม พิลาบุตร

(นายพนม พิลาบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท พบสุข สุธรานันท์

(พลโท พบสุข สุธรานันท์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก พยุง ผดุงนาวิน

พลเรือเอก พยุง ผดุงนาวิน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพรเทพ เตชะไพบูลย์

นายพรเทพ เตชะไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพรเทพ พรประภา

(นายพรเทพ พรประภา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ

นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส)

: รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพรศักดิ์ เปี่ยมกล้า

(นายพรศักดิ์ เปี่ยมกล้า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์

พันเอก พล เรืองประเสริฐวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(อุทัยธานี) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง

นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(พระนครศรีอยุธยา) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางพวงเล็ก บุญเชียง

นางพวงเล็ก บุญเชียง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงพัชรี รัตกุล (ว่องไพลด์)

คุณหญิงพัชรี รัตกุล (ว่องไพลด์) สมาชิกวุฒิสภา :
งดออกเสียงครับ

นางพวงเล็ก บุญเชียง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
ท่านประธานที่เคารพคะ ดิฉันขอขึ้นยืนลงมติใหม่คะ ไม่รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพวกเพ็ชร วิริยะพันธุ์

(นายพวกเพ็ชร วิริยะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพานิชย์ เจริญเฝ้า

นายพานิชย์ เจริญเฝ้า สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา

นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิชัย มงคลวิรุฑ

นายพิชัย มงคลวิรุฑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ภาพลิษฐ์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิชัย รัตตกุล

นายพิชัย รัตตกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิชัย วาศนาส่ง

นายพิชัย วาศนาส่ง สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล

นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กระบี่) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร

(นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพินิจ จันทรสุรินทร์

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพินิจ จารุสมบัติ

นายพินิจ จารุสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพินิจ สิทธิโ

นายพินิจ สิทธิโ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลข) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพนิต อารยะศิริ

นายพนิต อารยะศิริ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางพิมพ์ จันทรประสงค์

นางพิมพ์ จันทรประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิศาล มูลศาสตรสาทร

นายพิศาล มูลศาสตรสาทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก พิศิษฐ์ ศาติคุปต์

พลอากาศเอก พิศิษฐ์ ศาติคุปต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพิสิฏฐ ภัคเกษม

(นายพิสิฏฐ ภัคเกษม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพีรพันธุ์ พาลุสุข

นายพีรพันธุ์ พาลุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพีระพงศ์ ถนอมพงษ์พันธ์

นายพีระพงศ์ ถนอมพงษ์พันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพีระพงศ์ สาคกริก

นายพีระพงศ์ สาคกริก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพีระพงษ์ อิศรภักดี

นายพีระพงษ์ อิศรภักดี สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์

นายพูนศักดิ์ วรรณพงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพูนสวัสดิ์ มูลศาสตรสาทร

นายพูนสวัสดิ์ มูลศาสตรสาทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สุรินทร์) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายพูลศักดิ์ อยู่ประเสริฐ

นายพูลศักดิ์ อยู่ประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเพรา นีวาทวงศ์

(นายเพรา นีวาทวงศ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพจิต ศรีวรขาน

นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพจิตร ปวะบุตร

(นายไพจิตร ปวะบุตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพฑูรย์ แก้วทอง

นายไพฑูรย์ แก้วทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพบูลย์ ช่างเรียน

(นายไพบูลย์ ช่างเรียน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพบูลย์ พิมพ์พิสิษฐดาว

นายไพบูลย์ พิมพ์พิสิษฐดาว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพบูลย์ ลิ้มปทยอม

(นายไพบูลย์ ลิ้มปทยอม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ไพบูลย์ ห่องสินหลาก

พลเอก ไพบูลย์ ห่องสินหลาก สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ไพบูลย์ เอมพันธุ์

(พลเอก ไพบูลย์ เอมพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพโรจน์ จิตรประเสริฐสุข

(นายไพโรจน์ จิตรประเสริฐสุข สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่
ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพรัช นุชิต

นายไพรัช นุชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองบัวลำภู) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพโรจน์ เกรือรัตน์

นายไพโรจน์ เกรือรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ไพโรจน์ จันทร์อุไร

(พลเอก ไพโรจน์ จันทร์อุไร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์

(นายไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สานต์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพโรจน์ ล่ำซำ

(นายไพโรจน์ ล่ำซำ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพโรจน์ โสฬ์สุนทร

นายไพโรจน์ โสฬ์สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือโท ไพโรจน์ สันติเวชชกุล

พลเรือโท ไพโรจน์ สันติเวชชกุล สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการ
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี
 ว่าที่ร้อยตรี ไพโรจน์ สุวรรณฉวี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (นครราชสีมา) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพศาล กุมาลย์วิสัย

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล

นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายภัทรศักดิ์ โอستانุเคราะห์

นายภัทรศักดิ์ โอستانุเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายภิญโญ นิโรจน์

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก มงคล อัมพรพิสิฏฐ์

พลเอก มงคล อัมพรพิสิฏฐ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมงคล ไกรวิฑูสรณ์

นายมงคล ไกรวิฑูสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร)
 : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมนตรี คำนโพบูลย์

นายมนตรี คำนโพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมนตรี พงษ์พานิช

นายมนตรี พงษ์พานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครศรีอยุธยา)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมนัส นิยมทรัพย์มณี

นายมนัส นิยมทรัพย์มณี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมหิตล จันทรางกูร

นายมหิตล จันทรางกูร สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมะรี เป็ง จะปะภिया

(นายมะรี เป็ง จะปะภिया สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมัน พัท โนทัย

นายมัน พัท โนทัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก มาตรา อ่ำไพพัสตร์

พลเรือเอก มาตรา อ่ำไพพัสตร์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมานพ จรัสดำรงนิตย์

นายมานพ จรัสดำรงนิตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
 : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมานะ กุศลกุล

นายมานะ กุศลกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
 ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมานะ แพรสกุล

นายมานะ แพรสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมาโนชญ์ วิชัยกุล

นายมาโนชญ์ วิชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
 : รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

คุณหญิงมาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางมาลีรัตน์ แก้วก่า

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
 รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายมีชัย ฤชุพันธุ์

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายमुख สุไลมาน

นายमुख สุไลมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเมธา เอื้ออภิญญกุล

นายเมธา เอื้ออภิญญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชงยศ อรุณเวสสะเศรษฐ

นายชงยศ อรุณเวสสะเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชงยุทธ ดันพิริยะกุล

(นายชงยุทธ ดันพิริยะกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชงยุทธ ดิยะไพรัช

นายชงยุทธ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการอย่างอึ้งครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายชรรยง ร่วมพัฒนา

นายชรรอง ร่วมพัฒนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอึ้งพันธ์ มนะสิการ

นายอึ้งพันธ์ มนะสิการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก อึ้งยศ โชติพิมาย

พลเอก อึ้งยศ โชติพิมาย สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายยุทธ กิ่งเขต

นายยุทธ กิ่งเขต สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายยุทธ อังกินันท์

นายยุทธ อังกินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
ต้องรับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ยุทธนา คำดี

(พลเอก ยุทธนา คำดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ยุทธพันธุ์ มกรมณี

(พลเอก ยุทธพันธุ์ มกรมณี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายรณฤทธิ์ชัย คานเขต

นายรณฤทธิชัย ก้านเขต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชโยสธร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายระวี กิ่งคำวงศ์

นายระวี กิ่งคำวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายรักเกียรติ สุขชนะ

นายรักเกียรติ สุขชนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายรักษ์ คำานกุล

นายรักษ์ คำานกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายรักษ์ ดันติสุนทร

นายรักษ์ ดันติสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตาก) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี รังสรรค์ ทิยะระ

พลอากาศตรี รังสรรค์ ทิยะระ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางรัตนา จงสุทธานามณี

นางรัตนา จงสุทธานามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายร่ำริ มามะ

นายร่ำริ มามะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายรุ่งธรรม ลัดพลี

นายรุ่งธรรม ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเรวัต สิริบุญกุล

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเรืองวิทย์ ถิกค์

นายเรืองวิทย์ ถิกค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์

นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นางลลิตา ฤกษ์สำราญ

นางลลิตา ฤกษ์สำราญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงลักขณา แสงสนิท

คุณหญิงลักขณา แสงสนิท สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ

นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายลำพอง พิลาสมบัติ

นายลำพอง พิลาสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท เลิศ พึ่งพักตร์

(พลโท เลิศ พึ่งพักตร์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วชิรา สุริยกุล ณ อยุธยา

พลเอก วชิรา สุริยกุล ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันชื้อ

(ร้อยตำรวจตรี วรรณ ชันชื้อ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวรรณรัตน์ ชาญนุกุล

นายวรรณรัตน์ ชาญนุกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นางวรศุณี เชาว์ศิริกุล

นางวรศุณี เชาว์ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มุกดาหาร) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวราเทพ รัตนากร

นายวราเทพ รัตนากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวัชรินทร์ ฉันทะกุล

นายวัชรินทร์ ฉันทะกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวัชรินทร์ ศรีดาพร

นายวัชรินทร์ ศรีดาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ

ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ

พลเอก วัฒนชัย วุฒิสิริ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วัฒนา สรรพานิช

(พลเอก วัฒนา สรรพานิช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวัฒนา อัครเวม

นายวัฒนา อัครเวม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วันชัย เรืองตระกูล

พลเอก วันชัย เรืองตระกูล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์

(พลโท วัลลภ จิตตฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิชัยโรจน์ พิพิธภักดี

นายวิชัยโรจน์ พิพิธภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ว่าที่เรือโท วัลลภ ยังตรง

ว่าที่เรือโท วัลลภ ยังตรง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(สมุทรปราการ) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวัลลภ สุปรียศิลป์

นายวัลลภ สุปรียศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางวามี่ หาญสวัสดิ์

นางวามี่ หาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) :
ไม่รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวาสิศ พย์คณบุตร

นายวาสิศ พย์คณบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิจิธ วัฒนาประสิทธิ์

นายวิจิธ วัฒนาประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิจิตร ศรีस्थาน

(นายวิจิตร ศรีस्थาน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วิจิตร สุขมาก

พลเอก วิจิตร สุขมาก สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิจิตร สุพินิจ

(นายวิจิตร สุพินิจ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์

พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิรัช ชัยฉิควณิชกุล

นายวิรัช ชัยฉิควณิชกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิรัช โสสุวรรณจินดา

(นายวิรัช โสสุวรรณจินดา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิรัช วงศ์ไชย

นายวิรัช วงศ์ไชย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วิชิต มุขะวัฒน์

พลเอก วิชิต มุขะวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิจิต แสงทอง

นายวิจิต แสงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิชู ตัณฑศิริ

(นายวิชู ตัณฑศิริ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก วิเศษฐ การุณยวนิช

(พลเรือเอก วิเศษฐ การุณยวนิช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ใน
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิเชียร ขาวขำ

นายวิเชียร ขาวขำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิเชียร คันถ่อง

นายวิเชียร คันถ่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก วิทยาภม สันติวิสิฎฐ์

พลเรือเอก วิทยาภม สันติวิสิฎฐ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิฑูรย์ นามบุตร

นายวิฑูรย์ นามบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :: นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ
(นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิทยา แก้วภราดัย
นายวิทยา แก้วภราดัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิทยา คุณปลื้ม
นายวิทยา คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิทยา เทียนทอง
นายวิทยา เทียนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง
นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก วินัย นัยนานนท์
พลเรือเอก วินัย นัยนานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวินัย สมะอุน

(นายวินัย สมะอุน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวินัย เสนเนียม

นายวินัย เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี วินิจ กระจ่างสนธิ์

(พลตรี วินิจ กระจ่างสนธิ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วิมล วงศ์วานิช

(พลเอก วิมล วงศ์วานิช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิระ รมยะรูป

นายวิระ รมยะรูป สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิรัช ร่มเย็น

นายวิรัช ร่มเย็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระนอง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล

(พลอากาศตรี วิรัช วิวัฒน์กุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวีรัตน์ ตยวงคนนท์

นายวีรัตน์ ตยวงคนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์

(นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิโรจน์ นวลแข

(นายวิโรจน์ นวลแข สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์

พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(อ่างทอง) : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วิโรจน์ แสงสนิท

พลเอก วิโรจน์ แสงสนิท สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิโรจน์ อมตกุลชัย

(นายวิโรจน์ อมตกุลชัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิลาศ สิงหวิสัย

(นายวิลาศ สิงหวิสัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิวัฒน์ มุ่งการดี

นายวิวัฒน์ มุ่งการดี สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงษ์

พลเอก วิศิษฐ์ อาจคุ้มวงษ์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิเศษ ใจใหญ่

นายวิเศษ ใจใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประจวบคีรีขันธ์)

: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิษณุ เครืองาม

นายวิษณุ เครืองาม สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)

: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวิกิจ วีรานูวัตต์

(นายวิกิจ วีรานูวัตต์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นางวีณา เชิดบุญชาติ

นางวีณา เชิดบุญชาติ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวีระ ปัทมศิริวัฒน์

นายวีระ ปัทมศิริวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวีระกร คำประกอบ

นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวีรพงษ์ รามางกูร

(นายวีรพงษ์ รามางกูร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร

พลอากาศเอก วีระ กิจจาทร สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวีระ ปิตรชาติ

นายวีระ ปิตรชาติ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหนณี

(พลอากาศโท วีระพงษ์ สิงหนณี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล

พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

: รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย

นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี ศรชัย มนต์วิวัฒน์

พลตรี ศรชัย มนต์วิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางศรีนวล ศรีตรีชัย

นางศรีนวล ศรีตรีชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศักดิ์ กงเพชร

นายศักดิ์ กงเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศักดิ์ ประยูร ดีมา

นายศักดิ์ ประยูร ดีมา สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวศันสนีย์ นาคพงศ์

นางสาวคັນสนีย์ นาคพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ

พลเอก ศัลย์ ศรีเพ็ญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์

พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศิริชัย บุลกุล

นายศิริชัย บุลกุล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก ศิริินทร์ รุกปลั่ง

(พลเอก ศิริินทร์ รุกปลั่ง สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่

พลอากาศเอก หม่อมราชวงศ์ศิริพงษ์ ทองใหญ่ สมาชิกวุฒิสภา :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู

นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แพร่) :
รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย

นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศิลป์ชัย น้อยปรี

นายศิลป์ชัย น้อยปรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศุภชัย พานิชภักดิ์

นายศุภชัย พานิชภักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์

นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์

นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก สกัณฑ์ สติตยุทธการ

(พลเอก สกัณฑ์ สติตยุทธการ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสกุล ศรีพรหม

นายสกุล ศรีพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสง่า ธนสงวนวงศ์

นายสง่า ธนสงวนวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสถาพร กวิตานนท์

นายสถาพร กวิตานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสนธยา คุณปลื้ม

นายสนธยา คุณปลื้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก สนั่น เศวตเศรนี

พลเอก สนั่น เศวตเศรนี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสนั่น สบายเมือง

นายสนั่น สบายเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กำแพงเพชร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสนั่น สุชากุล

นายสนั่น สุชากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สตูล) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสนิท กุลเจริญ

นายสนิท กุลเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือตรี สนิท การุณขวณิช

พลเรือตรี สนิท การุณขวณิช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจโท สมควร หริกุล

พลตำรวจโท สมควร หริกุล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมควร โอบอ้อม

นายสมควร โอบอ้อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมคิด นวลเป็ช

นายสมคิด นวลเปียน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พทลง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมชัย วุฒิปรีชา

นายสมชัย วุฒิปรีชา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครราชสีมา) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์

(นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง

นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมชาย สุนทรวัฒน์

นายสมชาย สุนทรวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์

พลเรือโท สมนึก เทพวัลย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก สมนึก รักษ์ช้อน

พลเรือเอก สมนึก รักษ์ช้อน สมาชิกวุฒิสภา : จดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมบัติ ศรีสุรินทร์

นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์

นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก สมพงษ์ ศิริหิรัญ

พลเรือเอก สมพงษ์ ศิริหิรัญ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์

นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมพร อัคราเหม

นายสมพร อัคราเหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร

นายสมพัฒน์ แก้วพิจิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครปฐม) :

ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งवाल

พลตรี สมพันธ์ บุญกิ่งवाल สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมภพ โหตระกิตย์

นายสมภพ โหตระกิตย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท สมโภชน์ สุนทรมณี

พลโท สมโภชน์ สุนทรมณี สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สมศักดิ์ ฤศลาชัย

(พลอากาศเอก สมศักดิ์ ฤศลาชัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ คุณเงิน

นายสมศักดิ์ คุณเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล

นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อ่างทอง)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม

นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ ทีสวัสดิ์ตระกูล

(นายสมศักดิ์ ทีสวัสดิ์ตระกูล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท สมศักดิ์ เวสุวรงค์

พลอากาศโท สมศักดิ์ เวสุวรงค์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ

พลตรี สมศักดิ์ แสงจันทร์เลิศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลข)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี สมหมาย วิชาวรรณ

(พลตรี สมหมาย วิชาวรรณ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์

นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลข) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมัคร สุนทรเวช

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมัย เจริญช่าง

นายสมัย เจริญช่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ รับหลักการครับ ท่านประธานครับ รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมาน ภูมยะกาญจนะ

นายสมาน ภูมยะกาญจนะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสมุพร มงคลกิติ

นายสมุพร มงคลกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ว่าที่ร้อยเอก สรชาติ สุวรรณพรหม

ว่าที่ร้อยเอก สรชาติ สุวรรณพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(หนองบัวลำภู) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสรรเสริญ ไกรจิตติ

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม

(นายสรรเสริญ อุทัยเฉลิม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสรวง อักษรานูเคราะห์

(นายสรวง อักษรานูเคราะห์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสรอรรถ กลิ่นประทุม

นายสรอรรถ กลิ่นประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสรารัฐ วัชรพล

นายสรารัฐ วัชรพล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสฤณย์ อึ้งอกินันท์

นายสฤณย์ อึ้งอกินันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสฤกษ์ ประดับศรี

นายสฤกษ์ ประดับศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์

(พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สอาด กังวล

พลอากาศเอก สอาด กังวล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสังข์ทอง ศรีธเรศ

นายสังข์ทอง ศรีธเรศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์

นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสันติ ชัยวิรัตน์

นายสันติ ชัยวิรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสันติ พร้อมพัฒน์
(นายสันติ พร้อมพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสัมพันธ์ ทองสมัคร
นายสัมพันธ์ ทองสมัคร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์

พลโท สัมพันธ์ บุญญานันต์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สามารถ โสคสถิตย์

พลอากาศเอก สามารถ โสคสถิตย์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท สำเภา ชูศรี

(พลโท สำเภา ชูศรี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสำเภา ประจวบเหมาะ

นายสำเภา ประจวบเหมาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(ประจวบคีรีขันธ์) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือตรี สำราญ อ่ำสำอางค์
(พลเรือตรี สำราญ อ่ำสำอางค์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสำเริง อัจฉริยะประสิทธิ์
นายสำเริง อัจฉริยะประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นนทบุรี) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
(พลเอก สิทธิ จิรโรจน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์
นายสิทธิชัย ไควสุรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสิทธิรัตน์ รัตน์วิจารณ์
นายสิทธิรัตน์ รัตน์วิจารณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจตรี สินสมุทร มุกดาหาร
พลตำรวจตรี สินสมุทร มุกดาหาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพฯ) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสิโรตม์ ปัญญาวัฒน์

นายสิโรตม์ ปัญญาวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุขุม เลาวัลย์ศิริ

(นายสุขุม เลาวัลย์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชน ชามพูนท

นายสุชน ชามพูนท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชน ชาลีเครือ

นายสุชน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์

นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชาติ ไชกชัยวัฒนากร

นายสุชาติ ไชกชัยวัฒนากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(มหาสารคาม) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชาติ ดันเจริญ

นายสุชาติ ตันเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ละโว้) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชาติ ศรีสังข์

นายสุชาติ ศรีสังข์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุชาติ หอวัฒนกุล

นายสุชาติ หอวัฒนกุล สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวรัตน์ เกตุราพันธ์

นางสาวรัตน์ เกตุราพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุติน ญูทยานนท์

นายสุติน ญูทยานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุทธิ เฟื่องปาน

นายสุทธิ เฟื่องปาน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์

(นายสุทธิเกียรติ จิราธิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจเอก สุทธิ คะสุวรรณ

พันตำรวจเอก สุทธิ คะสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(บุรีรัมย์) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุทัศน์ เงินหมื่น

นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุทิน นพเกต

นายสุทิน นพเกต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สุเทพ เทพรักษ์

(พลอากาศเอก สุเทพ เทพรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก สุเทพ สีวะรา

(พลเอก สุเทพ สีวะรา สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุธรรม แสงประทุม

นายสุธรรม แสงประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุธี สิงห์เสมห์

นายสุธี สิงห์เสมห์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก สุนทร กระเทศ

(พลเรือเอก สุนทร กระเทศ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุนทร วิชาวัฒน์

(นายสุนทร วิชาวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี)

ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุนัย จุลพงศธร

นายสุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร

นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุภัทร ลิปตวัฒน์

(นายสุภัทร ลิปตวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุมิตร สุนทรเวช

นายสุมิตร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุเมธ พรหมพันธ์

นายสุเมธ พรหมพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (หนองคาย) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์

นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ

นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุพร คณัตต์ตระกูล

นายสุพร คณัตต์ตระกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรพล เกียรติไชยากร

(นายสุรพล เกียรติไชยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(เชียงใหม่) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สุรพงศ์ จบกลศึก

(พลอากาศเอก สุรพงศ์ จบกลศึก สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรพันธ์ ชินวัตร

(นายสุรพันธ์ ชินวัตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท สุรยุทธ์ จุลานนท์

พลโท สุรยุทธ์ จุลานนท์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์

นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ์

(พลเรือเอก สุรวุฒิ มหารมณ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ

นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(อุบลราชธานี) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจิตร

นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์

นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี)
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือโท สุวัฒน์ รัตนพฤษ

(พลเรือโท สุวัฒน์ รัตนพฤษ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ

พลเรือเอก สุรินทร์ ทองเจริญ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง
ครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต

คุณหญิงสุรีพันธุ์ มณีวัต สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงค่ะ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือโท สุวรรณ ควรจรีด

พลเรือโท สุวรรณ ควรจรีด สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุธรรม จันทร์สม

(นายสุธรรม จันทร์สม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุวโรช พะลัง

นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา)

: รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล

นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก สุวิช จันทประคิมฐ์
(พลอากาศเอก สุวิช จันทประคิมฐ์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายสุวิทย์ คุณกิตติ
นายสุวิทย์ คุณกิตติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางตุล
(พลตรี สุวินัย บริบูรณ์นางตุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเสมาะ เทียนทอง
นายเสมาะ เทียนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระแก้ว) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท เสริมยุทธ บุญศิริยะ
(พลอากาศโท เสริมยุทธ บุญศิริยะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเสริมศักดิ์ กาญจ
นายเสริมศักดิ์ กาญจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเสรี พัฒนพันธ์ชัย
นายเสรี พัฒนพันธ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายโสภณ เพชรสว่าง
นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ
(นาวาอากาศเอก โสภณ สุวรรณะรุจิ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายไสว พัฒโน
(นายไสว พัฒโน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) ไม่อยู่
ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี หอม ให้อ้ายอง

พลตรี หอม ให้อ้ายอง สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก หัน สฤตพานิช

พลเรือเอก หัน สฤตพานิช สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายห้างทอง ธรรมวิเศษ

(นายห้างทอง ชรรณวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตำรวจเอก อองอาจ ผุดผาด
พลตำรวจเอก อองอาจ ผุดผาด สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอดิศร เพียงเกษ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท อดิศร ชุกสมุท

พลโท อดิศร ชุกสมุท สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสษฐ

พันตำรวจโท อุดลย์ บุญเสษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ

พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนันต์ กาญจนพาสน์

(นายอนันต์ กาญจนพาสน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนันต์ อนันตกุล

(นายอนันต์ อนันตกุล สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนุชาติ บรรจงสุขมิตร

(นายอนุชาติ บรรจงสุขมิตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (จุดรติตต์)
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนุรักษ์ จูริมาศ

นายอนุรักษ์ จูริมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนวัตร ลิ้มสุวรรณ

นายอนวัตร ลิ้มสุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต

(นายอนุศักดิ์ บุญยะประณีต สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอภิชาติ การิกาญจน์

นายอภิชาติ การิกาญจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(นครศรีธรรมราช) : รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอภิชาติ ติรสวัสดิ์ชัย

นายอภิชาติ ตีรสวัสดิ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร)
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี อมฤต จาระยะพันธุ์

พลอากาศตรี อมฤต จาระยะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางอรดี สุทธรศรี

นางอรดี สุทธรศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางสาวอรทัย กาญจนชูศักดิ์

นางสาวอรทัย กาญจนชูศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์

นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายอรธลสิทธิ์ เวชชาชีวะ สมาชิกวุฒิสภา : รับหลักการครับ
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอร่าม โล่ห์วีระ
 (นายอร่าม โล่ห์วีระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
 ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอร่าม อามระดิษ
 นายอร่าม อามระดิษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) :
 ไม่รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง
 นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันโท อรุณ ชาลีรินทร์
 พันโท อรุณ ชาลีรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
 ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอลงกรณ์ พลบุตร
 นายอลงกรณ์ พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) :
 รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอวยชัย สุจริตน์

นายอวยชัย สุจริตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศตรี อัครชัย สกฤตดิชนะ
พลอากาศตรี อัครชัย สกฤตดิชนะ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นางอัญชลี วานิช เทพบุตร
นางอัญชลี วานิช เทพบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ภูเก็ต) :
รับหลักการค่ะ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอับดุลวาฮับ อับดุลวาฮับ
(นายอับดุลวาฮับ อับดุลวาฮับ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอาคม เอ่งฉ้วน

นายอาคม เอ่งฉ้วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กระบี่) :
รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก

พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) :
รับหลักการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอาทิตย์ อุไรรัตน์

นายอาทิตย์ ฤไรรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ละโว้) :
 รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก อานูภาพ ทรงสุนทร

(พลเอก อานูภาพ ทรงสุนทร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลโท आयुพล กรรณสูต

(พลโท आयुพล กรรณสูต สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์

นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส)
 : ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอารีย์ วงศ์อารยะ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก อารียะ อุโมยกิต

พลเอก อารียะ อุโมยกิต สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอาษา เมฆสวรรค์

นายอาษา เมฆสวรรค์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียง

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนาจ ยศสุข

(นายอำนวยการ บศสุข... สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนวยการ วีรธรรม

นายอำนวยการ วีรธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนวยการ สุวรรณคีรี

นายอำนวยการ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนวยการ ชนวงษ์

นายอำนวยการ ชนวงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนวยการ สอนอิมมาตร

(นายอำนวยการ สอนอิมมาตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอำนวยการ ศิริลักษณ์ชยากร

นายอำนวยการ ศิริลักษณ์ชยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉะเชิงเทรา)
: รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก อิศระพงษ์ หนูนภักดี

(พลเอก อิศระพงษ์ หนูนภักดี สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอิสสระ สมชัย

นายอิสสระ สมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์

นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรสาคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์

พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลตรี อุดม เหมวิจิตร

(พลตรี อุดม เหมวิจิตร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุดมเดช รัตนเสถียร

นายอุดมเดช รัตนเสถียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุดมศักดิ์ ทั้งทอง

นายอุดมศักดิ์ ทั้งทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ประจวบคีรีขันธ์)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุดมศักดิ์ อุชชิน

นายอุดมศักดิ์ อุชชิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุทัย สุดสุข

(นายอุทัย สุดสุข สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) :
ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเรือเอก อุฬาร มงคลนาวิน

พลเรือเอก อุฬาร มงคลนาวิน สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
หลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุส่าห์ สระมาลา

นายอุส่าห์ สระมาลา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)
: ไม่รับหลักการครับ

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายอุมาร์ คอยิบ

(นายอุมาร์ คอยิบ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายพนิต อารยะศิริ (เลขานุการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเอกชัย เอกหาญมงคล

นายเอกชัย เอกหาญกมล สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับหลักการครับ
 นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเอกภาพ พลซื่อ
 (นายเอกภาพ พลซื่อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด)
 ไปราชการต่างประเทศ)

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลอากาศโท เอนก สุวรรณบุณผา
 พลอากาศโท เอนก สุวรรณบุณผา สมาชิกวุฒิสภา : ไม่รับ
 หลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : นายเอี่ยม ทองใจสด
 นายเอี่ยม ทองใจสด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) :
 ไม่รับหลักการครับ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : พลเอก เอี่ยม มโนรัตน์
 (พลเอก เอี่ยม มโนรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 ประธานรัฐสภา : เชิญครับ
 นายห้างทอง ธรรมวิณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 (กรุงเทพมหานคร) : สม นายห้างทอง ธรรมวิณะ ขอใช้สิทธิ ไม่รับ
 หลักการครับ

นายจองชัย เทียงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี)
 : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายจองชัย เทียงธรรม ขออนุญาตใช้สิทธิ
 ไม่รับหลักการครับ

(คณะกรรมการตรวจนับคะแนนได้ทำการตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว และเสนอผลต่อประธาน)

ประธานรัฐสภา : ผลการลงมติ รับหลักการ ๑๕๔ คะแนน ไม่รับหลักการ ๓๐๑ คะแนน งดออกเสียง ๔๘ คะแนน จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีทั้งหมด ๓๘๑ ท่าน สมาชิกวุฒิสภามี ๒๖๖ ท่าน รวมทั้ง ๒ สภา มีจำนวน ๖๔๗ ท่าน จำนวนคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของทั้ง ๒ สภา ต้องมี ๓๒๓ เสียงขึ้นไป คะแนนเสียงเห็นชอบช่วยในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๑๕๔ คะแนน ซึ่งเป็นจำนวนน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้ง ๒ สภา จึงถือว่าที่ประชุมลงมติไม่รับหลักการต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างการพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

หมดระเบียบวาระ ผมขอขอบคุณท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๐๐.๐๕ นาฬิกา ของวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๘